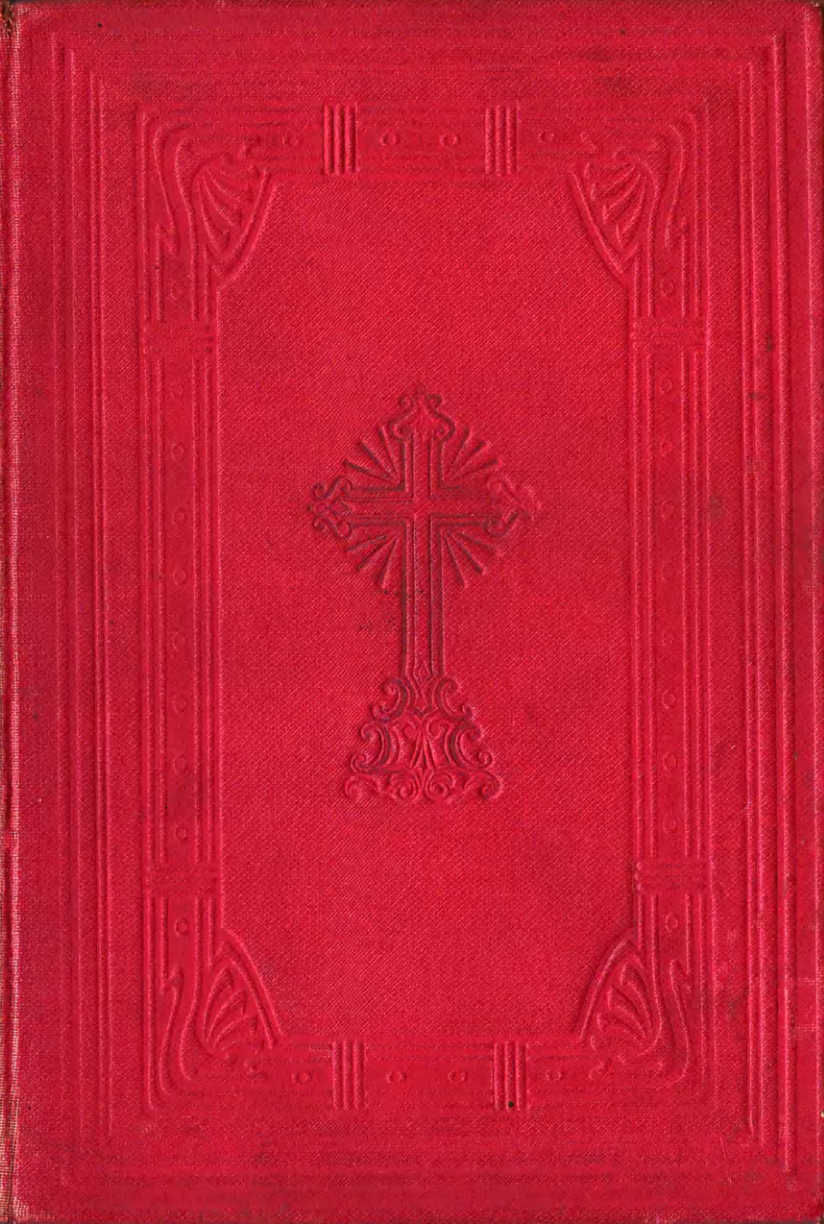

NOUL AȘEZĂMÎNT

TRADUS DIN LIMBA ORIGINALA GREACĂ,

SUB

D O M N I E A

M. S. CAROL I. REGELE ROMÂNII,

ARCHIPĂSTOR ȘI MITROPOLIT PRIMAT

FIIND DE A DOA OARĂ

D. D. IOSIF GHEORGHIAN,

DE

DR. N. NITZULESCU

PROFESOR LA FACULTATEA DE TEOLOGIE,

Tipărit cu spesele Societății Biblice Britanice

Ediția II stereotipă

De vânzare Stradela Sf-tu Spiridon 8.

BUCUREȘTI

INSTITUTUL DE ARTE GRĂFICE «CAROL GÜBL»

N-ȘOR I. ST. RASIDESCU

16, Ștrada Doamnei, 16.

1906

NUMIREA ȘI AȘEZAREA ÎN TEXT

A TUTUROR

CĂRȚILOR NOULUI AȘEZĂMÎNT

	Capitole	Pagina
1. Evanghelia după Matei	28	1— 55
2. Evanghelia după Marcu	16	56— 89
3. Evanghelia după Luca	24	90—149
4. Evanghelia după Ioan	21	150—194
5. Faptele Apostolilor	28	195—254
6. Epistola către Romani	16	255—280
7. I Epistolă către Corinteni	16	281—305
8. II Epistolă către Corinteni	13	305—322
9. Epistola către Galateni	6	322—330
10. Epistola către Efeseni	6	331—339
11. Epistola către Filipeni	4	340—346
12. Epistola către Coloseni	4	346—352
13. I Epistolă către Tesaloniceni	5	352—357
14. II Epistolă către Tesaloniceni	3	358—361
15. I Epistolă către Timoteu	6	361—368
16. II Epistolă către Timoteu	4	368—373
17. Epistola către Tit	3	373—376
18. Epistola către Filimon	1	376—377
19. Epistola către Ebrei	13	378—397
20. Epistola lui Iacob	5	397—403
21. I Epistolă a lui Petru	5	403—410
22. II Epistolă a lui Petru	3	411—415
23. I Epistolă a lui Ioan	5	415—422
24. II Epistolă a lui Ioan	1	422—423
25. III Epistolă a lui Ioan	1	423—424
26. Epistola lui Iuda	1	425—427
27. Apocalipsul lui Ioan	22	427—454

SÂNTA EVANGHELIE

DUPĂ

M A T E U

CAP 1.

*Carte de fapte ale lui Iisus Christos.
Vacurila de om de la Abraam pêne
la Iosef. Nașterea lui Iisus Christos.*

1 Carte de facere* a lui Iisus Christos fiul lui David fiul lui Abraam.

2 Abraam născu pe Isaak, Isaak născu pe Iacob, Iacob născu pe Iuda și pe frați lui,

3 Iar Iuda născu pe Fares și pe Zara din Tamar, iar Fares născu pe Esrom, Esrom născu pe Aram,

4 Iar Aram născu pe Aminadab, Aminadab născu pe Naason, Naason născu pe Salmon,

5 Iar Salmon născu pe Booz din Rachab, iar Booz născu pe Obed din Rut, Obed născu pe Iesse,

6 Iar Iesse născu pe David împăratul. David împăratul născu pe Solomon din femeea lui Uria,

7 Iar Solomon născu pe Roboam, Roboam născu pe Abia, Abia născu pe Asaf,

8 Iar Asaf născu pe Iosafat, Iosafat născu pe Ioram, Ioram născu pe Ozia,

9 Iar Ozia născu pe Ioatam, Ioatam născu pe Achaz, Achaz născu pe Ezechia,

10 Iar Ezechia născu pe Manase, Manase născu pe Amos, Amos născu pe Iosia,

11 Iar Iosia născu pe Iechonia și pe frați lui la strămutarea în Babilon.

12 Iar după strămutarea în Babilon Iechonia născu pe Salatiel, Salatiel născu pe Zorobabel,

13 Iar Zorobabel născu pe Abiud, Abiud născu pe Eliachim, Eliachim născu pe Azor,

14 Iar Azor născu pe Sadoc, Sadoc născu pe Achim, Achim născu pe Eliud,

15 Iar Eliud născu pe Eleazar, Eleazar născu pe Matan, Matan născu pe Iacob,

**) Carte de fapte ale lui Iisus Christos.*

16 Iar Iacob născu pe Iosef bărbatul Marii, din care fu născut Iisus care se zice Christos.

17 Deci toate vacurile de om de la Abraam pînă la David vacuri de om patrusprezece, și de la David pînă la strămătarea în Babilon vacuri de om patru-sprezece, și de la strămătarea în Babilon pînă la Christos vacuri de om patrusprezece.

18 Iar nașterea lui Iisus Christos astfel a fost. Logodită fiind muma lui Maria cu Iosef, mai 'nainte de a fi ei împreună s'a aflat avînd în pîntece din spirit sânt.

19 Iar Iosef bărbatul ei, drept fiind și ne voind s'o vădiască, s'e hotărî s'o părăsiască în ascuns.

20 Acestea cugetînd în sine, iată ângerul Domnului 'i se arată în vis, zicînd: Iosefe fiul lui David, nu te teme a'ți lua femeie pe Maria, pentru că cel născut în ea este din spirit sânt.

21 Și va naște fiu, și veți chema numele lui Iisus; căci el va mîntui pe poporul său de păcatele lor.

22 Iar toate acestea s'au făcut ca să se împliniască ce s'a zis de Domnul prin profetul care zice:

23 «Iată fecioara în pîntece va avea și va naște fiu, și vor chema numele lui Emanuel,» care se tâlmăcește cu noi *este* Dumnezeu.

24 Și deșteptându se Iosef din somn făcu cum 'i porunci ângerul Domnului, și luă pe femeia sa;

25 Și n'o cunoscă pe dînsa pînă ce născu fiu; și chemă numele lui Iisus.

CAP 2.

Magi de la răsărit. Fuga lui Iosef cu copilul și Maria în Egipt. Uciderca copiilor la Betleem.

1 Și născut fiind Iisus în Betleemul Iudei în zilele lui Erod împăratul, iată Magi de la răsărit veniră la Ierusalem zicînd:

2 Unde este împăratul născut al Iudeilor? căci noi am văzut steaoa lui în răsărit și venim să ne închinăm lui.

3 Și auzind Erod împăratul se turbură, și tot Ierusalemul cu dînsul.

4 Și adunînd pe toți mai mari preoților și cărturari poporului ceru știință de la dînsi unde se naște Christos.

5 Iar ei 'i ziseră: în Betleemul Iudei; căci așa este scris prin profetul:

6 «Și tu Betleem, pămîntul lui Iuda, nici de cum nu ești mai mic între povățuitori lui Iuda; căci din tine va eși povățuitor, care va paște pe poporul meu Israel.»

7 Atunci Erod chemînd în ascuns pe Magi 'i întrebă cu

deamănuntul *despre* timpul stelei apărute.

8 Și trimițându 'i la Betleem zise: ducându vă cercetați cu deamănuntul despre copil; și dacă 'l ați aflat, dați mi știre, pentru că și eu venind să mă închin lui.

9 Iar ei ascultând de împăratul plecară; și iată steaoa pe cari o văzuse în răsărit mergea înaintea lor pînă ce venind stătu d'asupra unde era copilul.

10 Și văzând steaoa se bucură cu bucurie foarte mare.

11 Și venind în casă văzură pe copil cu Maria muma lui, și căzând se închinară lui, și deschizând comorile lor 'i dădură daruri, aur și tămâie și smirnă.

12 Și luând înștiințare prin vis să nu se întoarcă la Erod, pe altă cale se duseră în țara lor.

13 Și plecând ei iată îngerul Domnului se arată în vis lui Iosef, zicînd: sculându te ție copilul și pe muma lui și fugi în Egipt, și stai acolo pînă ce 'ți voi spune; căci Erod are să caute pe copil spre a 'l pierde.

14 Iar el sculându se luă noaptea pe copil și pe muma lui și plecă în Egipt,

15 Și fu acolo pînă la sfîrșirea lui Erod; pentru ca să se împliniască ce s'a zis de Domnul prin profetul care zice:

«din Egipt am chemat pe fiul meu.»

16 Atunci Erod văzînd că fu luat în rîs de către Magi se mâniă foarte; și trimițînd ucise pe toți copiii ce erau în Betleem și în toate hotarele lui de la doi ani și mai jos, după timpul de care luase cunoștință cu deamănuntul de la Magi.

17 Atunci se împlini ce s'a zis de Ieremia profetul care zice:

18 «Glas în Rama se auzi, suspin, plîngere și țipăt mult; Rachel plîngînd pe copiii ei și nu voia să se mîngăie, căci nu sînt.»

19 Iar sfîrșindu se Erod, iată îngerul Domnului se arată în vis lui Iosef în Egipt

20 Zicînd: sculându te ție copilul și pe muma lui și du te în pămîntul lui Israel, căci au murit cei care căutau sufletul copilului.

21 Iar el sculându se luă copilul și pe muma lui și veni în pămîntul lui Israel.

22 Dar auzind că Archelau domnește peste Iudea în locul lui Erod tatăl său, se temu să se ducă acolo; și luând știre în vis se duse în părțile Galilei,

23 Și venind se așeză în orașul numit Nazaret, pentru ca să se împliniască ce s'a zis prin profeți că Nazareu se va chema.

CAP. 3.

*Ioan Botezătorul predică în pustie.
Iisus este botezat de Ioan.*

1 În zilele acelea vine Ioan Botezătorul predicând în pustiea Iudei.

2 Zicând: pocăiți-vă, căci s'a apropiat împărăția cerurilor.

3 Căci acesta este cel zis prin Isaia profetul care zice: «glas de strigător în pustie; gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui.»

4 Și acest Ioan avea îmbrăcăminte la el de peri de cămilă și încingătoare de piele împrejurul mijlocului său; iar hrana lui era locuste și miere sălbatică.

5 Atunci eșia la dânsul Ierusalemul și toată Iudea și toată împrejurimea Iordanului,

6 Și se botezau de către dânsul în râul Iordanului mărturisindu-și păcatele lor.

7 Și văzând pe mulți dintre farisei și saducei venind la botez le zise: pui de vipere, cine v'a arătat să fugiți de urgia viitoare?

8 Faceți deci rod vrednic de pocăință,

9 Și nu gândiți să ziceți în înșivă: tată avem pe Abraam; căci vă spun că poate Dumnezeu din petrele acestea să deștepte fii lui Abraam.

10 Acum securea stă la rădăcina pomilor, deci ori ce pop

ce nu face rod bun se taie și în foc se aruncă.

11 Eu vă botez în apă spre pocăință; iar cel care vine în urma mea este mai tare de cârmine, căruia nu 'i sunt de îndestul să 'i port încălțăminte; acesta vă va boteza în spirit sânt și foc.

12 A cărui lopată este în mână lui, și 'și va curăți ariea și va aduna grâul lui în grânar, iar pleava o va arde în foc nestins.

13 Atunci vine Iisus din Galilea la Iordan către Ioan, spre a fi botezat de către acesta.

14 Iar el îl opria zicând: eu am trebuință să fiu botezat de tine, și tu vii la mine?

15 Și răspunzând Iisus îi zise: lasă acum, căci așa ni se cade să împlinim ori ce dreptate; atunci îl lăsă.

16 Iar Iisus botezat fiind îndată eși din apă; și iată 'i se deschiseră cerurile și văzu spiritul al lui Dumnezeu venind peste dânsul, pogorîndu-se ca porumb.

17 Și iată glas din ceruri zicând: acesta este Fiul meu cel iubit, în care am bine-voit.

CAP. 4.

Iisus este ispășit de trei ori de diavolul. Strămutarea lui la Capernaum. Chemarea a patru ucenici dintre pescari. Cătreerarea Galileii.

1 Atunci Iisus fu dus în pustie

de către spiritul, spre a fi ispitit de diavolul.

2 Și după ce posti patruzeci de zile și patruzeci de nopți, flămânzi apoi.

3 Și apropiindu-se de dânsul ispititorul 'i zise: dacă Fiu ești al lui Dumnezeu, zi ca petrele acestea să se facă pâini.

4 Iar el răspunzând zise: scris este, «nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu orî ce cuvînt ce ese din gura lui Dumnezeu.»

5 Atunci 'l duce pe el diavolul în sânta cetate și 'l puse pe aripa santuarului,

6 Și 'i zice: dacă Fiu ești al lui Dumnezeu, aruncă te jos; căci scris este că «ângerilor săi va porunci pentru tine și pe mâini te vor ridica, ca nu cumva să lovești de peatră piciorul tău.»

7 Zise Iisus lui: iarăș este scris: «nu ispiți pe Domnul Dumnezeuul tău.»

8 Iarăș îl duce diavolul într'un munte foarte înalt și 'i arată toate împărățiile lumii și mărirea lor,

9 Și 'i zise: toate acestea îți le voi da, dacă căzînd te vei fi închinat mie.

10 Atunci 'i zice Iisus: mergi satana, căci scris este: «Domnului Dumnezeului tău te vei închina și numai lui vei sluji.»

11 Atunci îl lăsă diavolul, și iată ângeri să apropiară de dânsul și 'i slujiau.

12 Și auzind că Ioan fu pus în închisoare plecă în Galilea.

13 Și părăsind Nazaretul, venind să așeză în Capernaum lângă mare în hotarele lui Zabulon și Neftalim,

14 Ca să fie împlinit ce s'a zis prin Isaia profetul care zice.

15 «Pămîntul lui Zabulon și pămîntul lui Neftalim spre mare, dincolo de Iordan, Galilea neamurilor.»

16 «Poporul care se află în întuneric văzu lumină mare, și celor care șed în ținut și în umbră de moarte le răsări lumină.»

17 De atunci începu Iisus să predice și să zică: pocăiți-vă, căci s'a apropiat împărăția cerurilor.

18 Și umblînd pe lângă marea Galilei văzu doi frați, pe Simon numit Petru și pe Andrei fratele lui, aruncînd o plasă în mare; căci erau pescari

19 Și le zice: veniți după mine, și vă voi face pescari de oameni.

20 Iar ei îndată lăsînd plășile îi urmară.

21 Și mergînd d'acolo înainte văzu alți doi frați, pe Iacob al lui Zebedeu și pe Ioan fratele lui, în vas cu Zebedeu tatăl lor întocmindu 'și plășile, și 'i chemă.

22 Iar ei îndată lăsînd vasul și pe tatăl lor 'i urmară.

23 Și străbătu în toată Galilea, învățând în sinagogile lor și predicând evanghelia împărăției și vindecând ori ce boală și ori ce neputință în popor.

24 Și eși vestea despre dânsul în toată Siria; și aduseră la dânsul pe toți care se aflau în suferințe, coprînși fiind de feluri de boale și chinuri și pe demonizați și lunateci și slăbănogi, și 'i vindecă.

25 Și 'i urmară gloate multe din Galilea și Decapole și Ierusalem și Iudea și de dincolo de Iordan.

CAP. 5.

Isus ține cuvîntare pe munte

1 Și văzînd gloatele se sui pe munte; și șezînd el veniră la dânsul ucenici săi;

2 Și deschizînd gura sa 'i învăța zicînd:

3 Fericiți cei săraci cu spiritul, că a lor este împărăția cerurilor.

4 Fericiți cei blânzi, că ei vor moșteni pămîntul.

5 Fericiți cei care plîng, că ei vor fi mîngăeați.

6 Fericiți cei care flămînzesc și însetoșază de dreptate, că ei se vor sătura.

7 Fericiți cei milostivi, că ei vor fi miluiți.

8 Fericiți cei curați cu inima, că ei vor vedea pe Dumnezeu.

9 Fericiți făcători de pace, că ei se vor chema fii lui Dumnezeu.

10 Fericiți cei goniți pentru dreptate, că a lor este împărăția cerurilor.

11 Fericiți sînteți când ve vor mustra și ve vor goni și vor zice împotriva voastră ori ce rău mințind pentru mine.

12 Bucurați vă și vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri; căci așa goniră pe profeți cei mai 'nainte de voi.

13 Voi sînteți sarea pămîntului; iar daca sarea 'și va fi pierdut puterea, prin ce va dobîndi *iarăș* puterea *ei* sărătoare? Pentru nimic nu mai are tărie fără numai aruncată fiind în afară să fie călcată de oameni.

14 Voi sînteți lumina lumii. Nu se poate ascunde cetatea așezată d'asupra muntelui;

15 Nicî *oameni* nu aprind lumină și o pun sub obroc, ci în sfeșnic, și luminează tuturor celor *care sînt* în casă.

16 Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, pentru ca să văză faptele voastre cele bune și să *măriască* pe Tatăl vostru care *este* în ceruri.

17 Nu gîndiți că am venit să desființez legea sau profeți; n'am venit să desființez ci să deservîrșesc.

18 Căci adevăr zic voe, pînă ce va fi trecut cerul și pămîntul, o iotă sau un corn de li-

teră nu se va perde din lege, pînă să se facă tot.

19 Decî cine va fi desființat una din aceste porunci foarte mici și va fi învățat așa pe oameni, se va chema cel mai mic în împărăția cerurilor, iar cine va fi făcut și va fi învățat, acesta mare se va chema în împărăția cerurilor

20 Căci zic voe că dacă nu va fi prisosit dreptatea voastră mai mult decît a cărturarilor și a fariseilor, nu veți intra întru împărăția cerurilor.

21 Ați auzit că s'a zis celor de demult: «nu omorî»; și cine va fi omorît vinovat va fi judecăței.

22 Iar eu zic voe că orî cine care se mînie pe fratele său vinovat va fi judecăței, și cine va fi zis fratelui său: raca, vinovat va fi sinedriului; iar cine va fi zis: nemintosule, vinovat va fi la gheena focului.

23 Decî dacă aduci darul tîu la altar și acolo 'ți vei fi adus aminte că fratele tîu are ceva împotriva ta,

24 Lasă acolo darul tîu înaintea altarului și mergi întîiu, împacă te cu fratele tîu și atunci venind adu darul tîu.

25 Fii învoitor cu împrotivitorul tîu curînd pînă ești pe cale cu dînsul, ca nu cumva împrotivitorul să te dea judecătorului și judecătorul slujitorului, și vei fi aruncat în închisoare.

26 Adevăr zic ție, nu vei eși de acolo pînă cînd nu vei fi dat cel din urmă ban.

27 Ați auzit că s'a zis: «nu sîvîrși adulter.»

28 Iar eu zic voe că orî cine care se uită la femeie spre a o pofti a și sîvîrșit adulter cu dînsa în inima lui.

29 Și dacă ochiul tîu cel drept te smîntește, scoate 'l afară și 'l aruncă de la tine; căci mai bine 'ți este ca să peară unul din membrele tale și nu tot corpul tîu să fie aruncat în gheenă.

30 Și dacă mîna ta cea dreaptă te smîntește, tae o și arunc'o de la tine; căci mai bine 'ți este ca să peară unul din membrele tale, și nu tot corpul tîu să se ducă în gheenă.

31 S'a zis: «cine va fi lăsat pe femeia sa, să 'i dea carte de despărțire.»

32 Iar eu zic voe că orî cine care lasă pe femeia sa afară de cuvînt de desfrînare, o face să fie adulteră, și cine va fi luat pe cea lăsată, se face adulter.

33 Iarăș ați auzit că s'a zis celor de demult: «nu jura strîmb, ci dă Domnului jurămintele tale.»

34 Iar eu zic voe nu jurați nici decum; nici pe cer, că este scaun al lui Dumnezeu;

35 Nici pe pămînt, că este așternut al picioarelor lui; nici

pe Ierusalem, că este cetate a marelui împărat ;

36 Nicî pe capul tîu nu jura, că nu poţi face un pîr alb sau negru.

37 Ci fie cuvîntul vostru așa, așa; nu, nu; iar mai mult decît acestea este de la cel rău.

38 Aţi auzit că s'a zis: «ochiul pentru ochiul și dînte pentru dînte.»

39 Iar eu zic voe nu staţi împotriva celui rău; ci orî cine te lovește peste falca ta cea dreaptă, întoarce'i și pe cea altă;

40 Și celui care voește a se judeca cu tine și a 'ți lua cămașa, lasă 'i și veșmîntul.

41 Și orî cine 'ți va pune angara pentru o milă, du te cu dînsul doe.

42 Celui care cere de la tine dă 'i, și de la cel care voește a se împrumuta de la tine nu 'ți întoarce fața.

43 Aţi auzit că s'a zis: «iubește pe aproapele tîu» și uraște pe vrăjmașul tîu.

44 Iar eu zic voe, iubiți pe vrăjmași voștri și rugați vî pentru cei care vî gonesc pe voi,

45 Pentru ca să fiți fii ai Tatălui vostru cel din ceruri, că el face să rîsară soarele sîu peste răi și peste buni, și ploă peste drepti și peste nedrepti.

46 Căci dacă iubiți pe cei care vî iubesc pe voi, ce plată aveți? Nu oare și vameși fac aceeaș?

47 Și dacă îmbrățișați cu iubire pe frați voștri numai, ce faceți mai mult? Oare nu și păgânii fac aceeaș?

48 Drept aceea fiți voi desvîrșiți, după cum Tatăl vostru cel ceresc desvîrșit este.

CAP. 6.

Iisus continuă cuvîntarea pe munte.

1 Luați amînte să nu desfășurați virtutea voastră înaintea oamenilor spre a fi priviți de dînsi; iar de nu, plată nu aveți de la Tatăl vostru care este în ceruri.

2 Decî cînd faci milostenie, nu trîmbița înaintea ta, după cum fac fățarnici în sinagogi și în strade, ca să fie lăudați de oameni; adevăr zic voe, ei 'și iau plata lor.

3 Iar tu cînd faci milostenie să nu știe stînga ta ce face dreapta ta,

4 Ca să fie milostenia ta într'ascuns; și Tatăl tîu care vede într'ascuns 'ți va răsplăti ție.

5 Și cînd vî rugați, nu fiți ca fățarnici; că iubesc să se roage stînd în sinagogi și în unghiurile stradelor, ca să se arate oamenilor. Adevăr zic voe, ei 'și iau plata lor.

6 Iar tu cînd te rogi, intră în camera ta și închizînd ușa ta roagă te Tatălui tîu cel în-

tr'ascuns, și Tatăl tău care vede într'ascuns 'ți va respăla ție.

7 Rugându-vă nu sporiți multe ca păgâni; căci li se pare că în vorbirea lor multă vor fi ascultați.

8 Decî nu vă asemănați lor; căci știe Tatăl vostru de ce aveți trebuință mai înainte de a cere voi de la dînsul.

9 Decî voi rugați-vă astfel: Tatăl nostru care ești în ceruri, fie sîntit numele tău;

10 Vie împărăția ta, facă-se voea ta cum în cer și pe pămînt;

11 Pîinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o noî astăzi;

12 Și ne eartă noî datoriile noastre, cum și noi am ertat datorilor noștri;

13 Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne scapă de cel rău. *Că a ta este împărăția și puterea și mărirea în veci; amin.*

14 Căci dacă veți fi ertat oamenilor greșalele lor, vă va erta și voe Tatăl vostru cel ceresc.

15 Iar dacă nu veți fi ertat oamenilor, nici Tatăl vostru nu va erta greșalele voastre.

16 Când postiți, nu fiți ca fărnici posomorîți; căci 'și întunecă fețele ca să se arate oamenilor că postesc. Adevăr zic voe, ei 'și iau plata lor.

17 Iar tu când postești unge 'ți capul și spală 'ți fața,

18 Ca să nu te arăți oamenilor că postești ci Tatălui tău

care este într'ascuns, și Tatăl tău care vede într'ascuns 'ți va respăla.

19 Nu vă adunați comori pe pămînt, unde molie și rugină le strică și unde furî le desgroapă și le fură.

20 Ci adunați-vă comori în cer, unde nici molie nici rugină nu le strică, și unde furî nu le desgroapă nici nu le fură.

21 Căci unde este comoara ta, acolo va fi și inima ta.

22 Luminătorul corpului este ochiul. Dacă ochiul tău este curat, tot corpul tău va fi luminos;

23 Iar dacă ochiul tău este rău, tot corpul tău va fi întunecos. Decî dacă lumina ce este în tine, întunec este, cât de mare este întunecul.

24 Nimeni nu poate sluji la doi domni; căci sau pe unul va urî și pe celălalt 'l va iubi, sau de unul se va ține și pe celălalt 'l va desprețui, nu puteți sluji lui Dumnezeu și lui Mamona.

25 Drept aceea zic voe, nu vă îngrijiți pentru sufletul vostru ce să mâncați și ce să beți, nici pentru corpul vostru cu ce să vă îmbrăcați. Oare sufletul nu este mai mult decît hrana și corpul decît îmbrăcămîntea?

26 Uitați-vă la paserile cerului, că nici nu seamănă nici nu secără nici nu adună în grînar, și Tatăl vostru cel ce

resc le hrănește ; oare voi nu sînteți cu mult mai presus de ele ?

27 Și cine dintre voi îngrijind poate adăoga peste vîrsta sa un cot ?

28 Și pentru îmbrăcăminte ce îngrijiți ? Uitați v_e cu băgare de seamă la crini câmpului cum cresc ; nu se ostenesc nici nu torc.

29 Și zic vo_e că nici Solomon în toată mărirea lui nu se îmbracă ca unul dintre aceștia.

30 Și dacă Dumnezeu îmbracă astfel a câmpului earbă *care* este astăzi, și mâine se aruncă în cuptor, oare nu cu mult mai vîrtos pe voi, puțin credincioșilor ?

31 Deci nu v_e îngrijiți zic_end ce să mîncăm sau ce să bem sau cu ce să ne îmbrăcăm.

32 Că toate acestea păgăni *le* caută ; căci știe Tatăl vostru cel ceresc că aveți trebuință de toate acestea.

33 Căutați dar mai înteu îm-părășia și dreptatea lui, și toate acestea se vor adăoga vo_e.

34 Deci nu v_e îngrijiți pentru mâine ; căci zioa de mâine va îngriji de la sine. destul este zilei r_eutatea ei.

CAP. 7.

Sfîrșitul cuvîntării de pe munte.

1 Nu judecați ca să nu fiți judecați.

2 Căci cu judecata cu care judecați veți fi judecați, și cu măsura cu care măsurați vi se va măsura.

3 De ce vezi gunoiul ce este în ochiul fratelui t_eu, și nu zărești birna din ochiul t_eu ?

4 Sau cum vei zice fratelui t_eu : stăi să scoți gunoiul din ochiul t_eu, și iată birna *este* în ochiul t_eu.

5 Fățarnice, scoate mai 'n-t_eu birna din ochiul t_eu, și atunci vei vedea să scoți gunoiul din ochiul fratelui t_eu.

6 Nu dați ce este sânt căinilor, nici nu aruncați mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce cu picioarele lor și întorc_endu se să v_e sfășie pe voi.

7 Cereți și se va da vo_e ; căutați și veți afla ; bateți și se va deschide vo_e.

8 Căci orî cine care cere îea, și cine caută află, și celui care bate 'i se va deschide.

9 Sau care este omul dintre voi de la care va cere fiul s_eu pâine, nu cumva 'i va da peastră ?

10 Sau dacă va cere pește, nu cumva 'i va da lui șarpe ?

11 Deci dacă voi r_ei fiind știți să dați lucruri bune la copii voștri, cu atît mai vîrtos Tatăl vostru cel din ceruri va da *cele* bune celor care cer de la d_eusul.

12 Deci toate căte ați voi să v_e facă vo_e oameni, așa și voi

faceți lor, căci aceasta este legea și profeți.

13 Intrați prin poarta cea strîmtă, că largă *este* poarta și lată calea care duce la peire, și mulți sînt care intră prin ea;

14 Că strîmtă este poarta și îngustă calea care duce la viață și puțini sînt care o află.

15 Feriți v-e de profeți mincinoși, care vin la voi în îmbrăcăminte de oi, și pe dinlăuntru sînt lupi răpitori.

16 După roadele lor 'i veți cunoaște pe dênși; au doar culeg *oamenii* struguri din spini sau smochine din ciulină?

17 Astfel ori ce pom bun face roade bune, iar pomul rău face roade rele.

18 Pom bun nu poate face roade rele, nici pom rău nu *poate* face roade bune.

19 Ori ce pom ce nu face rod bun se taie și se aruncă în foc.

20 Drept aceea după roadele lor 'i veți cunoaște pe dênși.

21 Nu ori cine care 'mă zice mie: Doamne, Doamne, va intra în împărăția cerurilor, ci care face voea Tatălui meu care este în ceruri.

22 Mulți 'mă vor zice în ziua aceea: Doamne, Doamne, nu în numele tău am profetizat, și în numele tău am scos afară demoni, și în numele tău am făcut multe minuni?

23 Și atunci voi mărturisi lor că nici o dată nu v'am cunoscut; «depărtați v-e de la

mine care lucrați fărădelegea.»

24 Decî ori cine care aude aceste cuvinte ale mele și le face va fi asemenea bărbatului cu minte, care 'și a clădit casa lui pe piatră.

25 Și a căzut ploae și au venit riurile și au suflat vînturile și au bătut în casa aceea, și n'a căzut; căci era întemeiată pe piatră.

26 Și ori cine care aude aceste cuvinte ale mele și nu le face, va fi asemenea bărbatului fără minte, care 'și a clădit casa lui pe nisip.

27 Și a căzut ploae și au venit riurile și au suflat vînturile și au izbit în casa aceea, și a căzut, și căderea ei a fost mare.

28 Și fu cînd sfîrși Iisus cuvintele acestea, gloatele rămaseră uimite de învățătura lui;

29 Căci le învăța, ca *unul* care are putere, iar nu ca cărturari lor.

CAP. 8.

Iisus însănătoșază pe un lepros: pe sluga sulașului, pe soacra lui Petru și alți. Spune cine să l urmeze. Liniștește furtuna pe mare. Însănătoșază pe doi demonizați din ținutul Gadarenilor.

1 Și dîndu se el jos de pe munte, 'i urmară gloate multe.

2 Și iată un lepros apropiindu se de dînsul 'i se închină

zicând : Doamne, dacă voești poți să mă curățești.

3 Și întinzând mâna îl atinse zicându-i : voesc, fiu curățit; și îndată fu curățită lepra lui.

4 Și Iisus 'i zice : vezi nu spune nimenui, ci mergi, arată te preotului și du darul pe care 'l a rânduit Moise spre mărturie lor.

5 Și intrând el în Capernaum, s'a apropiat de dânsul un sutaș rugându-l

6 Și zicând : Doamne, sluga mea zace în casă slăbănog, chinându-se cumplit.

7 Iisus 'i zice : venind eu îl voi însănătoși.

8 Și răspunzând sutașul zise : Doamne, nu sînt destoinic ca să intri sub acoperișul meu; ci zi numai un cuvînt și se va tămădui sluga mea.

9 Căci și eu sînt om sub stăpînire, avînd sub mine ostași, și zic acestuia : du te, și se duce; și altuia : vino, și vine; și slugii mele : fă aceasta, și face.

10 Iar Iisus auzind se miră și zise celor care 'i urmau : adevăr zic voe, nici în Israel n'am găsit atîta credință.

11 Dar vă zic voe că mulți de la răsărit și de la apus vor veni și vor sta la masă cu Abraam și Isaac și Iacob în împărăția cerurilor;

12 Iar fiii împărăției vor merge în întunerecul cel mai din afară; acolo va fi plîngerea și scârșnirea dinților.

13 Și zise Iisus sutașului : du te, fie ție cum ai crezut, și se tămădui sluga lui în acel ceas.

14 Și venind Iisus în casa lui Petru văzu pe soacra acestuia zăcînd și aprinsă de friguri.

15 Și atinse mîna ei și o lăsară frigurile, și ea se sculă și 'i slujia lui.

16 Iar făcîndu-se seară 'i aduseră mulți demonizați și scoase afară spiritele prin cuvînt numai, și tămădui pe toți care aveau suferințe,

17 Pentru ca să fie împlinit ce s'a zis prin Isaia profetul care zice : «acesta luă slăbiciunile noastre și boalele noastre le purtă.»

18 Și vîzînd Iisus gloate multe împrejurul său porunci a trece dincolo.

19 Și apropiîndu-se de el un cărturar 'i zise : Învățătorule, 'ți voi urma ori unde vei merge.

20 Dar Iisus 'i zice : vulpile au vizuină și paserile cerului locuințe, ânsă Fiul omului nu are unde să 'și plece capul.

21 Iar un altul dintre ucenici săi 'i zise : Doamne, dă-mi voie să mă duc mai 'ntîu și să îngrop pe tatăl meu.

22 Dar Iisus 'i zice : urmează-mi, și lasă morți să îngroape pe morți lor.

23 Și intrînd el în vas, 'i urmară ucenici lui.

24 Și iată furtună strașnică

să făcu pe mare, încât vasul se acoperea de valuri; iar el dormia.

25 Și apropiindu se de dânsul *ucenici* îl deșteptară zicând Doamne, scapă ne, perim!

26 Iar el le zice: ce sunteți fricoși, puțin credincioșilor? Atunci sculându se certă vânturile și marea și să făcu li niște mare.

27 Iar oameni se mirară zicând: ce fel este *omul* acesta, pentru că și vânturile și marea 'l ascultă?

28 Și trecând el dincolo în ținutul Gadarenilor, îl întâmpinără doi demonizați eșind din *gropi* de morminte, foarte infuriați, încât cineva nu putea trece pe acea cale.

29 Și iată strigară zicând: ce avem noi cu tine, Fiule al lui Dumnezeu? Ai venit aici mai 'nainte de timp ca să ne chinuești?

30 Și era departe de dânsi pâscând o turmă de porci mulți.

31 Iar demoni 'l rugau zicând: dacă ne scoți afară, trimite ne în turma de porci.

32 Și el le zise: mergeți. Iar ei eșind se duseră în turma de porci; și iată toată turma se repezi de pe ripă în mare, și muri în apă.

33 Iar păzitori fugiră, și ducându se în oraș spuseră tot, și cele ale celor demonizați

34 Și iată tot orașul eși spre întâmpinarea lui Iisus, și vă-

zându 'l îl rugară ca să treacă din ținutul lor.

CAP. 9.

Iisus însănătoșază la Capernaum pe un slăbănog. Chemarea lui Mateu. Ucenici nu postesc. Învierea ficei lui Iair. Femea bolnavă. Doi orbi și mutul. Secerișul e mult și secărători puțini

1 Și intrând în vas trecu dincoace și veni în orașul său.

2 Și iată 'i aduseră pe un slăbănog zăcând pe pat. Și văzând Iisus credința lor zise slăbănogului: îndrăsnește, fiule, ertate 'ți sunt păcatele.

3 Și iată uni dintre cărturari ziseră întru sine: acesta de faimă.

4 Dar Iisus știind cugetele lor zise: pentru ce cugetați rele în inimile voastre?

5 Căci ce este mai lesne, a zice: ertate 'ți sunt păcatele, sau a zice: scoală te și umblă?

6 Dar ca să știți că putere are Fiul omului pe pământ a erta păcatele, atunci zice slăbănogului: sculându te ridică patul tău și mergi la casa ta

7 Și sculându se se duse la casa lui

8 Iar gloatele văzând se temură și măriră pe Dumnezeu care dă oamenilor putere ca aceasta.

9 Și trecând de acolo Iisus văzu pe un om șezând la vamă, Mateu numele lui, și 'i zice.

urmează 'mi Și sculându se 'i urmâ.

10 Și fu când ședea el la masă în casă, iată mulți vameși și păcătoși venind șezură la masă împreună cu Iisus și cu ucenicii lui.

11 Și farisei văzând ziceau ucenicilor lui: pentru ce învățătorul vostru mănâncă cu vameși și păcătoși?

12 Iar el auzind zise: n'au trebuință de doftor cei tari, ci care suferă.

13 Ducându vă dar, învățați ce este: «milă voesc, iar nu jertfă.» Căci n'am venit să chiem pe drepti, ci pe păcătoși.

14 Atunci vin la dânsul ucenici lui Ioan zicând: pentru ce noi și farisei postim, iar ucenici tîi nu postesc?

15 Și le zise Iisus: nu cumva pot prietenii mirelui să se înrîsteze pe cât timp este mirele cu ei? Vor veni zile când mirele va fi luat de la dînși, și atunci vor posti.

16 Nimeni nu pune bucată de petec nou la vestmînt vechiu, căci *aceea ce este pus ca umplutura lui rupe din vestmînt, și o ruptură mai rea se face.*

17 Nicî nu pun oameni vin nou în bordufuri vechi; iar dacă *pun*, se sparg bordufurile, și vinul se varsă și bordufurile se nimicesc; ci pun vin nou în bordufuri noi, și amîndocî se păstrează împreună.

18 Acestea vorbind el lor,

iată un mai mare venind la dânsul 'i se închină, zicînd: fiica mea muri acum; dar venind pune mâna ta peste dînsa, și va fi vie.

19 Și sculându se Iisus 'i urmâ și 'i urmară și ucenicii lui.

20 Și iată o femeie cu scurgere de sînge de doisprezece ani apropiindu se dinapoi atinse ciucurele vestmîntului său;

21 Căci zicea în sine: numai de voi atinge vestmîntul lui, voi fi scăpată

22 Iar Iisus întorcîndu se și văzînd o zise: îndrăsnește, fiică; credința ta te a scăpat. Și fu tămăduită femeia din ceasul acela.

23 Și venind Iisus la casa mai marelui și văzînd pe cântători din fluer și gloata făcînd sgomot zise:

24 Depărtați vă, căci n'a murit fata ci doarme. Iar ei rîdeau de dânsul.

25 Și când gloata fu dată afară, intrînd apucă mâna ei, și se sculă fata.

26 Și se duse vestea aceasta peste tot pămîntul acela.

27 Și trecînd Iisus de acolo, 'i urmară doi orbi strigînd și zicînd: miluește ne, Fiul lui David.

28 Iar el intrînd în casă se apropiară orbi de dânsul, și Iisus le zise: credeți că pot face aceasta? *Dînși 'i zic: așa, Doamne.*

29 Atunci atinse ochii lor zi-

când: după credința voastră fie voă.

30 Și se deschiseră ochi lor. Și 'i certă Iisus zicând : vedeți, nimeni să nu știe.

31 Iar ei eșind respindiră vestea despre dânsul în tot pământul acela.

32 Și plecând ei afară, iată 'i aduseră un om mut având demon

33 Și demonul fiind scos afară, mutul vorbi. Și se mirară gloatele zicând : nici o dată nu s'a arătat așa în Israel.

34 Iar farisei ziceau : prin mai marele demonilor scoate afară pe demoni.

35 Și străbătea Iisus toate orașele și satele, învățând în sinagogile lor și predicând evanghelia împărăției și vindecând orî ce boală și orî ce slăbiciune.

36 Iar văzând gloatele 'i se făcu milă de dânsule, că erau leșinate și părăsite ca oi nevând păstor.

37 Atunci zice ucenicilor săi : secerișul este mult, iar lucrători puțini ;

38 Rugați vă deci de domnul secerișului, ca să scoată lucrători la secerișul său.

CAP. 10.

*Trimiterău celor doisprezece apostoli.
Să le încredințase și răsplata lor.*

1 Și chemând la sine pe cei

doisprezece ucenici ai săi le dăte putere peste spiritele necurate, ca să le dea afară și să tămăduiască orî ce boală și orî ce slăbiciune.

2 Iar numele celor doisprezece apostoli sînt acestea : cel dintîiu Simon, numit Petru, și Andreiu fratele lui, Iacob al lui Zebedeu și Ioan fratele lui,

3 Filip și Bartolomeu, Toma și Mateu vameșul, Iacob al lui Alfeu și Lebeu, numit Tadeu,

4 Simon Cananeul și Iuda Iscariotul, care 'l a și dat prins.

5 Pe acești doisprezece 'i trimise Iisus poruncindu le lor zicând : în cale de pîgîni nu mergeți și în oraș de Samaritanî nu intrați,

6 Mergeți mai virtos către oile cele pierdute de casa lui Israel.

7 Iar mergînd predicați zicînd că s'a apropiat împărăția cerurilor.

8 Pe neputincioși tămăduiți, pe morți învieați, pe leproși curațiți, pe demoni dați afară ; în dar ați luat, în dar dați.

9 Nu câștigați aur nici argint nici aramă la încingătoarele voastre.

10 Nici traistă în cale nici două vestimente nici încălțăminte nici toeag ; căci vrednic este lucrătorul de hrana sa.

11 În orî ce oraș sau sat veți fi intrat, cercetați cine este într'ênsul vrednic ; și acolo rămâneți pînă când veți fi eșit.

12 Iar intrând în acea casă, urați ei bine.

13 Și dacă este casa aceea vrednică, vie urarea voastră peste dânsa; iar dacă nu este vrednică, urarea voastră întorcă se spre voi.

14 Și cine nu va fi primit pe voi nici nu va fi ascultat cuvintele voastre, eșind din casa aceea sau din orașul acela scuturați praful de pe picioarele voastre.

15 Adevăr zic voe, mai ușor va fi pământului Sodomei și Gomorei în zi de judecată decât orașului aceluia.

16 Iată eu vă trimit ca oi în mijlocul lupilor; fiți dar înțelepți ca șerpi și fără răutate ca porumbei

17 Feriți vă de oameni; căci vă vor da în sinedrii, și în sinagogle lor vă vor biciui;

18 Și înaintea stăpînitorilor și împăraților veți fi duși pentru mine, spre mărturie lor și păgânilor.

19 Iar când vă vor da pe voi, nu îngrijiți cum sau ce să vorbiți; căci vi se va da voe în ceasul acela ce să vorbiți;

20 Căci nu sunteți voi care vorbiți, ci Spiritul Tatălui vostru este care vorbește în voi.

21 Și va da frate pe frate la moarte și tată pe copil, și se vor scula copii asupra părinților și 'i vor omori pe ei.

22 Și veți fi urâți de toți pentru numele meu: dar care

rabdă pene în sfârșit, acesta se va mântui.

23 Și când vă gonesc pe voi din acest oraș, fugiți în celalt, căci adevăr zic voe, nu veți fi sfârșit orașele lui Israel pene ce va fi venit Fiul omului.

24 Nu este ucenic mai pe sus de învățătorul, nici slugă mai pe sus de stăpînul său.

25 Destul este ucenicului să fie ca învățătorul său, și sluga ca stăpînul său. Dacă pe stăpînul casei îl numără Beelzebul, cu atît mai virtos pe casnici lui.

26 Decî nu vă temeți de dênși; căci nimic nu este acoperit, care să nu fie descoperit, și ascuns care să nu fie cunoscut.

27 Acea ce eu vă zic voe la întunerice, spuneți la lumină; și ceea ce auziți la ureche, vestiți de pe case.

28 Și nu vă temeți de cei careucid corpul, sufletul nu 'l pot uicide; temeți vă mai virtos de acela care poate să pearză în gheenă și sufletul și corpul.

29 Au doară nu se vînd doe vrăbii pentru un ban? Și *nici* una din ele nu va cădea pe pământ fără *știrea* Tatălui vostru.

30 Chiar și peri capului vostru sînt toți numești.

31 Drept aceea nu vă temeți; voi sunteți mai pe sus de multe vrăbii.

32 Decî orî cine care va mărturisi pentru mine înaintea oamenilor, voi mărturisi și eu

pentru el înaintea Tatălui meu care este în ceruri ;

33 Și ori cine mă va fi tăgăduit pe mine înaintea oamenilor, îl voi tăgădui și eu pe dânsul înaintea Tatălui meu care este în ceruri.

34 Nu socotiți că am venit să pun pace pe pământ; nu am venit să pun pace, ci spadă.

35 Căci am venit să învrăjbesc pe om cu tatăl său și pe fată cu muma sa și pe noră cu soacra ei.

36 Și vrăjmași ai omului *sunt* casnici lui.

37 Cine iubește pe tată sau pe mamă mai mult decât pe mine nu este vrednic de mine; și cine iubește pe fiu sau pe fiică mai mult decât pe mine nu este vrednic de mine.

38 Și ori cine nu țiea crucea sa și nu 'mă urmează mie, nu este vrednic de mine.

39 Cine va fi aflat sufletul său, îl va pierde, și cine va fi pierdut sufletul său pentru mine, *acela* îl va afla.

40 Cine *vă* primește pe voi pe mine *mă* primește, și cine *mă* primește pe mine primește pe care m'a trimis pe mine.

41 Cine primește profet în nume de profet, plată de profet va lua, și cine primește pe drept în nume de drept plata de drept va lua.

42 Și cine va fi adăpat în nume de ucenic pe unul dintre acești micș numai cu un pahar

de *apă* rece, adevăr zic voe, nu va perde plata sa.

CAP. 11.

Ioan trimite pe ucenici săi la Christos. Christos mărturisește pentru Ioan, și aseamănă pe Iudei cu copii care stau în tărături. Muștră orașele care nu se pocăiesc. Mulțumește Tatălui său; chiamă la sine pe cei întristați.

1 Și a fost când sfinși Iisus dând învățături celor doisprezece ucenici ai săi, trecu de acolo ca să învețe și să predice în orașele lor.

2 Iar Ioan auzind în închisoare de faptele lui Christos, trimițând îl întrebă prin ucenici săi :

3 Tu ești care vine, sau pe altul să așteptăm ?

4 Și răspunzând Iisus le zise: mergând spuneți lui Ioan cele ce auziți și vedeți :

5 Orbii văd și schiopii umblă, leproși se curătesc și surzi aud, morți se scoală și săracilor se binevestește ;

6 Și fericit este cine nu se va fi smintit în mine.

7 Iar plecând aceștia, începu Iisus să vorbiască gloatelor despre Ioan: ce ați eșit în pustie să vedeți ? O trestie clătinându se de vânt ?

8 Dar ce ați eșit să vedeți ? Un om îmbrăcat în vestminte moi ? Iată cei care poartă *vestminte* moi sunt în casele împăraților.

9 Dar ce ați eșit ? Să vedeți un profet ? Adevăr zic voe, și mai mult decât un profet.

10 Acesta este despre care s'a scris : « iată eu trimit înaintea feței tale pe ângerul meu, care va găti calea ta înaintea ta. »

11 Adevăr zic voe, nu s'a ridicat dintre cei născuți de femei *vre unul* mai mare decât Ioan Botezătorul ; și cine este mai mic în împărăția cerurilor este mai mare decât dânsul.

12 Din zilele lui Ioan Botezătorul și pînă acum împărăția cerurilor se iew prin stăruință, și cei care întrebuintiază stăruința pun mâna pe ea.

13 Căci toți profeți și legea pînă la Ioan profetizară,

14 Și dacă voiți să primiți, el este Elie care are să zică.

15 Cine are urechi, să auză.

16 Dar cu cine voi asemenea neamul acesta ? Este asemenea unor copii care stînd în tîrguri strigă către ceilalți *copii*

17 Și zic : v'am cîntat din fluer și n'ați jucat ; v'am cîntat de jale și nu v'ați întristat.

18 Pentru că Ioan veni nicîi mîncînd, nicîi bînd, și ei zic : are demon.

19 Veni Fiul omului mîncînd și bînd, și ei zic : iată un om mîncător și bîutor de vin, prieten al vameșilor și pîcătoșilor. Și s'a cunoscut de dreaptă înțelepciunea din lucrurile ei.

20 Atunci începu a muștra orașele în care s'e făcuseră cele mai multe minuni ale lui, pentru că nu s'au pocăit.

21 Vai ție Chorazin, vai ție Betsaida, că dacă în Tir și Sidon s'ar fi făcut minunile ce au fost făcute în voi, de mult în sac și cenușă s'ar fi pocăit.

22 Dar zic voe, Tirului și Sidonului va fi mai ușor în zi de judecată decât voe.

23 Și tu Capernaum, nu fuși ridicat pînă la cer ? Pînă la iad vei fi pogorit ; că dacă s'ar fi făcut în Sodoma minunile ce s'au făcut în tine, ar fi rămas pînă astăzi.

24 Dar zic voe că pămîntului Sodomei va fi mai ușor în zi de judecată decât ție.

25 În acel timp răspunzînd Iisus zise : te laud, Tată, Doamne al cerului și al pămîntului, că ai ascuns acestea de înțelepți și pricepuți, și le ai descoperit celor neștiutori.

26 Așa, Tată, că așa a fost bunăvoință înaintea ta.

27 Ori ce 'mi este dat mie de către Tatăl meu, și nimeni nu cunoaște bine pe Fiul decât numai Tatăl, nicîi pe Tatăl nu 'l cunoaște bine cineva decât numai Fiul, și *acela* căruia ar voi fiul să 'i descopere.

28 Veniți cu mine toți cei osteniți și împovărați, și eu v'e voi odihni pe voi.

29 Luați jugul meu asupra voastră și învățați de la mine

că blând sînt și smerit cu inima, și veți afla repaus sufletelor voastre.

30 Căci jugul meu este bun și povara mea ușoară.

CAP. 12.

Ucenicii smulg spice sâmbăta. Iisus însănătoșază pe omul cu mîna uscată. Însănătoșirea unui demonizat înaintea fariseilor. Păcatul împotriva spiritului sînt. Tipul lui Iona. Pilda cu o împărăteasă de la miazăzi și cu un demonizat. Deslușirea la muna și frați săi.

1 Intr'acel timp merse Iisus sâmbăta prin semănături; și ucenicii săi flămînziră și începură să smulgă spice și să mănânce.

2 Iar faresei văzînd ziseră lui: iată ucenicii tăi fac ce nu se cade a face sâmbăta.

3 Iar el zise lor: au n'ați cetit ce făcu David când flămînză și cei care erau cu dînsul?

4 Cum intră în casa lui Dumnezeu și mîncă pîinile punerii înainte, ceea ce nu se cădea lui să mănânce, nici celor care erau cu dînsul, fără numai preoților?

5 Sau n'ați citit în lege că sâmbăta preoți spurcă sâmbăta în santuar, și sînt fără vină?

6 Dar zic voe că aci este ceva mai mare decît santuarul.

7 Și dacă ați fi știut ce însemnează: «milă voesc, iar nu

jertfă,» n'ați fi osîndit pe cei fără vină.

8 Căci Domn al sâmbetei este Fiul omului.

9 Și trecînd de acolo veni în sinagoga lor

10 Și iată un om avînd mîna uscată; și 'l întrebă pe dînsul zicînd: oare cade se a tămădui sâmbăta? Pentru ca să 'l învinuiască pe dînsul.

11 Iar el le zise: care om va fi între voi care va avea o oare, și dacă aceasta va cădea sâmbăta în groapă, au nu o va apuca și o va ridica?

12 Cât de mult decî se deosebește un om de oare! De aceea se cade a face bine sâmbăta.

13 Atunci zice omului: întinde mîna ta; și el o întinse și se făcu sănătoasă ca cealaltă.

14 Iar farisei eșind se sfătuiră împotriva lui cum să 'l pearză

15 Dar Iisus cunoscînd se depărtă d'acolo; și 'i urmară mulți, și 'i tămădui pe toți.

16 Și 'i certă ca să nu 'l dea pe față,

17 Ca să se împliniască ce s'a zis prin Isaia profetul care zice:

18 «Iată Fiul meu pe care 'l am ales, iubitul meu întru care a binevoit sufletul meu, pune voi spiritul meu peste dînsul și judecată păgânilor va vesti.»

19 «Nu se va certa, nici va

striga, nici va auzi cine va în drumuri glasul lui

20 Trestie sdrobotită nu va frânge, și feștilă ce face fum nu va stinge, pînă ce va fi pornit judecata spre biruință.

21 Și în numele lui vor nădăjdui neamurile păgâne.»

22 Atunci 'i se aduse un demonizat orb și mut; și 'l tămădui, încât mutul grăia și vedea.

23 Și se mirau toate gloatele și ziceau: nu cumva acesta este Fiul lui David?

24 Iar farisei auzind ziceau: acesta nu scoate afară demoni, decât prin Beelzebul, ca stăpîn peste demoni.

25 Dar cunoscînd gândurile lor le zise: orîce împărăție desbinându-se în sine este pustiită, și orîce oraș sau casă desbinându-se în sine nu va sta.

26 Și dacă satan scoate afară pe satan, s'a desbinat în sine; deci cum va sta împărăția lui?

27 Și dacă eu scot afară prin Beelzebul pe demoni, fii voștri prin cine 'i scot afară? De aceea ei vor fi judecatori voștri.

28 Iar dacă eu prin spirit dumnezeesc scot afară pe demoni, a ajuns deci la voi împărăția lui Dumnezeu.

29 Sau cum poate cine va să intre în casa celui tare și să 'i răpiască sculele, dacă nu va fi legat mai 'ntîiu pe cel tare, și atunci 'i va prăda casa?

30 Cine nu este cu mine împotriva mea este, și cine nu strînge cu mine risipește.

31 De aceea zic voe, orîce păcat și defăimare vor fi ertate oamenilor, dar defăimarea spiritului nu va fi ertată.

32 Și orîce cine va fi zis cuvînt împotriva Fiului omului, ertat va fi lui; dar orîce cine va fi zis împotriva spiritului sânt, nu va fi ertat lui nici în veacul acesta, nici în cel viitor.

33 Sau spuneți că pomul este bun, și rodul lui bun; sau spuneți că pomul este rău și rodul lui rău; căci din rod se cunoaște pomul.

34 Pui de viperă, cum puteți vorbi cele bune, fiind voi rei? Căci din prisosul inimei vorbește gura.

35 Omul bun din comoară bună scoate afară cele bune; și omul rău din comoară rea scoate afară cele rele.

36 Și zic voe că orîce cuvînt nefolositor pe care 'l vor zice oameni, vor da despre dînsul socoteală în zi de judecată.

37 Căci din cuvintele tale vei fi îndreptățit și din cuvintele tale vei fi osîndit.

38 Atunci 'i răspunseră unii dintre cărturari și farisei zicînd: Învățătorule, voim de la tine să vedem un semn.

39 Iar el răspunzînd le zise: un neam rău și desfrînat cere semn, și semn nu se va da

lui, decât semnul lui Iona profetul.

40 Căci după cum Iona fu în pântecele chitului trei zile și trei nopți, astfel va fi Fiul omului în inima pământului trei zile și trei nopți.

41 Bărbați din Ninevi se vor scula la judecată cu neamul acesta și 'l vor osîndi; că ei s'au pocuit la predica lui Iona, și iată mai mult decât Iona *este* aci.

42 O împărăteasă de la mează zi se va ridica la judecată cu neamul acesta și 'l va osîndi, că veni de la marginile pământului să asculte înțelepciunea lui Solomon, și iată mai mult decât Solomon *este* aci

43 Iar când spiritul necurat va fi eșit din om, umblă prin locuri fără apă căutând repaus, și nu găsește.

44 Atunci zice: mă voi întoarce la casa mea de unde am eșit, și venind o află deșertată, măturată și gătită.

45 Atunci se duce și ȋea cu sine alte șapte spirite mai rele decât el, și intrând locuiesc aci; și se fac cele de pe urmă ale omului acela mai rele decât cele d'întău. Așa se va întâmpla și acestui neam rău.

46 Âncă vorbind el gloatele, iată muma și frați lui steteau afară, căutând să 'i vorbiască.

47 Și zise lui oare cine; iată

muma ta și frați tăi stau afară căutând să 'ți vorbiască.

48 Iar el răspunzând zise celui *care* 'i spunea: cine este muma mea, și cine sînt frați mei?

49 Și întinzînd mîna sa spre ucenici săi zise: iată muma mea și frați mei;

50 Căci orî cine va fi făcut voea Tatălui meu *care* este în ceruri, acela 'mi este frate și soră și mămă.

CAP. 13.

Pilda cu semăntorul, aluatul, grăuntele de muștar și allele. Iisus este desprețuit în patria sa.

1 În acea zi eșind Iisus din casă, ședea lângă mare.

2 Și se adunară la dînsul gloate multe încât el intră în vas ca să șază, și toată gloata stetea pe țărîn.

3 Și le cuvîntă lor multe în pilde zicînd: iată eși semăntorul să semene.

4 Și sîmănînd el unele *semințe* căzură lângă cale, și venind paserele le mîncară.

5 Iar altele căzură pe loc petros, unde nu aveau pămînt mult, și îndată răsărîră pentru că nu aveau pămînt adînc;

6 Răsărînd ânsă soarele fură arse de arșiță, și pentru că nu aveau rădăcină se uscară.

7 Iar altele căzură peste

spini, și crescură spini și le înăbușiră.

8 Altele căzură peste pământul cel bun și deteră rod, una o sută, alta șazeci, alta treizeci.

9 Cine are urechi, să auză.

10 Și apropiindu se ucenici 'i ziseră : pentru ce le vorbești 'i în pilde ?

11 Iar el răspunzând le zise. pentru că voe vi s'a dat să cunoașteți tainele împărăției cerurilor, dar aceloră nu li s'a dat.

12 Căci cine are, 'i se va da și va avea de prisos; iar cine nu are, și ce are se va lua de la dânsul.

13 De aceea le vorbesc în pilde, căci *gloatele* vîzînd nu vîd și auzînd nu aud, nici nu pricep.

14 Și se împlinește cu dînsese profeția lui Isaia ceea ce zice : «cu auzul veți auzi, dar nu veți înțelege, și vîzînd veți vedea dar nu veți cunoaște.

15 Căci s'a îngrășat inima acestui popor, și cu urechile a auzit greu, și a închis ochi lui, ca nu cumva să vază cu ochi și să auză cu urechile și să înțeleagă cu inima și să se întoarcă ca să 'i vindec pe ei.»

16 Fericiți *sînt* ochi voștri că vîd, și urechele voastre că aud.

17 Căci adevăr zic voe că mulți profeți și drepti au dorit să vază ce vedeți, și n'au vî-

zut, și să auză ce auziți, și n'au auzit.

18 Decî voi, ascultați pilda semănătorului.

19 Orî cine aude cuvîntul împărăției și nu înțelege, vine vicleanul și răpește ce este semănat în inima lui; acesta este *la care* s'a semănat lângă cale.

20 Iar ce s'a semănat pe loc petros, acesta este care aude cuvîntul și îndată cu bucurie îl primește;

21 Dar nu are rădăcină în sine, ci este pînă la un timp, și întîmplîndu se strimtorare sau gonire pentru cuvînt îndată se smintește.

22 Iar ce s'a semănat în spini, acesta este care aude cuvîntul, dar grija lumii și înșelăciunea bogățiilor înăbușește cuvîntul, și se face neroditor.

23 Iar ce s'a semănat pe pământul bun, acesta este care aude cuvîntul și înțelege, care rodește și face unul o sută, altul șazeci, altul treizeci.

24 Altă pildă le puse lor înainte zicînd : se aseamănă împărăția cerurilor omului, care seamănă semință bună în țarina sa.

25 Dar dormind oameni, veni vrăjmașul lui și semănă neghină între grâu și se duse. .

26 Iar cînd cresc verdeața și făcu rod, atunci se arată și neghina.

27 Și venind slugile stăpînului casei 'i ziseră : Doamne,

oare nu ai semănat sămînță bună în țarina ta ? De unde este dar neghina ?

28 Iar el le zise: un om vrăjmaș a făcut aceasta. Și dînși 'i zic: voești dar să ne ducem s'o alegem ?

29 Iar el zice: nu, ca nu cumva alegînd neghina să smulgeți împreună cu dînsa și grăul.

30 Lăsați să crească amîndoe împreună pînă la seceriș, și în timpul secerișului voi zice secerătorilor : alegeți mai 'ntîiu neghina și legați o snopă ca să fie arsă, iar grăul strîngeți 'l în grănarul meu.

31 O altă pildă le puse înaintea zicînd. împărăția cerurilor este asemenea unui grăunte de muștar, pe care luându 'l un om îl semănă în țarina sa ;

32 Este mai mic decît toate sămînțele, dar cînd a crescut este mai mare decît legumele și se face pom, în cît vin paserile cerului și stau în ramurile lui.

33 O altă pildă le vorbi: împărăția cerurilor este asemenea unui aluat, pe care luându 'l o femeie 'l a ascuns în trei măsuri de făină pînă ce s'a dospit tot.

34 Toate acestea le vorbi Iisus în pilde gloatelor, și fără pildă nu le vorbea nimic,

35 Ca să se împliniască ce s'a zis prin profetul care zice: «deschide voi gura mea în pilde,

spune voi tare cele ascunse de la întemeerea lumii »

36 Atunci lăsând gloatele să duse în casa sa ; și să apropiară de dînsul ucenicii lui zicînd: deslușește ne noă pilda cu neghina țarinei.

37 Iar el răspunzînd zise. cel care seamănă sămînța cea bună este Fiul omului,

38 Iar țarina este lumea ; sămînța cea bună, aceștia sînt fii împărăției, iar neghina sînt fii celui rău,

39 Vrăjmașul care a semănat o este diavolul ; iar secerișul este sfîrșitul lumii, și secerători sînt ângeri.

40 Deci după cum se alege neghina și se arde în foc, astfel va fi la sfîrșitul lumii.

41 Va trimite Fiul omului pe ângeri săi și vor culege din împărăția lui toate smintelele și pe cei care fac fărădelegea

42 Și 'i vor arunca pe ei în flacăra focului ; acolo va fi plîngerea și scrîșnirea dinților.

43 Atunci drepti vor străluci ca soarele în împărăția Tatălui lor. Cine are urechi, să auză.

44 Impărăția cerurilor este asemenea unei comori ascunse în țarină, pe care găsind o un om a ascuns o, și de bucurie pentru ea se duce și vinde toate cîte le are și cumpără țarina aceea

45 Impărăția cerurilor este iarăș asemenea unui om ne-

gustor, căutând mărgăritare bune.

46 Și găsind un mărgăritar de mult preț, ducându-se vîndu tot ce avea și 'l cumpără

47 Împărăția cerurilor este iarăș asemenea unui năvod aruncat în mare și care prinde de tot felul;

48 Pe care când s'a umplut trăgându 'l *năvodari* pe țerm și așezându-se au ales în vase *ce era* bun, iar *ce era* rău au aruncat afară.

49 Astfel va fi la sfîrșitul lumii; vor eși ângeri și vor despărți pe cei răi din mijlocul dreptilor.

50 Și 'i vor arunca pe dênși în flacăra focului; acolo va fi plîngerea și scrișnirea dinților.

51 Ați înțeles toate acestea? Ei 'i răspund: așa, Doamne.

52 Iar el le zise: de aceea orî ce cărturar care a fost făcut ucenic al împărăției cerurilor este asemenea unui om, stăpîn al casei, care scoate din comoara sa *cele noi* și *cele vechi*.

53 Și a fost când sfîrși Iisus pildele acestea, sê duse de acolo.

54 Și venind în patria sa 'i învăța pe dênși în sinagoga lor, în cât ei steteau uimiți și ziceau: de unde are acesta înțelepciunea aceasta și puterile.

55 Oare nu este el fiul teslarului? Nu se numește oare muma lui Maria și frați lui

Iacob și Iosef și Simon și Iuda?

56 Și surorile lui nu sînt oare toate la noi? Decî de unde are dênșul toate acestea?

57 Și se smintiau întru el. Iar Iisus le zise: nu este un profet desprețuit, decît în patria și casa sa.

58 Și nu făcu aci multe minuni pentru necredința lor.

CAP. 14.

Uciderea lui Ioan Botezătorul. Săturarea a cinci mîi de oameni. Iisus umblă pe mare.

1 În timpul acela auzi Erod tetrarchul vestea despre Iisus.

2 Și zise oamenilor sêi: acesta este Ioan Botezătorul; el s'a sculat dintre morți, și de aceea puterile lucrează în el.

3 Pentru că Erod prinzînd pe Ioan îl legă și 'l puse în închisoare pentru Erodiada, femeea lui Filip, fratele sêu.

4 Căci Ioan 'i zicea: nu ți se cuvine ție s'o aibi pe dênșu.

5 Și voind să 'l omoare sê temu de gloată, că 'l avea pe dênșul ca pe un profet.

6 Și sêrbătorindu-se zioa nașterii lui Erod, fiica Erodiadei jucă înaintea *oaspeților* și plăcu lui Erod;

7 De aceea cu jurămînt făgădui să 'i dea orî ce ar cere.

8 Iar ea îndemnată fiind de muma sa, dă 'mî, zice, aci pe disc capul lui Ioan Botezătorul.

9 Și întristându se împăratul pentru jurământ și pentru cei care ședeau împreună cu el la masă porunci să se dea,

10 Și trimițând tăie capul lui Ioan în închisoare.

11 Și se aduse capul lui pe un disc și fu dat fetei și 'l duse numei sale.

12 Și venind ucenici lui lu- ară corpul mort și 'l îmormentară, și ducându se deteră de știre lui Iisus.

13 Iar Iisus auzind se depărta de acolo într'un vas în loc pustiu la o parte, și auzind gloatele 'i urmară pe jos din orașele lor.

14 Și eșind văzu gloată multă, și 'i se făcu milă de ei și tãmadui pe bolnavi lor

15 Și făcându se seară se apropiară de dñsul ucenici zicend: pustiu este locul și ceasul a trecut acum; decî dă drumul gloatelor ca ducându se în sate să 'și cumpere demãncare.

16 Iar Iisus le zise: n'au trebuință să se ducă; dați le voi să mănânce

17 Dar dñși 'i zic: nu avem aci decât cinci pâini și doi pești.

18 Și le zise: aduceți 'mi a- cesteia aci.

19 Și poruncind ca gloatele să șează la masă pe verdeată, luând cele cinci pâini și cei doi pești, căutând spre cer binecuvîntă, și frângend dete

ucenicilor pâinile, iar ucenici gloatelor.

20 Și mîncară toate și se sã- turară, și strînseră prisosul de frãmiturî doespzezece coșuri pline.

21 Iar cei care mîncaseră erau bărbați ca la cinci mii afară de femeî și copii.

22 Și îndată sili pe ucenici sêi să intre în vas și să treacă înaintea lui de cealaltă parte, pênê ce va fi dat drumul gloatelor.

23 Și dupê ce a dat drumul gloatelor se sui pe munte la o parte ca să se roage. Și făcendu se seară era singur acolo.

24 Iar vasul era acum în mijlocul mării muncindu se de valurî; de oare ce vîntul era împrotivitor.

25 Și la a patra streajă din noapte veni la dñși umblând pe mare.

26 Vêzendu 'l dar ucenici umblând pe mare sê spãimentară, zicend că este o nãlucă, și de frică strigară.

27 Dar Iisus îndată le vorbi zicend. îndrãsniți, eu sînt; au vê temeți.

28 Și rãspunzendu 'i Petru zise: Doamne, daca ești tu, poruncește să viu la tine pe apă

29 Iar el zise: vino. Și dându se jos din vas, Petru merse pe apa și veni la Iisus

30 Vêzend ânsê vîntul tare se temu, și începend a se a

funda în mare strigă zicând: Doamne, scapă-mă!

31 Atunci Iisus îndată întinzând mâna 'l apucă și 'i zise: puțin credinciosule, pentru ce te ai îndoit?

32 Și suinduse ei în vas să potoli vântul.

33 Iar cei din vas venind se plecară înaintea lui zicând: adevărat Fiul lui Dumnezeu ești.

34 Și trecând veniră în pământul Genezaret.

35 Dar cunoscându 'l oameni locului aceluia, trimiseră în tot ținutul acela și 'i aduseră pe toți bolnavi,

36 Și 'l rugau ca numai să atingă ciucuri vestmântului său, și câți atinseră fură scăpați cu desăvîrșire.

CAP 15

Despre spălarea mâinilor. Călcarea datinilor și ce spurcă într'adevăr pe om. Fiica femeii canaanite și însănătoșirea unor bolnavi. Ospătarea a patru mii de bărbați afară de femei și copii.

1 Atunci vin la Iisus cărturari și farisei din Ierusalem zicând.

2 Pentru ce ucenici tîi calcă rînduiala bătrînilor? Căci nu 'și spală mâinile când mănîncă pîne

3 Iar el răspunzînd le zise pentru ce și voi călcați porunca lui Dumnezeu pentru rînduiala voastră?

4 Căci Dumnezeu a zis: «cînsteste pe tatăl tîu și pe muma ta, și cine vorbește de rău pe tată sau pe muma să moară negreșit.»

5 Iar voi ziceți: cine va fi zis tatălui sau mumei: dăruit este Domnului ori ce ai folosi de la mine; acela neapărat nu va cînsti pe tatăl său sau pe muma sa.

6 Deci ați desființat legea lui Dumnezeu pentru rînduiala voastră.

7 Fațarnicilor, bine a profetizat despre voi Isaia zicînd.

8 «Poporul acesta cu buzele mă cînsteste, dar inima lor de parte este de mine;

9 În zadar mă cînstesc învățînd învățături, ce sînt porunci omenești.»

10 Și chemînd la sine gloata zise lor: ascultați și înțelegeți.

11 Nu ce intră pe gură spurcă pe om, ci ce ese din gură, aceea spurcă pe om.

12 Atunci apropiindu se ucenici 'i zic: știi că farisei auzind cuvîntarea s'au smintit?

13 Iar el răspunzînd zise: ori ce sad, pe care nu 'l a sădit Tatăl meu cel ceresc, va fi desrădăcinat

14 Lăsați 'i pe dînși; orbi sînt arătători de drum la orbi; iar un orb dacă va arăta drumul la alt orb, amîndoi vor cădea în groapă

15 Atunci răspunzînd Petru

'i zise : deslușaste noê pilda *aceasta*

16 Iar el zise : și voi nu pri-cepeți âncê ?

17 Nu înțelegeți că orî ce intră în gură se duce în pân-tece și se aruncă în cloacă ?

18 Dar cele ce pornesc din gură es din inimă, și acelea spurcă pe om.

19 Căci din inimă es gândiri rele, omoruri, adulter, desfrâ-nare, furturi, mărturii minci-noase, defăimări.

20 Acestea sînt care spurcă pe om, dar a mânca cu mâini nespălate nu spurcă pe om.

21 Și eșind de acolo Iisus se duse în părțile Tirului și Sidonului.

22 Și iată o femeie Canaanee eșind din laturile acelea strigă zicînd : miluește mă, Doamne Fiul lui David ; fiica mea este muncită réu de demon.

23 Iar el nu 'i respunse un cuvînt Și apropiînduse de dên-sul ucenici sêi 'l rugau zicînd : dă 'i drumul că strigă în urma noastră.

24 Și răspunzînd zise : nu sînt trimis decît la oile cele perdute de casa lui Israel.

25 Și venînd ea 'i se închină zicînd : Doamne, ajută'mă.

26 Iar el răspunzînd zise : nu se cuvine a lua pâinea copiilor și a o arunca câinilor.

27 Șiea zise așa este, Doamne, dar și câini mănîncă din fră-

miturile ce cad de la masa stă-pînilor lor.

28 Atuncî răspunzînd Iisus 'i zise : femeie, mare este cre-dința ta ; fie ție cum voești Și sê însănătoși fiica ei din a-cel ceas.

29 Și trecînd de acolo Iisus se duse lângă marea Ga-lilei și suîndu se pe munte șezu acolo.

30 Și veniră la dên-sul gloate multe, avînd cu dên-sele șchiopi, orbi, muți, strîmbi și alți mulți, și 'i aruncară lângă pi-cioarele lui și el 'i tămădui.

31 Astfel că gloata se mi-nună vîzînd pe muți vorbind, pe strîmbi sînătoși, pe șchiopi umblînd și pe orbi vîzînd, și mărîră pe Dumnezeuul lui Israel.

32 Atuncî Iisus chemînd la sine pe ucenici sêi zise : 'mi este milă de gloată, că de trei zile acum stăruesc lângă mine și nu au ce să mînânce ; și a le da drumul nemîncate nu voesc, ca nu cumva să leșine *de foame* pe drum.

33 Iar ucenici 'i zic : de unde avem noi în pustie atâtea pâini în cât să sîturăm atîta gloată ?

34 Și Iisus le zice : câte pâini aveți ? Iar ei zic : șapte și pu-ținî peștișori

35 Și porunci gloatelor să șază jos pe pămînt,

36 Și luînd cele șapte pâini și pești, mulțumînd frânse și

detе ucenicilor, iar ucenici gloatelor.

37 Și mâncară toți încât să săturată, și luară prisosul de frământuri șapte coșuri pline.

38 Iar cei care mâncară erau patru mii de oameni, afară de femeii și copii.

39 Și dând drumul gloatelor se sui în vas și veni în laturile Magdalei.

CAP. 16.

Farisei și saducei cer un semn ceresc. Aluatul fariseilor. Deosebite păreri despre Iisus și mărturisirea lui Petru. Christos spune mai înainte moartea sa. Adevărați ucenici.

1 Și apropiindu se farisei și saducei ispitind cerură de la dânsul să le arate un semn din cer.

2 Iar el răspunzând le zise: când se face seară ziceți senin *va fi*, pentru că cerul este roșu.

3 Și dimineața *ziceți*: astăzi furtună *va fi*, pentru că cerul este roșu turburându se. Fața cerului știți s'o judecați, dar semnele timpurilor nu le puteți *judeca*?

4 Un neam rău și desfrânat cere semn, și semn nu se *va da* lui, afară de semnul lui Iona. Și lăsându 'i plecă.

5 Și venind ucenici lui în cealaltă parte uitară să lea pâini.

6 Iar Iisus le zise: luați aminte și feriți vă de aluatul fariseilor și saduceilor.

7 Și ei se gândiau întru sine zicând că pâini nu luarăm.

8 Dar Iisus înțelegând zise: ce vă gândiți în înșivă, puțin credincioșilor, că nu luarăți pâini?

9 Nu pricepeți încă, nici nu vă aduceți aminte de cele cinci pâini ale celor cinci mii și câte coșuri luarăți?

10 Nici de cele șapte pâini ale celor patru mii și câte coșuri luarăți?

11 Cum nu pricepeți că nu despre pâini vă zisei? ci feriți vă de aluatul fariseilor și saduceilor.

12 Atunci înțelesără că nu zise, ca dânsi să se feriască de aluatul pâinii, ci de învățătura fariseilor și saduceilor.

13 Și venind Iisus în părțile Cesarei lui Filip întrebă pe ucenici săi zicând: pe cine numesc oameni că este Fiul omului?

14 Iar ei răspund: uni pe Ioan Botezătorul, alți pe Elie, și alți pe Ieremia sau pe unul dintre profeți.

15 Dar voi, zice el, cine ziceți că sunt eu?

16 Atunci răspunzând Simon Petru zise: tu ești Christosul, Fiul lui Dumnezeu cel viu.

17 Și răspunzând Iisus 'i zise: fericit ești Simone, fiul lui Iona, că trup și sînge nu 'ți au descoperit ție, ci Tatăl meu cel din ceruri.

18 Și eu zic ție că tu ești

Petru, și pe această piatră voi clădi biserica mea, și porțile iadului nu vor fi mai tari față de dânsa.

19 Și voi da ție cheile împărăției cerurilor, și ce vei fi legat pe pământ va fi legat în ceruri, și ce vei fi deslegat pe pământ va fi deslegat în ceruri.

20 Atunci porunci ucenicilor ca să nu spună nimenui că el este Christosul.

21 De atunci începu Iisus să spună ucenicilor săi, că trebuie ca el să meargă la Ierusalem și să sufere multe de la bătrâni, și de la mai mari preoților și de la cărturari, și să fie omorât și a treia zi să se scoale.

22 Și luându-l la o parte Petru începu să-l certe zicând: milostiv să-ți fie *Dumnezeu*, Doamne; nu va fi pentru tine aceasta.

23 Iar el întorcându-se zice lui Petru: mergi înapoia mea, satana; sminteală ești pentru mine, că tu nu ai în gând cele *ce sunt* ale lui Dumnezeu, ci cele *ce sunt* ale oamenilor.

24 Atunci Iisus zise ucenicilor săi: dacă voește cineva să vie după mine, să se lepede de sine și să ție crucea sa și să-mi urmeze.

25 Căci cine va fi voit să-și scape sufletul îl va pierde pe el; dar cine va fi pierdut sufletul său pentru mine, îl va afla.

26 Pentru că ce va folosi omul, dacă va fi câștigat lumea întreagă, iar sufletul său îl va fi pierdut; sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său?

27 Căci Fiul omului are să vie în mărirea Tatălui său cu toți ângeri săi, și atunci va răsplăti fie căruia după fapta sa.

28 Adevăr zic voe, sunt uni din cei de față care nu vor gusta moarte pînă ce nu vor fi văzut pe Fiul omului venind în împărăția lui.

CAP. 17.

Schimbarea la față. Ioan Botezătorul este un alt Elie. Însănătoșirea lunecului. Necredința ucenicilor. Staturul găsit în pește.

1 Și după șase zile Iisus ție cu sine pe Petru și pe Iacob și pe Ioan fratele lui, și-i duce pe dînși pe un munte înalt la o parte.

2 Și se schimbă la față înaintea lor, și străluci fața lui ca soarele și vestmintele lui se făcură albe ca lumina.

3 Și iată li se arătă lor Moise și Elie vorbind împreună cu dînsul.

4 Atunci începînd Petru zise lui Iisus: Doamne, este bine ca să fim aici; dacă voești voi face aci trei colibî, ție una și lui Moise una și lui Elie una.

5 Vorbind el încă, iată un nor luminos i umbri pe dînși,

și iată un glas din nor zicând: acesta este Fiul meu cel iubit, întru care am binevoit; ascultați de dânsul

6 Și auzind ucenici căzură cu fața lor *la pământ* și se temură foarte.

7 Și Iisus se apropie și atingându-i zise: sculați vă și nu vă temeți.

8 Iar ei ridicându-și ochi nu văzură pe nimeni decât numai pe Iisus.

9 Și dându-se ei jos de pe muntele acela le porunci Iisus zicând: nimenui să nu spuneți vedenia pînă când Fiul omului se va fi sculat dintre morți.

10 Și 'l întrebă pe el ucenici zicând: pentru ce zic dar cărturarii că trebuie să vie mai 'ntîiu Elie?

11 Iar el răspunzând zise: Elie vine într'adevăr și va înlocui iarăși tot.

12 Dar eu vă zic că Elie a și venit, ânsă ei nu 'l au cunoscut, ci făcură cu dânsul câte au voit; astfel și Fiul omului va suferi de la dânsi.

13 Atunci înțelesă ucenici că el le vorbise despre Ioan Botezătorul.

14 Și mergînd ei spre gloată, veni la dânsul un om căzînd în genuchi la el

15 Și zicînd: Doamne, fie 'ți milă de fiul meu, că este lunatic și suferă rău; căci de multe ori cade în foc și de multe ori în apă.

16 Și 'l am adus la ucenici tîi, dar ei nu putură să 'l tămăduiască.

17 Iar Iisus răspunzînd zise: neam necredincios și sucit, pînă când voi fi cu voi? Pînă când vă voi îngădui? Aduceți 'l la mine aci.

18 Și Iisus îl certă, și demonul eși de la dânsul, și copilul fu tămăduit din ceasul acela.

19 Atunci apropiindu-se ucenici de Iisus la o parte ziseră: pentru ce noi nu puturăm să 'l dăm afară pe el?

20 Iar el le zice: pentru necredința voastră; căci adevăr zic voe, dacă ați avea credință cât un grăunte de muștar, veți zice muntelui acestuia: treci de aici colo, și va trece, și nimic nu va fi cu neputință pentru voi.

21 Dar acest fel *de demoni* nu ese decât numai cu rugăciune și post.

22 Și fiind ei în Galilea le zise Iisus: Fiul omului are să fie dat în mâini de oameni.

23 Și 'l vor omorî și a treia zi se va scula; iar ei se întristară foarte.

24 Și venind ei în Capernaum, se apropiară de Petru cei care strîng jumătatea de siclu și ziseră: Învățătorul vostru nu plătește jumătatea de siclu?

25 El zice: așa. Și intrînd în casă, Iisus 'i apucă 'nainte zicînd: ce 'ți se pare, Simone?

Impărați pământului de la cine ieau dări sau cens? De la fiii lor sau de la streini?

26 De la streini, zice el. Așa dar, 'i zise Iisus, fii sînt scutiți.

27 Dar ca să nu le fim spre sminteală, ducându-te la mare aruncă o undiță și peștele care va fi eșit întîiu Țea 'l, și deschizînd gura lui vei afla un statir; pe acela luîndu 'l, dă 'l lor pentru mine și pentru tine.

CAP. 18.

Ucenicii întrebă pe Iisus cine este mai mare în împărăția cerurilor. Pilda despre oaea rătăcită. Despre fratele care greșeste. Dreptul d'a lega și deslega. Pilda despre stăpînul care cere socoteala slugii sale.

1 În ceasul acela se apropiară ucenici de Iisus zicînd: cine este oare mai mare în împărăția cerurilor?

2 Și chemînd la sine pe un copil îl puse în mijlocul lor,

3 Și zise: adevăr zic voe, dacă nu v'e veți întoarce și să fiți ca copii, nu veți intra în împărăția cerurilor.

4 Decî ori cine se va smeri pe sine ca acest copil, acela este mai mare în împărăția cerurilor.

5 Și cine va fi primit pe un copil ca acesta în numele meu, pe mine m'e primește.

6 Iar cine va fi sminteală unuia din acești mici care cred în mine, mai de folos 'i este

să se atărne de gâtul lui o peatră de moară și să fie afundat în adîncul mării.

7 Vaî lumii din pricina smintelilor; căci trebuie ca smintelele să vină, dar vaî omului acelaia prin care vine sminteala.

8 Decî dacă mîna ta sau piciorul t'eu te smintește, taie 'l și aruncă 'l de la tine; este bine pentru tine ca să intri în viață strâmb sau schiop, decît avînd doe mîini sau doe picioare să fii aruncat în focul cel vecinic.

9 Și dacă ochiul t'eu te smintește, scoate 'l și aruncă 'l de la tine; este bine pentru tine să intri c'un ochiu în viață, decît avînd doi ochi să fii aruncat în gheena focului.

10 Vedeți să nu desprețuiți pe vre unul dintre acești mici, căci zic voe că ângerii lor în ceruri totdeauna privesc fața Tatălui meu care este în ceruri.

11 Căci Fiul omului a venit ca să mîntuiască pe cel perdut.

12 Ce vi se pare? Dacă un om are o sută de oi și se rătăcește una dintre ele, au nu lăsînd pe cele noăzeci și noă în munți, plecînd caută pe cea rătăcită?

13 Și dacă se întîmplă ca s'oe afle, adevăr zic voe că se bucură de ea mai mult decît de cele noăzeci și noă, care nu se rătăciseră.

14 Astfel *fiind*, nu este voia înaintea Tatălui vostru, care este în ceruri, ca să peară unul dintr'acești mici.

15 Și dacă 'ți va fi greșit ție fratele tău, mergi și ceartă 'l între tine și el singur; dacă va fi ascultat de tine, ai câștigat pe fratele tău.

16 Iar dacă nu va fi ascultat, ȳea cu tine ânhă unul sau doi, ca prin gura a doi sau trei marturi să fie statornicit ori ce cuvînt.

17 Și dacă nu va fi ascultat de dênși, spune bisericei; iar dacă nu va fi ascultat nici de biserică, să 'ți fie ție ca păgânul și vameșul.

18 Adevăr zic voă, câte veți fi legat pe pămînt vor fi legate în cer; și câte veți fi deslegat pe pămînt vor fi deslegate în cer.

19 Iarăș zic voă, că dacă doi dintre voi sê vor învoi pe pămînt asupra ori cărui lucru ce vor cere, va fi *dat* lor de la Tatăl meu care este în ceruri.

10 Căci unde sînt doi sau trei adunați în numele meu, acolo sînt *eu* în mijlocul lor.

21 Atunci apropiindu se *de el* Petru 'i zise: Doamne, de câte ori 'mă va greși fratele meu și 'i voi erta lui? Pênê de șapte ori?

22 Iisus 'i zice: nu zic ție pênê de șapte ori, ci pênê de șaptezeci de ori șapte.

23 De aceea împărăția cerurilor este asemenea unui om împărat, care voi să facă socoteală cu slugile sale.

24 Și începînd să facă socoteală, 'i se aduse unul care 'i datora zece mii de talanți.

25 Dar ne avînd el *cu ce* să plătiască, domnul său porunci ca să fie vîndut el și femeea și copii și toate câte avea, și să se plătiască.

26 Decî căzînd sluga *la pămînt* 'i se închină zicînd: Doamne, îngăduște mă, și 'ți voi plăti tot.

27 Iar domnul acelei slugi avînd milă de dînsul 'i dete drumul, și 'i ertă datoria.

28 Și eșind acea slugă, găsi dintre cei *care erau* împreună slugi cu dînsul, pe unul care 'i datora o sută de denari, și punînd mîna pe dînsul îl strîngea de gât zicînd: plătește 'mă, dacă ești dator.

29 Decî căzînd *la pămînt* cel împreună cu el slugă îl ruga zicînd: îngăduște mă, și 'ți voi plăti *tot*.

30 Dar el nu voia, ci ducîndu se îl aruncă în închisoare pênê ce va plăti datoria.

31 Decî slugile cele împreună cu dînsul vîzînd cele întîmplate se întristară foarte și ducîndu se lămuriră domnului lor toate cele petrecute.

32 Atunci chemîndu 'l la sine domnul său 'i zice: slugă rea,

toată acea datorie 'ți am ertat o, fiind că m'ai rugat;

33 Oare nu se cădea ca și tu să ai milă de cel împreună cu tine slugă, după cum și eu am avut milă de tine?

34 Și mîniindu se domnul său îl dete pe mîna chinuitorilor pînă ce 'i va fi plătit toată datoria.

35 Astfel și Tatăl meu cel ceresc va face voe, dacă nu veți fi ertat din inimile voastre fie care fratelui său.

CAP. 19.

Răspunsul lui Iisus despre despărțire și despre famenî. Punerea mîinilor asupra copiilor. Tînărul avut. Pericolul ce aduce arușia. Răsplata viitoare a ucenicilor.

1 Și a fost cînd sîrși Iisus cuvintele acestea, trecu din Galilea și veni în părțile Iudei pe dincolo de Iordan

2 Și 'i urmară gloate multe, și le tîmădui acolo.

3 Și veniră la dînsul farisei ispitindu 'l și zicînd: dacă se cade *omului* să 'și lase femeia sa pentru orî ce cuvînt?

4 Iar el rîspunzînd zise: n'ați cetit că cel care 'i a făcut de la început, «bărbat și femeie 'i a făcut?»

5 Și zise: «de aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe muma sa și se va lipi de femeia sa și vor fi cei doi un trup,»

6 In cît nu mai sînt doi, ci un trup. Decî aceea ce Dumnezeu împreună omul să nu despărță.

7 Ei 'i zic: pentru ce dar Moise rîndui a da carte de despărțire și a o lăsa?

8 Zice lor: fiind că Moise în vederea învîrtoșerii inimei voastre vî dete voe să lăsați pe femeile voastre; dar de la început n'a fost așa.

9 Și eu zic voe că orî cine va fi lăsat pe femeia sa nu pentru desfrînare și se va fi înșurat cu alta, sîvîrșaste adulter; și cine s'a înșurat cu cea lăsată sîvîrșaste adulter.

10 Zic lui ucenici: dacă astfel este starea omului cu femeia, nu este de folos a se înșura.

11 Iar el zise lor: nu toți pricep cuvîntul acesta, ci *acea* căror le este dat.

12 Căci sînt famenî care așa au fost născuți din pîntecele mamei lor; și sînt famenî pe care oameni 'i au făcut famenî; și sînt famenî care s'au făcut pe sine ênsuși famenî pentru împărăția cerurilor; cine poate pricepe să priceapă.

13 Atunci 'i se aduseră copii, ca să 'și pună mîinile peste dênși și să se roage; iar ucenici 'i a înfruntat.

14 Dar Iisus le zise: lăsați copii și nu 'i opriți a veni la mine; căci împărăția cerurilor este a unora ca aceștia.

15 Și punând mâinile peste dinși se duse de acolo.

16 Și iată unul venind la dânsul zise: Învățătorule *bune*, ce lucru bun să fac, ca să am viață vecinică?

17 Iar el 'i zise: ce * mă întrebi despre lucru bun? Unul este cel bun, Dumnezeu; dar dacă voești să intri în viață, păzește poruncile.

18 Care? zise el; iar Iisus zise: «nu omori, nu săvârși adulter, nu fura, nu mărturisi mincinos,

19 Cinstește pe tatăl tău și pe muma ta, și iubește pe aproa-pele tău ca pe tine însuși.»

20 Zice lui tînărul: toate acestea le am păzit *din tinerețea mea*; ce 'mi lipsește încă?

21 Zis a Iisus lui: dacă voești a fi deservîrșit, mergi vinde averea ta și dă săracilor, și vei avea comoară în cer, și vino urmează 'mi.

22 Iar tînărul auzind *cuvîntul* plecă întristat, căci avea avuții multe.

23 Și Iisus zise ucenicilor săi: adevăr zic voe că cu greu va intra un avut în împărăția cerurilor.

24 Și iar zic voe că mai lesne este *pentru* o cămilă să treacă printr'o ureche de ac decît *pentru* un avut să intre în împărăția cerurilor.

* Ce mă numești bun? Nimeni nu e bun, decît numai unul, Dumnezeu.

25 Și auzind ucenici se înfiorară tare zicînd: cine dar poate fi mântuit?

26 Iar Iisus uitându-se la dînși le zise: la oameni aceasta este cu neputință, dar la Dumnezeu tot este cu putință.

27 Atunci începînd Petru 'i zise: iată noi lăsarăm tot și 'ți urmarăm ție; decî ce vom avea noi?

28 Iar Iisus le zise: adevăr zic voe că voi care 'mi ați urmat mie, la nașterea din nou, când Fiul omului va fi șezut pe tronul mării sale, veți șede și voi pe doșprezece tronuri judecînd pe cele doșprezece seminții ale lui Israel.

29 Și orî cine care a lăsat frați sau surori sau tată sau mumă *sau femeie* sau copii sau țarine sau case pentru numele meu, va primi înmulțit și va moșteni viață vecinică.

30 Mulți dar *fiind* întîiu vor fi în urmă și *fiind* în urmă vor fi întîiu.

CAP. 20.

Pilda cu lucrători tocmîți. Iisus prezice iar moartea sa. Muma fiilor lui Zebedeu. Orbi de la Ierichon.

1 Căci împărăția cerurilor este asemenea unui om stăpîn de casă, care eși dis de dimineață ca să tocmiască lucrători în viea sa.

2 Și învoindu se cu lucrători

pe un denar zioa, 'i trimise în via sa.

3 Și eșind pe la al treilea ceas văzu pe alți stând fără lucru în tîrg,

4 Și acelora le zise: mergeți și voi în via *mea*, și ce este cu dreptul voi da voe.

5 Și ei se duseră. Eșind ia răș pe la al șaselea și al noulea ceas făcu asemenea.

6 Eșind apoi pe la al unsprezecelea ceas găsi pe alți stând *fără lucru*, și le zice: pentru ce stați aci toată zioa fără lucru ?

7 Ei 'i zic: pentru că nimenea nu ne a tocmit. Zice lor: mergeți și voi în via *mea*, și *ce este cu dreptul veți primi*.

8 Și făcendu se seară zice domnul viei către îngrijitorul lui: cheamă pe lucrători și dă plata, începînd de la cei de pe urmă pînă la cei d'intîiu.

9 Și venind cei de pe la al unsprezecelea ceas primiră câte un denar.

10 Și venind cei d'intîiu socotiau că vor primi mai mult, dar primiră și dînși câte un denar.

11 Primind ânsă cârtiau împotriva stăpînului de casă

12 Zicînd: acești din urmă au făcut un ceas, și 'i ai pus d'o potrivă cu noi care am dus greutatea zilei și arșița.

13 Iar el răspunzînd zise u-nuia dintre ei: prietene, nu 'ți

fac nedreptate; oare nu te ai învoit cu mine un denar ?

14 Iea *ce este* al tîu și pleacă. Voesc să dau acestui din urmă ca și ție;

15 Or nu 'mi se cade mie să fac ce voesc cu ale mele ? Or ochiul tîu este rîu pentru că eu sînt bun ?

16 Astfel vor fi cei din urmă întîiu, și cei d'intîiu pe urmă. *Căci mulți sînt chemați, dar puțini aleși.*

17 Și mergînd Iisus la Ierusalem luă la o parte pe cei doisprezece ucenici, și pe cale zise lor:

18 Iată mergem la Ierusalem și Fiul omului va fi dat mai marilor preoților și cărturarilor, și 'l vor osîdi la moarte;

19 Și 'l vor da în mîna păgînilor ca să 'l bajocoriască și să 'l biciuiască și să 'l răstigniască, dar a treia zi se va scula.

20 Atunci se apropiă de dînsul muma fiilor lui Zebedeu cu fii ei, plecându se și cerînd ceva de la el.

21 Iar el 'i zise: ce voești ? Ea 'i zice: zi ca să șeară acești doi fii ai mei unul d'a dreapta ta și altul d'a stînga ta în împărăția ta.

22 Dar Iisus răspunzînd zise: nu știți ce cereți. Puteți bea paharul pe care am să 'l beau eu — și să fiți botezați în botezul în care mă botez eu — ? Peutm, 'i zic ei.

23 Și el le zice: într'adevăr veți bea paharul meu — și cu botezul cu care mă botez eu veți fi botezați —, dar a ședea d'a dreapta mea și d'a stânga mea nu este al meu a da aceasta, ci se va da aceloră pentru care s'a gătit de către Tatăl meu.

24 Și auzind cei zece să măh-niră adînc asupra celor doi frați.

25 Dar Iisus chemându'i la sine zise: știți că domnitori păgânilor 'i stăpînesc pe aceștia și cei mari întrebunțează puterea asupra lor.

26 Nu astfel va fi între voi; ci care ar voi să fie mare între voi, va fi slujitorul vostru.

27 Și care ar voi să fie întâiul între voi, va fi sluga voastră;

28 După cum Fiul omului n'a venit ca să fie slujit, ci ca să slujască și să dea sufletul său preț de răscumpărare pentru mulți.

29 Și pornind ei de la Ierichon, 'i urmă gloată multă.

30 Și iată doi orbi, care ședeau lângă cale, auzind că Iisus trece, strigară zicînd: Doamne, fie 'ți milă de noi, Fiule al lui David.

31 Iar gloata 'i înfruntă ca să tacă; dar ei mai tare strigau zicînd: Doamne, fie 'ți milă de noi, Fiule al lui David.

32 Și stînd Iisus 'i chemă și zise: ce voiți să vă fac?

33 Doamne, 'i zic ei, să se deschiză ochi noștri.

34 Iar Iisus pătruns fiind de milă atinse ochi lor; și îndată văzură și 'i urmară.

CAP. 21.

Asina și mînzul ei. Intrarea în Ierusalem. Curățirea santuarului. Smochinul uscat. Întrebare despre botezul lui Ioan. Pilde despre cei doi fiți trimiși în vie. Lucrători care omoară pe moștenitor. Peatra angulară.

1 Și când să apropiară de Ierusalem și veniră la Betfaghe la muntele maslinilor, atunci trimise Iisus pe doi ucenici

2 Zicîndu le: mergeți în satul ce este înaintea voastră, și îndată veți afla o asină legată și un mînz cu dînsa; deslegînd aduceți la mine.

3 Și dacă cineva v'ar zice ceva, veți spune că Domnul are trebuință de ele; și îndată le va trimite.

4 Iar aceasta s'a făcut ca să se împliniască ce s'a rostit prin profetul care zice:

5 «Spuneți Fiicei Sionului: iată împăratul tîu vine la tine, blînd și călare pe asină, și pe mînz, fiul celui de sub jug.»

6 Ducîndu se dar ucenici, și făcînd după cum le poruncise Iisus,

7 Aduseră asina și mînzul, și 'și puseră d'asupra lor vesti-

mintele, și el se așeză pe dênsele.

8 Iar partea cea mai mare de gloată așternură vestmintele lor pe cale; și alți tăeau ramuri din copaci și așternură pe cale.

9 Și gloatele care mergeau înaintea lui și care veniau după dênsul strigau zicând: Osana Fiului lui David, «bine cuvîntat *este* cel ce vine în numele Domnului,» Osana în cele de sus.

10 Și intrînd el în Ierusalem se mișcă toată cetatea zicînd: cine este acesta?

11 Iar gloatele ziceau: acesta este profetul, Iisus din Nazaretul Galilei.

12 Și Iisus intră în santuarul *lui Dumnezeu*, și dete afară pe toți care vindeau și cumpărau în santuar, și răsturnă mesele schimbătorilor de bani și scaunele celor care vindeau porumbei, și le zice:

13 Scris este: «casa mea casă de rugăciune se va chema,» iar voi o faceți «peșteră de tâlhari.»

14 Și veniră la dênsul în santuar orbî și șchiopî, și el 'i tămădui.

15 Iar mai mari preoților și cărturari vîzînd faptele minunate pe care le făcuse, și pe copii care strigau în santuar și ziceau: Osana Fiului lui David, se mîhniră adînc,

16 Și 'i ziseră: auzi ce zic a-

ceștia? Dar Iisus le zice: adevărat; oare n'ați cetit nici o dată că «din gura copiilor și a sugătorilor voi întocmi laudă?»

17 Și lăsându-'i eși afară din cetate la Betania, și rămase noaptea acolo.

18 Iar a doua zi întorcîndu se în cetate flămînzî.

19 Și vîzînd un smochin lângă cale se duse la el, dar nu găsi nimic într'ênsul decît numai frunze. Și zice lui: de acum înainte rod din tine să nu se facă în veci. Și se uscă smochinul îndată.

20 Și vîzînd ucenici se mirară zicînd: cum se uscă smochinul îndată?

21 Dar Iisus rîspunzînd le zise: adevăr zic voe, dacă veți avea credință și nu vî veți îndoi, veți face nu numai ce s'a făcut cu smochinul; ci chiar dacă veți zice muntelui acestuia: ridică te și te aruncă în mare, se va face.

22 Și toate câte veți fi cerut în rugăciune, crezînd, veți primi.

23 Și venind el în santuar se apropiară de dênsul pe cînd învăța, mai mari preoților și bătrîni poporului zicînd: cu ce putere faci acestea? Și cine 'ți a dat puterea aceasta?

24 Iar Iisus rîspunzînd le zise: vî voî întreba și eu un cuvînt, pe care dacă mi'l spuneți, și eu vî voî spune cu ce putere fac acestea.

25 Botezul lui Ioan de unde era ? Din cer sau de la oameni ? Iar ei cugetau întru sine zicând :

26 Dacă zicem din cer, ne va zice : pentru ce dar n'ați crezut lui ? Iar dacă zicem de la oameni, ne temem de gloată, pentru că toți țin pe Ioan drept un profet.

27 Și răspunzând ei lui Iisus ziseră : nu știm. Zise și el lor : nici eu nu vă spun cu ce putere fac acestea.

28 Ce vi se pare voe ? Un om avea doi fii ; și ducându se la cel d'întîeu zise : fiule, du te, lucrează azi în viea mea.

29 Iar el răspunzând zise : nu voesc ; în urmă ânsă părăndu 'i rău se duse.

30 Și ducându se la cel d'al doilea zise tot astfel. Iar el răspunzând zise : eu, Doamne, *mă duc*, dar nu s'a dus.

31 Care din acești doi a făcut voea tatălui ? Cel d'întîeu, zic ei. Iisus le zice : adevăr zic voe că vameși și desfrânatele merg înaintea voastră în împărăția lui Dumnezeu.

32 Căci Ioan veni la voi pe cale de dreptate, și n'ați crezut lui ; iar vameși și desfrânatele crezură lui, și voi văzând nici nu v'a părut rău în urmă ca să credeți lui.

33 Ascultați altă pildă. Era un om stăpîn de casă, care sădi vie și o împrejmui cu gard și făcu în ea lin și clădi

turn, și o dete lucrătorilor, iar el se duse departe.

34 Și când sosi timpul roadelor trimise slugile sale la lucrători ca să țiea roadele lui.

35 Dar lucrători luând pe slugile lui, pe unul îl bătură, pe altul îl uciseră, iar pe altul îl omorîră cu petre.

36 Iarăș trimise alte slugi mai multe decât cele d'întîeu, și făcură cu acestea asemenea.

37 În urmă trimise la dênși pe fiul său zicând : se vor sfii de fiul meu.

38 Lucrători ânsă văzând pe fiul ziseră între dênși : acesta este moștenitorul ; veniți să 'l ucidem și să avem noi moștenirea lui.

39 Și luându 'l îl aruncară afară din vie și 'l uciseră.

40 Deci când va fi venit domnul viei, ce va face acelor lucrători ?

41 Ei 'i zic : pe cei răi cu rău 'i va perde, și viea o va da altor lucrători, care să 'i dea roadele la timpul lor.

42 Iisus le zice : n'ați cetit nici odată în scripturi : «Peatra pe care n'a luat o în seamă clăditori, aceasta a fost făcută pentru cap de unghiu ; de la Domnul a fost ea, și este minunată în ochi noștri» ?

43 De aceea zic voe că se va lua de la voi împărăția lui Dumnezeu și se va da neamului care face roadele ei.

44 Și cine va fi căzut pe

peatra aceasta se va sfărîma: iar pe care va fi căzut ea, pe *acela* îl va spulbera.

45 Și auzind mai mari preoților și farisei pildele lui cunoscură că vorbește despre dênși;

46 Și căutând ca să pună mîna pe dênsul se temură de gloate, pentru că îl țineau drept un profet.

CAP. 22

Pilda cu cei chemați la nuntă. Daca se cuvine a plăti cens Cesarului. Femea celor șapte frați. Cea mai mare lege. Christos Fiul lui David.

1 Și răspunzînd Iisus le vorbi iar în pilde zicînd:

2 Împărăția cerurilor este asemenea unui om împărat, care făcu nuntă fiului său.

3 Și trimise slugile sale ca să strige pe cei chemați la nuntă, dar ei nu voiau să vie.

4 Iarăș trimise alte slugi zicînd: spuneți celor chemați, iată prânzul meu stă gata: tauri mei și cele îngrășate ale mele sînt înjunghiate, și tot este gata; veniți la nuntă.

5 Dar ei ne dînd luare aminte se duseră, unul la țarina sa, altul la negustorie; și

6 Iar ceilalți punînd mîna pe slugile sale le înfruntară rușinos și le uciseră.

7 Auzind dar împăratul se umplu de mînie, și trimițînd

oștile sale nimici pe acei uci-gași și arse orașul lor.

8 Atunci zise slugilor sale: nunta este gata, dar cei chemați nu fură vrednici;

9 Decî mergeți pe la eșirile drumurilor, și pe cîți 'i veți fi găsit chemați 'i la nuntă.

10 Și eșind slugile acelea la drumuri strînseră pe toți cîți 'i aflară, și rîi și buni; și se umplu nunta de oaspeți.

11 Iar împăratul intrînd spre a privi pe oaspeți văzu acolo un om ne fiind îmbrăcat în haină de nuntă;

12 Și 'i zice: prietene, cum ai intrat aci ne avînd haină de nuntă? Iar el tăcu.

13 Atunci împăratul zise slugilor: legîndu 'i picioarele și mîinile aruncați 'l în întunerecul cel mai din afară, acolo va fi plîngerea și scărșnirea dinților.

14 Căci mulți sînt chemați, dar puțini aleși.

15 Atunci ducîndu se farisei se sfătuiră cum să 'l prinză în cuvînt.

16 Și trimis la dênsul pe ucenici lor cu Erodiani zicînd: Învățătorule, știm că ești iubitor de vdever, și înveți în adevăr calea lui Dumnezeu, și nu 'ți pasă de nimenea, pentru că nu te uiți la fața oamenilor;

17 Decî spune noă, ce 'ți se pare? Se cuvine a da cens Cesarului, sau nu?

18 Iar Iisus cunoscînd rău-

tatea lor zise: ce mă ispitiiți, fățarnicilor?

19 Arătați 'mi banul pentru cens. Iar ei 'i aduseră un denar.

20 Și Iisus le zice: al cui este chipul acesta și inscripția?

21 Al Cesarului, zic dênși. Atunci le zice: decî dați Cesarului cele ale Cesarului și lui Dumnezeu cele ale lui Dumnezeu.

22 Și auzind se mirară, și lăsându 'l se duseră.

23 În zioa aceea veniră la dênsul saducei care zic că nu este înviere, și 'l întrebă

24 Zicënd: Învățătorule, Moise a zis: «daca va fi murit cineva ne avënd copii, fratele său va lua pe femeea lui și va ridica urmaș fratelui său.»

25 Erau între noi șapte frați, și cel d'intēiu însurându se muri, și ne avënd el urmaș lăsă pe femeea sa fratelui său.

26 Asemenea și al doilea și al treilea, pênē la al șaptelea.

27 Iar în urmă de toți muri și femeea.

28 La înviere dar a cărui dintre cei șapte va fi femeea? Căci toți o avură.

29 Atunci răspunzënd Iisus le zise: vă rătăciți, neștiind scripturile nici puterea lui Dumnezeu.

30 Căci la înviere nici nu se însoară, nici nu se mărită, ci sînt ca ângeri lui Dumnezeu în cer.

31 Dar despre învierea morților n'ați cetit ce s'a rostit voē de Dumnezeu zicënd:

32 «Eu sînt Dumnezeuul lui Abraam și Dumnezeuul lui Isaac și Dumnezeuul lui Iacob?» Dumnezeu nu este al morților, ci al viilor.

33 Și auzind gloatele rămaseră uîmite de învățătura lui.

34 Iar farisei auzind că închise gura saduceilor se adunară lângă dênsul,

34 Și întrebă unul dintre ei, învățator de lege, ispitindu 'l și zicënd:

36 Învățătorule, care poruncă este mai mare în lege?

37 Iar Iisus 'i zise: «iubește pe Domnul Dumnezeuul tēu în toată inima ta și în tot sufletul tēu și în tot cugetul tēu.»

38 Aceasta este porunca cea mare și cea d'intēiu.

39 Iar a doa asemenea a-ceștia: «iubește pe aproapele tēu ca pe tine însuși.»

40 În aceste două porunci se coprinde toată legea și profeți.

41 Și adunați fiind farisei, Iisus 'i întrebă

42 Zicënd: ce vi se pare despre Christos? Al cui fiu este? Al lui David, 'i zic ei.

43 Cum dar David, le zice el, îl numește în spirit Domn, zicënd:

44 «Zis a Domnul Domnului meu, șezi d'a dreapta mea pênē ce voi fi pus pe vrăjmași tēi sub picioarele tale.»

45 Decî dacă David îl numește Domn, cum este fiul lui ?

46 Și nimeni nu putea să 'i răspundă un cuvînt, nici nu îndrăzni cineva din acea zi să 'l mai întrebe.

CAP. 23.

Iisus mustră pe farisei și cărturari pentru fățurnicia și mândria lor.

1 Atunci Iisus vorbi gloatelor și ucenicilor săi

2 Zicînd: pe scaunul lui Moise au stat cărturari și farisei.

3 Decî toate câte vî zic voe, faceți și păziți, dar după faptele lor nu faceți; căci ei zic și nu fac.

4 Ei leagă sarcini grele și cu anevoe de purtat, și le pun pe umeri oamenilor, iar ei nici cu degetul lor nu voesc să le misce.

5 Toate faptele lor le fac spre a fi priviți de oameni, căci fac filacteriile lor late și măresc ciucuri veștmîntului,

6 Iubesc cele d'intîiu locuri la ospete și cele d'intîiu scaune în sinagogi

7 Și urările de bine în tîrguri și să fie numiți de către oameni Rabi.

8 Dar voi să nu fiți numiți Rabi; căci unul este învățătorul vostru, iar voi toți sunteți frați.

9 Și tată să nu numiți al

vostru pe pămînt, căci unul este Tatăl vostru cel ceresc.

10 Nici nu fiți numiți învățători; căci unul este învățătorul vostru, Christos.

11 Cine dar este mai mare între voi, va fi slujitorul vostru.

12 Iar cine se va fi înălțat pe sine, va fi umilit; și cine se va fi umilit pe sine, va fi înălțat.

13 Vaî voe, cărturari și farisei fățarnici, că închideți împărăția cerurilor înaintea oamenilor; căci voi nu intrați, nici pe cei care vin nu 'i lăsați să intre.

14 Vaî voe, cărturari și farisei fățarnici, că mâncați casele vîduvilor, rugîndu vî rugăciuni lungi; pentru aceasta veți lua mai multă osîndă.

15 Vaî voe, cărturari și farisei fățarnici, că încunjuțați marea și uscatul ca să faceți un proselit, și când s'a făcut, îl faceți fiu al gheenei indoit decât voi.

16 Vaî voe, povățuitori orbi, care ziceți: cine va fi jurat pe templu, nu este nimic; dar cine va fi jurat pe aurul templului, dator este.

17 Nemintoși și orbi; căci ce este mai mare? Aurul sau templul care sînteste aurul?

18 Și: cine va fi jurat pe altar, nu este nimic; iar cine va fi jurat pe darul ce este d'asupra lui, dator este.

19 Orbilor, căci ce este mai

mare? Darul sau altarul care sântește darul?

20 Decî cine a jurat pe altar, jură pe el și pe toate ce sînt d'asupra lui;

21 Și cine a jurat pe templu jură pe el, și pe cel care locuiește într'ênsul.

22 Și cine a jurat pe cer, jură pe tronul lui Dumnezeu și pe cel care stă pe dînsul.

23 Vaî voe, cărturari și farisei fățarnici, că dați zeciuială *din* ismă și mărar și chimen, dar ați lăsat cele mai însemnate ale legii: judecarea *dreaptă* și mila și credința; pe acestea trebuia să *le* faceți, și pe acelea să nu *le* lăsați.

24 Povățuitori orbî, care strecurați țânțarul, dar înghițiți cămila.

25 Vaî voe, cărturari și farisei fățarnici, că curățiți partea din afară a paharului și a vasului *de mîncare*, dar d'inăuntru sînt pline de răpire și necumpătate.

26 Fariseule orb, curăță înțeu partea d'inăuntru a paharului și a vasului *de mîncare*, ca să fie curată și partea lui din afară.

27 Vaî voe, cărturari și farisei fățarnici, că semănați cu mormintele văruite, care din afară se arată frumoase, dar d'inăuntru sînt pline de oase de morți și de orî ce necurățenie.

28 Astfel și voi din afară ve

arătați dreptî oamenilor; dar d'inăuntru sînteți plini de fățarnicie și fărădelege.

29 Vaî voe, cărturari și farisei fățarnici, că clădiți mormintele profeților, și înfrumusețați monumentele drepților,

30 Și ziceți: dacă am fi noi în zilele părinților noștri, n'am fi părtași cu dînși la singele profeților.

31 Astfel dar mărturisiți voe ênșiv că sînteți fil ai celor care omorîră pe profeți.

32 Umpleți și voi măsura părinților voștri!

33 Șerpî, puî de viperă, cum să fugiți de osîndirea la gheenă?

34 De aceea, iată eu trimit la voi profeți și înțelepți și cărturari; dintr'ênși veți omorî și veți rîstigni, și dintr'ênși veți biciui în sinagogile voastre, și 'i veți goni din oraș în oraș;

35 Ca să vie asupra voastră orî ce sînge drept, ce este vîrsat pe pămînt, de la singele lui Abel cel drept pînă la singele lui Zaharia, fiul lui Barachia, pe care îl omorîrăți între templu și altar.

36 Adevêr zic voe, vor veni toate acestea asupra neamului acestuia.

37 Ierusaleme, Ierusaleme, care omorî pe profeți și ucizi cu petre pe cei trimiși la tine, de cîte orî am voit să adun pe copii tîi. după cum adună pa-

serea pui sêi sub aripă, dar n'ați voit.

38 Iată vi se lasă casa voastră pustie.

39 Căci zic voe, de acum nu mă mai vedeți, pênă când veți zice: «Binecuvîntat cel ce vine în numele Domnului.»

CAP. 24.

Dărîmarea Ierusalenumului. Sfirșitul veacului. Semnele venirii lui Christos.

1 Și eșind Iisus se ducea de la santuar, și se apropiară de dînsul ucenici sêi ca să 'i arate clădirile santuarului.

2 Iar el răspunzînd le zise: nu vedeți toate acestea? Adevăr zic voe, nu va fi lăsată aci peatră pe peatră, care nu va fi desfăcută.

3 Și stînd el pe muntele mslinilor, veniră la dînsul ucenici la o parte zicînd: spune noe, când vor fi acestea? Și care *va fi* semnul venirii tale și al sfîrșitului veacului?

4 Și răspunzînd Iisus le zise: vedeți să nu vă amăgiască cineva.

5 Căci mulți vor veni pe numele meu zicînd: eu sînt Christosul, și pe mulți vor amăgi.

6 Și voi veți auzi răsboaie și știri de răsboaie. Luați seama, nu vă spăimîntați; căci trebuie să fie *toate*, dar nu este încă sfîrșitul.

7 Căci se va ridica neam peste neam și împărăție peste împărăție, și vor fi foamete și cutremure pe alocurea.

8 Dar toate acestea *vor fi* început de dureri.

9 Atunci vă vor da spre a-suprire, și vă vor omori, și veți fi urîți de toate neamurile pentru numele meu.

10 Și atunci mulți vor cădea, și se vor da în mâini uni pe alți și se vor urî uni pe alți.

11 Și mulți profeți mincinoși se vor ridica și pe mulți vor amăgi;

12 Și pentru înmulțirea fără-delegii se va rîci iubirea multora.

13 Dar cine a răbdat pênă în sfîrșit, acesta va fi mîntuit.

14 Și se va predica această evanghelie a împărăției în toată lumea, spre mărturie la toate neamurile; și atunci va veni sfîrșitul.

15 Deci când veți fi văzut «groaza pustiiri,» ce s'a zis prin Daniel profetul, stînd în loc sânt, cine citește să înțeleagă,

16 Atunci care sînt în Iudea să fugă la munți,

17 Care este pe casă să nu se dea jos ca să țiea cele din casa lui,

18 Și care este în câmp să nu se întoarcă înapoi ca să țiea vestmîntul lui.

19 Vai dar celor ce au în pîntece și celor care dau țîță în zilele acelea.

20 Rugați vă ca să nu fie fuga voastră earna, nici sâmbăta.

21 Căci atunci va fi suferință mare, care n'a fost de la începutul lumii pînă acum, nici nu va fi.

22 Și dacă n'ar fi scurtate acele zile, n'ar scăpa nici un trup; dar pentru cei aleși vor fi scurtate acele zile.

23 Atunci dacă vă zice cineva: iată aci *este* Christosul, sau colo, nu credeți.

24 Căci se vor ridica Christoși mincinoși și profeți mincinoși, și vor da semne mari și minuni, în cât să amăgiască. dacă se poate, chiar pe cei aleși.

25 Iată v'am spus d'inainte.

26 Deci dacă vor zice voe: iată este în pustie, nu eșiți; iată *este* în camere, nu credeți.

27 Căci precum fulgerul ese de la răsărit și se arată pînă la apus, astfel va fi și venirea Fiului omului;

28 Ori și unde este corpul mort, acolo se vor aduna vulturi.

29 Dar îndată după suferința acelor zile, soarele va fi întunecat, și luna nu va da lumina ei, și stelele vor cădea din cer, și puterile cerurilor vor fi sguđuite.

30 Și atunci se va arăta semnul Fiului omului în cer; și atunci se vor jăli toate semințiile pămîntului și vor vedea

pe Fiul omului venind pe nori cerului cu putere și mărire înultă.

31 Și va trimite pe ângeri săi cu sunet mare de trîmbiță, și vor aduna pe aleși lui din cele patru vînturi, de la cea mai depărtată margine a cerurilor pînă la cealaltă margine a lor.

32 Învățați asemănarea de la smochin. Când ramura lui este fragetă și înfrunzește, cunoașteți că aproape *este* vara.

33 Astfel și voi când veți fi văzut toate acestea cunoașteți că *el* este aproape lângă uși.

34 Adevăr zic voe, nu va trece neamul acesta, pînă când să fie toate acestea.

35 Cerul și pămîntul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece.

36 Iar despre zioa aceea și ceas nimeni nu știe, nici ângeri cerurilor nici Fiul, decât numai Tatăl.

37 Și precum *au fost* zilele lui Noc, așa va fi venirea Fiului omului.

38 Căci precum în zilele acelea înainte de potop erau mîncând și bînd, însurându se și măritându se, pînă în zioa când intră Noe în corabie,

39 Și nu știură pînă ce veni potopul și luă pe toți, astfel va fi și venirea Fiului omului.

40 Atunci *din* doi *care* vor fi în câmp, unul este luat și unul este lăsat;

41 *Din* două rîșnind la rîșniță,

una este luată și una este lăsată.

42 Decî privegheați, că nu știți în care zi vine Domnul vostru.

43 Dar cunoașteți aceasta, că dacă stăpînul de casă ar ști în care strează vine furul, ar fi veghiat, și n'ar lăsa să 'i se sape casa.

44 De aceea și voi fiți gata, că în ceasul în care nu gândiți vine Fiul omului.

45 Decî cine este sluga credincioasă și cuminte, pe care a pus o stăpînul peste slugă-rimea sa, spre a le da demân-care la timp ?

46 Fericită este sluga aceea pe care venind stăpînul său o va găsi făcînd astfel.

47 Adevăr zic voe că o va pune peste toată avuția sa.

48 Dar dacă acea slugă rea fiind va fi zis în inima sa: stăpînul meu întîrziază,

49 Și va fi început să bată pe cei împreună cu el slugi, și mănîncă și bea cu bețivi;

50 Stăpînul acelei slugi va veni în zioa în care el nu așteaptă, și în ceasul când nu știe,

51 Și 'l va despica în două, și partea lui o va pune cu fă-șarnici; acolo va fi plîngerea și scârșnirea dinților.

CAP. 25.

Pilda cu cele zece fecioare și cu între-buințarea talanților. Judecata din urmă.

1 Atunci va fi asemănată împărăția cerurilor cu zece fecioare, care luând candelile lor eșiră spre întîmpinarea mi-relui.

2 Cinci din ele erau nechib-zuite, iar cinci cuminte.

3 Căci cele nechibzuite, luând candelile lor, nu luară untde-lemn cu sine;

4 Iar cele cuminte luară unt-delemn în vasele lor cu can-delele lor.

5 Și întărziind mirele dor-mitară toate și dormiau.

6 Iar la mezul nopții se făcu strigare: iată mirele, eșiți spre întîmpinarea lui.

7 Atunci se deșteptară toate acele fecioare și gătiră can-delele lor.

8 Iar cele nechibzuite ziseră celor cuminte: dați ne din unt-delemnul vostru, că se sting candelile noastre.

9 Dar cele cuminte răspun-seră zicînd: nici odată; nu va fi de ajuns noe și voe; mai bine duceți v'e la cei care vînd și cumpărați v'e.

10 Și plecând ele să cumpere veni mirele, și cele gata intrară cu dînsul la nuntă, și se în-chise ușa.

11 În urmă vin și celelalte fecioare zicând: Doamne, Doamne, deschide ne.

12 Iar el răspunzând zise: adevăr zic voe, nu vă cunosc.

13 Drept aceea vegheați, că nu știți ziua, nici ceasul, *când vine Fiul omului.* ✕

14 Căci după cum un om plecând departe chemă slugile sale și le dă avuția sa,

15 Și unuia 'i dă cinci talanți, altuia doi, iar altuia unul, fie căruia după puterea sa, și îndată se duse departe.

16 Îndată plecând cel care luase cinci talanți lucră cu dînși și făcu alți cinci talanți.

17 Asemenea care luase cei doi câștigă alți doi.

18 Iar care luase unul ducându-se săpă în pământ și ascunse argintul stăpînului său.

19 După un timp îndelungat vine și stăpînul acelor slugi, și face socoteală împreună cu dînși.

20 Și apropiindu se cel care luase cinci talanți aduse alți cinci talanți zicând: Doamne, cinci talanți mi ai dat în mână; iată alți cinci talanți am câștigat *la dînși.*

21 Zise lui stăpînul său: bine, slugă bună și credincioasă, la puțin ai fost credincios, la multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău.

22 Apropiindu se și care luase cei doi talanți zise: Doamne, doi talanți mi ai dat în mână;

iată alți doi talanți am câștigat *la dînși.*

23 Zise lui stăpînul său: bine, slugă bună și credincioasă, la puțin ai fost credincios, la multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău.

24 Apropiindu se apoi și care luase un talant zise: Doamne, te am știut că ești om aspru, seceri unde n'ai semănat, și adun de unde n'ai vînturat;

25 Și fiindu 'mî teamă m'am dus și am ascuns talantul tău în pământ; iată ai *ce este* al tău.

26 Iar stăpînul său răspunzând 'i zise: slugă rea și neluătoare aminte; știeai că secer unde n'am semănat, și adun de unde n'am vînturat?

27 Decî trebuia ca tu să fi pus argintul meu la schimbător, și venind eu aș fi luat cu dobîndă *ce este* al meu.

28 Drept aceea luați de la dînsul talantul și dați celui care are cei zece talanți;

29 Căci tot la cel care are se va da și va prisosi, iar de la cel care nu are, și ce are se va lua de la dînsul;

30 Și pe sluga cea nefolositoare aruncați o în întunerecul din afară; acolo va fi plîngerea și scârșnirea dinților. ✕

31 Iar când va veni Fiul omului în mărirea sa și toți ângeri cu dînsul, atunci va sta pe tronul mării sale,

32 Și vor fi adunate înaintea lui toate neamurile, și le va

despărți pe unele de altele, după cum desparte păstorul oile de capre,

33 Și va pune oile d'a dreapta sa, iar caprele d'a stânga.

34 Atunci va zice împăratul celor d'a dreapta sa: veniți, binecuvîntați Tatălui meu, moșteniți împărăția gătită voe de la întemeierea lumii.

35 Căci flămând am fost și mi ați dat să mănânc; însetat am fost și mi ați dat să beau; strein am fost și m'ați adus la voi,

36 Gol, și m'ați îmbrăcat, bolnav am fost și m'ați căutat, în închisoare am fost și ați venit la mine.

37 Atunci vor răspunde lui drepti zicând: Doamne, când te am văzut flămând și ți am dat demâncare, sau însetat și ți am dat să bei?

38 Când iar te am văzut strein și te am adus la noi, sau gol și te am îmbrăcat?

39 Și când te am văzut bolnav sau în închisoare și am venit la tine?

40 Și răspunzând împăratul le va zice: adevăr zic voe, întru cât ați făcut unuia dintr'acești frați ai mei, foarte neluați în seamă, mie 'mi ați făcut.

41 Atunci va zice și celor d'a stînga: duceți v'e de la mine, blestemaților, în focul cel vecinic care este gătit diavolului și ângerilor s'ei.

42 Căci flămând am fost și

nu 'mi ați dat să mănânc, însetat am fost și nu mi ați dat să beau,

43 Strein am fost și nu m'ați dus la voi, gol și nu m'ați îmbrăcat, bolnav și în închisoare și nu m'ați căutat.

44 Atunci vor răspunde și ei zicând: Doamne, când te am văzut flămând, or însetat, or strein, or gol, or bolnav, or în închisoare și nu ți am slujit?

45 Atunci va răspunde lor zicând: adevăr zic voe, întru cât n'ați făcut unuia dintre acești foarte neluați în seamă, nici mie nu 'mi ați făcut.

46 Și se vor duce aceștia la pedeapsă vecinică, iar drepti la viață vecinică.

CAP. 26.

Preoți și bătrîni se sfălucesc. Femeea care unge capul lui Iisus. Iuda. Iisus face Paștele și înfrînțează sânta cină. Suferințele lui în Ghetsemane. Petru se leapădă de d'nsul.

1 Și a fost când s'fîrși Iisus toate cuvintele acestea, zise ucenicilor s'ei:

2 Știți că peste do'e zile va fi Paștele, și Fiul omului va fi dat spre a fi răstignit.

3 Atunci mai mari preoților și bătrîni poporului se adunară în curtea arhierului care se numește Caiafa,

4 Și se sfătuiră împreună ca prin amăgire să pună mâna pe Iisus și să 'l omoare.

5 Dar ziceau : nu în sêrbătoare, ca să nu se facă turburare în popor.

6 Și fiind Iisus în Betania în casa lui Simon leprosul,

7 Veni la dînsul o femeie avînd un alabastru cu mir foarte prețios și turnă pe capul lui cînd șădea la masă.

8 Iar ucenici vîzînd se mîhniră adînc zicînd : pentru ce perderea aceasta ?

9 Căci se putea vinde acest *mir* drept mult, și să se dea săracilor.

10 Dar Iisus cunoscînd le zise : pentru ce faceți supărare femeii ? Căci a făcut un lucru bun pentru mine ;

11 Fiind că pe săraci 'i aveți în totdeauna cu voi, dar pe mine nu mă aveți totdeauna.

12 Pentru că ea turnînd mirul acesta pe corpul meu, spre înmormîntarea mea a făcut.

13 Adevăr zic voe, ori unde va fi predicată evanghelia aceasta în toată lumea, se va spune și ce a făcut aceasta spre amintirea ei.

14 Atunci unul dintre cei doisprezece care se cheamă Iuda Iscariotu, ducînduse la mari preoților zise :

15 Ce voiți să 'mi dați, și eu îl voi da în mâinile voastre ? Iar ei 'i cumpîniră treizeci de arginți.

16 Și de atunci căuta timp nemerit ca să 'l dea în mâinile lor.

17 Iar în cea d'intîiu zi a azimilor veniră ucenici la Iisus zicînd : unde voești să 'ți gătim ca să mîncăm Paștele ?

18 Și el zise, mergeți în oraș la cineva, și 'i spuneți : Învățătorul zice : timpul meu aproape este, la tine fac Paștele cu ucenici mei.

19 Și ucenici făcură după cum le porunci Iisus, și gătiră Paștele.

20 Iar făcîndu se seară, se puse la masă cu cei doisprezece ucenici.

21 Și mîncînd el zise : adevăr zic voe că unul dintre voi mă va da prins.

22 Și întristîndu se ei foarte, începură să 'i zică fie care : doar nu cumva sînt eu, Doamne ?

23 Iar el rîspunzînd zise : cel care a întins cu mine mîna în vas, acesta mă va da prins.

24 Intr'adevăr Fiul omului se duse după cum este scris despre dînsul, dar vai de omul acela prin care Fiul omului este dat prins ; bine ar fi lui dacă nu s'ar fi născut omul acela.

25 Și rîspunzînd Iuda care 'l a dat prins zise : doar nu cumva sînt eu, Rabi ? Zise lui : tu ai zis.

26 Iar mîncînd ei, Iisus luînd pâine și binecuvîntînd frânse, și dînd ucenicilor zise : luați. mîncăți ; acesta este trupul meu.

27 Și luînd un pahar și mul-

țumind le dăte zicând: beți din acesta toți;

28 Căci acesta este singele meu al legii, el se varsă pentru mulți spre ertarea păcatelor

29 Și zic voe, de acum nu voi mai bea din acest rod al viței pene în zioa aceea când il voi bea cu voi nou în împărăția Tatălui meu.

30 Și după ce cântară lăudări, eșiră la muntele maslinilor.

31 Atunci le zice Iisus: voi toți veți avea smintială în mine în noaptea aceasta, căci scris este: «bate voi păstorul și se vor imprăștia oile turmei.»

32 Dar după învierea mea, voi merge înainte de voi în Galilea.

33 Și răspunzând Petru 'i zise: dacă toți vor avea smintială în tine, eu nici odată nu voi avea smintială.

34 Zise Iisus lui: adevăr zicție că în noaptea aceasta, mai 'nainte d'a fi cântat cocoșul, mă vei tăgădui de trei ori.

35 Zise Petru lui: chiar dacă ar trebui ca să mor împreună cu tine, eu nu te voi tăgădui. Asemenea ziseră și toți ucenici.

36 Atunci veni Iisus cu dênși la un loc, numit Ghetsemane, și zice ucenicilor săi: stați aci pene ce, ducându mă colo, mă voi ruga.

37 Și luând cu sine pe Petru și pe cei doi fii ai lui Zebedeu

începu a se întrista și a se turbura adânc.

38 Atunci le zice: întristat foarte este sufietul meu pene la moarte; rămâneți aci și vegheați cu mine.

39 Și mergend puțin mai 'nainte căzu pe fața sa rugându se și zicând: Tată, dacă este cu puțință, treacă de la mine paharul acesta; dar nu cum voesc eu, ci cum *voești* tu.

40 Și vine la ucenici și 'i află dormind, și zice lui Petru: așa nu avurați tărie să vegheați un ceas cu mine?

41 Vegheați și vę rugați ca să nu intrați în ispită. Intr'adevăr spiritul este nepregetător, dar trupul neputincios.

42 Iarăș ducendu se de a doa oară se rugă zicând: Tatăl meu, dacă nu este cu puțință să treacă acest *pahar*, ca să nu 'l beau, facă se voea ta.

43 Și venind, iarăși 'i află dormind; căci ochi lor erau îngreioiați.

44 Și lăsându 'i, iarăși ducendu se se rugă a treia oară zicând acelaș cuvânt.

45 Atunci vine la ucenici și le zise: dormiți de acum și odihniți vę. Iată s'a apropiat ceasul și Fiul omului este dat în mâini de păcătoși.

46 Sculați vę, să mergem; iată s'a apropiat cel care mă va da prins.

47 Și vorbind el ânche, iată veni de la mai mari preoților

și bătrâni poporului Iuda, unul din cei doisprezece, și cu dânsul gloată multă cu spade și lănci.

48 Iar cel care avea să 'l dea prins le dăte semn zicând: pe care îl voi fi sărutat, el este, puneți mâna pe el.

49 Și îndată apropiindu se de Iisus zise: bucură te, Rabi, și îl sărută.

50 Iar Iisus 'i zise: prietene, fă lucrul pentru ce ai venit. Atunci apropiindu se ei puseră mâinile pe Iisus și îl apucară

51 Și iată unul din cei care erau cu Iisus întinzând mâna trase spada sa, și lovind pe sluga arhierelui 'i a tăeat urechea.

52 Atunci Iisus 'i zice: întoarce spada ta la locul ei, căci toți care iveau spadă, de spadă vor peri.

53 Sau ți se pare că nu pot ruga pe Tatăl meu, și 'mi va pune în rînd chiar acum mai mult de doisprezece legiuni de ângerî?

54 Dar cum vor fi împlinite scripturile că așa trebuie să fie?

55 In acel ceas zise Iisus gloatelor: ca la un făcător de rele ați eșit cu spade și lănci să mă prindeți? In fie care zi stam în santuar învățând, și nu m'ați apucat.

56 Dar toate acestea s'au făcut ca să fie împlinite scripturile profeților. Atunci toți ucenici lăsându 'l fugiră.

57 Și cei care prinsese pe Iisus îl duseră la Caiafa arhierul, unde erau adunați cârturari și bătrâni

58 Iar Petru îl urma de departe pînă la curtea arhierelui, și intrând înăuntru sta cu slujitori să vază sfîrșitul.

59 Iar mai mari preoților și bătrîni, adică tot sinedriul, căutau mărturie mincinoasă împotrivalui Iisus, ca să 'l omoare,

60 Și nu găsiră, deși veniseră mulți martori mincinoși. In urmă venind doi martori mincinoși ziseră:

61 Acesta a zis: pot dărîma templul lui Dumnezeu și în trei zile să 'l clădesc.

62 Și sculându se arhierul 'i zise: nimic nu răspunzi? Ce zic aceștia împotriva ta? Iar Iisus tăcea.

63 Și arhierul 'i zise: te jur pe Dumnezeul cel viu ca să ne spui daca tu ești Christosul, Fiul lui Dumnezeu.

64 Zice Iisus lui: tu ai zis; afară de aceasta zic voe, de acum veți vedea pe Fiul omului stînd d'a dreapta puterii și venind pe nori cerului.

65 Atunci arhierul sfîșîia veștmintele sale zicînd că a rostit defăîmarea; ce mai avem trebuință de martori? Iată acum ați auzit defăîmarea lui. Ce vi se pare voe?

66 Iar ei răspunzînd ziseră: este vinovat de moarte.

67 Atunci scuipară în fața

lui și 'i deteră palme, iar alți îl bătură cu nuele

68 Zicënd: profetizează noé, Christoase, cine este care te a lovit?

69 Iar Petru sta afară în curte și veni la dënsul o slujnică zicënd: și tu erai cu Iisus Galileul.

70 Dar el tăgădui înaintea tuturor zicënd: nu știu ce zici.

71. Și eșind el la poartă îl vëzu alta, și zice celor de acolo: și acesta era cu Iisus Nazareul.

72 Și iarăș tăgădui cu jurământ că nu știu pe omul *acesta*

73 Iar peste puțin apropiindu se cei care steteau ziseră lui Petru: cu adevărat și tu ești dintre ei; căci și vorbirea ta te dă pe față.

74 Atunci începu a se da anatema și a se jura că nu știu pe omul *acesta* Și îndată cântă cocoșul

75 Și Petru 'și aduse aminte de cuvîntul lui Iisus care zisese că mai 'nainte d'a fi cântat cocoșul de trei ori mă vei tăgădui, și eșind afară plânse cu amar.

CAP. 27.

Iisus înaintea lui Pilat. Căința târzie a lui Iuda. Judecarea și răstignirea. Moartea, înmormântarea și paza mormântului.

1 Iar făcëndu se dimineată

toți mai mari preoților și bătrîni poporului se sfătuiră împotriva lui Iisus, ca să 'l omoare.

2 Și după ce îl legară, îl duseră și îl deteră în mâinile lui *Ponțiu* Pilat procuratorul.

3 Atunci Iuda, care îl dase prins, vëzënd că fu osîndit, căindu se aduse înapoi cei treizeci de arginți la mai mari preoților și bătrîni,

4 Zicënd: am greșit dând prins singe nevinovat. Iar ei ziseră: ce ne privește pe noi? Tu vei vedea.

5 Și aruncând arginți la templu se depărtă, și mergënd se spânzură.

6 Iar mai mari preoților luând arginți ziseră: nu se cuvine a 'i pune în cutiea pentru daruri *făgăduite*, de oare ce sînt preț de singe.

7 Și sfătuiindu se cumpărară cu ei câmpul olarului spre înmormântarea streinilor.

8 De aceea fu numit câmpul acela pënë în zioa de azi Câmpul singelui

9 Atunci se împlini ceea ce fusese rostit prin Ieremia profetul care zice: «și luară cei treizeci de arginți, prețul pentru cel prețuit pe care dënși îl prețuiră de la fiii lui Israel,

10 Și 'i deteră pentru câmpul olarului, după cum 'mi a rînduit mie Domnul.»

11 Iar Iisus sta înaintea procuratorului; și 'l întrebă

procuratorul zicând: tu ești împăratul Iudeilor?

12 Iar Iisus zise: tu zici. Și când se vorbea împotriva lui de către mai mari preoților și bătrîni nimic nu răspundea

13 Atunci Pilat 'i zice: nu auzi câte mărturisesc ei împotriva ta?

14 Și nu răspunde lui nici un singur cuvînt, încît procuratorul se mira foarte

15 Iar la sîrbătoare procuratorul avea obiceiul să dea pentru gloată drumul la un închis, pe care îl voiau

16 Și aveau atunci pe un închis vestit, care se numia Barabba.

17 Decî adunați fiind ei împreună Pilat le zise, la care voiți să 'i dau drumul pentru voi? Lui Barabba sau lui Iisus care se zice Christos?

18 Căci știea că din ură îl dase în mâinile lui.

19 Și stînd el pe scaunul de judecător trimise la dînsul femeia sa zicînd: nimic să nu ai bi tu cu acel drept, căci multe am suferit azi în vis pentru dînsul.

20 Iar mai mari preoților și bătrîni îndemnară gloatele ca să ceară pe Barabba, iar pe Iisus să 'l pearză.

21 Dar procuratorul răspunzînd le zise: la care din cei doi voiți să 'i dau drumul pentru voi? Și ei ziseră: lui Barabba.

22 Zice lor Pilat: dar ce voi face cu Iisus care se zice Christos? Să fie răstignit, zic ei toți.

23 Și el zise: dar ce rău a făcut? Iar ei mai tare strigau zicînd: să fie răstignit.

24 Și vîzînd Pilat că nimic nu folosește, ci mai mare turburare se face, luînd apă 'și spălă mâinile înaintea gloatei zicînd: nevinovat sînt de sîngele acestui drept, voi veți vedea.

25 Și răspunzînd tot poporul zise: sîngele lui asupra noastră și asupra copiilor noștri.

26 Atunci dete pentru ei drumul lui Barabba; iar pe Iisus biciuindu 'l îl dete ca să fie răstignit.

27 Atunci ostași procuratorului luînd cu ei pe Iisus în pretoriu adunară lângă dînsul toată cohorta.

28 Și îmbrăcîndu 'l 'i puseră o manta roșie

29 Și împletind cunună de spinii puseră pe capul lui și trestie în dreapta lui; și îngenuchind înaintea lui îl luau în rîs zicînd: bucură te, împăratul Iudeilor,

30 Și scuipînd pe el luară trestia și îl băteau peste cap

31 Și după ce au rîs de el, desbrăcîndu 'l de manta îl îmbrăcară cu hainele lui, și îl duseră ca să 'l răstigniască.

32 Și eșînd afară găsiră pe un om din Cirene, cu numele

Simon; pe acesta îl siliră ca să 'i ducă crucea.

33 Și venind la locul numit Golgota, ce se zice locul căpăținei,

34 'l deteră să bea vin amestecat cu fiere; și gustând nu voi să bea.

35 Iar după ce 'l au răstignit împărțiră între dênși hainele lui aruncând sorți, *ca să se împliniască ce s'a rostit de profetul: împărțit au hainele mele loruși, și pentru cămașa mea aruncară sorți.*

36 Și stând îl păziau acolo.

37 Și puseră d'asupra capului său vina sa scrisă: ACESTA ESTE IISUS ÎMPĚRATUL JUDEILOR.

38 Atunci sânt răstigniți împreună cu dênsul doi tâlhari, unul d'a dreapta și altul d'a stînga.

39 Iar trecători îl înjosiau prin vorbe, clătînând capetele lor și zicînd :

40 Cel care dărîmî templul și în trei zile îl clădești, mîntuește te pe tine însuți ; dacă ești Fiu al lui Dumnezeu, dă te jos de pe cruce.

41 Asemenea și mai mari preoților luându 'l în ris cu cărturari și bătrîni ziceau :

42 Pe alți a mîntuit, pe sine nu se poate mîntui. *Daca* este împĚratul lui Israel, să se dea acum jos de pe cruce și vom crede într'ênsul ;

43 S'a încrezut în Dumnezeu,

să 'l scape acum daca îl voește, căci a zis că sînt Fiu al lui Dumnezeu

44 Acelaș lucru 'i imputau și tâlhari care fură răstigniți împreună cu el.

45 Și de la al șaselea ceas se făcu întuneric peste tot pămîntul pênă la al noulea ceas.

46 Iar pe la al noulea ceas strigă Iisus cu glas mare zicînd : « Eli, Eli, lama sabach-tani ? » adecă, Dumnezeuul meu, Dumnezeuul meu, pentru ce m'ai părăsit ?

47 Și uni dintre cei care stau acolo auzind ziceau că pe Elie îl chiamă acesta.

48 Și îndată alergînd unul dintre ei și luînd un burete îl umplu de oțet, și punîndu 'l într'o trestie 'i dete să bea.

49 Iar ceilalți ziceau : lasă, să vedem daca vine Elie să 'l mîntuiască. v

50 Și Iisus strigînd iarăș cu glas mare 'și dete spiritul.

51 Și iată catapetasma templului se sfîșîă în două de sus pênă jos, și pămîntul se cutremură, și petrele se despicară,

52 Și mormintele se deschiseră, și multe corpuri ale sîntilor adormiți se sculară.

53 Și eșînd din morminte după învierea lui intrară în sînta cetate și se arătară multora.

54 Iar sutașul și cei care împreună cu dênsul păziau pe Iisus, vîzînd cutremurul și

cele ce se făcuseră, se temură foarte zicând: cu adevărat Fiul al lui Dumnezeu era acesta.

55 Și erau acolo femei multe privind de departe, care urmaseră din Galilea lui Iisus slujindu 'l;

56 Intre care era Maria Magdalena, și Maria muma lui Iacob și Iosef, și muma fiilor lui Zebedeu.

57 Iar făcându se seară veni un om avut din Arimatea, cu numele Iosef, care fu și el ucenic al lui Iisus;

58 Acesta ducându se la Pilat ceru corpul lui Iisus. Atunci Pilat porunci să fie dat.

59 Și Iosef luând corpul îl înfășură în pânză curată,

60 Și 'l puse în mormântul său nou, pe care îl săpase în peatră, și prăvălind o peatră mare la ușa mormântului se duse.

61 Iar acolo era Maria Magdalena și cealaltă Marie, stând în fața mormântului.

62 Și a doua zi, care este după zioa de pregătire, se adunară împreună mai mari preoților și farisei la Pilat, zicând

63 Domnule, ne am adus aminte că acel amăgitor fiind anchă viu a zis: după trei zile mă scol.

64 De aceea poruncește ca mormântul să fie păzit bine pînă a treia zi, ca nu cumva venind ucenici să 'l fure și să zică poporului: s'a sculat din-

tre morți, și va fi rătăcirea din urmă mai rea decât cea d'intîiu.

65 Zise lor Pilat: aveți custodie, plecați, păziți bine cum știți.

66 Iar ei plecând păziră bine mormântul cu custodie, după ce au pecetluit peatra.

CAP. 28.

Invierea. Ângerul și femeile. Custozii mituiți. Cele din urmă porunci date ucenicilor.

1 Iar târziu sâmbăta, când se luminează de zioa întîia a săptămînei, veni Maria Magdalena și cealaltă Marie să priviască mormîntul.

2 Și iată se făcu cutremur mare; căci ângerul Domnului pogorându se din cer și venind prăvăli peatra și sta d'asupra ei.

3 Și era înfățișarea lui ca *lumină de fulger*, și îmbrăcămîntea lui albă ca zăpadă.

4 Și de spaimă de dînsul păzitori se cutremurară și fură ca morți.

5 Iar ângerul răspunzînd zise femeilor: nu vă temeți voi, căci știu că pe Iisus care fu răstignit îl căutați.

6 Nu este aici; căci s'a sculat după cum a zis; veniți, vedeți locul unde era pus.

7 Și repede ducându vă spuneți ucenicilor lui că s'a sculat

dintre cei morți, și iată merge înaintea voii în Galilea, acolo îl veți vedea. Iată v'am spus.

8 Și plecând ele repede de la momânt, cu frică și cu bucurie mare alergară să vestiască ucenicilor lui

9 Și, *când se duceau ele să vestiască ucenicilor lui*, iată Iisus le întâmpină zicând: bucurați-vă. Iar ele apropiindu-se apucară picioarele lui și 'i se închinară.

10 Atunci Iisus le zice: nu vă temeți; duceți-vă, vestiți fraților mei ca să plece în Galilea, și acolo mă vor vedea.

11 Iar pe când se duceau ele, iată unii ai custodiei venind în cetate vestiră la mări mari preoților toate cele ce s'au făcut.

12 Și după ce se adunară împreună cu bătrâni și se sfătuiră, deteră arginți destui ostașilor,

13 Zicând: spuneți că ucenicii lui noaptea venind 'l au furat, fiind noi adormiți.

14 Și dacă aceasta se va asculta înaintea procuratorului, noi îl vom îndupleca și pe voi fără grije vă vom face.

15 Iar ei luând arginți făcură după cum au fost învățați. Și s'a răspîdit vorba aceasta între Iudei pînă în ziua de azi

16 Iar cei unsprezece ucenici se duseră în Galilea, la muntele unde le rînduise lor Iisus,

17 Și văzându-'l se închinară lui, iar unii se îndoiră.

18 Și apropiindu-se Iisus le vorbi zicând: datu-mi s'a orice putere în cer și pe pămînt.

19 Mergînd faceți ucenici toate neamurile, botezîndu-'i în numele Tatălui și al Fiului și al Sântului Spirit,

20 Învățîndu-'i să păziască toate câte v'am poruncit. Și iată eu sînt cu voi toate zilele pînă la sfîrșitul veacului.

A M I N

SÂNTA EVANGHELIE

DUPE

M A R C U

CAP. 1.

Botezătorul Ioan. Botezarea și ispitirea lui Iisus. Chemarea celor patru pescari. Iisus învață la Capernaum și însănătoșează pe un demonizat, pe soacra lui Petru și pe un lepros.

1 Inceput de evanghelia lui Iisus Christos, *Fiul lui Dumnezeu,*

2 După cum este scris în *Ieșia* profetul: «*iată eu trimit înaintea feței tale pe îngerul meu, care va găti calea ta înaintea ta;*

3 Glas de strigător în pustie: *gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui.*

4 Ioan era botezând în pustie și predicând botezul pocăinței spre ertare de păcate

5 Și *eșia* la dânsul tot *ținutul Iudei* și toți cei din *Ierusalem*, și se botezau de către dânsul în *riul Iordanului* mărturisind păcatele lor.

6 Și Ioan era îmbrăcat cu

vestiment de peră de cămilă și cu o încingătoare de piele împrejurul mijlocului său, și mânca locuste și miere sălbatică.

7 Și predica zicând: vine în urma mea cel care este mai tare decât mine, căruia nu 'i sînt de îndestul plecându-mă să desleg cureaoa încălțămintelor lui.

8 Eu vă botezai în apă, dar el vă va boteza în spirit sânt.

9 Și se întâmplă în zilele acelea *că* veni Iisus de la *Nazaretu Galilei* și fu botezat în *Iordan* de către Ioan.

10 Și îndată *eșind* din apă văzu cerurile desfăcute și pe spiritul pogorându-se spre dânsul, ca porumb

11 Și glas *se făcu* din ceruri: *tu ești Fiul meu cel iubit, în tine am binevoit.*

12 Și îndată spiritul îl scoate afară în pustie.

13 Și era *acolo* în pustie patruzeci de zile ispitindu-se de

către satana, și era cu fearele, și ângeri 'i slujiau.

14 Iar după ce Ioan fu prins, Iisus veni în Galilea predicând evanghelia *împărăției* lui Dumnezeu și *zicând*

15 Că împlinit este timpul și s'a apropiat împărăția lui Dumnezeu; pocăiți vă și credeți în evanghelie.

16 Și trecând pe lângă marea Galilei văzu pe Simon și pe Andrei, fratele lui Simon, aruncând *o plasă* în mare; căci erau pescari.

17 Și Iisus le zise: veniți după mine, și vă voi face să fiți pescari de oameni.

18 Și îndată lăsând plășile lor 'i urmară.

19 Și mergând *de acolo* puțin înainte văzu pe Iacob al lui Zebedeu și pe Ioan, fratele lui, și ei *erau* în vas întocmind plășile.

20 Și îndată 'i chemă; și lăsând pe tatăl lor Zebedeu în vas împreună cu *oamenii* tocmiți se duseră după dânsul.

21 Și ei vin în Capernaum; și îndată sâmbéta intrând el în sinagogă învăța.

22 Și erau uimiți de învățătura lui, căci 'i învăța ca *unul* care are putere, iar nu ca cărturari

23 Și era în sinagoga lor un om cu spirit necurat, și strigă tare

24 Zicând: ce avem noi cu tine.

Iisuse Nazarene? Ai venit să ne perzi; te știm cine ești, sântul lui Dumnezeu.

25 Și Iisus îl certă zicând: închisă fie 'ți gura și eși afară din el.

26 Și spiritul necurat după ce îl scutură și strigă cu glas mare eși din el.

27 Și se uimără toți, în cât cercetau împreună între dânsi zicând: ce este aceasta? Învățătură noastră după *a ei* putere, chiar spiritelor necurate *le* poruncește, și ascultă de dânsul.

28 Și știrea despre dânsul se răspîndi îndată pretutindeni în toată împrejurimea Galilei.

29 Și îndată eșind din sinagogă veniră la casa lui Simon și Andrei cu Iacob și Ioan.

30 Iar soacra lui Simon zăcea aprinsă de friguri, și îndată 'i vorbesc despre dânsa

31 Și apropiindu se o ridică apucând de mâna ei, și o lăsară frigurile, și ea slujia lor.

32 Iar făcându se seara, când apuse soarele, aduceau la dânsul pe toți care aveau suferințe și pe demonizați;

33 Și tot orașul era adunat la ușă.

34 Și tămădui pe mulți care suferiau de feluri de boale, și mulți demoni scoase afară, și nu lăsa pe demoni să vorbască, că îl cunoșteau *că este Christos*.

35 Și a doa zi foarte de noapte sculându se eși și se

duse într'un loc pustiu, și acolo se ruga.

36 Și 'l urmăriră Simon și cei împreună cu dânsul,

37 Și 'l aflară, și spun lui că toți te caută.

38 Și el le zice: să mergem alt undeva în satele mari învecinate, ca să predic și acolo; căci pentru aceasta am eșit.

39 Și veni predicând în sinagogile lor în toată Galilea și scoțând afară pe demoni.

40 Și vine la dânsul un leproș, rugându 'l și căzând în genunchi zicându 'i că dacă voești poți să mă curățești.

41 Și făcându 'i se milă întinzând mâna îl atinse și zice: voesc, fii curățit.

42 Și îndată se depărtă de la dânsul lepra, și fu curățit.

43 Și înfruntându 'l îndată îl scoase afară, și 'i zice:

44 Vezi, nu spune nimenui nimic, ci du te, arată te preotului și du pentru curățirea ta cele ce a rânduit Moise spre mărturie lor.

45 Iar el eșind începuse să spue multe și să răspîndiască vorba, în cât el nu mai putea intra pe față în oraș; ci sta afară în locuri pustii, și veniau la dânsul din toate părțile.

CAP. 2.

Insănătoșirea slăbănogului la Capernaum. Chemarea lui Levi. Ospetul cu vameși. Ucenici nu postesc. Smulgerea spicilor sâmbetu.

1 Și intrând iarăș în Caperna-

naum dupe câteva zile, se auzi că este a casă.

2 Și se adunară mulți, în cât nu mai încăpea nici locul spre ușă, și le vorbea lor cu-vîntul.

3 Și vin aducând la dânsul pe un slăbănog purtat fiind de patru inși.

4 Și neputând ei a se apropia de dânsul din pricina gloatei, desfăcură acoperișul casei unde era, și scobind lăsară în jos patul pe care zăcea slăbănogul.

5 Și Iisus văzând credința lor zice slăbănogului: fiule ertate 'ți sînt păcatele.

6 Și erau acolo oare care dintre cărturari șezând și gândind în inimile lor:

7 Pentru ce vorbește acesta astfel? El defaimă; cine poate erta păcate decât numai unul, Dumnezeu?

8 Și îndată cunoscând Iisus cu spiritul său că ei gîndesc astfel în sine, zice lor: pentru ce gîndiți acestea în inimile voastre?

9 Ce este mai lesne, a zice slăbănogului: ertate 'ți sînt păcatele, sau a zice: scoală te și ȧea patul tău și umblă?

10 Dar că să știți că putere are Fiul omului pe p m nt a erta păcate, zice slăbănogului:

11  ie zic, scoală te, ȧea patul tău și mergi la casa ta.

12 Și se sculă, și ȧndat  lu nd patul e i afară ȧnaintea

tuturor, în cât toți erau uimiți și măriau pe Dumnezeu zicând că astfel nici odată n'am văzut.

13 Și eși iar lângă mare; și toată gloata venia la el, și 'i învăța.

14 Și trecând văzu pe Levi al lui Alfeu stând la vamă, și 'i zice: urmează 'mă. Și sculându se 'i urmă.

15 Și fu când ședea el la masă în casa lui, și mulți vameși și păcătoși ședeau la masă împreună cu Iisus și cu ucenici lui; căci erau mulți și 'i urmau lui

16 Și cărturari fariseilor. Și văzând că mânca cu vameși și păcătoși, ziceau ucenicilor lui, că cu vameși și păcătoși mănâncă și bea?

17 Și auzind Iisus zice lor: n'au trebuință de doftor cei tari, ci cei care suferă; n'am venit să chem pe drepți, ci pe păcătoși.

18 Și ucenici lui Ioan și farisei aveau să postiască. Și vin și zic lui: pentru ce ucenici lui Ioan și ucenici fariseilor postesc, iar ucenici tăi nu postesc?

19 Și Iisus le zise: nu cumva pot prietini mirelui să postiască întru cât este mirele cu dênși? Pe cât timp au pe mirele cu dênși nu pot posti.

20 Dar vor veni zile când mirele va fi luat de la dênși, și atunci vor posti în zioa aceea.

21 Nimeni nu coase bucată de

petec nou la vestmânt vechiu; iar dacă *coase*, umplutura noastră acelu vechiu rupe din acesta; și o spărtură mai rea se face.

22 Și nimeni nu pune vin nou în bordufuri vechi, iar dacă *pune*, vinul cel nou va sparge bordufurile, și vinul se perde și bordufurile se *nimicesc*; ci *trebuie să pună vin nou în bordufuri noi*.

23 Și se întâmplă ca el să treacă sâmbeta prin semănături, și ucenicii lui începură a merge pe drum smulgând spikele.

24 Și farisei 'i ziceau: vezi, pentru ce fac sâmbeta ce nu se cuvine?

25 Și el le zise: n'ați cetit nici odată ce făcu David, când avu trebuință și flămânzi el și cei împreună cu el?

26 Cum intră în casa lui Dumnezeu în timpul lui Abiatar arhiereul, și mănca pâinile punerii înainte, pe care nu se cuvine a le mânca decât numai preoți, și dete și celor care erau împreună cu dênsul?

27 Și le zise: sâmbeta a fost făcută pentru om, și nu omul pentru sâmbetă, astfel Domn este Fiul omului și al sâmbetei.

CAP. 3.

Omul cu mâna uscată. Mulțimea vine după dênsul. Insănătoșirile. Cei doisprezcee apostoli. Păcatul împotriva sântului Spirit. Muma și trați lui Iisus.

1 Și intră iar în sinagogă,

și era acolo un om având mâna uscată ;

2 Și îl pîndiau dacă îl tămăduiește sâmbêta, ca să 'l învinuiască.

3 Și zice omului care avea mâna uscată: treci în mijloc.

4 Și zice lor: sê cuvine sâmbêta a face bine sau a face rău, a scăpa un suflet sau a omori ? Iar ei tăceau.

5 Și privindu 'i cu mânie, tot de odată întristându se de învîrtoșarea inimei lor, zice omului: întinde mâna. Și întinse, și se făcu sănătoasă mâna lui.

6 Și eșind farisei se sfătuiră îndată împreună cu Erodiani împotriva lui, ca să 'l pearză.

7 Dar Iisus sê depărtă cu ucenici sêi spre mare, și 'i urmâ mulțime mare din Galilea și din Iudea,

8 Și din Ierusalem și din Iudumea și de dincolo de Iordan și d'împrejurul Tirului și Sidonului, mulțime mare. auzind câte făcea, veniră la dînsul.

9 Și zise ucenicilor sêi ca din pricina gloatei să fie la îndă-mână pentru dînsul o luntre, ca să nu 'l strîmtoreze;

10 Căci tămădui mulți în cât năvăliau spre dînsul, ca să 'l atingă, căți aveau răni.

11 Și spiritele necurate, când îl zăriau, cădeau la picioarele lui și strigau zicînd că tu ești Fiul lui Dumnezeu.

12 Și 'i certa mult, ca să nu 'l dea pe față.

13 Apoi se duce sus pe munte și cheamă la sine pe care voi el însuși,

14 Și ei veniră la dînsul. Și făcu doisprezece ca să fie cu dînsul, și ca să 'i trimită să predice

15 Și să aibê putere a *tămădui boalele și* a scoate afară pe demoni.

16 Și făcu doisprezece, și puse lui Simon nume Petru ;

17 Și pe Iacob al lui Zebedeu și pe Ioan fratele lui Iacob, și le puse nume Boanergheș a-decă fii ai tunetului ;

18 Și pe Andrei și pe Filip și pe Bartolomeu și pe Mateu și pe Toma și pe Iacob al lui Alfeu și pe Tadeu și pe Simon Cananeul

19 Și pe Iuda Iscariotu, care îl și dete prins.

20 Apoi vine a casă; și iarăș se adună gloată, în cât ei nu puteau nici pâine să mănânce

21 Și auzind ai sêi veniră ca să 'l apuce, căci ziceau că 'și a eșit din fire.

22 Iar cărturari care veniră de la Ierusalem ziceau că are pe Beelzebul, și că prin stăpînul demonilor scoate afară pe demoni.

23 Și chemându 'i la sine le zicea în pilde: cum poate satan să scoată afară pe satan ?

24 Și dacă o împărăție se va fi desbinat în sine, acea împărăție nu poate sta.

25 Și dacă o casă se va fi

desbinat în sine, acea casă nu va putea sta.

26 Și dacă satan s'a sculat asupra sa, s'a desbinat, și nu poate sta ci are sfârșit.

27 Dar nimeni nu poate intrând în casa celui tare să răpiască sculele lui, dacă nu va fi legat mai 'ntău pe cel tare, și atunci 'i va prăda casa.

28 Adevăr zic voe că toate păcatele vor fi ertate fiilor oamenilor și defăimările, câte vor fi rostit ei;

29 Dar cine va fi rostit defăimare împotriva spiritului sânt, nu are ertare în veac, ci vinovat va fi de păcat vecinic.

30 Pentru că ziceau: are spirit necurat.

31 Atunci vin muma lui și frați lui, și stând afară trimiseră la dânsul chemându'l.

32 Și gloata sta împrejurul lui, și 'i zic *uni*: iată muma ta și frați tăi și surorile tale afară te caută.

33 Și răspunzând le zice: cine este muma mea și frați mei?

34 Și privind la cei care ședeau împrejurul lui zice: iată muma mea și frați mei.

35 Cine va fi făcut voea lui Dumnezeu, acesta este fratele meu și soră și mumă.

CAP. 4.

Pilda cu semănătorul, cu sămînța și grăunțele de muștar. Iisus liniștește marea.

1 Și începu iarăș să învețe

lângă mare. Și se adună la dânsul gloată foarte multă, în cât el intră în vas ca să șază pe mare, și toată gloata era pe uscat lângă mare.

2 Și 'i învăța mult în pilde, și le zicea în învățătura sa:

3 Ascultați. Iată eși semănătorul să semene,

4 Și se întâmplă când semăna, una *sămînță* căzu lângă cale, și veniră paserile și o mâncară.

5 Și alta căzu pe loc petros, unde nu avea pământ mult, și îndată răsări pentru că nu avea pământ adânc;

6 Și când răsări soarele fu arsă de arșiță, și pentru că nu avea rădăcină se uscă.

7 Iar alta căzu între spinii, și creșcură spinii și o înăbușiră, și nu dete rod.

8 Și altele căzură pe pământul cel bun, și deteră rod înălțându se și creșcând, și făcu una treizeci și alta șaizeci și alta o sută.

9 Și zise: cine are urechi, să asculte cu luare aminte.

10 Și când fu singur, îi întrebă despre pilde cei care erau pe lângă dânsul împreună cu cei doisprezece.

11 Și le zise: voe este dat *a înțelege* taina împărăției lui Dumnezeu; iar pentru cei din afară tot se face în pilde,

12 Ca privind să priviască și să nu vază, și auzind să auză și să nu priceapă, ca nu

cumva să se întoarcă și să li se erte *păcatele*.

13 Și le zice: nu știți pilda aceasta, și cum veți înțelege toate pildele?

14 Semănătorul seamănă cu-vîntul.

15 Iar aceștia sînt cei de lîngă cale unde sîm seamănă cu-vîntul, și cînd vor fi auzit, îndată vine satana și îea cu-vîntul cel semănat într'ênși.

16 Și aceștia de asemenea sînt cei semănați pe loc petros, care cînd vor fi auzit cu-vîntul îndată îl primesc cu bucurie,

17 Dar n'au rădăcină în sine, ci sînt pînă la un timp, apoi cînd este strimtorare sau prigonire pentru cuvînt îndată sîm smintesc.

18 Și alți sînt cei semănați între spinî, aceștia sînt cei care auziră cuvîntul,

19 Dar grijile veacului și amăgirea avuții și poftele de altele intrînd înăbușesc cuvîntul și sîm face neroditor.

20 Și aceia sînt cei semănați pe pămîntul cel bun, care aud cuvîntul și primesc, și fac rod unul treizeci și altul șizeci și altul o sută.

21 Și le zise că nu cumva vine lumînarea ca să fie pusă sub obroc sau sub pat? Oare nu *vine* ca să fie pusă în sfeșnic?

22 Căci nu este ceva ascuns, *care* să nu fie dat pe față; nici

n'a fost *ceva* ascuns decît ca să vie la arătare.

23 Dacă cineva are urechi, să asculte cu luare aminte.

24 Și zise lor: luați aminte ce auziți. Cu măsura cu care măsurați, vi se va măsura și vi se va potrivi.

25 Căci cine are, 'i se va da; și cine nu are, și ce are sîm va lua de la dînsul.

26 Și zise: astfel este împărățialui Dumnezeu, precum un om aruncă sîmînța în pămînt,

27 Apoi doarme și sîm scoală noaptea și zioa, și sîmînța răsare și crește, cum el ênsuși nu știe.

28 Pămîntul de la sine rodește, mai 'ntîiu paîu verde, apoi spic, după aceea grâu deplin în spic.

29 Iar cînd rodul este făcut, îndată trimite secerea, că a sosit secerișul.

30 Și zise: cum să asemănăm împărăția lui Dumnezeu, sau în ce pildă s'ô înfățișăm?

31 *Este* asemenea unui grăunte de muștar, care cînd se seamănă în pămînt este *sîmînță* mai mică decît toate sîmînțele de pe pămînt,

32 Dar cînd s'a semănat, crește și se face mai mare decît toate legumele, și face ramuri mari. În cît paserile cerului pot locui sub umbra lui.

33 Și în multe pilde de fe-

lul acesta le vorbia cuvîntul, după cum puteau să auză ;

34 Și fără pildă nu le vorbia, dar ucenicilor săi la o parte lămuria tot.

35 Și făcendu se seară în acea zi le zice: să trecem dincolo.

36 Și lăsând ei gloata îl iveau cu dênși cum era în.vas, și erau și alte vase cu dênsul.

37 Și se făcu o furtună mare de vînt, și valurile se prăvăliau peste vas, în cât acum *era* să se umple vasul.

38 Și el era dormind pe căpătîiu în partea din urmă a vasului; și îl deșteaptă și 'i zic. Invătătorule, nu 'ți este grijă că perim ?

39 Și sculându se certă vîntul și zice mării: tacî, fii liniștită. Și se potoli vîntul, și se făcu liniște mare.

40 Și zise lor: pentru ce sunteți așa fricoși ? Cum nu aveți credință ?

41 Și se temură cu temere mare, și ziceau între dênși: cine este dar acesta, că și vîntul și marea ascultă de dênsul ?

CAP. 5.

Demonizatul din ținutul Gherasenilor. Inviarea fiicei lui Iair. Femea suferindă.

1 Și veniră în ccealaltă parte a mării în ținutul Gherasenilor.

2 Și eșind el din vas, îndată 'i eși înainte din *gropi de mor-*

minte un om în spirit necurat, 3 Și care avea locuința în *gropi de morminte*, și nimeni nu mai putea să 'l lege nici *chiar* cu lanțuri,

4 Pentru că de multe ori el fusese *legat* cu legături de picioare și cu lanțuri, dar lanțurile fură rupte de el și legăturile de picioare sfărimate în bucăți, și nimeni nu avea putere să 'l supue ;

5 Și totdeauna noaptea și zioa în *gropi de morminte* și în munți era strigând și lovindu se cu petre.

6 Și văzînd pe Iisus de departe alergă și 'i se plecă,

7 Și strigând cu glas mare zice: ce ai cu mine, Iisuse, Fiule al lui Dumnezeu cel prea înal ? Te jur pe Dumnezeu, nu mă munci.

8 Căci 'i zicea : eși, spirit necurat, din omul *acesta*.

9 Și 'l întreba: cum te numești ? Iar el 'i zice: mă numesc legiune, că mulți sîntem.

10 Și 'l rugă foarte ca să nu 'i trimită afară din ținutul *acela*.

11 Iar acolo lângă munte era pascănd o turmă mare de porci;

12 Și 'l rugară *toți demoni* zicînd: trimite ne între porci, ca să intrăm într'ênși.

13 Și le dete voe. Și eșind spiritele necurate intrară în porci, și turma se repezi de pe rîpă în mare, ca la două mii, și se înecară în mare.

14 Și cei care 'i pășteau fu-

giră și vestiră în oraș și la țară; și veniră să vadă ce s'a întâmplat.

15 Și vin la Iisus, și ved pe demonizatul, care avusese legiunea, stând înbrăcat și întreg la minte, și se temură.

16 Și cei care văzură le spusă cum s'a întâmplat cu demonizatul și despre porci.

17 Și începură a 'l ruga ca să plece din ținutul lor.

18 Și suindu se el în vas îl rugă cel care a fost demonizat ca să fie cu dânsul.

19 Dar Iisus nu 'l lăsă, ci 'i zice: du te la casa ta la ai tăi, și vestește le câte 'ți a făcut ție Domnul, și cum avu milă de tine.

20 Și se duse și începu a vesti în Decapole câte 'i a făcut Iisus; și toți se mirau.

21 Și trecând Iisus în vas iarăș de cealaltă parte, se adună gloată multă la dânsul, și era lângă mare.

22 Și iată vine unul dintre mai mari sinagogei, anume Iair, și văzându 'l cade la picioarele lui,

23 Și 'l roagă foarte, zicând că fiica mea este pe moarte, ca venind să pui mâinile peste ea, ca să fie scăpată și să trăiască.

24 Și plecă cu dânsul; și gloată multă 'l urma, și 'l strîmtora.

25 Și o femeie fiind în curgere de sînge de doisprezece ani,

26 Și suferind multe de la

mulți doctori și cheituind tot ce avea, și nefolosind nimic ci mergînd spre mai rău,

27 Auzind cele despre Iisus, venind în gloată dinapoî, atinse vestmîntul lui;

28 Căci zicea, că dacă voi fi atins numai vestmintele lui, voi fi scăpată

29 Și îndată fu secat izvorul singelui ei, și simți în corpul ei că este vindecată de rană.

20 Și îndată Iisus cunoscînd în sine puterea ce eși din el, întorcîndu se în gloată zise: cine 'mi atinse vestmintele?

31 Iar ucenici săi 'i ziseră, vezi gloata care te strîmtoarează și zici: cine mă atinse?

32 Și se uita împrejur să vadă pe care făcu aceasta.

33 Iar femeia temîndu se și tremurînd, știind ce 'i se întîmplase, veni și căzu înaintea lui, și 'i spuse tot adevărul.

34 Iar el 'i zise: fiică, credința ta te a scăpat; mergi în pace, și fii sănătoasă de rana ta.

35 Vorbind el anchă vin uni de la mai marele sinagogei zicînd că fiica ta a murit; pentru ce mai superi pe Învățătorul?

36 Iar Iisus ne luând în seamă cuvîntul vorbit zice către mai marele sinagogei: nu te teme, crede numai.

37 Si nu lăsă pe nimenea cu dânsul să 'i urmeze împreună, decât numai pe Petru și pe Iacob și pe Ioan, fratele lui Iacob,

38 Și vin la casa mării marii sinagogei, și vede sgomot și pe cei care plângeau și se văitau foarte,

39 Și intrând înăuntru le zice: pentru ce faceți sgomot și plângeți? Copila n'a murit, ci doarme.

40 Dar ei îl luau în ris. Apoi dând afară pe toți iewa cu sine pe tatăl copilei și pe muma ei și pe cei împreună cu dânsul, și intră unde era copila.

41 Și apucând mâna copilei 'i zice: Talita, cumi, ceea ce însemnează: copilă, — ție zic —, scoală te.

42 Și îndată se sculă copila și umbla; căci era de doisprezece ani; și ei se uimiră îndată cu uimire mare.

43 Și le porunci mult ca nimeni să nu știe de aceasta; și zise să 'i se dea ei să mănânce.

CAP. 6.

Profetul desprețuit în patria sa. Trimțerea celor doisprezece apostoli. Erod. Moartea lui Ioan. Săturarea celor cinci mii. Iisus umblând pe mare. Insănătoșiri.

1 Apoi eși de acolo și vine în patria sa, și ucenicii lui 'i urmează.

2 Și fiind sâmbătă începu să învețe în sinagogă; și cei mulți ascultând rămaseră uimiți zicând: de unde are acesta acestea; și ce este înțelepciunea

dată acestuia? Și puterile de felul acesta care se fac prin mâinile lui?

3 Oare nu este acesta teslarul, fiul Marii și fratele lui Iacob și Iose și Iuda și Simon? Și nu sunt surorile lui aici la noi? Și se smintiau în el.

4 Dar Iisus le zise că nu este un profet desprețuit de cât în patria lui și între neamurile lui și în casa lui.

5 Și nu putea face acolo nici o minune, de cât punând mâinile peste puținii bolnavi 'i tămădui. Și se miră de necredința lor.

6 Și umbla prin satele d'împrejur învățând.

7 Și cheamă la sine pe cei doisprezece, și începu a 'i trimite câte doi, și le dăte putere asupra spiritelor necurate,

8 Și le porunci ca să nu iewa nimic cu sine pe cale de cât numai toag, nici pâine, nici traistă, nici aramă la încingătoare,

9 Ci încălțați cu sandale, și să nu îmbrăcați doē vestminte.

10 Și le zise: unde veți fi intrat în casă, acolo rămâneți pênă când veți fi eșit de acolo.

11 Și în oric ce loc care nu va fi primit pe voi, nici nu vor fi ascultat de voi, eșind de acolo scuturați țărina de sub picioarele voastre spre mărturie lor.

Adevăr zic voē, mării ușor va fi Sodomiților și Gomoriților

în zi de judecată, de cât oraşului aceleia.

12 Şi eşind ei predicară ca *oameni* să se pocăiască.

13 Şi scoteau afară mulţi demoni, şi ungeau cu untdelemn pe mulţi bolnavi şi 'i tămăduiau.

14 Şi auzi Erod împăratul, căci se făcuse cunoscut numele lui, şi zicea că Ioan Botezătorul s'a sculat dintre morţi, şi de aceea lucrează puterile în el.

15 Alţi ziceau că este Elie; iar alţi ziceau că *este* un Profet, ca unul dintre profeţi.

16 Şi auzind Erod zicea: este Ioan al cărui cap eu 'l am tăeat, acesta s'a sculat *dintre morţi*.

17 Căci Erod însuşi trimiţând puse mâna pe Ioan şi 'l legă în închisoare pentru Erodiada, femeea lui Filip fratele său; fiind că se însurase cu ea.

18 Pentru că Ioan zicea lui Erod că nu 'ţi se cuvine să aibî pe femeea fratelui tău.

19 Iar Erodiada avea ură pe el şi voia să 'l omoare, dar nu putea;

20 Căci Erod se temea de Ioan, ştiindu 'l bărbat drept şi sânt, şi 'l păstra, şi ascultându'l sta mult pe gânduri, dar îl asculta bucuros.

21 Şi fiind zi nimerită, când Erod de zioa naşterii sale făcu ospet celor mai mari ai săi şi căpitanilor şi celor d'intîiu ai Galilei,

22 Şi intrînd fata Erodiadei şi jucînd, plăcu lui Erod şi celor care şedeau împreună cu el la masă, iar împăratul zise fetei: cere 'mi ori ce voeşti, şi 'ţi voi da;

23 Şi jură ei că ori ce vei fi cerut de la mine, 'ţi voi da pînă la jumătate din împărăţiea mea.

24 Şi eşind zise mumei sale: ce să cer? Iar ea zise: capul lui Ioan Botezătorul.

25 Şi intrînd îndată cu grabă la împăratul ceru zicînd: vorec ca numai de cât să 'mî dai pe disc capul lui Ioan Botezătorul.

26 Şi întristînduse foarte împăratul pentru jurămînt şi pentru cei care şedeau la masă nu voi s'o înlătore.

27 Şi îndată trimiţînd împăratul pe un speculator porunci să aducă capul lui;

28 Şi ducînduse 'i a tăcat capul în închisoare, şi aduse capul lui pe disc şi 'l dete fetei, iar fata îl dete mumei sale.

29 Şi auzind ucenici lui veniră şi luară corpul lui mort, şi 'l puseră în mormînt.

30 Şi se strîng apostoli la Iisus, şi 'l înştiinţară de toate câte făcură şi învăţară.

31 Şi le zice: veniţi voi eşivă la o parte, în loc pustiu, şi odihniţi vă puţin. Căci erau mulţi care veniau şi care se

duceau, și n'aveau timp potrivit nici să mănânce.

32 Și plecară în vas la un loc pustiu la o parte.

33 Și mulți 'i văzură ducându-se și 'i cunoscură, și alergară acolo pe jos din toate orașele și sosiră înaintea lor.

34 Și eșind Iisus văzu gloată multă, și 'i se făcu milă de ei, că erau ca oi neavând păstor; și începu să 'i învețe multe.

35 Și fiind acum mult timp din zi, apropiindu-se de dânsul ucenici săi ziceau că pustiu este locul, și ceasul târziu acum;

36 Dă-le drumul ca ducându-se în locurile d'împrejur și în sate să 'și cumpere ce să mănânce.

37 Iar el răspunzând le zise: dați-le voi să mănânce. Dar ei zic lui: ducându-ne să cumpărăm pâini pentru două sute de denari, și să le dăm să mănânce?

38 Iar el le zice: câte pâini aveți? Mergeți și vedeți. Și ei știind zic: cinci, și doi pești.

39 Și le porunci să 'i pună pe toți să șază mese mese pe earbă verde.

40 Și șezură cete cete, câte o sută și câte cinci zeci.

41 Și luând cele cinci pâini și cei doi pești, căutând spre cer binecuvîntă, și frânse pâinile și dăte ucenicilor ca să le dea în mâini, și pe cei doi pești 'i împărți la toți.

42 Și mâncară toți și se săturară;

43 Și luară frămături douăsprezece coșuri umplute, și de la pești.

44 Și erau cei care mâncară pâinile cinci mii de bărbați.

45 Și îndată sili pe ucenici săi să intre în vas, și să treacă înaintea lui de cealaltă parte spre Betsaida, pînă ce el dă drumul gloatei.

46 Și după ce 'i lăsă se duse pe munte să se roage.

47 Și făcându-se seară vasul era în mijlocul mării, și el singur pe uscat.

48 Și văzându 'i pe dînși muncindu-se pe când trăgeau cu lopețele, de oare ce vîntul era împrotivitor, către a patra streajă din noapte vine la dînși umblând pe mare, și voia să treacă pe lângă dînși;

49 Iar ei văzându 'l umblând pe mare li se păru că este o nălucă, și strigară tare; căci toți îl văzură și se spăimîntară.

50 Dar el îndată vorbi cu dînși, și le zice: îndrăzniți; eu sînt; nu vă temeți.

51 Și se sui la dînși în vas și se potoli vîntul; și erau uimiți foarte tare între dînși și se mirau;

52 Pentru că nu pricepură din pâini, de oare ce inima lor era împetrită.

53 Și trecînd veniră spre țărmul Genesaretului, și traseră la uscat.

54 Și eșind ei din vas, îndată cunoscându-l,

55 *Oamenii* cutreerară tot ținutul acela, și începură să aducă bolnavi pe paturile *acolo*, unde auziau că este.

56 Și ori unde intra în sate sau orașe sau locuri, puneau în tîrguri pe neputincioși, și 'l rugau ca să atingă numai ciucurele vestmîntului său; și cîți 'l atingeau, erau scăpați.

CAP. 7.

Spălarea mâinilor. Intrebuițarea rea a datinilor, și adevărata spălare. Femeia Sirofeniciană. Surdul mut.

1 Și se adună la dînsul farisei și uni dintre cărturari veniți fiind de la Ierusalem.

2 Și vîzînd pe uni dintre ucenici lui că mînîncă pîinile cu mîini necurate, adecă ne-spălate,

3 Căci Farisei și toți Iudei dacă nu 'și spală mîinile *făcîndu le pumn* nu mînîncă, ținînd rînduiala bătrînilor,

4 Și de la tîrg *venind* dacă nu se îmbăează nu mînîncă, și alte multe sînt pe care *le au primit să le țină, precum*, spălările prin afundare a paharelor și urcioarelor și vaselor de aramă,

5 Și 'l întrebă farisei și cărturari: pentru ce ucenici tîi nu umblă după rînduiala bă-

trînilor, ci mînîncă pîinea cu mîini necurate?

6 Iar el le zise: bine a profetizat Isaia despre voi, fătarnicilor, cum este scris: «Acest popor cu buzele mă cîntește, dar inima lor departe este de mine;

7 In zadar mă cîntesc învățînd învățături *ce sînt* porunci omenești.»

8 Lăsînd porunca lui Dumnezeu țineți rînduiala oamenilor: *spălările prin afundare a urcioarelor și paharelor; și alte de asemenea multe faceți.*

9 Și le zise: foarte bine, desființați porunca lui Dumnezeu, ca să păstrați rînduiala voastră.

10 Căci Moise a zis: «cîntește pe tatăl tău și pe muma ta» și «cine vorbește de rău pe tată sau pe muma să moară negreșit.»

11 Iar voi ziceți: dacă un om va fi zis tatălui sau mamei corban, adecă dăruit este *Domnului* ori ce ai folosi de la mine.

12 Nu 'l mai lăsați să facă nimic pentru tatăl său sau muma sa,

13 Desființînd *astfel* cuvîntul lui Dumnezeu prin rînduiala voastră, pe care ați dat-o; și asemenea de acestea multe faceți.

14 Și chemînd la sine iarăș gloata le zise: ascultați mă toți și înțelegeți.

15 Nu este nici un lucru de din afară al omului, ce intrînd într'însul poate să 'l spurce:

ci cele ce es din om sînt care spurcă pe om.

16 *Daca are cine va urechî, să asculte cu luare amînte.*

17 Şi cînd intră în casă de la gloată, îl întrebare ucenici lui despre pildă.

18 Iar el le zice: astfel dar şi voi nu pricepeţi? Nu înţelegeţi că orî ce intră de din afară în om nu poate să 'l spurge,

19 Că nu intră în inima lui, ci în pîntece şi ese afară în cloacă, curăţînd toate bucatele?

20 Şi zise că ce ese din om, aceea spurcă pe om.

21 Căci de dinăuntru din inima oamenilor, es gîndirile rele, desfrînări,

22 Furturi, omoruri, adultere, porniri spre tot felul de înavuţire, răutate, înşălăciune, necumpătate, pismă, defăimare, trufie, necuminţie;

23 Toate relele acestea es de dinăuntru şi spurcă pe om.

24 Şi sculându se de acolo se duse în ţinutul Tirului şi *Sidonului*; şi intrînd într'o casă, voi ca nimeni să nu ştie, dar nu putu să fie necunoscut;

25 Ci îndată auzind despre dînsul o femeie, a cărei fată avea spirit necurat, venind căzu la picioarele lui;

26 Şi femeia era Elină, de neam Sirofeniciană. Şi 'l ruga ca să scoată demonul din fa-ta ei.

27 Şi *Iisus* 'i zise: lasă mai 'ntîiu să se sature copii; căci nu este bine a lua pâinea copiilor şi a o arunca câinilor.

28 Iar ea răspuse şi 'i zice: aşa este, Doamne; dar şi câini de sub masă mănîncă din frămîturile copiilor.

29 Şi zise ei: pentru acest cuvînt mergi, a eşit demonul din fata ta.

30 Şi după ce se duse la casa ei află copila zăcînd în pat şi demonul eşit.

31 Şi eşind iarăş din ţinutul Tirului veni prin Sidon spre marea Galilei prin mijlocul ţinutului Decapole.

32 Şi 'i aduc pe un surd şi mut, şi 'l roagă ca să pună mîna peste dînsul.

33 Şi luându 'l din gloată la o parte puse degetele în urechile lui şi scupînd atinse limba lui.

34 Şi căutînd spre cer suspină şi 'i zise: Efata, adecă, deschide te.

35 Şi se deschise urechile lui, şi îndată se deslegă legătura limbei lui, şi vorbea bine.

36 Şi le porunci să nu spună nimînu; dar cu cât le poruncia, cu atît mai mult vestiau ei

37 Şi se mirau peste măsură zicînd: bine a făcut toate; şi pe surzi 'i face să audă, şi pe muţi să vorbiască.

CAP. 8.

Săturarea celor patru mii. Aluatul Fariseilor. Orbul de la Betsaida. Părerile despre Christos. Apropierea morții lui. Adevărați ucenici.

1 In zilele acelea fiind iarăș gloată multă, și ne având ce să mănânce, chemând la sine pe ucenici săi le zice:

2 'Mi este milă de gloată, că de trei zile acum stăruiesc lângă mine și nu au ce să mănânce;

3 Și dacă le voi da drumul nemâncăți la casele lor, vor leșina *de foame* pe drum; și uni dintr'ênși au venit de departe.

4 Și 'i răspunseră ucenici săi că de unde va putea cine va să sature pe aceștia cu pâine aci în pustie?

5 Și 'i întrebă: câte pâini aveți? Iar ei ziseră: șapte.

6 Și poruncește gloatei să șază jos pe pământ; și luând cele șapte pâini mulțumind frânse, și dete ucenicilor săi ca să le pună înainte; și le puseră înaintea gloatei.

7 Și aveau puținii peștișori; și binecuvîntând puse înainte și pe aceștia.

8 Și mâncară și se săturară. și luară prisosuri de frămături șapte coșuri.

9 Iar ei erau ca la patru mii. Și le dete drumul.

10 Și îndată intrând în vas cu ucenici săi veni în părțile Dalmanutei.

11 Și eșiră farisei și înce-

pură a se prici cu dânsul, cerând de la el un semn din cer, ispitindu 'l.

12 Și suspinând adânc în spiritul său zice: pentru ce neamul acesta cere semn? Adevăr zic voe că nu se va da semn neamului acestuia.

13 Și lăsându 'i, intrând iarăș în vas trecu de cealaltă parte.

14 Și ucenici uitaseră să țiea pâini, și nu aveau cu dênși în vas de cât o pâine.

15 Și le porunci zicend: luați aminte, feriti vă de aluatul fariseilor și de aluatul lui Erod.

16 Și se gândiau întru sine că pâini nu avem.

17 Dar *Iisus* înțelegend le zice: ce vă gândiți că nu aveți pâini? Nu pricepeți nici nu înțelegeți? Aveți inima voastră învîrtoșată?

18 Ochii avend nu vedeți, și urechi avend nu auziți, și nu vă aduceți aminte,

19 Când am frânt cele cinci pâini la cele cinci mii, și câte coșuri pline de frămături luarăți? Doespzece 'i zic ei.

20 Și când *am frânt* cele șapte la cele patru mii, câte coșuri umplute cu frămături luarăți? Și ei zic: șapte.

21 Și le zise: nu înțelegeți anchê?

22 Și vin la Betsaida. Și 'i aduc pe un orb, și 'l roagă să 'l atingă.

23 Și luând de mână pe orb îl scoase afară din sat; și după

ce scuipă în ochi lui, punând mâinile pe dînsul, îl întreba dacă zărește ceva.

24 Și uitându-se în sus zise: zăresc oameni, că văz ca copaci pe *cei* care umblă.

25 După aceea puse iarăș mâinile pe ochi lui, și văzu bine, și fu adus la starea de mai 'nainte, și vedea în depărtare toate lămurit.

26 Și 'l trimise la casa lui zicînd: nu intra în sat, *nici nu spune cuiva în sat.*

27 Și eși Iisus și ucenici săi în satele Cesarei lui Filip; și pe cale întreba pe ucenici săi zicîndu-le: cine zic oameni că sînt eu?

28 Iar ei 'i răspunseră zicînd că Ioan Botezătorul, alți Elie, iar alți că *ești* unul dintre profeți.

29 Și el 'i întreba: dar voi cine ziceți că sînt eu? Și răspunzînd Petru 'i zice: tu ești Christosul.

30 Și 'i certă ca să nu spună nimenui despre dînsul.

31 Și începu a 'i învăța că Fiul omului trebuie să sufere multe, și să nu fie primit drept bun de către bătrîni și mai mari preoților și cărturari și să fie omorît și după trei zile să învieze.

32 Și vorbea cuvîntul pe față. Și luîndu 'l Petru la sine începu a 'l certa.

33 Iar el întorcîndu-se și vî-

zînd pe ucenici săi certă pe Petru și zice: mergi înapoia mea, satana; că nu ai în gînd cele *ce sînt* ale lui Dumnezeu, ci cele *ce sînt* ale oamenilor.

34 Și chemând la sine gloata împreună cu ucenici săi le zise: orî cine voește să vie după mine, să se lepede de sine și să ție crucea sa și să 'mî urmeze.

35 Căci cine va fi voit să 'și scape sufletul, îl va perde; dar cine va fi pierdut sufletul său pentru mine și pentru evanghelie, *acesta* îl va scăpa.

36 Căci ce folosește ca omul să câștige lumea întreagă și să piarză sufletul său?

37 Căci ce ar da omul în schimb pentru sufletul său?

38 Căci cine se va fi rușinat de mine și de cuvintele mele în acest neam desfrînat și pécătos, și Fiul omului se va rușina de el, când va veni întru mărirea Tatălui său cu sînji îngeri.

CAP. 9.

Schimbarea la față. Ioan este un alt Elie. Insănătoșirea lunaticului.

1 Și zise lor: adevăr zic voe că sînt unî din cei de față care nu vor gusta moarte pînă ce nu vor fi vîzut împărăția lui Dumnezeu venită întru putere.

2 Și după șase zile Iisus ție

cu sine pe Petru și pe Iacob și pe Ioan și 'i duce pe dênși pe un munte înalt, singuri la o parte.

3 Și se schimbă la față înaintea lor; și vestmintele lui sê făcură strălucitoare foarte albe, cum înălbitor pe pământ nu poate înălbi astfel.

4 Și li se arată lor Elie împreună cu Moise, și vorbeau împreună cu Iisus.

5 Și începând Petru zice lui Iisus: Rabi, este bine ca să fim aici, și să facem trei colbă, ție una și lui Moise una și lui Elie una.

6 Căci nu știea ce să răspundă, fiind că erau plini de spaimă.

7 Și se făcu un nor umbrindu' i pe dênși, și fu un glas din nor zicând: acesta este Fiul meu cel iubit; ascultați de dênșul.

8 Și de odată privind ei împrejur nu văzură pe nimenea de cât numai pe Iisus singur cu dênși.

9 Și dându se ei jos de pe muntele acela le porunci ca să nu spue la nimenea cele ce văzură, de cât numai când Fiul omului sê va fi sculat dintre morți.

10 Și ei ținură cuvîntul în sinele cercetând împreună între dênși ce însemnează a sê scula dintre morți.

11 Și 'l întrebau zicând: pentru ce zic farisei și cărturari

că trebuie să vină mai 'ntîiu Elie?

12 Iar el zise: Elie venind mai 'ntîiu, întocmește iarăș toate. Dar cum este scris cu privire la Fiul omului? Să sufere multe și să fie socotit drept nimic.

13 Dar zic voe că Elie a și venit, și făcură cu el câte voiră, după cum este scris cu privire la dênșul.

14 Și venind ei la ucenici văzură gloată multă împrejurul lor și cărturari pricindu se împreună cu dênși.

15 Și îndată toată gloata văzându 'l rămase uimită și alergând spre el 'i urau de bine.

16 Și 'i întrebă: pentru ce vă priciți cu dênși?

17 Și răspunse lui unul din gloată: Învățătorule, adusei la tine pe fiul meu, avînd spirit mut,

18 Și orî unde l'a apucat, îl sguduc; și el spuneașă și scârșnește dinți și sê usucă; și am zis ucenicilor tîi să 'l dea afară, dar nu fură în stare.

19 Iar el răspunzându le zice: O neam necredincios, pînă când voi fi cu voi? Pînă când vă voi îngădui? Aduceți 'l la mine.

20 Și 'l aduseră la dinsul. Și văzându 'l, spiritul îndată îl scutură tare, și căzînd la pământ sê svêrcolia spumînd.

21 Și întrebă pe tatăl lui: cât timp este de când 'i a venit a-

ceasta? Iar el zise: din copilărie;

22 Și de multe ori 'l a aruncat chiar în foc și în apă, ca să 'l pearză; dar dacă poți ceva, ajută ne, fiindu 'ți milă de noi.

23 Iar Iisus 'i zise: «daca poți»; tot este cu puțință celui care crede.

24 Și îndată strigând tatăl copilului zise: cred, ajută necredinței mele.

25 Iar Iisus văzând că a leargă aci gloată, certă spiritul necurat zicându 'i: spirit mut și surd, eu 'ți poruncesc, eși afară din el, și să nu mai intri într'ensul.

26 Și strigând și tare sguinduindu 'l eși afară; și *copilul* fu ca un mort, în cât mulți ziceau că a murit.

27 Dar Iisus apucând mâna lui îl ridică, și el se sculă.

28 Și intrând el în casă ucenicii lui îl întrebară la o parte: pentru ce noi nu puturăm să 'l dăm afară?

29 Și le zise: acest fel prin nimic nu poate eși afară, de cât numai prin rugăciune și *postire*.

30 Și eșind ei de acolo treceau prin Galilea, și nu voia ca să știe cineva.

31 Căci învăța pe ucenicii săi, și le zicea că Fiul omului se dă în mâini de oameni, și 'l vor omori, și omorât fiind după trei zile se va scula.

32 Dar ei nu înțelegeau rostul, și se temeau să 'l întrebe.

33 Și veniră la Capernaum; și fiind în casă 'i întrebă: ce vă chibzuiați pe cale?

34 Dar ei tăceau; căci se chibzuiră între dênși pe cale cine să fie mai mare.

35 Și șezând chemă la sine pe cei doisprezece, și le zice: daca voește vre unul să fie întâiu, va fi în urmă de toți și slujitor al tuturor.

36 Și luând un copil îl puse în mijlocul lor, și după ce 'l îmbrățișă le zise:

37 Ori cine va fi primit în numele meu pe unul dintre acești copii, pe mine mă primește; și ori cine mă va fi primit, nu mă primește pe mine ci pe *cel* care m'a trimis pe mine.

38 *Atunci* Ioan 'i zise: Învățătorule, știm pe unul care în numele tău dă afară pe demoni, care nu ne urmează și 'l oprirăm, pentru că nu ne urma noă.

39 Dar Iisus 'i zise: nu 'l opriți; căci nu este nimenea care va face minune în numele meu și va putea numai de cât să vorbiască rău de mine.

40 Căci cine nu este împotriva noastră, pentru noi este;

41 Căci cine va fi dat voe să beți un pahar de apă în numele meu, pentru că sînteți ai lui Christos, adevăr zic voe că nu va perde plata sa.

42 Și cine va fi sminteală unuia dintre acești mici care cred în mine, mai bine este pentru el dacă este pusă o peatră de moară împrejurul gâtului său și este aruncat în mare.

43 Și dacă te va fi smintit mâna ta, taie o; este bine ca tu să intri în viață strâmb, de cât având două mâini să te duci în gheenă în focul nestins.

44 *Unde vermalele lor nu moare și focul nu se stinge.*

45 Și dacă piciorul tău te smintește, taie 'l; este bine ca tu să intri în viață schiop, de cât având două picioare să fii aruncat în gheenă în focul nestins,

46 *Unde vermalele lor nu moare și focul nu se stinge.*

47 Și dacă ochiul tău te smintește, dă 'l afară; este bine pentru tine să intri c'un ochi în împărăția lui Dumnezeu, de cât având doi ochi să fii aruncat în gheena focului.

48 Unde «vermalele lor nu moare și focul nu se stinge.»

49 Căci fie care va fi sărat cu foc, și orî ce jertfă cu sare va fi sărată.

50 Bună este sarea; iar dacă sarea se face nesărătoare, cu ce o veți îndrepta? Aveți sare în voi cîșivă și aveți pace uni cu alți.

CAP. 10.

Despărțirea bărbatului de femeie. Punerea măinilor peste copii. Ténérul avut. Răsplată ucenicilor. Apropierea morții lui Christos. Dorința fiilor lui Zebedeu. Bartimeu orbul.

1 Și sculându se de acolo vine în ținutul Iudei anume pe dincolo de Iordan; și iarăș se strîng gloate spre dînsul;

2 Și iarăș 'i învăța, după cum avea obiceiul. Și apropiindu se farisei 'l întrebau dacă se cade bărbatului să lase femeea, ispitindu 'l ei.

3 Iar el respunzîndu le zise: ce v'a rînduit Moise?

4 Iar ei ziseră: Moise dete voe să 'i scrie carte de despărțire și să o lase.

5 Și Iisus le zise: în vederea învîrtoșării inimei voastre v_e scrise această poruncă.

6 Dar de la început de făptură «bărbat și femeie 'i a făcut pe dînsi;

7 De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe muma sa, și se va lipi de femeea sa.

8 Și vor fi cei doi un trup», în cât nu mai sînt doi, ci un trup.

9 Decî ceea ce Dumnezeu împreună, omul să nu despartă.

10 Și în casă iarăș îl întrebară ucenici despre aceasta.

11 Iar el le zice: orî cine va fi lăsat pe femeea sa și se va

fi însurat cu alta, sêvîrșaste adulter față cu dênșă ;

12 Și dacă ea lăsând bărbatul ei sê va fi măritat cu altul, sêvîrșaste adulter.

13 Și aduceau la dênșul copii, ca să 'i atingă pe ei; dar ucenici înfruntau pe cei care 'i aduceau.

14 Iar Iisus vîzînd sê mîhni adînc și le zise : lăsați copii să vină la mine, nu 'i opriți; căci împărăția lui Dumnezeu este a unora ca aceștia.

15 Adevăr zic voe, ori cine nu va fi primit împărăția lui Dumnezeu ca un copil, 'nu va intra într'ênșă.

16 Și îmbrățișîndu 'i binecuvînta, punînd mîinile asupra lor.

17 Și eșînd el în cale, a-lergînd unul și îngenuchînd înaintea lui îl întreba : Invățătorule bune, ce să fac ca să moștenesc vieța vecînică ?

18 Iar Iisus 'i zise : pentru ce mă numești bun ? Nimenea nu este bun de cît numai unul, Dumnezeu.

19 Știi poruncile : «nu sêvîrși adulter, nu omorî, nu fura, nu mărturisi mincinos, nu nedreptăți, cinstește pe tatăl tîu și pe muma ta.»

20 Iar el 'i zise : Invățătorule, toate acestea le am păzit din tinerețea mea.

21 Și Iisus uitîndu se la el, îl iubi și 'i zise : una 'ți lipsește : du te, vinde toate cîte

ai și dă săracilor, și vei avea comoară în cer ; și vino, urmează 'mî,

22 Dar el mîhnîndu se de cuvîntul *acesta* plecă întristat; căci avea avuții multe.

23 Și Iisus uitîndu se împrejur zice ucenicilor sîi : cît de greu vor intra avuți în împărăția lui Dumnezeu.

24 Iar ucenici erau uimiți de cuvintele lui. Dar Iisus iarăș rîspunzînd le zice : copii, cît de greu este a intra în împărăția lui Dumnezeu *aceia care sê încred în avuți.*

25 Mai lesne este *pentru* o cămilă să treacă prin urechea acului de cît *pentru* un avut să intre în împărăția lui Dumnezeu.

26 Iar ei sê înfiorară mai mult zicînd între dênși : și cine poate fi mîntuit ?

27 Iar Iisus uitîndu se la dênși zice : la oameni *este* cu neputință, dar nu la Dumnezeu; căci tot este cu putință la Dumnezeu.

28 Și Petru începu a 'i zice : iată noi lăsarăm tot, și 'ți am urmat ție.

29 *Atunci rîspunzînd* Iisus zise : adevăr zic voe, nu este nimenea care lăsă casă sau frați sau surori sau muma sau tată sau *femea* sau copii sau țarine pentru mine și pentru evanghelie,

30 Dacă nu va fi luat însutit acum în timpul *acesta* case și

frați și surori și mume și copii și țarine printre urmăririi, și în veacul viitor vieață vecinică.

31 Mulți dar *fiind* întîiu vor fi în urmă, și cei din urmă vor fi întîiu.

32 Și ei erau pe cale mergînd în sus la Ierusalem, și Iisus mergea înaintea lor, și erau uimiți, iar cei care urmau se temeau. Și luând la sine iarăș pe cei doisprezece începu a le spune cele ce erau să 'i se întîmple,

33 Că iată mergem în sus la Ierusalem și Fiul omului va fi dat mai marilor preoților și cărturarilor, și îl vor osîdi la moarte, și 'l vor da în mîna păgînilor,

34 Și 'l vor bajocori, și 'l vor scuipa, și 'l vor biciui, și 'l vor omori, dar după trei zile se va scula.

35 Și vin la dînsul Iacob și Ioan, fii lui Zebedeu, zicîndu'î: Învățătorule, voim să ne faci ceea ce vom cere *de la tine*.

36 Iar el le zise: ce voiți ca eu să vă fac?

37 Iar ei ziseră: dă ne să ședem unul d'a dreapta ta, și altul d'a stînga ta în mărirea ta.

38 Dar Iisus le zise: nu știți ce cereți. Puteți bea paharul pe care 'l beau eu, sau să fiți botezați cu botezul cu care mă botez eu?

39 Și ei 'i ziseră: putem Iar Iisus le zise: paharul pe care îl beau eu îl veți bea, și cu botezul cu care mă botez eu veți fi botezați;

40 Dar a ședea d'a dreapta mea sau d'a stînga nu este al meu a da, ci *se va da aceloră* pentru care s'a gătit.

41 Și auzind cei zece începură a se mîhni adînc asupra lui Iacob și Ioan.

42 Și chemându 'i la sine Iisus le zice: știți că cei care se par a domni peste păgîni 'i stăpînesc pe aceștia, și cei mari ai lor întrebuițează puterea asupra lor.

43 Dar nu astfel este între voi; ci care ar voi să fie mare între voi, va fi slujitorul vostru,

44 Și care ar voi să fie întîiu între voi, va fi sluga tuturor;

45 Căci și Fiul omului n'a venit ca să fie slujit, ci ca să slujască și să dea sufletul său preț de rescumpărare pentru mulți.

46 Și ei vin la Ierichon, și pornind el de la Ierichon și ucenici lui și gloată multă, ședea lângă cale un orb cerșetor, Bartimeu, fiul lui Timeu.

47 Și auzind că este Iisus Nazarenul, începu a striga și a zice: Fiule al lui David, Iisuse, fie 'ți milă de mine.

48 Și 'l înfruntau mulți ca să tacă; dar el cu mult mai tare

striga: Fiule al lui David, fie 'ți milă de mine.

49 Și stând Iisus zise: chemați 'l. Și ei chemară pe orb zicându 'i: îndrăznește; scoală, te cheamă.

50 Iar el aruncând la o parte vestmântul său, sărind veni la Iisus.

51 Și răspunzând Iisus 'i zise: ce voești să 'ți fac? Iar orbul 'i zise: Rabuni, să văz.

52 Și Iisus 'i zise: du te; credința ta te a scăpat. Și îndată văzu, și 'i urma pe cale.

CAP. 11.

Aducerea mănzului. Intrarea lui Iisus în Ierusalem. Smochinul. Curățirea santuarului. Puterea credinței. Botetul lui Ioan.

1 Și când se apropiară ei de Ierusalem, la Betfaghe și Betania, spre muntele maslinilor, trimite pe doi dintre ucenici săi și le zice:

2 Mergeți în satul ce este înaintea voastră; și îndată intrând într'ênsul veți afla un mânz legat, pe care n'a șezut încă nimenea dintre oameni. Deslegați 'l și aduceți 'l.

3 Și dacă cineva 'ar zice: pentru ce faceți aceasta? Spuneți că Domnul are trebuință de el, și îndată îl trimite iarăși aci.

4 Și se duseră și aflară mănzul legat la ușă afară la drum, și 'l desleagă.

5 Și uni dintre cei care steteau acolo le ziceau: ce faceți deslegând mănzul?

6 Iar ei le spuseră cum a zis Iisus, și 'i lăsară.

7 Și aduc mănzul la Iisus, și pun pe dînsul la Iisus, și el șezu pe dînsul.

8 Și mulți așternură veștimintele lor pe cale; iar alți frunziș, pe care îl tăeaseră din țarină.

9 Și cei care mergeau înainte, și cei care veniau în urmă strigau: Osana «binecuvîntat este cel ce vine în numele Domnului»;

10 Binecuvîntată este împărăția viitoare a Tatului nostru David, Osana în cele de sus.

11 Și intră în Ierusalem în santuar; și privind împrejur toate, târziu fiind acum ceasul, eși la Betania, cu cei doisprezece.

12 Și a doa zi, eșind ei din Betania, flămânzi.

13 Și văzînd de departe un smochin avînd frunze, veni, poate va găsi ceva într'ênsul; și venind la el nu găsi nimic afară de frunze; căci nu era timp de smochine.

14 Și răspunzând Iisus 'i zise: de acum înainte în veac să nu mai mănânce nimenea rod din tine. Și ucenici lui ascultau.

15 Și ei vin la Ierusalem. Și Iisus intrînd în santuar începu să dea afară pe cei care vindeau și pe cei care cumpă-

rau în santuar, și răsturnă mesele schimbătorilor de bani și scaunele celor care vindeau porumbei,

16 Și nu îngăduia ca să ducă cineva vas prin santuar,

17 Și învăța și le zicea: nu este scris că «casa mea casă de rugăciune se va chema» pentru toate neamurile? Iar voi ați făcut-o «peșteră de tâlhari.»

18 Și auziră mai mari preoților și cărturari, și căutau cum să 'l pearză; căci se temeau de dânsul, pentru că toată gloata era uimită de învățătura lui.

19 Și când se făcu seară, eși afară din cetate.

20 Și trecând ei dimineăța văzură smochinul uscat din rădăcini.

21 Și aducându'și aminte Petru 'i zice: Rabi, iată smochinul pe care 'l blestemași s'a uscat.

22 Și răspunzând Iisus le zice: aveți credință în Dumnezeu.

23 Adevăr zic voă că orî cine va zice muntelui acestuia: ridică te și aruncă te în mare, și nu se va îndoi în inima sa, ci va crede că se va face ce zice, *acela va avea orî ce zice.*

24 De aceea zic voă, toate câte vă rugați și cereți, credeți că ați luat, și veți avea.

25 Și când stați rugându vă, ertați dacă aveți ceva împotriva cuiva, ca și tatăl vostru care este în ceruri să vă erte greșalele voastre.

26 *Iar dacă voi nu ertați, nici tatăl vostru care este în ceruri nu va erta greșalele voastre.*

27 Și ei vin iarăș la Ierusalem. Și umblând el în santuar vin la dânsul mai mari preoților și cărturari și bătrîni,

28 Și 'i ziceau: cu ce putere faci acestea? Sau cine 'ți a dat puterea aceasta ca să faci acestea?

29 Iar Iisus *respunzînd* le zise: vă voi întreba și eu un cuvînt, și răspundeți 'mi, și voi spune voă cu ce putere fac acestea.

30 Botezul lui Ioan era din cer sau de la oameni? Răspundeți 'mi.

31 Și cugetau întru sine zicînd: dacă zicem din cer, va zice: pentru ce dar n'ați crezut lui?

32 Dar să zicem: de la oameni? Se temeau de popor; căci toți țineau într'adevăr pe Ioan că era profet.

33 Și răspunzînd lui Iisus zic: nu știm. Și Iisus le zice: nici eu nu vă spun cu ce putere fac acestea.

CAP. 12.

Pilda cu lucrători viei. Peatra angulară. Censul de plătit Cesarului. Despre învierea morților. Cea mai mare lege. Fiul lui David. Mândriea cărturarilor. Banul văduvei.

1 Și după aceea începu a le

vorbi în pilde. Un om sădi vie, și o împrejmuie cu gard și făcu vas sub lin și clădi turn, și o dete lucrătorilor, iar el se duse departe.

2 Și la timp trimise la lucrători o slugă, ca să ție de la lucrătorii din roadele viei;

3 Dar ei luându-l îl bătură, și 'l trimiseră deșert.

4 Și iarăși trimise la dênși pe altă slugă; dar și pe acela îl râniră la cap și 'l necinstiră.

5 Și iar trimise pe altul; dar și pe acela îl omorîră, și pe mulți alți, pe uni bătându-i, pe alți omorîndu-i.

6 Avea âncă un singur fiu iubit; și 'l trimise în cele din urmă la lucrători zicând că se 'vor sfii de fiul meu.

7 Dar acei lucrători ziseră între dênși că acesta este moștenitorul; veniți să 'l omorîm, și moștenirea va fi a noastră.

8 Și luându-l îl omorîră, și 'l aruncară afară din vie.

9 Decî ce va face domnul viei? Va veni și va perde pe lucrători, și va da viața la alți.

10 N'ați cetit nici scriptura aceasta: »Peatra pe care n'au luat-o în seamă clăditori, aceasta a fost făcută pentru cap de unghiu;

11 De la Domnul a fost aceasta și este minunată în ochii noștri?»

12 Și căutau ca să pună mână pe dênșul, dar se temură de gloată; căci *gloata* cunoscă

că pentru dênși zise pilda aceasta. Și lăsându-l ei se duseră.

13 Și trimit la dênșul pe unii dintre farisei și Erodiani, pentru ca să 'l prinză în cuvînt.

14 Și venind 'i zic: Învățătorule, știm că ești iubitor de adevăr, și nu 'ți pasă de nimeni; pentru că nu te uiți la fața oamenilor, ci cu adevărat înveți calea lui Dumnezeu. Se cuvine a da cens Cesarului sau nu? Să dăm sau să nu dăm?

15 Dar el cunoscînd fățărîcia lor le zise: pentru ce mă ispități? Aduceți-mi un denar ca să văd.

16 Iar ei 'i aduseră. Și le zice: al cui este chipul acesta și inscripția? Iar dênși 'i ziseră: al Cesarului.

17 Atunci Iisus le zise: dați Cesarului cele ale Cesarului, și lui Dumnezeu cele ale lui Dumnezeu. Și se mirau de dênșul.

18 Și vin la dênșul saducei care zic că nu este înviere, și 'l întrebau zicînd:

19 Învățătorule, Moise ne a scris că dacă va fi murit fratele cuiva, și va fi lăsat femeie, și nu va fi lăsat copil, fratele său să ție femeia lui și să ridice urmaș fratelui său.

20 Șapte frați erau; și cel d'întîiu luă femeie, și murind nu lăsă urmaș.

21 Și o luă cel d'al doilea, și muri nelăsând urmaș; și cel d'al treilea asemenea;

22 Și cei șapte nu lăsară urmaș. In urmă de toți muri și femea.

23 La înviere, când vor fi învieat, a cărui dintre ei va fi femeie? Căci șapte o avură femeie.

24 Zise lor Iisus: oare nu vă rătăciți voi pentru aceasta, neștiind scripturile, nici puterea lui Dumnezeu?

25 Căci când vor fi învieat dintre morți, nici nu se însoară, nici nu se mărită, ci sunt ca ângeri în ceruri.

26 Iar despre morți că înviează, n'ați cetit în cartea lui Moise, cu privire la rug, cum 'i spuse Dumnezeu zicând: «Eu sunt Dumnezeu lui Abraam și Dumnezeu lui Isaac și Dumnezeu lui Iacob?»

27 Dumnezeu nu este al morților, ci al viilor. Tare vă rătăciți.

28 Și apropiindu se de dânsul unul dintre cărturari, ascultându 'i pricinu se între dânsi, știind că bine le răspunse, îl întrebă: care poruncă este întâia dintre toate?

29 Iisus răspunse că întâia este: «Ascultă Israel, Domnul Dumnezeu nostru este unicul Domn.

30 Și iubește pe Domnul Dumnezeuul tău din toată inima
« și din tot sufletul tău și din

tot cugetul tău și din toată puterea ta.»

31 A doa este aceasta: «Iubește pe aproapele tău ca pe tine însuși.» Altă poruncă mai mare de cât acestea nu este.

32 Și cărturarul 'i zise: bine, învățătorule, adevărat ai zis că unul este *Dumnezeu* și nu este altul afară de dânsul.

33 Și a 'l iubi din toată inima și din toată priceperea și din toată puterea, și a iubi pe aproapele ca pe sine însuși este mai mult de cât toate ardeleledetot și jertfele.

34 Atunci Iisus, văzându 'l că răspunse înțelepțește, 'i zise: nu ești departe de împărăția lui Dumnezeu. Și nimenea nu mai îndrăsnia să 'l întrebe.

35 Și începând Iisus zicea pe când învăța în santuar: cum zic cărturari că Christos este fiul lui David?

36 Însuși David 'i zice în spiritul sânt: «Zis a Domnul Domnului meu: șezi d'a dreapta mea pînă voi fi pus pe vrăjmași tăi scaun al picioarelor tale.»

37 Însuși David îl numește Domn; de unde dar este fiul lui? Și toată gloata îl asculta cu bucurie.

38 Și în a sa învățătură zicea: feriți vă de cărturari care au plăcere să umble în vestminte lungi și *cărora le plac* urările de bine în tîrguri.

39 Și cele d'întăiu scaune în

sinagogi și cele d'întăiu locuri la ospețe;

40 Care mănâncă cu desăvirșire casele văduvelor, și se roagă într'adins mult, aceștia vor lua mai multă osîndă.

41 Și stînd el înaintea cutii pentru daruri privia cum gloata aruncă *banî de aramă* în cutiea pentru daruri, și mulți avuți aruncau mult;

42 Și venind o văduvă săracă aruncă doê leptale, adecă un quadrant.

43 Și chemând la sine pe ucenici săi le zise: adevăr zic voê că văduva aceasta, care este săracă, aruncă mai mult de cât toți care aruncă în cutiea pentru daruri;

44 Pentru că toți aruncară din ce prisosește lor, iar aceasta din lipsa ei aruncă tot cât avea, tot din ce trăește.

CAP. 13.

Dărimarea santuarului. Cele din urmă întîmplări. Strimtorările. Christoși mincinoși. Semnele cerești. Venirea lui Christos.

1 Și plecând el din santuar, unul dintre ucenici săi 'i zice: Învățătorule, vezi ce fel de petre și ce fel de clădiri!

2 Și Iisus *răspunzînd* 'i zise: vezi aceste clădiri mari? Nu va fi lăsată aci peatră peste peatră care să nu fie desfăcută.

3 Și stînd el pe muntele maslinilor în fața santuarului,

îl întrebau la o parte Petru și Iacob și Ioan și Andreiu:

4 Spune noê, când vor fi acestea? Și care *va fi* semnul, când acestea au să fie împlinite toate?

5 Iar Iisus răspunzînd începu a le zice: vedeți să nu vă amăgiască cineva.

6 Mulți vor veni pe numele meu zicînd că eu sînt, și pe mulți vor amăgi.

7 Iar când veți fi auzit rășboae și știri de rășboae, nu vă spăimîntați; căci trebuie să fie; dar nu este încă sfîrșitul.

8 Căci se va ridica neam peste neam și împărăție peste împărăție; și vor fi cutremure pe alocurea, și vor fi foamete și *turburări*; început de durere *vor fi* acestea.

9 Voi luați seama de voi înșivă; căci vă vor da la sinedrii și în sinagogi veți fi bătuiți și înaintea stăpînitorilor și împăraților veți sta pentru mine, spre mărturie lor.

10 Și evanghelia trebuie mai 'ntîiu să fie predicată la toate neamurile.

11 Și când vă duc *cei* care vă dau, nu îngrijiți mai 'nainte ce să vorbiți, ci vorbiți aceea ce va fi dat voê în acel ceas; pentru că nu sînteți voi care vorbiți, ci Spiritul Sânt.

12 Și va da la moarte frate pe frate și tată pe fiu; și se vor scula fii asupra părinților și 'i vor omori pe ei.

13 Și veți fi urîți de toți pentru numele meu; dar cel care rabdă pînă în sfîrșit, acesta se va mîntui.

14 Iar cînd veți fi văzut «groaza pustiiri,» — *ce s'a zis de Daniel profetul* — stînd unde nu trebuie, cine citește să înțeleagă, atunci care sînt în Iudea să fugă la munți,

15 Iar care este pe casă să nu se dea jos, nici să nu intre ca să ție ceva din casa lui;

16 Și care este la cîmp să nu se întoarcă înapoi, ca să ție vestmîntul lui.

17 Vai dar celor care au în pînătece și celor care dau țiță în zilele acelea.

18 Rugați v_e ca să nu fie *fuga voastră* earna;

19 Căci vor fi zilele acelea suferință, așa cum n'a fost pînă acum de la început de făptură, pe care a făcut o Dumnezeu, și nici nu va fi.

20 Și dacă Domnul n'ar fi scurtat zilele, n'ar scăpa nici un trup, dar pentru cei aleși, pe care 'i a ales, a scurtat zilele.

21 Și atunci dacă v_e zice cineva: iată aci *este* Christosul, sau iată colo, nu credeți.

22 Căci se vor ridica Christoși mincinoși și profeți mincinoși și vor face semne și minuni, spre a duce în rătăcire, dacă se poate, *chiar* pe cei aleși.

23 Dar voi luați seama; iată v'am spus d'inainte toate.

24 Și în zilele acelea, după suferința aceea, soarele va fi întunecat și luna nu va da lumina ei.

25 Și stelele vor fi căzînd din cer și puterile care sînt în ceruri vor fi sguđuite.

26 Și atunci vor vedea pe Fiul omului venind în nori cu putere multă și mărire.

27 Și atunci va trimite pe ângeri *s_ei* și va aduna pe aleși *s_ei* din cele patru vînturi, de la cea mai depărtată margine de pămînt pînă la cea mai depărtată margine de cer.

28 Învățați asemănarea de la smochin. Cînd ramura lui este fragetă și înfrunzește, cunoașteți că aproape este vara;

29 Astfel și voi, cînd veți fi văzut acestea făcîndu se, cunoașteți că *el* este aproape lângă uși.

30 Adevăr zic vo_e că nu va trece neamul acesta, pînă cînd să fie toate acestea.

31 Cerul și pămîntul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece.

32 Iar despre zioa aceea sau ceas nimeni nu știe, nici ângeri în cer nici Fiul, fără numai Tatăl.

33 Luați aminte, priveghiați, *și rugați v_e*, căci nu știți cînd este timpul nemerit.

34 Ca un om ducîndu se de parte, lăsînd casa sa și dînd slugilor sale putere, *s_i* fie că-

ruia lucrul lui, și porunci portarului să vegheze.

35 Decî vegheați, căci nu știți când vine stăpînul casei, seara sau la mezul nopții sau la cîntatul cocoșului sau dimineața;

36 Ca nu venind pe neașteptate să vă afle dormind.

37 Iar ce zic voe, zic tuturor, vegheați.

CAP. 14.

Statul mării marilor preoților și cărturarilor. Femea care unge capul lui Iisus. Iuda. Înfrîntarea sîntei cini. Suferința în Ghetsemane și prinderea lui Iisus. Petru îl tăgăduiește.

1 Iar după două zile erau Paștele și azimele; și mări mari preoților și cărturari căutau cum punînd ei mîna pe el prin amăgire să 'l omoare.

2 Căci ziceau: nu în sîrbătoare, ca să nu fie turburare a poporului.

3 Și fiind în Betania în casa lui Simon leprosul, șezînd el la masă veni o femeie avînd un alabastru cu mir foarte scump de nard adevărat; și spărgînd alabastrul turnă pe capul lui.

4 Și erau uni mîhnindu se adînc între dînși și zicînd: pentru ce s'a făcut această pierdere a mirului?

5 Căci se putea vinde acest

mir peste trei sute de denari și să se dea săracilor; și erau mînioși pe dînsa.

6 Iar Iisus zise: lăsați o, pentru ce 'i faceți supărare? A făcut un lucru bun pentru mine.

7 Fiind că pe săraci 'i aveți în totdeauna cu voi și când voîți puteți să le faceți bine, dar pe mine nu mă aveți totdeauna.

8 Ea făcu ce putu; apucă mai 'nainte să 'mi ungă corpul spre înmormîntare.

9 Adevăr zic voe, în toată lumea ori unde va fi predicată evanghelia, se va spune și ce a făcut aceasta spre amintirea ei.

10 Și Iuda Iscariotu, unul din cei doisprezece, se duse la mări mari preoților ca să 'l dea lor în mîini.

11 Iar ei auzind se bucurară și făgăduiră să 'i dea argint; și el căuta cum să 'l dea la timp nemerit în mîinile lor.

12 Și în cea d'intîiu zi a azimelor, când ei înjunghiau *melul de Paște*, ucenici săi 'i zic: unde voești ducîndu ne să ți gătim ca să mîncăm Paștele?

13 Și trimite pe doi dintre ucenici săi și le zice: mergeți în oraș, și va eși înaintea voastră un om ducînd un vas de pămînt cu apă; urmați lui,

14 Și spuneți stăpînului casei, unde va fi intrat el, că Învățătorul zice: unde este pen-

tru mine casa de oaspeți, în care să mănânc Paștele cu ucenicii mei?

15 Și el însuși va arăta voe o încăpere mare sus gătită cu așternut; și acolo gătiți pentru noi.

16 Și ucenici eșiră și veniră în oraș și găsiră după cum le a spus; și gătiră Paștele.

17 Și făcându-se seară, vine cu cei doisprezece.

18 Și stând ei la masă și mâncând, Iisus zise: adevăr zic voe că unul dintre voi mă va da prins, cel care mănâncă cu mine.

19 Iar ei începură a se întrista și a 'i zice unul câte unul: nu cumva *sînt* eu?

20 Iar el *respunzînd* le zise: unul din cei doisprezece, care întinge cu mine în vasul *de mîncare*.

21 Că într'adevăr Fiul omului se duce după cum este scris despre dînsul; dar vaî de omul acela prin care Fiul omului este dat prins; bine ar fi pentru el dacă nu s'ar fi născut omul acela.

22 Și mâncând ei, Iisus luând pâine, binecuvîntînd frânse, apoi le dete și zise: luați, *mîncăți*; acesta este trupul meu.

23 Și luând paharul multumind le dete, și bîură din el toți.

24 Și le zise: acesta este sîngele meu al legii *noî*, el se varsă pentru mulți.

25 Adevăr zic voe că nu voi mai bea din rodul viței pînă în zioa aceea, când îl voi bea nou în împărăția lui Dumnezeu.

26 Și după ce cântară laudări, eșiră la muntele maslinilor.

27 Și le zice Iisus că toți ve veți sminti *în mine în noaptea aceasta*; căci scris este: «bate voi păstorul și se vor împăraștia oile.»

28 Dar după învierea mea, voi merge înainte de voi în Galilea.

29 Iar Petru 'i zise: chiar dacă toți se vor sminti, totuși eu nu.

30 Și Iisus 'i zice: adevăr zic ție că tu azi în noaptea aceasta, mai 'nainte d'a fi cântat de doă orî cocoșul, mă vei tăgădui de trei orî.

31 Iar el mai tare zicea: dacă ar trebui ca să mor împreună cu tine, nu te voi tăgădui. Asemenea și toți ziceau.

32 Și vin la un loc al cărui nume este Ghetsemane, și zice ucenicilor săi: stați aci pînă mă voi ruga.

33 Și ieă cu șine pe Petru și pe Iacob și pe Ioan, și începu a se întrista și a se turbura adînc,

34 Și le zice: întristat foarte este sufletul meu pînă la moarte; rămâneți aci și veghiați.

35 Și mergînd puțin mai 'nainte căzu la pămînt și se

ruga că dacă este cu puțință să treacă de la el ceasul,

36 Și zicea : Aba, Tată, tot 'ți este cu puțință ; dă la o parte de la mine acest pahar, însă nu ce voesc eu, dar ce tu *voești*.

37 Și vine și 'i află dormind, și zice lui Petru : Simone, dormi ? Nu avuși tărie să veghezi un ceas ?

38 Vegheați și vă rugați, ca să nu intrați în ispită. Intr'adevăr spiritul este nepregetător, dar trupul neputincios.

39 Și iar ducându-se se rugă zicând acelaș cuvânt.

40 Și venind iarăș 'i găsi dormind ; căci ochi lor erau cu totul îngreueați, și nu știau ce să 'i răspundă.

41 Și vine de a treia oară și le zice : dormiți de acum și odihniți vă ; este destul ; a sosit ceasul, iată Fiul omului este dat în mâinile păcătoșilor.

42 Sculați vă, să mergem ; iată s'a apropiat cel care mă dă prins.

43 Și îndată, vorbind el anchă, vine de la mai mari preoților și de la cărturari și bătrâni Iuda Iscariotul, unul dintre cei doisprezece, și cu dânsul gloată *multă* cu spade și lănci.

44 Iar cel care avea să 'l dea prins pe dânsul, dase un semn învoit zicând : pe care îl voi fi sărutat, el este ; puneți mâna pe dânsul și duceți 'l cu pază bună ;

45 Și venind, îndată apropiindu-se de dânsul zice : Rabi, și îl sărută.

46 Iar ei puseră mâinile pe dânsul și 'l apucară.

47 Iar unul dintre cei care steteau pe lângă dânsul trăgând spada lovi pe sluga archiereului și 'i tăie urechea.

48 Și răspunzând Iisus le zise : ca la un tâlhar ați eșit cu spade și lănci să mă prindeți ?

49 In fie care zi eram la voi învățând în santuar, și nu m'ați apucat ; dar *se face* ca să fie împlinite scripturile.

50 Și lăsându 'l toți fugiră.

51 Și un tînăr oare care 'i urma împreună, înfășurat fiind pe *corpul* gol c'un vestmânt de pânză, și ei îl prind ;

52 Dar el lăsând vestmântul de pânză fugi gol de la ei.

53 Și duseră pe Iisus la archiereu, și se adună toți mai mari preoților și bătrâni și cărturari.

54 Și Petru îl urmă de departe pînă înăuntru în curtea archiereului, și ședea împreună cu slujitori și se încălzea la foc.

55 Iar mai mari preoților și tot sinedriul căutau împotriva lui Iisus mărturie spre a 'l omori, și nu aflau.

56 Căci mulți mărturisiau mincinos împotriva lui, și mărturiile nu se potriveau.

57 Și uni sculându-se măr-

turisiau mincinos împotriva lui zicând :

58 Că noi l'am auzit zicând că eu voi dărîma templul acesta care este făcut de mâini, și în trei zile voi clădi altul nefăcut de mâini.

59 Și nici așa nu se potrivea mărturia lor.

60 Și sculându se arhiereul în mijloc întrebă pe Iisus zicând: nu răspunzi nimic? Ce mărturisesc aceștia împotriva ta?

61 Dar el tăcea și nu răspunse nimic. Arhiereul iarăși 'l întrebă și 'i zice: tu ești Christosul, fiul celui binecuvîntat?

62 Iar Iisus zise: eu sînt, și veți vedea pe Fiul omului stînd d'a dreapta puterii și venind între nori cerului.

63 Iar arhiereul sfășiînd veșmintele sale zice: ce mai avem trebuință de martori?

64 Ați auzit defăimarea; ce vi se pare voe? Iar ei toți îl osîndiră că este vinovat de moarte.

65 Și uni începură a 'l scuipa și a 'i acoperi fața și a 'l pămui și a 'i zice: profetizează, și slujitori îl primiră în bătăi cu nuele.

66 Și Petru fiind jos în curte, vine una dintre slujnicele arhiereului,

67 Și văzînd pe Petru încălîzindu se, uitându se la el zice: și tu erai cu Iisus Nazarenul.

68 Dar el tăgădui zicînd: nici nu știu, nici nu înțeleg ce zici. Și eși afară înaintea curții; și cântă cocoșul

69 Și slujnica văzîndu 'l începu iar să zică celor care steteau aci că și acesta este dintre ei.

70 Dar el iar tăgădui Și peste puțin cei care steteau aci iar ziseră lui Petru: cu adevărat ești dintre ei; căci ești și Galileu; și vorbirea ta se aseamănă.

71 Iar el începu a se da anatema și a se jura că nu știu pe omul acesta de care vorbiți.

72 Și îndată de 'a doa oară oară cântă cocoșul. Și Petru 'și aduse aminte de cuvîntul cum 'i zisese Iisus că mai 'naînte d'a fi cântat cocoșul de două ori, mă vei tăgădui de trei ori; și gîndindu se plîngea.

CAP. 15.

Iisus înaintea lui Pilat. Lui Barabba se dă drumul. Judecarea și răstîgnirea lui Christos. Luarea de pe cruce și înmormîntarea lui.

1 Și îndată dimineața sfătuindu se mai mari preoților cu bătrîni și cărturari, adecă tot sinedriul, legînd pe Iisus îl duseră și îl deteră lui Pilat.

2 Și 'l întrebă Pilat: tu ești împăratul Iudeilor? Iar el răspunzînd 'i zice: tu zici.

3 Și mai mari preoților îl învinuiau mult.

4 Dar Pilat iar 'l întrebă zicând: nu răspunzi nimic? Iată câte spun împotriva ta.

5 Iar Iisus nu mai răspunse nimic, în cât Pilat se mira.

6 Iar la sêrbătoarea drumul pentru dênși la un închis, pe care îl cereau.

7 Și era unul care se numește Barabba închis împreună cu cei rêsculați, care făcuseră omor în rêscoală.

8 Și gloata venind sus începu să ceară *a le da*, cum le făcea totdeauna.

9 Iar Pilat rêsponse zicându-le: voiți să dau drumul pentru voi împêratului Iudeilor?

10 Căci cunoștea că din ură îl dase în mâinile lui mai mari preoților.

11 Dar mai mari preoților așîțară gloata ca să dea drumul pentru dânși mai bine lui Barabba.

12 Iar Pilat rêsponzând iarăș le zise: dar ce voiți să fac cu *acesta* pe care 'l numiți împêratul Iudeilor?

13 Atunci ei iar strigară: rêsținește 'l.

14 Iar Pilat le zicea: dar ce rău a făcut? Iar ei mai tare strigară: rêsținește 'l

15 Și Pilat voind să facă gloatei pe voe dete drumul pentru ei lui Barabba, și pe Iisus biciuindu 'l îl dete ca să fie rêsținut.

16 Iar ostași 'l duseră în curtea dinăuntru, care este pretoriu, și chemară împreună toată cohorta.

17 Și 'l îmbrăcară în purpură, și împletind cunună de spinii 'l puseră *pe cap*;

18 Și începură a 'i face urări: bucură te, împêrate al Iudeilor;

19 Și 'l băteau c'o trestie peste cap și 'l scuipau, și punându se în genuchi 'i se plecau.

20 Și după ce rîseră de el, îl desbrăcară de purpură și 'l îmbrăcară cu hainele lui. Și 'l duseră afară ca să 'l rêsținască.

21 Și silesc pe un trecător venind de la câmp, pe Simon Cireneu, tatăl lui Alesandru și Rufu, ca să 'i ducă crucea.

22 Și 'l duc pe locul Golgota, ce însemnează locul căpăținei

23 Și 'i dedeau *să bea* vin dres cu smîrnă, dar nu luă.

24 Și 'l rêsținesc, și împart hainele lui, aruncând sorți pe dênsele cine ce îea.

25 Și era al treilea ceas, când îl restigniră.

26 Și inscripția vinei lui era scrisă: IMPÊRATUL IUDEILOR.

27 Și împreună cu dênsul rêsținesc doi tâlhari, unul d'a dreapta și altul d'a stînga lui.

28 Și fu împlinită *scriptura* care zice: și cu cei fărădelege fu socotit.

29 Și trecători îl defăimau,

clătinând capetele lor și zicând: vai, cel care dărim templul și în trei zile îl clădești,

30 Mântuiește-te pe tine dându-te jos de pe cruce.

31 Asemenea și mai mari preoților luându-l în rîs între dînși împreună cu cărturarii ziceau: pe alți a mântuit, pe sine nu se poate mântui.

32 Christosul, împăratul lui Israel, să se dea acum jos de pe cruce, ca să vedem și să credem. Și cei răstigniți împreună cu el 'i imputau.

33 Și fiind al șaselea ceas să făcu întuneric peste tot pământul pînă la al noulea ceas.

34 Și la al noulea ceas strigă Iisus cu glas mare *zicînd*: «Eloi, Eloi, lama sabachani?» care însemnează: «Dumnezeul meu, Dumnezeuul meu, pentru ce m'ai părăsit?»

35 Și uni din cei care steteau aci auzind ziceau: iată cheamă pe Elie.

36 Iar unul alergând și umplînd un burete de oțet, punîndu-l într'o trestie 'i dătea să bea zicînd: lăsați; să vedem dacă vine Elie să 'l țiea jos.

37 Iar Iisus scoțînd un glas mare 'și dătea sufletul.

38 Și catapetasma templului fu sfîșiată în două de sus pînă jos:

39 Și vîzînd sutașul care era aci înaintea lui că în așa chip 'și dătea sufletul, zise: cu adevărat omul acesta era Fiu al lui Dumnezeu.

40 Și erau și femeii privind de departe, între care Maria Magdalena și Maria muma lui Iacob cel mic și a lui Iose și a lui Salome,

41 Care cînd era el în Galilea 'i urmau și 'l slujiau, și altele multe care veniră împreună cu dînsul la Ierusalem.

42 Și pentru că era zi de pregătire, adevă înaintea de sîmbătă, făcîndu-se acum seară,

43 Venind Iosef cel din Arimatea, sfetnic ales, care aștepta și el împărăția lui Dumnezeu, îndrăsnind intră la Pilat și ceru corpul lui Iisus.

44 Iar Pilat se miră că este mort acum, și chemînd la sine pe sutaș 'l întrebă dacă a murit de mult;

45 Și aflînd de la sutaș dăruia lui Iosef corpul mort.

46 Și cumpărînd pânză luîndu-l jos îl înfășură cu pânza și 'l puse în mormînt care era săpat dintr'o peatră, și prăvăli o peatră pe ușa mormîntului.

47 Iar Maria Magdalena și Maria lui Iose priviau unde este pus.

CAP. 16.

Femeile la mormîntul lui Christos învieat. La cine s'a arătat. Ce le a poruncit și făgăduit.

1 Și după ce trecu Sîmbăta, Maria Magdalena și Maria lui

Iacob și Salome cumpărară arome, ca venind să 'l ungă.

2 Și foarte de dimineață în întâia zi a săptămînei, vin la mormânt, răsărit fiind soarele.

3 Și ziceau între sine: cine ne va prăvăli peatra din ușa mormântului?

4 Și uitându se în sus zăresc că peatra este prăvălită; pentru că era foarte mare.

5 Și intrând în mormânt văzură pe un tîner stînd d'a dreapta îmbrăcat în vestmînt alb; și se spăimîntară.

6 Dar el le zice: nu vă spăimîntați; căutați pe Iisus Nazarenul cel răstignit; s'a sculat, nu este aci;

7 Iată locul unde l'au pus. Duceți vă dar, spuneți ucenicilor săi și lui Petru că merge în Galilea înainte de voi; acolo îl veți vedea, după cum v'a zis.

8 Și eșind ele fugiră de la mormânt; pentru că tremur și uimire le coprinse, și nu spusera nimenui nimic căci se temeau.

9 Iar după ce a învieat, se arată dimineața, în întâia zi a săptămînei, mai 'ntîiu Marii Magdalenei, de la care scosese șapte demoni.

10 Aceea ducându se vestea celor foști împreună cu el, care se tînguiau și plîngeau.

11 Și aceia auzind că este viu și a fost văzut de dînsa nu crezură.

12 Și după acestea se arată în altă formă la doi dintre dînși, care umblau ducându se la câmp.

13 Și aceia ducându se vestiră la ceilalți; dar nu crezură nici acelora.

14 Iar după aceea se arată celor unsprezece, stînd ei la masă, și le impută necredința lor și învîrtoșarea de inimă, pentru că nu crezură celor care 'l au văzut învieat.

15 Și le zise: ducându vă în toată lumea predicați evanghelia la toată făptura.

16 Cine va fi crezut și va fi fost botezat se va mîntui, iar cine nu va fi crezut va fi oșîndit.

17 Iar pentru cei care vor fi crezut vor urma aceste semne, în numele meu vor da afară demoni; vor vorbi în limbi noi;

18 Șerpî vor ridica în mâinile lor și chiar dacă vor fi bătut ceva de moarte nu 'i va vătăma; pe bolnavi vor pune mâinile și se vor însănătoși.

19 Domnul Iisus decî, după ce vorbi cu dînși, fu luat în cer și șezu d'a dreapta lui Dumnezeu.

20 Iar accia eșind predica ră pretutîndinea, lucrînd Domnul împreună cu dînși și întărînd cuvîntul prin semnele ce urmau.

A M I N

SÂNTA EVANGHELIE

DUPĂ

L U C A

CAP. 1.

Ângerul Gabriel vestește lui Zaharia nașterea lui Ioan Botezătorul, și Marîi c'a aflat dar înaintea lui Dumnezeu. Maria și Elisabeta. Cântarea Marîi. Nașterea lui Ioan Botezătorul. Zaharia profetizează

1 De oare ce mulți încercară să alcătuiască o istorisire despre faptele adeverate cu desevârșire între noi,

2 După cum ne au dat cei care de la început au fost marturi cu ochi și slujitori ai cuvîntului,

3 Am găsit și eu cu cale, după ce am urmat cu deamănuntul toate de la început, ca să ți scriu ție pe rînd, alesule Teofile,

4 Pentru ca să cunoști lămurit tăria privitoare la cuvintele în care ai fost învățat.

5 Fost a în zilele lui Erod, împăratul Iudei, un preot oare care cu numele Zaharia din

despărțirea lui Abia, și avea femei dintre fiicele lui Aaron, și numele ei Elisabeta.

6 Amîndoi erau drepti înaintea lui Dumnezeu, umblînd curați în toate poruncile și hotărîrile Domnului.

7 Și n'aveau copil, de oare ce Elisabeta era stearpă, și amîndoi erau înaintați în zilele lor.

8 Și pe când sêvîrșia înaintea lui Dumnezeu cele preoțesti în rîndul despărțirii sale,

9 După rînduiala slujbei preoțesti căzu sorțul ca să tîmâeze, după ce a intrat în templul Domnului,

10 Și toată mulțimea poporului se ruga afară în ceasul tîmâerii.

11 Și 'i se arătă lui un ânger al Domnului stînd d'a dreapta altarului de tîmâere.

12 Și Zaharia vîzînd s'a turburat, și teamă îl coprinse.

13 Iar ângerul 'i zise: nu te teme, Zaharia, pentru că rugă-

ciunea ta a fost ascultată, și femeea ta Elisabeta 'ți va naște un fiu, și vei numi numele lui Ioan.

14 Și va fi pentru tine bucurie și veselie, și mulți se vor bucura de aceea ce va fi el.

15 Căci va fi mare în fața Domnului, nu va bea nici vin, nici băutură amețitoare, și chiar din pântecele mamei sale va fi plin de spirit sânt.

16 Și va întoarce pe mulți dintre fii lui Israel la Domnul Dumnezeu lor;

17 Și el însuși va fi înaintea mergător în fața lui în spiritul și puterea lui Elie, ca să întoarcă inimi de părinți spre copii și pe neascultători în gândul dreptilor, ca să gătiască Domnului un popor întocmit.

18 Și Zaharia zise către înger: după ce voi cunoaște aceasta? Căci eu sunt bătrîn și femeea mea înaintată în zilele ei.

19 Și răspunzînd îngerul 'i zise: eu sînt Gabriel care stau înaintea lui Dumnezeu, și sînt trimis să vorbesc către tine și să 'ți binevestesc acestea.

20 Și iată vei fi tăcînd și neputînd să vorbești pînă în zioa cînd vor fi acestea; pentru că n'ai crezut cuvintelor mele, care vor fi împlinite la timpul lor cuvenit.

21 Și poporul aștepta pe Zaharia, și se mira că întârziează în templu. x

22 Iar după ce eși nu putea să le vorbiască, atunci ei cunoscură că a văzut o arătare în templu; și el însuși le în-tăria prin semn *aceasta*, și rămase mut.

23 Și fu că după ce se împliniră zilele slujbei lui, se duse la casa lui.

24 Iar după aceste zile Elisabeta femeea lui rămase grea, și se ascunse cinci luni zicînd:

25 Că astfel mi a făcut mie Domnul în zilele în care avu grijă să ridice dintre oameni înjosirea mea.

26 Iar în luna a șasea îngerul Gabriel fu trimis de la Dumnezeu într'un oraș al Galilei cu numele Nazaret,

27 Către o fecioară logodită unui bărbat cu numele Iosef, din casa lui David, și numele fecioarei *era* Mariam.

28 Și intrînd la dînsa îngerul zise: bucură te cea dăruită; Domnul *este* cu tine. *Binecuvîntată ești tu între femei.*

29 Iar ea, *după ce 'l văzu*, se turbură de cuvîntul lui, și se gîndia în sine ce fel ar fi urarea aceasta.

30 Și îngerul 'i zise: nu te teme, Mariam; căci ai aflat dar la Dumnezeu.

31 Și iată vei lua în pîntece și vei naște fiu, și vei chema numele lui Iisus.

32 Acesta va fi mare și fiu

al celui prea înalt se va chema, și Domnul Dumnezeu 'i va da tronul lui David părintele său;

33 Și va împărăți peste casa lui Iacob în veac, și sfârșit al împărăției lui nu va fi.

34 Iar Mariam zise către ânger: cum va fi aceasta, pentru că nu cunosc bărbat?

35 Și răspunzând ângerul 'i zise: spirit sânt va veni asupra ta, și putere a celui prea înalt te va umbri; de aceea și cel care se naște *din tine* sânt va fi numit Fiu al lui Dumnezeu.

36 Și iată Elisabeta rudenia ta și dânsa a zămislit fiu în bătrînețea ei, și aceasta este a șasea lună pentru dânsa care se numește stearpă;

37 Căci «la Dumnezeu orî ce cuvînt nu va fi fără putere.»

38 Iar Mariam zise: iată roaba Domnului; fie mie după cuvîntul tîu. Și îngerul se duse de la ea.

39 Și sculându se Mariam în zilele acelea se duse cu grabă în ținutul muntos într'un oraș al *seminții* lui Iuda,

40 Și intră în casa lui Zaharia și ură Elisabetei.

41 Și fu când auzi Elisabeta urarea Marii, săltă fătul în pîntecele ei; și Elisabeta se umplu de spirit sânt,

42 Și strigă cu glas mare și zise: binecuvîntată *ești* tu între femei, și binecuvîntat *este* rodul pîntecelui tîu.

43 Și de unde pentru mine

aceasta ca să vie la mine numa Domnului meu?

44 Căci iată cum veni glasul urărei tale la urechele mele, săltă în bucurie fătul în pîntecele meu.

45 Și fericită este care a crezut că va fi împlinire celor zise ei de la Domnul.

46 Și zise Mariam: mărește sufletul meu pe Domnul,

47 Și s'a bucurat spiritul meu de Dumnezeu mîntuitorul meu,

48 Că a căutat spre smerenia roabei sale.

Căci iată de acum mă vor fericii toate neamurile,

49 Că 'mi a făcut mărire cel puternic.

Și sânt este numele lui;

50 Și mila lui la neamuri și neamuri pentru cei care se tem de dînsul.

51 Făcut a tărie cu brațul său,

Risipit a pe mândri în gândul inimei lor.

52 Data a jos pe puternici de pe tronuri,

Și înălțat a pe smeriți,

53 Pe flămânzi umplut a de bunătați.

Și pe avuți scos a afară deșerți.

54 Sprijinit a pe Israel sluga sa, spre a 'și aduce aminte de mila sa în veac,

55 Precum vorbi către părinți noștri,

De Abraam și neamul său.

56 Și Mariam rămase împreună cu dânsa ca la trei luni, apoi se întoarse la casa ei.

57 Iar Elisabetei 'i se împlini timpul ca să nască, și născu fiu.

58 Și auziră locuitori d'împrejur și rudele ei că Domnul a mărit mila lui cu dânsa, și se bucurau împreună cu ea.

59 Și *când* fu zioa a opta veniră să taie împrejur pe copil, și 'l numiau pe numele tatălui său Zacharia,

60 Și răspunzând muma lui zise: nu, ci Ioan va fi numit.

61 Și ziseră către dânsa că nimenea nu este din rudenia ta care se numește cu acest nume.

62 Iar ei făceau semn tatălui său cum ar voi să fie numit el.

63 Și cerând o tăbliță scrise zicând: Ioan este numele lui. Și toți se mirară.

64 Și îndată fu deschisă gura lui și limba lui și vorbea lăudând pe Dumnezeu.

65 Și teamă fu peste toți care locuiau împrejurul lor, și în tot ținutul muntos al Iudei erau vorbite de uni la alți toate cuvintele acestea,

66 Și toți care auziră puneau în inima lor zicând: ce va fi oare copilul acesta? Căci și mâna Domnului era cu dânsul.

67 Și Zacharia tatăl său fu umplut de spirit sânt și profetiză zicând:

68 Binecuvîntat *este* Domnul Dumnezeu lui Israel,

Că cercetă și făcu răscumperare pentru poporul său,

69 Și 'nălță noă corn de mântuire

În casa lui David sluga sa,

70 Precum vorbi din veac prin rostul sântilor profeți ai săi,

71 Mântuire de vrăjmași noștri și de mâna tuturor care ne urăsc pe noi,

72 Ca să facă milă cu părinții noștri

Și să 'și aducă aminte de așezământul său sânt,

73 De jurământul ce jură către Abraam părintele nostru, ca să ne dea

74 Ca, scăpați fiind din mâna vrăjmașilor noștri,

75 Fără temere să 'i slujim.

În sântenie și dreptate înaintea lui *în* toate zilele noastre.

76 Dar și tu, copile, profet al celui prea înalt vei fi numit;

Căci vei merge înaintea feței Domnului ca să gătești căile lui,

77 Să dai cunoștință de mântuire poporului său

În ertare de păcatele lor

78 Pentru mila duioasă a Dumnezeului nostru,

Cu care ne cercetă răsăritul din înălțime,

79 Ca să lumineze celor care stau în întunerec și în umbră de moarte,

Spre a îndrepta picioarele noastre pe cale de pace.

80 Iar copilul creștea și se întăria în spirit. și fu în

pustie pênă în zioa arătării sale către Israel.

CAP. 2.

Nașterea lui Iisus la Betleem. Ângeri și păstori. Tăierea împrejur și aducerea lui Iisus la Templu. Simeon și Ana. Iisus în vârsta de doisprezece ani învață în santuar.

1 Și în zilele acelea eși poruncă de la Cesarul August ca să se înscrie toată lumea.

2 Această înscriere se făcu cea d'intîi pe când era Quirin stăpînitor al Sirii.

3 Și se duceau toți ca să se înscrie, fie care în orașul său.

4 Plecă dar și Iosef din Galilea, din orașul Nazaret, în Iudea în orașul lui David ce se numește Betleem, pentru că el era din casa și neamul lui David,

5 Ca să se înscrie împreună cu Mariam cea logodită lui, fiind ea grea.

6 Dar pe când erau ei acolo se împliniră zilele ca ea să nască,

7 Și născu pe fiul ei întîiul născut, și 'l înfășă în scutice și 'l culcă într'o esle, pentru că nu aveau loc în casa de poposire.

8 Și în acel loc erau păstori stînd afară în câmp și păzind streajă noaptea la turma lor.

9 Și un ânger al Domnului

stătu lângă dênși și mărirea Domnului străluci împrejurul lor, și ei se înfricoșară foarte tare.

10 Și ângerul le zise: nu vă temeți; căci iată vă binevestesc bucurie mare, care va fi pentru tot poporul,

11 Că astăzi, în orașul lui David, fu născut voe Mântuitor, care este Christos, Domnul.

12 Și acesta vă este semnul, veți găsi un copil înfășat în scutece, pus într'o esle.

13 Și de o dată se alătură cu ângerul mulțime de oaste cerească lăudând pe Dumnezeu și zicînd:

14 Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu

Și pe pămînt pace între oameni bună voire.

15 Și când se duseră de la dênși ângeri la cer, păstori ziseră uni către alți: să mergem dar pênă la Betleem și să vedem cuvîntul acesta ce s'a întîmplat pe care Domnul ni 'l făcu cunoscut.

16 Și veniră grăbindu se, și găsiră pe Mariam și pe Iosef și pe copil pus în esle;

17 Iar ei vîzînd făcură cunoscut despre cuvîntul celi s'a vorbit despre copilul acesta.

18 Și toți care auziră se mirau de cele vorbite lor de către păstori.

19 Iar Mariam păstra toate cuvintele acestea cumpănindu le în inima ei.

20 Și păstori se întoarseră mărint și lăudând pe Dumnezeu pentru toate câte auziră și văzură precum s'a zis către dênși.

21 Și când se împliniră opt zile ca să 'l taie împrejur, se și numi numele său Iisus, care fu spus de ânger mai 'nainte d'a fi el zămislit în pânțece;

22 Și când se împliniră zilele curățirii lor, după legea lui Moise, îl aduseră la Ierusalem ca să 'l pună înaintea Domnului,

23 Cum este scris în legea Domnului că «orî ce parte bărbătească deschizend pânțelele sânt Domnului se va chema,»

24 Și să dea jertfă după cum este zis în legea Domnului, «o pereche de turturele sau doi pui de porumbi.»

25 Și iată era un om în Ierusalem, numele lui Simeon, și omul acesta era drept și temător de Dumnezeu, așteptând mângâierea lui Israel, și spirit sânt era peste dênșul;

26 Și el era înștiințat de spiritul sânt să nu vază moarte pênă ce nu va fi văzut pe Christosul Domnului.

27 Și veni din îndemnul spiritului la santuar; și când aduseră părinți pe copilul Iisus ca să facă ei pentru dênșul după datina legei,

28 Și dênșul îl luă în brațele sale și binecuvântă pe Dumnezeu și zise:

29 Acum lași pe robul tău, stăpîne,

În pace după cuvîntul tău,

30 Că văzură ochi mei mântuirea ta,

31 Pe care ai gătit o în fața tuturor popoarelor,

32 Lumină ce se descoperă neamurilor,

Și mărire a poporului tău Israel.

33 Și tatăl lui și muma lui erau în mirare de cele rostite pentru dênșul.

34 Și 'i binecuvîntă pe dênși Simeon și zise către Mariam muma lui: iată acesta este spre cădere și ridicare a multor în Israel și spre semn împotriva căruia se va vorbi.

35 Dar și sufletul tău îl va străpunge spadă, ca să fie descoperite gânduri din multe inimi.

36 Si era Ana profeta, fiica lui Fanuel, din seminția lui Așer;—aceasta înaintată în zile multe, după ce trăise cu bărbat șapte ani de la fecioria ei,

37 Și dênșă o văduvă pênă la optzeci și patru de ani — care nu se depărta de la santuar slujind noaptea și zioa cu post și rugăciune,

38 Și aceasta în acelaș ceas fiind venită lăuda pe Dumnezeu, și cuvînta despre dênșul la toți care așteaptă în Ierusalem răscumpărare.

39 Și când săvîrșiră toate cele după legea Domnului, se

întoarseră în Galilea în orașul lor Nazaret.

40 Iar copilul creștea și se întăria în spirit plin fiind de înțelepciune, și bunavoința lui Dumnezeu era peste dânsul.

41 Și părinți lui se duceau în fie care an la Ierusalem de sărbătoarea Paștelui.

42 Și când fu de doisprezece ani, mergând ei la Ierusalem după datina sărbătorii,

43 Și sfârșind zilele, când se întorceau ei, băcatul Iisus rămase în Ierusalem, și părinți lui nu știură.

44 Iar ei gândind că el este între cei împreună călători veni ră cale de o zi și 'l căutau printre rude și cunoscuți,

45 Și ne aflându 'l se întoarseră la Ierusalem căutându 'l.

46 Și după trei zile îl găsiră în santuar șezând în mijlocul învățătorilor și ascultându 'i și întrebându 'i;

47 Iar toți care 'l auziau se mirau de priceperea și răspunsurile lui.

48 Și văzându 'l rămaseră uimiți, și muma lui zise către dânsul: Fiule, pentru ce ne ai făcut noă așa? Iată tatăl tău și eu întristați fiind te căutăm.

49 Și zise către dânsi: ce este că mă căutați? Nu știati că eu trebuie să fiu în cele ale Tatălui meu?

50 Dar ei nu pricepură cuvântul pe care îl spuse lor.

51 Și plecă împreună cu dânsi

și veniră la Nazaret, și era supus lor, și muma lui păstra toate cuvintele în inima ei.

52 Și Iisus sporia în înțelepciune și vârstă și în buna voință la Dumnezeu și la oameni.

CAP. 3.

Arătarea lui Ioan Botezătorul. Predica și botezul lui. Erod prinde pe Ioan. Botezarea lui Iisus. Genealogia lui.

1 Iar în al cincisprezecelea an al domnirii lui Tiberiu ca Cesar, fiind procurator al Iudei Ponțiu Pilat, și tetrarch al Galilei Erod, iar Filip fratele lui tetrarch al Iturei și al ținutului Trachonitei, și Lisania tetrarch al Abilenei,

2 În zilele archiereului Ana și Caiafa, fost a cuvântul lui Dumnezeu către Ioan, fiul lui Zacharia, în pustie.

3 Și el veni în toată împrejurimea Iordanului predicând botezul pocăinței spre ertare de păcate,

4 După cum este scris în cartea cuvintelor lui Isaia profetul:

«Glas de strigător în pustie: Gătiți calea Domnului, Drepte faceți cărările lui;

5 Orî ce vale adâncă va fi umplută

Și orî ce munte și deal va fi lăsat în jos,

Și cele strâmbe vor fi *căi* drepte,

Și cele greu de umblat *căi* netede,

6 Și ori ce trup va vedea mântuirea lui Dumnezeu.»

7 Deci zicea gloatelor care eșiau ca să fie botezate de el: pui de viperă, cine v'a arătat să fugiți de urgia viitoare?

8 Faceți dar roade vrednice de pocăință, și nu începeți a zice în voi înșivă: tată avem pe Abraam; căci vă spun că poate Dumnezeu din petrele acestea să deștepte fii lui Abraam.

9 Chiar acum stă securea la rădăcina pomilor; deci ori ce pom ce nu face rod bun se taie și în foc se aruncă.

10 Și 'l întrebau gloatele zicând: ce să facem dar?

11 Iar el răspunzând le zicea: cine are două vestminte să dea celui care n'are, și cine are de mâncare să facă de asemenea.

12 Și veni ră și vameși ca să fie botezați și ziseră către dânsul: Învățătorule, ce să facem?

13 Iar el zise către dânși: nu împliniți nimic mai mult peste ce vă este hotărât.

14 Și 'l întrebau și cei care slujesc în oaste zicând: și noi ce să facem? Și zise către dânși: nu asupriți pe nimenea, nu năpăstuiți pe nimenea și fiți mulțumiți cu plata voastră

15 Iar pe când poporul era în așteptare și toți cugetau

în inimile lor despre Ioan, nu cumva el ar fi Christosul,

16 Ioan răspunse tuturor zicând: eu vă botez cu apă; dar vine cel care este mai tare de cât mine, căruia nu 'i sunt de îndestul să desleg cureaoa încălțămintelor lui, el vă va boteza în spirit sânt și foc;

17 A carui lopată *este* în mâna lui, ca să 'și curățe ariea și să adune grâul în grănarul lui, iar pleava o va arde în foc nestins

18 Deci multe anume altele îndemnând binevestia poporului.

19 Iar tetrarchul Erod, muștrat fiind de el pentru Erodiada femeia lui Filip fratelui său și pentru toate relele pe care le făcuse Erod,

20 Adăogă la toate și aceasta. închise pe Ioan în închisoare.

21 Iar pe când fu botezat tot poporul, și Iisus botezat fiind și rugându se cerul fu deschis,

22 Și veni peste dânsul Spiritul sânt în chip adevărat ca porumb, și se făcu un glas din cer *zicând*: Tu ești Fiul meu cel iubit, în tine am binevoit.

23 Și Iisus însuși era ca de treizeci de ani, când începu, fiind, după cum se zicea, un fiu al lui Iosef, al lui Eli,

24 Al lui Matat, al lui Levi, al lui Melchi, a lui Ianai, al lui Iosef,

25 Al lui Matatia, al lui Amos.

al lui Naum, al lui Esli, al lui Nagai,

26 Al lui Maat, al lui Matatia, al lui Semein, al lui Iosech, al lui Ioda.

27 Al lui Ioanan, al lui Resa, al lui Zorobabel, al lui Salatiel, al lui Neri,

28 Al lui Melchi, al lui Adi, al lui Cosam, al lui Elmadam, al lui Er,

29 Al lui Iisus, al lui Eliezer, al lui Iorim, al lui Matat, al lui Levi,

30 Al lui Simeon, al lui Iuda, al lui Iosef, al lui Ionam, al lui Eliachim,

31 Al lui Malea, al lui Mena, al lui Matata, al lui Natam, al lui David,

32 Al lui Iesai, al lui Iobed, al lui Booz, al lui Sala, al lui Naason,

33 Al lui Aminadab, al lui Admin, al lui Esrom, al lui Fares, al lui Iuda.

34 Al lui Iacob, al lui Isaac, al lui Abraam, al lui Tara, al lui Nachor,

35 Al lui Saruch, al lui Ragav, al lui Falec, al lui Eber, al lui Sala,

36 Al lui Cainam, al lui Arfaxad, al lui Sem, al lui Noe, al lui Lamech.

37 Al lui Matusala, al lui Enoch, al lui Jared, al lui Maleleel, al lui Cainam.

38 Al lui Enos, al lui Set, al lui Adam, al lui Dumnezeu.

CAP. 4.

Ispitirea lui Iisus. Mergerea lui în Galilea. Iisus învață în Nazaret; desprăruit fiind se strămută la Capernaum, unde învață și însănătoșază pe un demonizat; asemenea pe soacra lui Petru și pe alți

1 Iar Iisus plin de spirit sânt se întoarce de la Iordan, și fus dus din îndemnul spiritului în pustie

2 Patruzeci de zile ispitindu se de către diavolul. Și nu mănca nimic în acele zile, și când se împliniră ele flămânzi.

3 Iar diavolul 'i zise: dacă ești Fiul lui Dumnezeu, zi acestei petre să se facă pâine.

4 'Și răspunse Iisus către dânsul — *zicând*: — scris este că «nu numai cu pâine va trăi omul,» — *ci cu orî ce cuvînt al lui Dumnezeu.* —

5 Și după ce 'l duse în sus — *pe un munte înalt* — 'i arătă în timp d'o clipeală toate împărățiile lumii.

6 Și 'i zise diavolul: ție 'ți voi da toată puterea aceasta și mărirea lor, că mie 'mi este dată și o dau cui voesc.

7 Deci dar dacă tu te vei fi închinat înaintea mea, toată va fi a ta.

8 Și răspunzând Iisus 'i zise: — *mergi înapoia mea, Satana, căci* — scris este: «Domnului Dumnezeului tău te vei închina și numai lui vei sluji.»

9 Apoi îl duse în Ierusalen

și 'l puse pe aripa santuarului, și 'i zise: dăca Fiu ești al lui Dumnezeu, aruncă te de aci jos;

10 Căci scris este că

«Ângerilor s'ei va porunci pentru tine ca să te păziască.»

11 Și că

«Pe mâini te vor ridica,

Ca nu cumva să lovești de piatră piciorul tău.»

12 Și răspunzând Iisus 'i zise că zis este: «nu ispiți pe Domnul Dumnezeuul tău.»

13 Și după ce sfârși orî ce ispitire diavolul se depărtă de la dînsul pînă la un timp nemerit.

14 Și Iisus se întoarse în puterea spiritului în Galileea; și eși știrea despre dînsul în toată împrejurimea.

15 Și el învăța în sinagogile lor, lăudat fiind de toți.

16 Și veni la Nazaret, unde fusese crescut, și în zioa sâmbetei intră, după obiceiul său, în sinagogă, și se sculă să citească.

17 Și 'i se dăte cartea profețului Isaia, și deschizînd cartea găsi locul unde era scris:

18 «Spiritul Domnului peste mine,

Pentru care m'a uns ca să binevestesc săracilor, m'a trimis să tîmăduiesc pe cei zdrobiți cu inimă

19 Să vestesc ertare celor în robie,

Și orbilor vedere,
Să dau drumul celor apăsăți,
Să vestesc an plăcut Domnului.»

20 Și închizînd cartea, dînd o îndărăt slujitorului, stete jos; iar ochi tuturor din sinagogă erau ațintiți la dînsul.

21 Și începu a cuvînta către dînși că astăzi s'a împlinit scriptura aceasta în urechele voastre.

22 Și toți mărturisiau pentru el și se mirau de cuvintele plăcute care eșiau din gura lui, și ziceau: nu este oare acesta fiul lui Iosef?

23 Și zise către dînși: într'a-devăr 'mi veți spune pilda aceasta: doftore, vindecă te pe tine însuși; fă și aci în patria ta câte am auzit că s'au făcut în Capernaum.

24 Și le zise: adevăr zic voe că nici un profet nu este plăcut în patria sa.

25 Dar adevărat v'e spun că multe văduve erau în Israel în zilele lui Elie, când cerul fu închis trei ani și șase luni, în cît se făcu foamete mare peste tot pămîntul,

26 Și la nici una dintre ele nu fu trimes Elie fără numai la o femeie văduvă în Sarepta Sidonului.

27 Și mulți leproși erau în Israel pe timpul lui Eliseu profetul, dar nici unul dintre dînși nu fu curățit fără numai Nee-man Sirul.

28 Și toți auzind acestea în sinagogă se umplură de furie,

29 Și sculându se îl scoaseră afară din oraș, și 'l duseră pînă la sprânceana muntelui pe care era clădit orașul lor, ca să 'l repează în jos;

30 Dar el trecînd prin mijlocul lor s'înduse.

31 Și veni în jos la Capernaum oraș al Galilei. Și 'i învăța sâmbăta;

32 Și erau uimiți de învățătura lui, pentru că cuvîntul lui era cu putere.

33 Și în sinagogă era un om avînd spirit de demon necurat, și strigă cu glas mare,

34 Hei, ce avem noi cu tine, Iisuse Nazarene? Ai venit să ne perzi? Te știi cine ești, sântul lui Dumnezeu.

35 Și Iisus îl certă zicînd: închisă fie 'ți gura și eși afară din el. Și demonul aruncându 'l în mijloc eși afară din el, nimic vătămându 'l.

36 Și căzu frică peste toți, și vorbeau între dînși uni către alți zicînd: ce este cuvîntul acesta, că cu tărie și putere poruncește spiritelor necurate, și es afară?

37 Și pornia știre despre dînsul în orice loc d'împrejurime.

38 Apoi sculându se din sinagogă veni în casa lui Simon. Iar soacra lui Simon era prinsă de friguri mari, și 'l rugară pentru dînsa.

39 Și stînd plecat asupra ei certă frigurile, și o lăsară; iar ea de grab sculându se slujia lor.

40 Și apunînd soarele toți căți aveau bolnavi de feluri de boale 'i aduseră la dînsul; iar el punînd mâinile peste fiecare dintre ei 'i tămădui.

41 Din mulți eșiau și demoni strigînd și zicînd că tu ești Fiul lui Dumnezeu. Și certînd nu 'i lăsa să vorbiască, pentru că știau că el este Christos.

42 Și făcîndu se zioă eșînd se duse într'un loc pustiu, și gloatele 'l căutau; și veniră pînă la dînsul, și 'l țineau ca să nu plece de la dînși.

43 Dar el zise către dînși că eu trebuie să binevestesc împărăția lui Dumnezeu și la alte orașe, fiind că pentru aceasta sînt trimis.

44 Și predica în sinagogile Galilei

CAP. 5.

Pescuitul lui Petru cu Iacob și Ioan. Leprosul. Slăbănogul. Levi. Ospățul cu vameși. Postirea ucenicilor. Nepotrîvirea celor vechi cu cele noi.

1 Și pe când gloata s'îndesa spre dînsul și asculta cuvîntul lui Dumnezeu, și el sta lângă lacul Ghenesaret,

2 Atunci văzu două vase stînd lângă lac; iar pescari dîndu se jos din ele spălau plășile.

3 Și intrînd într'unul din vase, care era al lui Simon, îl

rugă ca să mâne puțin de la uscat; și stând în vas învăța gloatele.

4 Iar când încetă d'a vorbi, zise către Simon: mână la adânc, și lăsați în jos plășile voastre spre pescuire.

5 Și răspunzând Simon, zise: Învățătorule, toată noaptea muncind nu prinserăm nimic; dar pe cuvîntul tău voi lăsa în jos plășile.

6 Și făcând aceasta prinseră multe mare de pește; și se rupeau plășile lor.

7 Și făcură semn tovarășilor din celălalt vas ca venind să le ajute; și veniră, și umplură amîndouă vasele, în cât ele se afundau.

8 Iar Simon Petru văzînd căzu la picioarele lui Iisus zicînd: ești de la mine, Doamne, că sînt om păcătos.

9 Căci frică îl coprinse pe el și pe toți care erau împreună cu el de pescuitul peștelui, pe care îl prinseră,

10 Asemenea și pe Iacob, și pe Ioan fiii lui Zebedeu, care erau părtași cu Simon. Și Iisus zise către Simon: nu te teme; de acum vei vîna oameni.

11 Și trăgînd vasele la uscat, lăsînd tot 'i urmară.

12 Și pe cînd era el într'unul dintre orașe, iată un bărbat plin de lepră; văzînd dar pe Iisus, și căzînd pe fața sa 'l rugă zicînd: Doamne, dacă voești, poți să mă curățești.

13 Și întinzînd mîna îl atinse zicînd: voese, fii curățit. Și îndată lepra se duse de la dînsul.

14 Și el 'i porunci să nu spue la nimeni; ci plecînd arată te preotului, și du pentru curățirea ta după cum a orînduit Moise spre mărturie lor.

15 Dar și mai mult străbătea vorba despre dînsul, și se adunau gloate multe să asculte și să fie tămăduiți de slăbiciunile lor.

16 Iar el se trăgea d'o parte în pustii și se ruga.

17 Și fu într'una din zile că el învăța, și ședeau farisei și învățători de lege, care veniseră din orî ce satal Galilei și Iudei și din Ierusalem; și puterea Domnului era ca el să tămăduiască.

18 Și iată bărbați aducînd în pat pe un om care era slăbănog, și căutau să 'l ducă înăuntru și să 'l pună înaintea lui.

19 Și ne găsind pe unde să 'l ducă înăuntru din pricina gloatei, suindu se pe casă îl lăsară în jos printre cărămizi cu patul în mijloc înaintea lui Iisus.

20 Și văzînd credința lor zise: omule, eartate 'ți sînt păcatele tale.

21 Și cărturari și farisei începură a se gîndi zicînd: cine este acesta care vorbește defăimări? Cine poate erta păcate de cât unul, Dumnezeu?

22 Iar Iisus cunoscînd gân-

durilelor, răspunzând zise către dênși: ce vă gândiți în inimile voastre?

23 Ce este mai lesne, a zice: eartate 'ți sînt pécatele tale, sau a zice: scoală te și umblă?

24 Dar ca să știți că putere are Fiul omului pe pămînt a erta pécate, zise slăbănogului: ție zic, scoală te și luând patul tîu pleacă la casa ta.

25 Și îndată sculându se înaintea tuturor, luând *patul* pe care zăcea, sê duse la casa sa lăudând pe Dumnezeu.

26 Și uimire coprînse pe toți, și măriau pe Dumnezeu, și se umplură de frică zicînd că vîzurăm lucruri minunate astăzi.

27 Și după acestea eși, și zări pe un vameș cu numele Levi șezînd la vamă, și 'i zise: urmează 'mî.

28 Și lăsînd tot sculându se 'i urma.

29 Și Levi 'i făcu ospet mare în casa sa, și era gloată multă de vameși și de alți care ședeau la masă cu dênși.

30 Și cărtiau farisei și cărturari lor către ucenici lui zicînd: pentru ce mâncați și beți împreună cu vameși și pécatoși?

31 Și răspunzînd Iisus zise către dênși: n'au trebuință de doftor cei sănătoși, ci cei care suferă;

32 N'am venit să chem la pocăință pe drepti, ci pe pécatoși.

33 Iar ei ziseră către dênșul:

ucenici lui Ioan postesc adesea și fac rugăciuni, asemenea și ai fariseilor; iar ai tîi mîncîncă și beau.

34 Iar Iisus zise către ei: nu cum va puteți face pe prieteni mirelui să postiască pe cît timp este mirele cu dênși?

35 Vor veni zile, și cînd mirele va fi luat de la dênși, atunci vor posti în zilele acelea.

36 Și spuse și pildă către dênși că nimeni tăind petec de la vestmînt nou nu 'l pune la vestmînt vechiu; iar dacă *pune*, și pe cel nou va rupe și celui vechiu nu se va potrivi petecul care este de la cel nou.

37 Și nimeni nu pune vin nou în bordufuri vechi; iar dacă *pune*, vinul nou va sparge bordufurile, și el sê va vîrsa și bordufurile vor fi nimicite;

38 Ci trebuie a pune vin nou în bordufuri noi.

39 Și nimeni după ce a bîut *vin* vechiu nu voește *vin* nou; pentru că zice: cel vechiu este bun.

CAP. 6.

Ucenici smulg spice sîmbêta Omul cu mîna uscată. Alegerea celor doisprezece apostoli. Cuvîntarea lui Iisus către popor. Fericirile. Iubirea către vrăjmași. Casa clădită pe temelie bună.

1 Și într'o sîmbêta — a doa după cea d'intîiu — el trecea

prin semănături; și ucenici lui smulgeau spice și frecându le cu mâinele mâncau.

2 Iar uni dintre farisei ziseră: pentru ce faceți ce nu se cade a face sâmbêta:

3 Și răspunzând Iisus zise către dênși: nici aceasta n'ați cetit ce făcu David, când flămânzi el și cei care erau cu dênsul?

4 Cum intră în casa lui Dumnezeu și luă pâinile punerii înainte și mâncă și dete și celor cu dênsul, pe care nu se cuvine a le mânca de cât numai preoți?

5 Și le zicea că Domn este Fiul omului și al sâmbetei.

6 Și în cealaltă sâmbetă el intră în sinagogă și învăța. Și era acolo un om și mâna lui dreaptă era uscată.

7 Iar cărturari și farisei îl pândiau dacă tămăduiește sâmbetă, ca să găsiască a 'l învinui.

8 Dar el știa gândurile lor, și zise omului care avea mâna uscată: scoală și stăi în mijloc. Și sculându se stătu.

9 Și atunci Iisus zise către dênși: vë întreb dacă se cuvine sâmbetă a face bine sau a face rău, a scăpa sau a perde un suflet?

10 Și privind 'i pe toți 'i zise: întinde mâna ta, iar el făcu așa; și se făcu sănătoasă mâna lui *ca și cealaltă*

11 Iar ei se umplură de furie,

și vorbiau între dênși uni către alți ce ar face lui Iisus.

12 Și în zilele acestea el eși la munte ca să se roage, și petrecea noaptea în rugăciune către Dumnezeu.

13 Și când se făcu zioă chemă la sine pe ucenici săi, și după ce alese doisprezece dintre ei pe care 'i numi și apostoli,

14 Pe Simon pe care 'l numi și Petru, și pe Andrei fratele lui, și pe Iacob și Ioan, și pe Filip și Bartolomeu,

15 Și pe Mateu și Toma, și pe Iacob al lui Alfeu și pe Simon, numit Zelotul,

16 Și pe Iuda al lui Iacob, și pe Iuda Iscariotu, care se făcu trădător,

17 Și după ce se dete jos cu dênși, stătu pe un loc șes, și stătu gloată multă de ucenici ai săi, și mulțime mare a poporului din toată Iudea și Ierusalem, și de pe marginea mării Tirului și Sidonului, care veniră să 'l asculte și să fie vindecați de boalele lor,

18 Și cei bântuiți de spirite necurate erau tămăduiți.

19 Și toată gloata căuta să 'l atingă, că putere eșia de la dênsul și vindeca pe toți.

20 Și el ridicându 'și ochi la ucenici săi zicea:

Fericiți voți cei săraci, că a voastră este împărăția lui Dumnezeu.

21 Fericiți voți cei flămânzi acum, că veți fi săturați Fe-

riciți cei care plângeți acum. că veți rîde.

22 Fericiți sînteți cînd oameni vî vor urî, și cînd vî vor scoate dintre ei și vî vor desprețui și vor lepăda numele vostru ca rîu din pricina Fiului omului.

23 Bucurați vî în zioa aceea și săltați; cîci iată plata voastră este multă în cer; pentru că părinți lor făceau în același chip cu profeți.

24 Dar vîi voi avea avuțiilor, că vî luați mîngîierea voastră.

25 Vîi voi care sînteți sătui acum, că veți flămânzi; vîi care rîdeți acum, că vî veți întrista și veți plînge.

26 Vîi cînd toți oamenii vor zice bine de voi; pentru că părinții lor făceau în același chip cu profeți mincinoși.

27 Dar zic vîi care ascultați: iubiți pe vrăjmași voștri, faceți bine la cei care vî urîsc,

28 Binecuvîntați pe cei care vî blestemă, rugați vî pentru cei care vî necăjesc.

29 Celui care te lovește peste falcă dă 'i să loviască și pe cealaltă, și pe cel care 'ți ia vestimentul, nu 'l opri *a'îi lua* și cămașa.

30 Dă la orî care cere de la tine, și de la cel care ȳea ale tale nu cere înapoi.

31 Și dupî cum voiți să vî facă oameni, faceți și voi lor asemenea.

32 Și dacă iubiți pe cei care

vî iubesc. ce mulțumire aveți? Căci și pîcătoși iubesc pe cei care 'i iubesc pe dînși.

33 Și dacă faceți bine la cei care vî fac bine, ce mulțumire aveți? Căci și pîcătoși fac aceeaș.

34 Și dacă împrumutați pe accia de la care nădăjduiți a a lua, ce mulțumire aveți? Și pîcătoși împrumută pîcătoșilor ca să primiască înapoi d'o potrivă.

35 Ciiubiți pe vrăjmași voștri și faceți bine și împrumutați, ne perzînd nădejdea de nimic; și va fi plata voastră multă, și veți fi fii ai celui prea înalt, că el ȳnsuși este bun către cei nemulțumitori și rîi.

36 Fiți deci miloși, dupî cum și Tatăl vostru este milos.

37 Nu judecați, și nu veți fi judecați; nu osîndiți, și nu veți fi osîndiți; ertați, și veți fi ertați;

38 Dați, și vi se va da; mîsură bună, ȳndesată, clătînată și vîrfuită vor da în sinul vostru. Căci cu mîsura cu care mîsurați, vi se va mîsura înapoi

39 Atunci le spuse și α pildă. Nu cumva un orb poate duce pe cale pe orb? Nu vor cădea amîndoi în groapă?

40 Nu este ucenic mai pe sus de ȳnvățătorul sîu; dar adus la desîvîrșire fie care va fi ca ȳnvățătorul sîu.

41 Pentru ce vezi gunoiul ce

este în ochiul fratelui tău, și nu zărești birna ce este în ochiul tău?

42 Cum poți zice fratelui tău, frate, stăi să scot gunoiul ce este în ochiul tău, ne văzând tu însuși birna din ochiul tău? Fățarnice, scoate mai 'ntâiu birna din ochiul tău, și atunci vei vedea să scoți gunoiul ce este în ochiul fratelui tău.

43 Căci nu este pom bun făcând rod rău, nici iarăș pom rău făcând rod bun.

44 Căci fie care pom se cunoaște din rodul lui; pentru că nu culeg *oameni* smochine din spini, nici nu adună struguri din rugi.

45 Omul bun din comoara bună a inimei sale pune înainte ce este bun, și cel rău din cea rea pune înainte ce este rău; căci din prisosul inimei vorbește gura lui.

46 Dar pentru ce mă cheamă Doamne, Doamne, și nu faceți ce zic?

47 Tot care vine la mine și ascultă de cuvintele mele și le face, voi arăta voe cu cine se aseamănă;

48 Este asemenea cu un om care clădește casă, care săpă adânc și puse temelie pe piatră; și vărsându se apele râului bătut în casa aceea, și nu putu s'o clatine, pentru că ea fu bine clădită.

49 Iar cine va fi ascultat și nu va fi făcut este asemenea

cu un om care clădește casa pe pământ fără temelie, în care bătut râul și îndată căzu toată și dărîmarea acelei case fu mare.

CAP. 7.

Iisus însănătoșază la Capernaum pe sluga sutașului. Învierea tînărului din Nain. Trimîși lui Ioan Botezătorul. Femea care unge pe Iisus. Pilda despre cei doi datornici.

1 Și după ce sfinși toate cuvintele sale în auzul poporului, intră în Capernaum.

2 Iar a unui sutaș slugă, care era în cinste la dînsul, bolnavă fiind era să moară.

3 Și auzind de Iisus trimise la el bătrîni ai Iudeilor, rugîndu 'l ca venind să scape pe sluga lui.

4 Iar ei venind la Iisus îl rugară înadins, zicînd că este vrednic ca să 'i învoești aceasta;

5 Căci iubește poporul nostru, și el însuși ne clădi sinagogă.

6 Și Iisus mergea împreună cu ei. Și fiind el acum nu departe de casă, sutașul trimise la dînsul prietenii zicîndu 'i: Doamne, nu te osteni; căci nu sînt vrednic ca să intri sub acoperișul meu;

7 De aceea nici nu m'am crezut pe mine însumi vrednic ca să viu la tine; ci zi un cu-

vînt, și se va tămădui sluga mea.

8 Căci și eu sînt om pus sub stăpînire, avînd sub mine ostași, și zic acestuia: du te, și se duce, și altuia: vino, și vine, și slugi mele: fă aceasta, și face.

9 Iar Iisus auzind acestea se minună de el, și întorcîndu se zise gloatei care 'i urma: voe v_e zic, nici în Israel n'am găsit atîta credință.

10 Și trimiși întorcîndu se a casă aflară sluga sănătoasă.

11 Și în zioa următoare se duse într'un oraș numit Nain; și mergeau împreună cu dînsul ucenici destui ai lui și gloată multă.

12 Iar cînd se apropie de poarta orașului, iată se aducea afară un mort, fiu unic la muma lui, și ea ênsăși era văduvă, și gloată destulă din oraș era cu dînsa.

13 Și v_ezînd o Domnul 'i se făcu milă de ea și 'i zise: nu plînge.

14 Și apropiindu se atinse cosciugul, iar cei care 'l duceau stătura, și el zise: tinere, ție 'ți zic, scoală te.

15 Și mortul se ridică în sus și începu să vorbiască, și 'l dete mumei lui.

16 Iar pe toți 'i coprinse frică, și măriau pe Dumnezeu zicînd că profet mare s'a ridicat între noi, și că Dumnezeu a cercetat pe poporul său.

17 Și eși cuvîntul acesta despre dînsul în toată Iudea și în toată împrejurimea.

18 Și duseră știre lui Ioan ucenici săi despre toate acestea.

19 Și Ioan chemînd la sine pe doi dintre ucenici săi trimise la Iisus zicînd: tu ești acela care vine, sau pe altul să așteptăm?

20 Și venind la dînsul bărbai ziseră: Ioan Botezătorul ne a trimis la tine zicînd: tu ești acela care vine, sau pe altul să așteptăm?

21 Și în ceasul acela vindecă pe mulți de boale și de răni și de spirite rele, și anume la mulți orbi dăruî vedere.

22 Și r_eșpunzînd Iisus le zise: mergînd spuneți lui Ioan ce v_ezurăți și auzirăți, că orbi v_eđ, schiopî umblă, leproși se curățesc, surzi aud, morți se scoală, săracilor se binevestește;

23 Și fericit este cine nu se va fi smintit întru mine.

24 Iar după ce plecară trimiși lui Ioan, începu să vorbiască către gloate despre Ioan: ce ați eșit în pustie să vedeți? O trestie clătîndu se de vînt?

25 Dar ce ați eșit să vedeți? Un om îmbrăcat în vestminte moi? Iată cei care sînt în vestminte alese și în desfătare se află în case împăratești.

26 Dar ce ați eșit să vedeți? Un profet? Adevăr zic voe, și mai mult de cît un profet.

27 Acesta este despre care s'a scris :

«Iată eu trimit înaintea feței tale pe ângerul meu,

Care va găti calea ta înaintea ta.»

28 Zic voă, dintre cei născuți de femeii niminea nu este profet mai mare de cât Ioan, și cine este mai mic în împărăția lui Dumnezeu este mai mare de cât dânsul.

29 Și auzind tot poporul și vameși îndreptățiră pe Dumnezeu, botezați fiind ei cu botezul lui Ioan.

30 Dar fariseii și învățătorii de lege, ne fiind botezați de dânsul, desființară în privința lor ênșile hotărîrea lui Dumnezeu.

31 Decî cu cine voi aseamăna pe oameni acestui neam ? Și cu cine se aseamănă ei ?

32 Se aseamănă cu copii care stau în târg și strigă uni către alți și zic : v'am cântat din fluer și n'ați jucat, v'am cântat de jale și n'ați plâns.

33 Căci a venit Ioan Botezătorul nici pâine mîncînd, nici vin bînd, și ziceți : are demon.

34 A venit Fiul omului mîncînd și bînd, și ziceți : iată om mîncător și bîutor de vin, prieten al vameșilor și păcătoșilor.

35 Și s'a cunoscut de dreaptă înțelepciunea de către toți fiii ei.

36 Și unul dintre fariseii îl ruga ca să mănânce împreună cu dânsul ; și intrînd în casa fariseului șezu la masă.

37 Și iată o femeie care era în oraș o păcătoasă, înțelegînd că șade la masă în casa fariseului, aducînd un alabastru cu mir

38 Și stînd dinapoî lângă picioarele lui, plîngînd începu să ude cu lacrimi picioarele lui și le șterse cu pîrul capului ei, și săruta picioarele lui și le ungea cu mir.

39 Vîzînd dar fariseul care 'l chemase, vorbi întru sine zicînd : acesta dacă ar fi profet, ar cunoaște cine și ce fel este femeia care îl atinge ; căci este păcătoasă.

40 Și rîspunzînd Iisus zise către dânsul : Simone, am să 'ți spun ceva. Iar el zice : Învățătorule, spune.

41 Un împrumutător cu dobîndă avea doi datornici ; unul 'i datora cinci sute de denari, iar celalalt cincizeci.

42 Ne avînd ei să plătiască, 'i ertă pe amîndoi ; decî care dintre ei îl va iubi mai mult ?

43 Rîspunzînd Simon zise : gîndesc că *acela* căruia i s'a ertat mai mult. Iar el 'i zise : drept ai judecat.

44 Și întorcîndu se către femeie zise lui Simon : vezi această femeie ? 'Ți intraiu în casă, apă pentru picioarele mele nu de-șei ; dar aceasta cu lacrimi

'mi udă picioarele și cu pèrul capului ei *le șterse*.

45 Sărutare nu 'mi dedeși; dar aceasta de când intraiu nu încetă sărutându 'mi picioarele.

46 Cu untdelemn nu 'mă unseși capul; dar aceasta cu mir 'mi unse picioarele.

47 De aceea zic ție, ertate sînt păcatele ei cele multe, că mult a iubit; iar cui puțin 'i se eartă, puțin iubește.

48 Și 'i zise: ertate 'ți sînt păcatele.

49 Și cei care ședeau împreună la masă începură să zică între dênși: cine este acesta care eartă chiar păcate?

50 Și zise către femei: cre-diința ta te a mântuit, du te în pace.

CAP. 8.

Femeile care slujesc lui Iisus Pilda cu semănătorul. Muma și frați lui Iisus. Furtuna de pe marea Genesaret. Demonizatul din Gherasen. Fiica lui Iair. Femeia bolnavă.

1 Și după aceea el călătoria din oraș în oraș și din sat în sat predicând și binevestind împărăția lui Dumnezeu,

2 Și cei doisprezece împreună cu dênsul, și oare care femei care fusese tămăduite de spirite rele și de boale, Maria care se numește Magdalena, de la care eșise șapte demoni,

3 Și Ioana femeia lui Chuza, îngrijitorul lui Erod, și Susana și altele multe, care 'i ajutau din averea lor.

4 Dar când se adună gloată multă și din cei care călătoriau la dênsul de prin orașe zise în pildă:

5 Eșit a semănătorul să semine sêmînța lui. Și când sêmăna el una *sêmînța* căzu lângă cale, și fu călcată, și paserile cerului o mîncară.

6 Și alta căzu jos pe peatră și crescînd se uscă pentru că nu avea umezeală;

7 Și alta căzu în mijlocul spinilor, și spini crescînd d'împreună o înăbușiră;

8 Și alta căzu pe pămîntul cel bun, și crescînd făcu rod insutit. Acestea zicînd strigă: cine are urechi să asculte cu luare aminte.

9 Iar ucenicii sîi îl întrebau ce ar fi pilda aceasta,

10 Și el zise: voe este dat să înțelegeți tainele împărăției lui Dumnezeu, iar celorlalți în pilde, ca privind să nu vadă și auzind să nu priceapă.

11 Iar pilda este aceasta: sêmînța este cuvîntul lui Dumnezeu.

12 Iar cele de lângă cale sînt cei care auziră, apoi vine diavolul și îea cuvîntul din inimilor, ca nu cumva crezînd să fie mântuiți.

13 Iar cele de pe peatră *sînt* cei care când au auzit primesc

cu bucurie cuvîntul, dar aceştia n'au rădăcină, ei cred cîtva timp şi în timp de încercare se leapădă.

14 Iar ce căzu între spinî, aceştia sînt care auziră, dar supuşi fiind la grijî şi avuţie şi la plăcerile vieţii sînt înăbuşiţi şi nu fac rod deplin.

15 Iar ce căzu în pămînt bun, aceştia sînt cei care după ce auziră cu inimă curată şi bună ţin cuvîntul şi rodesc în răbdare.

16 Nimenea aprinzînd luminarea o acopere cu vas sau o pune sub pat; ci o pune în sfeşnic, pentru ca cei care intră să vază lumina.

17 Căci nu este *ceva* ascuns care să nu fie dat pe faţă, nici *n'a fost ceva* ascuns care să nu fie cunoscut şi să nu vie la arătare.

18 Decî luaţi seama cum auziţi; căci cine are, 'i se va da, şi cine nu are, se va lua de la dînsul şi ce gîndeşte că are.

19 Şi veni la dînsul muma şi fraţi lui, şi nu puteau să se întîlniască cu dînsul din pricina gloatei.

20 Şi 'i se aduse ştire că muma ta şi fraţi tîi steteau afară dorind să te vază.

21 Iar el răspunzînd zise către dînşi: muma mea şi fraţi mei sînt aceştia care ascultă şi fac cuvîntul lui Dumnezeu.

22 Şi într'una din zile el intră într'un vas şi ucenici săi;

şi zise către dînşi: să trecem dincolo de lac; şi plecară.

23 Iar mergînd ei cu vasul, el adormi. Şi se lăsă pe lac o furtună de vînt, şi dînşi erau umpluţi *de valuri* şi steteau în primejdie.

24 Şi venind la dînsul îl deşteptară zicînd: Invăţătorule, Invăţătorule, sîntem perduţi. Iar el deşteptându-se certă vîntul şi valul apei; şi încetară şi să făcu linişte.

25 Atunci le zise: unde este credinţa voastră? Iar ei temîndu-se se mirară, zicînd uni către alţi: cine este oare acesta, pentru că porunceşte chiar vînturilor şi apei, şi ascultă de dînsul?

26 Şi veniră la uscat în ţinutul Gherasenilor, care este în faţă dincolo de Galilea.

27 Iar eşind el la uscat îl întîmpină un bărbat oare care din oraş avînd demoni; şi mult timp nu se îmbrăcase cu haină, şi nu sta în casă ci în *gropi de morminte*.

28 Vîzînd dar pe Iisus şi răcînd căzu la dînsul, şi cu glas mare zise: ce ai cu mine, Iisuse, Fiule al lui Dumnezeu cel prea înalt? Rogu te, nu mă munci.

29 Căci poruncia spiritului necurat să easă din om; pentru că de mulţi ani îl târise cu dînsul, şi era legat cu lanţuri şi păzit în legături de picioare, dar rupînd legăturile era mînat de demon în pustii.

30 Și Iisus 'l întrebă zicând: cum te numești? Și el zise: legiune că mulți demoni intrase într'ênsul.

31 Și 'l rugau ca să nu le porunciască să se ducă în abis.

32 Și era acolo o turmă de porci mulți păscând în munte; și 'l rugară ca să le dea voie să intre în aceia. Și le dăte voie.

33 Iar demoni eșind din om intrară în porci; și se repezi turma de pe rîpă în lac, și se înecă.

34 Și păzitori văzând ce s'a întîmplat fugiră și vestiră în oraș și la țară.

35 Iar ei eșiră să vadă ce s'a întîmplat, și veniră la Iisus, și găsiră pe omul, din care eșise demoni, îmbrăcat și întreg la minte stînd la picioarele lui Iisus; și se temură.

36 Și cei care văzură le spusă cum fu scăpat cel demonizat.

37 Și 'l rugă toată mulțimea țînutului Gherasenilor ca să plece de la dênși, pentru că erau coprinși de frică mare; iar el intrînd în vas se întoarce.

38 Și bărbatul din care eșise demoni îl ruga ca să fie împreună cu dênsul; dar Iisus îl lăsă zicând:

39 Intoarce te la casa ta, și spune câte 'ți a făcut ție Dumnezeu. Și plecă, vestind prin tot orașul câte 'i a făcut Iisus.

40 Și întorcîndu se Iisus,

gloata îl primi bine; căci toți îl așteptau.

41 Și iată veni un bărbat cu numele Iair, și el era mai mare al sinagogei; și căzînd la picioarele lui Iisus îl ruga ca să intre în casa lui.

42 Că avea o singură fată ca de doisprezece ani, și aceasta era pe moarte. Și mergînd el, gloatele 'l înghesuiau.

43 Și o femeie fiind în curgere de sînge de doisprezece ani, care după ce mai cheltuise cu doftori toată averea ei nu putu fi tămăduită de nimeni,

44 Apropiîndu se de dinapoi atinse ciucurile vestmîntului său, și îndată stătu curgerea singelui ei.

45 Și Iisus zise: cine este care m'atînsese? Și tăgăduind toți, zise Petru și cei împreună cu dênsul: Învățătorule, gloatele te împresoară și te strîmtoarează, și zici cine m'atînsese?

46 Dar Iisus zise: cineva m'atînsese, căci eu simții putere eșită de la mine.

47 Iar femea văzînd că nu rămase ascunsă, tremurînd veni și căzînd la el spuse înaintea poporului întreg pricina pentru care îl atînsese, și cum fu îndată tămăduită.

48 Și el 'i zise: fiică, credința ta te a scăpat; du te în pace.

49 Vorbînd el închî vine cineva de la mai marele sinagogei zicînd că a murit fiica ta; nu mai supăra pe învățătorul.

50 Iar Iisus auzind 'i respunse *zicënd*: nu te teme, crede numai, și va fi scăpată.

51 Și după ce veni a casă nu lăsă pe nimenca să intre cu dënsul, de cât numai pe Petru și pe Ioan, și pe Iacob și pe tatăl copilei și pe muma ei.

52 Iar toți plângeau și se jăluau de dënsa. Și el zise: Nu plângeți; n'a murit ci doar mo.

53 Dar ei îl luau în ris, știind că a murit.

54 Atunci el *dănd afară pe toți și apucând mâna ei strigă* zicënd: copilă, deșteaptă te.

55 Și se întoarse spiritul ei și se sculă îndată, și porunci a 'i se da să mănânce.

56 Și rămaseră uimiți părinți ei; iar el le porunci să nu spue nimenui ce s'a făcut.

CAP. 9.

Trimiterea apostolilor. Erod aude de Iisus. Săturarea celor cinci mii. Mărturisirea lui Petru. Purtarea crucei. Schimbarea la față. Părintele cu copilul demonizat. Iisus prezice moartea sa. Ucenicii gândesc cine e mai mare între dënși. Cele trei pedici d'urma lui.

1 Și chemând la sine pe cei doisprezece le dă putere și împuternicire peste toți demoni și să tămăduiască boale.

2 Și 'i trimise să predice împărăția lui Dumnezeu și să vindece *pe bolnavi*,

3 Și zise către dënși: nu luați

nimic pe cale, nici toeag nici traistă nici pâine nici argint, nici să nu aveți *câte* două vestimente.

4 Și în ce casă veți fi intrat, acolo rămâneți și de acolo eșiți.

5 Și câți nu vă primesc pe voi, eșind din acel oraș scuturați praful de pe picioarele voastre spre mărturie împotriva lor.

6 Iar ei eșind umblau din sat în sat binevestind și tămăduind pretutindenea.

7 Și auzi Erod tetrarchul toate ce se făceau, și era în nedomirire despre ce se spunea de către uni că Ioan s'a sculat dintre morți.

8 Iar de către alți că Elie s'a arătat, și de către alți că s'a sculat un profet oare care dintre cei vechi.

9 Și Erod zise: lui Ioan eu 'i am tăiat capul, dar cine este acesta despre care aud astfel de fapte? Și căuta să 'l vază.

10 Și întorcându se apostoli 'i spuseră câte făcură. Și luându 'i cu sine se duse la o partela un oraș numit Betsaida.

11 Iar gloatele aflând 'i urmară, și el primindu 'i le vorbea despre împărăția lui Dumnezeu, și vindeca pe cei care aveau trebuință de tămăduire

12 Și zioa începu a se însera; atunci venind la dënsul cei doisprezece 'i ziseră. dă drumul gloatei, ca ducându se în satele și în locurile d'împrejur

să poposiască, și să afle de mâncare, pentru că aci suntem în loc pustiu.

13 Iar el zise către dênși: dați le voi să mănânce. Și ei ziseră: nu avem mai mult de cât cinci pâini și doi pești, afară numai dacă ducându ne noi vom fi cumpărat demân-care la tot poporul acesta.

14 Și erau ca la cinci mii de bărbați. Dar el zise către ucenici sêi: așezați 'i la masă cete de câte cinci zeci.

15 Și ei făcură astfel și așe-zară pe toți la masă.

16 Iar el luând cele cinci pâini și cei doi pești, căutând spre cer le binecuvîntă și frân-se, și dete ucenicilor ca să dea în mâini la gloată.

17 Și mîncară și sê săturară toți și se luă ce le rămase doăsprezece coșuri de frămî-turi.

18 Și când se ruga el sin-gur ucenici erau cu dênsul și 'i întrebă zicênd: cine zic gloa-tele că sînt eu?

19 Iar ei rêsponzênd ziseră: Ioan Botezătorul, iar alți Elie, și alți că s'a sculat un profet oare care dintre cei vechi.

20 Și le zise: dar voi cine ziceți că sînt eu? Și rêspon-zênd Petru zise: Christosul lui Dumnezeu.

21 Și certându 'i porunci să nu spue aceasta la nimeni,

22 Zicênd că Fiul omului tre-bue să sufere multe și să nu

fie primit drept bun de către bătrîni și mai mari preoților și cărturari, și să fie omorit și a treia zi să învieze.

23 Și vorbia către toți: dacă voește cineva să vie după mine, să se lepede de sine și să ıea crucea sa în fie care zi, și să 'mı urmeze.

24 Căci cine va fi voit să 'și scape sufletul, îl va perde; dar cine va fi perdut sufletul sêu pentru mine, acesta îl va scăpa.

25 Pentru că ce 'și folosește un om cástigând lumea întreagă, și perzêndu se pe sine ênsuși sau fiind păgubit?

26 Căci cine se va fi rușinat de mine și de cuvintele mele, de acesta se va rușina Fiul omului, când va veni întru mă-rirea sa și a Tatălui și a sîn-ților ângerı.

27 Și zic voê: sînt într'ade-vêr uni din cei de față care nu vor gusta moarte pênê ce nu vor fi vêzut împêrătia lui Dumnezeu.

28 Și după cuvintele ace-stea, ca la opt zile, luând cu sine pe Petru și pe Ioan și pe Iacob sê sui pe munte ca să se roage.

29 Și când sê ruga chipul feței lui sê făcu altul, și îmbră-cămîntea lui albă, strălucind.

30 Și iată vorbiau împreună cu dênsul doi bărbați, care erau Moise și Elie,

31 Care arătându se în mă-

rire spuneau sfârșitul său pe care avea să 'l impliniască în Ierusalēm

32 Iar Petru și cei împreună cu dânsul erau îngreoeați de somn; dar veghind ei încă vîzură mărirea lui și pe cei doi bărbați care steteau împreună cu dânsul

33 Și pe cînd se despărțiau ei de la dânsul, Petru zise către Iisus: Învățătorule, este bine ca noi să fim aici, și să facem trei colibi, una ție și lui Moise una și una lui Elie, neștiind ce vorbește.

34 Zicînd ei acestea se făcu un nor și 'i umbri; iar dînși se înspăimîntară cînd ei intrară în nor.

35 Și se făcu un glas din nor zicînd: acesta este Fiul meu cel ales, ascultați de dânsul.

36 Și cînd se făcea glasul Iisus se află singur. Și ei tăcură și nu spuseră în acele zile nimenui nimic din cele ce vîzuseră.

37 Iar în zioa următoare dîndu se ei jos de pe munte, îl întimpină gloată multă.

38 Și iată un bărbat din gloată strigă zicînd: Învățătorule, te rog, caută spre fiul meu, că 'l am numai pe el,

39 Și iată spirit 'l apucă și d'odată răcnește și 'l scutură cu spumare, și abia se despărtează de la dânsul sdrobindu 'l.

40 Și m'am rugat de ucenici

teî ca să 'l dea afară, dar nu putură.

41 Și Iisus răspunzînd zise: o neam necredincios și sucit, pînă cînd voi fi la voi și vî voi îngădui? Adu aci pe fiul tău.

42 Dar pe cînd venia la dânsul, îl scutură demonul și 'l sgudui tare; iar Iisus certă spiritul necurat, și tămădui pe copil și 'l dete tatălui său

43 Și toți rîmăseră uimiți de mărirea lui Dumnezeu. Dar pe cînd toți se minunau de toate căte făcea, Iisus zise către ucenicii săi:

44 Puneți voi în urechile voastre cuvintele acestea: căci Fiul omului are să fie dat în mîini de oameni

45 Dar ei nu înțelegeau rostul acesta, și era ascuns față de dînși, ca să nu 'l priceapă, și se temeau ca să 'l întrebe despre acest rost.

46 Și intră gînd în ei, cine dintre dînși ar fi mai mare

47 Dar Iisus cunoscînd gîndul inimei lor, luînd un copil îl puse lîngă sine,

48 Și le zise: orî cine va fi primit pe acest copil în numele meu, pe mine mî primește; și orî cine mî va fi primit pe mine, primește pe cel care m'a trimis pe mine; căci cine este mai mic între voi toți, acesta este mare.

49 Și răspunzînd Ioan zise Învățătorule, știm pe unul

care în numele tău dă afară pe demoni, și 'l opriam, pentru că nu urmează împreună cu noi

50 Dar Iisus zise către dânsul: nu opriți, căci cine nu este împotriva voastră, pentru voi este

51 Și când fură împlinite zilele înălțării sale, și el însuși 'și 'ndreptă fața ca să meargă la Ierusalem,

52 Atunci trimise vestitori înaintea feței sale. Și ei ducându se intrară într'un oraș de Samaritani, ca să gătiască pentru dânsul;

53 Și nu 'l primiră, pentru că fața lui era îndreptată spre Ierusalem.

54 Și văzând ucenici săi Iacob și Ioan ziseră: Doamne, voești să zicem ca să se pogoare foc din cer și să 'i mistuiască precum a făcut și Elie?

55 Iar el întorcându se 'i certă. Și zise: nu știți ai cărui spirit sunteți voi; căci Fiul omului n'a venit să pearză suflete de oameni, ci să scape

56 Și se duseră într'alt sat.

57 Și mergând ei, unul zise către dânsul pe cale: voi urma ție ori unde te vei fi dus.

58 Și Iisus 'i zise: vulpile au vizuină și paserile cerului locuințe, ânsă Fiul omului n'are unde să 'și plece capul.

59 Atunci zise către un altul: urmează 'mă. Iar el zise: Doamne, dă 'mă voe ca mai

'ntău ducându mă să îngrop pe tatăl meu

60 Și el zise: lasă morți să îngroape pe morți lor, iar tu ducându te dă știre în toate părțile de împărăția lui Dumnezeu.

61 Și un altul zise: 'ți voi urma ție, Doamne, dar mai întâu dă 'mă voe să las în rânduială pe cei care sânt în casa mea.

62 Iar Iisus zise către dânsul: nimenea punând mâna sa pe plug și uitându se înapoi, nu este potrivit pentru împărăția lui Dumnezeu.

CAP 10

Trimiterea celor șapte zeci de ucenici și întoarcerea lor. Întrebarea despre viața eternă și aproapele. Pilda cu Samaritanul milos. Marta și Maria.

1 Iar după acestea Domnul făcu cunoscut și pe alți șapte zeci, și 'i trimise câte doi înaintea feței sale în ori ce oraș și loc, unde avea să vie el însuși.

2 Și zicea către dânsi: secerișul este mult, dar lucrători puțin; rugați vă deci de Domnul secerișului ca să scoată lucrători la secerișul său

3 Mergeți; iată eu vă trimit ca miei între lupi.

4 Nu purtați pungă de bani, nici traistă, nici încălțăminte, nu urați la nimenea pe cale.

5 În casa în care veți fi în-

trat, ziceți mai 'ntău: pace casei acestăia.

6 Și dacă este acolo fiul păcii, va sta asupra lui pacea voastră; iar dacă nu este, se va întoarce spre voi.

7 Rămâneți în aceeaș casă mâncând și bând ce sânt la dănu; pentru că vrednic este lucrătorul de plata sa. Nu ve mutați din casă în casă.

8 Și în orî ce oraș intrați și ve primi pe voi, mâncați ce ve este pus înainte,

9 Și tămăduiți pe cei bolnavi în el, și spuneți le. S'a apropiat la voi împărăția lui Dumnezeu.

10 Dar în orî ce oraș veți fi intrat și nu ve primește, eșind în stradele lui ziceți:

11 Și praful ce se lipi de noi din orașul vostru îl scuturăm voe la picioare; dar cunoașteți aceasta, că s'a apropiat împărăția lui Dumnezeu.

12 Zic voe că în zioa aceea va fi mai ușor pentru Sodoma de cât pentru acel oraș.

13 Vai ție Chorazim, vai ție Betsaida; că dacă în Tir și Sidon s'ar fi făcut minunile ce au fost făcute în voi, de mult stând în sac și cenușă s'ar fi pocăit.

14 Dar Tirului și Sidonului va fi mai ușor la judecată de cât voe.

15 Și tu Capernaum, nu fuși ridicat pene la cer? Pene la iad vei fi pogorit.

16 Cine ascultă de voi de mine ascultă, ci cine ve desprețuește pe voi pe mine me desprețuește; iar cine me desprețuește pe mine desprețuește pe cel care m'a trimis pe mine.

17 Și se întoarseră cei șaptezeci cu bucurie zicend: Doamne, chiar demoni ni se supun în numele teu.

18 Iar el le zise zăriam pe satan ca un fulger căzend din cer.

19 Iată v'am dat putere să calcați peste șarpî și scorpiu, și peste toată puterea vrăjmașului, și nimic nu va vătămă pre voi.

20 Dar nu ve bucurați de aceasta că spiritele vi se supun, bucurați ve că numele voastre sânt scrise în ceruri.

21 În acelaș ceas se înveseli în sântul spirit, și zise: te laud Tată, Doamne al cerului și al pământului, că ai ascuns acestea de înțelepți și pricepuți, și le ai descoperit celor neștiutori; așa, Tată, că așa a fost bunăvoință înaintea ta.

22 Și întorcendu se către ucenici zise: toate 'mi sânt date mie de către Tatăl meu, și nimenea nu cunoaște cine este Fiul de cât numai Tatăl, și cine este Tatăl de cât numai Fiul, și acela căruia ar voi Fiul să 'i descopere.

23 Și întorcendu se la o parte zise către ucenici: fericiți sânt ochi care ved ce vedeți.

24 Căci zic voe că mulți profeți și împărați voră să vază ce vedeți voi, și nu vëzură, și să auză ce auziți, și nu auziră

25 Și iată un învățător de lege sē sculă ispitându 'l, zicēnd: Invățătorule, ce făcēnd voi moșteni vieța vecinică?

26 Iar el zise către dēnsul: in lege ce este scris? Cum ci-tești?

27 Și răspunzēnd zise «vei iubi pe Domnul Dumnezeu tēu din toată inima ta și in tot sufletul tēu și in toată tăria ta și in tot cugetul tēu», și «pe aproapele tēu ca pe tine ēnsuți».

28 Iar el 'i zise: drept ai rēspuns; fă aceasta și vei fi viu.

29 Dar el voind să se îndrepteze pe sine zise către Iisus: și cine este aproapele meu?

30 Și răspunzēnd Iisus zise: un om mergea in jos de la Ierusalem la Ierichon, și căzu între tâlhari, care și desbrăcându 'l și rănindu 'l se duseră, lăsându 'l jumătate mort.

31 Din întâmplare un preot mergea in jos pe acea cale, și vëzēdu 'l trecu p'alătura de dēnsul

32 Asemenea și un levit sosind la acel loc, după ce veni și vëzu trecu p'alătura de dēnsul.

33 Dar un samaritan mergēnd pe cale veni la el și vëzēdu 'l 'i se făcu milă,

34 Și apropiindu se legă ră-

nile lui turnând untdelemn și vin, și punēdu 'l pe dobitocul sēu il duse la o casă de poposire, și purtă grijă de dēnsul

35 Iar in zioa următoare dimineța când eși, scoțēnd doi denari dete celui care 'i primise și zise: poartă grijă de dēnsul, și ce vei fi mai cheltuit eu 'ți voi da inapoī, când mă întorc iar aci

36 Care dintre acești trei 'ți se pare a fi fost aproapele celui care căzu între tâlhari?

37 Și el zise: cel care făcu milă cu dēnsul. Atunci Iisus 'i zise: du te, fă și tu asemenea.

38 Iar când ei mergeau el intră într'un sat: și o femeec cu numele Marta il primi in casa ei.

39 Și aceasta avea o soră numită Maria, și care stând jos lângă picioarele Domnului asculta cuvintul lui;

40 Iar Marta era prinsă la o parte de multă slujire Și stând zise: Doamne, nu 'ți este grijă că soru mea mă lăsă singură ca să slujesc? Zi 'i dar ca să pue mâna împreună cu mine.

41 Și răspunzēnd Domnul i zise: Marta, Marta, pentru multe îngrijești și de multe te îngrijești,

42 Dar d'un lucru este trebuință, căci Maria 'și alese partea bună, ce nu va fi luată de la dēnsa.

CAP 11

Rugăciunea Domnului. Înscătușirea unui mut demonizat. Neamul doritor de semne. Mustrare îndreptată la riseilor și învățătorilor de lege

1 Și pe când se ruga el într'un loc, când încetă, zise către dânsul unul dintre ucenici săi: Doamne, învață ne să ne rugăm, după cum și Ioan învață pe ucenici săi

2 Iar el le zise când ve rugați, ziceți: *Tată al nostru care ești în ceruri* sântiască se numele tău; vie împărăția ta; *făcă se voea ta precum în cer și pe pământ,*

3 Pâinea noastră de toate zilele dă ne o noie în fie care zi;

4 Și ne eartă noie păcatele noastre, căci și noi ertăm ori cui ne datorează; și nu ne duce în ispită, *ci ne scapă de la cel rău.*

5 Și zise către dênși. cine dintre voi va avea un prieten, și se va duce la dênsul în mezul nopții și 'i zice: prietene, împrumută 'mi trei pâini.

6 Pentru că un prieten al meu veni de pe drum la mine și n'am ce să 'i pun înainte?

7 Și acela răspunzând d'înăuntru zice: nu mă da de osteneală; acum este ușa închisă. și copii mei sunt în pat cu mine; nu pot sculându mă să 'ți dau.

8 Zic voe, chiar daca nu 'i

va da sculându se pentru că 'i este prieten, totuși pentru îndrăzneala lui sculându se 'i va da cât are trebuință.

9 Și eu zic voe: cereți, și se va da voe; căutați, și veți afla, bateți, și se va deschide voe

10 Căci ori cine cere ăea, și cine caută află, și celui care bate 'i se va deschide

11 Și de la care dintre voi, ca tată, va cere fiul pâine, nu cumva 'i va da peatră? Sau *daca* și pește *va cere*, nu cumva 'i va da șarpe în loc de pește?

12 Sau *daca* va cere și un ou, nu cumva 'i va da un scorpion?

13 Deci *daca* voi rei fiind știți să dați lucruri bune la copii voștri, cu cât mai virtos Tatăl vostru care este în cer va da din cer spirit sânt la cei care cer de la dênsul?

14 Și scotea un demon, și acesta era mut; și eșind demonul mutul vorbi; și gloatele se minunau

15 Iar uni dintre dênși ziseră: cu Beelzebul domnul demonilor dă afară pe demoni

16 Și alți ispitindu 'l cereau de la dênsul un semn din cer.

17 Dar el știind gândurile lor le zise: ori ce împărăție desbinându se în sine este pusă, și casă peste casă cade

18 Și *daca* satan s'a desbinat în sine, cum va sta împărăția lui? Pentru că ziceți că eu cu Beelzebul scot afară pe demoni

19 Iar dacă eu cu Beelzebul scot afară pe demoni, fii voștri cu cine 'i scot afară? De aceea ei vor fi judecători voștri

20 Și dacă eu cu degetul lui Dumnezeu scot afară demoni, a ajuns deci la voi împărăția lui Dumnezeu.

21 Când cel tare intrarmat fiind păzește curtea lui, în pace sânt averile lui.

22 Dar îndată ce un mai tare de cât dânsul venind îl va fi biruit, iea armătura lui în care se încrezuse, și împarte prăzile luate de la el

23 Cine nu este cu mine împotriva mea este, și cine nu strânge cu mine risipește

24 Când spiritul necurat va fi eșit din om, umblă prin locuri fără apă căutând repaus, și ne găsind zice: mă voi întoarce la casa mea de unde am eșit

25 Și venind o găsește măturată și gătită.

26 Atunci se duce și iea cu sine alte șapte spirite mai rele de cât el, și intrând locuiește aci, și se fac cele de pe urmă ale omului aceluia mai rele de cât cele d'întău.

27 Iar pe când vorbea el acestea, o femeie din gloată ridicând glas 'i zise: fericit este pântecul care te a purtat și țiele pe care le ai supt

28 Și el zise: așa este, fericiți care ascultă cuvântul lui Dumnezeu și 'l păzesc

29 Și adunându se gloate în grămadă începu a zice: neamul acesta este neam rău; cere semn, și semn nu 'i se va da de cât numai semnul lui Iona *profetul*

30 Căci după cum Iona fu un semn pentru Nineviți, astfel va fi și Fiul omului pentru neamul acesta

31 O împărăteasă de la miazăzi se va ridica la judecată cu bărbați acestui neam și 'i va osîndi, că a venit de la marginele pământului să asculte înțelepciunea lui Solomon, și iată mai mult de cât Solomon *este aci*

32 Bărbați Nineviți se vor scula la judecată cu neamul acesta și 'l vor osîndi; că ei se pocăiră la predica lui Iona și iată mai mult de cât Iona *este aci*

33 Nimenea aprinzând lumină nu o pune în ascunzătoare nici sub obroc, ci în sfeșnic, pentru ca cei care intră să vază lumina.

34 Luminătorul corpului este ochiul tău. Când ochiul tău este curat, și tot corpul tău este luminat; dar când este rău, și corpul tău *este* întunecat.

35 Iea seama dar ca lumina care este în tine să nu fie întunecată

36 Deci dacă tot corpul tău este luminat, ne având vre o parte întunecată, luminat va fi tot, ca și când luminătorul te luminează cu raza sa

37 Și pe când vorbea îl rugă un fariseu ca să prânziască la dânsul; și intrând se puse la masă

38 Iar fariseul văzând se miră că nu s'a îmbăeat mai 'ntîiu înainte d'a prânzi

39 Și Domnul zise către dânsul: acum voi farisei curățiți partea din afară a paharului și a vasului de mîncare, dar înăuntru vostru este plin de răpire și rîutate.

40 Nemintoșilor, oare cel care făcu ce este din afară, nu făcu și ce este d'inăuntru?

41 Dați dar cele d'inăuntru milostenie și iată tot v_e este curat

42 Decî vai vo_e fariseilor, c_ă dați zeciuială *din* ismă, și rută și *din* orî ce legumă, și lăsați la o parte judecarea *dreaptă* și iubirea către Dumnezeu; pe acestea trebuia să *le* faceți, și pe acelea să nu *le* lăsați

43 Vai vo_e fariseilor, c_ă iubiți cel d'intîiu scaun în sinagogi și urările de bine în tîrguri

44 Vai vo_e, *c_ărturari și farisei fățarnici*, c_ă sunteți ca mormintele ce nu se cunosc, și oameni care umblă pe d'asupra nu le știu

45 Și răspunzînd unul dintre învățători de lege 'i zice. În-vățătoarele, zicînd acestea și pe noi ne înfrunzezi rușinos

46 Iar el zise: vai și vo_e în-

vățătorilor de lege, c_ă încărcăți pe oameni cu sarcini anevoe de purtat, iar voi nici cu unul din degetele voastre nu atingeți sarcinile.

47 Vai vo_e, pentru c_ă clădiți mormintele profeților, iar părinți voștri 'i omorîră.

48 Decî dar sunteți martori și incuviințați faptele părinților voștri, pentru c_ă dînși 'i au omorît, iar voi clădiți *mormintele lor*

49 De aceea și înțelepciunea lui Dumnezeu zise: voi trimite la dînși profeți și apostoli, și dintre ei vor omorî și vor urmări.

50 Pentru ca să fie cerut înapoi de la neamul acesta singele tuturor profeților, ce este vărsat de la întemeierea lumii,

51 De la singele lui Abel pînă la singele lui Zacharia care peri între altar și templu; așa este, v_e spun, va fi cerut înapoi de la neamul acesta

52 Vai vo_e învățătorilor de lege, c_ă ați luat cheea cunoștinții; voi ênșiv_e n'ați intrat și pe cei care erau să intre 'i ați oprit.

53 Și c_ănd eși el de acolo, c_ărturari și farisei începură a 'l urî strașnic și a 'i da pricina să vorbiască de mai multe,

54 Pîndindu 'l și *c_ăut_ănd* ca să prinză ceva din gura lui *pentru ca să 'l învinuiască*.

CAP 12

*Aluatul fariseilor Defăimarea im-
protiva Sf. Spirit Lepadarea de cele
lumesti Privighiarea Impacarea cu
protivnicul*

1 Și în acelaș timp adunân-
du se zecimi de mii de gloată,
în cât se călcau uni pe alți, în-
zepu a vorbi mai 'ntîiu către
ucenici săi : feriți v_e pe voi în-
șiv_e de aluatul fariseilor, care
aste fătărie

2 Nimic nu este acoperit de
toate părțile care nu va fi des-
coperit, și ascuns care nu va
fi cunoscut

3 De aceea căte ați zis la in-
tuneric, vor fi auzite la lumină,
și ce ați vorbit la ureche în
camere vor fi vestite de pe a-
coperișul caselor

4 Vo_e v_e zic, prieteni mei,
nu v_e temeți de cei care omoară
corpul și după acestea nu mai
au ce să mai facă

5 V_e voi arăta âns_e de cine
să v_e temeți ; temeți v_e de a-
cela care după ce a omorît are
putere să arunce în gheenă
Așa este, zic vo_e, de acestea
temeți v_e

6 Au doar nu se vind cinci
vrăbii pentru doi bani ? Și nici
una din ele nu este uitată înă-
ntea lui Dumnezeu.

7 Dar și peri capului vostru
toți sînt num_eați Deci nu v_e
temeți ; voi v_e deosebiți de
multe vrăbii.

8 Și zic vo_e, ori cine va fi

marturisit pentru mine înaintea
oamenilor, și Fiul omului va
mărturisi pentru d_ensul înă-
ntea ângerilor lui Dumnezeu,

9 Iar cine m_e va fi t_ăgăduit
înaintea oamenilor, t_ăgăduit va
fi înaintea ângerilor lui Dum-
nezeu

10 Și ori cine va zice cuvînt
improtiva Fiului omului, ertat
va fi lui ; dar celui care va fi
zis defăimare improtiva S_ân-
tului Spirit nu 'i se va erta

11 Și c_ănd v_e duc pe voi la
sinagogi și dregătorii și stă-
piniri, nu îngrijiți cum sau ce
veți r_ăspunde sau ce veți zice,

12 C_ăci S_ăntul Spirit v_e va
înv_ăta chiar în acel ceas ce
trebuie să spuneți

13 Și unul din gloată 'i
zise. Înv_ățătorule, spune fra-
telui meu să împartă moște-
nirea cu mine

14 Iar el 'i zise : omule, cine
m'a pus judec_ător sau împăr-
țitor peste voi ?

15 Și zise către d_ensii : luați
aminte și păziți v_e de ori ce
pornire spre înavuțire, pentru
că vieța cuiva nu stă în pri-
sosul ce are din avuțiile sale.

16 Apoi spuse o pildă către
d_ensii zic_ănd : țarina unui om
avut rodi bine

17 Și se g_ăndia în sine zi-
c_ănd ce voi face, că n'am unde
să strîng roadele mele ?

18 Și zise : aceasta voi face
'mi voi da jos gr_ănarile și mai
marî voi clădi, și voi strînge

acolo toate roadele mele și bunurile mele,

19 Și voi zice sufletului meu suflă, ai multe bunuri puse pentru mulți ani; odihnește-te, mănâncă, bea, veselește-te.

20 Dar Dumnezeu 'i zise: nemintosule, în noaptea aceasta au să ceară înapoi de la tine sufletul tău; și cele ce ai gătit ale cui vor fi?

21 Așa este cel care adună comoară pentru sine însuși, și nu se înavuțește în Dumnezeu. ✕

22 Și zise către ucenici săi drept aceea zic voe, nu îngrijiți pentru sufletul vostru ce să mâncați nici pentru corpul vostru cu ce să vă îmbrăcați

23 Sufletul este mai mult de cât hrana și corpul de cât îmbrăcăminte.

24 Priviți corbi, că nici nu seamănă nici nu secără, ei n'au cameră nici grânar, și Dumnezeu 'i hrănește; cu cât mai mult vă deosibiți voi de paseri!

25 Cine dintre voi îngrijind poate adăoga la vârsta sa un cot?

26 Deci dacă nu puteți nici ce este cel mai neînsemnat lucrul, pentru ce îngrijiți de celelalte?

27 Priviți crini cum cresc, nici nu torc nici nu țes, și zic voe, nici Solomon în toată mărirea lui nu se îmbracă ca unul din aceștia.

28 Dacă dar Dumnezeu îmbracă astfel în câmp earba, care este azi și mâine se aruncă în cuptor, cu cât mai virtuos pe voi, puțin credincioșilor?

29 Și voi nu căutați ce să mâncați și ce să beți, și nu fiți necumpeniți;

30 Căci toate acestea le caută păgâni lumii; iar Tatăl vostru știe că aveți trebuință de acestea.

31 Deci căutați împărăția lui, și acestea toate se vor adăoga voe.

32 Nu te teme, turmă mică; pentru că Tatăl vostru a binevoit să vă dea împărăția.

33 Vindeți averile voastre și dați milostenie; faceți voe înșivă pungi ce nu învechesc, comoară neîncetată în ceruri, unde fur nu se apropie nici molie nu strică.

34 Căci unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.

35 Incinse fie mijloacele voastre și lumînările aprinse:

36 Și voi asemenea oamenilor care așteapta pe domnul lor însuși, când se va întoarce de la nuntă ca venind și bătând la ușă îndată să 'i deschiză.

37 Fericite sunt slugile acelea pe care venind domnul le va găsi veghind; adevăr zic voe că se va încinge și 'i va pune la masă și trecând alături 'i va sluji.

38 Și dacă va fi venit în a doa streajă, și în a treia, și va fi găsit astfel, fericite sunt *slugile* acelea.

39 Cunoașteți dar aceasta, că dacă stăpînul de casă ar ști în ce ceas vine furul ar fi veghiat, și n'ar fi lăsat să 'i se sape casa.

40 Deci și voi fiți gata, că în ceasul în care nu gândiți vine Fiul omului

41 Și Petru 'i zise: Doamne, către noi vorbești această pildă sau și către toți?

42 Și Domnul zise: cine este dar econom credincios, cu min-te, pe care îl va pune stăpînul peste slugărima sa, spre a da la timp cuvenit demâncarea?

43 Fericită *este* sluga aceea, pe care venind stăpînul îl va găsi făcînd astfel.

44 Adevărat zic voe că 'l va pune peste toată avuția sa.

45 Dar dacă acea slugă va fi zis în inima sa. stăpînul meu întărziază să vie, și va fi început să bată pe slugi și pe slujnici, să mănânce și să bea și să se îmbete,

46 Stăpînul acelei slugi va veni în zioa în care el nu așteaptă și în ceasul când nu știe, și 'l va despica în două. și partea lui o va pune cu necredincioși.

47 Iar sluga aceea care a știut voea stăpînului său și n'a gătit sau n'a făcut după voea lui va fi cumplit bătută

48 Și care n'a știut, dar a făcut *fapte* vrednice de bătae, puțin va fi bătută. De la ori cine cui mult s'a dat, mult se va cere de la dînsul, și cui s'a incredințat mult, vor cere de la dînsul mai mult.

49 Ioc am venit să arunc pe pămînt, și cât de mult voesc ca acum să fie aprins!

50 Dar am un botez spre a fi botezat, și cât de neliniștit sînt pînă când se va fi îndeplinit!

51 Gândiți că am venit să dau pace pe pămînt? Nu, zic voe, ci numai desbinare.

52 Pentru că de acum vor fi cinci într'o casă desbinați, trei împotriva a doi, și doi împotriva a trei.

53 Desbinați vor fi tată împotriva fiului și fiu împotriva tatălui; muma împotriva fiicei și fiica împotriva mumei, soacră împotriva nori sale și noră împotriva soacrei.

54 Și zicea și către gloate: când vedeți nor ridicându se de la apus, îndată ziceți că vine ploae mare, și așa este;

55 Și când vedeți suflînd vîntul de la miază zi, ziceți că va fi căldură mare, și este

56 Fățarnici, fața pămîntului și a cerului știți să le cercetați, dar acest timp cum nu știți să 'l cercetați?

57 Pentru ce dar nu judecați și de la voi înșivă ce este drept?

58 Și pe când mergi cu protivnicul tău la dregător, dă 'ți osteneală pe cale ca să te desfaci de dânsul, ca nu cumva să te tîrască la judecător, și judecătorul să te dea în mîna slujitorului, și slujitorul să te arunce în închisoare.

59 Zic ție, nu vei eși de acolo pînă ce nu vei fi plătit și cel din urmă ban.

CAP 13.

Galileeni uciși. Înșănătoșirea unei femei sîmbeta. Pilda cu grăuntele de muștar și cu aluatul. Intrarea în împărăția lui Dumnezeu. Pădirea din partea lui Erod.

1 Și în acelaș timp erau de față unii aducîndu 'i știre despre Galileeni, al căror singe Pilat îl amestecă cu jertfele lor.

2 Și răspunzînd Iisus le zise: gîndiți voi oare că acești Galileeni au fost mai păcătoși de cît toți Galileeni, pentru că au pățit acestea ?

3 Nu, zic voe, dar dacă nu vî veți fi pocăit, toți asemenea veți peri.

4 Sau acei optsprezece peste care căzu turnul în Siloam și 'i omori, gîndiți voi oare că ei au fost mai greșiți de cît toți oameni care locuiesc în Ierusalem ?

5 Nu, zic voe, dar dacă nu vî veți fi pocăit, toți asemenea veți peri.

6 Și spuse pilda aceasta oare cine avea un smochin sădit în viea sa, și veni căutînd rod într'ensul și nu găsi.

7 Atunci zise către vier iată trei ani de cînd viu căutînd rod în acest smochin și nu găsesce ; taie 'l ; pentru ce face și pămîntul nefolositor ?

8 Iar el răspunzînd 'i zice: Doamne, lasă 'l și anul acesta pînă cînd voi fi săpat împrejurul lui și voi fi pus gunoiu,

9 Și dacă va fi făcut rod în viitor, bine ; iar dacă nu, îl vei tăca.

10 Și învăța într'una din sinagogi sîmbeta.

11 Și iată o femeie avea de optsprezece ani spirit de slăbiciune, și era gârbovită și nu putea să se ridice în sus nici de cum.

12 Și vîzînd o Iisus o chemă la sine și 'i zise : femeie, ești lăsată de slăbiciunea ta,

13 Și puse mîinile peste dînsa ; și îndată se îndreptă în sus și măria pe Dumnezeu.

14 Și răspunzînd mai marele sinagogei, adînc mîhnindu se că Iisus o tîmădui sîmbeta, zicea gloatei că șale zile sînt în care trebuie a se lucra, decî într'ensele venind tîmăduiți vî și nu în zioa sîmbetei.

15 Dar Domnul 'i răspunse și zise : fățarnicilor, fie care dintre voi sîmbeta nu desleagă boul său or asinul de la esle, și ducîndu 'l îl adapă ?

16 Iar aceasta, fiică a lui Abrahăam fiind, pe care o legă satana, iată de optsprezece ani, nu trebuia să fie deslegată de legătura aceasta în zioa sâmbetei ?

17 Și zicând el acestea se rușinau toți care steteau împotriva lui, și toată gloata se bucura de toate faptele mărețe ce se sêvêrșiau de dênșul.

18 Decî zicea : cu ce este asemenea împêrăția lui Dumnezeu, și cu ce o voi asemêna ?

19 Este asemenea unui grăunte de muștar, pe care luându 'l un om îl aruncă în ênsăși grădina sa, și crescuse și se făcu pom mare, și pasêrile cerului locuiră în ramurile lui.

20 Și iar zise : cu ce voi asemêna împêrăția lui Dumnezeu ?

21 Este asemenea unui aluat, pe care luându 'l o femeie 'l a ascuns în trei măsuri de făină, pênê ce s'a dospit tot.

22 Și umbla din oraș în oraș și din sat în sat învățând și călătorind la Ierusalem

23 Iar un oare care 'i zise Doamne, puțin să fie oare cei care sê mântuesc ? Și el zise către dênși :

24 Luptați vê ca să intrați prin poarta cea strîmtă, că mulți, zic voê, vor căuta să intre și nu vor putea.

25 Idată ce stăpînul casei se va fi sculat și va fi închis ușa, și veți fi început să stați

afară și să bateți la ușă zicând Doamne, deschide ne, și rês-punzênd vê va zice : nu vê știu de unde sînteți,

26 Atuncî veți începe a zice am mâncat înaintea ta și am bêt, și în stradele noastre ai învățat.

27 Și va zice : zic voê, nu vê știu de unde sînteți ; « depărtați vê de la mine toți făptuitori de nedreptate »

28 Acolo va fi plângerea și scărșnirea dinților, când veți vedea pe Abrahăam și pe Isaac și pe Iacob și pe toți profeți în împêrăția lui Dumnezeu, iar pe voi aruncați afară.

29 Și vor veni de la rêsărit și de la apus, de la mează noapte și de la mează zi, și vor sta la masă în împêrăția lui Dumnezeu.

30 Și iată sînt în urmă care vor fi întîiu, și sînt întîiu care vor fi în urmă.

31 Și în acel ceas se apropiară de dênșul niște farisei zicêndu 'i : ești și pleacă d'aci, fiind că Erod voește să te omoare

32 Și le zise ducêndu vê spuneți vulpii aceștea. iată dau afară demoni și tîmăduiri sêvirșesc astăzi și mâine, și a treia zi sfîrșesc

33 Dar trebuie ca eu să călătoresc astăzi și mâine și în zioa următoare, pentru că nu se poate să peară un profet afară din Ierusalem.

34 Ierusaleme, Ierusaleme, care omori pe profeți și ucizi cu petre pe cei trimiși la tine, de câte ori am voit să adun pe copii tîi după cum adună paserea pui săi sub aripă, dar n'ai voit

35 Iată «vi se lasă casa voastră» pustie. Dar zic voe, că nu mă mai vedeți pînă când veți zice «binecuvîntat cine vine în numele Domnului»

CAP 14

Iisus însănătoșază pe un bolnav de idropică. Cere umilință și facere de bine. Pilda despre ospetul cel mare. Lepădarea de sine

1 Și când intră el în casa unuia dintre mai mari fari-seilor sâmbeta ca să mănânce pâine, ei îl pândiau

2 Și iată un om bolnav de idropică era înaintea lui

3 Și răspunzînd Iisus vorbi către învățători de lege și farisei zicînd: se cuvine oare a tîmădui sâmbeta sau nu? Iar ei tăcură.

4 Și apucînd il tîmădui și 'i dete drumul.

5 Iar către dînși răspunzînd zise. al cărui dintre voi fiu sau bou va cădea în puț, și nu îndată îl va trage în sus în zioa sîmbetei?

6 Și nu fură în stare a răspunde la acestea

7 Apoi spuse o pildă către

cei chemați, după ce luă seama cum 'și alegeau cele d'întîiu locuri, zicînd către dînși:

8 Când vei fi chemat de cine va la nuntă, nu te pune la masă în cel d'întîiu loc, ca nu cumva să fie chemat de dînsul altul mai cinstit de cît tine,

9 Și venind cel care te a chemat pe tine și pe el 'ți va zice dă locul acestuia; și atunci cu rușine vei începe a ține cel din urmă loc.

10 Deci când vei fi chemat, ducîndu te așază te în cel din urmă loc, ca să 'ți zică, când va fi venit cel care te a chemat: prietene, mută te mai în sus; atunci vei avea cinste înaintea tuturor care stau împreună cu tine la masă.

11 Pentru că orî cine se înalță pe sine va fi umilit; și cine se umilește pe sine va fi înălțat.

12 Dar zicea și celui care il chemase: când faci prînz sau cină, nu chema pe prieteni tîi nici pe frați tîi nici pe rudele tale nici vecini avuți, ca nu cumva și ei să te cheme iar și să ai răsplată.

13 Ci când faci ospet, cheama săraci, neputincioși, schiopi, orbi,

14 Și fericit vei fi, pentru că n'au să 'ți dea înapoi dar 'ți se va răsplăti la învierea dreptilor.

15 Și auzind acestea unul dintre cei care sta împreună

la masă 'i zise: *fericit este care va mânca pâine în împărăția lui Dumnezeu*

16 Iar el 'i zise: un om făcea cină mare, și chemă pe mulți,

17 Și trimise pe sluga sa la ceasul cinei să zică celor chemați: *veniți că acum este gata.*

18 Și începură unul după altul toți să ceară ertare. Cel d'întău 'i zise: *țarină am cumpărat, și am trebuință să mă duc s'o véz; te rog, eartă mă.*

19 Și altul zise: *am cumpărat cinci perechi de boi, și mă duc să 'i încerc; te rog, eartă mă*

20 Și altul zise: *m'am însurat, și de aceea nu pot veni*

21 Și întorcându se sluga spuse domnului său acestea. Atunci mâniindu se stăpînul casei zise slugiei sale: *eși îndată în stradele și cărările orașului și adu aici săraci și neputincioși și orbi și șchiopi*

22 Și zise sluga, domnule, s'a făcut ce ai poruncit, și mai este loc.

23 Și zise domnul către slugă: *eși la drumuri și garduri și silește 'i să între, ca să 'mi fie casa plină;*

24 Căci zic voé că din acei bărbați care au fost chemați nici unul nu va gusta din cina mea

25 Și mergeau împreună cu el gloate multe, și întorcându se zise către dênși:

26 *Daca vine cineva la mine și nu urăște pe tatăl său pe muma sa și pe femeia sa, și pe copiii săi, și pe frații săi și pe surorile sale, și chiar și vicața sa ênsăș, nu poate fi ucenicul meu.*

27 Ori cine nu poartă crucea sa ênsăș și vine după mine, nu poate să 'mi fie ucenic.

28 Căci cine dintre voi voind a clădi un turn nu stă mai 'ntău și socotește cheltueala, dacă are pentru desêvîrșire?

29 Ca nu cumva punând el temelie și ne fiind în stare a sêvîrși, toți privitori să înceapă a 'l lua în ris,

30 Zicând că acest om a început a clădi și n'a fost în stare să sêvîrșiască.

31 Sau care împărat, plecând să se bată în resboiu cu alt împărat, nu stă mai 'ntău să se sfătuiască dacă poate între zece mii să întîmpine pe cel care vine împotriva lui cu douăzeci de mii?

32 Iar dacă nu, fiind el închê departe trimițînd solie se roagă pentru cele de pace

33 Astfel dar ori cine dintre voi care nu se leapădă de toate avuțiile sale nu poate să 'mi fie ucenic.

34 Bună este sarea; dar dacă și sarea 'și va fi pierdut putea, cu ce va fi îndreptată?

35 Nu este folositoare nici pentru pămînt, nici pentru gunoiu; *oameni* o aruncă afară.

Cine are urechi să asculte cu
luare aminte

CAP 15

*Pilda despre oaea perdută și despre
drachma perdută. Înțoarcerea futei
risipitor la tatăl său*

1 Și toți vameși și păcătoși
se apropiau de dânsul ca să 'l
asculte.

2 Dar farisei și cărturari
murmurau zicând că acesta pri-
mește la sine pe păcătoși și
mănâncă împreună cu ei.

3 Iar el spuse către dânsi
această pildă zicând:

4 Care om dintre voi având
o sută de oi și perzând una din
ele nu lasă pe cele noăzeci și
noă în câmpie, și se duce după
cea perdută pînă când o va fi
găsit?

5 Și găsind o pune pe umeri
săi bucurându se,

6 Și după ce a venit a casa
cheamă prieteni și vecini, zicên-
du le: bucurați vă împreună
cu mine, că 'mi am găsit oaea
cea perdută.

7 Zic voă că astfel pentru un
păcătos care se pocăiește va fi
bucurie în cer *mai mult* de
cât pentru noăzeci și noă de
drepti, care n'au trebuință de
pocăință.

8 Sau care femei având
zece drachme, dacă va fi pierdut
o drachmă, nu aprinde oare
lumină și mătură casa și caută

cu luare aminte pînă când o va
fi găsit?

9 Și după ce a găsit o cheamă
prietenele și vecinele zicând:
bucurați vă împreună cu mine,
ca am găsit drachma pe care
am pierdut o

10 Astfel, zic voă, este bu-
curie înaintea ângerilor lui
Dumnezeu pentru un păcătos
care se pocăiește

11 Și zise: un om avea doi fii

12 Și cel mai tînăr dintre ei
zise tatălui său: tată, dă 'mi
partea de avuție ce 'mi cade
Și le împărți averea.

13 Și nu după multe zile fiul
mai tînăr strîngînd toate se
duse într'o țară depărtată, și
acolo risipi avuția sa veșuind
destrămat.

14 Și după ce dânsul cheltui
tot se întîmplă foamete mare
prin acea țară, și el începu să
fie în lipsă.

15 Și ducîndu se se lipi de
unul dintre locuitori acelei țări,
și 'l trimise la câmpul său să
păziască porci;

16 Și doria să 'i umple pân-
tecele din roșcori pe care 'i
mâncau porci, dar nimenea
nu 'i da.

17 Și venindu 'și în minți
zise: câți simbriași ai tatălui
meu au prisos de pâine, iar eu
pier aci de foame.

18 Sculându mă voi merge la
tatăl meu și 'i voi zice: tată,
am greșit în fața cerului și
înaintea ta.

19 Nu mai sînt vrednic a fi numit fiul tîu; fa mîe ca pe unul dintre simbriași tei

20 Și sculîndu se veni la tatăl sîu Și fiind el âncîh de parte tatăl sîu îl vîzu și 'i se făcu mila, și alergînd sî plecî pe gîtul lui și 'l sîrutî.

21 Iar fiul 'i zise: tatî, am greșit în fața cerului și înaintea ta, nu mai sînt vrednic a fi numit fiul tîu

22 Și tatîl zise cître slugile sale: aduceți curînd un vestmînt lung, cel d'întîiu, și îmbrîcați 'l, și dați inel în mîna lui și încîlțîmînte în picioare,

23 Și aduceți vițelul cel îngrîșat, înjunghiați, și mîncînd sî ne veselîm.

24 Cî acest fiu al meu mort era și învîie, perdut era și sî aflî Și începurî a se veseli

25 Iar fiul sîu mîi mare era la cîmp, și venînd cînd se apropie de casî auzi cîntare și jocuri

26 Și chemînd la sine pe una dintre slugi întrebî ce sî fie acestea.

27 Și el 'i spuse cî fratele tîu a venit; și tatîl tîu, pentru cî 'l a primit sînîtos, înjunghia vițelul cel îngrîșat

28 Și se întîrîtî de mînie și nu voia sî între; iar tatî sîu eșînd îl ruga.

29 Dar el rîspunzînd zise tatîlui: iatî d'atîția anî 'ți slujesc și nicî o datî porunca ta n'am cîlcat, și mic nicî o datî

nu 'mî ai dat un edișor, ca sa mîe veselesc cu prieteni mei.

30 Iar cînd veni acest fiu al tîu, care 'ți mîncî averea cu desfrînatele, înjunghiași pentru dînsul vițelul cel îngrîșat.

31 Și el 'i zise: fiule, tu în tot dauna ești împreună cu mine, și toate ale mele ale tale sînt.

32 Trebuia sî ne veselîm și sî ne bucurîm, cî fratele tîu acesta mort era și învîie; perdut era și se aflî.

CAP. 16.

Economul nedrept. Nimenî nu poate sluji la doi domni. Despre farisei. Ioan și legea Despîrțirea de femei. Avutul și Lazîr.

1 Și zicea și cître ucenici sîi: era un om avut care avea un econom, și acesta fu învînit la dînsul ca risipîndu 'i averea.

2 Și chemîndu 'l 'i zise: ce este aceasta ce auz de tine? Dî socoteala de economia ta. cîci nu mîi poți fi econom.

3 Iar economul zise în sine: ce am sî fac, pentru cî de 'nîl meu îea economia de 'mine? A sîpa nu sînt în stî și a cerși 'mî este rușine.

4 Știu ce am sî fac, pentru ca atuncî cînd voi fi fost dat afarî din economie sî mîe pri-miascî chiar în casele lor.

5 Și chemînd la sine cîte

unul pe fie care dintre datornici domnului său zise celui d'întîiu. cât ești dator domnului meu ?

6 Iar el zise: o sută de măsuri de untdelemn Și el 'i zise: primește 'ți înscrisul și șezînd scrie degrab cincizeci.

7 După aceea zise celui alt: dar tu cât ești dator ? Iar el zise: o sută de măsuri de grâu. Și el 'i zice: primește 'ți înscrisul și scrie optzeci

8 Și domnul laudă pe economul nedrept, fiind că făcu cu minte; pentru că fii acestui veac sînt față de neamul lor înșuși mai cu minte de cât fii luminii.

9 Și eu vă zic faceți vă însivă prietenii din Mamona cel nedrept pentru ca *atunci* când el va fi încetat să vă primiască ei în locuințele vecinice

10 Cel credincios în puțin este credincios și în mult, și cel nedrept în puțin nedrept este și în mult.

11 Deci dar, dacă n'ați fost credincioși în Mamona cel nedrept, cine vă va încredința adevărul ?

12 Și dacă n'ați fost credincioși în ceea ce este strein, cine va da voe ce este al vostru ?

13 Nicî o slugă nu poate sluji la doi domni; căci sau pe unul va urî și pe celălalt îl va iubi, sau de unul se va ține și pe celălalt îl va desprețui. Nu pu-

teți sluji lui Dumnezeu și lui Mamona.

14 Și acestea toate le auziau farisei care erau iubitori de argint, dar îl luau în ris de față.

15 Și le zise: voi sînteți *oameni* care vă faceți drepti însivă înaintea oamenilor, dar Dumnezeu cunoaște inimile voastre; pentru că ce este ales între oameni, uriciune *este* înaintea lui Dumnezeu.

16 Legea și profeți pînă la Ioan, de atunci împărăția lui Dumnezeu se binevestește și fie care prin stăruință pătrunde în ea.

17 Dar mai lesne este ca să treacă cerul și pămîntul de cât să cază un corn *de literă* din lege.

18 Ori cine lasă femeia sa și se însoară cu alta sîvîrșește adulter, și cine se însoară cu cea lăsată de bărbat sîvîrșește adulter.

19 Era un om avut, și se îmbrăca în purpură și bis veselindu se strălucit în fie care zi.

20 Era și un sărac cu numele Lazar care fusese aruncat la poarta lui, plin fiind de răni

21 Și dorind să se sature din cele ce cădeau de la masa avutului;

22 Dar și câini venind lingeau rănile lui. Și muri săracul și el fu dus de ângeri în sînul lui Abraam; muri ânsă și avutul și fu înmormîntat

23 Și în Iad ridicându 'și ochi, fiind el în chinuri, vede de departe pe Abraam și pe Lazar în sinul lui.

24 Atunci el strigând zise. Tată Abraame, fie 'ți milă de mine și trimite pe Lazar, pentru ca să întingă în apă vârful degetului său și să 'mi răcoriască limba, fiind că în dureri sunt în flacăra aceasta.

25 Dar Abraam zise: fiule, adu 'ți aminte că 'ți ai primit cele bune în viața ta, și Lazar asemenea cele rele; acum dar el este mângăeat aici, iar tu ești în dureri.

26 Și pe lângă toate acestea între noi și între voi este statornicită o prăpastie mare, pentru ca cei care voesc să nu poată trece de aici la voi, nici de acolo să nu treacă la noi.

27 Atunci zise: te rog dar, tată, ca să 'l trimiți în casa tatălui meu;

28 Căci am cinci frați, pentru ca să le spue adevărul, ca să nu vie și dênși în acest loc de chin.

29 Dar Abraam zise: au pe Moise și pe profeți, să asculte de dênși.

30 Și el zise: nu, tată Abraame, ci dacă cineva dintre morți se va fi dus la dênși, se vor pocăi.

31 Iar el 'i zise: dacă nu ascultă de Moise și de profeți, nu vor fi înduplecați nici dacă se va fi sculat cineva dintre morți.

CAP 17.

Despre smintele. Ertarea păcatelor și puterea credinței Cei zece leproși. Impărăția lui Dumnezeu și venirea lui Christos

1 Atunci zise către ucenici este peste puțină ca să nu vie smintelile; dar vați *aceluia* prin care vin;

2 Este mai folositor pentru dênsul, dacă este pusă o peatră de moară împrejurul gâtului său și a fost repezit în mare, de cât să smintiască pe unul dintre acești mici.

3 Luați aminte de voi înșivă. Dacă va fi greșit fratele tău, ceartă 'l, și dacă se va fi pocăit eartă 'l.

4 Și dacă va fi greșit ție de șapte ori pe zi și de șapte ori se va fi întors la tine zicând mă pocăesc, îl vei erta.

5 Și apostoli ziseră Domnului: dă ne mai multă credință.

6 Iar Domnul zise: dacă ați avea credință cât un grăunte de muștar, ați zice acestui sicomor: desrădăcinează te și sădește te în mare, și v'ar fi ascultat.

7 Și cine dintre voi având o slugă arând sau păstorind este care 'i va zice, fiind venit din câmp: trecând îndată șezi la masă?

8 Ci oare nu 'i va zice: gătește ce să cinez, și încingân-

du te slujește 'mi pênă să mănânc și să beau. și după aceea mănâncă și bea tu?

9 Nu cumva are să mulțumiască slugei, pentru că făcu ce 'i s'a poruncit?

10 Astfel și voi, când veți fi făcut toate cele poruncite voe, ziceți că suntem slugi nefolositoare, ce eram datorî să facem am făcut.

11 Și pe când mergea la Ierusalem, dînsul trecea printr-o Samaria și Galilea.

12 Și intrînd el într'un sat 'i eșiră înainte zece bărbați leproși, care stătură de departe,

13 Și ei ridicară glas zicînd: Iisuse, Învățătorule, fie 'ți milă de noi.

14 Și vîzînd le zise: ducîndu-vă arătați-vă preoților. Și pe când ei mergeau fură curățiți.

15 Iar unul dintre dînși vîzînd că este vindecăt, se 'ntoarse mărînd cu glas tare pe Dumnezeu,

16 Și căzu cu fața la picioarele lui mulțumindu 'i; și el era un Samaritan.

17 Și răspunzînd Iisus zise: oare nu zece fură curățiți? Cei noe unde sînt?

18 N'au fost ei găsiți întorcîndu-se să dea mărire lui Dumnezeu de cît numai acesta de alt neam?

19 Și 'i zise: sculîndu-te du-te; credința ta te a scăpat.

20 Și fiind întrebat de că-

tre farisei, când vine împărăția lui Dumnezeu, le răspunse și zise: împărăția lui Dumnezeu nu vine pe vîzute cu ochi;

21 Nicî nu vor zice: iată este aici sau colo; căci iată împărăția lui Dumnezeu este în mijlocul vostru.

22 Și zise către ucenici: vor veni zile când veți dori să vedeți una dintre zilele Fiului omului, și nu veți vedea.

23 Și vor zice voe: iată colo, iată aci; nu vî duceți, nicî nu grăbiți după dînși.

24 Căci după cum fulgerul fulgerînd din o parte de sub cer luminează pînă la cealaltă parte sub cer, astfel va fi Fiul omului în zioa lui.

25 Dar mai 'ntîiu trebuie ca el să sufere mult și să nu fie primit drept bun de neamul acesta.

26 Și după cum a fost în zilele lui Noe, astfel va fi și în zilele Fiului omului:

27 Mîncău, beau, se însurau, se măritau pînă în zioa când intră Noe în corabie, și veni potopul și perdu pe toți.

28 Asemenea după cum a fost în zilele lui Lot: mîncău, beau, cumpărau, vindeau, sădiau, clădiau;

29 Iar în zioa în care eși Lot din Sodoma ploaie foc și pucioasă din cer, și perdu pe toți.

30 În acelaș chip va fi în zioa

în care se descoperă Fiul omului.

31 În acea zi cine va fi pe învelișul casei și sculele lui în casă, să nu se dea jos ca să le ia, și cine *este* la câmp deasemenea să nu se întoarcă îndărăt.

32 Aduceți-vă aminte de femeia lui Lot

33 Cine va fi căutat să câștige sufletul său, îl va pierde, și cine îl va fi pierdut, îl va păstra în viață.

34 Zic voe, în noaptea aceasta *din* doi care vor fi pe acelaș pat, unul va fi luat, și celalalt va fi lăsat.

35 *Din* două care vor fi rișnind împreună, una va fi luată, iar cealaltă va fi lăsată.

36 *Din* doi care vor fi în câmp, unul va fi luat și celalalt va fi lăsat.

37 Și răspunzând dênși 'i zic: unde, Doamne? Iar el le zise: unde *este* corpul, acolo și vulturi vor fi adunați

CAP. 18.

Judecătorul și văduva. Fariseu și vameșul. Iisus binecuvîntă copii. Avutul care dorește viața vecinică. Iisus prezice suferințele și moartea sa. Orbul de la Ierichon.

1 Atunci le spuse o pildă că ci trebuie să se roage totdeauna, și să nu pearză răbdarea,

2 Zicînd: într'un oraș era

un judecător, care nu se temea de Dumnezeu și de om nu se sfia.

3 Era ânsă o văduvă în acel oraș, și venia la dênșul zicînd: fă 'mi dreptate față de protivnicul meu.

4 Și el nu voi cîtva timp, dar după acestea zise în sine ênsuși: deși de Dumnezeu nu mî tem, nici de om nu mî sfiesc,

5 Totuși, pentru că văduva aceasta 'mi face supărare, 'i voi face dreptate, ca nu în cele din urmă venind să mî înfrunteze strașnic.

6 Și Domnul zise: auziți ce zice judecătorul nedrept!

7 Dar Dumnezeu nu va face oare dreptate celor aleși ai săi, care strigă către dênșul zioa și noaptea, și rabdă îndelung pentru dênși?

8 Zic voe că va face în grabă dreptatea lor. Dar Fiul omului cînd va fi venit găsi va el oare credința pe pămînt?

9 Și zise pilda aceasta către uni care aveau încredere în sinele ênsuși că sînt drepti și care desprețuiau pe ceilalți

10 Doi oameni sê duseră sus în santuar ca să se roage, unul fariseu și celalalt vameș.

11 Fariseul stînd sê ruga astfel: Dumnêzeule, 'ți mulțumesc că nu sînt ca cei lalți oameni, răpitori, nedrepți, necredincioși în căsătorie, sau și ca acest vameș;

12 Postesc de două ori pe săptămână, dau zeciuială *din* toate câte dobândesc.

13 Iar vameşul de departe stând nu voia nici ochi să 'i ridice spre cer, ci 'şi bătea peptul zicând: Dumnezeuule, eartă mă pe mine păcătosul.

14 Zic voe, acesta sau acela se duse la casa sa ca fiind cunoscut de drept? Pentru că ori cine care se înalţă pe sine va fi umilit, iar care se umileşte pe sine va fi înălţat.

15 Şi aduceau la dânsul şi copii mici ca să 'i atingă pe ei; şi văzând ucenici 'i înfruntau.

16 Dar Iisus 'i chemă la sine zicând: lăsaţi copii să vină la mine şi nu 'i opriţi; căci împărăţia lui Dumnezeu este a unora ca aceştia.

17 Adevăr zic voe, ori cine nu va fi primit împărăţia lui Dumnezeu ca un copil, nu va intra într'ênsa.

18 Şi 'l întrebă un mai mare zicând: Învăţătorule bun, ce să fac ca să moştenesc vieţa vecinică?

19 Iar Iisus 'i zise: Pentru ce mă numeşti bun? Nimenea nu este bun de cât numai unul, Dumnezeu.

20 Ştii poruncile: «nu săvârşi adulter, nu omori, nu fura, nu mărturisi mincinos, cinsteşte pe tatăl tău şi pe muma ta.»

21 Iar el zise: acestea toate le am păzit din tinereţea mea.

22 Şi auzind Iisus 'i zise: 'ţi mai lipseşte una; vinde toate câte ai şi împarte la săraci, şi vei avea comoară în ceruri, şi vino, urmează 'mi

23 Iar el auzind acestea se întristă tare; căci era foarte avut.

24 Şi văzându 'l Iisus zise cât de greu vor intra avuţi în împărăţia lui Dumnezeu,

25 Căci mai lesne este *pentru* o cămilă să intre printr'o ureche de ac, de cât *pentru* un avut să intre în împărăţia lui Dumnezeu.

26 Iar cei care auziră ziseră: şi cine poate fi mântuit?

27 Şi el zise: cele ce sînt cu neputinţă la oameni, sînt cu putinţă la Dumnezeu.

28 Iar Petru zise: iată noi după ce lăsarăm ale noastre 'ţi am urmat ţie.

29 Şi el le zise: adevăr zic voe, nu este nimenea care *pentru* împărăţia lui Dumnezeu lăsă casă sau femei sau fraţi sau părinţi sau copii,

30 Şi care să nu îea înmulţit în acest timp, iar în veacul viitor vieaţă vecinică.

31 Şi după ce luă la sine pe cei doisprezece zise către dênşi: iată mergem în sus la Ierusalem, şi vor fi împlinite toate cele scrise prin profeţi pentru Fiul omului;

32 Căci va fi dat în mâna păgânilor şi va fi luat în rîs

și va fi înfruntat rușinos și va fi scuipat,

33 Și biciuind îl vor omori, dar a treia zi se va scula.

34 Și ei nu înțelesesă nimic din acestea, și era rostul acesta ascuns față de dênși, și nu pricepeau cele zise.

35 Și când se apropiă el la Ierichon, ședea lângă cale un orb cerșind.

36 Și auzind gloată trecând întrebă ce să fie aceasta.

37 Și 'i spuseră că trece Iisus Nazareul

38 Și el strigă zicând: Iisuse, Fiule al lui David, fie 'ți milă de mine.

39 Și cei care mergeau înainte 'l înfruntau ca să tacă; dar el și mai tare striga: Fiule al lui David, fie 'ți milă de mine.

40 Atunci Iisus stând porunci ca el să fie adus la dênsul. Și după ce el s'a apropiat îl întrebă:

41 Ce voești să 'ți fac? Iar el zice, Doamne, să văd.

42 Și Iisus 'i zise: vezi; credința ta te a scăpat

43 Și îndată văzu, și 'i urma mărind pe Dumnezeu. Și tot poporul văzând dete laudă lui Dumnezeu.

CAP. 19.

Zacheu. Pilda despre bani încredințați slugilor. Intrarea în Ierusalem. Curățirea santuarului.

1 Și intrând trecea prin Ierichon.

2 Și iată un bărbat numit cu nume Zacheu, și el era un mai mare peste vameși, și era avut;

3 Și căuta să văză pe Iisus cine este, dar nu putea de gloată, pentru că era mic de stat.

4 Și alergând înainte se sui într'un sicomor, ca să 'l văză, pentru că pe acolo avea să treacă.

5 Și Iisus când veni la locul acela uitându se în sus îl văzu și zise către dênsul: Zacheu, dă te jos curînd, căci astăzi trebuie să rămân în casa ta.

6 Și curînd se dete jos, și 'l primi cu bucurie

7 Și văzînd toți cărtiau între dênși, zicînd că a intrat să poposiască la un om păcătos

8 Iar Zacheu stînd zise către Domnul: iată jumătate din averea mea, Doamne, o dau săracilor; și dacă am năpăstuit pe vre unul cu ceva dau înapoi împătrit.

9 Iar Iisus zise către dênsul că astăzi s'a făcut mîntuire acestei case, de oare ce și el este un fiu al lui Abraam;

10 Căci Fiul omului veni să caute și să mîntuiască ce era pierdut.

11 Și auzind ei acestea, mai spuse o pildă, pentru că el era aproape de Ierusalem și dênși gîndiau că împărăția lui Dumnezeu are să se arate îndată

12 Deci zise. un om de neam bun se duse într'o țară depărtată ca să ia pentru sine o împărăție, și să se întoarcă.

13 Și chemând zece slugi ale sale le dă zece mine * și zise către ele : faceți negustorie pînă când vin.

14 Dar cetățeni săi îl urau, și trimiseră după dînsul o solie zicînd : nu voim ca acesta să împărătească peste noi.

15 Și când veni îndărăt, după ce luase împărăția, zise ca să 'i se cheme aceste slugi cărora le a dat argintul, pentru ca să știe cine ce negustorie a făcut.

16 Veni dar cel d'intîiu zicînd : Doamne, mina ta a adus câștig zece mine.

17 Și el 'i zise : prea bine, slugă bună, pentru că te ai arătat credincios în puțin, fii stăpînitor peste zece cetăți.

18 Și veni al doilea zicînd : mina ta, Doamne, a adus cinci mine,

19 Iar el zise și acestuia : fii și tu stăpînitor peste cinci cetăți.

20 Și veni un altul zicînd : Doamne, iată mina ta pe care o aveam pusă la o parte într'un ștergar;

21 Căci mă temeam de tine, fiind că ești om aspru, iei ce n'ai pus, și seceri ce n'ai semănat.

22 Iar el 'i zice. după cuvintele tale te voi judeca, slugă rea. Știai că eu sînt om aspru. Iau ce n'am pus, și secer ce n'am semănat?

23 Și pentru ce n'ai dat argintul meu la masa schimbătorilor? Și eu venind cu dobîndă 'l aș fi cerut

24 Și zise celor care steteau de față: luați de la dînsul mina și dați la cel care are zece mine.

25 Și 'i ziseră : Doamne, are zece mine.

26 Zic voe că se va da ori cui care are, iar de la cel care nu are și ce are se va lua de la dînsul.

27 Iar pe acești vrăjmași ai mei care nu voră ca eu să împărătesc peste dînși, aduceți 'i aici și înjunghiați 'i înaintea mea

28 Și zicînd acestea mergea înainte, ducîndu se în sus la Ierusalem.

29 Și când s'a apropiat de Betfaghe și Betania spre muntele numit măsliniș, trimise pe doi dintre ucenici săi zicînd :

30 Mergeți în satul ce este înainte, în care intrînd veți afla un mînz legat, pe care nimenea dintre oameni n'a șezut vre odată, și deslegându 'l aduceți 'l.

31 Și dacă cineva v'ar întreba : pentru ce deslegați? Veți spune așa: pentru că Domnul are trebuință de el

* Mina atică μνᾶ ca greutate și ca monedă=100 drachme sau 85 lei

32 Și ducându se trimiși a-
flară după cum le zise.

33 Și deslegând ei mănzul
stăpîni lui ziseră către dênși:
ce deslegați mănzul?

34 Iar ei ziseră: pentru că
Domnul are trebuință de el.

35 Și 'l aduseră la Iisus, și
aruncând vestmintele lor pe
mânz suiră d'asupra pe Iisus.

36 Și mergînd el așterniau
vestmintele lor pe cale.

37 Iar apropiîndu se el acum
la coborișul muntelui măslini-
lor, toată mulțimea ucenicilor
bucurându se începu să laude
cu glas mare pe Dumnezeu
pentru toate minunile ce vîzu-
seră,

38 Zicînd: «binecuvîntat»
împăratul, care vine «în nu-
mele Domnului;» pace în cer,
și mărire în cele de sus

39 Și oare care dintre farisei
din gloată ziseră către dînsul.
Învățătorule, ceartă 'ți ucenici.

40 Și răspunzînd zise: zic
voe că dacă aceștia vor tăcea,
petrele vor striga

41 Și când fu aproape, vîzînd
cetatea plânse de dînsa,

42 Zicînd că dacă ai fi cu-
noscut și tu în această zi a
ta cele ce sînt spre pace ție!
Dar acum sînt ascunse de la
ochi tîi

43 Căci vor veni zile peste
tine, și vrăjmași tîi vor face
întăriri împrejurul tîu și te
vor împresura și te vor strim-
tora de toate părțile

44 Și te vor surpa de tot jos
pe tine și pe copiii tîi în tine,
și nu vor lăsa în tine peatră
pe peatră, pentru că n'ai cu-
noscut timpul nemerit al cer-
cetării tale.

45 Și intrînd în santuar
începu să dea afară pe cei care
vindeau într'ênsul și cumpărau,

46 Zicîndu le: scris este. «și
va fi casa mea casă de rugă-
ciune;» dar voi ați făcut o
«peșteră de tâlhari.»

47 Și învăța în fie care zi
în santuar; iar mai mari preo-
ților și cărturari și cei d'intîi
ai poporului căutau să 'l pearză,

48 Și nu găsiau ce să 'i facă;
căci tot poporul se ținea de
dînsul ascultându 'l.

CAP. 20

*De unde este botezul lui Ioan Lucra-
tori de vie omoară pe moștenitor
Tributul Cesarului. Femea măritată
după șapte frați. Fiul lui David
Mândria învățătorilor de lege A
varifcia*

1 Și într'una din zile invă-
tînd el poporul în santuar și
binevestind pâșiră spre dînsul
mai mari preoților și cărturari
împreună cu bătrîni,

2 Și întrebă zicînd către
dînsul: spune noe cu ce putere
faci acestea, sau cine este care
'ți dete ție această putere?

3 Iar el răspunzînd zise către
dênși: vî voi întreba și eu un
cuvînt, și spuneți 'mi:

4 Botezul lui Ioan era din cer sau de la oameni?

5 Dar ei cugetară întru sine zicând că de zicem din cer, va zice: pentru ce n'ați crezut lui?

6 Iar dacă zicem: de la oameni, tot poporul ne va ucide cu petre; căci este încredințat că Ioan era profet.

7 Și răspunseră că nu știu de unde *era*.

8 Atunci Iisus le zise: nici eu nu vă spun cu ce putere fac aceasta.

9 Și începu a spune către popor această pildă: un om sădi vie și o dete cu învoială la lucrători, iar el se duse departe pentru mult timp.

10 Și la timp convenit trimise la lucrători o slugă, pentru ca să 'i dea din rodul viei; dar lucrători bătându 'l îl trimiseră deșert.

11 Și adaoase a trimite pe o altă slugă; dar ei bătându 'l și pe acela și necinstindu 'l îl trimiseră deșert.

12 Și adaoase a trimite pe un al treilea, ânsă ei răbind și pe acesta îl aruncară afară.

13 Atunci zise stăpînul viei: ce să fac? Voi trimite pe fiul meu iubit; poate de acesta se vor sfii.

14 Dar lucrători vîzîndu 'l chibzuiau între dînși zicînd: acesta este moștenitorul; să 'l omorîm, ca moștenirea să fie a noastră.

15 Și dîndu 'l afară din vie îl omorîră. Decî ce le va face domnul viei?

16 Va veni și va perde pe lucrători aceștia, și va da viea la alți. Și ei auzind ziseră: să nu fie!

17 Iar el privind la dînși zise: ce este dar aceasta ce este scris: «peatra pe care n'au luat o în seamă clăditori, aceasta a fost făcută pentru cap de unghiu?»

18 Orî cine va fi căzut pe cea peatră va fi sfărîmat; iar pe care va fi căzut ea, *pe acela* îl va spulbera.

19 Și cărturari și mai mari preoților căutară să pună mîna pe dînsul în acel ceas, dar se temură de popor; căci *poporul* cunoscă că pentru dînși zise pilda aceasta.

20 Și după ce 'l pîndiră trimiseră oameni puși înadîns care se prefăceau că sînt drepti, pentru ca să 'l prinză în cuvînt, spre a 'l da în mîna stăpînirii și puterii procuratorului.

21 Și 'l întrebă zicînd: Învățătorule, știm că drept vorbești și înveți și nu ești pîrtinitor, ci cu adevărat înveți calea către Dumnezeu.

22 Se cuvine ca noi să dăm Cesarului tribut sau nu?

23 Dar el pricepînd bine viclenia lor zise către dînși:

24 *Ce mă ispitiți?* Arătați 'mi un denar. Al cui chip și

inscripție are *denarul* ? Iar ei ziseră : ale Cesarului.

25 Atunci le zise: de aceea dați Cesarului ale Cesarului și lui Dumnezeu ale lui Dumnezeu.

26 Și nu putură să 'l prindă în vorbă înaintea poporului, și mirându se de răspunsul lui tăcură.

27 Atunci venind la dânsul uni dintre saducei, care zic că nu este înviere, îl întrebară zicând:

28 Invățătorule, Moise ne scrisese, dacă va fi murit fratele cuiva având femei, și anume *va fi murit* fără copii, fratele său să țiea femeea și să ridice urmaș fratelui lui.

29 Deci erau șapte frați ; și cel d'întîiu luând femei muri fără copii ;

30 Și o luă al doilea și al treilea,

31 Dar în același chip ; și cei șapte nu lăsară copii și muriră.

32 În urmă muri și femeea.

33 Deci femeea la înviere a cărui dintre ei va fi femeie ? Căci șapte o avură femei.

34 Și *răspunzînd* Iisus le zise : fiii veacului acestuia se însoară și se mărită,

35 Dar aceia care se vor fi învrednicit să aibă parte de veacul acela și de învierea dintre morți nici nu se însoară nici nu se mărită ;

36 Căci nici nu mai pot muri,

fiind că sînt ca îngeri, și sînt fii ai lui Dumnezeu, fiind fii ai învierii.

37 Iar că morți înviează, chiar Moise a făcut cunoscut *în locul* cu privire la rug, când numește pe Domnul Dumnezeu lui Abraam și Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacob ;

38 Dumnezeu dar nu este *Dumnezeu* al morților, ci al viilor ; căci toți sînt vii pentru dânsul.

39 Și răspunzînd uni dintre cărturari ziseră : Invățătorule, bine ai zis.

40 Căci nici nu mai îndrăsniau să 'l întrebe nimic.

41 Și zise către dînși : cum zic că Christos este un fiu al lui David ?

42 Căci însuși David zice în cartea psalmilor : « zis'a Domnul Domnului meu : șezi d'a dreapta mea »

43 Pînă voi-fi pus pe vrăjmași tîi scaun al picioarelor tale. »

44 Deci David îl numește Domn, și cum este fiul său ?

45 Și auzind tot poporul zise ucenicilor săi :

46 Feriți vî de cărturari care au plăcere să umble în vestimente lungi și iubesc urările de bine în tîrguri, și cele d'întîiu scaune în sinagogi și cele d'întîiu locuri la ospețe,

47 Care mănîncă cu deservîrșire casele văduvelor și se

roagă într'adins mult, aceștia vor lua mai multă osîndă.

CAP. 21.

Cei doi bani ai văduvei. Dărimarea Ierusalемului. Străgănirea apostolilor. Venirea Domnului.

1 Și ridicând privirea vîzu pe avuți aruncînd darurile lor în cutiea pentru daruri.

2 Și vîzu pe o văduvă săracă aruncînd acolo două leptale.

3 Și zise: adevăr zic voe că această văduvă săracă aruncă mai mult de cît toți;

4 Pentru că toți aceștia aruncară la daruri din ce priosește lor, iar aceasta din lipsa ei aruncă tot avutul ce avea.

5 Și vorbind uni despre santuar, că este împodobit cu petre frumoase și cu daruri făgăduite, zise:

6 Acestea pe care le priviți, vor veni zile în care nu va fi lăsată aci peatră pe peatră, care nu va fi desfăcută.

7 Și 'l întrebă zicînd: În-vățătorule, cînd vor fi dar acestea? Și care va fi semnul cînd au să fie acestea?

8 Iar el zise: vedeți să nu fiți amăgiți; căci mulți vor veni pe numele meu, zicînd: eu sînt; și: timpul cuvenit s'a apropiat; nu vе duceți după dênși.

9 Și cînd veți fi auzit războaie și turburări, nu vе spe-

riați; căci trebuie ca acestea să fie mai 'ntîiu, dar sfîrșitul nu este îndată.

10 Apoi le zise: se va ridica neam peste neam și împărăție peste împărăție,

11 Vor fi cutremure mari și pe alocurea foamete și molime, arătări îngrozitoare și semne mari din cer.

12 Dar înainte de toate acestea 'și vor pune mâinile pe voi și vе vor urmări dîndu vе în sinagogi și la închisori, târîți fiind înaintea împăraților și stăpînitorilor pentru numele meu;

13 Și se va sfîrși pentru voi spre mărturie.

14 Deci dar puneți în inimile voastre să nu gîndiți mai d'înainte a vе apăra;

15 Căci eu vе voi da gură și înțelepciune, căreia nu vor putea sta împotrivă sau răspunde împotrivă toți care vе sînt împotrivă.

16 Și veți fi dați și de părinți și de frați, și de rude și de prieteni, și vor omori dintre voi,

17 Și veți fi urîți de toți pentru numele meu;

18 Dar pеr din capul vostru nu va peri;

19 Intru răbdarea voastră veți dobîndi sufletele voastre

20 Cînd veți fi vîzui dar Ierusalемul încunjurat de ostași, atunci cunoașteți că s'a apropiat pustiirea lui.

21 Atunci cei din Iudea să fugă la munți, și cei din mijlocul ei să plece afară, și cei din câmpuri să nu intre într'ênsul.

22 Căci zile de răsbunare sînt acestea spre a se împlini toate cele scrise.

23 Vaî celor care au în pîntece și celor care dau țiță în acele zile; căci va fi nevoce mare pe pămînt și urgie pentru acest popor,

24 Și vor cădea de tăișul spadei și vor fi duși robi în toate neamurile, și Ierusalemul va fi călcat în picioare de neamuri, pînă cînd se vor fi împlinit ale neamurilor timpuri.

25 Și vor fi semne în soare și lună și stele, și pe pămînt strimtorare a neamurilor în nedomirire de vuetul mării și al valului,

26 Pe cînd oameni sufletul și vor da de teamă și de frică de cele ce au să vie peste lume; căci puterile cerurilor vor fi sguđuite.

27 Și atunci vor vedea pe Fiul omului venind în nor cu putere și mărire multă.

28 Iar cînd încep acestea să fie, mișcați v_e și ridicați capetele voastre, pentru că s'a apropiat răscumpărarea voastră.

29 Și le spuse o pildă: vedeți smochinul și toți copaci,

30 Cînd înfrunzesc, v_ez_e, de la voi ênșiv_e cunoașteți că aproape este acum vara.

31 Astfel și voi, cînd veți fi v_ezut acestea întîmplîndu se, cunoașteți că aproape este împ_erația lui Dumnezeu.

32 Adev_er zic vo_e că nu va fi trecut neamul acesta, p_e,ne să se facă toate.

33 Cerul și pămîntul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece

34 Luați aminte de voi ênșiv_e ca nu cumva inimile voastre să fie îngreocate de imbuibare și de b_eutură peste m_eșură și de grijile vieței, și fără de veste să vie peste voi zioa aceea;

35 Căci ca un laț va veni peste toți care locuiesc pe fața a tot pămîntul.

36 Vegheați dar în orî ce timp rugăndu v_e să aveți putere ca să scăpați de toate acestea ce au să fie, și ca să fiți puși înaintea Fiului omului.

37 Și înv_ăța zioa în santuar, iar noaptea eșind m_ănea afară la muntele numit măslineș.

38 Și tot poporul s_e ducea dis de dimineața la d_ensul în santuar ca să 'l asculte

CAP. 22.

Iuda se învoește să dea prins pe Iisus. Infînșarea s_antei cinî. Dorința ucenicilor. Rugăciunea lui Iisus în Ghetsemane. Prinderea și ducerea lui înaintea archiereului. Tăgăduirea lui Petru. Luarea în ris și osîn direa înaintea sinedriului.

1 Și se apropia s_erbătoarea azimelor care se numește Paște

2 Și căutau mai mari preoților și cărturari cum să 'l răpue; căci se temeau de popor.

3 Iar satana intră în Iuda care se numește Iscariotu, fiind el din numărul celor doisprezece.

4 Și ducându se vorbi cu mai mari preoților și cu căpeteniile oastii cum să 'l dea lor în mână.

5 Și se bucurară și se legară să 'i dea argint;

6 Și el se învoi, și căuta timp nemerit ca să 'l dea lor în mâini fără știrea gloatei.

7 Și veni zioa azimelor, în care trebuia să fie înjunghiat *melul* de Paște.

8 Și trimite pe Petru și pe Ioan zicând: ducându vă gătiți pentru noi Paștele ca să mâncăm.

9 Iar dênși 'i ziseră: unde voești să gătim?

10 Și le zise: iată intrând voi în oraș va eși înaintea voastră un om ducând un vas de pământ cu apă; urmați lui în casa în care intră.

11 Și veți spune stăpînului casei: Învățătorul 'ți zice, unde este casa de ospet, unde să mănânc Paștele cu ucenici mei?

12 Și acela va arăta voe o încăpere mare sus cu așternut; acolo gătiți

13 Ducându se dar găsiră după cum le spusese. și gătiră Paștele.

14 Și când sosi ceasul să

puse la masă, și apostoli împreună cu dênșul.

15 Și zise către dênși: cu dor am dorit să mănânc cu voi acest Paște mai 'nainte de pătimirea mea;

16 Căci zic voe că nu 'l mai mănânc, pênă când va fi deservit în împărăția lui Dumnezeu.

17 Și luând un pahar, mulțumind zise: luați acesta și împărțiți între voi;

18 Căci zic voe că nu voi mai bea de acum din rodul vitei pênă când va fi venit împărăția lui Dumnezeu.

19 Și luând pâine mulțumind frânse și le dete zicând: acesta este trupul meu care se dă pentru voi; aceasta faceți spre a mea amintire.

20 Și paharul de asemenea după cinare zicând: acest pahar *este* legea noă în singele meu, care se varsă pentru voi.

21 Totuși iată mâna celui care mă dă prins *este* cu mine pe masă.

22 Că Fiul omului se duce după cum a fost hotărît, dar vai de omul acela prin care se dă prins.

23 Și ei începură a cerceta împreună între dênși cine dintre ei ar fi care are să facă aceasta.

24 Și se ivi și pricire între dênși, cine dintre ei gândește a fi mai mare.

25 Iar el le zise: împărați

păgânilor au stăpînire peste aceştia şi cei care au putere asupra lor se numesc făcători de bine.

26 Dar voi *să* nu *fiţi* astfel, ci care este mai mare între voi *să* fie ca mai tînăr, şi care este căpetenie *să* *fie* ca slujitorul.

27 Căci cine este mai mare, cel care stă la masă sau cel care slujaşte? Nu oare cel care stă la masă? Eu sînt în mijlocul vostru ca cel care slujaşte.

28 Iar voi sînteţi aceia care aţi stăruit cu mine în ispitele mele.

29 Şi eu întocmesc pentru voi împărăţie, după cum a întocmit pentru mine Tatăl meu.

30 Ca să mîncăţi şi să beţi pe masa mea în împărăţia mea, şi veţi şedea pe scaune judecînd cele doăsprezece seminţii ale lui Israel.

31 Simone, Simone, iată sătana v'a cerut pentru sine spre a vë cerne ca pe grâu;

32 Dar eu m'am rugat pentru tine, ca să nu înceteze credinţa ta; şi tu, când te vei fi întors, întăreşte pe fraţi tăi.

33 Iar el zise: Doamne, cu tine sînt gata să merg şi în închisoare şi la moarte,

34 Şi el zise: 'ţi spun, Petre, nu va cînta azi cocoşul pînă vei tăgădui de trei ori că nu mă cunoşti.

35 Şi le zise: *cînd v'am trimis fără pungă şi traistă* şi

încălţăminte n'aţi avut lipsă de ceva? Iar ei ziseră de nimic.

36 Şi le zise: acum dar cine are pungă *să* o *iea*, asemenea şi traistă; şi cine nu are spadă *să* *vînză* vestmîntul său şi *să* cumpere.

37 Căci zic voë că trebuie a se împlini în mine aceasta ce este scris: «şi cu cei fărădelege a fost socotit;» căci şi cele despre mine au sfîrşit.

38 Iar ei ziseră: Doamne, iată aci sînt doë spade. Şi el le zise: destul este.

39 Şi eşind sê duse după obiceiū la muntele maslinilor; şi ucenici 'i urmară.

40 Iar sosind la loc le zise: rugaţi vë ca să nu intraţi în ispită.

41 Şi el fu dus la o parte de la dênşi ca d'o aruncătură de peatră, şi îngenuchind sê ruga zicënd:

42 Tată, dacă voeşti treacă acest pahar de la mine; dar nu voea mea să fie făcută, ci a ta.

43 Şi 'i se arătă un ânger din cer întărindu 'l.

44 Şi fiind în luptă cu durerea se ruga mai stăruitor. Şi sudoarea lui sê făcu ca picături mari de sînge ce cad jos la pămînt.

45 Şi sculându se de la rugăciune, venind la ucenici 'i găsi adormiţi din pricina întristării,

46 Şi le zise: *ce dormiţi?*

Sculându vă rugați vă, ca să nu intrați în ispită.

47 Și vorbind el âncă, iată gloată, și cel care se numește Iuda, unul dintre cei doisprezece, venia în fruntea lor, și se apropie de Iisus ca să 'l sărute.

48 Iar Iisus 'i zise: Iuda, prin sărutare dai prins pe Fiul omului?

49 Și cei care erau pe lângă dânsul văzând ce are să fie ziseră: Doamne, dacă vom lovi cu spada?

50 Și unul dintre dânsi lovi pe sluga arhiereului și 'i tăie urechea dreaptă.

51 Iar Iisus răspunzând zise: lăsați pene aci; și atingându 'i urechea îl vindecă.

52 Și Iisus zise către mai mari preoților și căpeteniile santuarului și bătrâni care veniseră la dânsul: ca la un făcător de rele ați eșit cu spade și lănci?

53 În fie care zi fiind eu cu voi în santuar n'ați întins mâinile asupra mea; dar ceasul acesta este al vostru și puterea întunecului.

54 Și prinzându 'l îl duseră și 'l băgară în casa arhiereului; iar Petru urma de departe.

55 Și aprinzând ei foc în mijlocul curții și șezând împreună ședea și Petru în mijlocul lor.

56 Și o slujnică văzându 'l stând la foc și uitându se bine

la el zise: și acesta era cu dânsul.

57 Dar el tăgădui zicând: femeie, nu 'l cunosc.

58 Și peste puțin altul văzându 'l zise: și tu ești dintre dânsi. Iar Petru zise: omule, nu sânt.

59 Și trecând ca un ceas, un altul adeverea cu tărie zicând: într'adevăr și acesta era cu dânsul, pentru că și Galileu este.

60 Dar Petru zise: omule, nu știu ce zici Și îndată vorbind el âncă cântă cocoșul.

61 Și Domnul întorcându se se uită în fața lui Petru, și 'și aduse aminte Petru de cuvântul Domnului, cum 'i zisese că mai 'nainte d'a fi cântat azi cocoșul, mă veți tăgădui de trei ori.

62 Și eșind afară plânse cu amar.

63 Și bărbați care îl țineau legat îl luau în râs bătându 'l.

64 Și acoperindu 'i fața 'l întreba zicând: profetisează, cine este care te lovi?

65 Și multe altele defăimând ziceau către dânsul.

66 Și când se făcu zioă, se adună bătrânimea poporului, mai mari preoților și cărturari, și 'l duseră la sinedriul lor zicând: dacă tu ești Christosul, spune noă.

67 Iar el le zise: dacă vă spun, nu veți crede;

68 Și dacă vă întreb, nu veți răspunde

69 De acum-ânsă Fiul omului va ședea d'a dreapta puterii lui Dumnezeu.

70 Și toți ziseră: ești tu dar Fiul lui Dumnezeu? Iar el zise către dênși: voi ziceți, că eu sânt.

71 Și ei ziseră: ce mai avem trebuință de mărturie? Căci noi înșine am auzit din gura lui.

CAP. 23.

Iisus înaintea lui Pilat; asemenea și înaintea lui Erod. Osîndirea și răstignirea lui Iisus. Tălharul pocăit. Moartea și îngroparea lui Iisus.

1 Și ridicându-se toată mulțimea lor îl duseră înaintea lui Pilat.

2 Și începură a 'l învinui zicând: pe acesta 'l am găsit îndrumând spre rău neamul nostru și împedicând a da tribut Cesarului, și zicând că el este Christos, împărat.

3 Atunci Pilat 'l întrebă zicând: tu ești împăratul Iudeilor? Iar el răspunzând 'i zise: tu zici.

4 Și Pilat zise către mai mari preoților și gloate: nu găsesc nici o vină în acest om.

5 Dar ei și mai mult stăruiau zicând că întărită poporul, învățând prin toată Iudea și începând de la Galilea pînă aci.

6 Și auzind Pilat *de Galilea* întrebă dacă omul este Galileu,

7 Și înțelegând că este din ținutul lui Erod, îl trimise sus la Erod, fiind și el în Ierusalem în acele zile.

8 Iar Erod văzând pe Iisus se bucură foarte; căci de mult timp doria să 'l vadă, fiind că auzia *multe* despre el, și aștepta să vadă vre o minune făcută de dînsul.

9 Și 'l întrebă în multe cuvinte; dar el nu 'i răspunse nimic.

10 Iar mai mari preoților și cărturari erau de față învinuindu 'l foarte tare.

11 Și Erod împreună cu ceata sa de ostași desprețuindu 'l și luându 'l în ris, îmbrăcându 'l cu vestmînt strălucitor îl trimise sus la Pilat.

12 Și în acea zi Erod și Pilat se făcură prietenii unul cu altul; căci mai 'nainte erau în vrăjmășie între dênși.

13 Atunci Pilat chemând la sine pe mai mari preoților și pe cei mari și poporul zise către dênși:

14 Mi ați adus pe omul acesta ca turburând poporul, și iată cercetându 'l înaintea voastră, eu n'am găsit în acest om nici o vină din câte spuneți împotriva lui.

15 Dar nici Erod; căci 'l a trimis sus la noi, și iată nimic vrednic de moarte n'a fost făptuit de dînsul.

16 Deci dar pedepsindu 'l 'i voi da drumul.

17 *Și avea nevoie ca la sərbătoare să dea pentru dênși drumul la un închis.*

18 Dar ei strigară tare cu grămada zicând: ȳea pe acesta, iar pentru noi dă drumul lui Barabba,

19 Care era aruncat în închisoare pentru o răscoală făcută în oraș și pentru omor.

20 Și Pilat le vorbi iarăș, voind să dea drumul lui Iisus.

21 Dar ei strigau la aceasta zicând: răstignește 'l, răstignește 'l.

22 Și zise de a treia oară către dênși: dar ce rău a făcut acesta? Nică o vină de moarte n'am găsit într'ênsul; decă pe-depsindu 'l 'i voi da drumul.

23 Iar ei stăruiau cerând cu strigăte mari ca el să fie răstignit, și strigătele lor *și ale preoților măi mari* biruiră.

24 Atuncă Pilat hotărâ să se facă cererea lor;

25 Și dete drumul la acela care era aruncat în închisoare pentru răscoală și omor, pe care îl cereau; iar pe Iisus îl dete în voea lor.

26 Și când îl duceau, punând mâna pe un oare care Simon Cireneu venind de la câmp puseră crucea pe el ca s'o ducă în urma lui Iisus.

27 Și 'i urma mulțime mare de popor și femeă, care se băteau în pept și 'l plângeau cu lacrămi.

28 Iar Iisus întorcându se

către dênsele zise: fiice ale Ierusalemului, nu plângeți de mine, ci plângeți de voi ênșivă și de copii voștri,

29 Căci iată vin zile în care vor zice: fericite *sunt* cele sterpe, și pântecele care n'au născut, și țetele care n'au aplecat.

30 Atuncă vor începe a zice «munților: cădeți peste noi, și dealurilor: ascundeți ne.»

31 Pentru că dacă ei fac acestea cu copacul verde, ce va fi cu cel uscat?

32 Și se duceau și alți doi făcători de rele ca să fie omorâți împreună cu dênșul.

33 Și când veniră la locul numit căpățină, acolo îl răstigniră, asemenea și pe făcători de rele, pe unul d'a dreapta și pe altul d'a stînga

34 Iar Iisus zicea: Tată, eartă 'i; căci nu știu ce fac. Și împărțind hainele lui aruncară sorți.

35 Și stetea poporul privind; și măi mari îl luau în răs zicând: pe alți a mântuit; să se mântuiască pe sine ênsuși, dacă acesta este Christosul lui Dumnezeu, alesul.

36 Dar și ostași veniți îl luau în răs,

37 Aducându 'i oțet și zicând: dacă tu ești împăratul Iudeilor, mântuește te pe tine ênsuși.

38 Și inscripția *scrisă* d'asupra lui era în grecește, și latinește, și ebreeste: ACESTA

ESTE ÎMPĂRĂTUL IUDEILOR.

39 Iar unul dintre făcători de rele pironiți îl defăima *zicând*: nu ești tu oare Christosul? Mântuește te pe tine însuși și pe noi.

40 Și răspunzând celalalt zise înfruntându-l: nu te temi tu de Dumnezeu, că în aceeași osîndă ești?

41 Și noi cu dreptate, căci luăm cele cuvenite ce am făptuit; dar acesta n'a făptuit nimic necuviincios.

42 Și zicea: Iisuse, adu-ți aminte de mine când vei fi venit întru împărăția ta.

43 Și *Iisus* îi zise: adevăr zicție, astăzi vei fi împreună cu mine în raiu.

44 Și era acum ca la al șaselea ceas și întunecă să facă peste tot pământul pînă la al noulea ceas,

45 Intunecându-se soarele; și catapetasma templului fu sfășiata prin mijloc.

46 Și strigând cu glas mare Iisus zise: Tată, «în mâinile tale încredințez spiritul meu.» Și aceasta zicând 'și dete suflul.

47 Iar sutașul văzând ce s'a făcut măriia pe Dumnezeu zicând: într'adevăr omul acesta era drept.

48 Și toate gloatele venite împreună la această priveriște, după ce priviră cele făcute, bă-

tîndu-și pepturile se întorceau îndărăt.

49 Și toți cunoscuți lui și femeile, care 'i urmau împreună din Galilea, steteau de departe spre a vedea acestea.

50 Și iată un bărbat cu numele Iosef sfetnic fiind, și bărbat bun și drept

51 — Acesta nu s'e învoise cu hotărîrea și lucrarea lor — din Arimatea, oraș al Iudeilor, și care aștepta și el împărăția lui Dumnezeu,

52 Acesta venind la Pilat ceru corpul lui Iisus,

53 Și luându-l jos îl înfășură în pânză, și 'l puse într'un mormînt săpat în peatră, unde nimenea nu mai fusese pus.

54 Și era zi de pregătire, și sâmbeta avea să înceapă.

55 Și urmîndu-i femeile, care veniseră împreună cu dînsul din Galilea, zăriră mormîntul și cum fu pus corpul lui,

56 Și întorcîndu-se îndărăt gătiră aromate și mir. Și sâmbeta se odihniră după lege.

CAP. 24.

Femeile, ângeri și Petru la mormînt. Călători la Emaus. Christos învieat vine în mijlocul ucenicilor. Cele din urmă poruncă și înălțarea la cer.

1 Iar în întîia zi a săptămînei dis de dimineață veniră la mormînt aducînd aromatele ce gătiseră.

2 Și găsiră peatra prăvălită de la mormânt,

3 Și intrând nu aflară corpul Domnului Iisus.

4 Și pe când ele erau în mare nedomirire despre aceasta, iată doi bărbați stătură înaintea lor în vestimente luminând ca fulger;

5 Iar ele speriiindu se și plecând fețele spre pământ, ei ziseră către dânsule: pentru ce căutați pe cel viu între cei morți?

6 Nu este aci, ci s'a sculat. Aduceți vă aminte cum v'a vorbit, pe când era anchă în Galilea,

7 Zicând că Fiul omului trebuie să fie dat în mâini de oameni păcătoși, și să fie răstignit, dar a treia zi să învieze.

8 Și ele 'și aduseră aminte de cuvintele lui,

9 Și întorcându se de la mormânt vestiră toate acestea la cei ursprezece și la toți ceilalți.

10 Și erau Maria Magdalena și Ioana și Maria lui Iacob, și altele împreună cu dânsule care spuneau acestea către apostoli.

11 Și cuvintele acestea se pârură înaintea lor ca o poveste, și nu crezură lor.

12 Dar Petru sculându se alergă la mormânt, și plecându se vede fâșiile de pânză singure; și se duse a casă minunându se de ce s'a făcut.

13 Și iată doi dintre dânsi se duceau în acea zi la un sat,

depărtat de Ierusalem șazecei de stadii, al cărui nume Ema-nus,

14 Și ei vorbiau unul către altul de toate întâmplările acestea.

15 Și pe când vorbiau ei și cercetau împreună, apropiindu se și Iisus însuși mergea împreună cu dânsi;

16 Iar ochi lor erau ținuți ca să nu 'l cunoască.

17 Și el zise către dânsi: ce sunt cuvintele acestea pe care le aruncați unul altuia între voi mergând? Și ei stătură cu privirea posomorită.

18 Și răspunzând unul cu numele Cleopa zise către dânsul: tu singur stai ca strein în Ierusalem și n'ai aflat cele întâmplare în el în aceste zile?

19 Și le zise: care? Iar dânsi 'i ziseră: cele despre Iisus Nazarenul, care a fost bărbat profet puternic în faptă și în cuvânt înaintea lui Dumnezeu și a tot poporul,

20 Cum mai mari preoților și mai mari noștri îl deteră la osindă de moarte și 'l răstigniră.

21 Și noi nădăjduiam că el este care avea să scape pe Israel; dar cu toate acestea astăzi merge pe a treia zi de când s'au făcut acestea.

22 Intr'adevăr unele femei dintr'ale noastre ne au pus în uimire, căci fiind duse de dimineață la mormânt,

23 Și negăsind corpul lui veniră spunând că au văzut arătare de ângerî, care zice că el este viu.

24 Și se duseră la mormânt uni dintre cei cu noi, și găsiră astfel după cum au spus și femeile, dar pe dînsul nu 'l văzură.

25 Atunci el zise către dînși: nepricepuților și cu inima în-târzietori a crede în cele ce au spus profeți.

26 Oare nu trebuia ca Christos să sufere acestea și să intre în mărirea lui?

27 Și începînd de la Moise și de la toți profeți le tâlcui cele despre dînsul în toate scripturile.

28 Și se apropiară de satul unde mergeau, și el se făcea că merge mai 'nainte;

29 Dar ei stăruiră de dînsul zicînd: rămâi împreună cu noi; pentru că este spre seară și zioa s'a dus acum. Și intră ca să rămăe cu dînși.

30 Și pe cînd sta el la masă împreună cu dînși, luând pâinea binecuvîntă și frîngînd le dete în mână.

31 Atunci se deschiseră ochilor și 'l cunoscură; dar el se făcu nevăzut de la dînși.

32 Și ziseră unul către altul: oare nu ne ardea inima în noi cînd ne vorbea pe cale, cînd ne lămuria scripturile?

33 Și sculându se ei în acel ceas se întoarseră la Ier'usaleam,

și aflară adunați pe cei unsprezece, și pe cei împreună cu dînși,

34 Care ziceau că într'adevăr a învieat Domnul și s'a arătat lui Simon.

35 Și ei spuneau cele de pe cale și cum li s'a făcut cunoscut la frîngerea pâinii.

36 Și vorbind ei acestea, *Iisus* ênsuși stătu în mijlocul lor și le zise: pace voe!

37 Dar ei spăimîntându se și înfricoșându se gîndiau că ved un spirit.

38 Și le zise: pentru ce sunteți turburați, și pentru ce se ridic gînduri în inima voastră?

39 Vedeți mâinile mele și picioarele mele, că eu ênsumi sînt; pipăiți mă și vedeți, pentru că un spirit nu are carne și oase, după cum mă vedeți pe mine că am.

40 Și zicînd aceasta le arătă mâinile și picioarele.

41 Dar ei de bucurie necrezînd anchă și minunându se le zise: aveți ceva demîncare aci?

42 Și dînși 'i deteră o parte de pește fript și dintr'un fagur de miere;

43 Și luând înaintea tuturor mîncă.

44 Apoi zise către dînși: acestea sunt cuvintele mele pe care vi le am vorbit fiind anchă împreună cu voi, că trebuie a fi împlinite toate cele scrise despre mine în legea

lui Moise și în profeți și în psalmi.

45 Atunci deschise mintea lor să înțeleagă scripturile,

46 Și le zise că așa este scris, *și că așa trebuia*, ca Christos să sufere și să învieze dintre morți a treia zi,

47 Și să se predice în numele său pocăință spre ertare de păcate la toate neamurile, începând voi de la Ierusalem.

48 Voi sunteți marturi de a-cestea.

49 Și eu trimit făgăduința Tatălui meu peste voi ; dar voi stați în orașul *Ierusalem* pînă

ce veți fi îmbrăcați cu putere de sus.

50 Și 'i duse afară pînă spre Betania, și ridicând mâinile sale 'i binecuvîntă.

51 Și pe când 'i binecuvînta se despărți de dênși, și era dus în sus spre cer.

52 Și ei închinându se lui se întoarseră la Ierusalem cu bucurie mare,

53 Și erau neîncetat în san-tuar lăudând *și binecuvîntând* pe Dumnezeu.

A M I N

SÂNȚA EVANGHELIE

DUPĂ

I O A N

CAP. 1.

Iisus Christos este întruparea Cuvîntului. Ioan botezătorul mărturisește pentru Christos. Chemarea lui Andrei și a celor cu dînsul. Chemarea lui Petru, Filip și Natanael.

1 În început era Cuvîntul, și Cuvîntul era la Dumnezeu, și Dumnezeu era Cuvîntul.

2 Acesta era în început la Dumnezeu.

3 Printr'însul tot fu făcut. și fără dînsul nu fu făcut nici măcar ceva ce este făcut.

4 Vieța era într'însul, și vieța era lumina oamenilor.

5 Și lumina în întunec se arată, și întunerecul nu o prinse.

6 Fost a un om, trimis de la Dumnezeu, al cărui nume era Ioan ;

7 Acesta veni spre mărturie, ca să mărturisiască pentru lumină, ca toți să crează printr'însul.

8 Nu era acela lumina, ci veni ca să mărturisiască pentru lumină.

9 Era lumina cea adevărată, care luminează pe orî ce om venind în lume.

10 În lume era, și lumea printr'însul fu făcută, și lumea nu 'l cunosc.

11 La ale sale veni, și ai săi nu 'l primiră.

12 Iar câți îl primiră le dădu putere ca să fie fii ai lui Dumnezeu, *adecă* celor care crede în numele lui,

13 Care nu din sînge nici din a cărnii voință nici din voință de bărbat, ci din Dumnezeu fură născuți.

14 Și Cuvîntul trup se făcu și locui între noi, și văzurăm mărirea lui, mărirea ca a unui-născut de la Tatăl, plin de dar și adevăr.

15 Ioan mărturisește pentru dînsul și strigă zicînd: aceasta era despre care am zis: cel care vine după mine a fost

înaintea mea ; pentru că era mai 'nainte de mine.

16 Căci din aceea cu ce dânsul era plin noi toți am luat, adecă dar peste dar;

17 Pentru că legea fu dată prin Moise, darul și adevărul prin Iisus Christos veni.

18 Pe Dumnezeu nimeni nu 'l a văzut vre odată; Fiul unu născut, care este la sînul Tatălui, acela a spus.

19 Și aceasta este mărturia lui Ioan, când trimiseră Iudei din Ierusalem pe preoți și leviți ca să 'l întrebe: tu cine ești ?

20 Și mărturisi și nu tăgădui, ci mărturisi că eu nu sînt Christosul.

21 Și 'l întrebară: ce dar ? Ești Elie ? Și zice: nu sînt. Ești tu profetul ? Și răspunse: nu.

22 Decî 'i ziseră: cine ești ? Ca să dăm răspuns celor care ne au trimis; ce zici despre tine însuși ?

23 Zise: eu *sînt* «glas de strigător în pustie: îndreptați calea Domnului», după cum a zis Isaia profetul.

24 Și trimiși erau dintre farisei.

25 Și 'l întrebară și 'i ziseră: pentru ce botezi dar, dacă tu nu ești Christosul nici Elie nici profetul ?

26 Răspunse lor Ioan zicînd: eu botez în apă; dar în mijlo-

cul vostru stă acela pe care voi nu 'l știți,

27 *El este* care vine după mine, *care a fost înaintea mea*, cărui eu nu sînt vrednic să desleg cureaoa încălțămintii lui.

28 Acestea au fost în Betania dincolo de Iordan, unde boteza Ioan.

29 A doua zi vede *Ioan* pe Iisus venind la dânsul și zice: iată al lui Dumnezeu Mel care ridică păcatul lumii.

30 Acesta este pentru care am zis: după mine vine bărbat care a fost înaintea mea, pentru că era mai 'nainte de mine.

31 Și eu nu 'l știam, ci ca să fie adus lui Israel la cunoștință, pentru aceasta am venit eu botezînd în apă.

32 Și Ioan mărturisi zicînd că am văzut spiritul pogorîndu se din cer ca un porumb, și rămase peste dânsul.

33 Și eu nu 'l știam, ci care mă trimise să botez în apă, acela 'mi zise: peste care vei fi văzut spiritul pogorîndu se și rămânînd peste dânsul, aceasta este care botează în spirit sânt.

34 Și eu am văzut, și am mărturisit că acesta este Fiul lui Dumnezeu.

35 A doua zi iarăși sta Ioan și doi dintre ucenici lui.

36 Și uitîndu se în fața lui Iisus care umbla zice: iată Melul lui Dumnezeu.

37 Și cei doi ucenici 'l auziră vorbind, și se duseră după Iisus.

38 Iar Iisus întorcându-se și văzându-'i urmând le zice:

39 Ce căutați? Iar ei ziseră: Rabi, — ce însemnează învățătorule — unde stai?

40 Veniți și veți vedea, le zice el. Decî veniră și văzură unde stă, și rînaseră la dînsul în zîoa aceea; și era ca la al zecelea ceas.

41 Andrei fratele lui Simon Petru era unul dintre cei doi care auziră de la Ioan și se duseră după dînsul.

42 Acesta găsește mai 'ntîiu pe fratele său Simon și 'i zice: noi am găsit pe Messia, care se tâlcuește Christos,

43 Și 'l duse la Iisus. Iar Iisus uitându-se în fața lui zice: tu ești Simon fiul lui Ioan, tu vei fi numit Chefa, care însemnează Petru.

44 A doua zi Iisus voi să plece în Galilea, și găsește pe Filip și 'i zice: urmează 'mi.

45 Iar Filip era din Betsaida, din orașul lui Andrei și Petru.

46 Filip găsește pe Natanael și 'i zice: *pe acela* despre care scrise Moise în lege și profeți noi l'am găsit, pe Iisus din Nazaret fiul lui Iosef.

47 Și Natanael 'i zice: din Nazaret poate fi ceva bun? Filip 'i zice: vino și vezi.

48 Iisus văzu pe Natanael venind la dînsul și zice despre

el: iată cu adevărat un Israelit, în care nu este viclenie.

49 Natanael 'i zice: de unde mă cunoști? Răspunse Iisus și 'i zise: te am văzut stînd sub smochin mai 'nainte d'a te striga Filip.

50 Răspunse Natanael și 'i zice: Rabi, tu ești Fiul lui Dumnezeu, tu ești împăratul lui Israel.

51 Răspunse Iisus și 'i zise: pentru că 'ți am zis că te am văzut sub smochin, crezi? Mai mari de cît acestea vei vedea.

52 Și 'i zice: adevăr adevăr zic voe, *de acum* veți vedea cerul deschizîndu-se, și pe îngeri lui Dumnezeu suindu-se și pogorîndu-se peste Fiul omului.

CAP. 2.

Prefacerea apei în vin la nunta din Cana Galilei. Alungarea din santuar a celor care făceau negustorie acolo.

1 Și a treia zi se făcu nuntă în Cana Galilei, și muma lui Iisus era acolo.

2 Și fu chemat la nuntă și Iisus și ucenici săi.

3 Și fiind lipsă de vin muma lui Iisus zice către dînsul: vin nu au.

4 Iisus 'i zice: femei, ce am eu cu tine? Ceasul meu n'a venit încă.

5 Zice muma lui către cei

care slujiau : faceți ori ce va zice voe.

6 Și erau acolo șase vase de apă *făcute* din peatră puse pentru curățirea Iudeilor, luând fie care câte două sau trei măsură.

7 Zice lor Iisus : umpleți vasele cu apă. Și le umplură până sus.

8 Și le zice : acum scoateți și duceți veghetorului mesei. Și dânsi 'i duseră.

9 Și când veghetorul mesei gustă apa făcută vin, și nu știa de unde este, iar slujitori care aduseseră apa știau, veghetorul mesei cheamă pe mire

10 Și 'i zice : orî ce om pune înțeu vinul bun, și când s'au îmbătat atunci *pune* pe cel prost ; tu ai ținut vinul bun până acum.

11 Acest început al minunilor *îl* făcu Iisus în Cana Galilei și făcu cunoscut mărirea sa, și ucenici săi crezură într'ênsul.

12 După aceasta se duse în jos la Capernaum dînsul și muma lui și frați lui și ucenici lui ; și acolo rămaseră nu multe zile.

13 Și era aproape Paștele Iudeilor, și Iisus se duse în sus la Ierusalem.

14 Și găsi în santuar pe cei care vînd boi și oi și porumbei și pe schimbători de bani șazănd,

15 Și făcînd un biciu de îm-

pletituri dete pe toți afară din santuar, și oile și boi, și vîrsă bani mărunți ai schimbătorilor și răsturnă mesele lor,

16 Și zise celor care vindea porumbei : ridicați acestea d'aici, nu faceți casa Tatălui meu casă de negustorie.

17 Și ucenici lui 'și aduseră aminte că este scris : «rîvna casei tale mă va mistui.»

18 Decî Iudei răspunseră și 'i ziseră : ce semn ne arăți, pentru că faci acestea ?

19 Răspunse Iisus și le zise : surpați acest templu, și în trei zile îl voi ridica.

20 Dar Iudei ziseră : acest templu fu clădit în patruzeci și șase de ani, și tu îl vei ridica în trei zile ?

21 Dar el zicea de templu, de corpul său.

22 Decî când se sculă dintre morți, ucenici săi 'și aduseră aminte că aceasta zicea, și crezură scripturei și cuvîntului pe care 'l a spus Iisus.

23 Iar când era în Ierusalem la Paște în sîrbătoare, mulți crezură în numele lui vîzînd semnele lui pe care le făcea.

24 Dar Iisus ênsuși nu se încredea în ei, pentru că el cunoștea pe toți,

25 Și pentru că nu avea trebuință ca să mărturisiască cineva pentru om ; căci el ênsuși cunoștea ce era în om.

CAP. 3.

Vorbirea lui Iisus cu Nicodem. Ioan Botezătorul mărturisește de a doua oară pentru Iisus.

1 Și între farisei era un om cu numele Nicodem, un mare al Iudeilor;

2 Acesta veni la dânsul noaptea și 'i zise: Rabi, știm că ai venit învățător de la Dumnezeu; pentru că nimeni nu poate face aceste minuni pe care le faci tu, dacă nu este Dumnezeu cu dânsul.

3 Răspunse Iisus și 'i zise: adevăr adevăr zic ție, dacă cineva nu va fi fost născut de sus, nu poate vedea împărăția lui Dumnezeu.

4 Zice către dânsul Nicodem: cum poate un om bătrîn fiind ca să fie născut? Nu cumva poate intra de a doua oară în pântecele mamei sale și să fie născut?

5 Răspunse Iisus: adevăr adevăr zic ție: dacă cineva nu va fi fost născut din apă și spirit, nu poate intra în împărăția lui Dumnezeu.

6 Ce este născut din carne, carne este, și ce este născut din spirit, spirit este.

7 Nu te mira că 'ți am zis: voi trebuie să fiți născuți de sus.

8 Vântul suflă unde voește, și vuetul lui 'l auzi, dar nu știi de unde vine și unde se

duce; astfel este orî cine care e născut din spirit.

9 Răspunse Nicodem și 'i zise: cum pot să fie acestea?

10 Răspunse Iisus și 'i zise: tu ești învățătorul lui Israel și nu cunoști acestea?

11 Adevăr adevăr zic ție că noi vorbim ce știm și mărturisim ce am văzut; și voi nu primiți mărturia noastră.

12 Dacă v'am spus cele pămîntești și nu credeți, cum veți crede dacă vă spun cele cerești?

13 Și nimeni nu s'a suit în cer decât numai cel care s'a pogorît din cer, Fiul omului care este în cer.

14 Și după cum Moise înălță șarpele în pustie, așa trebuie să fie înălțat Fiul omului,

15 Pentru ca orî cine care crede într'ensul să nu peară ci să aibă viață vecinică.

16 Căci Dumnezeu iubi lumea atît de mult, încât dete pe Fiul său unul-născut, pentru ca orî cine care crede într'ensul să nu peară, ci să aibă viață vecinică.

17 Căci Dumnezeu nu trimise pe Fiul său în lume ca să osîndiască lumea, ci pentru ca lumea să fie mîntuită printr'ensul.

18 Cine crede într'ensul nu este osîndit, iar cine nu crede a și fost osîndit, pentru că n'a crezut în numele unui-născut Fiul lui Dumnezeu.

19 Iar osînda este aceasta, că lumina a venit în lume și oameni iubiră întunericul mai mult de cât lumina; pentru că faptele lor erau rele.

20 Căci orî cine făptuește rele uraște lumina și nu vine la lumină, pentru ca faptele lui să nu fie mustrate.

21 Iar cine lucrează adevărul vine la lumină, ca faptele lui să fie cunoscute, pentru că sînt sîvîrșite în Dumnezeu.

22 După acestea veni Iisus și ucenici sîi în pămîntul Iudei, și acolo petrecea timpul cu dînși și boteza.

23 Și boteza și Ioan în Enon aproape de Salim, pentru că erau acolo ape multe, și veniau și se botezau.

24 Căci Ioan nu era încăhă aruncat în închisoare.

25 Decî se făcu din partea ucenicilor lui Ioan întrebare cu un Iudeu despre curățire.

26 Și veniră 'la Ioan și 'i ziseră: Rabi, acela care era cu tine dincolo de Iordan, pentru care tu ai mărturisit, iată acesta botează și toți vin la dînsul.

27 Răspunse Ioan și zise: nu poate un om să ăia nimic, dacă nu 'i este dat din cer.

28 Voi ênșivê 'mî sînteți martori că am spus: nu sînt eu Christosul, dar că sînt trimis înaintea aceluia.

29 Cine are mireasă este

mire; iar al mirelui prieten, care stă și 'l ascultă, se bucură foarte de glasul mirelui. Decî această bucurie a mea este împlinită.

30 Acela trebuie să crească, iar eu să scad.

31 Cine vine de sus este d'asupra tuturor; cine este de pe pămînt, de pe pămînt este și vorbește cele de pe pămînt. Cine vine din cer

32 Mărturisește ce a văzut și a auzit; dar nimeni nu primește mărturia lui,

33 Cine a primit mărturia lui a întărit că Dumnezeu este iubitor de adevăr.

34 Căci pe cine a trimis Dumnezeu, vorbește cuvintele lui Dumnezeu, pentru că *Dumnezeu* nu dă spiritul după măsură.

35 Tatăl iubește pe Fiul, și a dat tot în mîna lui.

36 Cine crede în Fiul are viață vecinică; cine nu ascultă pe Fiul nu va vedea viață, ci rămîne peste dînsul urgia lui Dumnezeu.

CAP. 4.

Vorbirea lui Iisus cu femeea samaritană. Mai mulți cred într'ênsul El însănătoșază pe fiul unui slujitor împărătesc.

1 Decî când înțelese Iisus că farisei auzise că Iisus face

și botează mai mulți ucenici decât Ioan,

2 Deși Iisus însuși nu boteza ci ucenici săi,

3 Lăsă Iudea și se duse iar în Galilea.

4 Dar trebuia ca el să treacă prin Samaria.

5 Deci vine la un oraș al Samariei numit Sichar, aproape de locul pe care îl dete Iacob lui Iosef fiul său

6 Și acolo era puțul lui Iacob. Iisus dar ostenit fiind de călătorie se așeză numai decât lângă puț; era ca la al șaselea ceas.

7 Atunci vine o femeie din Samaria ca să scoată apă. Și Iisus 'i zice: dă 'mi să beau;

8 Căci ucenici lui se dusese în oraș ca să cumpere demân-care.

9 Dar femeea samaritană 'i zice: cum tu Iudeu fiind ceri să bei de la mine, care sunt femeie samaritană? *Căci Iudei n'au a face cu Samaritani.*

10 Răspunse Iisus și 'i zise: dacă și ști darul lui Dumnezeu, și cine este care 'ți zice: dă 'mi să beau, tu ai fi cerut de la dânsul și 'ți ar fi dat apă vie.

11 Doamne, 'i zice femeea, nici vas de scos apă nu ai, și puțul este adânc; de unde ai apă cea vie?

12 Nu cumva ești tu mai mare decât tatăl nostru Iacob, care ne dete puțul, și el însuși

béu dintr'ênsul și fii săi și turmele sale?

13 Răspunse Iisus și 'i zise: ori cine care bea din apa aceasta va înseta iarăș;

14 Dar cine va fi băut din apa pe care o voi da eu, nu va înseta în veac, și apa pe care o voi da lui se va face într'ênsul isvor de apă curgând în viață vecinică

15 Doamne, zice femeea către dânsul, dă 'mi această apă, ca să nu însetez nici să nu mai vin aci să scoț apă

16 Iisus 'i zice: du te, cheamă pe bărbatul tău și vino aci.

17 Răspunse femeea și zise: n'am bărbat. Iisus 'i zice: bine ai zis că n'am bărbat;

18 Pentru că cinci bărbați ai avut, și pe care 'l ai acum nu 'ți este bărbat. Adevărat ai spus aceasta.

19 Doamne, 'i zice femeea, vîz că tu ești profet.

20 Părinți noștri se închinară pe acest munte; și voi ziceți că în Ierusalem este locul unde trebuie a se închina.

21 Femea, 'i zice Iisus, crede-mă că vine un timp când nici pe acest munte, nici în Ierusalem veți închina Tatălui.

22 Voi veți închinați la ce nu știți, noi ne închinăm la ce știm, pentru că mântuirea din Iudei este;

23 Adevărat vine un timp și acum este venit, când adevărați închinători se vor închina

Tatălui în spirit și adevăr; căci și Tatăl pe uni ca aceștia 'i voește a se închina lui;

24 Spirit este Dumnezeu, și cei care se închină lui trebuie să se închine în spirit și adevăr.

25 Zice lui femeea: știu că vine Messia—adecă Christos—; când acela va fi venit, ne va spune toate.

26 Zice ei Iisus: eu sunt care 'ți vorbesc.

27 Intre acestea veniră ucenici săi, și se mirau că vorbia cu o femeie; dar nimeni nu zise: ce voești sau pentru ce vorbești cu dânsa?

28 Femeea decî 'și lăsă vasul de apă și se duse în oraș, și zice oamenilor:

29 Veniți, vedeți un om care 'mi a spus toate câte am făcut; nu cumva acesta este Christosul?

30 *Deci dar* ei eșiră din oraș și veniau la dânsul.

31 Intre acestea îl rugau ucenici zicînd: Rabi, mănîncă.

32 Iar el le zise: eu am să mănînc o mîncare, pe care voi n'o cunoașteți.

33 Decî ucenici ziceau între dînși: nu cumva 'i a adus cineva să mănînce?

34 Zice lor Iisus: mîncarea mea este ca să fac voea celui care m'a trimis și să sîvîrșesc lucrul lui.

35 Oare nu ziceți voi că sînt anchă patru luni și vine sece-

rișul? Iată zic voe, ridicați ochi voștri și priviți că semănăturile sînt albe pentru seceriș.

36 Acum secerătorul primește plată, și adună rod în vieață vecinică, ca să se bucure împreună și semănătorul și secerătorul.

37 Căci în aceasta este cuvîntul adevărat, că altul este semănătorul și altul secerătorul.

38 Eu v'am trimis să secerati ce n'ați muncit; alți au muncit, și voi ați intrat în munca lor.

39 Și din orașul acela mulți dintre samaritani crezură într'ensul pentru cuvîntul femeii care mărturisia că 'mi a spus toate câte am făcut.

40 Decî dar samaritani, când veniră la el, îl rugau ca să rămăie la dînși; și rămase acolo două zile.

41 Și mult mai mulți crezură pentru cuvîntul lui,

42 Și ziceau femeii că ru credem numai pentru vorbele tale; căci noi ênșine am auzit, și cunoaștem că el este cu adevărat Mântuitorul lumii, *Christosul*.

43 Și după două zile eși de acolo și se duse în Galilea.

44 Căci Iisus ênsuși mărturisî că un profet nu are cinste în patria lui.

45 Decî când veni în Galilea, îl primiră bine Galileeni care vîzuse toate câte făcu în Ieru-

salem la sërbitoare; cãci și ei venise la sërbitoare.

46 Decî Iisus veni iarăș în Cana Galilei, unde făcu apa vin. Și era în Capernaum un om împërătesc al cărui fiu bolia.

47 Acesta auzind că Iisus a venit din Iudea în Galilea se duse la dênșul, și 'l ruga ca să vie și să tãmaduiască pe fiul sêu; cãci era să moară.

48 Decî zise Iisus către dênșul: daca nu veți fi vëzut semne și minuni, nu veți crede.

49 Doamne, zise către dênșul omul împërătesc, vino mai 'nainte d'a muri copilul meu.

50 Du te, 'i zice Iisus; fiul têu trăește. Și omul se increzu în cuvîntul pe care 'i 'l a zis Iisus, și plecã.

51 Și pe cãnd se întorcea acum, slugile lui 'i eșirã înainte și vestirã zicënd că copilul sêu trăește

52 Decî ceru știință de la dênși despre ceasul în care a fost mai bine; și 'i spuserã că ieri la ceasul al șaptelea 'l au lãsat frigurile.

53 Decî tatãl cunoscù că 'l au lãsat frigurile în acel ceas în care 'i zise Iisus: fiul têu trăește; și crezu dênșul și toatã casa lui.

54 Aceasta făcu Iisus iarăș ca al doilea semn dupë ce veni din Iudea în Galilea.

CAP. 5.

Iisus însănătoșază sãmbëta pe un slãbãnog la Bethesda. Iudei urmãdresc pe Iisus. Cuvintele lui în aceastã împrejurare.

1 Dupë acestea era o sërbitoare a Iudeilor, și Iisus se duse la Ierusalem.

2 Și este în Ierusalem lângã poarta oilor o scãldãtoare, ce se numește peebreește Bethesda, avënd cinci portice.

3 În acestea zãcea mulțime mare de bolnavi: orbi, schiopî, uscați,

4 Așteptãnd mișcarea apei; cãci un ânger al Domnului se pogora la timp nemerit în scãldãtoare, și turbura apa; și cel d'intëiu care intra dupë turburarea apei se făcea sãnãtos de ori ce boalã era fînuit.

5 Și era acolo un om avënd treizeci și opt de ani în boala sa;

6 Pe acestã vëzëndu 'l Iisus zãcënd, și cunoscënd că de mult timp este acum, 'i zice: voești să fii sãnãtos?

7 Doamne, 'i rëspunse bolnavul: nu am om ca să mearunce în scãldãtoare cãnd apa a fost turburată; cãci pe cãnd vin eu, altul se pogoarã înaintea mea.

8 Scoalã te. 'i zice Iisus, șea patul têu și umblã.

9 Și îndatã se făcu omul sãnãtos, și luã patul sêu și umbla.

10 Dar în acea zi era sâmbătă. Decî ziceau Iudei celui tîmăduit: este sâmbătă, și nu 'ți este ertat să îei patul.

11 *Iar el* le răspunse: cel care mă făcu sănătos, acela 'mi zise: îea patul tîu și umblă.

12 Decî 'l întrebă: cine este omul care 'ți a zis: îea patul tîu și umblă?

13 Dar cel tîmăduit nu știa cine este; căci Iisus se dete la o parte fiind gloată în acel loc.

14 După acestea Iisus îl găsește în santuar și 'i zise: iată te ai făcut sănătos; nu mai pîcătuî, ca să nu 'ți fie ceva mîi rîu.

15 *Atunci* omul sî duse și înștiință pe Iudei că Iisus este care 'l a făcut sănătos.

16 Și pentru aceasta Iudei urmăriau pe Iisus, și căutau să 'l omoare, fiind că făcea acestea sâmbăta.

17 Dar Iisus le răspunse: Tatăl meu pîne acum lucrează, și eu lucrez.

18 Decî pentru aceasta Iudei căutau și mîi mult ca să 'l omoare, fiind că nu numai că deslega sâmbăta, dar și zicea că Dumnezeu este Tatăl sîu, punîndu se pe sine ênsuși de o potrivă cu Dumnezeu.

19 Decî răspunse Iisus și le zise: adevîr adevîr zic voî, nu poate Fiul să facă de la sine ênsuși nimic, dacă nu vede pe Tatăl făcînd ceva; căci cele

ce ar face acela, acestea le face și Fiul întocmăi.

20 Pentru că Tatăl iubeste pe Fiul și 'i arată toate căte face el, și 'i va arăta lucruri mîi mari decît acestea, ca să vî minunați voî.

21 Căci după cum Tatăl deșteaptă morți și le dă vieața, așa și Fiul dă vieața la cei pe care 'i voeste.

22 Pentru că nici Tatăl nu judecă pe nimenea, ci judecata toată a dat'o Fiului, ca toți să cinstiască pe Fiul după cum cinstesc pe Tatăl.

23 Cine nu cîntește pe Fiul, nu cîntește pe Tatăl care 'l a trimis.

24 Adevîr adevîr zic voî că cine aude cuvîntul meu și crede în cel care m'a trimis pe mine are vieață vecînică, și la judecată nu vine, ci a trecut din moarte la vieață.

25 Adevîr adevîr zic voî că vine ceasul și acum este *venit*, cînd morți vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu și care vor fi auzit vii vor fi.

26 Căci după cum Tatăl are vieață în sine ênsuși, astfel a dat și Fiului să aibă vieață în sine ênsuși,

27 Și putere 'i a dat ca să facă judecată, pentru că este Fiu al omului.

28 Nu vî minunați de aceasta, că vine ceasul cînd toți care sînt în mormînte vor auzi glasul lui,

29 Și care vor fi lucrat cele bune vor eși spre înviere de viață, iar care vor fi făptuit cele rele spre înviere de judecată.

30 Eu nu pot face nimic de la mine însumi; judec după cum aud, și judecata mea este dreaptă, pentru că nu caut voea mea, ci voea celui care m'a trimis pe mine, *Tatăl*.

31 Dacă eu mărturisesc pentru mine însumi, mărturia mea nu este adevărată;

32 Altul este care mărturisește pentru mine, și știu că adevărată este mărturia pe care o mărturisește pentru mine

33 Voi ați trimis la Ioan, și a mărturisit pentru adevăr,

34 Dar eu nu primesc mărturia de la un om, ci zic acestea ca voi să fiți mântuiți.

35 Acela era luminătorul care ardea și lumina, și voi ați dorit să vă veseliți pentru un timp în lumina lui.

36 Dar eu am mărturie mai mare decât a lui Ioan; căci lucrurile pe care mi le a dat Tatăl ca să le săvârșesc, aceste lucruri pe care eu le fac mărturisesc pentru mine că Tatăl m'a trimis.

37 Și Tatăl care m'a trimis, acela a mărturisit pentru mine. Nici glasul lui nu l'ați auzit vre o dată, nici fața lui n'ați văzut o,

38 Și cuvântul lui nu l'aveți

rămăind în voi, pentru că voi nu credeți pe acesta pe care l'a trimis acela.

39 Cercetați scripturile, căci voi gândiți că într'însele aveți viață vecinică, și acelea sunt care mărturisesc pentru mine;

40 Și nu voiți să veniți la mine ca să aveți viață.

41 Nu primesc mărire de la oameni,

42 Dar v'am cunoscut că nu aveți în voi înșivă iubirea lui Dumnezeu.

43 Eu am venit în numele Tatălui meu, și nu mă primiți, dacă altul va fi venit în numele său, pe acesta îl veți primi.

44 Cum puteți voi crede, când primiți mărire uni de la alți, și nu căutați mărirea care vine de la singurul Dumnezeu?

45 Nu gândiți că eu vă voi învinui la Tatăl meu; este cine să vă învinuiască, Moise în care voi v'ați pus încrederea.

46 Căci dacă ați crede pe Moise, m'ați crede și pe mine; pentru că acela scrisese despre mine.

47 Iar dacă nu credeți scripturile aceluia, cum veți crede cuvintele mele?

CAP. 6.

Săturarea celor cinci mii. Umblarea lui Iisus pe mare. El este pâinea cerească.

1 După acestea Iisus se duse

dincolo de marea Galilei, *ce se numește și marea Tiberiadei.*

2 Și 'i urma gloată multă, pentru că vedea minunile pe care le făcea la cei bolnavi.

3 Și Iisus veni sus pe munte, și acolo stete jos cu ucenici săi.

4 Și era aproape Paștele, sərbătoarea Iudeilor.

5 Decî Iisus ridicând ochi și văzînd că vine spre dînsul gloată multă zice lui Filip: de unde să cumpărăm pâini ca să mănânce aceștia?

6 Iar aceasta zicea cercându'l; căci el știa ce avea să facă.

7 Filip 'i răspunde: pâini pentru două sute de denari nu le ajung, ca să ıea fie care câte puțin.

8 Și unul dintre ucenici săi, Andreiu fratele lui Simon Petru, 'i zice:

9 Este aci un băeat care are cinci pâini de orz și doi pești, dar ce sînt acestea pentru atîtia?

10 Atunci Iisus zise: spuneți oamenilor să stea jos la masă. Și era earbă multă în acel loc. Decî stătură jos la masă bărbați în număr ca la cinci mii.

11 Și Iisus luă pâinile și mulțumi și dete *ucenicilor și ucenici* celor care ședeau la masă; asemenea dete și din pești cît voiră.

12 Iar după ce se săturară, zice ucenicilor săi: strîngeți frămăturile ce au rēmas, ca să nu se pearză ceva.

13 Decî ei strînsēră și umplură douăsprezece coșuri de frămături care rēmaseră celor care au māncat din cele cinci pâini de orz.

14 Iar oameni vėzēnd minunea ce făcu ziceau: acesta cu adevērat este profetul care vine în lume.

15 Decî Iisus, cunoscēnd că au de gānd să vie și să 'l ıea cu sila ca să 'l facă împērat, se trase iarăș la o parte în munte, el singur.

16 Și cānd se făcu seară, ucenici săi veniră jos la mare,

17 Și intrānd în vas treceau dincolo de mare la Capernaum. Și 'i apucă întunerecul și Iisus nu venise ānchē la dēnși,

18 Și suflānd vēnt puternic marea se întārītă.

19 Decî după ce mānară ca la douăzeci și cinci sau treizeci de stadii, zāresc pe Iisus umblānd pe mare și apropiindu se de vas, și ei se temură.

20 Dar el le zice: eu sūnt, nu vė temeți.

21 Decî voiau să 'l ıea în vas, și ındatā vasul ajunse la locul la care mergeau.

22 A doa zi gloata care sta dincolo de mare vėzu că nu fusese alt vas acolo decāt unul — *acela în care intrase ucenici lui* — și că Iisus nu intrase în vas împreună cu ucenici săi, ci numai ucenici lui plecaseră;

23 Că alte vase de la Tibe-

riada venise aproape de locul unde au mâncat pâinea după ce el mulțumi Domnul;

24 Când văzu dar gloata că Iisus nu este acolo nici ucenici lui, intrară ei în vase și veniră la Capernaum căutând pe Iisus.

25 Și găsimdu 'l dincolo de mare 'i ziseră: Rabi, când ai ajuns aci?

26 Răspunse lor Iisus și zise: adevăr adevăr zic voe, mă căutați nu pentru că ați văzut minunile, ci pentru că ați mâncat din pâini și v'ați săturat.

27 Dobîndiți v'e nu mîncarea cea peritoare, ci mîncarea ce rămîne spre viață vecinică, pe care Fiul omului o dă voe; căci Tatăl, Dumnezeu, pe acesta 'l a adevărit.

28 Dec'i ziseră către dînsul: ce să facem ca să s'vîrșim lucrurile lui Dumnezeu?

29 Răspunse Iisus și le zise: acesta este lucrul lui Dumnezeu, ca să credeți în acela pe care 'l trimise dînsul.

30 Atunci 'i ziseră: ce semn faci tu dar, ca să vedem și să credem în tine? Ce lucru faci?

31 Părinți noștri au mâncat mana în pustie, după cum este scris: «pâine din cer le dă să mănânce.»

32 Dec'i Iisus le zise: adevăr adevăr zic voe, nu Moise v'e dăte pâinea din cer, ci Tatăl meu v'e dă din cer pâinea cea adevărată.

33 Căci pâinea lui Dumnezeu este aceea care s'e pogoară din cer și dă lumii viață.

34 Dec'i ziseră către dînsul: Doamne, dă ne totdeauna această pâine.

35 Și zise lor Iisus: eu sînt pâinea vieții, cine vine la mine nu va flămânzi, și cine crede în mine nu va înseta nici odată.

36 Dar v'am spus că m'ați și văzut și nu credeți.

37 Tot ce 'mi dă Tatăl la mine va veni, și pe cel care vine la mine nu 'l voi da afară.

38 Pentru că m'am pogorît din cer nu ca să fac voea mea, ci voea celui care m'a trimis.

39 Și aceasta este voea celui care m'a trimis, ca tot ce 'm'e a dat mie să nu perz ceva din el, ci să 'l înviez în zioa de apoi.

40 Căci aceasta este voea Tatălui meu, ca or'i cine care vede pe Fiul și crede într'însul să aib'e viață vecinică și eu să 'l înviez în zioa de apoi.

41 Dec'i Iudei cărtiau împotriva lui, pentru că zise: eu sînt pâinea ce s'a pogorît din cer.

42 Și ziceau: nu este acesta Iisus fiul lui Iosef, pe al cărui tată și pe al cărui mamă noi 'i știm? Cum zice dar acesta că din cer m'am pogorît?

43 Răspunse Iisus și le zise: nu cărtiți între voi.

44 Nimeni nu poate veni la mine dacă nu 'l trage Tatăl

care m'a trimis, și eu îl voi înviea în zioa de apoi.

45 Este scris în profeți: «și vor fi toți învățați de Dumnezeu»; decî ori cine care a auzit de la Tatăl și a învățat wine la mine.

46 Nu pentru că a văzut cineva pe Tatăl, afară de cel care este de la Dumnezeu, acesta a văzut pe Tatăl.

47 Adevăr adevăr zic voe, cine crede în mine are viață vecinică.

48 Eu sînt pâinea vieții.

49 Părinți voștri au mîncat mana în pustie și au murit;

50 Aceasta este pâinea care se pogoară din cer, ca cineva să mînce dintr'însa și să nu moară.

51 Eu sînt pâinea cea vie care s'a pogorît din cer; dacă mîncă cineva din această pâine, în veac va fi viu; și pâinea pe care eu o voi da pentru viața lumii este trupul meu.

52 Decî Iudei se certau între dênși zicend: cum poate acesta să ne dea să mîncăm trupul lui?

53 Dar Iisus le zise: adevăr adevăr zic voe, dacă nu veți fi mîncat trupul Fiului omului și nu veți fi bătut sîngele lui, nu aveți viață în voi înșivă.

54 Cine mîncă trupul meu și bea sîngele meu are viață vecinică, și eu îl voi înviea în zioa de apoi.

55 Căci trupul meu este mîncare adevărată, și sîngele meu bătut adevărat.

56 Cine mîncă trupul meu și bea sîngele meu rămîne în mine și eu într'însul.

57 După cum m'e trimise pe mine Tatăl cel viu și eu sînt viu pentru Tatăl, așa și cine m'e mîncă pe mine și acela va fi viu pentru mine.

58 Aceasta este pâinea care s'a pogorît din cer, nu după cum au mîncat părinți voștri *mana* și au murit; cine mîncă această pâine va fi viu în veci.

59 Acestea le zise în sinagogă învățînd în Capernaum.

60 De aceea mulți dintre ucenici lui auzindu' l ziseră: aspru este cuvîntul acesta; cine poate să' l asculte?

61 Și Iisus cunoscend în sine însuși că ucenici s'ei cîrtesc despre aceasta le zise: aceasta v'e smintește?

62 Dar dacă veți vedea pe Fiul omului suindu se unde era mai 'nainte?

63 Spiritul este care face viu, trupul nu folosește nimic; cuvintele pe care eu vi le am zis spirit sînt și sînt viață.

64 Dar sînt uni dintre voi care nu cred. Căci Iisus știa d'început cine sînt care nu cred și cine este care avea să' l dea prins.

65 Și zicea: pentru aceasta v'am spus că nimenea nu poate

să vie la mine dacă nu 'i este dat de la Tatăl meu.

66 De aceea mulți dintre ucenici săi se duseră îndărăt și nu mai umblau cu dînsul.

67 Decî Iisus zise celor doisprezece: nu cumva voiți să plecați și voi?

68 Doamne, 'i rîspunse Simon Petru, la cine ne vom duce? Tu ai cuvinte de viață vecinică;

69 Și noi am crezut și am cunoscut că tu ești sîntul lui Dumnezeu.

70 Rîspunse lor Iisus: nu v'am ales eu oare pe voi doisprezece? Și unul dintre voi este diavol.

71 Iar el zicea de Iuda al lui Simon Iscariotu: căci acesta, fiind unul dintre cei doisprezece, avea să 'l dea prins.

CAP. 7.

Necredința fraților lui Iisus. Vorbirea lui Iisus cu Iudei la sîrbătorearea corturilor.

1 După acestea Iisus umbla în Galilea; căci nu voia să umble în Iudea, pentru că Iudei căutau să 'l omoare.

2 Și era aproape sîrbătorearea Iudeilor, înfigerea corturilor.

3 Decî ziseră către dînsul frați lui: strămută te de aici și du te în Iudea, pentru ca și ucenici tîi să vadă lucrurile pe care le faci.

4 Căci nimeni nu face ceva

într'ascuns, și caută el ênsuși a fi fără sfieală. Dacă faci acestea, fă te cunoscut lumii pe tine ênsuși.

5 Pentru că nici frați lui nu credeau într'ênsul.

6 Decî Iisus le zice: timpul meu nu este încă acum, iar timpul vostru în totdeauna este gata.

7 Lumea nu vî poate urî pe voi, dar pe mine mî uraște, pentru că eu încredințez despre dînsa că lucrurile ei sînt rele.

8 Duceți vî voi la sîrbătoreare: eu nu mî duc încă la sîrbătorearea aceasta, pentru că timpul meu nu s'a împlinit încă.

9 Și zicînd acestea el rîmase în Galilea.

10 Iar după ce plecară frați săi la sîrbătoreare, atunci se duse și el, nu de față ci cam în ascuns.

11 Decî Iudei îl căutau la sîrbătoreare și ziceau: unde este acela?

12 Și era nemulțumire mare despre dînsul printre gloată; unî ziceau că este bun; iar alți ziceau: nu, ci amăgește gloata.

13 Totuși de frica Iudeilor nimenea nu vorbea de dînsul fără sfieală.

14 Iar cînd fu jumătatea sîrbătorii Iisus se duse sus în santuar și învăța.

15 Decî Iudei se minunau zicînd: cum știe acesta carte fără să fi învățat?

16 Dar Iisus le răspunse și zise: învățătura mea nu este a mea, ci a celui care m'a trimis pe mine.

17 Dacă voește cineva să facă voea lui, va cunoaște din învățătura aceasta, dacă este de la Dumnezeu sau dacă eu vorbesc de la mine însumi.

18 Cine vorbește de la sine caută mărirea sa; iar cine caută mărirea celui care l'a trimis, acesta este adevărat și nedreptate nu este într'ênsul.

19 Oare nu Moise v'a dat legea? Și nimenea dintre voi nu ține legea. Pentru ce căutați să mă omorîți?

20 Răspunse gloata și zise: ai demon; cine caută să te omoare?

21 Răspunse Iisus și le zise: un lucru am făcut și toți ve minunați.

22 Moise v'a dat tăerea împrejur, nu pentru că este de la Moise, ci de la părinți, și sâmbăta tăeți împrejur pe om.

23 Decî dacă un om primește tăerea împrejur sâmbăta pentru ca să nu fie călcată legea lui Moise, pe mine ve mâniați că am făcut sâmbăta pe un om întreg sănătos?

24 Nu judecați după vedere, ci judecați judecata dreaptă.

25 Decî uni dintre Ierusalimitani ziceau: nu este oare acesta pe care ei îl caută ca să l' omoare?

26 Și iată vorbește fără sfi-

eală, și dênși nimic nu 'i zic. Nu cumva cei mari au cunoscut cu adevărat că acesta este Christosul?

27 Dar noi știm pe acesta de unde este; și când va veni Christosul, nimenea nu știe de unde este.

28 Decî Iisus strigă învățând în santuar și zicând: și pe mine mă știți și știți de unde sînt; și de la mine însumi n'am venit, ci adevărat este cel care m'a trimis. pe care voi nu l' știți;

29 Eu îl știu, pentru că de la dênșul sînt și acela m'a trimis.

30 Decî căutau ca să l' prinză. dar nimenea nu puse mîna pe dênșul, pentru că nu venise încă ceasul lui.

31 Și mulți din gloată crezură într'ênsul, și ziceau: Christosul, când va fi venit, nu cumva va face mai multe minuni decît pe care le făcu aceasta?

32 Farisei auziră gloata șoptind acestea despre dênșul, și mai mari preoților și farisei trimiseră slujitori ca să l' prinză.

33 Dar Iisus le zise: puțin timp mai sînt cu voi și mă duc la cel care m'a trimis.

34 Mă veți căuta și nu mă veți găsi, și unde sînt eu voi nu puteți veni.

35 Decî ziseră Iudei uni către alți: unde are să se ducă acesta, ca noi să nu l' găsim? Nu

cumva are să se ducă la *Iudei* cei împrăștiți între Eleni și să învețe pe Eleni?

36 Ce este cuvîntul acesta pe care 'l a zis: mă veți căuta și nu mă veți găsi, și unde sînt eu voi nu puteți veni?

37 Iar în cea din urmă zi mare a sîrbătorii Iisus sta și striga zicînd: dacă însetează cineva să vie *la mine* și să bea.

38 Cine crede în mine, din pîntecele lui vor curge rîuri de apă vie, după cum a zis scriptura.

39 Și zise aceasta de spiritul pe care avea să 'l primiască cei care cred într'însul; căci spiritul *sînt* nu era încă *dat*, pentru că Iisus nu fusese încă mîrit.

40 Decî *mulți* din gloată auzind cuvintele acestea ziceau: cu adevărat acesta este profetul; alți ziceau: acesta este Christosul;

41 Iar alți ziceau: nu cumva din Galilea vine Christosul?

42 Oare n'a zis scriptura că Christosul vine din neamul lui David și de la Betleem, satul unde era David?

43 Decî se făcu pentru dînsul desbinare în gloată;

44 Și uni dintre ei veniră ca să 'l prinză, dar nici unul nu puse mîinile pe dînsul.

45 Slujitori decî veniră la mai mari preoților și la farisei, și aceștia le ziseră: pentru ce nu 'l ați adus?

46 Și slujitori răspunseră: nici o dată un om n'a vorbit așa, cum vorbește omul acesta.

47 Iar farisei le răspunseră: nu cumva și voi ați fost amăgiți?

48 Nu cumva a crezut într'însul cineva dintre mai mari sau dintre farisei?

49 Dar gloata aceasta care nu cunoaște legea este blestemată!

50 Zice către ei Nicodem unul dintre dînși, cel care venise mai 'nainte la dînsul *noaptea*:

51 Oare legea noastră osîndește pe om dacă nu va fi acuzat mai 'ntîiu de la dînsul și nu va fi cunoscut ce face?

52 Răspunseră și 'i ziseră: nu cumva și tu ești din Galilea? Cercetează și vezi că din Galilea profet nu se ridică.

53 Și se duse fie care la casa sa.

CAP. 8.

Femea păcătoasă. Christos vorbește de sine, de chemarea sa și de sfîrșitul său. Despre adevărata libertate și robie. Iudei sînt urmași diavolului, iar nu ai lui Abrahă.

1 Iar Iisus se duse la muntele maslinilor.

2 Și dis de dimineață veni iarăși în santuar, și tot poporul

venia la dânsul, și stând jos 'i învăța.

3 Iar cărturari și farisei aduc *la dânsul* pe o femeie prinsă în adulter, și punând o în mijloc.

4 'I zic: Învățătorule, această femeie a fost prinsă chiar asupra faptului de adulter.

5 Și Moise ne a poruncit în lege a omori cu petre pe unele ca acestea; deci tu ce zici *despre dânsa*?

6 Și ziceau aceasta ispitindu 'l, ca să aibă *cuvînt* a 'l învinui. Iar Iisus plecându se jos scria cu degetul pe pământ.

7 Dar fiind că 'l întrebau neîncetat, ridicându se în sus zise către dênși: cine dintre voi este fără păcat să arunce cel d'intîi peatra asupra ei.

8 Și plecându se iarăș jos scria cu degetul pe pământ.

9 Iar ei auzind *și muștrați fiind de cugetul lor* eșiau unul câte unul, începînd de la cei bătrîni pînă la cei din urmă, și rămase numai Iisus și femeia stînd în mijloc.

10 Atunci Iisus ridicându se, *și ne zărînd pe nimenea afară de femeie*, 'i zise: femeie, unde sînt aceia care te învinuesc? Nu te a osîndit nimenea?

11 Și ea zise: nimenea Doamne. Atunci Iisus 'i zise: nici eu nu te osîndesc; du te și nu mai păcătu.

12 Deci Iisus le vorbi iarăș zicînd: eu sînt lumina lumii; cine 'mi urmează mie nu va umbla în întunerec, ci va avea lumina vieții.

13 Și farisei 'i ziseră: tu dai mărturie pentru tine însuși; mărturia ta nu este adevărată.

14 Răspunse Iisus și le zise: chiar cînd eu dau mărturie pentru mine însumi, mărturia mea este adevărată, pentru că știu de unde am venit și unde mă duc. Dar voi nu știți de unde vin sau unde mă duc.

15 Voi osîndiți după vedere, eu nu osîndesc pe nimenea.

16 Chiar cînd osîndesc și eu, hotărîrea mea osînditoare este adevărată, pentru că nu sînt singur, ci eu și cel care m'a trimis, Tatăl.

17 Și chiar în legea voastră este scris că mărturia a doi oameni este adevărată.

18 Eu sînt care dau mărturie pentru mine însumi, și pentru mine dă mărturie cel care m'a trimis, Tatăl.

19 Deci 'i ziceau: unde este tatăl tîu? Răspunse Iisus: nici pe mine nu mă știți nici pe Tatăl meu; dacă m'ați ști pe mine, ați ști și pe Tatăl meu.

20 Aceste cuvinte le vorbi Iisus stînd lângă cutiea pentru daruri pe cînd învăța în santuar; și nimenea nu 'l prinse, pentru că nu venise anchă ceasul lui.

21 Deci iarăș le zise Iisus:

eu mă duc și mă veți căuta, și veți muri în păcatul vostru; unde mă duc eu voi nu puteți veni.

22 Decî Iudei ziceau: nu cumva se va omori pe sine însuși, pentru că zice unde mă duc eu voi nu puteți veni?

23 Și le zise: voi sunteți din cele de jos, eu sînt din cele de sus; voi sunteți din lumea aceasta, eu nu sînt din lumea aceasta.

24 Decî v'am spus că veți muri în păcatele voastre; căci dacă nu credeți că eu sînt, veți muri în păcatele voastre.

25 De aceea 'i ziseră: tu cine ești? Și Iisus le zise: ceea ce de la început vë și vorbesc voë?

26 Multe am să zic despre voi și să osîndesc; dar cel care m'a trimis pe mine adevărat este, și eu ce am auzit de la dînsul acestea le vorbesc în lume

27 Și nu înțelesesă că le vorbia despre Tatăl.

28 Decî le zise Iisus: cînd veți fi ridicat sus pe Fiul omului, atunci veți cunoaște că eu sînt, și de la mine însumi nimic nu fac, ci după cum m'a învățat pe mine Tatăl, acestea vorbesc.

29 Și cine m'a trimis pe mine este împreună cu mine; *Tatăl* nu m'a lăsat singur, pentru că eu totdeauna fac cele plăcute lui.

30 Acestea vorbind el mulți crezură într'însul.

31 Decî Iisus zicea către Iudei care crezuse într'însul: dacă voi rămâneți în cuvîntul meu, sunteți cu adevărat ucenici mei,

32 Și veți cunoaște adevărul, și adevărul vë va face de sine stătători.

33 Noi sîntem neamul lui Abraam, răspunseră către dînsul, și nici o dată n'am fost robi cuiva; cum zici tu că veți fi de sine stătători?

34 Răspunse lor Iisus: adevăr adevăr zic voë că orî cine care făptuește păcatul este rob al păcatului.

35 Și robul nu rămîne în casă pentru totdeauna; iar fiul rămîne pentru totdeauna.

36 Decî dacă fiul vë va fi făcut de sine stătător, veți fi într'adevăr de sine stătători.

37 Știu că sunteți neamul lui Abraam; dar căutați să mă omoriți, pentru că cuvîntul meu nu are loc în voi.

38 Eu vorbesc ce am văzut de la Tatăl meu; și voi decî faceți ce ați auzit de la tatăl vostru.

39 Răspunseră și 'i ziseră: tatăl nostru este Abraam. Zice lor Iisus: dacă ați fi fiii lui Abraam, ați face faptele lui Abraam.

40 Dar voi căutați acum să mă omoriți pe mine, un om care v'am vorbit adevărul, pe care l'am auzit de la Dumnezeu: Abraam nu făcu aceasta

41 Voi faceți faptele tatălui vostru. Dar ei 'i ziseră: noi nu suntem născuți din desfrânare, avem un tată, pe Dumnezeu.

42 Și Iisus le zise: dacă Dumnezeu ar fi tatăl vostru, n'ați iubi pe mine; căci eu din Dumnezeu am eșit și vin; căci n'am venit de la mine însumi, ci acela m'a trimis.

43 Pentru ce nu înțelegeți vorbirea mea? Pentru că nu puteți auzi cuvântul meu.

44 Voi sunteți din tatăl, diavolul, și voiți să faceți poftele tatălui vostru. Acela de la început era omorător de oameni și nu stă în adevăr, pentru că într'ênsul nu este adevăr. Când vorbește minciuna, vorbește din ale sale; pentru că este mincinos și tată al mincinosului.

45 Dar pentru că eu spun adevărul nu mă credeți.

46 Cine dintre voi mă muștră pentru păcat? Dacă vorbesc adevăr, pentru ce voi nu mă credeți?

47 Cine este din Dumnezeu ascultă cuvintele lui Dumnezeu; de aceea voi nu ascultați, pentru că nu sunteți din Dumnezeu.

48 Răspunseră Iudei și 'i ziseră: nu zicem noi oare bine că tu ești Samaritan și ai demon?

49 Răspunse Iisus: eu nu am demon, ci cinstesc pe Tatăl

meu, și voi mă necinstiți pe mine.

50 Eu nu caut mărirea mea, este cine caută și judecă.

51 Adevăr adevăr zic voe, dacă va păzi cineva cuvântul, nu va vedea moarte în veac.

52 Deci 'i ziseră Iudei: acum am cunoscut că ai demon. Abraam a murit și profeți, și tu zici: dacă va păzi cineva cuvântul, nu va gusta moarte în veac.

53 Nu cumva ești tu mai mare decât tatăl nostru Abraham, care a murit? Și profeți au murit; drept cine te faci pe tine ênsuți?

54 Răspunse Iisus: dacă eu înv voi fi mărit pe mine însumi, mărirea mea nimic nu este; este Tatăl care mă mărește, despre care voi ziceți că este Dumnezeul vostru,

55 Și nu 'l ați cunoscut, iar eu îl cunosc. Și dacă zic că nu 'l cunosc, voi fi asemenea voe mincinos; dar îl cunosc și păzesc cuvântul lui.

56 Abraam tatăl vostru fu bucurios să vază zioa mea, și văzu și fu mulțumit.

57 Deci ziseră Iudei către dênsul: cincizeci de ani nu ai ânche și ai văzut pe Abraham?

58 Zise lor Iisus: adevăr adevăr zic voe, mai 'nainte d'a fi fost Abraam sunt eu.

59 Deci luă ptre ca să arunce într'ênsul; dar Iisus se

ascunse și eși din santuar, *tre-când prin mijlocul lor, și astfel se duse.*

CAP. 9.

*Tămăduirea orbului de la naștere.
Părerile răutăcioase ale fariseilor
despre tămăduire în zioa sâmbetei.
Mărturisirea și credința orbului tă-măduit*

1. Și trecând văzu pe un om orb de la naștere.

2 Și ucenicii săi 'l întrebă zicând, Rabi, cine păcătui, acesta sau părinți lui, ca să fie născut orb?

3 Răspunse Iisus: nici acesta nu păcătui nici părinți lui, ci pentru ca lucrurile lui Dumnezeu să fie arătate la dânsul.

4 Noi trebuie să facem pene este zioă lucrurile celui care m'a trimis; vine noapte, când nimenea nu poate lucra.

5 Când sunt în lume, lumina lumii sunt.

6 Zicând acestea scuiă jos și făcu noroiu din scuiat, și unse cu noroiu peste ochi orbului;

7 Și 'i zise: du te, spală te la izvorul Siloam (ce însemnează: trimis). Decî se duse și se spălă, și veni văzând.

8 Iar vecini și cei care îl vedeau mai 'nainte că era cerșetor ziceau: nu este oare acesta cel care șade și cerșește?

9 Uni ziceau că acesta este; iar alți ziceau: nu, ci seamănă cu dânsul. Acela zicea că eu sînt.

10 Decî 'l întrebau: cum dar 'ți s'au deschis ochi?

11 Răspunse acela și zise: omul care se numește Iisus făcu noroiu și 'mi unse ochi și 'mi zise: du te la izvorul Siloam și spală te. Decî ducându-mă și spălându-mă am dobîndit vederea.

12 Și 'i ziseră: unde este acela? Nu știi, zice el.

13 Decî îl duc la farisei, pe cel care altădată era orb.

14 Și era sâmbetă zioa în care Iisus făcu noroiu și 'i deschise ochi.

15 Decî iar 'l întrebau și farisei cum a dobîndit vederea. Și el le zise: noroiu 'mi a pus pe ochi, și m'am spălat și văd.

16 Și uni dintre farisei ziceau: omul acesta nu este de la Dumnezeu, pentru că nu ține sâmbetă. Iar alți ziceau: cum poate un om păcătos să facă astfel de minuni? Și era des-binare între dînși.

17 Decî iarăș zic orbului: tu ce zici despre dânsul, pentru că 'ți a deschis ochi? Iar el zise că este profet.

18 Dar Iudei nu crezură despre dânsul că era orb și a dobîndit vederea, pînă ce chemară pe părinți celui care a dobîndit vederea,

19 Și 'i întrebă zicând: a-

cesta este fiul vostru despre care ziceți că fu născut orb? Cum vede dar acum?

20 Deci răspunseră părinți lui și ziseră: știm că acesta este fiul nostru și că fu născut orb;

21 Iar cum vede acum nu știm, sau cine 'i a deschis ochi noi nu știm; întrebați 'l, este în vârstă, el însuși va vorbi despre sine.

22 Acestea ziseră părinți lui pentru că se temeau de Iudei; căci Iudei se învoiseră ca dacă va fi mărturisit cineva că el este Christos, să fie dat afară din sinagogă.

23 De aceea ziseră părinți lui că este în vârstă; întrebați 'l.

24 Deci chemară de a doua oară pe omul care era orb și 'i ziseră: dă mărire lui Dumnezeu; noi știm că omul acesta este păcătos.

25 Iar acela răspunse: nu știu dacă este păcătos; una știu, că orb fiind ved acum.

26 Deci 'i ziseră: ce ți a făcut? Cum ți a deschis ochi?

27 Răspunse lor: v'am spus acum și n'ați auzit; ce voiți să auziți iarăș? Nu cumva voiți și voi să vă faceți ucenici lui?

28 Și 'l înfruntară aspru și ziseră: tu ești ucenicul aceluia, iar noi suntem ucenici lui Moise;

29 Noi știm că Dumnezeu a

vorbit lui Moise, dar pe acesta nu 'l știm de unde este.

30 Răspunse omul și le zise. în aceasta dar este minunea, că voi nu știți de unde este, și 'mi a deschis ochi.

31 Știm că Dumnezeu nu ascultă pe păcătoși, ci dacă este cineva temător de Dumnezeu și face voea lui, pe acesta îl ascultă.

32 Din veac nu s'a auzit că cineva a deschis ochi vre unui născut orb;

33 Dacă acesta n'ar fi de la Dumnezeu, n'ar putea face nimic.

34 Răspunseră și 'i ziseră: tu cu totul ești născut în păcate, și tu ne înveți pe noi? Și 'l deteră afară.

35 Iisus auzi că 'l au dat afară, și găsimdu 'l zise: crezi tu în Fiul lui Dumnezeu?

36 Răspunse acela și zise: și cine este, Doamne, ca să crez într'ensul?

37 Iisus 'i zise: și 'l ai văzut, și este acela care vorbește cu tine.

38 Iar el zise: crez, Doamne, și 'i se închină.

39 Și Iisus zise: eu am venit în această lume spre a osîndi, ca cei care nu ved să vadă și cei care ved să fie orbi.

40 Și auziră acestea *un*i dintre farisei care erau cu dînsul, și 'i ziseră: nu cumva și noi suntem orbi?

41 Zise lor Iisus: dacă ați

fi orbi, n'ați avea păcat; dar acum ziceți că vedem; deci păcatul vostru rămâne.

CAP. 10.

Păstorul cel bun. Cuvintele lui Iisus la sărbătoarea de sfințirea templului.

1 Adevăr adevăr zic voă, cine nu intră pe ușă în staulul oilor, ci sare pe d'altă parte, acela fur este și tâlhar;

2 Iar cine intră pe ușă păstor este al oilor.

3 Acestuia portarul 'i deschide, și oile aud glasul lui, și cheamă oile sale pe nume și le duce afară.

4 Și după ce a mânat afară pe toate ale sale, merge înaintea lor, și oile 'i urmează, pentru că cunosc glasul lui.

5 Dar unui strein nu 'i vor urma, ci vor fugi de dânsul, pentru că nu cunosc glasul streinilor.

6 Această asemănare le spuse Iisus; dar aceia nu înțeleseră ce erau ce le vorbia.

7 Deci iarăș le zise Iisus: adevăr adevăr zic voă că eu sunt ușa către oi.

8 Toți câți veniră înaintea de mine fură și tâlhari; dar oile nu ascultară de dânsi.

9 Eu sunt ușa; dacă va fi intrat cineva prin mine, mântuit va fi, și va intra și va eși și pășune va afla.

10 Furul nu vine decât ca

să fure și să înjunghie și să pearză; eu am venit pentru ca oile mele să aibă viață, și să aibă de prisos.

11 Eu sunt păstorul cel bun. Păstorul cel bun 'și pune sufletul pentru oile sale.

12 Iar cel tocmit și care nu este păstor, ale cărui oi nu sunt ale sale, privește lupul venind și lasă oile și fuge; și lupul le răpește și împrăstie oile;

13 Pentru că tocmit este, și nu 'i este grijă de oi.

14 Eu sunt păstorul cel bun, și cunosc pe ale mele, și ale mele mă cunosc,

15 După cum mă cunoaște Tatăl și eu cunosc pe Tatăl, și sufletul 'mi pun pentru oile mele.

16 Am și alte oi, care nu sunt din staulul acesta, și pe acelea trebuie ca eu să le duc, și vor asculta de glasul meu, și va fi o turmă, un păstor.

17 De aceea Tatăl mă iubește, fiind că pun sufletul meu, ca iarăș să 'l țieu.

18 Nimenea nu 'l ridică de la mine, ci eu îl pun de la mine însumi. Putere am ca să 'l pun, și putere am ca iarăș să 'l țieu. Această poruncă am primit o de la Tatăl meu.

19 Deci iarăș se făcu pentru cuvintele acestea desbinare între Iudei.

20 Iar mulți dintre ei ziceau: are demon și nu este în firea lui; pentru ce 'l ascultați?

21 Alți ziceau: cuvintele acestea nu sînt ale unui demonizat; nu cumva un demon poate deschide ochi orbilor?

22 Și era *atunci* în Ierusalem *sărbătoare de sînțirea templului*; era iarnă;

23 Și Iisus se preumbla în santuar în porticul lui Solomon.

24 Decî Iudei îl încunjurară și 'i ziceau: pînă cînd ne scoți sufletul? Dacă tu ești Christosul, spune ne fără sfială.

25 Răspunse lor Iisus: v'am spus, și nu credeți; lucrurile pe care le fac în numele Tatălui meu, acestea mărturisesc pentru mine;

26 Dar voi nu credeți pentru că nu sînteți dintre oile mele, *după cum v'am spus*.

27 Oile mele ascultă de glasul meu, și eu le cunosc, și 'mi urmează;

28 Și eu le dau viață veșnică, și în veac nu vor peri, și nu le va răpi cineva din mîna mea.

29 Tatăl meu care 'mi le a dat este mai mare decît toți; și nimenea nu le poate răpi din mîna Tatălui meu.

30 Eu și Tatăl sîntem una.

31 Decî Iudei luară iarăș petre ca să 'l omoare.

32 Iisus le răspunse: multe lucruri bune v'am arătat de la Tatăl meu; pentru care lucru din ele mă omoriți cu petre?

33 Răspunseră lui Iudei *zicînd*: pentru lucru bun nu te omorîm cu petre, ci pentru defăimare, și pentru că tu omîind te faci pe tine însuși Dumnezeu.

34 Răspunse lor Iisus: nu este oare scris în legea voastră că «eu am zis: Dumnezeii sînteți?»

35 Dacă *legea* a numit Dumnezeii pe aceia către care a fost cuvîntul lui Dumnezeu, și scriptura nu poate fi desființată,

36 Voi ziceți *aceluia* pe care Tatăl 'l a sînțit și 'l a trimis în lume că tu rostești defăimare, pentru că am zis: Fiul lui Dumnezeu sînt?

37 Dacă nu fac lucrurile Tatălui meu, nu mă credeți;

38 Iar dacă *le* fac, chiar dacă nu mă credeți, credeți lucrurile, ca să știți și să cunoașteți că Tatăl este în mine și eu în Tatăl.

39 Decî căutau iarăș ca să 'l prinză, dar el scăpă din mîna lor.

40 Și se duse iarăș dincolo de Iordan în locul unde era Ioan, cînd boteza în întîia dată, și rămase acolo.

41 Și mulți veniră la dînsul și ziceau că Ioan n'a făcut nici o minune, dar toate câte a spus Ioan despre acesta erau adevărate.

42 Și mulți crezură într'înul acolo.

CAP. 11

*Invierea lui Lazăr. Statul lui Caiafa
că trebuie omorât unul pentru popor.
Iisus se duce într'un loc pustiu.*

1 Și era un om bolnav. Lazar din Betania, din satul Marii și al Martei sora ei.

2 Iar Maria era aceea care a uns cu mir pe Domnul și 'i a șters picioarele cu părul ei. al cărei frate Lazar era bolnav.

3 Deci surorile trimiseră la dânsul zicând: Doamne, iată pe care 'l iubești este bolnav.

4 Și Iisus auzind zise: boala aceasta nu este spre moarte, ci pentru mărirea lui Dumnezeu, ca Fiul lui Dumnezeu să fie mărit printr'ênsa.

5 Și Iisus iubia pe Marta și pe sora ei și pe Lazar.

6 Deci după ce auzi că este bolnav, atunci mai rămase două zile în locul unde era;

7 Apoi după aceasta zice ucenicilor: să mergem iar în Iudea.

8 Rabi, 'i zic ucenici, Iudeii căutau chiar acum să te omoare cu petre, și iar mergi acolo?

9 Răspunse Iisus: oare nu doăsprezece sunt ceasurile zilei? Dacă umblă cineva ziua, nu se poticnește, pentru că vede lumina acestei lumi;

10 Iar dacă umblă cineva noaptea se poticnește, fiind că nu este într'ênsul lumină.

11 Acestea vorbi, și după a-

ceea le zice: Lazar prietenul nostru a adormit; dar mă duc ca să 'l deștept din somn.

12 Deci ucenicii 'i ziseră: Doamne, dacă a adormit, va fi scăpat.

13 Dar Iisus vorbise despre moartea lui Lazar; și dânsi gândiră că vorbește despre adormirea somnului.

14 Deci atunci Iisus le spuse fără sfială: Lazar a murit,

15 Și mă bucur pentru voi, că nu eram acolo, pentru ca să credeți; să mergem dar la dânsul.

16 Deci Toma care se numește geamăn zise celor împreună cu dânsul ucenici: să mergem și noi ca să murim cu dânsul.

17 Venind dar Iisus îi află având acum patru zile în mormânt.

18 Și Betania era aproape de Ierusalem ca la cincisprezece stadii;

19 Și mulți dintre Iudei veniseră la Marta și Maria ca să le mângâe pentru fratele lor.

20 Deci Marta îndată ce auzi că vine Iisus, eși înaintea lui; iar Maria ședea jos în casă.

21 Și Marta zise către Iisus: Doamne, dacă ai fi fost aci, n'ar fi murit fratele meu.

22 Și acum știu că Dumnezeu 'ți va da câte vei cere de la Dumnezeu.

23 Fratele tău va înviea, 'i zice Iisus.

24 Știu, 'i zice Marta, că va înviea la învierea în zioa de apoi.

25 Eu sînt învierea și viața, 'i zise Iisus. Cine crede în mine viu va fi, chiar dacă va fi murit;

26 Și orî cine care este viu și crede în mine nu va muri în veac; crezi aceasta?

27 Așa *este*, Doamne, 'i zice, eu am crezut că tu ești Christosul al lui Dumnezeu. Fiu care vine în lume.

28 Și zicînd aceasta se duse și chemă pe Maria sora ei spunînd în ascuns: Învățătorul este aci și te cheamă.

29 Acea îndată ce auzi se scoală în grabă și vine la dînsul.

30 Și Iisus nu venise încă în sat, ci era în locul unde 'i eși Marta înainte.

31 Decî Iudei care erau cu dînsa în casă și o mîngăeau, vîzînd că Maria s'a sculat în grabă și a eșit, 'i urmară, gîndind că se duce la mormînt ca să pîngă acolo.

32 Decî Maria îndată ce veni unde era Iisus, vîzîndu 'l 'i căzu la picioare zicîndu 'i: Doamne, dacă ai fi fost aci, nu 'mi ar fi murit fratele.

33 Iar Iisus cînd o vîzu plîngînd și pe Iudei care veniseră împreună cu dînsa plîngînd și ei, gemu în spiritul său și se turbură,

34 Și zise: unde 'l ați pus?

Doamne, 'i zic *ele*, vino și vezi.

35 Iisus lăcrămă.

36 Decî ziceau Iudei: iată cît de mult îl iubia!

37 Iar unii dintre dînși ziceau: nu putea oare acesta care a deschis ochi orbului să facă ca și acesta să nu moară?

38 Decî Iisus gemînd iar în sine, vine la mormînt; și era o peșteră și o peatră era pusă înaintea ei.

39 Luați peatra, zice Iisus. Doamne, 'i zice Marta sora celui mort, acum miroase rău, pentru că este a patra zi.

40 Zice ei Iisus: nu 'ți am spus că dacă crezi vei vedea mărirea lui Dumnezeu?

41 Decî luară peatra *de unde era pus mortul*. Iar Iisus ridică ochi în sus și zise: Tată, 'ți mulțumesc că m'ai ascultat.

42 Eu știam că totdeauna mă ascuți; dar am zis pentru gloata ce stă împrejur, pentru ca să creadă că tu m'ai trimis.

43 Și zicînd acestea strigă cu glas mare: Lazăre, vino afară!

44 Și eși mortul avînd picioarele și mâinile legate cu fâșii de pânză, și fața lui era înfășurată cu un ștergar. Deslegați 'l, le zice Iisus, și lăsați 'l să meargă.

45 Decî mulți dintre Iudei, care veniră la Maria și vîzură cele ce făcu Iisus, crezură într'însul.

46 Iar uni dintre dênși sê duseră la farisei și le spuse cele ce făcu Iisus.

47 Decî mai mari preoților și farisei adunară sine-driu, și ziceau : ce facem, pentru că omul acesta face multe minuni ?

48 Dacă îl lăsăm așa, toți vor crede într'ênsul, și vor veni Romani și ne vor lua și locul și neamul.

49 Iar unul oare care dintre dênși Caiafa, arhichieru fiind în anul acela, le zise : voi nu știți nimic,

50 Nici nu cumpăniți cu mintea că ne este de folos ca să moară un om pentru popor și să nu peară tot neamul.

51 Și aceasta n'o zise de la sine ênsuși, ci arhichieru fiind în anul acela profetiză că Iisus avea să moară pentru neamul *lor*,

52 Și nu numai pentru neamul *lor*, ci și pentru ca să adune într'una pe fii lui Dumnezeu cei împrăștiați.

53 Decî din acea zi sê sfă-tuiră ca să 'l omoare.

54 Pentru aceea Iisus nu mai umbla fără sfieală printre Iudei, ci se duse de acolo în ținutul aproape de pustie, într'un oraș numit Efraim, și acolo 'și trecea timpul cu ucenici.

55 Și era aproape Paștele Iudeilor, și mulți din țară veniră sus la Ierusaleni mai

'nainte de Paște, ca să se curățiască.

56 Decî căutau pe Iisus și vorbeau între dênși stând în santuar : ce vi se pare, că n'are să vie nici de cum la sêrbătoare ?

57 Iar mai mari preoților și farisei dedese poruni ca dacă cineva știe unde este să încunoștiințeze, pentru ca să 'l prinză.

CAP. 12.

Maria unge picioarele lui Iisus în Betania. Intrarea lui Iisus în Ierusaleni. El spune mai d'înainte moartea sa.

1 Și cu șase zile mai 'nainte de Paște Iisus veni la Betania, unde era Lazar, pe care Iisus îl sculase dintre morți.

2 Decî 'i făcură cină acolo, și Marta slujia, iar Lazăr era unul dintre cei care ședeau la masă împreună cu dênșul.

3 Atunci Maria luând o litră de mir foarte scump de nard adevărat unse picioarele lui Iisus și șterse cu pêrul ei picioarele lui ; și casa se umplu de mirosul mirului.

4 Iar unul dintre ucenici lui, Iuda Iscariotu care avea să 'l dea prins, zice :

5 Pentru ce nu s'a vîndut acest mir pe trei sute de denari și să se fi dat la săraci ?

6 Dar el zise aceasta nu pentru că avea grijă de săraci, ci pentru că fur era și puna a-vând da la o parte din cele puse într'ênsa.

7 Decî Iisus zise: las'o că 'l a păstrat pentru zioa înmormântării mele;

8 Căci pe săraci 'i aveți în totdeauna cu voi, dar pe mine nu mă aveți în totdeauna.

9 Și gloată multă dintre Iudei află că este acolo, și veniră nu numai pentru Iisus, ci ca să vadă și pe Lazăr, pe care îl sculă dintre morți.

10 Iar mai mari preoților se sfătuiră ca să omoare și pe Lazăr,

11 Pentru că din pricina lui mulți dintre Iudei plecau și credeau în Iisus.

12 A doua zi gloată multă care era venită la sărbătoare, auzind că Iisus vine la Ierusalem,

13 Luară ramuri de fenic și eșiră spre întâmpinarea lui, și strigau: Osana, «binecuvîntat este cine vine în numele Domnului,» împăratul lui Israel.

14 Și Iisus găsind un asin tîner șezu pe dînsul, după cum este scris:

15 «Nu te teme, fiica Sionului, iată împăratul tău vine șezînd pe mînzul asinei.»

16 Dar ucenici sîi nu înțelesă acestea la început, ci cînd fu mărit Iisus, atunci 'și aduseră aminte că acestea erau

scrise pentru dînsul și acestea 'i au făcut.

17 Decî mărturisia gloata care era cu dînsul că a chemat pe Lazăr din mormînt și 'l a învieat dintre morți.

18 De aceea îl și întâmpină gloata, pentru că auzi că dînsul făcuse minunea aceasta.

19 Decî farisei ziseră între dînși: vedeți că nimic nu folosiți; iată lumea s'a dus după dînsul.

20 Și erau uni Elini dintre cei care vin ca să se închine în timpul sărbătorii;

21 Aceștia dar veniră la Filip, cel de la Betsaida Galilei, și 'l rugară zicînd: Domnule, voim să vedem pe Iisus.

22 Filip vine și spune lui Andrei, vine Andrei și Filip și spun lui Iisus.

23 Iar Iisus le răspunde zicînd: a venit ceasul ca Fiul omului să fie mărit.

24 Adevăr adevăr zic voe, dacă grăuntele de grâu ce a căzut pe pămînt nu va fi murit, rămîne numai el; iar dacă va fi murit aduce rod mult.

25 Cine 'și iubește sufletul îl perde, ci cine 'și uraște sufletul în lumea aceasta îl va păstra pentru viață vecinică

26 Dacă 'mi slujaște cineva, să 'mi urmeze, și unde sînt eu, acolo va fi și slujitorul meu; dacă 'mi slujaște cineva, îl va cinsti Tatăl.

27 Acum sufletul 'mi este

turburat, și ce să zic? Tată. scapă mă din ceasul acesta. Dar pentru aceea am venit în ceasul acesta.

28 Tată, mărește 'ți numele. Decî veni glas din cer și 'l am mărit, și iar îl voi mări.

29 Iar gloata care sta și auzi zicea că tunet a fost; alți ziceau: ânger 'i a vorbit.

30 Răspunse Iisus și zise: nu pentru mine a fost glasul acesta ci pentru voi.

31 Acum este judecarea acestei lumi; acum va fi aruncat afară stăpînitorul acestei lumi;

32 Și eu îndată ce voi fi înălțat de pe pămînt, voi trage pe toți la mine.

33 Iar aceasta o zicea însemnând cu ce moarte avea să moară.

34 Decî gloata 'i răspunse: noi am auzit din lege că Christosul rămîne în veac; și cum zici tu că Fiul omului trebuie să fie înălțat? Cine este acesta Fiul omului?

35 Drept aceea Iisus le zise: lumina este între voi încă puțin timp. Umblați după cum aveți lumina, ca să nu vă apuce întunerecul; și cine umblă în întunerec nu știe încotro merge.

36 După cum aveți lumina, credeți în lumină, ca să vă faceți fii ai luminii.

Acestea vorbi Iisus și plecînd se ascunse de dînsi.

37 Dar deși făcuse atâtea mi-

nuni înaintea lor nu credeau într'ênsul,

38 Pentru ca să fie împlinit cuvîntul lui Isaia profetul pe care 'l a zis: «Doamne, cine a crezut la cele auzite de la noi?

Și brațul Domnului cui a fost descoperit?»

39 De aceea nu puteau crede, că iarăși Isaia a zis:

40 «Orbit a ochi lor și învîrtoșat a inima lor,

Ca să nu vadă cu ochi și să nu înțeleagă cu inima și să nu se întoarcă, și eu 'i voi vindeca.»

41 Acestea zise Isaia pentru că văzu mărirea lui și. vorbi despre dînsul.

42 Totuși mulți chiar dintre mai mari crezură într'ênsul, dar din pricina fariseilor nu mărturisiau, ca să nu fie dați afară din sinagogă;

43 Căci au iubit mărirea oamenilor mai mult decît mărirea lui Dumnezeu.

44 Și Iisus strigă și zise: cine crede în mine, nu crede în mine ci în cel care m'a trimis pe mine,

45 Și cine mă vede pe mine vede pe cel care m'a trimis pe mine.

46 Eu am venit ca lumină în lume, pentru ca orî cine care crede în mine să nu rămîne în întunerec.

47 Și dacă cineva va fi auzit de la mine cuvintele și nu le va fi păzit, eu nu 'l osîndesc;

căci n'am venit să osîndesc lumea, ci să mântuesc lumea.

48 Cine mă despreţueşte pe mine şi nu primeşte cuvintele mele are cine să 'l osîndiască; cuvîntul pe care 'l am spus, acela 'l va osîndi în zioa de apoi;

49 Pentru că eu n'am vorbit de la mine însumi, ci Tatăl care m'a trimis el ênsuşi 'mi a dat poruncă ce să zic şi ce să vorbesc.

50 Şi ştiu că porunca lui este vieaţă vecinică. Decî cele ce vorbesc eu, după cum 'mi a spus Tatăl, aşa vorbesc.

CAP. 13.

Cea din urmă cină cu spălarea picioarelor. Arătarea trădătorului. Poruncă nouă. Increderea lui Petru.

1 Iar mai 'nainte de sîrbătoare Paştelui ştiind Iisus că 'i a venit ceasul ca să se strămute din lumea aceasta la Tatăl, iubind pe ai sîi care erau în lume, 'i a iubit pînă în sfîrşit.

2 Şi pe cînd era cină, cînd diavolul 'şi pusese acum în gînd ca Iuda, fiul lui Simon Iscariotu, să 'l dea prins,

3 Iisus, ştiind că Tatăl 'i a dat tot în mîini, şi că de la Dumnezeu a eşit şi la Dumnezeu merge,

4 Să scoală de la cină şi 'şi

desbracă hainele, şi luând un ştergar se încinse.

5 Apoi toarnă apă în vasul de spălat, şi începu să spele picioarele ucenicilor şi să le şteargă cu ştergarul cu care era încins.

6 Decî vine la Simon Petru. Acesta 'i zice: Doamne, tu 'mi speli picioarele?

7 Răspunse Iisus şi 'i zise: tu nu şti acum ce fac eu, dar vei înţelege în urmă.

8 Petru 'i zice: în veac nu 'mi vei spăla picioarele. Iisus 'i răspunse: dacă nu te voi fi spălat, nu ai parte cu mine.

9 Simon Petru 'i zice: Doamne, nu numai picioarele mele ci şi mîinile şi capul.

10 Iisus 'i zice: cine s'a scaldat nu are trebuinţă să se spele, decî este cu totul curat; şi voi curaţi sînteţi, dar nu toţi.

11 Căci ştiea pe cel care avea să 'l dea prins; de aceea zise că nu toţi sînteţi curaţi.

12 Decî după ce le spălă picioarele şi 'şi luă hainele şi se puse iar la masă, le zise: înţelegeţi ce v'am făcut?

13 Voi mă numiţi: Învăţatorul şi Domnul, şi bine ziceţi, căci sînt.

14 Decî dacă v'am spălat picioarele, eu Domnul şi Învăţatorul, şi voi datori sînteţi să spălaţi picioarele unii altora;

15 Căci pildă v'am dat, ca să faceţi şi voi după cum v'am făcut eu.

16 Adevăr adevăr zic voë, nu este slugă mai mare decât stăpînul sêu, nici trimis mai mare decât cel care 'l a trimis.

17 Dacă știți acestea, fericiți sînteți dacă le veți fi făcut.

18 Nu zic despre voi toți; eu știu pe care 'i am ales; ci *trebuia* ca să fie împlinită scriptura: «cel care 'mi mănîncă pâinea ridicat a călcăiul sêu împotiva mea.»

19 De acum vë zic mai 'nainte d'a se împlini, ca să credeți când se va fi împlinit că eu sînt.

20 Adevăr adevăr zic voë, cine primește pe orî care *îl* voi fi trimis pe mine mē primește, iar cine mē primește pe mine primește pe *cel* care m'a trimis pe mine.

21 Acestea vorbind Iisus sē turburā cu spiritul și mărturisi și zise: adevăr adevăr zic voë că unul dintre voi mē va da prins.

22 *Deci* se uitau ucenici uni la alți, nedomiriți fiind despre cine vorbește.

23 Și era lângă sînul lui Iisus la masă unul dintre ucenici sēi pe care 'l iubia Iisus.

24 Deci Simon Petru face semn acestuia și 'i zice: spune cine este despre care vorbește.

25 Și acela plecādu se spre peptul lui Iisus 'i zice: Doamne, cine este?

26 Iisus rēspunde: este acela pentru care eu voi întinge im-

bucătura și 'i voi da. Deci întingēnd îmbucătura iewa și dă lui Iuda *fiu* al lui Simon Iscariotu.

27 Și după îmbucătura *dată*, atuncî intră satan în acela. Deci Iisus 'i zice: ceea ce faci, fă mai curīnd.

28 Și nimenea dintre cei care ședeau la masă nu înțelese pentru ce 'i a zis aceasta.

29 Căci uni gāndiau, fiind că Iuda avea punga, că Iisus 'i zice: cumpără cele ce ne trebuie pentru sērbătoare, sau să dea ceva sēracilor.

30 Deci după ce luā acela îmbucătura eși îndată; și era noapte.

31 Și cānd eși, zice Iisus: acum Fiul omului este mārīt, și intr'ēnsul Dumnezeu este mārīt.

32 Dacă Dumnezeu este mārīt intr'ēnsul, și Dumnezeu îl va mārī în sine ēnsuși, și îndată îl va mārī.

33 Copii, puțin timp mai sînt împreună cu voi; mē veți căuta, și după cum am zis Iudeilor că unde mē duc eu voi nu puteți veni, și voë vë zic de acum înainte.

34 Poruncă noă vē dau, ca să vē iubiți uni pe alți, după cum v'am iubit ca și voi să vē iubiți uni pe alți.

35 Intr'aceasta vor cunoaște toți că 'mi sînteți ucenici, dacă aveți iubire uni către alți.

36 Doamne, 'i zice Simon

Petru, unde te duci? Răspunse Iisus: unde mă duc nu poți să 'mi urmezi acum, dar mai în urmă 'mi vei urma.

37 Doamne, 'i zice Petru, pentru ce nu pot să 'ți urmez de acum? Sufletul 'mi voi pune pentru tine.

38 Iisus răspunde: 'ți vei pune sufletul pentru mine? Adevăr adevăr zic ție, nu va cânta cocoșul pînă ce nu mă vei fi tăgăduit de trei ori.

CAP. 14.

Christos merge la Tatăl. Făgăduiește trimiterea Mângăetorului. Unirea credincioșilor cu Christos. Pacea lui.

1 Să nu se turbure inima voastră; aveți încredere în Dumnezeu, aveți încredere și în mine.

2 În casa Tatălui meu sînt multe locuințe; iar dacă n'ar fi, v'aș fi spus; pentru că mă duc să vă gătesc loc.

3 Și dacă mă voi fi dus și voi fi gătit voe loc, iar vin și vă voi lua la mine însumi, pentru ca unde sînt eu să fiți și voi.

4 Și știți calea unde mă duc eu.

5 Doamne, 'i zice Toma, nu știm unde te duci, și cum știm calea?

6 Iisus 'i zice: eu sînt calea și adevărul și viața; nimenea nu vine la Tatăl decât prin mine.

7 Dacă m'ați cunoscut pe mine, veți cunoaște și pe Tatăl meu; de acum înainte cunoașteți 'l și 'l ați văzut.

8 Doamne, 'i zice Filip, arată ne pe Tatăl, și ne este de ajuns.

9 Iisus 'i zice: de atîta timp sînt cu voi, și nu m'ai cunoscut, Filipe? Cine m'a văzut pe mine a văzut pe Tatăl; cum zici tu: arată ne pe Tatăl?

10 Nu crezi că eu sînt în Tatăl și Tatăl este întru mine? Cuvintele pe care le zic voe nu le spun de la mine însumi; dar Tatăl care locuiește în mine face lucrurile lui.

11 Credeți 'mi că eu sînt în Tatăl și Tatăl este întru mine; iar dacă nu, credeți 'mi pentru înșeși lucrurile mele.

12 Adevăr adevăr zic voe, cine crede în mine va face și el lucrurile pe care le fac eu, și mai mari decît acestea va face, pentru că eu mă duc la Tatăl,

13 Și ori ce veți fi cerut în numele meu, aceasta voi face, pentru ca Tatăl să fie mărit în Fiul.

14 Dacă veți fi cerut ceva în numele meu, eu voi face aceasta.

15 Dacă mă iubiți pe mine, veți păzi poruncile mele.

16 Și eu voi ruga pe Tatăl și va da voe alt Mângăetor, ca să fie în veac împreună cu voi,

17 Pe Spiritul adevărului, pe

care lumea nu 'l poate primi, pentru că nu 'l vede nici nu 'l cunoaște; dar voi îl cunoașteți, fiind că rămâne la voi și va fi întru voi.

18 Nu vă voi lăsa singuri în lume, vin la voi.

19 Anchă puțin timp și lumea nu mă mai vede, dar voi mă vedeți; căci eu sunt viu, și voi veți fi vii.

20 În acea zi voi veți cunoaște că eu *sunt* în Tatăl meu și voi în mine și eu în voi.

21 Cine are poruncile mele și le păzește, acela este care mă iubește; iar cine mă iubește pe mine iubit va fi de către Tatăl meu, și eu îl voi iubi și mă voi arăta însumi lui.

22 Doamne, 'i zice Iuda, nu Iscariotul: și ce s'a întâmplat că gândești să te arăți noê pe tine însuși și nu lumii?

23 Răspunse Iisus și 'i zise: dacă cineva mă iubește va păzi cuvîntul meu, și Tatăl meu îl va iubi, și la dînsul vom veni și locuința ne vom face la dînsul.

24 Cine nu mă iubește nu păzește cuvintele mele; și cuvîntul pe care 'l auziți nu este al meu ci al Tatălui care m'a trimis pe mine.

25 Acestea vi le am vorbit fiind anchă la voi;

26 Dar Mângăetorul, Spiritul Sânt pe care îl va trimite Tatăl în numele meu, el vă va învăța tot și vă va aduce aminte tot ce v'am zis.

27 Pace vă las voê, pacea mea o dau voê; nu după cum dă lumea vă dau eu. Să nu vi se turbure inima nici să se sperie.

28 Ați auzit că eu v'am zis: mă duc și vin la voi. Dacă m'ați fi iubit, v'ați fi bucurat că mă duc la Tatăl, fiind că Tatăl este mai mare decât mine.

29 Și acum v'am spus mai 'nainte d'a se face, ca să credeți când se va fi făcut.

30 Nu voi mai vorbi multe cu voi; căci vine stăpînitorul lumii, și în mine nu are nimic,

31 Dar ca să cunoască lumea că iubesc pe Tatăl, și după cum 'mi a poruncit Tatăl, așa fac. Sculați vă, să plecăm d'aci.

CAP. 15.

Vița cea adevărată. Porunca lui Christos și cea mai mare iubire. Prieteni aleși. Ura și vina lumii. Mângăetorul.

1 Eu sunt vița cea adevărată, și Tatăl meu este lucrătorul.

2 Orî ce coardă de viță în mine ne făcînd rod o desființază, și pe orî care care face rod o curăță ca să facă mai mult rod.

3 Voi sunteți curați acum pentru cuvîntul pe care vi 'l am spus;

4 Rămâneți în mine, și eu voi rămâne în voi. După cum coarda de viță nu poate face

rod de la sine însăși dacă nu va fi rămas în viță, așa nici voi dacă nu veți fi rămas în mine.

5 Eu sunt viță, voi coardele viței. Cine rămâne în mine și eu *rămân* în el, acesta face rod mult, pentru că fără de mine nu puteți face nimic.

6 Dacă cineva nu va fi rămas în mine, aruncat fu afară ca coarda de viță și s'a uscat, și o strâng și în foc o aruncă, și arde.

7 Dacă veți fi rămas în mine, și cuvintele mele vor fi rămas în voi, cereți ori ce ați voi, și se va face voă.

8 În aceasta este mărit Tatăl meu, ca să aduceți rod mult și 'mi veți fi ucenici.

9 După cum m'a iubit pe mine Tatăl, și eu v'am iubit pe voi; rămâneți în iubirea mea.

10 Dacă veți fi păzit poruncile mele, veți rămâne în iubirea mea, după cum și eu am păzit poruncile Tatălui meu și rămân în iubirea lui.

11 Acestea vi le am spus ca bucuria mea să fie în voi și bucuria voastră să fie deplină.

12 Aceasta este porunca mea, ca să vă iubiți uni pe alți după cum v'am iubit.

13 Nimenea nu are o iubire mai mare decât aceasta ca cineva să-și pună sufletul pentru prieteni săi.

14 Voi 'mi sunteți prieteni,

dacă veți fi făcut cele ce eu vă poruncesc.

15 Nu vă mai numesc slugi, pentru că sluga nu știe ce face stăpînul său; v'am numit prieteni, pentru că v'am făcut cunoscut tot ce am auzit de la Tatăl meu.

16 Nu voi m'ați ales pe mine, ci eu v'am ales mie, și v'am rînduit ca voi să vă duceți și rod să aduceți și rodul vostru să rămăe, pentru ca să vă dea ori ce veți fi cerut de la Tatăl în numele meu.

17 Acestea vă poruncesc, ca să vă iubiți uni pe alți.

18 Dacă lumea vă uraște pe voi, cunoașteți că m'a urît mai 'ntîiu pe mine decât pe voi.

19 Dacă ați fi din lume, lumea ar iubi ce este al său; dar pentru că nu sunteți din lume, ei eu v'am ales mie din lume, de aceea lumea vă uraște.

20 Aduceți vă aminte de cuvîntul pe care vi l'am zis: nu este slugă mai mare decât stăpînul său. Dacă m'au prigonit pe mine, și pe voi vă vor prigoni. Dacă au păzit cuvîntul meu, și pe al vostru îl vor păzi.

21 Dar toate acestea le vor face voă din pricina numelui meu, pentru că nu știu pe cel care m'a trimis.

22 Dacă n'aș fi venit și nu le aș fi spus, păcat n'ar avea, dar acum nu au cuvînt de îndreptare pentru păcatul lor.

23 Cine mă uraște pe mine uraște și pe Tatăl meu.

24 Dacă n'aș fi făcut între dênși lucrurile pe care nimenea altul nu le a făcut, păcat n'ar avea; dar acum și m'au văzut și m'au urît și pe mine și pe Tatăl meu.

25 Ci ca să fie împlinit cuvîntul ce este scris în legea lor, că «fără cuvînt m'au urît.»

26 Când va fi venit Mângăetorul pe care eu îl voi trimite voe de la Tatăl, Spiritul adevărului care de la Tatăl purcede, acela va mărturisi pentru mine;

27 Și mărturisiți și voi, pentru că de la început sînteți cu mine.

CAP. 16.

Prigonirile viitoare. Ajutorul Mângăetorului. Întristarea schimbată în bucurie. Rugăciunile făcute în numele lui Christos. Fuga ucenicilor.

1 Acestea vi le am vorbit ca să nu vă smintiți.

2 Ei vă vor da afară din sinagogă; într'adevăr vine un timp ca orî cine care v'a omorît să gîndiască că aduce jertfă lui Dumnezeu.

3 Și acestea le vor face pentru că n'au cunoscut pe Tatăl nici pe mine.

4 Dar acestea vi le am vorbit ca să vă aduceți aminte de ele cînd va fi venit timpul, că

eu v'am spus. Și acestea nu vi le am spus din început, pentru că eram cu voi.

5 Acum ânsă mă duc la cine m'a trimis, și nimenea dintre voi nu mă întreabă: unde te duci?

6 Ci pentru că v'am vorbit acestea, întristarea v'a umplut inima.

7 Dar eu vă spun adevărul, este bine pentru voi ca eu să mă duc. Căci dacă nu mă voi fi dus, Mângăetorul nu va veni la voi; iar dacă mă voi fi dus, îl voi trimite la voi.

8 Și venind acela va mustra lumea pentru păcat și pentru dreptate și pentru judecată.

9 Pentru păcat, fiind că nu cred în mine;

10 Pentru dreptate, fiind că mă duc la Tatăl și nu mă mai vedeți;

11 Pentru judecată, fiind că stăpînitorul lumii acestia este judecat.

12 Mai am multe de spus voe, dar nu puteți purta greutatea lor;

13 Iar cînd va fi venit acela, spiritul adevărului, va arăta voe calea spre tot adevărul: căci nu va vorbi de la sine însuși, ci va vorbi câte aude, și va vesti voe cele ce au să vie.

14 Acela mă va mări pe mine, pentru că va lua din al meu și va vesti voe.

15 Tot cît are Tatăl al meu

este; de aceea am zis că ia din al meu și va vesti voe.

16 Puțin și nu mă mai vedeți, și iar puțin și mă veți vedea, *că eu mă duc la Tatăl.*

17 Deci ziseră dintre ucenici săi uni către alți: ce este aceasta ce ne zice: puțin și nu mă vedeți, și iar puțin și mă veți vedea? Și că mă duc la Tatăl?

18 Deci ziceau: ce este acest puțin de care vorbește? Nu știm ce spune

19 Dar Iisus cunoscă că voia să 'l întrebe și le zise: despre aceasta cercetați între voi pentru că am zis: puțin și nu mă vedeți, și iar puțin și mă veți vedea?

20 Adevăr adevăr zic voe că voi veți plânge și vă veți jăli, iar lumea se va bucura; voi vă veți întrista, dar întristarea voastră va fi spre bucurie

21 Femea când naște întristare are, pentru că 'i a venit ceasul; dar când a născut copilul nu 'și mai aduce aminte de durere pentru bucuria că fu născut om în lume

22 Deci și voi întristare aveți acum; dar iar vă voi vedea, și inima voastră se va bucura, și nimenea nu va lua de la voi bucuria voastră.

23 Și în zioa aceea nu mă veți întreba nimic. Adevăr adevăr zic voe. orî ce veți fi cerut de la Tatăl, va da voe în numele meu.

24 Pene acum n'ați cerut nimic în numele meu; cereți și veți primi, pentru ca bucuria voastră să fie deplină

25 Acestea vi le am vorbit în asemănări; dar vine ceasul când nu voi mai vorbi voe în asemănări, ci fără sfială vă voi da știre despre Tatăl.

26 În acea zi veți cere în numele meu, și nu vă zic că eu voi ruga pe Tatăl pentru voi;

27 Căci însuși Tatăl vă iubeste, pentru că voi m'ați iubit și ați crezut că eu de la Dumnezeu am eșit.

28 Am eșit din Tatăl și am venit în lume; iarăș las lumea și mă duc la Tatăl.

29 Iată, 'i zic ucenici săi, acum vorbești fără sfială, și nu spui nici o asemănare

30 Acum știm că știi tot și n'ai trebuință ca să te întrebe cineva; de aceea credem că de la Dumnezeu ai eșit.

31 Iisus le răspunse: acum credeți?

32 Iată vine ceasul și acum a venit ca să fiți risipiți fie care la ale sale și pe mine să mă lăsați singur; dar nu sînt singur, pentru că Tatăl este cu mine.

33 V'am spus acestea ca să aveți pace în mine în lume aveți strimtorare, dar îndrășniți, eu am biruit lumea.

CAP. 17.

*Rugăciunea lui Christos pentru sine,
pentru apostoli și pentru toți creș-
tincioși*

1 Acestea vorbi Iisus, și ridicându 'și ochi spre cer zise. Tată, a venit ceasul; mărește pe Fiul tău. ca Fiul tău să te măriască,

2 După cum 'i a dat lui putere peste orî ce trup, pentru ca să dea viață vecinică la toți pe care 'i ai dat lui.

3 Și aceasta este viața vecinică, ca să te cunoască pe tine singurul adevăratul Dumnezeu și pe Iisus Christos pe care 'l ai trimis.

4 Eu te am mărit pe tine pe pământ, sêvîrșind lucrul pe care mi 'l ai dat să 'l fac;

5 Și acum mărește mă tu, Tată, la tine ênsuși cu mărirea pe care o aveam la tine mai 'nainte d'a fi lumea.

6 Am făcut cunoscut numele tău oamenilor pe care 'mi 'i ai dat din lume. Ai tăi erau și mie 'mi 'i ai dat, și cuvîntul tău 'l au păzit.

7 Acum au cunoscut că tot ce 'mi ai dat de la tine este;

8 Pentru că cuvintele pe care 'mi le ai dat le am dat lor, și dênși le au primit, și au cunoscut cu adevărat că de la tine am eșit, și au crezut că tu m'ai trimis.

9 Eu pentru dênși mă rog.

nu mă rog pentru lume, ci pentru care 'mi ai dat, fiind că ai tăi sînt.

10 Și tot ce este al meu al tău este, și al tău al meu, și mărit sînt într'ênși.

11 Și eu nu mai sînt în lume, dar ei sînt în lume, și eu la tine vin. Tată sântă, păstrează 'i în numele tău pe care 'mi 'l ai dat, ca să fie una după cum *sîntem* noi.

12 Când eram cu dênși în lume, eu 'i păstram în numele tău pe care 'mi 'l ai dat, și 'i am păzit, și nici unul dintre dênși n'a perit decît numai fiul peirii, pentru ca să fie împlinită scriptura.

13 Acum dar vin la tine, și acestea le rostesc în lume ca să aibă bucuria mea deplină într'ênși.

14 Eu le am dat cuvîntul tău, dar lumea 'i a urît, pentru că nu sînt din lume, după cum eu nu sînt din lume.

15 Nu mă rog ca să 'i iese din lume, ci ca să 'i păzești de cel rău.

16 Ei nu sînt din lume după cum eu nu sînt din lume.

17 Sănțește 'i în adevărul tău cuvîntul tău este adevăr.

18 După cum m'ai trimis pe mine în lume, și eu 'i am trimis în lume.

19 Și pentru dênși eu mă sântesc pe mine ênsumi, și pentru ca și ei să fie sântiți în adevăr.

20 Și nu numai pentru aceștia mă rog, ci și pentru cei care crede în mine prin cuvîntul lor,

21 Pentru ca toți să fie una, după cum tu, Tată, ești în mine și eu în tine, ca și ei să fie în noi, ca lumea să creadă că tu m'ai trimis.

22 Și eu le am dat mărirea pe care 'mi ai dat o, ca să fie una după cum noi una sîntem;

23 Eu sînt într'ênși și tu în mine, ca să fie deservirșiți într'una, să cunoască lumea că tu m'ai trimis și 'i ai iubit după cum m'ai iubit pe mine.

24 Tată, ce 'mi ai dat mie, voesc ca unde sînt eu să fie și aceia cu mine, ca să priviască mărirea mea, pe care 'mi ai dat o, pentru că m'ai iubit mai 'nainte de urzirea lumii.

25 Dreptule Tată, lumea nu te a cunoscut, dar eu te am cunoscut, și aceștia au cunoscut că tu m'ai trimis;

26 Și le am făcut cunoscut numele tău și 'l voi face cunoscut, pentru ca iubirea cu care m'ai iubit să fie într'ênși, și eu să fiu într'ênși

CAP. 18

*Venirea lui Iuda și spaîma ostașilor.
Prinderea lui Iisus Judecarea lui
la Ana și Caiafa Căderea lui Petru.
Judecarea înaintea lui Pilat*

1 Acestea zicînd Iisus eși

împreună cu ucenici săi dincolo de pârîul Cedron, unde era o grădină în care intră el și ucenici săi.

2 Și Iuda care avea să 'l dea prins știea locul, pentru că adesea ori Iisus s'a adunat acolo cu ucenici săi.

3 Deci Iuda după ce luă ostași din cohortă și slujitori dintre ai preoților mai mari și ai fariseilor vine acolo cu făclii și felinare și arme.

4 Și Iisus știind toate ce au să vie peste dînsul eși și le zice. pe cine căutați ?

5 Pe Iisus Nazareul, 'i răspunseră ei. Eu sînt. le zice Iisus Iar Iuda care avea să 'l dea prins era cu dênși.

6 Deci când le zise: eu sînt, se deteră înapoi și căzură la pămînt

7 Și iar 'i întrebă: pe cine căutați ? Iar ei ziseră pe Iisus Nazareul.

8 Răspunse Iisus : v'am spus că eu sînt ; deci dacă mă căutați pe mine, lăsați pe aceștia să se ducă.

9 Pentru ca să fie împlinit cuvîntul pe care 'l a zis, că pe care mi ai dat n'am pierdut pe nici unul dintr'ênși.

10 Deci Simon Petru avînd spadă o trase și lovi pe sluga arhiereului și 'i tăe urechea dreaptă ; și numele slugei era Malchu.

11 Dar Iisus zise lui Petru : pune spada în teacă. Paharul

pe care mi 'l a dat Tatăl oare nu 'l beau ?

12 Decî ostaşi din cohortă şi căpitanul şi slujitori Iudeilor prinseră pe Iisus şi 'l legară,

13 Şi 'l duseră întîiu la Ana, căci era socrul lui Caiafa, care era arhiereu în acel an.

14 Şi Caiafa era care sfătuisese pe Iudei că este de folos ca un om să moară pentru popor.

15 Şi lui Iisus urma Simon Petru şi alt ucenic. Şi ucenicul acesta era cunoscut arhiereului şi intră cu Iisus în curtea arhiereului.

16 Iar Petru sta afară la uşă. Decî ucenicul celălalt care era cunoscut arhiereului eşi afară şi vorbi portăriţei, şi duse pe Petru înăuntru.

17 Decî slujnica portăriţa zice lui Petru: nu cumva eşti şi tu dintre ucenici acestui om ? Nu sînt, 'i zice el

18 Iar slugile şi slujitori steteau după ce făcuseră jăratec, pentru că era frig, şi se încălziau ; şi sta şi Petru împreună cu dênşi şi se încălzia

19 Decî arhiereul întrebă pe Iisus despre ucenici lui şi despre învăţătura lui.

20 Iisus 'i răspunse: eu am vorbit fără sfieală lumii ; eu totdeauna am învăţat în sinagogă şi în santuar, unde se adună toţi Iudei, şi într'ascuns n'am vorbit nimie.

21 Pentru ce mă întrebî ? Întrebă pe cei care au auzit

ce le am vorbit ; iată aceştia ştiu ce am zis eu.

22 Şi zicînd el acestea unul dintre slujitori fiind de faţă dete lui Iisus o palmă zicînd: astfel răspunzi arhiereului ?

23 Iisus 'i răspunse: dacă am vorbit rău, dovedeşte acest rău ; iar dacă *am vorbit* bine, pentru ce mă baţi ?

24 Decî Ana îl trimise legat la Caiafa arhiereul.

25 Şi Simon Petru sta şi se încălzia. Decî 'i ziseră: nu cumva eşti şi tu dintre ucenici lui ? El tăgădui şi zise: nu sînt.

26 Şi unul dintre slugile arhiereului, rudă fiind cu acela a cărui ureche o tăease Petru, zice: nu te am văzut eu în grădină cu dênsul ?

27 Dar Petru iarăş tăgădui, şi îndată cântă cocoşul

28 Decî duc pe Iisus de la Caiafa în pretoriu ; şi era dimineată ; şi dênşi nu intrară în pretoriu, pentru ca să nu se spurce ci să mănânce Paştele.

29 Atuncî Pilat eşi afară la dênşi şi zice ce învinuire aduceţi împotriva acestui om ?

30 Răspunseră ei şi 'i zic. dacă acesta nu ar fi fost făcător de rele, nu 'ţi 'l am fi dat prins.

31 Decî Pilat le zise: luaţi 'l voi, şi judecaţi 'l după legea voastră. Şi Iudei 'i ziseră: noë

nu ne este ertat să omorîm pe nimenea;

32 Pentru ca să fie împlinit cuvîntul lui Iisus, pe care 'l a zis însemnând cu ce moarte avea să moară.

33 Deci Pilat eşi iar în pretoriu şi chemă pe Iisus şi 'i zise: tu eşti împăratul Iudeilor?

34 Iisus 'i răspunse: zică tu aceasta de la tine însuşi, sau alţi 'ţi au vorbit despre mine?

35 Răspunse Pilat: nu cumva eu sînt Iudeu? Neamul tău şi mai mari preoţilor te au dat în mâinile mele; ce ai făcut?

36 Răspunse Iisus: împărăţia mea nu este din lumea aceasta. Dacă împărăţia mea ar fi din lumea aceasta, slujitorii mei ar fi luptat, ca să nu fiu dat prins Iudeilor; acum dar împărăţia mea nu este de aici.

37 Deci Pilat 'i zise: astfel dar nu eşti tu împărat? Răspunse Iisus: tu zică, fiind că sînt împărat. Eu spre aceasta sînt născut şi spre aceasta am venit în lume, ca să mărturisesc pentru adevăr; orî cine care este din adevăr ascultă de glasul meu.

38 Pilat 'i zice: ce este adevăr? Şi aceasta zicînd eşi iar la Iudei, şi le zice: eu nu găsesc nici o vină într'însul.

39 Dar voi aveţi obiceiul ca la Paşte să dau pentru voi drumul unui *închis*; deci voiţi

ca să dau drumul pentru voi împăratului Iudeilor?

40 Atunci strigară iarăş toţi zicînd: nu acestuia, ci lui Baraba. Şi Baraba era tâlhar!

CAP. 19.

Iată omul. Răstignirea lui Iisus. Muma lui şi Ioan. Iosef cu Nicodem înmormîntează corpul lui Iisus.

1 Atunci dar Pilat luă pe Iisus şi 'l biciui.

2 Şi ostaşi împletind cununa de spinî 'i puseră pe cap, şi 'l îmbrăcară cu vestmînt de purpură,

3 Şi veniau la dînsul şi ziceau: bucură te, împăratul Iudeilor; şi 'i dedeau palme.

4 Şi Pilat iar eşi afară şi le zice: iată vi 'l aduc afară ca să cunoaşteţi că nu găsesc nici o vină într'însul.

5 Deci Iisus eşi afară, purtînd cununa de spinî şi vestmîntul de purpură. Şi Pilat le zice: iată omul.

6 Dar când mai mari preoţilor şi slujitorii îl vîzură strigară zicînd: răstigneşte 'l, răstigneşte 'l. Pilat le zice: luaţi 'l voi şi restigniţi 'l; căci eu nu găsesc vină într'însul.

7 Iudei 'i răspunseră: noi avem lege, şi după legea noastră trebuie să moară, pentru că s'a făcut pe sine Fiu al lui Dumnezeu.

8 Deci când auzi Pilat acest cuvînt, mai mult se temu,

9 Și intră iar în pretoriu și zice lui Iisus: de unde ești tu? Dar Iisus nu 'i dăte răspuns.

10 Deci Pilat 'i zice: mie nu 'mi vorbești? Nu știți că putere am să 'ți dau drumul și putere am să te răstignesc.

11 Iisus 'i răspunde: n'ai avea nici o putere asupra mea, dacă nu 'ți ar fi fost dat de sus; pentru aceasta cel care mă dăte prins ție mai mare păcat are.

12 De aceea Pilat încerca să 'i dea drumul; dar Iudei strigau zicînd: dacă dai drumul la acesta, nu ești prieten al Cesarului; orî cine care se face pe sine împărat este împotriva Cesarului.

13 Deci Pilat auzind de cuvintele acestea, aduse afară pe Iisus, și se așeză pe scaunul de judecător în locul numit Litostroton, iar ebrește Gabbata.

14 Și era zi de pregătire pentru Paște, era ca la al șaselea ceas; și zice Iudeilor: iată împăratul vostru.

15 Deci ei strigară: iea 'l, iea 'l, răstignește 'l. Zice lor Pilat: pe împăratul vostru să 'l răstignesc? Răspunseră mai mari preoților: nu avem împărat decât pe Cesarul.

16 Atunci îl dăte lor ca să fie răstignit. Deci luară pe Iisus și 'l duseră,

17 Și ducîndu 'și el ênsuși

crucea eși la locul numit a Căpăținei, ce se cheamă pe ebrește Golgota,

18 Unde îl răstigniră, și împreună cu dînsul alți doi de o parte și de alta, iar în mijloc pe Iisus.

19 Și Pilat scrisese și titlu și puse pe cruce; și era scris: IISUS NAZAREUL ÎMPĂRĂTUL IUDEILOR.

20 Deci mulți dintre Iudei citiră acest titlu, pentru că era aproape de oraș locul unde fu răstignit Iisus; și era scris ebrește, latinește, elenește.

21 Deci preoți mai mari ai Iudeilor ziceau lui Pilat: nu scrie: Împăratul Iudeilor, ci că el a zis: sînt împăratul Iudeilor.

22 Pilat răspunde: ce am scris, am scris.

23 Ostași deci, după ce răstigniră pe Iisus, luară hainele lui și făcură patru părți, fie cărui ostaș o parte, *luară* și vestmîntul *lui*. Și vestmîntul era necusut, țesut de sus peste tot.

24 Deci ziseră între dînși: să nu 'l sfășiem, ci să aruncăm sorți pentru dînsul, al cui va fi. Pentru ca să fie împlinită scriptura:

«Împărțit au hainele loruși
Și pentru vestmîntul meu
aruncară sorți.»

Deci ostași făcură acestea.

25 Și steteau lângă crucea lui Iisus muma lui și sora mu-

mei lui, Maria lui Clopa. și Maria Magdalena.

26 Deci Iisus văzând pe muma sa și pe ucenicul pe care 'l iubia stând alături, zice mamei: femeie, iată fiul tău.

27 Apoi zice ucenicului: iată muma ta. Și din acel ceas o luă ucenicul la sine.

28 După aceasta Iisus știind că totul s'a sfârșit acum, pentru ca scriptura să fie îndeplinită, zice: 'mi este sete.

29 Și era acolo un vas plin de oțet; decî punând ei într'un isop un burete plin de oțet îl duseră la gura lui.

30 Și când luă Iisus oțetul zise: s'a sfârșit, și plecând capul dete spiritul.

31 Decî Iudei, fiind că era zi de pregătire, ca să nu rămâe corpurile pe cruce sâmbeta, căci zioa acelei sâmbete era mare, rugară pe Pilat ca să le sdrobiască oasele picioarelor și să fie ridicăți.

32 Decî ostași veniră și sdrobiră celui d'intîiu oasele picioarelor, asemenea și celui împreună răstignit cu dînsul.

33 Iar venind la Iisus când îl văzură că era mort acum, nu 'i sdrobiră oasele picioarelor,

34 Ci unul dintre ostași 'i impunse coasta cu o lance, și îndată eși sînge și apă.

35 Și cel care a văzut a mărturisit, și mărturia lui este adevărată, și acela știe că spune

adevăr, pentru ca și voi să credeți

36 Căci acestea s'au făcut ca să fie împlinită scriptura: «Os nu 'i se va sdrobi.»

37 Și iar altă scriptură zice: «Privi vor la cel pe care 'l au împuns.»

38 Și după acestea Iosef din Arimatea, ucenic fiind al lui Iisus, dar într'ascuns de frica Iudeilor, rugă pe Pilat ca să ridice corpul lui Iisus; și Pilat 'i dete voe. Decî veni și ridică corpul lui Iisus.

39 Și veni și Nicodem care venise întîia oară noaptea la dînsul, aducînd o amestecătură de smirnă și aloe ca la o sută de litre.

40 Decî luară corpul lui Iisus și 'l legară în fășii de pânză cu arome, după cum au Iudei obiceiul să îmormenteze.

41 Și era grădina în locul unde fu răstignit, și în grădina un mormînt nou, în care nimeni nu fu pus vre odată.

42 Decî din pricina zilei de pregătire a Iudeilor, puseră pe Iisus acolo, pentru că mormîntul era aproape.

CAP. 20.

Invierea. Maria, Petru și Ioan la mormînt. Doi ângerî. Grădinarul și Maria. Domnul în mijlocul ucenicilor. Toma necredinciosul.

1 Iar în cea d'intîiu zi a săp-

tămenei, Maria Magdalena vine la mormânt dimineăta întunec fiind anchă, și vede peatra ridicată de pe mormânt.

2 Deci aleargă și vine la Simon Petru și la celălalt ucenic pe care îl iubia Iisus, și le zice au luat pe Domnul din mormânt, și nu știm unde 'l au pus.

3 Deci eși Petru și celălalt ucenic, și veniau la mormânt.

4 Și alergau amândoi împreună; și celălalt ucenic alergă mai repede înaintea lui Petru și veni întău la mormânt,

5 Și plecându se vede fâșiile de pânză jos, dar nu intră înăuntru.

6 Deci vine Simon Petru urmându 'i, și intră în mormânt, și privește fâșiile de pânză jos,

7 Și ștergarul care era pe capul lui nu se afla cu fâșiile de pânză, ci la o parte înfășurat într'un loc.

8 Atunci intră și celălalt ucenic care veni întău la mormânt, și vèzu și crezu;

9 Căci nu știau anchă scripura, că el trebue să se scoale dintre morți.

10 Deci ucenici se duseră iar la ei acasă.

11 Și Maria sta la mormânt afară plângend. Și pe când plângea se plecă să se uite în mormânt,

12 Și zărește doi ângeri îmbrăcați în alb, șezend unul la cap și altul la picioare, unde era pus corpul lui Iisus.

13 Și aceștia 'i zic: femee, pentru ce plângi? Pentru că 'mi a luat pe Domnul le zice ea, și nu știu unde 'l au pus.

14 Zicend acestea se întoarse înapoi, și zărește pe Iisus stând, și nu știea că este Iisus.

15 Femee, 'i zice Iisus: pentru ce plângi? Pe cine cauți? Ea gândind că este grădinarul, 'i zice: Doamne, dacă tu 'l ai dus în altă parte, spune 'mi unde 'l ai pus, și eu îl voi ridica.

16 Maria, 'i zice Iisus. Ea întorcendu se 'i zice: Rabuni, adecă Invățătorule,

17 Nu mă atinge, 'i zice Iisus, căci anchă nu m'am suit la Tatăl meu; du te la frați mei și le spune: mē sui la Tatăl meu și Tatăl vostru și la Dumnezeuul meu și Dumnezeuul vostru.

18 Vine Maria Magdalena vestind ucenicilor că am vèzut pe Domnul, și acestea 'i zise.

19 Și fiind seara în zioa aceea în întăia zi a săptămînei, și încuiate fiind ușile unde erau ucenici adunați de frica Iudeilor, veni Iisus și stete în mijloc, și le zice: pace voē.

20 Și zicend aceasta le arătă mâinile și coasta Deci se bucurară ucenici vèzend pe Domnul.

21 Drept aceea Iisus iar le zise: pace voē; după cum m'a trimis pe mine Tatăl, și eu vè tris pe voi.

22 Și aceasta zicend suflă a-

supra lor și le zice: luați spirit sânt.

23 Ale căror păcate *le* veți fi lăsat, lăstate sunt lor; ale căror *păcate* le țineți, ținute sunt.

24 Și Toma unul dintre cei doisprezece, numit Geamăn, nu era cu dênși când veni Iisus.

25 Decî ceilalți ucenici 'i ziceau: am văzut pe Domnul. Dar el le zise: dacă nu voi fi văzut în mâinile lui semnul cuielor și nu voi fi pus degetul meu în locul cuielor și nu voi fi pus mîna mea în coasta lui, nu voi crede.

26 Și după opt zile iarăș erau înăuntru ucenici lui, și Toma cu dênși. Vine Iisus, ușile fiind încuiate, și stete în mijloc și zise: pace voă. Apoi zice lui Toma:

27 Ad aci degetul tău și vezi mâinile mele, și ad mîna ta și pune o în coasta mea, și nu fii necredincios, ci credincios.

28 Și Toma răspunse și 'i zise: Domnul meu și Dumnezeuul meu!

29 Iisus 'i zice: Toma, ai crezut, pentru că m'ai văzut; fericiți *sînt* care n'au văzut și au crezut.

30 Dar Iisus făcu înaintea ucenicilor săi și alte multe minuni, care nu sînt scrise în cartea aceasta;

31 Iar acestea sînt scrise ca să credeți că Iisus este Christosul Fiul lui Dumnezeu, și crezînd să aveți viață în numele lui.

CAP. 21.

Iisus se arată din nou ucenicilor la marea Tiberiadei. El spune mai d'înainte lui Petru ce are să 'i se întîmple.

1 După acestea Iisus iar se arată ucenicilor la marea Tiberiadei; și se arată astfel.

2 Erau împreună Simon Petru și Toma numit Geamăn și Natanael cel de la Cana Galilei și fii lui Zebedeu și alți doi dintre ucenici lui.

3 Mă duc să pescuesc, le zice Simon Petru. Venim și noi împreună cu tine, 'i zic dênși. Eșiră și intrară în vas, și în noaptea aceea nu prinseră nimic.

4 Și făcîndu se dimineață Iisus fu la țerm, dar ucenici nu știau că este Iisus.

5 Decî Iisus le zice: copii, nu cumva aveți ceva demîncare? Nu, 'i răspunseră ei.

6 Iar el le zice: aruncați plasa în partea dreaptă a vasului, și veți afla. Decî aruncară și nu mai puteau să o tragă din pricina mulțimii de pește.

7 Atunci ucenicul acela pe care 'l iubia Iisus zice lui Petru: Domnul este. Decî Simon Petru, când auzi că este Domnul, 'și încinse haina, căci era gol, și se aruncă în mare.

8 Iar ceilalți ucenici veniră culuntrea, căci nu erau departe de uscat ci ca la două sute de coți, tîrînd plasa cu pește.

9 Decî când eșiră la uscat,

ved cărbuni aprinși acolo și pește pus pe dênși și pâine.

10 Iisus le zice: aduceți din pești pe care 'i ați prins acum.

11 Simon Petru sê sui *în luntre* și trase plasa la uscat plină de pești mari o sută cinci-zeci și trei; și plasa nu s'a rupt deși erau atât de mulți.

12 Aidea, prânziți, le zice Iisus. Dar nici unul dintre ucenici nu îndrăsnia să 'l întrebe: tu cine ești? știind că este Domnul.

13 Decî Iisus vine și iewa pâinea și le dă, asemenea și peștele.

14 Acum pentru a treia oară sê arătâ Iisus ucenicilor, după ce se sculâ dintre morți.

15 Decî când prânziră, Iisus întreabă pe Simon Petru: Simone fiul lui Ioan, mă iubești pe mine mai mult decât aceștia? Așa *este*, Doamne, 'i răspunde, tu știi că te iubesc. Paște melușei mei, 'i zice el.

16 Iarăș 'l întreabă de a doua oară: Simone fiul lui Ioan, mă iubești? Așa este, Doamne, 'i răspunde, tu știi că te iubesc; paște oile mele, 'i zice el.

17 De a treia oară 'l întreabă: Simone fiullui Ioan, mă iubești? Petru se întristâ că 'i zise de a treia oară: mă iubești? Și 'i zise: Doamne, tu știi tot, tu cunoști că te iubesc; Iisus 'i zice: paște turmele mele.

18 Adevăr adevăr zic ție, când eraî mai tînăr, te încingeai pe

tine însuți și umblai unde voiaî; dar când vei fi îmbătrînit, vei întinde mâinile tale, și altul te va încinge și te va duce unde nu voești.

19 Și aceasta o zise însemnând cu ce fel de moarte va mări pe Dumnezeu. Și vorbind aceasta 'i zice: urmează 'mi.

20 Iar Petru întorcându se zărește venind în urmă pe ucenicul pe care 'l iubia Iisus, care sê și rëzimă la cină pe peptul lui și zise: Doamne, cine este care te dă prins?

21 Decî pe acesta vëzëndu 'l Petru zice lui Iisus: Doamne, dar acesta ce *va fi*?

22 Iisus 'i zice: dacă voesc ca dënsul să rămână pënë ce vin, ce 'ți este ție? Tu urmează 'mi.

23 Decî eși vorba aceasta între frați că ucenicul acela nu moare; și Iisus nu zise că nu moare, ci: dacă voesc ca dënsul să rămână pënë ce vin, ce 'ți este ție?

24 Acesta este ucenicul care mărturisește pentru acestea care a scris acestea, și știm că mărturia lui este adevărată.

25 Sînt și alte multe pe care le făcu Iisus, care dacă s'ar fi scris câte una, mi se pare că chiar lumea nu ar fi încăput în sine cărțile ce s'a scris.

A M I N

FAPTELE APOSTOLILOR

CAP. 1.

*Iisus învieat făgăduiește apostolilor
venirea Sântului Spirit și se înalță
la cer. Adunarea apostolilor și ale-
gerea lui Matia.*

1 Cea d'întîiu istorisire, Teo-
file, am alcătuit o despre toate
câte începu Iisus să facă și să
învețe,

2 Pînă în zioa în care fu luat
sus, dupe ce prin spirit sânt
dete porunci apostolilor pe care
'și 'i alese;

3 Căroră prin multe semne
netăgăduite li se și înfățișă viu
după pătîmirea sa, arătându li
se în timp de patruzeci de zile,
și vorbind cele despre împê-
răția lui Dumnezeu;

4 Și mîncînd împreună cu
dênși le porunci să nu se de-
părteze de Ierusalem, ci să
aștepte făgăduința Tatălui pe
care ați auzit o de la mine;

5 Pentru că Ioan boteză în
apă, iar voi veți fi botezați în
spirit sânt nu după multe a-
ceste zile.

6 Deci după ce s'au adunat
'l întrebară zicînd: Doamne,
nu cum va statornicești iarăș în

timpul acesta împărăția pen-
tru Israel?

7 Iar el le zise: nu este al
vostru să știți timpurile sau
vremurile potrivite, pe care le
a așezat Tatăl prin a sa putere,

8 Dar veți lua putere când
Sântul Spirit va fi venit peste
voi, și 'mi veți fi marturi în Ie-
rusalem și în toată Iudea și
în Samaria și pînă la marginea
pămîntului.

9 Și acestea zicînd fu ridicat
în sus privind ei, și un nor îl
luă asupră'si de la ochi lor.

10 Și pe când se uitau dênși
cu ochi neclintiți spre cer du-
cîndu se el, iată li se înfățișară
și doi bărbați în vestminte albe,

11 Și ziseră: bărbați Galilei,
ce stați uitîndu vî spre cer? A-
cest Iisus care fu luat de la voi
spre cer astfel va veni după
cum 'l ați văzut ducîndu se
spre cer.

12 Atunci sî se întoarseră la
Ierusalem de la muntele numit
Măsliniș, ce este aproape de Ie-
rusalem, cale de sîmbătă avînd.

13 Și când intrară se suiră
în camera de sus, unde steteau
Petru și Ioan și Iacob și An-

dreiu, Filip și Toma, Bartolomeu și Mateu, Iacob al lui Alfeu și Simon Zelotul și Iuda al lui Iacob.

14 Aceștia toți stăruiau într'un cuget în rugăciune d'împreună cu femeile și cu Maria muma lui Iisus și cu frații lui.

15 Și într'aceste zile sculându-se Petru în mijlocul fraților — și era gloată de persoane în acel loc ca la o sută doăzeci — zise:

16 Bărbați frați, trebuia ca să fie împlinită scriptura pe care mai d'inainte a spus o spiritul sânt prin gura lui David despre Iuda, care se făcu călăuză celor care prinseră pe Iisus,

17 Intru cât era numărat în tre noi și fu ales la această slujbă.

18 Dar acesta 'și dobîndi un loc din plata fărădelegii, și căzînd cu capul în jos crăpă prin mijloc, și vărsate fură toate măruntaiele lui;

19 Și fu cunoscut tuturor care locuiesc în Ierusalem, astfel că locul acela fu numit în limba lor Akeldama, adecă loc de sînge.

20 Pentru că scris este în cartea psalmilor:

«Fie locuința lui pustie

Și să nu fie care locuiește într'ênsa.»

Și «altul să ıea ınsărcinarea lui.»

21 Decı trebuie ca unul dintre

acești bărbați care au venit ımpreună cu noi ın orı ce timp căt Domnul Iisus a stat ıntre noi.

22—Incepënd de la botezul lui Ioan—, pënë ın zioa ın care fu luat sus de la noi, să fie martor ımpreună cu noi al ınvierıi lui.

23 Și puseră ınainte pe doi, pe Iosef numit Barsaba, care fu supranumit Iustu, și pe Matia.

24 Și rugându-se ziseră: tu, Doamne, care cunoști ınimiile tuturor, arată din acești doi pe unul, pe care 'l ai ales

25 Ca să ıealoculacesteıslujbe și apostoliı, de la care se abātu Iuda spre a se duce la locul sêu.

26 Și le deteră sorți, și căzu sorțul pe Matia, și fu numărat ımpreună cu cei unsprezece apostoli.

CAP. 2.

Pogorirea Sântului Spirit și darul limbilor. Petru ınvăță că s'a ımplinit profeșia lui Ioel și David. Venirea celor trei mui la credinșă. Vieșu lor de obște.

1 Și cånd fu ımplinită zioa cincizecimii toți erau ımpreună la un loc;

2 Și fără de veste se făcu sunet din cer ca de un vânt ce bate tare și umplu toată casa unde ședeau,

3 Și li se arătară limbı ca de foc despărțite, și se așeză peste fie care dintre ei,

4 Și toți se umplură de spi-

rit sânt, și începură a vorbi în alte limbi după cum spiritul le da a se rosti.

5 Și erau Iudei locuitori în Ierusalem, bărbați temători de Dumnezeu din ori ce neam al celor care se află sub cer;

6 Și după ce se făcu acest sunet se strînse mulțimea și se turbură, pentru că fie care 'i auzia vorbind în limba sa ênsăși.

7 Și toți erau uimiți și se minunau zicând: iată oare nu sînt Galilei toți aceștia care vorbesc?

8 Și cum auzim noi fie care limba noastră ênsăși în care am fost născuți,

9 Parți și Mezi și Elamiți și cei care locuiesc în Mesopotamia, Iudea și Capadocia, în Pont și Asia,

10 În Frigia și Panfilia, în Egipt și în părțile Libii de lângă Cirene, și Romani care se află aici ca streini, Iudei și proseliți,

11 Cretani și Arabi, 'i auzim vorbind în limbile noastre măririle lui Dumnezeu?

12 Și toți erau uimiți și nu se domiriau, zicând unul către altul: ce va să fie aceasta?

13 Iar alți bătîndu 'și joc ziceau că sînt plini de must

14 Dar Petru stînd cu cei unsprezece 'și ridică glasul și le rosti:

Frați Iudei și toți care locuiți în Ierusalem, aceasta să

vă fie cunoscut, și ascultați cuvintele mele.

15 Căci aceștia nu sînt beți după cum gîndiți voi, pentru că este al treilea ceas din zi.

16 Ci aceasta este ce s'a zis prin profetul Ioel;

17 «Și va fi în zilele din urmă, zice Dumnezeu,

Voî turna din spiritul meu peste ori ce trup,

Și vor profetiza fii voștri și fiicele voastre,

Și tineri voștri vedenii vor vedea,

Și bătrîni voștri vise vor visa;

18 Și anume peste robi mei și peste roabele mele

Voî turna în acele zile din spiritul meu,

Și vor profetiza.

19 Și voi da minună în cer sus

Și semne pe pămînt jos,

Sînge și foc și nor de fum;

20 Soarele va fi înfășurat în întunec

Și luna în sînge.

Maî 'nainte d'a fi venit zioa Domnului,

Zioa cea mare și strălucită.

21 Și ori cine care va fi chemat numele Domnului mîntuit va fi.»

22 Bărbați Israeliti, ascultați cuvintele acestea: pe Iisus Nazareul, bărbat adevărit de la Dumnezeu pentru voi cu puteri și minună și semne, pe care le a făcut Dumnezeu printr'ênsul în mijlocul vostru, după cum ênșivê știți,

23 Pe acesta, dat fiind voe după sfatul rânduit și știința mai d'înainte a lui Dumnezeu, pironindu-l voi prin mâna celor fărădelege 'l ați omorît,

24 Pe care Dumnezeu, după ce deslegă durerile morții, 'l a învieat, pentru că nu era cu puțință ca el să fie ținut de dînsa.

25 Căci David zice despre dînsul:

«Zăriam de mai 'nainte pe Domnul totdeauna înaintea mea,

Pentru că este d'a dreapta mea, ca să nu fiu clătinat.

26 De aceea veselitu s'a inima mea și s'a bucurat limba mea,

Chiar și trupul meu 'și va pune locuința pe încredere,

27 Pentru că nu vei lăsa sufletul meu în Iad,

Nici nu vei da pe cuviosul tău să vază stricăciune.

28 Făcutu mi ai cunoscut căi de vieță,

Umplea-mă vei de veselie cu fața ta.»

29 Bărbați frați, 'mi este ertat a vorbi fără sfieală către voi despre patriarhul David, că și s'a sfîrșit și înmormîntat fu, și mormîntul lui este între noi pînă în zioa aceasta.

30 Deci profet fiind și știind că cu jurămînt 'i a jurat Dumnezeu că din rodul coapsei lui va pune pe tronul lui,

31 Mai 'nainte vîzînd vorbi despre învierea lui Christos, că nici nu fu lăsat în Iad, nici trupul lui nu vîzu stricăciune.

32 Pe acest Iisus 'l a învieat Dumnezeu, pentru care noi toți sîntem martori.

33 Deci înălțat fiind prin dreapta lui Dumnezeu, după ce primi făgăduința sîntului spirit de la Tatăl, turnă ceea ce voi și vedeți și auziți.

34 Căci nu David s'e sui în ceruri, dar însuși zice: «zis a Domnul Domnului meu:

Șezi d'a dreapta mea,

35 Pînă ce voi fi pus pe vrăjmași tăi așternut al picioarelor tale.»

36 Deci toată casa lui Israel să știe neclintit că Dumnezeu 'l a făcut atît Domn cît și Christos, pe acest Iisus pe care voi 'l ați rîstignit.

37 Iar ei auzind fură străpunși prin inimă, și ziseră către Petru și ceilalți apostoli: ce să facem, bărbați frați?

38 Și Petru zise către dînși: pocăiți-vă, și fie care dintre voi să fie botezat în numele lui Iisus Christos spre ertare de păcatele voastre, și veți primi darul Sîntului Spirit.

39 Căci pentru voi este făgăduința și pentru copii voștri și pentru toți cei în depărtare, pe cîți 'i va fi chemat la sine Domnul Dumnezeul nostru.

40 Și prin mai multe alte cuvinte dovedea și 'i îndemna zicînd: scăpați-vă de acest neam sucit.

41 Deci ei primind cuvîntul lui fură botezați, și se adaosera

în acea zi ca la trei miľ de suflete;

42 Și stăruiau în învățătura apostolilor și în împărtășire, în frângerea pâinii și în rugăciuni.

43 Și fie cărui suflet 'i se făcu teamă; multe minuni și semne se făceau prin apostoli în Ierusalem, și temere mare era peste toți.

44 Și toți credincioșii erau la un loc și aveau toate de obște,

45 Și 'și vindeau averile și averiile și le împărțiau la toți, după cum avea cineva trebuință;

46 Și în fie care zi erau într'un gând stăruitori în santuar, și frângând pâine din casă în casă luau parte la masă cu bucurie și fîrească nevinovăție a inimei.

47 Lăudând pe Dumnezeu și fiind plăcuți la tot poporul. Iar Domnul adăoga la un loc în fie care zi pe cei mîntuiți.

CAP. 3.

Petru însănoțosează pe un șchiop cerșător, și cheamă mulțimea la pocăință și credință.

1 Iar Petru și Ioan se duceau sus în santuar la ceasul rugăciunii, al noulea.

2 Și era purtat un oare care bărbat, șchiop fiind de la naștere, pe care 'l puneau în fie care zi lângă poarta santuarului, numită *poarta* Frumoasă, spre a cerși milostenie de la cei care intrau în santuar;

3 Acesta văzînd pe Petru și

pe Ioan avînd de gînd să intre în santuar se ruga a 'i da milostenie.

4 Dar Petru pironind privirea la dînsul împreună cu Ioan zise: uită te la noi.

5 Și 'i privi cu luare aminte așteptînd să primiască ceva de la dînși.

6 Atunci Petru 'i zise: argint și aur nu am; dar ce am, aceasta 'ți dau: în numele lui Iisus Christos Nazareul *scoală te și umblă*.

7 Și apucîndu 'l de mîna dreaptă îl sculă; și îndată 'i fură întărite picioarele și glesnele,

8 Și sărind în sus stătu, și umbla, și intră împreună cu dînși în santuar umblînd și sărind și lăudând pre Dumnezeu.

9 Și tot poporul îl văzu umblînd și lăudând pe Dumnezeu;

10 Și 'l cunoșteau că acesta ședea pentru milostenie lângă poarta Frumoasă a santuarului, și fură umpluți de spaîmă și uimire pentru ceea ce 'i se în-
timplase.

11 Și el ținînd pe Petru și pe Ioan alergă la dînși tot poporul spre porticul numit al lui Solomon, uimiți fiind.

12 Dar Petru văzînd zise către popor: bărbați Israeliti, pentru ce vă minunați de aceasta, sau pentru ce pironiți ochi la noi, ca cum cu a noastră putere sau temere de Dumnezeu am fi făcut ca el să umble?

13 Dumnezeu lui Abraam și Dumnezeu lui Isaac și Dumnezeu lui Iacob, Dumnezeu părinților noștri, a mărit pe sluga sa Iisus, pe care voi 'l ați dat prins și 'l ați tăgăduit în fața lui Pilat, deși acesta găsi cu cale a 'i da drumul;

14 Dar voi ați tăgăduit pe sântul și dreptul, și ați cerut pe un bărbat ucigaș a vi se dărui.

15 Iar pe începătorul vieței 'l ați omorât, pe care Dumnezeu 'l a învieat dintre morți, pentru care noi suntem martori.

16. Și pentru credința în numele lui pe acesta, pe care 'l vedeți și 'l știți, 'l a întărit numele lui, și credința care este în noi printr'ensul 'i a dat întregimea aceasta înaintea voastră tuturor.

17 Și acum, fraților, știu că din neștiință ați făcut, precum și mai mari voștri;

18 Dar Dumnezeu a împlinit astfel cele ce a vestit mai înainte prin gura tuturor profeților, că Christosul său avea să sufere.

19 Deci pocăiți vă și întoarceți vă spre a fi șterse ale voastre păcate, ca să vie de la fața Domnului timpuri potrivite pentru însuflețire,

20 Și să vă trimită pe Christos Iisus cel mai d'înainte rânduit,

21 Pe care trebuie să 'l primiască cerul pînă la timpuri de întocmire din nou a totului,

despre care timpuri a vorbit Dumnezeu din veac prin rostul sântilor săi profeți.

22 Moise a zis că «Domnul Dumnezeu va ridica voe profet, ca mine, dintre frați voștri; de dînsul ascultați în toate câte va zice către voi.

23 Și va fi: ori ce suflet care nu va fi ascultat de acel profet nimicit va fi din popor.»

24 Și toți profeți de la Samuel și cei care au urmat pe rînd, câți dintre ei au vorbit, au și vestit mai d'înainte aceste zile.

25 Voi sînteți fii profeților și ai legămîntului pe care 'l a întocmit Dumnezeu față de părinți voștri zicînd către Abraam: «și în urmași tîi binecuvîntate vor fi toate neamurile pămîntului.»

26 Pentru voi Dumnezeu înviind pe sluga sa Iisus 'l a trimis mai 'ntîiu ca să vă binecuvînteze, întorcîndu vă fie care de la rîutățile voastre.

CAP. 4.

Petru și Iovan aduși înaintea sinedrînului sînt oprîți d'a mai învăța. Sufărînțele apostolilor. Puncra la mijloc a averilor.

1 Și pe cînd vorbeau ei către popor li se înfățișară preoți și căpitanul santuarului și saducei,

2 Foarte îngrijați, pentru că ei învață poporul și vestiau în

persoana lui Iisus învierea dintre morți,

3 Și puseră mâinile pe dênși și 'i deteră în pază pênă a doua zi; căci acum era seară.

4 Dar mulți dintre cei care ascultară cuvîntul crezură, și se făcu numărul bărbaților cincî miî.

5 Și a fost că a doua zi fură adunați la Ierusalem mai marii și bătrîni și cărturari,

6 Și Ana arhierul și Caiafa și Ioan și Alexandru și câți erau din neamul mai marilor preoților.

7 Și punîndu 'i în mijloc 'i întrebă: în ce putere sau în al cui nume ați făcut voi aceasta?

8 Atunci Petru plin fiind de spirit sânt zise către dênși: mai mari ai poporului și bătrîni ai lui Israel,

9 Fiind că noi sîntem astăzi judecați pentru o facere de bine către un om neputincios, prin care acesta fu scăpat,

10 Cunoscut să vă fie voe tuturor și la tot poporul lui Israel, că în numele lui Iisus Christos, Nazareul, pe care voi 'l ați răstignit, pe care Dumnezeu 'l a învîiat dintre morți, în numele aceluia stă acesta de față sănătos înaintea voastră.

11 Acela este «peatra ce nu fu luată în seamă» de către voi, «clăditorilor, ce a fost făcută pentru cap de unghiu.»

12 Și în nimenea altul nu este mîntuire; căci nici nu este sub cer alt nume dat între oameni, în care *nume* noi trebuie să fim mîntuiți.

13 Și vîzînd ei îndrăsneala lui Petru și Ioan, și după ce înțeleseseră că sînt oameni fără carte și din lumea de jos, se mirau și cunoștiau că ei erau împreună cu Iisus.

14 Iar privind pe omul cel tîmăduit stînd împreună cu dênși n'aveau nimic de zis împotriva.

15 Și după ce porunciră ca ei să easă afară din sinedriu, sesfătură împreună între dênși

16 Zicînd: ce să facem acestor oameni? Căci este știut tuturor locuitorilor din Ierusalem că printr'ênși s'a făcut o minune cunoscută, și nu putem tăgădui.

17 Dar ca să nu se respîndească *aceasta* mai departe în popor, să 'i amenințăm ca să nu mai vorbiască în acest nume la nici un om.

18 Și chemîndu 'i le porunci ca să nu mai fie auziți pe nicăiri, nici să nu mai învețe în numele lui Iisus.

19 Dar Petru și Ioan răspunzînd ziseră către dênși: judecați dacă este drept înaintea lui Dumnezeu să ascultăm mai mult de voi, decât de Dumnezeu;

20 Căci noi nu putem să nu vorbim cele ce am vîzut și auzit

21 Iar dênși, după ce 'i au mai amenințat, le deteră drumul, ne aflând nimic cum să 'i pedepsiască din pricina poporului, fiind că toți măriau pe Dumnezeu pentru ceea ce se făcuse.

22 Căci mai mult de patruzeci de ani avea omul asupra căruia se făcuse această minune a tămăduirii.

23 Și lăsați fiind să se ducă veniră la ai lor și făcură cunoscut câte au zis către dênși mai mari preoților și bătrâni.

24 Iar ei auzind ridicară într'un gând glas către Dumnezeu și ziseră: stăpîne, tu care ai făcut cerul și pământul și marea și toate ce sînt într'ensele,

25 Care prin spirit sânt ai zis prin gura părintelui nostru David sluga ta:

«Pentru ce s'au întăritat neamuri,

Și popoare au cugetat cele deșarte ?

26 Împerați pământului s'au răsculat

Și stăpînitori s'an adunat împreună

Împotriva Domnului și împotriva Unsului său.

27 Căci împotriva lui Iisus sluga ta cea sântă, pe care 'l ai uns, s'au adunat cu adevărat în acest oraș Erod și Ponțiu Pilat împreună cu neamuri și popoare ale lui Israel,

28 Spre a face câte mîna ta

și sfatul tîu au rînduit mai d'înainte ca să fie.

29 Și acum, Doamne, iewa mințe la amenințările lor, și dă robilor tîi ca fără de nici o sfieală să vorbiască cuvîntul tîu,

30 Intinzînd tu mîna ta spre tămăduire și spre a se face semne și minuni prin numele lui Iisus sluga ta cea sântă.

31 Și rugându se ei se cutremurâ locul, unde erau adunați, și toți fură umpluți de spiritul sânt, și vorbeiau fără sfieală cuvîntul lui Dumnezeu.

32 Iar inima și sufletul mulțimii credincioșilor erau una, și nici unul nu zicea că din a sa avere este ceva al său, ci toate le erau de obște.

33 Și apostoli dedeau cu mulță putere mărturia lor pentru învierea Domnului Iisus Hristos; și peste dênși toți era mare dar.

34 Căci nici unul dintre dênși nu era în lipsă de ceva; de oare ce câți stăpîniau locuri sau case, vînzîndu le aduceau prețul celor vîndute

35 Și 'l puneau la picioarele apostolilor; și se împărția fie căruia după cum avea cineva trebuință.

36 Iar Iosef care fu numit de către apostoli Barnaba —ceea ce înseamnă fiul mîngăerii—levit, de fel din Cipru,

37 Avînd un loc la țară il

vîndu, aduse suma de bani și puse la picioarele apostolilor.

CAP. 5.

Anania și Safira. Minunile Apostolilor. Ângerul dă apostolilor drumul din închisoare. Ei sînt prinși din nou și întrebați după lege. Statul lui Gamaliel.

1 Iar un bărbat cu numele Anania împreună cu Safira, femeea sa, vîndu averea,

2 Și dete *ceva* la o parte pentru sine din prețul ei, știind și femeea, și aducînd o parte o puse la picioarele apostolilor.

3 Iar Petru zise: Anania, pentru ce umplu satana inima ta, ca să minți tu pe spiritul sânt, și să dai la o parte pentru sineți din prețul locului?

4 Rămânînd *nevîndut*, nu 'ți ar fi rămas oare ție, și vîndut fiind, nu era oare *prețul* în a ta putere? Pentru ce 'ți ai pus în inima ta acest lucru? N'ai mințit oamenilor ci lui Dumnezeu.

5 Și Anania auzind aceste cuvinte căzînd jos muri; și frică mare căzu peste toți care auziră *acestea*.

6 Și sculându se bărbați mai tineri îl ridicară împreună și ducîndu 'l afară 'l înmormîntară.

7 Iar după un timp cam de trei ceasuri intră și femeea lui neștiind ce s'a întîmplat.

8 Și Petru zise către dînsa: spune 'mi daca ați vîndut locul pentru atîta? Iar ea zise: așa *este*, pentru atîta.

9 Atunci Petru zise către dînsa: pentru ce v'ați învoit împreună ca să cercați spiritul Domnului? Iată picioarele celor care înmormîntară pe bărbatul tîu *sînt* la ușa, și te vor duce afară.

10 Și îndată căzu la picioarele lui și muri; și intrînd tineri o găsiră moartă și ducînd o afară o înmormîntară lângă bărbatul ei.

11 Și căzu frică mare peste toată adunarea credincioșilor, și peste toți care auziau acestea

12 Iar prin mâinile apostolilor se făceau multe semne și minuni în popor; și toți erau într'un gând în porticul lui Solomon;

13 Și nimenea dintre ceilalți nu îndrăsnia să se alătore de dînși; dar poporul 'i lăuda,

14 Și se adăogau din ce în ce mai mult cei care credeau în Domnul, mulțime de bărbați și de femei;

15 Astfel că scoteau la strade pe bolnavi și 'i puneau pe paturi și așternuturi, ca venind umbra lui măcar să umbriască pe vre unul dintre dînși.

16 Și venia și mulțime din orașele d'împrejurul Ierusalimului, aducînd bolnavi și bân-

tuiți despirite necurate, și toți erau tămăduiți

17 Atunci sculându se archiereul și toți cei împreună cu dînsul—care sunt secta saduceilor—să umplură de pismă

18 Și puseră mâinile pe apostoli și 'i puseră în închisoarea obștească.

19 Dar ângerul Domnului deschizînd noaptea ușile închisorii și scoțîndu 'i afară zise:

20 Mergeți și stînd vorbiți în santuar poporului de toate rosturile acestei vieți.

21 Și ascultînd intrară din răvîrsat de zori în santuar și învățau. Și venind archiereul și cei împreună cu dînsul chemară să se adune sinedriul, adică toată bătrînimia fiilor lui Israel, și trimiseră la închisoare spre a fi aduși *apostoli*.

22 Dar venind slujitori nu 'i găsiră în închisoare; și întorcîndu se încunoștiințară

23 Zicînd că închisoarea am găsit o încuiată în toată tăria, și pe păzitori stînd la uși, deschizînd ânsă n'am găsit pe nimenea înăuntru.

24 Iar căpitanul santuarului și mai mari preoților, cînd auziră cuvintele acestea, erau în nedomirire despre dînși, ce ar fi aceasta.

25 Și venind un oare care le aduse știre că iată bărbați pe care 'i ați pus în închi-

soare stau în santuar și învăță poporul.

26 Atunci plecînd căpitanul cu slujitori 'i aduse, *dar* nu cu silă, căci se temeau de popor ca să nu 'i omoare cu petre.

27 Si aducîndu 'i, 'i puseră în sinedriu. Și archiereul 'i întrebă

28 Zicînd: într'adins v'am poruncit să nu învățați în acest nume, și iată ați umplut Ierusalemul de învățătura voastră, și voiți să aduceți asupra noastră sîngele acestui om.

29 Dar Petru răspunzînd și ceilalți apostoli ziseră: trebuie a asculta pe Dumnezeu mai mult decît pe oameni.

30 Dumnezeuul părinților noștri a învieat pe Iisus, pe care voi 'l ați omorît cu mâinile voastre atîrnîndu 'l pe un lemn;

31 Pe acesta Dumnezeu prin a sa dreaptă 'l a înălțat Încăpător și Mîntuitor, spre a da pocăință lui Israel și ertare de păcate.

32 Și noi sîntem martori de aceste rosturi, precum și spiritul sînt pe care 'l a dat Dumnezeu celor care 'l ascultă.

33 Iar ei auzind erau sfîșiați de durere și se sfătuiau să 'i omoare.

34 Atunci sculându se în sinedriu un fariseu cu numele Gamaliel, învățător de lege prețios la tot poporul, porunci

ca să dea pe oameni puțin timp afară,

35 Și zise către dênși: bărbați Israeliti, luați bine seama ce aveți de gând să faceți acestor oameni.

36 Căci mai 'nainte de aceste zile sê ridică Teuda, zicându se pe sine ênsuși a fi ceva, la care sê alătură un număr de bărbați ca la patru sute; acesta fu omorît, și toți câți 'l ascultară fură împrăștiati și nimiciți.

37 După acesta sê ridică Iuda Galileul în zilele înscrierii și atrase popor mult după sine. Și acela peri, și toți câți 'l ascultau fură risipiți.

38 Și acum vê zic, stați departe de acești oameni, și lăsați 'i, pentru că dacă hotărîrea aceasta sau lucrul acesta este de la oameni, se va desființa;

39 Iar dacă este de la Dumnezeu, voi nu 'i veți putea nimici; *stați dar departe* ca nu cumva să fiți și luptători împotriva lui Dumnezeu.

40 Și ei 'l ascultară, și chemând la dênși pe apostoli, bătându 'i le porunciră să nu vorbască în numele lui Iisus, și le dete drumul.

41 Deci ei plecară din fața sinedriului, bucurându se că s'au învrednicit a fi desprețuiți pentru numele *lui Iisus*;

42 Si în orî ce zi în santuar

și a casă nu încetau învățând și binevestind pe Christos Iisus.

CAP. 6.

Alegerea a șapte diaconi. Stefan este invinuit că rostește cuvinte defăimătoare împotriva lui Moise și a lui Dumnezeu.

1 Și înmulținduse ucenici în aceste zile, sê făcu cârtire din partea Eleniștilor împotriva Ebreilor, pentru că văduvele lor erau trecute cu vederea în slujirea din fie care zi.

2 Atunci cei doisprezece chemând la dênși mulțimea ucenicilor ziseră: nu este potrivit ca noi părăsind cuvîntul lui Dumnezeu să slujim la mese.

3 Deci, fraților, căutați dintre voi șapte bărbați dovediți cu bună purtare, plini de spirit sânt și înțelepciune, pe care 'i vom pune la această îndatorire;

4 Și noi vom stărui în rugăciune și în slujirea cuvîntului.

5 Și cuvîntul plăcu la toată mulțimea, și aleseră pe Stefan, bărbat plin de credință și de spirit sânt, și pe Filip și pe Prochor și pe Nicanor și pe Timon și pe Parmena și pe Nicolau, proslit din Antiochea,

6 Pe care 'i înfățișară înaintea apostolilor, și ei rugându se puseră mâinile peste dênși.

7 Și cuvîntul lui Dumne-

zeu sporia, și se înmulția foarte numărul ucenicilor în Ierusallem, și mulțime mare de preoți veniau la credință.

8 Iar Stefan plin de dar și putere făcea minuni și semne mari în popor.

9 Și se sculară oare care din sinagoga zisă a Libertinilor și a Cireneilor și a Alexandrinilor și a celor din Cilicia și Asia, întrebându-se împreună cu Stefan,

10 Și nu erau în stare a se împotrivi înțelepciunii și spiritului cu care vorbia.

11 Atunci puseră înadins bărbați spunând că noi 'l am auzit vorbind cuvinte defăimătoare împotriva lui Moise și a lui Dumnezeu;

12 Și întăritară poporul și pe bătrîni și pe cărturari, și venind fără veste îl tăriră cu silă și 'l duseră la sinedriu,

13 Și înfățișară martori mincinoși zicînd: omul acesta nu încetează d'a rosti cuvinte defăimătoare împotriva acestui loc sânt și împotriva legii;

14 Căci 'l am auzit zicînd că Iisus, acest Nazareu, va dărîma locul acesta și va schimba datinele pe care Moise ni le-a dat în primire.

15 Și pironind ochi la dînsul toți care ședeau în sinedriu văzură fața lui ca o față de ânger.

CAP. 7.

Stefan vorbește înaintea sinedriului despre darul lui Dumnezeu și despre îndărătnicia poporului.

1 Atunci zise arhierul: nu cumva acestea astfel sînt?

2 Iar el zise: bărbați frați și părinți, ascultați. Dumnezeuul mării se arată părintelui nostru Abraam fiind în Mesopotamia, mai 'nainte d'a locui în Charan,

3 Și zise către dînsul: «ești din pămîntul tîu și din rude-nia ta, și vino în pămîntul pe care 'ți 'l voi arăta.»

4 Atunci eșind din pămîntul Chaldeilor locui în Charan; și de acolo îl strămută, după moartea tatălui său, în acest pămînt în care locuiți voi acum.

5 Și nu 'i dete aci moștenire nici o urmă de picior; dar, pe cînd nu avea încă copil, făgădui ca să 'l dea lui în stăpînire și urmașilor săi după dînsul.

6 Și Dumnezeu vorbi astfel, că «urmași lui vor fi locuitori vremelnici în pămînt strein, și 'i vor robi și 'i vor înecăji patru sute de ani;

7 Și pe poporul, căruia 'i vor fi rob, îl voi judeca eu», zise Dumnezeu, «și după acestea vor eși și 'mi vor sluji mie în acest loc.»

8 Și 'i dete legămînt de tăere împrejur; și astfel născu pe Isaac și 'l tăe împrejur în a

opta zi, și Isaac pe Iacob, și Iacob pe cei doisprezece patriarhi.

9 Și patriarhi pismuind pe Iosef îl vîndură spre Egipt; dar Dumnezeu fu cu dînsul,

10 Și 'l scoase din toate necazurile lui, și 'i dete dar și înțelepciune înaintea lui Farao, împăratul Egiptului, și 'l făcu mai mare peste Egipt și peste toată casa sa.

11 Atunci veni foamete peste tot Egiptul și Chanaan, și strimtorare mare; și nu găsiu hrană părinți noștri.

12 Și auzind Iacob că în Egipt sînt grâne trimise pe părinți noștri mai 'ntîi;

13 Și a doua oară Iosef fu cunoscut de frați lui, și se făcu cunoscut lui Farao neamul lui.

14 Atunci Iosef trimițînd chemă la sine pe Iacob, tatăl său, și toată rudeniea, șaptezeci și cinci de suflete.

15 Deci Iacob veni în Egipt, și se sfîrși, el și părinți noștri.

16 Și fură strămutați la Sichem și puși în mormîntul pe care 'l cumpără Abraam pentru un preț în argint de la fii lui Emor în Sichem.

17 Și cu cât se apropia timpul făgăduinței, pe care Dumnezeu o dete prin jurămînt lui Abraam, pe *atît* crescuseră poporul și se înmulți în Egipt.

18 Pînă când se ridică peste Egipt alt împărat, care nu știa pe Iosef.

19 Acesta întrebîndu-l meșteșugire împotriva neamului nostru înecăji pe părinți noștri spre a face lepădați pe copiii lor, ca să nu fie păstrați în viață.

20 În acel timp fu născut Moise, și era plăcut lui Dumnezeu. El fu crescut trei luni în casa tatălui său;

21 Și fiind el lepădat, îl ridică fiica lui Farao și 'l crescuseră ca fiu al ei.

22 Și Moise fu învățat în orice știință a Egiptenilor; și era puternic în cuvintele și faptele lui.

23 Iar când 'i se împlini un timp de patruzeci de ani, 'i veni în minte ca să cerceteze pe frați săi, pe fii lui Israel.

24 Și vîzînd pe unul nedreptățit îl apără, și răsbună pe cel biruit omorînd pe Egiptean.

25 Deci el gîndia că frați săi înțeleg că Dumnezeu le va da mîntuire prin mîna sa; dar nu înțelesesă.

26 Și în ziua următoare li se arătă, pe când se băteau, și 'i îndemnă la pace zicînd: bărbăți, voi sînteți frați; pentru ce vă faceți nedreptate unul altuia?

27 Dar cel care nedreptăția pe aproapele său îl înlătură zicînd: «cine te a pus mai mare și judecător peste noi?

28 Nu cumva voești să mă omori, după cum ai omorît ierî pe Egiptean?»

29 La acest cuvînt Moise fugi, și locui vremelnice în pămîntul Madiam, unde născu doi fii.

30 Și după ce fură împliniți patruzeci de ani, 'i se arătă în pustiea muntelui Sinaia îngerul Domnului într'o flacăre de foc a unui rug.

31 Și Moise văzînd se minună de vedenie; și apropiindu se el ca să priviască se făcu glasul Domnului către dînsul:

32 «Eu sînt Dumnezeuul părinților tîi, Dumnezeuul lui Abraam și Isaac și Iacob.» Si Moise tremurînd nu îndrăzni să priviască.

33 Atunci Domnul 'i zise: «desleagă încălțămîntea picioarelor tale; căci locul în care stai este pămînt sînt.

34 Am văzut cu adevărat necazul poporului meu, care este în Egipt, și am ascultat suspinul lor și m'am pogorît să 'i scot; și acum vino, te trimit în Egipt.»

35 Pe acest Moise pe care 'l tăgăduiră zicînd: «cine te a pus mai mare și judecător?» Pe acesta îl trimise Dumnezeu ca să fie și mai mare și răscumpărător împreună cu îngerul care 'i se arătă în rug.

36 Acesta 'i scoase afară făcînd minuni și semne în Egipt și în marea roșie și în pustie patruzeci de ani.

37 Acesta este Moise care zise fiilor lui Israel: «Dum-

nezeu va ridica voe un profet ca mine dintre frați voștri,» *de dînsul ascultați.*

38 Acesta este care la adunarea *poporului* în pustie a fost de aproape cu îngerul care 'i vorbea în muntele Sinaia și cu părinți noștri; acesta primi cuvinte vii ca să ni le dea noe,

39 Căruia părinți noștri nu voiră a 'i fi ascultători, ci 'l lepădară și se întoarseră cu inimile lor spre Egipt,

40 Zicînd lui Aaron: «fă ne dumnezei care vor merge înaintea noastră; căci acest Moise care ne a scos din pămîntul Egiptului, nu știm ce 'i s'a întimplat.»

41 Și făcură un chip de vițel în acele zile și aduseră jertfă idolului, și se desfătau la lucrurile mâinilor lor.

42 Dar Dumnezeu se întoarce *de la ei* și 'i dete să slujască oștirii cerești, după cum este scris în cartea profeților:

«Casa lui Israel, nu cumva 'mi ați adus vite înjunghiate și jertfe în timp de patruzeci de ani în pustie?

43 Ba încă ați purtat cortul lui Moloch,

Și steaoa dumnezeului Refan, Chipurile pe care le ați făcut să vă închinați lor;

Și vă voi strămuta dincolo de Babilon.»

44 Cortul mărturii era pentru părinți noștri în pustie,

după cum a rînduit cel care vorbi lui Moise, ca să 'l facă după chipul pe care 'l a văzut;

45 Pe acesta părinți noștri după ce 'l au luat în primire, îl și aduseră cu Iosua când luară în stăpînire neamurile, pe care le fugări Dumnezeu de la fața părinților noștri pînă în zilele lui David;

46 Care află dar înaintea lui Dumnezeu și se rugă să găsiască o locuință pentru Dumnezeu lui Iacob.

47 Și Solomon 'i clădi casă.

48 Dar cel prea înalt nu locuiește în cele făcute de mîini, după cum zice profetul :

49 «Cerul 'mi este scaun,

Și pămîntul așternut al picioarelor mele;

Ce fel de casă 'mi veți clădi mie? zice Domnul,

Sau care este locul odihnei mele?

50 Oare nu mîna mea făcu acestea toate?»

51 Cerbicoșilor și netăeaților împrejur cu inimile și cu urechile, voi totdeauna vă improvițiți spiritului sânt; și voi sînteți ca părinți voștri.

52 Pe care dintre profeți nu 'i urmăriră părinți voștri? Ba anché omorîră pe cei care au vestit mai d'înainte despre venirea Celui Drept, ai cărui trădători și omoritori v'ați făcut voi acum,

53 Care ați primit legea prin rînduiești de ângerî, și pe care n'ați păzit o.

54 Auzind acestea erau sfășiați de durere în inimile lor, și scârșneau cu dinți impropria lui.

55 Iar el plin fiind de spirit sânt, uitându se neclintit spre cer văzu mărirea lui Dumnezeu și pe Iisus stînd d'a dreapta lui Dumnezeu :

56 Și zise: iată, zăresc cerurile deschise și pe Fiul omului stînd d'a dreapta lui Dumnezeu.

57 Atunci eistrigînd cu glas tare 'și ținură urechile astupate și într'o unire înăvălră asupra lui,

58 Și scoțendu 'l afară din oraș 'l omorau cu petre. Si martori puseră jos vestimintele lor la picioarele unui tînăr numit Saul.

59 Și pe cînd îl omorau cu petre pe Stefan, el se ruga și zicea: Doamne Iisuse, primește spiritul meu.

60 Și ingenunchind strigă cu glas tare: Doamne, nu le pune păcatul acesta. Și aceasta zicînd adormi. Iar Saul încuviința împreună cu aceia omorîrea lui.

CAP. 8

Urmărirea Creștinilor în Ierusalem. Filip învață în Samaria. Simon magu înaintea lui Petru și Ioan. Filip învață pe eunucul Etiopean și 'l botează.

1 Și în acea zi fu urmărire mare impropria credincioșilor

care erau în Ierusalem ; și toți, afară de apostoli, fură împrăștiați prin ținuturile Iudei și Samarii.

2 Dar bărbați temători de Dumnezeu ridicară pe Stefan spre a 'l înmormênta și 'l jăliră foarte mult.

3 Saul ânsê băntuia pe credincioși intrând prin case, și târînd bărbați și femei 'i da prinși la închisoare.

4 Decî cei împrăștiați străbătură din loc în loc binevestind cuvîntul.

5 Și Filip venind într'un oraș al Samarii le predică pe Christos.

6 Și gloatele erau într'una cu luare aminte la cele zise de Filip, ascultându le și vîzînd minunile pe care le făcea.

7 Căci spirite necurate, strîgînd cu glas mare, eșiau din mulți care le aveau ; și mulți slăbănogi și șchiopi fură tămăduiți.

8 Și fu bucurie mare în acel oraș.

9 Și era mai 'nainte în oraș un bărbat cu numele Simon, care făcea magie și punea în uimire poporul Samarii, zicînd că el însuși este un oare cine însemnat,

10 La care toți de la mic pînă la mare erau cu luare aminte zicînd: acesta este puterea cea numită mare a lui Dumnezeu.

11 Și erau cu luare aminte

la dînsul, pentru că de mult timp 'i scosese din minte cu magiile sale,

12 Dar cînd crezură lui Filip, care binevestia despre înpărăția lui Dumnezeu și despre numele lui Iisus Christos, fură botezați atît bărbați cît și femei.

13 Și ênsuși Simon crezu, și botezat fiind stăruia lângă Filip, și vîzînd semnele și puterile mari ce se făceau rêmase uimit.

14 Iar apostoli, care erau în Ierusalem, auzind că Samaria a primit cuvîntul lui Dumnezeu, trimiseră la dênși pe Petru și Ioan,

15 Care venind se rugară pentru ei ca să primiască spirit sânt.

16 Căci nu se pogorîse încă peste nici unul dintre dênși, ci erau numai botezați în numele Domnului Iisus.

17 Atunci *apostoli* puneau mâinile peste dênși, și *ei* luau spirit sânt.

18 Iar Simon vîzînd că *spiritul sânt* se dă prin punerea mâinilor apostolilor, le aduse bani

19 Zicînd: dați 'mi și mie înputernicirea aceasta, ca pe cine voi fi pus mâinile să primiască spirit sânt.

20 Dar Petru 'i zise: argintul tîu împreună cu tine fie spre peire, pentru că ai gân-

dit că darul lui Dumnezeu se dobîndește prin bani.

21 Tu n'ai parte nici sorț la cuvîntul acesta, căci inima ta nu este dreaptă înaintea lui Dumnezeu.

22 Decî pocăiește te de această răutate a ta, și roagă te de Domnul, poate 'ți se va erta gândul inimei tale.

23 Căci ved că tu ești în amărăciune de fere și în legătura nedreptății.

24 Și răspunzînd Simon zise: rugați vă voi către Domnul pentru mine, ca să nu vie peste mine cele ce ați zis.

25 Decî ei, mărturisind și vorbind cuvîntul Domnului, se întoarseră la Ierusalem, și binevestiau în multe sate ale Samaritanilor.

26 Și un ânger al Domnului vorbi lui Filip zicînd: scoală te și te du spre miază zi pe calea ce merge în jos de la Ierusalem la Gaza; această cale este pustie.

27 Și sculându se plecă. Și iată un bărbat Etiopean, un eunuc, un puternic la curtea Candacei, împărăteasa Etiopienilor, care era peste tot tesaurul ei, venise la Ierusalem să se închine.

28 Și pe cînd se întorcea, și ședea în trăsură sa citia pe profetul Isaia.

29 Atunci spiritul zise lui Filip: apropie te și ține te de această trăsură.

30 Și Filip alergînd 'l auzi citind pe Isaia profetul, și zise: oare înțelegi cele ce citești?

31 Iar el zise: cum aș putea înțelege, dacă nu 'mî arată cine va? Și rugă pe Filip ca suindu se să șază cu dînsul.

32 Și partea scripturei pe care o citia era aceasta:

«Ca o oae la înjunghere fu adus,

Și fără glas ca un mel înaintea celui care 'l tunde,

Așa nu 'și deschide gura sa.

33 În înjosirea lui fu ridicată judecata lui;

Și neamul lui cine 'l va spune?

Căci se ăa de pe pămînt vieața lui.»

34 Atunci eunucul răspunzînd lui Filip zise: rogu te, despre cine zice profetul aceasta? Despre sine însuși sau despre un altul?

35 Iar Filip deschizîndu 'și gura sa și începînd de la scriptura aceasta 'i binevesti pe Iisus.

36 Și pe cînd mergeau pe cale, veniră la o apă, și eunucul zise: iată apă; ce mă împedică ca să fiu botezat?

37 Și Filip 'i zise: *dacă crezi din toată inima, este ertat. Și răspunzînd zise: cred că Iisus Christos este Fiul lui Dumnezeu.*

38 Și porunci să stea trăsură, și amîndoi se deteră jos la apă, atât Filip cât și eunucul; și Filip îl boteză.

39 Iar când eșiră din apă, spiritul Domnului răpipe Filip, și eunucul nu 'l mai văzu, dar mergea pe cale sa bucurându-se.

40 Și Filip fu aflat în Azot, și binevestia străbătând toate orașele pînă ce dînsul veni la Cesarea.

CAP. 9.

Saul vine la credință și Anania îl botează la Damasc. Urmărit de Iudei fuge la Ierusalēm și de aci la Tars. Petru însănătoșază la Lida pe Enea, și la Iope înviează pe Tabita.

1 Iar Saul, însuflând ânehă amenințare și omor împotriva ucenicilor Domnului, venind la arehiereu

2 Ceru dela dînsul scrisori la Damasc către sinagogi, ca daca va găsi pe vre unii că sînt în calea Domnului, atât bărbați cât și femei, să 'i aducă legați la Ierusalēm.

3 Și mergînd s'a apropiat de Damasc, și fără de veste străluci ca un fulger împrejurul lui o lumină din cer,

4 Și căzînd la pămînt auzi un glas zicîndu 'i:

Saule, Saule, pentru ce mă urmărești?

5 Iar el zise: cine ești, Doamne? Și Domnul zise: eu sînt Iisus pe care tu îl urmărești; *cu greu 'ți este să calci cu piciorul peste ghimpă. Și*

tremurînd și sperieat fiind zise: Doamne, ce voești să fac? Și Domnul zise către dînsul:

6 Scoală te dar și intră în oraș, și 'ți se va spune ce trebuie să faci tu.

7 Iar bărbați care mergeau împreună cu dînsul pe cale rămaseră încremeniți, auzind glasul și nezărind pe nimenea.

8 Și Saul se sculă de jos, și deschizîndu 'i se ochi nu vedea nimic; și ducîndu 'l de mână îl aduseră în Damasc.

9 Și trei zile a fost fără vedere, și nu mîncă nici nu bîu.

10 Și era în Damasc un ucenic cu numele Anania, și Domnul în vedenie zise către dînsul: Anania, iar el zise, iată mîe eu sînt, Doamne.

11 Și Domnul zise către dînsul: sculându te de te pe strada numită Dreaptă și caută în casa lui Iuda pe Saul cu numele Tarsean; căci iată se roagă,

12 Și el a văzut în vedenie un bărbat, *Anania cu numele*, intrînd la dînsul și punînd mîinile peste el, ca iar să văză.

13 Și Anania răspunse: Doamne, am auzit de la mulți despre acest bărbat căte rele făcu sîntilor tîi în Ierusalēm;

14 Și aci are imputernicire de la mai mari preoților ca să lege pe toți care cheamă numele tîu.

15 Dar Domnul 'i zise: du te, pentru că acesta 'mi este un vas ales, spre a duce nu-

mele meu înaintea neamurilor și împăraților și fiilor lui Israel;

16 Căci eu 'i voi arăta cât de mult trebuie să sufere el pentru numele meu.

17 Decî Anania s-a dus și intră în acea casă, și punând mâinile peste dînsul zise: frate Saule, Domnul m'a trimis, Iisus care 'ți s-a arătat în calea pe care veniai, pentru ca iar să vezi și să fii umplut de spirit sânt.

18 Și îndată căzură de la ochi lui ca niște solzi, și iar văzu, și sculându-se fu botezat.

19 Și luând mîncare se întări.

Și Saul fu câte va zile cu ucenici în Damasc.

20 Și apoi predică îndată în sinagogi pe Iisus, că acesta este Fiul lui Dumnezeu.

21 Și toți care ascultau rămăneau uimiți și ziceau: nu este oare acesta care nimici în Ierusalem pe cei care chemau acest nume? Și pentru aceasta a venit aci ca să 'i ducă legați la mai mari preoților.

22 Dar Saul se întăria și mai mult, și punea în încurcătură pe Iudei care locuiau în Damasc, domirindu 'i că acesta este Christosul.

23 Și când erau împlinite zile destule, Iudei se sfătuiră împreună ca să 'l omoare;

24 Dar sfatul lor fu adus la cunoștința lui Saul. Și ei pă-

ziau porțile *Damascului* zi și noapte, pentru ca să 'l omoare;

25 Iar ucenici s-î luându 'l noaptea îl trecură prin zid, lăsându 'l jos într'un coș.

26 Și venind la Ierusalem cerca să se alătore de ucenici; și toți se temeau de dînsul, necrezînd că este ucenic.

27 Și luându 'l Barnaba cu sine îl duse la apostoli, și le istorisi cum a văzut în cale pe Domnul și că 'i a vorbit, și cum a predicat fără sficală în Damasc în numele lui Iisus.

28 Și era împreună cu dînsii în Ierusalem intrînd și eșind, și predicînd fără sficală în numele Domnului.

29 Și vorbea și se întreba cu Eleniști; dar ei erau porniți ca să 'l omoare.

30 Și frați cunoscînd bine *aceasta* îl duseră în jos la Cezarea, și 'l trimiseră la Tars.

31 Decî biserica prin toată Iudea și Galilea și Samaria avea pace, întărindu se și înaintînd în frica Domnului, și se înmulția prin chemarea în ajutor a Sântului Spirit.

32 Și Petru trecînd pe la toți *sânți* veni jos și la sântii care locuesc în Lida.

33 Și găsi acolo pe un om, Enea cu numele, care zăcînd de opt ani în pat era slăbit cu totul.

34 Și Petru 'i zise: Enea, Iisus Christos te vindecă; scoa-

lă și 'ți așterne ênsuți. Și îndată se sculă.

35 Și 'l văzură toți locuitori din Lida și Saron, dênși care se întoarseră la Domnul.

36 Și în Iope era o uceniță cu numele Tabita, care tâlmăcită fiind se zice Căprioară; aceasta era plină de fapte bune și de milostenii pe care le făcea.

37 Și bolnăvindu se ea în acele zile, muri; și după ce o scaldară o puseră în camera de sus.

38 Și Lida fiind aproape de Iope, ucenici auzind că Petru este într'ênsa trimiseră doi bărbați la el rugându 'l: nu pregeta să vii pênă la noi.

39 Deci Petru sculându se veni împreună cu dênși; și sosind îl duseră în camera de sus, și 'i se înfățișară toate vèduvele plângênd și arătând vestmintele și hainele, câte le făcea Căprioara când era cu dênsele.

40 Și Petru dând pe toți afară și îngenuchind se rugă. și întorcându se spre corp zise: Tabita, scoală te. Și ea 'și deschise ochi, și vèzênd pe Petru se ridică în sus.

41 Și Petru dându 'i mâna o sculă în sus; și chemând pe sânti și pe vèduve o înfățișă lor vie.

42 Și se făcu cunoscut prin toată Iope, și mulți crezură în Domnul.

43 Și în acele zile el rămase în Iope la un Simon tăbăcar.

CAP. 10.

Corneliu, îndemnat fiind de un ânger, trimite la Iope să cheme pe Petru. În urma unei vedenii Petru vine la Cesarea, unde botează pe Corneliu și toată familia lui, precum și pe alți.

1 Și în Cesarea era un bărbat cu numele Corneliu, sutasă din cohorta numită Italica,

2 Virtos și temător de Dumnezeu cu toată casa lui, făcând multe milostenii poporului și rugându se totdeauna lui Dumnezeu.

3 Acesta vèzu lămurit într'o vedenie, cam pe la ceasul al noulea din zi, un ânger al lui Dumnezeu intrând la dênsul și zicându 'i, Corneliu.

4 Iar el pironind ochi la dênsul și sperieat fiind zise: ce este, Doamne? Și ângerul 'i zise: rugăciunile tale și milosteniile tale s'au suit spre aducere aminte înaintea lui Dumnezeu.

5 Și acum trimite bărbați la Iope și cheamă să vie Simon, care se numește Petru;

6 Acesta este primit ca oaspete la un Simon tăbăcarul, a cărui casă este lângă mare. Acesta 'ți va spune ce trebuie să faci tu.

7 Iar după ce plecâ ângerul care 'i vorbia, strigând pe doi dintre casnici săi și pe un os-

taș virtos dintre cei care erau pe lângă dânsul credincioși în slujbă,

8 Și spunându le toate 'i trimise la Iope.

9 Și a doua zi pe când aceea mergeau pe cale și se apropiau de oraș, Petru se sui pe casă pe la ceasul al șaselea ca să se roage.

10 Și flămânzind voia să mănânce; și gătind ei căzu peste dânsul uimire,

11 Și zărește cerul deschis și pogorîndu se la dânsul un vas ca o masă mare de pânză, legată la patru căpêtie și lăsându se în jos pe pământ,

12 În care erau toate cele cu patru picioare și târitoare ale pământului și sburătoare ale cerului.

13 Și se făcu un glas către dânsul: Petre, sculându te înjunghie și mănâncă.

14 Iar Petru zise: cu nici un chip, Doamne; pentru că nici o dată n'am mâncat fie cespurcat și necurat.

15 Și iar un glas *se făcu* către dânsul de a doua oară: nu zice că este spurcat aceea ce a zis Dumnezeu că este curat.

16 Aceasta se făcu pênă de trei ori, și îndată vasul fu ridicat în sus spre cer.

17 Și pe când Petru nu se domiria în sine, ce ar fi vedenia pe care o văzu, iată bărbați trimiși de Corneliu, întrebând cu deamănuntul de

casa lui Simon sosiră la poartă,
18 Și strigând întrebară dacă Simon numit Petru se află aici ca oaspete.

19 Dar pe când Petru se gândia în sine despre vedenia sa, spiritul 'i zise: iată, te caută trei bărbați.

20 Deci sculându te, du te jos, și pleacă împreună cu dânsi fără a te îndoi de ceva, pentru că eu 'i am trimis.

21 Atunci Petru dându se jos la bărbați *care erau trimiși de Corneliu la dânsul*, zise: iată eu sunt pe care 'l căutați; ce este pricina pentru care sunteți aici?

22 Iar ei ziseră: Corneliu suțasu, bărbat drept și temător de Dumnezeu, dovedit bun de către tot poporul Iudeilor, a fost înștiințat de către un sânt ânger ca să trimită a te chema la casa lui și să auză cuvinte de la tine.

23 Deci chemându 'i înăuntru 'i ospetă.

Și a doua zi Petru sculându se eși împreună cu ei, și uni dintre frați de la Iope veniră cu dânsul.

24 Și a doua zi intrară în Cesarea; iar Corneliu 'i aștepta cu rudele sale și cu prieteni săi de aproape pe care 'i chemase împreună la sine.

25 Și când fu să intre Petru, Corneliu eșindu 'i înainte și căzându 'i la picioare se plecă.

26 Dar Petru îl ridică zicând:

scoală te; și eu însumi sînt un om.

27 Și vorbind cu dînsul intră, și găsește pe mulți care sê adunaseră,

28 Și zise către dênși: voi știți cît de neertat este unui bărbat Iudeu a se pune de o potrivă sau a merge împreună cu unul de alt neam; dar mie 'mi a arătat Dumnezeu să nu numesc pe nici un om spurcat sau necurat.

29 Și de aceea fără a face împotrivire am venit, chemat fiind să viu. Deci întreb pentru care cuvînt ați trimis să viu?

30 Și Corneliu zise: de la a patra zi pînă la ceasul acesta postiam și mă rugam în al noulea ceas în casa mea, și iată un bărbat în vestmînt strălucitor stătu înaintea mea,

31 Și zise: Corneliu, ascultată 'ți a fost rugăciunea și milosteniile tale fură aduse aminte înaintea lui Dumnezeu.

32 Deci trimite la Iope și cheamă să vie Simon, care se numește Petru; acesta este primit ca oaspete în casa lui Simon tăbăcarul lângă mare.

33 Deci îndată am trimis la tine, și tu bine ai făcut că ai venit. Acum noi dar toți sîntem aci înaintea lui Dumnezeu, ca să ascultăm toate cele rînduite ție de către Domnul.

34 Și Petru deschizînd gura zise:

cu adevărat înțeleg că Dumnezeu nu este pîrtinitor,

35 Ci în orî ce popor, cel care se teme de dînsul și lucrează dreptate 'i este plăcut;

36 Voi cunoașteți cuvîntul pe care 'l a trimis Dumnezeu fiilor lui Israel, binevestind pace prin Iisus Christos — acesta este Domn al tuturor —,

37 Voi cunoașteți cuvîntul ce a mers prin toată Iudea, începînd de la Galileea, după botezul pe care 'l a predicat Ioan,

38 Pe Iisus cel din Nazaret, cum 'l a uns Dumnezeu cu spirit sânt și putere; care a umblat din loc în loc făcînd bine și tămăduind pe toți cei împilați de către diavolul, pentru că Dumnezeu era cu dînsul.

39 Și noi sîntem martori pentru toate câte făcu în țara Iudeilor și în Ierusalem; pe care 'l au și omorît atîrnîndu 'l pe lemn.

40 Pe acesta Dumnezeu 'l a învieat a treia zi, și 'i a dat ca să fie cunoscut,

41 Nu la tot poporul, ci înocșii martorilor, care mai d'înainte am fost aleși de Dumnezeu, care am mîncat și am bîut împreună cu dînsul după învierea lui dintre morți;

42 Și ne a poruncit să predicăm poporului și să încredințăm că el este cel rînduit de Dumnezeu judecător al viilor și al morților.

43 Pentru acesta mărturisesc toți profeți, că ori cine crede în el primește ertare de păcate prin numele lui.

44 Pe când vorbea încă Petru aceste cuvinte, spiritul sânt căzu peste toți care ascultau cuvîntul.

45 Și rămaseră uimiți credincioși din tăerea împrejur căți veniră împreună cu Petru, pentru că și peste neamuri s'a vărsat darul Sântului Spirit;

46 Căci 'i auziau vorbind în limbă și mărint pe Dumnezeu.

47 Atunci Petru zise: nu cumva poate cineva opri apa ca să nu fie botezați aceștia, care luară spiritul sânt ca și noi?

48 Și rîndui ca ei să fie botezați în numele lui Iisus Christos. Atunci îl rugară să rămăa dînși câteva zile.

CAP. 11.

Petru istorisește la Ierusalem vedeniea sa la Iope, și venirea la credință a lui Corneiu și a familiei lui. Apostoli răspîndiți prin Fenicia, Cipru și Antiochea, Barnaba și Saul. Profetul Agab.

1 Iar apostoli și frați care erau prin Iudea auziră că și neamurile au primit cuvîntul lui Dumnezeu.

2 Și când veni Petru la Ierusalem, cei din tăerea împrejur se întrebau între dînși împotriva lui,

3 Zicînd că ai intrat la bărbați care n'au tăerea împrejur și ai mîncat împreună cu dînși.

4 Și Petru începînd le spuse pe rînd zicînd:

5 Eu mă rugam în orașul Iope, și în uimire văzui o vedenie: pogorîndu se un vas ca o masă mare de pânză *legată* la patru căpîetie lăsându se jos din cer, și veni pînă la mine;

6 In care, uitându mă cu privirea pironită, deosibiam cu mintea și vedeam cele cu patru picioare ale pămîntului și feare și târîtoare și sburătoarele cerului.

7 Am auzit și un glas zicîndu 'mi: Petre, sculându te înjunghie și mănîncă.

8 Și am zis: cu nici un chip, Doamne, pentru că spurcat sau necurat n'a intrat nici odată în gura mea.

9 Dar glasul 'mi răspunse de a doa oară din cer: nu zice tu că este spurcat, ceea ce a zis Dumnezeu că este curat.

10 Și aceasta se făcu pînă de trei ori, și iarăși toate fură trase sus în cer.

11 Și iată de odată se înfățișară trei bărbați la casa în care eram, trimiși fiind către mine de la Cesarea.

12 Și spiritul 'mi zise să mă duc împreună cu dînși fără a mă îndoi de ceva. Și veniră cu mine și acești șase bărbați și intrarăm în casa omului.

13 Și ne spuse cum a văzu

pe ânger stând în casa sa și zicând : trimite la Iope și cheamă pe Simon numit Petru,

14 Care va vorbi către tine cuvinte, prin care vei fi mântuit tu și toată casa ta.

15 Și începând eu să vorbesc căzu spiritul sânt peste dînși ca și peste noi la început.

16 Atunci 'mi am adus aminte de cuvîntul Domnului, după cum zicea : Ioan a botezat în apă, dar voi veți fi botezați în spirit sânt.

17 Decî fiind că Dumnezeu le a dat acelaș dar ca și noî, crezură în Domnul Iisus Christos ; eu ce putere aveam ca să opresc pe Dumnezeu ?

18 Și auzind acestea se liniștiră, și măririră pe Dumnezeu zicând : Dumnezeu dar dete și neamurilor pocăință spre vieață.

19 Decî cei împrăștiați din pricina strimtorării, ce veni în timpullui Stefan, ajunseră pînă la Fenicia și Cipru și Antiochea, ne vorbind nimînui cuvîntul decît numai Iudeilor.

20 Și dintre dênși erau unii bărbați din Cipru și din Cirene, care fiind veniți în Antiochea vorbeau către Elini, binevestind pe Domnul Iisus.

21 Și era mîna Domnului cu dênși, și un număr mare crezând se întoarseră la Domnul.

22 Iar vorba despre dênși se auzi la urechile bisericei

care este în Ierusalem, și trimiseră pe Barnaba pînă la Antiochea.

23 Acesta venind și vîzînd darul lui Dumnezeu se bucură, și îndemna pe toți ca să stăruiască cu hotărîrea inimei în Domnul,

24 Pentru că era bărbat bun și plin de spirit sânt și de credință. Și adaoase Domnului gloată din destul.

25 Și Barnaba veni la Tars ca să caute pe Saul,

26 Și după ce 'l găsi 'l aduse la Antiochea. Și timp de un an întreg ei veniră împreună în biserică și învățară gloată destulă, și ucenici fură numiți Chreștini pentru întîia oară în Antiochea.

27 Și în acele zile veniră profeți de la Ierusalem la Antiochea.

28 Iar unul dintre dînși, cu numele Agab, sculându se vesti prin spiritul sânt că o foamete mare va să fie peste tot pămîntul locuit, care se și făcu în timpul lui Claudiu Cesarul.

29 Și ucenici hotărîră să trimită, după cum se înlesnia fie care dintr'ênși, mijloace de vețuire la frați care locuiesc în Iudea,

30 Ceea ce și făcură trimițînd la bătrîni prin mîna lui Barnaba și Saul.

CAP. 12.

Iacob este omorît. Petru scos din închisoare de către ânger vine la casa Marii. Moartea lui Erod.

1 În timpul acela ânsé Erod, împératul, puse mâinile ca să facăreul la unî din ai bisericeî.

2 Şi omorî cu spada pe Iacob, fratele lui Ioan.

3 Şi vèzènd că place Iudeilor, maî puse mâna şi pe Petru, şi erau zilele azimelor.

4 Şi prinzèndu'î îl puse în închisoare, dându'î la patru streji de câte patru ostaşi ca să 'l păziască, hotărît fiind ca după Paşte să 'l aducă sus înaintea poporului.

5 Decî Petru era păzit în închisoare; şi rugăciune către Dumnezeu se făcea într'una pentru dènsul din partea bisericeî.

6 Şi când avea de gând Erod ca să 'l scoată afară, Petru era culcat în acea noapte între doi ostaşi, legat fiind cu doè lanţuri şi păzitori lângă uşă păziau închisoarea.

7 Şi iată un ânger al Domnului stătu de odată, şi o lumină lumină în închisoare; şi lovind în coasta lui Petru îl deşteptă zicènd: scoală de grab. Şi 'i căzură jos lanţurile din mâini.

8 Şi ângerul 'i zise: incinge te şi pune 'ţi sandalele în picioare. Şi el făcu aşa. Apoi 'i

zise: îmbracă 'ţi haina şi urmează 'mi.

9 Şi eşind 'i urma, şi nu ştiea că adevèrat este ce se face prin ânger, ci 'i se părea că vede o vedenie.

10 Şi trecènd cea d'întèiū streajă şi pe a doa, veniră la poarta de fer ce duce în oraş, care li se deschise de la sine şi eşind apucară înainte într'o stradă, şi îndată sè depărtă ângerul de la dènsul.

11 Atunci Petru venindu'şi în sine zise: acum ştiu cu adevèrat că Domnul a trimis pe ângerul sèu şi m'a scăpat din mâna lui Erod şi din toată aşteptarea poporului Iudeilor.

12 Şi dându'şi bine seama veni la casa Marii, muma lui Ioan, care se numeşte Marcu, unde erau mulţi adunaţi şi sè rugau.

13 Şi bătènd el la uşa porţei, o slujnică cu numele Rode veni să asculte,

14 Şi cunoscènd glasul lui Petru, de bucurie nu deschise poarta, ci alergând înăuntru spuse că Petru stă înaintea porţei.

15 Iar ei ziseră către dènsa: nu eşî în firea ta; dar ea încredinţa cu stăruinţă că aşa este. Şi ei ziceau: este ângerul lui.

16 Dar Petru stăruia bătènd; şi dechizènd îl vèzură şi rămaseră uimiţi.

17 Şi făcèndu le semn cu mâna ca să tacă le spuse cum

Domnul 'l a scos din închisoare, și zise : spuneți acestea lui Iacob și fraților. Și eșind se duse într'alt loc.

18 Și făcându se zioă era turburare nu puțină între ostași, ce s'a făcut oare Petru.

19 Și Erod căutându 'l cu stăruință și negăsindu 'l, cercetând cu deamănuntul pe păzitori porunci ca ei să fie omorîți, și plecând din Iudea la Cesarea, rămase aci.

20 Și Erod era în mare vrăjmășie cu locuitori din Tir și Sidon ; dar ei într'un gând veniră la dânsul, și înduplecând pe Blastu, care era peste camera de culcat a împăratului, cereau pace, pentru că țara lor 'și avea mijloacele de vețuire din țara împărătească.

21 Și după ce fu hotărîtă o zi, Erod îmbrăcându se în vestiment împărătesc, și șezând pe tron cuvînta către dênși ;

22 Și poporul striga la zisele lui : glas de Dumnezeu, și nu de om.

23 Și îndată un ânger al Domnului îl lovi pentru că nu dote mărire lui Dumnezeu ; și mâncat fiind de vermi muri.

24 Iar cuvîntul lui Dumnezeu sporia și câștiga în mulțime.

25 Și Barnaba și Saul, după ce 'și împliniră însărcinarea, se întoarseră din Ierusalem, luând cu dênși și pe Ioan care se numi Marcu.

CAP. 13.

Pavel cu Barnaba și Marcu face în-tăia călătorie spre a învăța neamurile. Elima este orbit. Sergiu Paul vine la credință. Cuvîntarea lui Pavel la Antiochia Pisidiei.

1 Și erau în Antiochia la biserica în ființă profeți și învățători, Barnaba și Simeon numit Niger și Luciu Cireneul, și Manaen care fusese crescut împreună cu Erod tetrarchul și Saul.

2 Și pe când slujau ei Domnului și postiau spiritul sânt zise : deosebiți 'mi acum pe Barnaba și pe Saul la lucrul pentru care 'mi 'i am chemat.

3 Atunci postind și rugându se punând mâinile peste dênși 'i lăsară să plece.

4 Aceștia dar trimiși fiind afară de către spiritul sânt venira la Seleucia, și de acolo plecară pe apă la Cipru,

5 Și ajungend în Salamina vestiră cuvîntul lui Dumnezeu în sinagogile Iudeilor ; și aveau slujitor și pe Ioan.

6 Și strabătend toată insula pênă la Pafu găsiră pe un bărbat mag, profet mincinos Iudeu, cu numele Bar-Isus,

7 Care era cu proconsulul Sergiu Paul, bărbat priceput. Acesta chemând la sine pe Barnaba și pe Saul căută cu stăruință să auză cuvîntul lui Dumnezeu ;

8 Și Elima magul—căci ast

fel se tâlmăcește numele lui—li se împotivi, încercând să întoarcă cu deservire pe proconsul de la credință.

9 Dar Saul care *se numește* și Pavel, plin fiind de spirit sânt, uitându se neclintit la dânsul

10 Zise: O tu plinule de ori ce înșălăciune și de ori ce răutate, fiule al diavolului, vrăjmașule al orî cărei dreptăți, nu încetezi d'a strâmba căile cele drepte ale Domnului?

11 Și acum iată mâna Domnului asupra ta, și vei fi orb ne văzând soarele pînă la un timp cuvenit. Și îndată căzu peste dânsul negură și întunec, și umblând împrejur căuta cine să 'l ducă de mână

12 Atunci proconsulul văzînd ce s'a făcut crezu, mirându se de învățătura Domnului.

13 Și cei de lîngă Pavel trecînd de la Pafu veniră la Perghe a Pamfilii; și Ioan despărțindu se de dênși sê întoarce la Ierusalem.

14 Iar ei străbătînd de la Perghe veniră la Antiochia Pisidiei, și intrînd în sinagogă în zi de sâmbetă sê așezară pe scaun.

15 Și după citirea legii și a profeților, mai mari sinagogei trimiseră către dênși zicînd: bărbați frați, dacă aveți vre un cuvînt de mângăere pentru popor, vorbiți.

16 Atunci sculându se Pa-

vel și făcînd semn cu mâna zise:

Bărbați Israeliti și cei care vê temeți de Dumnezeu, ascultați.

17 Dumnezeuul acestui popor al lui Israel 'și alese sieși pe părinți noștri, și înălță poporul cît șezu vremelnic în pămîntul Egiptului, și cu braț înalt îl scoase de acolo,

18 Și cam patruzeci de ani 'i purtă înlesnindu le hrană în pustie,

19 Și nimicind șapte neamuri în pămîntul Chanaan le împărți lor spre moștenire pămîntul acelora,

20 Și după acestea le dete în timp cam de patru sute cincî zeci de ani judecători pînă la Samuel profetul.

21 Și de aci 'nainte cerură împărat, și Dumnezeu le dete patru zeci de ani pe Saul fiul lui Chiș, bărbat din seminția lui Beniamin;

22 Și *Dumnezeu* înlăturîndu 'l le ridică împărat pe David, căruia și 'i zise mărturisind: «am găsit pe David, fiul lui Iesai, bărbat după inima mea, care va face toate voiele mele.»

23 Din urmași acestuia Dumnezeu aduse lui Israel după făgăduință Mântuitor pe Iisus,

24 După ce Ioan predică mai 'nainte de venirea lui botez de pocăință la tot poporul lui Israel.

25 Și pe când Ioan sfârșia calea sa, zicea : ce gândiți că sunt eu ? Nu sunt eu ; dar iată vine după mine căruia nu sunt vrednic a 'i deslega încălțăminte de picioarelor.

26 Bărbați frați, fii neamului lui Abraam și cei care sunt între voi temători de Dumnezeu, noă ni s'a trimis cuvîntul mîntuirii aceștia.

27 Căci cei care locuiesc în Ierusalem și mai mari lor, necunoscînd pe acesta și osîndîndu 'l, au împlinit ale profeților rostiri care se citesc în fie care sîmbătă.

28 Și negăsind nici o vină de moarte cerură de la Pilat ca el să fie omorît ;

29 Și când s'învîrșiră toate cele scrise despre dînsul, luându 'l jos de pe lemn îl puseră în mormînt.

30 Dar Dumnezeu 'l a învieat dintre morți ;

31 Care se arătă în mai multe zile celor care veniră împreună cu dînsul de la Galilea la Ierusalem, care acum sînt martori lui înaintea poporului.

32 Și noi v'ê binevestim voă făgăduința făcută către părinți, fiind că Dumnezeu pe aceasta a împlinit o pentru copii noștri înviind pe Iisus,

33 După cum și este scris în psalmul al doilea : « Fiul meu ești tu, eu astăzi te am născut. »

34 Dar că Dumnezeu 'l a învieat dintre morți spre a nu

se mai întoarce la stricăciune, a zis astfel că « voi da voă cele sante ale lui David, cele încredințate prin jurămînt. »

35 De aceea și în alt *psalm* zice : « nu vei da pe cel cuvios al t'eu să vază stricăciune. »

36 Căci David, slujind pentru neamul său potrivit hotărîrii lui Dumnezeu, adormi și fu adăogat la părinți săi și văzu stricăciune ;

37 Dar pe care Dumnezeu 'l a învieat, nu văzu stricăciune.

38 Decî cunoscut să v'ê fie voă, bărbați frați, că prin aceasta se vestește voă ertare de păcate ;

39 În acesta orî cine care crede este îndreptat de toate de care voi n'ați putut fi îndreptați în legea lui Moise.

40 Decî luați aminte să nu vie peste voi ce s'a zis în profeți :

41 « Vedeți, desprețuitorilor, și mirați v'ê și periți, că eu am să fac un lucru în zilele voastre, lucru pe care nu 'l veți crede, dacă vi 'l spune cineva. »

42 Și eșind ei afară din *sinagoga Iudeilor* 'i rugau ca să li se spună în sîmbăta următoare rosturile acestea.

43 Și după ce se desfăcu adunarea, mulți dintre Iudei și dintre temători de Dumnezeu, proseliți, urmară lui Pavel și lui Barnaba, care vorbind către dînși 'i îndemneau să stăruiască în darul lui Dumnezeu.

44 Și în sâmbăta viitoare mai tot orasul se adună ca să asculte cuvîntul lui Dumnezeu.

45 Dar Iudei văzînd gloatele se umplură de pismă, și se împotriviau la cele zise de Pavel, împotrivindu se și defăimînd.

46 Iar Pavel și Barnaba îndrăsnind ziseră: pentru voi era de trebuință ca să vi se vorbiască mai 'ntîiu cuvîntul lui Dumnezeu; dar fiind că 'l lepădați și nu vă judecați pe voi enșivă vrednici de viața vecinică, iată ne întorcem către neamuri.

47 Căci așa ne a poruncit Domnul:

•Pusu te am pe tine spre lumină a neamurilor,

Ca să fii tu spre mîntuire pînă la marginea pămîntului.»

48 Și auzind neamurile se bucurau și măriau cuvîntul lui Dumnezeu, și cățierau rînduiți spre viață vecinică crezură;

49 Și cuvîntul Domnului se împrăștia prin tot ținutul.

50 Dar Iudei întăritară pe femeile temătoare de Dumnezeu pe cele alese și pe cei de frunte ai orașului, și ațîțară urmărire împotriva lui Pavel și a lui Barnaba, și 'i scoaseră afară din hotarile lor.

51 Iar dênși, scuturînd praful de pe picioare împotriva lor, veniră la Iconia;

52 Și ucenici erau plini de bucurie și de spirit sânt.

CAP. 14.

Pavel și Barnaba predică în călătoria lor. Goniți fiind din Iconia vin la Listra, unde sunt priviți drept zei. De la Derbe să întore la Antiochia.

1 Și fiind în Iconia *Pavel și Barnaba* intrară în acelaș timp în sinagoga Iudeilor și vorbiră astfel în cât. crezu mulțime mare de Iudei și Eleni.

2 Dar Iudei ne înduplecându se întăritară și înrîutățiră sufletele neamurilor împotriva fraților.

3 Decî rêmaseră mult timp vorbind fără sfieală în Domnul, care da dovadă pentru cuvîntul darului sîu, dând să se facă prin mâinile lor semne și minuni.

4 Și se desbină mulțimea orașului, și uni erau cu Iudei, iar alți cu apostoli.

5 Și când se făcu o pornire a neamurilor și Iudeilor cu mai mari lor ca să 'i înfrunteze rușinos și să 'i omoare cu petre,

6 Ei dându 'și bine seama fugiră în orașele Licaonii, Listra și Derbe și în împrejurime;

7 Și binevestiau acolo.

8 Și în Listra sta jos un bărbat neputincios la picioare, care nu umblase nici o dată, schiop fiind din pîntecele mamei lui.

9 Acesta asculta pe Pavel vorbind, care uitîndu se neclintit la dênșul și văzînd că

are credință spre a fi vindecat,

10 Zise cu glas mare: scoală te drept pe picioarele tale. Și făcu o săritură și umbla.

11 Iar gloatele văzând ce făcu Pavel ridicară glasul lor în limba Licaonă zicând: Zei, asemănându se oamenilor, veniră jos la noi.

12 Și numiau pe Barnaba Joe, iar pe Pavel Mercur, fiind că el era călăuza cuvântului.

13 Iar preotul lui Joe, care este afară înaintea orașului lor, aducând tauri și cununi la porțile orașului, voia să înjunghe jertfă împreună cu gloatele.

14 Și auzind apostoli Barnaba și Pavel, sfășiindu 'și vestimintele lor, se repeziră în gloată strigând

15 Și zicând: bărbați, pentru ce faceți acestea? Și noi suntem oameni, având ca voi aceeaș fire și simțire, care vă binevestim ca să vă întoarceți de la aceste nimicuri spre viul Dumnezeu, care făcu cerul și pământul și marea și toate ce *sunt* într'ênsele,

16 Care în veacurile trecute îngădui toate neamurile ca să meargă pe căile lor;

17 Totuși nu se lăsă pe sine ênsuși fără dovadă lucrând binele, dându ne din cer ploii și timpuri roditoare, umplând de hrană și veselie inimile noastre.

18 Și zicând acestea ei abia opriră gloatele ca să nu le înjunghe jertfă.

19 Atunci sosiră de la Antiochea și Iconia Iudei, și după ce înduplecară gloatele și aruncară cu petre în Pavel, îl târau afară din oraș, gândind că este mort;

20 Și după ce 'l incunjurară ucenici, sculându se întră în oraș. Și a doua zi eși împreună cu Barnaba la Derbe.

21 Și binevestind în acel oraș și făcând destui ucenici se întoarseră la Listra și Iconia și Antiochea,

22 Întărind sufletele ucenicilor, îndemnându 'i să stăruiască în credință, și că prin multe suferințe trebuie să trecem noi ca să intrăm în împărăția lui Dumnezeu.

23 Și alegându le prin ridicare de mâini presbiteri la fie care biserică, rugându se cu postiri 'i lăsă Domnului, în care crezuseră.

24 Și străbătând Pisidia veniră la Pamfilia,

25 Și vorbind la Perghe cuvântul veniră în jos la Atalia,

26 Și de acolo plecară pe apă la Antiochea, de unde fusese dați darului lui Dumnezeu pentru lucrul pe care 'l sêvîrșiră.

27 Ajungând dar și adunând biserica, spuseră câte a făcut Dumnezeu cu dênși, și că a deschis neamurilor ușă de credință.

28 Și rămaseră acolo nu puțin timp cu ucenici.

CAP 15.

Adunarea apostolilor la Ierusalēm pentru tăcerea împrejur a neamurilor. Cuvîntarea lui Petru. Cuvîntarea lui Iacob. Epistola trimisă creștinilor din Antiochea. Barnaba călătorește cu Marcu, iar Pavel cu Sila.

1 Și venind uni de la Ierusalēm învățau pe frați că dacă nu veți fi tăeați împrejur după datina rînduită de Moise, nu puteți fi mântuiți.

2 Și făcîndu se împrativire și cercetare nu puțină din partea lui Pavel și Barnaba față de aceia, *frați* hotărîră ca Pavel și Barnaba și alți oare care dintre dînși să se ducă pentru această neînțelegere la apostoli și bătrîni *care erau* la Ierusalēm.

3 Deci ei trimisi fiind din partea bisericii treceau prin Fenicia și Samaria, istorisind întoarcerea neamurilor, și făceau bucurie mare la toți frați.

4 Și ajungînd la Ierusalēm fură primiți de biserică și apostoli și bătrîni, și spuseră căteafăcut Dumnezeu cudînși;

5 Dar se ridicară uni din secta fariseilor care au crezut, zicînd că trebuie să 'i tae împrejur și să le porunciască să păziască legea lui Moise.

6 Atunci se adunară apostoli și bătrîni să cerceteze acest lucru.

7 Și după ce se făcu multă

vorbire, Petru sculându se zise către dînși :

Bărbați frați, voi știți că de mult timp Dumnezeu 'și alege între noi ca prin rostul meu să auză neamurile cuvîntul evanghelii și să crează.

8 Și cunoscătorul de inimă Dumnezeu le dovedi, dîndu le spiritul sânt ca și noă,

9 Și nu făcu nici o deosibire între noi și între dînși, curățînd prin credință inimile lor.

10. Acum dar pentru ce ispititi pe Dumnezeu *prin aceea* că puneți pe cerbicea ucenicilor un jug, pe care nici părinți noștri nici noi n'am fost în stare să 'l purtăm ?

11 Ci credem că sîntem mântuiți prin darul Domnului Iisus Christos, după cum și aceia.

12 Atunci tăcu toată mulțimea, și ascultau pe Barnaba și pe Pavel lămurînd căte semne și minuni făcu Dumnezeu printre dînși între neamuri.

13 Iar după ce tăcură ei, luă cuvîntul Iacob zicînd :

14 Bărbați frați, ascultați mă: Simeon desluși cum mai 'ntîiu Dumnezeu 'și căută ca să țiea din neamuri un popor pentru numele său.

15 Și cu aceasta conglăsusesc cuvintele profeților, după cum este scris :

16 «După acestea iar mă voi întoarce și voi clădi din nou cortul cel căzut al lui David, și cele răsturnate ale lui iar

le voi clădi și 'l voi îndrepta,
 17 Pentru ca cei rămăși ai oamenilor să caute pe Domnul,
 Și *anume* toate neamurile peste care a fost chemat numele meu asupra le,
 Zice Domnul care face a-cestea
 18 Cunoscute de la începutul lumii.»
 19 De aceea eu găsesc cu cale a nu supăra pe cei care dintre neamuri se întorc la Dumnezeu,
 20 Ci să li se trimită scrisoare ca să se feriască de pângăriturile idolilor și de desfrânare și de ce este sugrumat și de sînge.
 21 Căci Moise are din timpuri de demult în fie care oraș pe cei care 'l predică, citit fiind în sinagogi în orîce sîmbătă.
 22 Atunci apostoli și bătrîni împreună cu toată biserica găsiră cu cale, ca alegîndu 'și bărbați dintre dînși să trimită la Antiochia cu Pavel și Barnaba pe Iuda care se numește Barsaba și pe Sila, bărbați căpetenii între frați,
 23 Scriindu le prin mîna lor: Apostoli și bătrîni frați multă sănătate celor dintre neamuri frați, care sînt la Antiochia și în Siria și în Cilicia.
 24 De oare ce am auzit că uni dintre noi *venind* v'au turburat cu cuvinte strămătînd sufletele voastre, *zicînd că trebuie să fiți tăeați împrejur și*

să păziți legea, căroră noi nu le am poruncit.

25 Noi am găsit cu cale într'un gînd fiind, ca alegîndu ne bărbați să trimitem la voi împreună cu iubiți noștri Barnaba și Pavel,

26 Oamenii care 'și au pus sufletele lor pentru numele Domnului nostru Iisus Christos.

27 Decî am trimis pe Iuda și Sila, care și ei ênsuși să încunoștințeze prin cuvînt aceleași.

28 Căci a găsit cu cale sîntul spirit și noi ca să nu se mai pună peste voi nici o greutate, decît acestea ce sînt de neapărată trebuință,

29 Să vă feriți de cele înjunghiate idolilor și de sînge și de cele sugrumate și de desfrînare, de care păzindu vă pe voi ênșivă cu îngrijire, bine faceți. Fiți sănătoși.

30 Decî trimiși fiind ei veniră în jos la Antiochia și strîngînd mulțimea deteră scrisoarea.

31 Și citind se bucurară de mîngăierea *dată*.

32 Și Iuda și Sila, profeți fiind și ei, îndemnară prin multe cuvinte pe frați și 'i întăriră.

33 Și rămânînd cîtva timp fură trimiși cu pace de către frați la cei care 'i au trimis.

34 *Iar Sila găsi cu cale să rămîie acolo.*

35 Dar Pavel și Barnaba re-

maseră în Antiochea, învățând și binevestind împreună și cu alți mulți cuvîntul lui Dumnezeu.

36 Și după câteva zile Pavel zise către Barnaba . întorcîndu ne acum să cercetăm pe frați în fie care oraș, în care am vestit cuvîntul Domnului, cum se află ei.

37 Și Barnaba se hotărî să ȳa împreună cu dênși și pe Ioan care se numește Marcu.

38 Dar Pavel găsia că este drept să nu ȳea împreună cu dênși pe acesta, care se despărți de ei de la Pamfilia și nu veni împreună cu dênși la lucru.

39 Și se ivi inimoșie, în căt se despărțiră unul de altul, și Barnaba luând cu sine pe Marcu plecă pe apă la Cipru.

40 Iar Pavel alegîndu 'și pe Sila se duse, lăsat fiind de către frați în darul Domnului.

41 Și străbătea prin Siria și Cilicia întărind bisericile.

CAP. 16.

*A doa călătorie a apostolului Pavel
La Lистра primește pe Timoteu Din
Asia Pavel trece în Macedonia la
Filipi.*

1 Și ajunse la Derbe și Lистра. Și iată acolo era un ucenic cu numele Timoteu, fiu al unei femei Iudee credincioasă și al unui tată Elen.

2 El era dovedit cu bună

purtare de către frați din Lистра și Iconia,

3 Pe acesta voi Pavel ca să meargă împreună cu dînsul, și luându 'l ȳl tăe împrejur din pricina Iudeilor care erau în acele locuri; căci toți știau că tatăl lui era Elin.

4 Și cînd treceau prin orașe, le dedeau să păziască poruncile găsite cu cale de către Apostoli și bătrîni cei din Ierusalem.

5 Deci bisericile erau întărite în credință și prisosiau la număr în fie care zi.

6 Și trecură prin Frigia și Galatia, după ce fură opriți de sîntul spirit ca să vorbiască cuvîntul în Asia;

7 Dar venind spre Misia încercau să meargă în Bitinia și spiritul lui Iisus nu 'i îngădui.

8 Deci trecînd pe lângă Misia venira în jos la Troa.

9 Și în timpul nopții se arătă lui Pavel o vedenie: un bărbat Macedonean sta și 'l ruga zicînd: treci în Macedonia și ajută ne.

10 Și cînd văzu vedenia, îndată căutarăm să eșim în Macedonia, judecînd că Dumnezeu ne a chemat să le binevestim.

11 Deci plecînd din Troa am mers drept la Samotracia, și a doa zi la Neapoli,

12 Și de acolo la Filipi, care este întîiul oraș de colonie al părții Macedoniî; și în acest oraș am rămas câteva zile.

13 Și în zioa sâmbetei am eșit afară din poarta orașului la un râu, unde era obiceiul să fie loc de rugăciune, și stând jos vorbiam femeilor care erau adunate.

14 Și o femeie cu numele Lidia, temătoare de Dumnezeu, vânzătoare de purpură din orașul Tiatira, asculta, a cărei inimă o deschise Domnul ca să îea aminte la cele vorbite de Pavel.

15 Și după ce fu botezată ea și casa ei, ne rugă zicând : de oare ce ați judecat că sunt credincioasă Domnului, intrând în casa mea rămâneți aici, și stăruind ne înduplecă.

16 Și pe când ne duceam noi la locul de rugăciune, ne eși înainte o slujnică care avea spirit ce vorbea din pântec, și care ghicind aducea mult câștig stăpînilor ei.

17 Aceasta urmând lui Pavel și moștriga zicând : acești oameni sunt slujitori ai lui Dumnezeu cel prea înalt, care vă vestesc voe cale de mântuire.

18 Și aceasta o făcea în mai multe zile. Dar Pavel supărându-se și întorcându-se zise spiritului : în numele lui Iisus Christos ție 'ți poruncesc să eși afară dintr'ênsa ; și eși afară în acel ceas.

19 Iar stăpîni ei văzînd că s'a dus nădejdea câștigului lor, punînd mâinile pe Pavel

și Sila 'i târîră în tîrg înaintea mai marilor,

20 Și aducîndu 'i căpetenii lor ziseră : acești oameni care sînt Iudei turbură orașul nostru,

21 Și aduc la cunoștință datele ce nu ne este ertat a le primi, nici a le ține, Romani fiind noi.

22 Și s'a ridicat împreună gloata împotriva lor și căpeteniile sfășîndu le vestmintele lor porunci să 'i bată cu vergi,

23 Și după ce le dederă multe lovituri 'i aruncară în închisoare poruncind păzitorului închisorii să 'i păziască bine ;

24 Acesta primind o astfel de poruncă 'i aruncă în fundul închisorii și le înțepeni picioarele în lemn.

25 Iar după mezul nopții Pavel și Sila rugându se laudau pe Dumnezeu și cei legați 'i ascultau cu luare aminte.

26 Și de odată se făcu cutremur mare, încât se sguduiră temeliiile închisorii ; și îndată fură deschise toate ușile, și legăturile tuturor fură desfăcute.

27 Iar păzitorul închisorii deșteptându se și văzînd deschise ușile închisorii, trăgînd spada era să 'și răpue vieața, gîndind că cei legați au fugit afară.

28 Dar Pavel strigă cu glas mare zicînd : nu 'ți face ție nici un rău, căci toți sîntem aici.

29 Și cerînd luminări se re-

pezi înăuntru, și tremurând căzu înaintea lui Pavel și Sila,

30 Și ducându 'i afară zise Domnilor, ce trebuie să faceu ca să fiu mântuit?

31 Iar ei ziseră: crede în Domnul Iisus Christos, și vei fi mântuit tu și casa ta.

32 Și învățară cuvîntul Domnului împreună și pe toți care erau în casa lui.

33 Și luându 'i la sine în acel ceas al nopții spală rănile lor, și îndată fu botezat el și toți ai săi,

34 Și ducându 'i la casa sa puse masă și se veseli fiind că crezuse cu toată a sa familie lui Dumnezeu.

35 Iar făcându se zioă căpeteniile trimiseră pe slujitorilor zicînd: dă drumul la acei oameni.

36 Și păzitorul închisorii spusese către Pavel cuvintele acestea că au trimis căpeteniile ca să vi se dea drumul; acum dar eșind afară mergeți în pace.

37 Dar Pavel zise către dînși, după ce ei ne au bătut în fața lumii fără a fi osîndiți, cetățenii Romani fiind noi, ne au aruncat în închisoare și acum pe ascuns ne dau afară? Nu așa, ci venind ei însuși să ne scoată afară.

38 Și slujitorii aduseră căpeteniilor la cunoștință aceste cuvinte; iar ei auzind că sunt Romani se temură

39 Și venind îi îmbunară, și

ducându 'i în afară 'i rugau să plece din oraș.

40 Iar ei eșind din închisoare intrară în casa Lidii, și vîzînd pe frați 'i mîngăeară, și apoi plecară.

CAP. 17.

Pavel cu Sila și Timoteu la Tesalonie, apoi la Berea și Atena. Cuvîntarea lui Pavel în Areopag. Dionisiu și Damari.

1 Și trecînd prin Amfipoli și Apolonia veniră la Tesalonie, unde era o sinagogă a Iudeilor;

2 Și după obiceiul său Pavel intră la dînși, și în trei sîmbete vorbi cu dînșii din scripturi,

3 Descoperind și lămurind că Christos trebuia să pătiască și să învieze dintre morți, și că acesta este Christosul, Iisus pe care 'l vestesc voe.

4 Și uni dintre ei se înduiplicară și fură dați prin sorți lui Pavel și Sila, mulțime mare de Eleni temători de Dumnezeu, și nu puține dintre femeile de frunte.

5 Și Iudei pismuind și luînd cu sinele pe uni bărbați răi din cei de rînd și făcînd gloată turburau orașul, și năvălind la casa lui Iason căutau să 'i scoată afară la popor;

6 Dar negăsindu 'i tîrau pe

Iason și pe uni frați la mai mari orașului, strigând că aceștia care au întăritat la răscoală pe toată lumea veniră și aici,

7 Pe aceștia Iason 'i a primit voios la sine; și aceștia toți lucrează împotriva poruncilor Cesarului, zicând că un altul este împărat, Iisus.

8 Și turburară gloata și pe mai mari orașului, care auziau acestea.

9 Și după ce luară îndestulare de la Iason și de la ceilalți le deteră drumul.

10 Iar frați îndată trimiseră noaptea pe Pavel și pe Sila la Berea, care sosind se duseră în sinagoga Iudeilor.

11 Aceștia erau mai mărimoși decât cei din Tesalonic, dênși primiră cuvîntul cu toată voioșia, cercetând cu deamănuntul în fie care zi scripturile, dacă acestea ar fi așa.

12 Decî mulți dintre dênși crezură atât dintre femeile Elene cele cuviincioase, cât și dintre bărbați nu puțin.

13 Dar când înțeleseră Iudei din Tesalonic că și în Berea s'a vestit de către Pavel cuvîntul lui Dumnezeu, veniră mișcând și aci gloatele și turburându le.

14 Atunci frați îndată trimiseră pe Pavel ca să se ducă pênê spre mare; și Sila și Timoteu rămaseră acolo.

15 Iar cei care însoțiau pe

Pavel îl duseră pênê la Atena; și luând poruncă către Sila și Timoteu, ca să vie cât mai curînd la dênșul, plecară.

16 Și pe când Pavel 'i aștepta în Atena, spiritul lui fu înăsprit în sine vîzînd că orașul este plin de idoli.

17 Decî vorbi în sinagogă cu Iudei și cu temetori de Dumnezeu, și în tîrg în fie care zi cu cei care 'l înîlneau.

18 Și uni dintre filosofi Epicurei și Stoici intrau în vorbă cu dênșul, și alți ziceau: ce ar vrea să spue acest vorbăreț? Iar alți ziceau: se pare că este vestitor de zeițăi streine; pentru că le binevestia pe Iisus și învierea.

19 Și luându 'l cu dênși îl duseră la Areopag zicînd: putem ști ce este această învățătură noastră ce se vestește de către tine?

20 Căci aduci la auzul nostru ceva strein; decî sîntem hotărîți să știm ce va să fie aceasta.

21—Ateniani toți și streini care se află de obicei acolo nu aveau timp potrivit pentru nimic alt, decât să vorbiască ceva sau să auză ceva mai nou.—

22 Atunci Pavel stînd în mijlocul Areopagului zise:

Bărbați Ateniani, întru toate vîd pe voi mai temetori de Dumnezeu.

23 Căci trecînd și privind

de aproape lucrurile de mare cinste ale voastre am găsit și un altar pe care este scris : **NECUNOScutULUI DUMNEZEU**. Deci ceea ce voi cinstiți foarte mult fără să cunoașteți, aceasta vă vestesc eu voe.

24 Dumnezeu care făcu lumea și toate ce sunt într'ênsa, acesta fiind Domnul cerului și al pământului nu locuiește în temple făcute de mâini,

25 Nici nu este slujit de mâini omenestii ca având trebuință de ceva, el însuși dând tuturor viață și suflare și toate ;

26 A făcut dintr'un sînge ori ce neam de oameni să locuiască peste toată fața pământului, întocmind timpuri hotărîte și marginile locuirii lor.

27 Să caute pe Dumnezeu, doar cel puțin 'l ar pipăi și 'l ar afla, deși nu este departe de fie care dintre noi ;

28 Căci într'ênsul vețuim și ne mișcăm și sîntem, după cum și unii dintr'ai voștri poeți au zis : că și noi sîntem din neamul lui.

29 Deci din neamul lui Dumnezeu fiind, nu trebuie să gîndim că Dumnezeirea este asemenea cu aur sau argint sau peatră, cioplitură a meșteșugului și a gîndirii omului !

30 Drept aceea Dumnezeu trecînd cu vederea timpurile neștiinței dă de știre acum oa-

menilor ca toți de pretutindenea să se pocăiască,

31 Pentru că a pus o zi în care va să judece lumea în dreptate printr'un bărbat, pe care 'l a rînduit, după ce dete tuturor credință *prin aceea* că 'l a învieat dintre morți.

32 Și auzind de înviere de morți uni 'și băteau joc, iar alți ziseră : te vom asculta despre aceasta și altă dată.

33 Așa fiind, Pavel eși din mijlocul lor.

34 Și uni bărbați alăturându se pe lângă dînsul crezură, între care și Dionisiu Areopagitul, și o femeie cu numele Damari, și alți împreună cu dînsi.

CAP. 18.

Pavel stă la Corint cu Acuila și Priscila. Galione proconsulul. A treia călătorie apostolică a lui Pavel. Apoline la Efes cu Acuila și Priscila.

1 După acestea plecînd din Atena veni la Corint.

2 Și află pe un Iudeu cu numele Acuila, de neam din Pont, venit de curînd din Italia, și pe Priscila femeia lui, pentru că Claudiu dase poruncă ca toți Iudei să plece din Roma ; la dînsi veni *Pavel* ;

3 Și fiind că el era de aceeași meserie rămase la ei și lucrau, căci erau de meserie făcători de corturi.

4 Și vorbia în sinagogă în fie care sâmbătă, și înduplecă Iudei și Eleni.

5 Și când veniră din Macedonia Sila și Timoteu, Pavel era cu totul prins de învățătură, aducând dovezi Iudeilor că Iisus este Christosul.

6 Dar ei împotrivindu se și defăimând, *Pavel* scuturându 'și hainele zise către dênși: sîngele vostru *vie* peste capul vostru; eu sînt curat; de aci 'nainte mă voi duce la neamuri.

7 Și eșind de acolo veni în casa unuia cu numele Titu Iustu temător de Dumnezeu, a cărui casă era vecină cu sinagoga.

8 Și Crispu mai marele sinagogei crezu împreună cu toată casa lui în Domnul; și mulți dintre Corinteni auzind crezură și fură botezați.

9 Și Domnul zise într'o vedenie de noapte lui Pavel: nu te teme ei vorbește și nu tăcea,

10 Pentru că eu sînt cu tine și nimenea nu va pune mîntă pe tine ca să 'ți facă rău, fiind că mult popor am eu în acest oraș.

11 Si șezu un an și șase luni, învățând între dênși cuvîntul lui Dumnezeu.

12 Dar pe când Galione era proconsul al Achaei, Iudei pășiră într'un gând împotriva lui Pavel și 'l duseră la judecatorie,

13 Zicînd că acesta înduplecă prin cuvinte amăgitoare pe oameni ca să se închine afară din lege lui Dumnezeu.

14 Și pe când Pavel era să deschidă gura, Galione zise către Iudei: dacă ar fi vr'o nedreptățire sau faptă vicleană, Iudeilor, cu drept cuvînt v'aș îngădui.

15 Dar fiind că sînt neînțelegeri despre învățătură și nume și despre legea voastră, veți vedea voi ênșivă, eu nu voesc să fiu judecător al acestora.

16 Și 'i goni de la judecatorie.

17 Și toți *Eleni* punînd mîna pe Sostene, mai marele sinagogei, *il* băteau înaintea judecătorii Și lui Galione nu 'i păsa nimic de acestea.

18. Iar Pavel mai rămânînd anchă destule zile, lasând fraților rămas bun se duse pe apă în Siria, și împreună cu dênșul Priscila și Acuilă, care 'și tunde capul în Chenchre, căci avea o juruință.

19 Și ajunseră la Efes, și 'i lăsă pe aceia acolo, iar el intrînd în sinagogă vorbi cu Iudei.

20 Și rugându 'l ei ca să rămăe mai mult timp *la dênși*, el nu se învoi,

21 Ci le lăsă rămas bun zicînd: *trebuie negreșit ca eu să fac la Ierusalem sêrbătoarea ce vine, și iar mă voi întoarce*

la voi vrând Dumnezeu, și plecâ de la Efes.

22 Și după ce se dete jos la Cesarea, mergând *la Ierusalēm* și făcând urări bisericeii, se duse în jos la Antiochea,

23 Și stând câțva timp plecâ, trecând prin Galatia și Frigia, întărind pe toți ucenici.

24 Iar un Iudeu cu numele Apoline, de neam din Alexandria, bărbat învățat, tare fiind în scripturi, veni la Efes.

25 Acesta fusese învățat în calea Domnului; și ferbând în spiritul său vorbea și învăța cu deamănuntul cele despre Iisus, deși cunoștea numai botezul lui Ioan;

26 Acesta începu a vorbi fără sfială în sinagogă. Si auzindu 'l Priscila și Acvila îl luară la dênși și mai cu deamănuntul îl învățară calea lui Dumnezeu.

27 Și hotărîndu se să treacă în Achaia, frați scriseră către ucenici îndemnând ca să 'l primiască. Acesta venind ajută prin darul *lui Dumnezeu* mult celor care crezuseră.

28 Căci puternic, prin netăgăduite cuvinte, dovedi Iudeilor înaintea lumii, arătând prin scripturi că Iisus este Christosul.

CAP. 19.

Pavel învață în Efes. Răscoala împotriva lui.

1 Și pe când Apoline era în

Corint, Pavel trecând prin părțile de sus veni la Efes și găsi pe uni ucenici.

2 Și zise către dênși: primit ați spirit sânt după ce ați crezut? Iar ei ziseră către dênșul: dar nici n'am auzit dacă este spirit sânt.

3 Și le zise: în ce ați fost dar botezați? Si ei ziseră: în botezul lui Ioan

4 Atunci Pavel zise: Ioan a botezat botez de pocăință, zicând poporului ca să crează în cel care vine după dênșul, adică în Iisus.

5 Și auzind fură botezați în numele Domnului Iisus.

6 Și după ce 'și puse Pavel mâinile asupra lor veni spiritul sânt peste dênși, și vorbeau în limbă și profetizau.

7 Și toți bărbați erau ca la doisprezece.

8 Și intrând în sinagogă cuvînta fără sfială în timp de trei luni, vorbind cu ei și înduplecându 'i la cele despre împărăția lui Dumnezeu.

9 Și de oare ce uni erau învîrtoșați și nu se înduplecau vorbind de rău calea *Domnului* înaintea mulțimii, Pavel despărțindu se de ei deosibi pe ucenici săi, vorbind în fie care zi în școala lui Tiranu.

10 Și aceasta se făcu în timp de doi ani, încât auziră cuvîntul Domnului toți care locuiesc în Asia, atât Iudei cât și Eleni.

11 Și Dumnezeu făcea prin mâinile lui Pavel minuni nu de cele neînsemnate,

12 Încât și ștergere sau măhrame de la corpul lui erau aduse peste cei bolnavi, și boalele se depărtau de la dênși și spiritele rele eșiau afară.

13 Și oare care dintre Iudei exorciști care umblă din loc în loc încercară să numiască peste cei care au spirite rele numele Domnului Iisus zicând: vë jur pe Iisus pe care 'l predică Pavel.

14 Și erau oare care fii, șapte ai unui Scheva măi mare preot ludeu, care făceau aceasta.

15 Dar spiritul rău răspunzând le zise: pe Iisus îl cunosc și pe Pavel îl știu; dar voi cine sînteți?

16 Si omul, în care era spiritul rău, sărind asupra lor și biruind pe amândoi avu așa de mare putere împotriva lor, încât fugiră din acea casă golii și răniți.

17 Și aceasta fu cunoscut tuturor Iudeilor și Elenilor care locuiesc în Efes, și căzu temere peste dênși toți, și se măria numele Domnului Iisus;

18 Și mulți dintre cei care crezuseră veniau, mărturisindu se și spunând faptele lor.

19 Și mulți dintre cei care făcură lucruri de nici un folos aducând cărțile le ardeau înaintea tuturor; și socotiră prețurile lor împreună, și găsiră

în argint cincî zeci de mii *de drachme*.

20 Așa de puternic sporia și se întăria cuvîntul Domnului.

21 Și când fură împlinite acestea, Pavel 'și puse în spirit ca trecînd prin Macedonia și Achaia să se ducă la Ierusalem, zicînd că după ce voi fi fost acolo trebuie ca să vëz și Roma.

22 Și trimițînd în Macedonia pe doi dintre cei care 'i slujau lui, pe Timoteu și Erastu, el se ținu cîtva timp spre Asia.

23 Și în timpul acela se făcu nu puțină turburare despre calea *Domnului*.

24 Căci un argintar, cu numele Demetriu, făcînd temple mici de argint ale Dianei dedea meșterilor nu puțin de lucru;

25 Adunînd pe aceștia și pe lucrători pentru unele ca acestea zise: bărbați, știți că din acest lucru ne este traiul,

26 Și vedeți și auziți că nu numai la Efes ci măi în toată Asia, Pavel acesta înduplecînd abătu gloată deșulă, zicînd că nu sînt dumnezei aceia care sînt făcuți de mîini.

27 Dar nu numai această parte ne este în primejdie ca să cază în dispreț, ci și santuarul marei Zeițe Diana să fie socotit întru nimic, și are să fie chiar nimicită mărețea ei, pe

care toată Asia și toată lumea o cinstește.

28 Iar ei auzind și umplându-se de mânie strigau zicând: Mare este Diana Efesenilor.

29 Și se umplu orașul de amestecătură, și într'un gând porniră la teatru, răpind cu densi pe Caiu și Aristarch Maqedonenî, împreună călătorii ai lui Pavel.

30 Și Pavel hotărîndu-se să intre în popor, nu 'l lăsară ucenici;

31 Și uni dintre căpeteniile Asii, prietenii fiindu'i, trimițând la dînsul îl rugau să nu se ducă la teatru.

32 Decî uni strigau alt ceva; căci adunarea era amestecată, și cei mai mulți nu știau pentru ce se adunaseră.

33 Atunci făcură pe Alexandru să easă din gloată, împingîndu 'l Iudei înainte. Și Alexandru făcînd semn cu mîna voia să se apere înaintea poporului.

34 Dar ei cunoscînd că este Iudeu, se făcu un glas din partea tuturor strigînd cam două ceasuri: Mare este Diana Efesenilor.

35 Atunci cancelarul potolind gloata zise: bărbați Efesenî, cine este oare dintre oameni care nu cunoaște că orașul Efesenilor este slujitor al marelui Diane și al chipului ei căzut de la Joe?

36 Decî fără cuvînt de im-

protivire fiind acestea, se cuvîne ca voi să fiți liniștiți și să nu faceți nimic cu pornire nechibzuită.

37 Căci ați adus pe bărbați aceștia nefiind nici furî de cele sante nici defăimători ai Zeitei noastre.

38 Decî dar dacă Demetriu și cei împreună cu dînsul meșteri au cuvînt împotriva cuiva, adunări pentru judecare se țin și proconsulii sînt; să se cheme în judecată uni pe alți.

39 Iar dacă cereți ceva despre altele se va lămuri în adunarea legiuită.

40 Căci sîntem în primejdie d'a fi chemați la judecată pentru rîscoala de astăzi, nefiind nici o pricină pentru care vom putea da cuvînt în privința acestei îngrămădiri.

41 Și zicînd acestea dete drumul adunării.

CAP. 20

*Pavel învață în Macedonia și Grecia
Fiind la Troa înviează pe Eutichu.
La Milet vorbește bătrînilor de care se desparte.*

1 Și după ce încetă turburarea, Pavel trimițînd să vie ucenici săi, și zicîndu-le rămas bun plecă să se ducă în Macedonia.

2 Și trecînd prin părțile acelea, și prin multe cuvinte îndemnându 'i veni în Elada,

3 Și rămânând acolo treiluni, și pândit fiind el de către Iudei când era să se ducă în Siria, găsi cu cale să se întoarcă prin Macedonia.

4 Și 'l însoți *până în Asia* Sopatru din Berea, *fiul* lui Piru, iar dintre Tesaloniceni Aristarch și Secund și Gaiu din Derbe și Timoteu, iar dintre cei din Asia Tichic și Trofim;

5 Aceștia ducându se înainte ne așteptară în Troa.

6 Și după zilele azimelor noi am plecat pe apă de la Filipi, și până în cinci zile am venit la dênși în Troa, unde am rămas șapte zile.

7 Și în întâia zi a săptăminei adunându ne noi ca să frângem pâine Pavel, având de gând să plece a doua zi, vorbi cu dênși și întinse cuvîntarea până la mezul nopții.

8 Și erau destule lumini aprinse în camera de sus unde ne aflam adunați.

9 Și un tînăr cu numele Eutichu șezînd pe fereastră, confundat în somn adînc, pe când Pavel vorbea cu dênși mereu înainte, târit fiind de somn căzu jos din al treilea rînd și fu ridicat mort.

10 Iar Pavel dîndu se jos să plecă peste dênsul și luându 'l în brațe zise : nu vă speriați, căci sufletul lui este întru'ênsul.

11 Și venind sus și frîngînd

pâinea și gustînd, și vorbind de indestul pînă la zori plecă apoi.

12 Iar ei aduseră pe băcat viu, și se mîngăeară peste măsură.

13 Și noi plecînd înainte pe vas ne am dus la Asu, avînd a lua de acolo pe Pavel iarăș cu noi, căci astfel rînduise, de oare ce el avea să meargă pe jos.

14 Iar când ne întîlni la Asu, luându 'l iar cu noi am venit la Mitilene.

15 Și de acolo plecînd pe apă am ajuns a doua zi îndreptu Chiului, și în zioa următoare ne apropiarăm de Samu și *rămânînd în Troghilu* am venit a doua zi la Milet.

16 Căci Pavel găsi cu cale să treacă pe apă pe lângă Efes, pentru ca să nu 'i se întîmple să întîrzie în Asia; căci se grăbia să fie, dacă 'i ar fi cu putință, la Ierusalem în zioa cincizecimii.

17 Și de la Milet trimițînd la Efes chemă pe bătrîni bisericiei să vie la dênsul.

18 Și când veniră la dênsul le zise :

Voî știți cum am fost cu voi tot timpul din întâia zi de când am călcat în Asia,

19 Slujind Domnului cu toată smerenia și cu lacrimi și încercări ce mi s'au întîmplat în pândirile Iudeilor;

20 Cum n'am micșorat nimic

din cele de folos ca să nu vă vestesc voe și să vă învăț în fața tuturor și prin case.

21 Dovedind atât Iudeilor cât și Elenilor pocăința spre Dumnezeu și credința în Domnul nostru Iisus Christos.

22 Și acum iată eu silit fiind în spiritul meu mă duc la Ierusalim, neștiind cele ce au să 'mi se întâmple acolo,

23 Decât numai că spiritul sânt 'mi dovedește în fie care oraș zicând că lanțuri și strîm-torări mă așteaptă.

24 Dar mie ênsumi nu 'mi socotesc sufletul vrednic de nici un cuvînt ca să 'mi să-vîrșesc calea și însărcinarea pe care am luat-o de la Domnul Iisus, spre a mărturisi evanghelia darului lui Dumnezeu.

25 Și acum iată eu știu că nu veți mai vedea fața mea voi toți, printre care am trecut predicând împărăția lui Dumnezeu.

26 De aceea vă mărturisesc în zioa de astăzi că eu curat sînt de sîngele tuturor.

27 Căci nu m'am ferit să vă vestesc voe toată hotărîrea lui Dumnezeu.

28 De aceea luați aminte de voi ênșiv și de toată turma în care spiritul sânt v'a pus episcopi, ca să păstoriți biserica Domnului, pe care 'și a dobîndit-o prin ênsuși sîngele său.

29 Eu știu că după plecarea mea vor intra între voi lupi grozavi, necruțând turma.

30 Și dintre voi ênșiv se vor ridica bărbați vorbind lucruri sucite ca să tragă după dênși pe ucenici.

31 Drept aceea vegheați aducîndu vă aminte că trei ani noapte și zi n'am încetat sfătuind cu lacrimi pe fie care dintre voi.

32 Și acum vă încredințez lui Dumnezeu și cuvîntului darului său, care poate să vă întăriască și să vă dea moștenire între toți cei sînțiți.

33 N'am dorit argint sau aur sau îmbrăcăminte de la nimenea.

34 Voi ênșiv cunoașteți că aceste mâini au slujit pentru cele trebuincioase mie și celor împreună cu mine.

35 În toate v'am arătat, că astfel ostenindu vă trebuie să sprijiniți pe cei care sînt slabi, și să țineți minte cuvintele Domnului Iisus, că ênsuși el a zis: fericit este a da mai mult, decît a lua.

36 Și acestea zicînd, închinîndu se rugă împreună cu dênși.

37 Și plînsul tuturor a fost de îndestul, și plecîndu se pe gâtul lui Pavel îl sărutau,

38 Simțind durere mai ales pentru cuvîntul pe care îl zisesese, că n'au să mai vază fața lui. Și 'l însoțiră pênă la vas.

CAP. 21.

Călătoria lui Pavel la Ierusalem. La Cesarea Agab profetizează lui Pavel că va fi prins și legat. În Ierusalem e primit de Iacob; Iudei îl dau afară din santuar. Căpitanul Lisia îl scapă din gloată întăritată.

1 Și după ce ne despărțirăm de ei am plecat pe apă și ținând drumul drept am venit la Con, și a doua zi la Rodu, și de acolo la Patara.

2 Și găsim un vas care era să treacă în Fenicia, suindu-ne în el plecarăm pe apă.

3 Dar zărim Cipru și lăsându-l la stânga mergeam spre Siria, și ne am dat jos la Tiru; pentru că în acel loc se descărca vasul de povară.

4 Și am rămas acolo șapte zile, după ce căutând cu dinadinsul am găsit ucenici, care spuneau prin spiritul *sânt* lui Pavel că nu trebuie să se ducă la Ierusalem.

5 Și când am făcut zilele deplin, eșind am plecat însoțindu-ne toți cu femeii și copii pînă afară din oraș și îngenuchind pe țerm rugându-ne,

6 Ne am despărțit uni de alți, și ne am suit în vas, iar dînși s'întoarseră la casele lor.

7 Iar noi sfîrșind de tot călătoria de la Tiru am ajuns la Ptolemaida, și urînd bun găsit fraților am rămas o zi la dînși.

8 Și a doua zi eșind am venit

la Cesarea; și intrînd în casa lui Filip, fiind un evanghelist din cei șapte, am rămas la dînșul.

9 Acesta avea patru fiice fecioare care profetizau.

10 Și rămînînd noi mai multe zile veni din Iudea un profet cu numele Agab,

11 Și intrînd la noi și luînd încingătoarea lui Pavel, legîndu-l și picioarele și mâinile zise: așa zice spiritul sânt: astfel vor lega Iudei în Ierusalem pe bărbatul a cărui încingătoare este aceasta și l'vor da prins în mâinile neamurilor.

12 Și când auzirăm acestea, noi și cei care sînt de loc de acolo îl îndemnam ca să nu se ducă la Ierusalem.

13 Atunci Pavel răspunse și zise: ce faceți plîngînd și sdrobindu-mi inima? Căci eu sînt gata pentru numele Domnului Iisus nu numai a fi legat ci și a muri la Ierusalem.

14 Și ne înduplecându-se el ne am liniștit zicînd: facă se voea Domnului.

15 Iar după aceste zile pregătiți fiind ne am dus la Ierusalem;

16 Și veniră împreună cu noi și dintre ucenici de la Cesarea, care ne au adus la un oarecare Mnasone din Cipru, ucenic vechiu, la care furăm primiți în casă ca oaspeți.

17 Și sosiți fiind noi în Ierusalem, frați ne primiră cu bună voință.

18 Iar a doua zi intră Pavel împreună cu noi la Iacob, și se adunară toți bătrini.

19 Și urând sănătate la toți spunea câte una cu deamănuntul cele ce făcu Dumnezeu între neamuri prin însărcinarea *dată* lui.

20 Și ei ascultând măriau pe Dumnezeu, și 'i ziseră: frate, tu vezi câte zecimi de mii sunt cei care au crezut, și toți sunt plini de rîvnă pentru lege;

21 Dar au fost puși în cunoștință despre tine că înveți pe toți Iudei care sunt între neamuri ca să se lepede de Moise, zicînd că ei nu trebuie să taie împrejur pe copii lor nici să umble în datine.

22 Ce este dar? Negreșit trebuie să se adune mulțime; căci vor auzi că ai venit.

23 Decî fă aceasta ce 'ți zicem. Avem patru bărbați care au asupra lor juruință;

24 Pe aceștia luându 'i cu tine curățește te împreună cu ei, și cheltuește pentru dênși ca să 'și rază capul, și toți vor cunoaște că nu este nimic din aceea ce au fost învățați despre tine, ci urmezi și tu ênsuți păzind legea.

25 Iar pentru neamurile care au crezut noi am trimis scrisoare după ce am hotărît, *ca ei să nu păziască nimic de fe-*

lul acesta decât numai ca ei să se feriască de ce este înjunghiat pentru idoli și de singe și de ce este sugrumat și de desfrânare.

26 Atunci Pavel luând cu sine pe bărbați aceia, curățindu se împreună cu dênși în zioa următoare, întră în santuar, dând de știre împlinirea zilelor de curățire, pînă ce fu adus darul pentru fie care dintre dênși.

27 Și când erau să se sfîrșiască cele șapte zile, Iudei din Asia zărindu 'l în santuar, întărîta toată gloata și puseră mâinile pe dînsul,

28 Strigând: bărbați Israeliti, dați ajutor; acesta este omul care învață pe toți de pre-tutindinî împotriva poporului și a legii și a locului acestuia, ba anchê și Eleni aduse în santuar și a spurcat acest loc sânt;

29 Căci zăriseră mai 'nainte în oraș cu dînsul pe Trofim Efeseanul, despre care gîndiau că Pavel 'l a adus în santuar.

30 Și fu mișcat orașul întreg și se adună poporul, și apucând pe Pavel îl trăgeau afară din santuar, și îndată fură închise ușile.

31 Dar pe când cercau ca să 'l omoare veni veste la tribunul cohortei că tot Ierusalemul este întărîtat;

32 Acesta de îndată luând ostași și sutași alergă jos la dênși; iar ei vîzînd pe tribun

și pe ostași încetară să bată pe Pavel.

33 Atunci apropiindu se tribunul 'l apucă și porunci să fie legat cu două lanțuri, și întreba cine ar fi și ce a făcut.

34 Și strigau din gloată unii într'un fel, iar alții într'altul; și ne putând el cunoaște din pricina sgomotului ce este temeinic, porunci să 'l ducă în tabără.

35 Și când ajunse la trepte se întimplă ca el să fie dus de către ostași din pricina silniciei gloatei;

36 Căci mulțimea poporului urma strigând: ȳea 'l.

37 Și când era să intre în tabără Pavel zice tribunului: mi este oare ertat să spun ceva către tine? Iar el zise: știi elenește?

38 Nu ești tu dar Egipteanul care mai 'nainte de aceste zile întărită la răscoală și secoase în pustie pe cei patru mii de bărbați ucigași?

39 Iar Pavel zise: eu sunt într'adevăr om Iudeu, din Tarsul Cilicii, cetățean al unui oraș nu neînsemnat; te rog dar, dă 'mi voe să vorbesc către popor.

40 Și după ce el 'i dete voe Pavel stând pe trepte făcu poporului semn cu mâna; și făcându se tăcere mare le vorbi în limba ebrească zicând:

CAP. 22.

Paul vorbește poporului despre vedenia cerească și de trimiterea sa la neamuri. Cetățean Roman fiind se împotrivește ca să fie bătut.

1 Bărbați frați și părinți, ascultați 'mi apărarea către voi acum.

2 Iar auzind că le vorbea în limba ebrească ținură mai mult liniște; atunci zice:

3 Eu sunt bărbat Iudeu, născut în Tarsul Cilicii, dar crescut mare în acest oraș, învățat la picioarele lui Gamaliel după strășnicia legii părintești, plin de rivnă fiind pentru Dumnezeu după cum sunteți astăzi și voi toți;

4 Eu am urmărit această cale pînă la moarte, legând și dând prinși la închisoare bărbați și femei,

5 După cum 'mi dă dovadă atât arhiereul cât și toată bătrînimea, de la aceștia primind și scrisori către frați m'am dus la Damasc, ca și pe cei care erau acolo să 'i aduc legați la Ierusalem pentru ca să fie pedepsiți.

6 Și pe când mergeam eu și mă apropiam de Damasc, fără de veste în mezul zilei străluci din cer ca un fulger împrejurul meu o lumină de îndestulă.

7 Și am căzut în locul unde eram și am auzit un glas zi-

cându'mi: Saule, Saule, pentru ce mă urmărești?

8 Iar eu am răspuns: cine ești, Doamne? Și zise către mine: eu sunt Iisus Nazareul pe care tu îl urmărești.

9 Și cei care erau cu mine zăriră într'adevăr lumina, dar n'auziră glasul celui care 'mi vorbia

10 Și am zis: ce să fac, Doamne? Iar Domnul zise către mine: sculându te mergi la Damasc, și acolo 'ți se va spune despre toate ce 'ți sunt rinduite ca să le faci.

11 Și fiind că nu 'mi ridicam ochi în sus din pricina măririi acelei luminii, dus fiind de mână de către cei care erau cu mine am venit la Damasc.

12 Și un Anania, bărbat temător de Dumnezeu după lege, dovedit bun de către toți Iudei care locuiesc acolo,

13 Venind la mine și stând aproape 'mi zise: frate Saule, uită te în sus. Și eu chiar în acel ceas m'am uitat la el.

14 Și el zise: Dumnezeul părinților noștri te a ales pe tine ca să cunoști voința lui și să vezi pe cel Drept și să auzi glas din gura lui,

15 Că vei fi martur pentru dânsul la toți oameni despre cele ce ai văzut și ai auzit.

16 Și acum ce ai în gând? Sculându te, botează te și spală 'ți păcatele tale, după ce vei fi chemat numele lui.

17 Și când mă întorsei la Ierusaleni și mă rugam în santuar eu fui în uimire,

18 Și 'lam văzut zicându 'mi: grăbește și eși curînd din Ierusaleni; pentru că nu 'ți vor primi mărturia despre mine.

19 Și eu am zis, Doamne, ei ênsuși știu că eu puneam în închisoare și băteam prin sinagogi pe cei care au crezut în tine;

20 Și când se vărsa singele lui Stefan martorul tîu, eram și eu ênsumi de față și încuviințam împreună și păziam vestimentele celor care 'l omorau.

21 Și zise către mine: mergi că eu te voi trimite afară între neamuri în depărtare.

22 Și 'l ascultau pînă la acest cuvînt, și ridicară glasul lor zicînd: îea de pe pămînt pe unul ca acesta: căci nu se cuvine ca el să trăiască.

23 Și pe când strigau ei și aruncau jos vestimentele lor și asvîrliau țărîna în aer,

24 Tribunul porunci ca el să fie adus în tabără, zicînd să 'l cerceteze cu loviri de biciu, ca să afle pentru care pricină strigau așa împotriva lui.

25 Dar când îl întinseră pentru bicile de curele, Pavel zise către sutașul care era de față: vî este oare ertat să bateți cu bice pe un om Roman și neju-decat?

26 Și auzind sutașul, ducîn-

du se la tribun 'i spuse zicând: ce ai de gând să faci? Căci omul acesta este Roman.

. 27 Și venind tribunul 'i zise: spune 'mi, tu ești Roman? Și el zise: *așa este.*

28 Și tribunul răspunse: eu cu multă sumă de bani am dobândit această cetățenie. Și Pavel zise: dar eu sunt chiar născut *Roman.*

29 Deci îndată se deteră la o parte de la dânsul cei care aveau să 'l cerceteze; și tribunul se temu, după ce cu-noscu că este Roman și că el fusese legat.

30 Și a doa zi hotărîndu se să cunoască ce este temeinic, pentru ce este invinuit de către Iudei, îl deslegă și porunci ca să se adune mai mari preoților și tot sinedriul, și aducând jos pe Pavel îl puse înaintea lor.

CAP. 23.

Pavel înaintea sinedriului. Desbinarea între farisei și saducei. Arătarea Domnului. Descoperindu se conjurarea Iudeilor, Pavel e trimis la Cesarea.

1 Și Pavel uitându se nclintit la sinedriu zise: bărbați frați, eu în toată cunoștința bună de mine însumi m'am purtat în chemarea mea pentru Dumnezeu pînă în această zi.

2 Iar arhiereul Anania porunci celor care steteau lângă dânsul ca să 'l bată peste gură.

3 Atunci Pavel zise către el: Dumnezeu te va bate pe tine, perete vărut, chiar tu șezi judecându mă după lege, și călcând legea poruncești să fiu bătut?

4 Iar cei care steteau de față ziseră: pe arhiereul lui Dumnezeu îl înfruntez?

5 Și Pavel răspunse: nu știam, fraților, că este arhiereu; căci este scris: «pe mai marele poporului tău nu 'l vorbi de rău.»

6 Și cunoscînd Pavel că o parte este de saducei, iar alta de farisei striga în sinedriu: bărbați frați, eu sunt fariseu, fiu al fariseilor; pentru nădejde și înviere dintre morți sînt cercetat eu.

7 Și zicînd el aceasta se ivi neînțelegere între farisei și saducei; și desbinată fu mulțimea.

8 Pentru că saducei zic că nu este înviere, nici ânger, nici spirit; iar farisei pe amîndoe le mărturisesc.

9 Si se făcu strigăt mare, și sculându se uni dintre cărturari din partea fariseilor se certau zicînd: nici un rău nu găsim în acest om; dar dacă spirit 'i a vorbit sau ânger?

10 Și făcîndu se mare neînțelegere, tribunul temîndu se ca Pavel să nu fie sfășiat de către dînși porunci ca venind

oștirea jos să 'l răpiască din mijlocul lor și să 'l ducă în tabără.

11 Iar în noaptea următoare stând Domnul lângă el zise: îndrăznește; ca după cum ai mărturisit cele despre mine la Ierusalem, astfel trebuie ca tu să mărturisești și la Roma.

12 Și făcându-se zioă Iudei după ce s'au strîns în ceată se deteră pe ei însuși anatema, zicînd nici să nu mănânce nici să nu bea pînă când nu omoară pe Pavel.

13 Și erau mai mulți de patruzeci cei care făcură acest jurămintă împreună;

14 Care ducîndu-se la mai mari preoților și la bătrîni ziseră: cu anatema ne am dat pe noi înșine anatema să nu gustăm nimic pînă când nu omorîm pe Pavel.

15 Acum dar voi împreună cu sinedrul faceți cunoscut tribunului pentru ca să 'l aducă jos la voi ca cum ați avea de gând să hotăriți mai cu deamănuntul cele despre dînsul; iar noi, mai 'nainte de a se apropia el sîntem gata să 'l repunem.

16 Dar fiul surorii lui Pavel auzind de pîndirea lor, venind și intrînd în tabără spuse lui Pavel.

17 Și Pavel chemînd la sine pe unul dintre sutași zise: du pe acest tîner la tribun, căci are să 'i spună ceva.

18 Decî el luîndu 'l îl duse la tribun și zise: Pavel care este închis chemîndu-mă la sine mă rugă să aduc la tine pe acest tîner, avînd să 'ți vorbiască ceva.

19 Și tribunul luîndu 'l de mână și ducîndu 'l la o parte întrebă: ce este ce ai să 'mi spui?

20 Și el zise că Iudei s'au înțeleles să te roage ca mâine să aduci jos la sinedriu pe Pavel, ca cum ar avea de gând să cerceteze mai cu deamănuntul despre dînsul.

21 Decî tu nu te încrede lor; căci mai mult de patruzeci de bărbați dintre dînși îl pîdesc, ca unii care s'au dat pe ei însuși anatema, ca nici să nu mănânce nici să nu bea pînă când nu 'l vor fi răpus; și acum sînt gata așteptînd făgăduința de la tine.

22 Decî tribunul dete tînerului drumul, poruncind să nu spue la nimeni, că ai făcut cunoscut acestea către mine.

23 Și chemînd la sine pe doi oare care dintre sutași zise: de la al treilea ceas din noapte aveți gata două sute de ostași și șaptezeci de călăreți și două sute de arcași ca să meargă pînă la Cesarea,

24 Și să aduceți dobitoace de povară ca punînd pe Pavel să 'l ducă bine la Felix procuratorul,

25 Scriind scrisoare ce avea acest coprin:

26 Claudiu Lisia alesului procurator Felix, multă sănătate.

27 Pe acest bărbat, prins fiind de către Iudei și având să fie omorât de dênși, venind eu cu oștire 'l am scăpat, aflând că este Roman.

28 Și voind să cunosc bine vina pentru care îl piraui 'l am adus la sinediul lor,

29 'L am găsit pîrît pentru nedomiriri ale legii lor, dar ne avînd nici o vină vrednică de moarte sau de legături.

30 Și aducîndu 'mi se la cunoștință că are să fie o cursă din partea Iudeilor împotriva acestui bărbat, de îndată 'l am trimis la tine, poruncind și celor care 'l învinuesc să spună înainta ta cele împotriva lui. *Fii sănătos.*

31 Deci ostași luând pe Pavel, după cum le fusese rînduit, îl duseră noaptea la Antipatri.

32 Și a doua zi se întoarseră în tabără, lăsând pe călăreți să se ducă cu dînsul;

33 Care, intrînd în Cesarea și dînd procuratorului scrisoarea, 'i înfățișară și pe Pavel.

34 Și *procuratorul* citind și întrebînd din care ținut este, și aflînd că din Cilicia,

35 Zise: te voi asculta cu deamînuntul, cînd vor fi venit și cei care te învinuesc; poruncind ca el să fie păzit în pretoriul lui Erod.

CAP. 24.

Pavel se apără înaintea lui Felix de învinuirea ce 'i se aduce de Tertul și Iudei, și vorbește înaintea lui Felix și Drusilei.

1 Și după cinci zile veni archiereul Anania cu un bătrîn și cu un retor Tertul, care făcură cunoscut procuratorului împotriva lui Pavel.

2 Și chemat fiind el, Tertul începu să 'l învinuiască zicînd:

3 Avînd prin tine parte de multă pace și de întocmiri bune făcute acestui neam prin îngrijirea ta în orî ce parte și pretutindinea, noi cunoaștem, alesule Felix, cu toată mulțumirea.

4 Dar ca să nu te țin mult timp, te rog să ne ascuți pe scurt cu a ta bună voință.

5 Căci aflînd pe bărbatul acesta aducător de peire și îndemuînd la răscoală pe toți Iudei care sînt peste tot pămîntul locuit, fiind căpetenie a eresii Nazareilor,

6 Care a încercat să spurce și santuarul, și pe care am pus mîna,

7 Și am voit să 'l judecăm după legea noastră, dar venind tribunul Lisia 'l a dus jos cu mulă silnicie din mîinile noastre, poruncind celor care 'l învinuiau să vie înaintea ta;

8 De la care poţi, însuşi cercetând cu scumpătate, să cunoşti cu deamănuntul despre toate acestea pentru care noi 'l învinuim.

9 Şi se învoiră şi Iudei zicând că acestea aşa sînt.

10 Şi Pavel răspunse, după ce procuratorul 'i făcu semn să vorbiască :

Ştiind că tu de mulţi ani eşti judecător acestui neam, bucuros mă apăr de cele pentru mine însumi,

11 Putînd tu cunoaşte bine că nu am mai mult de douăsprezece zile, de când am venit la Ierusalem ca să mă închin ;

12 Şi nici în santuar nu m'au găsit vorbind către cineva sau făcînd rîscoală de gloată, nici în sinagogi nici prin oraş,

13 Nici nu pot să 'ţi dovediască cele pentru care mă învinuesc ei acum.

14 Dar 'ţi mărturisesc aceasta, că potrivit cu calea pe care dînşi o numesc eresie, slujesc într'adevăr Dumnezeului părintesc, crezînd toate cele scrise după lege şi în profeţi,

15 Avînd în Dumnezeu nădejde, pe care şi aceştia însuşi o au, că are să fie înviere a dreptilor şi a nedreptilor.

16 De aceea şi eu însumi mă ostenesc să am în totdeauna încreagă cunoştinţă de mine înaintea lui Dumnezeu şi a oamenilor.

17 Şi după mai mulţi ani am venit ca să fac milostenii pentru neamul meu şi daruri ;

18 La care m'au găsit uni Iudei din Asia curăţiţi în santuar, nu cu gloată, nici cu sgomot,

19 Aceia trebuia să fie de faţă înaintea ta şi să mă învinuiască, dacă ar avea ceva impropria mea,

20 Sau chiar aceştia să spună ce nedreptate au găsit, când am stat înaintea sinedriului,

21 Decît numai acest singur cuvînt pe care 'l am rostit tare, stînd între dînşi, că pentru înviere dintre morţi sunt cercetat eu astăzi înaintea voastră.

22 Şi Felix, *auzînd acestea*, 'i amănă pentru altă dată, ştiind mai cu deamănuntul cele despre calea aceasta, zicînd : când va fi venit tribunul Lisia, voi hotări cele ale voastre ;

23 Poruncind sutaşului ca Pavel să fie ţinut în pază şi să aibe linişte şi să nu opriască pe nimenea dintre ai lui ca să 'i slujască.

24 Şi după câteva zile venind Felix cu Drusila femeia sa, care era Iudee, trimise să cheme pe Pavel, şi 'l aseultă despre credinţa în Christos Iisus.

25 Şi vorbind el cu dînşi despre dreptate şi înfrînare şi despre judecata viitoare, Felix înfricoşându-se răspunse :

pentru acum du te, și când voi avea timp potrivit te voi chema iar,

26 Așteptând în același timp că 'i se vor da bani de către Pavel, *pentru ca să 'i dea drumul*; de aceea și mai adesea trimițând să 'l cheme vorbea cu dânsul.

27 Și împlinindu se doi ani, Felix avu urmaș pe Porciu Festu; și Felix voind să 'și dobîndiască mulțumire de la Iudei lăsă pe Pavel închis.

CAP. 25.

Pavel s'apără înaintea lui Festu și a Iudeilor veniți la Cesarea. Festu spune lui Agripa despre Pavel, și el însuși 'l aduce la Agripa și Berenice.

1 Deci Festu, după ce păși pe ținutul său, se duse după trei zile de la Cesarea la Ierusalem.

2 Și mai mari preoților și fruntași Iudeilor 'i făcură cunoscut împotriva lui Pavel,

3 Și 'l rugau cerând ca îndatorire împotriva lui ca să trimită să 'l cheme la Ierusalem, făcând ei *din aceasta* o cursă ca să 'l răpue pe cale.

4 Dar Festu răspunse că Pavel este ținut în pază la Cesarea, și că el însuși stă să plece în curînd;

5 Deci care dintre voi sînt în stare, zise el, venind im-

preună cu mine, să 'l învinuiască, dacă este ceva necuviincios în acest bărbat.

6 Și stînd între dînși nu mai mult de opt sau zece zile, venind la Cesarea, șezînd a doua zi pe scaunul de judecător porunci ca Pavel să fie adus.

7 Și venind el, îl înconjurară Iudei care veniseră de la Ierusalem, aducînd împotriva lui multe și grele învinuiri pe care nu puteau să le dovediască,

8 Pe când Pavel s'apără că n'a greșit ceva nici față de legea Iudeilor, nici față de sanctuar, nici față de Cesar.

9 Dar Festu, voind să dobîndiască mulțumire de la Iudei, răspunzînd lui Pavel zise: voești ca mergînd la Ierusalem să fii judecat acolo înaintea mea pentru acestea?

10 Și Pavel zise: eu stau înaintea scaunului de judecător al Cesarului, unde trebuie să fiu judecat; pe Iudei cu nimic nu 'i am nedreptățit, după cum și tu mai bine cunoști.

11 Deci dar, dacă nu sînt în drept și am făcut ceva vrednic de moarte, nu mă feresc de moarte; iar dacă nu este nimic din acelea pentru care aceștia mă învinuesc, nimeni nu poate să mă dea lor. Cer să fiu judecat de Cesarul.

12 Atunci Festu chibzuind împreună cu cei chemați a se sfătui răspunse: ai cerut să fii

judecat de Cesarul, la Cesarul te vei duce.

13 Și trecând câteva zile, Agripa împăratul și Berenice sosiră la Cesarea ca să ureze lui Festu bun venit.

14 Și fiind că rămaseră acolo mai multe zile, Festu istorisi împăratului cele despre Pavel zicând: este lăsat în închisoare de către Felix un bărbat,

15 Pentru care, fiind eu la Ierusalem, 'mi au făcut cunoșcut mai mari preoților și bătrini Iudeilor, cerând hotărîre împotriva lui;

16 Căroră le am răspuns că Romani n'au obiceiul să dea pe un om, pînă cînd învinuitul nu are de față pe învinuitorii lui și nu ăia loc de apărare pentru învinuire.

17 Decî după ce au venit ei aci, ne mai făcînd nici o amănare, șezînd a doua zi pe scaunul de judecător am poruncit ca să fie adus bărbatul;

18 Improtiva căruia sculându se învinuitori, nu aduceau nici o vină rea din acele pe care 'mi le puneam eu în minte,

19 Ci aveau față de dînsul niște neînțelegeri pentru a lor temere de Dumnezeu și pentru un Iisus mort, despre care Pavel zicea că este viu.

20 Și eu nedomirindu mă la cercetarea despre acestea întrebam dacă el ar voi să meargă la Ierusalem și acolo să fie judecat pentru acestea.

21 Dar Pavel cerînd ca el să fie ținut în păstrare pentru hotărîrea Augustului, am poruncit ca el să fie ținut în păstrare pînă ce 'l voi trimite la Cesarul.

22 Și Agripa zise către Festu: aș vrea și eu ênsumă să auz pe acest om. Măine îl vei auzi, zise el.

23 Decî a doua zi venind Agripa și Berenice cu multă pompă, și intrînd ei în auditoriu împreună cu tribuni și bărbați cei mai aleși ai orașului, și poruncind Festu, Pavel fu adus.

24 Și Festu zice: împărate Agripa și toți bărbații care sînteți de față cu noi, priviți pe acesta despre care 'mi a vorbit toată mulțimea Iudeilor în Ierusalem și aci, strigînd că el trebuie să nu mai fie viu.

25 Dar eu am înțeles că el n'a făcut nimic vrednic de moarte, și acesta ênsuși cerînd să fie judecat de Augustul, am hotărît să 'l trimit.

26 Despre care nu am ceva temeinic ca să scriu Domnului meu. De aceea 'l am adus înaintea voastră și mai ales înaintea ta, împărate Agripa, pentru ca făcîndu se cercetare cu deamănuntul să am ce să scriu.

27 Căci mi se pare nemîntos, ca trimițînd pe un închis să nu arăt și cuvintele împotriva lui.

CAP. 26.

Înaintea lui Agripa și Festu Pavel vorbesce de viața sa din trecut, de vedenia cerească și de credința sa.

1 Și Agripa zise către Pavel: 'ți este îngădui să vorbești pentru tine însuși. Atunci Pavel întinzând mâna rostia cuvinte de apărare:

2 Împărate Agripa, mă cred pe mine ênsumi fericit având să mă apăr astăzi înaintea ta de toate câte sunt învinuit de către Iudei,

3 Mai ales că tu cunoști toate obiceiurile și neînțelegerile dintre Iudei; de aceea mă rog să mă ascultați cu mărinimie.

4 Deci dar vețuirea mea din tinerețe, ce fu de la început în neamul meu în Ierusalem, o știu toți Iudei,

5 Pentru că ei mă cunosc de mult, dacă voesc să mărturisescă, că eu am vețuit ca fariseu potrivit cu cea mai strânică sectă a credinții noastre în Dumnezeu.

6 Și acum pentru nădejdea în făgăduința făcută de Dumnezeu către părinți noștri stau judecându-mă,

7 La care făgăduință cele doăsprezece seminții ale noastre, slujind cu stăruință noapte și zi, nădăjduesc să ajungă; pentru această nădejde sunt învinuit de către Iudei, împărate Agripa.

8 Pentru ce se socotește de necrezut la voi dacă Dumnezeu înviează morți?

9 De aceea eu m'am gândit în mine ênsumi că pentru numele lui Iisus Nazareul trebuie să lucrez multe împotrivă,

10 Ceea ce am și făcut în Ierusalem, și pe mulți dintre sânti eu 'i am închis în închisori, după ce am luat împuternicirea de la mai mari preoților, și pe când erau omorâți 'mi am dat glasul,

11 Și rêsărind 'mi pe dênși de multe ori prin toate sinagogile 'i siliam să defăimeze, și peste măsură înfuriindu-mă asupra lor 'i urmăream pênă și în orașele de din afară.

12 În aceste urmăriri ducându-mă la Damasc cu împuternicire și cu drept de lucrare de la mai mari preoților,

13 Am văzut, împărate, în mezul zilei pe cale o lumină din cer, întrecând strălucirea soarelui, încunjurându-mă pe mine și pe cei care mergeau împreună cu mine;

14 Și căzând noi toți jos la pământ, eu am auzit un glas zicând către mine în limba ebrească: Saule, Saule, pentru ce mă urmărești? Cu greu 'ți este să calci cu piciorul peste ghimpi.

15 Și eu am zis: cine ești, Doamne? Iar Domnul zise:

eu sînt Iisus pe care tu îl urmărești

16 Dar scoală te și stăi pe picioarele tale; căci pentru aceasta m'am arătat ție, ca să fii tu rînduit slujitor și martor atît de cele ce ai văzut, cît și de cele pentru care mă voi arăta ție,

17 Scăpându te eu pe tine din acest popor și dintre neamuri, la care eu te trimit,

18 Ca să le deschizi ochi, spre a se întoarce de la întunec la lumină și de la stăpînirea lui satan spre Dumnezeu, ca să primiască ei prin credința în mine ertare de păcate și sorți între cei sînțiți.

19 Deaceea, împărate Agripa, nu m'am făcut ne ascultător vedenii cerești,

20 Ci am vestit mai 'ntîiu atît celor din Damasc și celor din Ierusalem și în toată țara Iudei, cît și neamurilor ca să se pocăiască și să se întoarcă spre Dumnezeu, făcînd lucruri vrednice de pocăință.

21 Pentru acestea Iudei apucându mă, fiind eu în santuar, se încercau să mă omoare.

22 Deci avînd parte de ajutorul lui Dumnezeu pînă în această zi stau, dovedit fiind bun și de mic și de mare, fiind că nu zic nimic, decît cele ce au spus atît profeți cît și Moise că au să fie,

23 Adecă dacă Christosul are să fie supus la pătînire, dacă

el întîiu fiind din învierea morților are să vestiască lumină atît poporului cît și neamurilor.

24 Și pe cînd rostia acestea apărîndu se, Festu zice cu glas tare: 'ți ai eșit din fire, Pavele, știința multă te duce la smintire.

25 Dar Pavel zise: nu'mi am eșit din fire, alesule Festu, ci rostesc cuvinte ale adevărului și ale cuminții.

26 Căci despre acestea știe împăratul, către care și vorbesc fără sfială fiind; pentru că nu sînt încredințat cu nimic că el nu știe ceva din acestea, fiind că acestea nu s'a petrecut într'un unghiū.

27 Crezi profeților, împărate Agripa? Știi că crezi!

28 Și Agripa zise către Pavel: cu puțin mă îndupleci ca să mă fac Creștin.

29 Iar Pavel zise: m'aș ruga lui Dumnezeu ca și cu puțin și cu mult, nu numai tu ci și toți care mă ascultă astăzi să fiți astfel cum sînt și eu, afară de aceste legături.

30 Și se sculă împăratul și procuratorul și Kereolo și cei care ședeau împreună cu dînsi,

31 Și trîgîndu se ei la parte vorbîu unii cu alții cînd ca omul acesta nu face tîlcește nimic vrednic de moarte sau de legături.

32 Și Agripa zise lui Festu:

omului acestuia putea să 'i se dea drumul, dacă n'ar fi cerut să fie judecat de Cesarul.

CAP. 27.

Pavel cu soți săi pornește pe apă la Roma. Incorajarea marinarilor din parte 'i. Sfărimarea vasului și scăparea tuturor.

1 Și când fu hotărît ca noi să plecăm pe apă în Italia, ei deteră în primire pe Pavel și pe oare care alți închiși unui sutaș cu numele Iuliu din cohorta Augusta.

2 Și suindu ne într'un vas de la Adramit, care avea să meargă la locurile de pe lângă Asia, ne am dus, fiind cu noi Aristarch Macedoneanul din Tesalonic;

3 Și a doua zi ajunserăm la Sidon, și Iuliu, purtându se omenos cu Pavel, 'i dete voie să se ducă la prietenii ca să capete grijire.

4 Și pornind de acolo am mers pe lângă Cipru pentru că vânturile erau împotrivoare,

5 Și trecând marea de pe lângă Cilicia și Pamfilia am venit jos la Mira Licii.

6 Și acolo sutașul găsind un vas Alexandrin mergând în Italia ne a suit într'ensul.

7 Dar fiind că în multe zile mergeam încet și cu anevoie ajungând lângă Cnidu, de oare

ce vântul nu ne lăsa să ne apropiem, am mers pe lângă Creta spre Salmone;

8 Și cu greutate mergând noi pe lângă dânsa, am venit la un loc numit Limanuri Frumoase, de care loc era aproape orașul Lasea.

9 Și trecând mult timp și călătoria fiind acum primejdioasă, pentru că și postul trecuse acum, Pavel 'i îndemna

10 Zicându le: bărbați, ved că călătoria are să fie cu mare îndrăsneală și multă pagubă nu numai pentru încărcătură și vas, ci și pentru sufletele noastre.

11 Dar sutașul asculta mai mult de cărmăciu și de căpitănul vasului decât de cele zise de Pavel.

12 Și limanul nefiind bun de ernat, cei mai mulți găsiră cu cale să plece de acolo, *încercând* dacă cumva, după ce vor fi ajuns la Fenica, ar putea să erneze, *fiind aci* un liman al Cretei așezat spre mează zi și apus și spre mează noapte și apus.

13 Și bătând încet vânt de mează zi, părându li se că sunt stăpîni pe a lor punere la cale, ridicând *ancora* mergeau mai aproape pe lângă Creta.

14 Dar nu după mult timp sê repezi împotriva ei vânt furtunos care se numește Eurachilon;

15 Și vasul răpit fiind cu to-

tul și ne putând să se improviasească vântului, eram duși lăsându-ne în voea lui.

16 Și trecând pe lângă o insulă numită Claudia, cu anevoie am fost în stare să prindem luntrea,

17 Pe care ridicând o sus, *oameni* întrebuițau mijloace de apărare încingând vasul pe de desubt; și temându-se să nu dea peste Sirte, lăsând vetricilele jos erau mânați astfel.

18 Și tare primejduți fiind noi de furtună, aruncară a doa zi povara,

19 Și a treia zi aruncară cu mâinile lor unelte vasului.

20 Și mai multe zile ne arătându-se nici soare nici stele, și furtună foarte mare amenințând necontenit, fu luată în cele din urmă ori ce nădejde de scăparea noastră.

21 Și fiind că de mult nu mâncase nimeni, atunci Pavel stând în mijlocul lor zise bărbați, trebuia ca ascultând de mine să nu plecați de la Creta și să fi cruțat această îndrăzneală și pagubă.

22 Acum dar vă îndemn să fiți cu inimă bună; căci nici o pierdere de suflet nu va fi dintr-o voi afară de a vasului.

23 Pentru că stătu lângă mine în noaptea aceasta un ânger al Dumnezeuului, al căruia sunt eu și cărui slujesc zicând:

24 Nu te teme Pavel, tu trebuie să stai înaintea Cesarului;

și iată Dumnezeu ți-a dăruit pe toți care călătoresc cu tine.

25 De aceea, bărbați, fiți cu inimă bună; căci am încredere în Dumnezeu că astfel va fi după cum mi s'a vorbit mie.

26 Dar peste o insulă trebuie să dăm.

27 Și când fu a patrusprezecea noapte, mânați fiind noi încoaci și încolo în Adriatica, către mezul nopții oameni vasului și dedeau cu bănuiala că o țară vine aproape de dênși;

28 Și lăsând măsura în jos găsiră douăzeci de stânjeni și depărtându-se puțin și lăsând iar măsura în jos, găsiră cincisprezece stânjeni.

29 Și temându-se ca nu cumva să dăm peste locuri stâncoase, aruncând din partea d'înapoi a vasului patru ancore doriau să se facă zioă.

30 Dar oameni vasului căutând să fugă din vas, și lăsând luntrea jos în mare sub cuvânt că ar avea să întinză ancore de la pisc,

31 Pavel zise sutașului și ostașilor: dacă aceștia nu rămân în vas, voi nu puteți fi scăpați.

32 Atunci ostași tăeară funiile luntri și o lăsară să cază.

33 Și pînă când era să se facă zioă, Pavel îndemna pe toți să țiea parte la masă zicând: astăzi este a patrusprezecea zi de când așteptând

sunteți într'una nemâncăți, ne luând nimic.

34 De aceea vă îndemn să luați parte la masă; căci aceasta este spre scăparea voastră; pentru că un pēr al nici unui dintre voi nu va peri din capul său.

35 Zicând dar acestea și luând pâine mulțumi lui Dumnezeu în fața tuturor, și frângând începu să mănânce.

36 Și toți fiind cu inima bună luară și ei să mănânce.

37 Și eram în vas toate sufletele două sute șapte zeci și șase.

38 Și după ce se săturară de mâncare, ușurau vasul aruncând afară în mare cele pentru hrana lor.

39 Și când se făcu zioă, nu cunoștiau bine pământul, dar zăriau un sin de mare având țerm, către care se hotărîră, dacă ar putea, să mână vasul.

40 Și desfăcând ancorele le lăsară în mare, în acelaș timp lăsând în jos legăturile cârmelor și întinzând vetrila din frunte la adierea vântului țineau spre țerm.

41 Dar dând ei peste un loc între două mări înțepeniră vasul; și piscul înfigându-se sta neclintit, iar partea d'napoi a vasului se sfărîma de tăriea valurilor.

42 Atunci hotărîrea ostașilor fu ca să omoare pe cei legați, ca nu vre unul eșind a-

fară în 'not să scape prin fugă;

43 Dar sutașul hotărît fiind să scape pe Pavel 'i împedică de la înțelesul lor, și porunci ca cei care pot să înoate, aruncându-se cei d'intîi să easă la uscat.

44 Și ceilalți uni pe scânduri, iar alți pe ceva de ale vasului. Și astfel se făcu că toți fură scăpați la uscat.

CAP. 28.

Sfărîmarea vasului la Melite. Vipera. Insănătoșirea tatălui lui Popliu. Sosirea la Siracusa, Regiu și Pojioli. Intîmpinarea lui Pavel la Roma, învîșătura și șederea lui aci doi ani.

1 Și scăpați fiind, atunci cunoscurăm bine că insula se numește Melite.

2 Și barbari ne arătau nu puțină bunăvoință; pentru că aprinzînd foc ne luară pe toți la dînși din pricina ploiei ce era și a frigului.

3 Și Pavel strîngînd grămadă de uscături și punînd pe foc, o viperă eșind de căldură 'l apucă de mână.

4 Și barbari când văzură veșuitoarea atîrnată de mîna lui ziceau unii către alți: cu adevărat omorîtor este omul acesta, pe care dreptatea nu 'l lăsă să fie viu, deși este scăpat din mare.

5 Dar el scuturînd în foc veșuitoarea nu suferi nici un rău.

6 Și el așteptau că el are să se umfle sau să cază de o dată mort. Dar așteptând dânsimult și văzând că nu 'i s'întimplă nici un rău, schimbându se zi-ceau că el este Dumnezeu.

7 Și împrejurul aceluï loc avea țarină un anume Popliu. cel d'întîu al insulei; acesta după ce ne primi ne ospetă prietenește trei zile.

8 Și tatăl lui Popliu zăcea apucat de friguri și vintre. La dînsul intrând Pavel și rugându se, punând mâinile asupra 'i îl făcu sănătos.

9 Făcîndu se aceasta veniau la dînsul și ceilalți din insulă care aveau suferințe și erau tîmăduiți;

10 Aceștia ne cinstiră și cu multă cinste, și fiind noi să plecăm puseră cele pentru trebuința noastră.

11 Iar după trei luni plecarăm într'un vas Alexandrin, cu semnul Castor și Polux, care *vas* ernase în insulă.

12 Și ajungînd la Siracusa am rămas trei zile

13 De acolo încunjurînd am sosit la Regiu; și după o zi bătînd vînt de mează zi, am venit a doua zi la Potioli,

14 Unde găsind frați am fost îndemnați să rămînem la dînsi șapte zile, și astfel am venit la Roma.

15 Și frați d'acolo auzind cele despre noi veniră spre întîmpinarea noastră pînă la

Foru lui Apiu și la Trei taberne, pe care văzîndu 'i Pavel, mulțumind lui Dumnezeu, luă îndrăsneală.

16 Iar cînd am intrat în Roma, *sutașul dete căpeteniî ostășești în primire pe cei legați iar* lui Pavel 'i dete voce să rămăe singur cu ostașul care 'l păzia.

17 Și după trei zile dînsul chemă împreună la sine pe cei care erau fruntași Iudeilor; și venind ei împreună zise către dînsi: bărbați frați, eu ne făcînd nimic împotriva poporului sau datinelor părintești, legat fiind în Ierusalem am fost dat în mâinile Romanilor,

18 Care cercetîndu mă voiau să 'mi dea drumul pentru că nici o vină de moarte nu era în mine;

19 Dar Iudei împotrivindu se prin cuvînte am fost nevoit să cer a fi judecat de Cesarul, nu că aș avea ceva ca să învinuesc neamul meu.

20 Deci pentru acest cuvînt v'am chemat ca să vă văz și să vă vorbesc; căci pentru nădejdea lui Israel sînt împresurat cu acest lanț.

21 Iar ei ziseră către dînsul: noi n'am primit din Iudeea nici scrisori despre tine, nici venind vre unul dintre frați a dat de știre sau a vorbit ceva rău de tine.

22 Dar găsim cu drept să a-

uzim de la tine cele ce gândești; căci despre eresiea aceasta ne este cunoscut că pretutindenea se vorbește împotriva.

23 Și hotărîndu 'i o zi veniră mai mulți la dînsul în casa de poposire, căroră le spuse adevărînd împărăția lui Dumnezeu, și încredințându 'i de dimineața pînă seara despre Iisus atît din legea lui Moise cît și din profeți.

24 Și unii erau încredințați de cele spuse, iar alții nu credeau.

25 Și ne învoindu se între dînși plecară, după ce Pavel zise un cuvînt, că bine a vorbit spiritul sânt prin Isaia profetul către părinți voștri

26 Zicînd: «Du te la poporul acesta și zi: cu auzul veți auzi dar nu veți înțelege; și vîzînd veți vedea, dar nu veți cunoaște;

27 Căci s'a îngrășat inima acestui popor, și cu urechile au auzit greu, și au închis ochi lor, ca nu cumva să vadă cu ochi și să auză cu urechile și să înțeleagă cu inima și să se întoarcă, și să 'i vindec pe ei.»

28 Decî cunoscut să vî fie voe că neamurilor s'a trimis această mîntuire a lui Dumnezeu; și dînși vor asculta.

29 *Și după ce zise el acestea, Iudei plecară avînd mare neînțelegere între dînși.*

30 Iar Pavel rămase doi ani deplinî într'o casă închiriată de el ênsuși, și primia pe toți care veniau la dînsul,

31 Predicînd împărăția lui Dumnezeu și învățînd fără nici o sfială, fără nici o pedică cele despre Domnul Iisus Christos.

EPISTOLA APOSTOLULUI PAVEL

CĂTRE

ROMANI

CAP. 1.

Pavel laudă biserica din Roma pentru credința ei, arătând dorința d'ă veni s'o vadă. Mântuirea vine din credință. Și neamurile și Iudei sunt căzuți sub mânia lui Dumnezeu.

1 Pavel slujitor al lui Iisus Christos, chemat apostol, deosibit fiind pentru evanghelia lui Dumnezeu,

2 Pe care a făgăduit o mai dinainte prin profeți săi în scripturi sante,

3 Despre Fiul său născut după trup din sămînța lui David,

4 Rînduit Fiu al lui Dumnezeu puternic după spirit de sântenie prin înviere dintre morți, Iisus Christos Domnul nostru,

5 Prin care am luat dar și apostolie spre supunere de credință între toate neamurile pentru numele său,

6 Intre care sunteți și voi chemați ai lui Iisus Christos,

7 Tuturor care sunteți în Roma iubiți de Dumnezeu, chemați sânti.

Dar voe și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru și Domnul Iisus Christos.

8 Mai înteu mulțumesc Dumnezeului meu prin Iisus Christos pentru voi toți, fiind că credința voastră se vestește în toată lumea.

9 Căci martur 'mi este Dumnezeu, căruia 'i slujesc în spiritul meu în evanghelia Fiului său, cât de neîncetat 'mi aduc aminte de voi

10 Totdauna în rugăciunile mele, cerënd daca cum va în cele din urmă voi avea parte prin voința lui Dumnezeu să vin la voi.

11 Căci doresc să vă văz, ca să vă împărtășesc ceva dar spiritual pentru ca voi să fiți întăriți,

12 Și aceasta este ca eu să fiu împreună îndemnat între voi prin credința ce este între noi, atât a voastră cât și a mea.

13 Dar, fraților, nu voesc ca voi să nu știți că de multe ori mi am pus în gând să vin la voi,—și am fost împedecat pene acum—, pentru ca să am oare care rod și între voi, ca și între celelalte neamuri.

14 Sunt dator atât la Eleni cât și la barbari, atât la învățați cât și la neînvățați;

15 Astfel într-o cât mă privește pe mine, nu este preget ca să vă binevestesc și voe care sunteți în Roma;

16 Căci nu mă rușinez de evanghelia lui *Christos*, pentru că este puterea lui Dumnezeu spre mântuire la tot care crede, atât Iudeu mai întâiu, cât și Elen.

17 Pentru că îndreptățire de la Dumnezeu se descopere în ea din credință pentru credință, după cum este scris: «Dreptul prin credință va fi viu.»

18 Căci mânia lui Dumnezeu se descopere din cer împotriva orî cărei necucernicii și nedreptăți a oamenilor, care țin cu silnicie adevărul în nedreptate,

19 Pentru că ce este cunoscut al lui Dumnezeu arătat este într'ênși, de oare ce Dumnezeu le a făcut cunoscut lor.

20 Căci cele nevăzute ale lui

sunt zărite de la facerea lumii, pricepându-se cu mintea prin făpturi, adecă vecinica lui putere și măreție dumnezească, pentru ca dênșii să fie fără cuvînt de apărare,

21 Pentru că deși cunoscuseră pe Dumnezeu nu 'l au mărit ca pe un Dumnezeu, nici nu 'i au mulțumit, ci fură amăgiți în gândirile lor, și întunecată fu nemintoasa lor inimă.

22 Zicînd că sunt înțelepți, fură nemintoși,

23 Și schimbă mărirea neperitorului Dumnezeu cu asemănare de chip de om peritor și de sburătoare și de dobitoace și de tăritoare,

24 De aceea și Dumnezeu 'i a dat prinși în poftele inimilor lor spre necurătenie, ca corpurile lor să fie necinstite între ei însuși.

25 Ca uni care au schimbat adevărul lui Dumnezeu în minciună, și au cinstit și au slujit făpturei în loc Făptuitorului, care este binecuvîntat în veci. Amin.

26 Pentru aceasta Dumnezeu 'i au dat prinși în patimi de necinste; căci și cele de parte femească ale lor au schimbat întrebuințarea firească pe cea împotriva firii,

27 Asemenea și cei de parte bărbătească, lăsând întrebuințarea firească a femeii, fură prinși în pofa lor între dênși,

săvîrșind rușinea, parte bărbătească în parte bărbătească, și primind în ei înșile resplata ce trebuia a rătăcirii lor.

28 Și după cum n'au judecat de bun ca să aibă pe Dumnezeu în deplină cunoștință, și Dumnezeu 'i a dat la o gândire netrebnică, ca să facă cele ce nu se cuvin,

29 Plini fiind de orî ce nedreptate, *de desfrânare*, de răutate, de pornire spre tot felul de înavușire, de înrăire, umpluți de pismă, de omor, de ceartă, de înșălăciune, de violenție,

30 Șoptitori, vorbitori de rău, urîți de Dumnezeu, sumeți, îngâmfați, lăudaroși, născocitori de rele, nesupuși părinților,

31 Nepricepuți, călcători de cuvînt, fără iubire firească, *neîmpăcați*, fără milă;

32 Ca uni care cunoscînd bine hotărîrea lui Dumnezeu, că cei care făptuesc unele ca acestea sînt vrednici de moarte, nu numai că fac aceleași, dar și dau încuviințare la cei care le făptuesc.

CAP. 2.

Judecata lui Dumnezeu este pentru toți. În zadar se mîndrește Iudei cu legea și cu tăceră împrejfur.

1 De aceea ești fără cuvînt de apărare, omule, orî care

judeci; căci în aceea ce judeci pe altul pe tine însuși te osîndești, pentru că tu care judeci făptuești aceleași.

2 Dar noi știm că judecata lui Dumnezeu este după adevăr împotriva celor care făptuesc unele ca acestea.

3 Și socotești tu aceasta, omule, care judeci pe cei care făptuesc unele ca acestea, și care faci aceleași, că tu vei scăpa de judecata lui Dumnezeu?

4 Sau desprețuești bogăția bunătății lui și a îngăduirii și a îndelung răbdării, necunoscînd că bunătatea lui Dumnezeu te duce la pocăință?

5 Dar după învîrtoșarea ta și inimă nepocăită 'ți grămădești ție însuși mînie în zi de mînie și de descoperire a dreptei judecări a lui Dumnezeu,

6 «Care va da fiecăruia după lucrările sale,»

7 Celor care după stăruință de bună lucrare caută mărire și cinste și neperire *le va da* viață vecinică;

8 Iar pentru cei care fac zavisti și nu se supun adevărului, dar sînt supuși nedreptății, *va fi* mînie și aprindere,

9 Suferință și strîmtorare *va fi* peste orî ce suflet de om care lucrează cu desvîrșire rău, atît peste al Iudeului mai 'ntîiu cît și al Elenului;

10 Mărire însă și cinste și

pace *va fi* orî cui care lucrează binele, atît Iudeului mai 'ntîiu cît şi Elenului;

11 Căci la Dumnezeu nu este părtinire.

12 Căî dar ne avînd legea vor fi pécătuit, ca ne avînd legea vor şi peri; şi căî avînd legea vor fi pécătuit, prin lege vor fi judecaî;

13 Pentru că nu auzitori legii sînt îndreptăţiî înaintea lui Dumnezeu, ci împlînitori legii vor fi îndreptăţiî,

14 — Când dar neamuri care n'au legea fac din fire cele ale legii, aceştia, lege ne avînd, sînt loruşi ênsuşi lege,

15 Ca uni care dovedesc lucrul legii scris în inimile lor, dovadă dîndu le împreună a lor ştiinţă de sinele, şi gîndurile invinuitoare sau şi apărătoare dintre dênşi —,

16 In zioa când va judeca Dumnezeu prin Iisus Christos după evanghelia mea cele ascunse ale oamenilor.

17 Daca tu dar eşti numit Iudeu şi te razimî pe lege şi te lauzî cu Dumnezeu,

18 Şi cunoşti voea lui şi încuviinţezi pe cele bune, învăţat fiind din lege,

19 Şi ai încredere că tu ênsuşi eşti călăuză de orbî, lumină celor întru întunec,

20 Indreptător al nemintoşilor, învăţător al neştiutorilor, avînd icoana cunoştinţei şi adevărului în lege;

21 Deci tu care înveţi pe altul pe tine ênsuşi nu te înveţi? Care predici: nu fura, furî?

22 Care zici: nu sêvîrşi adulter, sêvîrşeşti adulter? Care urăşti idoli, jăfueşti templele?

23 Tu care te lauzî cu legea, necinsteşti pe Dumnezeu prin călcarea legii?

24 Pentru că «numele lui Dumnezeu din pricina voastră este defăimat între neamuri,» după cum este scris.

25 Căci tăerea împrejur foloseşte într'adevăr daca faci legea; dar daca eşti călcător de lege, tăerea ta împrejur s'a făcut netăere împrejur.

26 Deci daca netăerea împrejur păzeşte hotărîrile legii, oare netăerea lui împrejur nu va fi socotită ca tăere împrejur?

27 Şi cea din fire netăere împrejur care îplineşte legea te va judeca pe tine călcător de lege în literă şi tăere împrejur.

28 Pentru că nu este Iudeu cel în afară, nici tăere împrejur cea în afară în carne;

29 Ci Iudeu este cel în ascuns şi tăere împrejur a inimei *este* în spirit iar nu în literă; pentru care lauda nu *este* de la oameni ci de la Dumnezeu.

CAP. 3.

*Cuvintele lui Dumnezeu încredințate
Iudeilor au putere pentru dăni.
Credința în Christos mântuiește.
Credința nu desființează legea.*

1 Deci care este mai multul Iudeului, sau care este folosul tăerii împrejur?

2 Este mult în orî ce chip. Mai întîiu că le au fost încredințate cuvintele lui Dumnezeu.

3 Cum dar dacă unî n'au crezut? Nu cum va necredința lor va desființa credincioșia lui Dumnezeu?

4 Să nu fie; dar fie Dumnezeu iubitor de adevăr, «iar orî ce om mincinos», după cum este scris:

«Ca să fii îndreptățit în cuvintele tale,

Și să biruești când vei judeca tu.»

5 Dacă dar nedreptatea noastră învederează dreptatea lui Dumnezeu, ce vom zice? Nu cumva că Dumnezeu care cercetează cu mânia sa este nedrept?—ca un om vorbesc.—

6 Să nu fie; căci cum va judeca Dumnezeu lumea?

7 Iar dacă în a mea minciună a prisosit adevărul lui Dumnezeu spre mărirea lui, pentru ce mai sînt și eu judecat ca păcătos,

8 Și să nu facem cele rele ca să vie cele bune, după cum sîntem defăimați și după cum

spun unî că zicem noi? Osînda lor este după drept.

9 Ce este dar? Avem noi apărare? Nicî de cum, pentru că am învinuit mai 'nainte atît pe Iudei cît și pe Elenî că toți sînt sub păcat,

10 După cum este scris că: «Nu este drept nici unul măcar,

11 Nu este care înțelege, Nu este care caută pe Dumnezeu;

12 Toți s'au abătut, împreună netrebuitori s'au făcut; Nu este care face bunătate, nu este pînă la unul.

13 Mormînt deschis este gât-lejul lor.

Cu limbile lor vicleniau, Venin de aspidе sub buzele lor,

14 A căror gură este plină de blestem și amărăciune;

15 Iuți sînt picioarele lor spre vărsare de sînge,

16 Derăpănare și silnicie în căile lor,

17 Și cale de pace n'au cunoscut.

18 Nu este temere de Dumnezeu înaintea ochilor lor.»

19 Știm ânsă că tot ce zice legea, pentru cei care sînt în lege le spune, ca orî ce gură să fie închisă și toată lumea să fie vinovată lui Dumnezeu,

20 Pentru că din lucruri ale legii «nimenî nu va fi îndreptățit înaintea lui»; căci prin lege s'ă cunoștință de păcat.

21 Astfel dar afară din lege s'a făcut cunoscut îndreptăţire *care vine* de la Dumnezeu, dovedită fiind de lege şi de profeţi ;

22 Indreptăţire *care vine* de la Dumnezeu prin credinţă în Iisus Christos pentru toţi *şi peste toţi* care cred. Căci nu este deosibire,

23 Pentru că toţi păcătuiră şi au lipsă de mărirea lui Dumnezeu.

24 Indreptăţiţi fiind ei prin dăruire cu al lui dar prin răscumpărarea care este în Christos Iisus ;

25 Pe care Dumnezeu 'l a pus la privire ispăşitor prin credinţa în al său sânge, spre arătare a dreptăţii lui, pentru trecerea prin îngăduirea lui Dumnezeu a păcatelor săvârşite mai 'nainte,

26 Spre arătarea dreptăţii lui în timpul de acum, pentru ca să fie el drept şi îndreptăţind pe cel din credinţă în Iisus.

27 Decî unde este lauda ? Afară fu lăsată. Prin care lege ? A lucrurilor ? Nu, ci prin lege de credinţă.

28 Căci socotim că omul este îndreptăţit prin credinţă fără lucruri ale legii.

29 Sau Dumnezeu este al Iudeilor numai ? Nu şi al neamurilor ? Este şi al neamurilor,

30 De oare ce unul este Dumnezeu, care va îndreptăţi tă-

erea împrejur din credinţă, şi netăierea împrejur prin credinţă.

31 Decî desfiinţăm noi legea prin credinţă ? Să nu fie, ci statornicim legea.

CAP. 4.

Abraam însuşi prin credinţă a fost îndreptăţit. Darul lui Dumnezeu fu dat lui Abraam când nu era tăcut împrejur.

1 Decî ce vom zice că Abraam strămoşul nostru a fost aflat după trup ?

2 Pentru că dacă Abraam a fost din lucruri îndreptăţit, are cuvînt de laudă, dar nu înaintea lui Dumnezeu.

3 Căci ce zice scriptura ? «Abraam crezu lui Dumnezeu, şi 'i se socoti ca îndreptăţire.»

4 Ânsă celui care lucrează nu 'i se socoteşte plata cuvenită după dar, ci după datorie ;

5 Iar celui care nu lucrează, dar crede în cel care îndreptăţeşte pe necinstitorul de Dumnezeu, 'i se socoteşte credinţa lui ca îndreptăţire.

6 După cum şi David rosteşte lauda fericirii omului, căruia Dumnezeu 'i socoteşte fără lucruri îndreptăţire, *zicînd* :

7 «Feriţi ai căror fărădelegi au fost lăsate

Şi ale căror păcate au fost acoperite ;

8 Fericit bărbatul al cărui păcat nu 'l va socoti Domnul.»

9 Decî lauda acestei fericiri *este* pentru tăerea împrejur sau şi pentru netăierea împrejur? Căci zicem: «să socotii lui Abraam credinţa ca îndreptăţire.»

10 Decî cum să socoti? Fiind el în tăere împrejur sau în netăiere împrejur? Nu în tăere împrejur, ci în netăiere împrejur.

11 Şi semn de tăere împrejur primi ca pecete a îndreptăţirii credinţei celei în netăierea împrejur, pentru ca să fie el părintele tuturor care în netăiere împrejur *fiind* cred, spre a li se socoti şi lor îndreptăţire,

12 Şi părinte al tăerii împrejur pentru aceia care sînt nu numai în tăere împrejur, dar şi merg în urmele credinţei celei în netăiere împrejur a părintelui nostru Abraam.

13 Pentru că făgăduinţa, ca să fie el moştenitor al lumii n'a fost făcută nici lui Abraam nici urmaşilor săi prin lege, ci prin îndreptăţire din credinţă.

14 Căci dacă cei din lege sînt moştenitori, zădărnicită este credinţa şi desfiinţată este făgăduinţa;

15 Pentru că legea pricinuesce mînie; iar unde nu este lege, nu este nici călcare de lege.

16 De aceea din credinţă *sînt* moştenitori, ca să fie ei după dar, pentru ca făgăduinţa să fie temeinică pentru toţi urmaşi, nu numai pentru cei din lege ci şi pentru cei din credinţa lui Abraam, care este părintele nostru tuturor.

17 — După cum este scris că «te am pus părinte al multor neamuri»—, faţă de Dumnezeu înaintea căruia crezu, care dă viaţă celor morţi şi cheamă cele ce nu sînt ca fiind;

18 *Abraam*, care improtiva nădejdi, pe nădejde *întemeiat* crezu, ca să fie el părinte al multor neamuri după rostirea: «astfel vor fi urmaşi tăi»;

19 Şi fiind că nu fu slab în credinţă, nu 'şi îndreptă privirea la însuşi corpul său amorf — fiind cam de o sută de ani,—nici la amorfirea pîntecelui Sarei;

20 Şi în vederea făgăduinţei lui Dumnezeu nu şovăi în necredinţă, ci fu împuternicit în credinţă, dînd mărire lui Dumnezeu,

21 Şi deplin încredinţat fiind că ceea ce a făgăduit puternic este să şi facă.

22 De aceea «i se şi socoti ca îndreptăţire.»

23 Şi nu s'a scris pentru dînsul numai că «i se socoti,»

24 Ci şi pentru noi cărora are să ni se socotiască, care credem în acela care a învieat

dintre morți pe Iisus Domnul nostru,

25 Care «fu dat pentru greșalele noastre» și fu învieat pentru îndreptățirea noastră.

CAP. 5.

Mântuirea vine din credință. Moartea și învierea lui Christos este pentru noi. După cum moartea a venit prin Adam, așa și viața prin Christos.

1 Deci îndreptățiți fiind noi din credință avem pace la Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Christos,

2 Prin care am avut și apropierea prin credință la acest dar, în care stăm și ne lăudăm pe nădejdea mării lui Dumnezeu.

3 Și nu numai *pe nădejde ne lăudăm*, ci ne lăudăm și în suferințe, știind că suferința pricinuește stăruință,

4 Iar stăruința încercare, și încercarea nădejde;

5 Iar nădejdea nu dă de rușine, pentru că iubirea lui Dumnezeu este turnată în inimile noastre prin spirit sânt care ne fu dat noă.

6 Pentru că, fiind noi încă neputincioși, Christos la timp cuvenit muri pentru necinstitorii de Dumnezeu.

7 Negreșit cu anevoe va muri cineva pentru un drept; căci pentru cel bun poate și îndrăznește cineva să moară;

8 Dumnezeu dar învederează către noi iubirea sa însăși, pentru că Christos, fiind noi încă păcătoși, muri pentru noi.

9 Deci îndreptățiți fiind acum în singele lui, mult mai lesne vom fi scăpați prin el de mânia *dumnezească*,

10 Căci dacă, urîți fiind noi, am fost împăcați cu Dumnezeu prin moartea Fiului său, mult mai virtos, împăcați fiind, vom fi scăpați prin viața lui;

11 Dar nu numai *vom fi scăpați*, ci și ne lăudăm în Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Christos, prin care am luat acum împăcarea.

12 Drept aceea după cum printr'un om intră păcatul în lume, și prin păcat moartea, și astfel moartea străbătu la toți oamenii, pentru că toți păcătuiră;

13 Căci pînă la lege era păcat în lume, dar păcat nu se trece în socoteală când nu este lege.

14 Totuși moartea a domnit de la Adam pînă la Moise și peste cei care nu păcătuiră în asemănarea călcării lui Adam, care este chip al celui viitor.

15 Însă nu după cum *este* greșala, așa și darul, căci dacă cei mulți au murit prin greșala unuia, cu mult mai mult a prisosit la cei mulți darul lui Dumnezeu și dăruirea prin darul unui om, Iisus Christos.

16 Și darul nu este ca printr'unul care păcătuie; pentru că de la unul *este* judecare spre osîndă, iar darul *este* din multe greșăli spre îndreptărire.

17 Căci dacă prin greșala unuia domni moartea printr'unul, cu mult mai mult cei care primesc prisosirea darului și a dăruirii îndreptăririi vor domni în viață printr'unul, Iisus Christos.

18 Deci dar, după cum printr'o greșală *veni* osîndă pentru toți oameni, tot așa și printr'o hotărîre de îndreptărire *veni* pentru toți oameni îndreptărire care dă viață.

19 Căci după cum prin neascultarea unui om cei mulți sînt făcură păcătoși, tot așa și prin ascultarea unuia cei mulți sînt vor face drepți.

20 Dar sînt mai alătură legea ca să se înmulțiască greșala; și unde s'a înmulțit păcatul, a prisosit darul peste măsură,

21 Pentru ca după cum a domnit păcatul în moarte, tot așa să domniască și darul prin îndreptărire spre viață vecinică prin Iisus Christos, Domnul nostru.

CAP. 6.

Indreptățirea prin credință înlătură păcatul.

1 Ce vom zice dar? Să rămânem în păcat pentru ca să se înmulțiască darul?

2 Să nu fie. Noi care ne am lepădat de păcat, cum vom mai veui într'însul?

3 Sau nu cunoașteți că toți care am fost botezați în Christos Iisus, în moartea lui am fost botezați?

4 Deci înmormîntați am fost împreună cu dînsul prin botezul în moartea *lui*, pentru ca după cum Christos fu sculat dintre morți prin mărirea Tatălui, așa și noi să umblăm în înviere de viață.

5 Căci, dacă ne am făcut împreună părtași în asemănarea morții lui, vom fi și în aceea a învierii lui,

6 De oare ce cunoaștem aceasta, că omul nostru cel vechiu fu răstignit împreună cu dînsul, ca să fie desființat corpul păcatului, pentru ca noi să nu mai slujim păcatului;

7 Fiind că cine a murit este desvinovățit de păcat.

8 Dacă dar am murit împreună cu Christos, credem că vom și veui împreună cu dînsul,

9 Știind că Christos sculat fiind dintre morți nu mai moare; moartea nu mai are stăpînire peste el.

10 Căci ceea ce a murit, a murit o dată pentru totdeauna față de păcat; iar ceea ce veștește, față de Dumnezeu veștește.

11 Așa și voi socotiți vî pe voi înșivă că sînteți morți

față de păcat, dar vețuind față de Dumnezeu în Christos Iisus, *Domnul nostru*.

12 Deci să nu domniască păcatul în corpul vostru cel muritor, spre a 'l asculta în poftele lui,

13 Nici nu înfățișați păcatului membrele voastre *ca* arme de nedreptate, ci înfățișați vă pe voi înșivă lui Dumnezeu *ca* fiind vii dintre morți, și membrele voastre *în* *fățișați* *le* lui Dumnezeu *ca* arme ale îndreptăririi.

14 Căci păcatul nu va avea stăpânire peste voi; pentru că nu sunteți sub lege ci sub dar.

15 Deci ce *este*? Să pecătuim, pentru că nu suntem sub lege ci sub dar? Să nu fie.

16 Nu știți voi că cui vă înfățișați pe voi înșivă robi spre ascultare, robi sunteți ai aceuia de care ascultați, fie ai păcatului spre moarte, fie ai ascultării spre îndreptărire?

17 Dar mulțumită lui Dumnezeu că erați robi ai păcatului, și ați ascultat din inimă de al învățaturii isvod la care ați fost dați,

18 Scutiți fiind ânsă de păcat, ați fost făcuți robi pentru îndreptărire.

19 Omeneste vorbesc din principină de neputință a trupului vostru. Căci după cum ați înfățișat membrele voastre roabe necurătenii și fărădelegii spre fărădelege, astfel acum înfăți-

șați membrele voastre roabe îndreptăririi spre sântire.

20 Căci când erați robi ai păcatului, erați scutiți de îndreptărire.

21 Deci ce rod aveați atunci de la acelea de care acum vă rușinați? Pentru că sfârșitul acelora este moarte.

22 Acum dar scutiți fiind de păcat, și robi fiind făcuți lui Dumnezeu, aveți rodul vostru spre sântire, iar sfârșitul vieată vecinică.

23 Pentru că plata păcatului este moarte, iar darul lui Dumnezeu vieată vecinică în Christos Iisus, Domnul nostru.

CAP. 7.

Legea fiinul desființată trebuie să ne supunem lui Christos. Legea, sântă fiind, s'a desființat din pricina înjosirii oamenilor. Carnea luptă împotriva spiritului. Omul este rob al păcatului.

1 Sau nu știți, fraților, — căci cunoscătorilor de lege le vorbesc — că legea are stăpânire asupra omului pe cât timp este el în vieată?

2 Căci femeia măritată este legată prin lege de bărbatul ei în vieată; iar dacă va fi murit bărbatul, ea este desfăcută de legea *care o lega* cu bărbatul.

3 Deci dar în vieată fiind bărbatul ei se va numi adulteră, dacă se face *femea* altui

bărbat ; iar dacă va fi murit bărbatul ei, scutită este de lege spre a nu fi ea adulteră, fiind *femeie* altui bărbat.

4 Astfel, frați mei, și voi omorîți ați fost față de lege prin corpul lui Christos, spre a fi voi ai altuia, ai celui sculat dintre morți, pentru ca să aducem roade lui Dumnezeu.

5 Căci, când eram în carne, patimile păcatelor care sînt prin lege erau lucrătoare în membrele noastre, ca să aducă roade morții ;

6 Dar acum furăm desfăcuți de lege, morți fiind *față de aceea* în care eram ținuți cu silnicie, astfel că noi slujim în înnoirea spiritului și nu în vechimea literei.

7 Ce vom zice dar ? Este legea păcat ? Să nu fie. Dar păcatul nu 'l am cunoscut decât prin lege ; căci pofta n'o știam, dacă nu zicea legea : « nu pofti. »

8 Păcatul dar luând pornire prin poruncă lucră cu desevîrșire în mine ori ce poftă ; pentru că fără lege mort este păcatul.

9 Și eu eram altă dată viu fără lege ; dar când veni porunca, păcatul iar a învieat,

10 Și eu am murit și porunca care era spre vieță, aceasta 'mi se înmeri spre moarte ;

11 Căci păcatul luând pornire prin poruncă mă amăgi și printr'însa mă omorî.

12 Astfel dar legea *este* sântă, și porunca *este* sântă și dreaptă și bună.

13 Deci ce era bun 'mi a fost moarte ? Să nu fie ; ci păcatul 'mi a fost moarte, ca să se arate păcat *prin aceea* că prin ce era bun 'mi a pricinuit moarte, pentru ca păcatul să fie prin poruncă peste măsură păcătos.

14 Căci știm că legea este în sine spirituală ; iar eu sînt de carne, vîndut sub păcat.

15 Pentru că ce sîvîrșesc nu cunosc ; de oare ce nu ce voesc aceasta făptuesc ; ci ce urăsc aceasta fac.

16 Iar dacă nu ce voesc aceasta fac, zic împreună cu legea că ea este bună.

17 Acum dar nu măi sîvîrșesc eu aceasta, ci păcatul care locuște în mine.

18 Căci știu că ceva bun nu locuște în mine, adecă în carnea mea ; pentru că a voi este în mine, dar a lucra cu desevîrșire binele nu.

19 Căci nu fac binele pe care 'l voesc, ci răul pe care nu 'l voesc pe acesta 'l făptuesc.

20 Iar dacă ce nu voesc aceasta fac, nu măi sîvîrșesc eu aceasta, ci păcatul care locuște în mine.

21 Deci găsesc pentru mine, care voesc legea spre a face binele, că răul 'mi stă înainte.

22 Mă bucur ânsă împreună

cu-legea lui Dumnezeu potrivit omului d'înăuntru,

23 Dar văd în membrele mele o altfel de lege, luptându-se împotriva legii minții mele și robindu-mă pentru a a păcatului lege, care este în membrele mele.

24 Muncit om sunt eu ! Cine mă va scăpa de corpul acestei morți ?

25 Mulțumesc lui Dumnezeu prin Iisus Christos Domnul nostru. Deci dar eu însumi slujesc cu mintea legii lui Dumnezeu, iar cu carnea legii păcatului.

CAP. 8.

Carnea și legea, precum și spiritul dător de viață al lui Christos. Fii lui Dumnezeu sunt împreună moștenitori cu Christos. Făptura suspină. Spiritul mijlocește pentru cei sâni, Unirea celor aleși ai lui Dumnezeu cu Christos.

1 Nici o osîndire acum dar pentru cei care sunt în Iisus Christos, *cei care umblă nu potrivit cărnii, ci potrivit spiritului.*

2 Pentru că legea spiritului care duce la viață în Christos Iisus m'a scutit de legea păcatului și a morții.

3 Căci ceea ce era peste putință legii, întru cât era neputincioasă prin carne, Dumnezeu, trimițând pe însuși Fiul său în asemănare de carne

păcătoasă și pentru păcat, o-sîndi păcatul în carne,

4 Pentru ca hotărîrea legii să fie împlinită în noi, care nu umblăm potrivit cărnii ci potrivit spiritului.

5 Căci care sunt potrivit cărnii gîndesc cele ale cărnii, iar care sunt potrivit spiritului cele ale spiritului.

6 Pentru că gîndirea cărnii este moarte, iar gîndirea spiritului vieată și pace ;

7 De oare ce gîndirea cărnii este vrăjmașă împotriva lui Dumnezeu ; pentru că nu se supune legii lui Dumnezeu, căci nici nu poate.

8 Iar cei care sunt în carne nu pot să placă lui Dumnezeu.

9 Voi ânsă nu sînteți în carne ci în spirit, dacă într'adevăr locuște în voi spiritul lui Dumnezeu. Iar dacă cineva nu are spiritul lui Christos, acesta nu este al lui.

10 Și dacă Christos este în voi, corpul este mort față de păcat, iar spiritul este vieată față de îndreptățire.

11 Dacă dar spiritul celui care sculă pe Iisus dintre morți locuște în voi, cel care sculă pe Christos Iisus dintre morți va face vii, prin spiritul său care locuște în voi, și corpurile voastre muritoare.

12 Deci dar, fraților, da-torî sîntem nu cărnii, ca să vețuim potrivit cărnii.

13 Căci dacă vețuiți potrivit

cărnii, aveți să muriți; iar dacă în virtutea spiritului omorâți lucrările corpului, veți fi în viață.

14 Căci toți care sunt mănași de spiritul lui Dumnezeu, aceștia sunt fii ai lui Dumnezeu.

15 Pentru că nu primirăți spirit de robie iar spre temere, ci primirăți spirit de înfiare, în care strigăm: Abba, Tată.

16 Spiritul însuși mărturisește împreună cu spiritul nostru că suntem fii ai lui Dumnezeu.

17 Iar dacă *suntem* fii, și moștenitori *suntem*; moștenitori ai lui Dumnezeu și împreună moștenitori ai lui Christos, dacă într'adevăr suferim împreună cu dânsul ca să și fim măriți împreună cu el.

18 Căci socotesc că suferințele timpului d'acum nu sunt de acelaș preț față de mărirea ce are să fie descoperită pentru noi.

19 Pentru că dorul stăruitor al făpturei așteaptă cu nerăbdare descoperirea fiilor lui Dumnezeu.

20 Fiind că făptura fu pusă zădărnicii, nu de bună voe, ci pentru acela care o supuse pe temelul nădejdi.

21 Căci însuși făptura va fi scutită de robie stricăciunii, spre a fi stăpînă de sine a mării fiilor lui Dumnezeu.

22 Căci știm că toată făptura

suspînă și este în dureri pene acum.

23 Dar nu numai *toată făptura*, ci și noi, deși avem pîrga spiritului, și noi chiar suspînăm în noi înșine, așteptând cu nerăbdare înfiarea, răscumperarea corpului nostru.

24 Căci în nădejde am fost mântuiți; dar nădejde văzută nu este nădejde; căci cine nădăjduiește ceea ce vede?

25 Iar dacă nădăjduim ce nu vedem, așteptăm cu stăruință.

26 Astfel dar și spiritul vine în ajutor slăbiciunii noastre. Căci nu știm ce să cerem întru cât trebuie în rugăciunile noastre, dar acelaș spirit mijlocește pentru binele nostru prin suspinuri de nespus.

27 Iar cercetătorul inimilor știe care *este* gândirea spiritului, fiind că se roagă pentru sînți după cum voește Dumnezeu.

28 Știm că pentru cei care iubesc pe Dumnezeu orî ce lucrează spre bine împreună, ca pentru uni care sînt chemați potrivit unei puneri la cale.

29 Căci pe care 'i a cunoscut mai d'inainte, 'i a și rînduit mai d'inainte asemănați la față cu chipul Fiului său, pentru ca să fie El întîiînăscut între mulți frați;

30 Iar pe care 'i a rînduit mai d'inainte, pe aceștia 'i a și chemat; și pe care 'i a chemat, pe aceștia 'i a și îndrep-

tăjit; iar pe care 'i a îndreptăţit, pe aceştia 'i a şi mărit.

31 Ce vom zice dar faţă de acestea? Dacă Dumnezeu *este* pentru noi, cine *stă* împotriva noastră?

32 Care într'adevăr nu cruţă pe ênsuşi Fiul său, ci îl dete pentru noi toţi, cum nu ne va dărui şi împreună cu dânsul toate?

33 Cine va ridica învinuire împotriva aleşilor lui Dumnezeu? Dumnezeu este îndreptăţitor;

34 Cine este osînditor? Christos Iisus care muri, dar mai virtos care fu sculat dintre morţi, care este de a dreapta lui Dumnezeu, care şi mijloceşte pentru noi?

35 Cine ne va despărţi de iubirea lui Christos? Suferinţă sau strimtorare sau urmărire sau foamete sau golătate sau primejdie sau spadă?

36 După cum este scris că «Pentru tine sîntem omorîţi toată ziua,

Socotiţi am fost ca oi de înjunghere.»

37 Dar în toate acestea mai mult biruim prin cel care ne iubi pe noi.

38 Căci sînt încredinţat că nici moarte nici viaţă, nici ângerî nici stăpîniri, nici ce este acum nici ce va fi, nici puterî

39 Nici înălţime nici adîncime nici vre o altfel de făptură nu va putea să ne des-

parţă de iubirea lui Dumnezeu ceeste în Christos Iisus Domnul nostru.

CAP. 9.

Făgăduinţa lui Dumnezeu este nestrămutată. Adevăraţi urmaşi ai lui Abrahă. Darul lui Dumnezeu. Iacob şi Esau, Moise şi Farao. Irofeşi despre alegerea neamurilor.

1 Adevăr zic în Christos, nu mint, ştiinţa de mine ênsumî dovedindu 'mi împreună cu mine în spiritul sânt,

2 Că mare întristare am şi neîncetată durere în inimamea.

3 Căci aş dori să fiu eu ênsumî anatema de la Christos pentru fraţi mei, rudele mele după trup,

4 Ca uni care sînt Israeliţi, care au înfiarea şi mărirea şi aşezămintele şi darea legii şi slujba dumnezească şi făgăduinţele,

5 Care au părinţi, şi din care *este* după trup Christosul, care este peste toate Dumnezeu binecuvîntat în veci. Amin.

6 Dar nu *vorbesc* de felul cum a căzut cuvîntul lui Dumnezeu. Căci nu toţi care sînt din Israel sînt Israeliţi;

7 Şi nu pentru că sînt urmaşi lui Abrahă, *sînt* toţi fii, ci: «în Isaak 'ţi se va numi urmaş»;

8 Adecă, nu fii din trup sînt fii ai lui Dumnezeu, ci fii din

făgăduință sunt socotiți drept urmași.

9 Căci cuvîntul făgăduinței este: «pe timpul acesta voi veni și Sara va avea fiu.»

10 Dar nu numai *Sara* *avu cuvînt dumnezeesc*, ci și Rebecca avînd pat de la unul, de la Isaac părintele nostru,

11—Căci deși nu erau încă născuți *copii* și nu făptuiră ceva bine sau rău, pentru ca găsirea cu cale a lui Dumnezeu să rămîie potrivit alegerii, nu din fapte ci de la cel care cheamă —,

12 'I sî zise că «cel mare va sluji celui mic ;»

13 După cum este scris: «pe Iacob 'l am iubit, iar pe Esau 'l am urît.»

14 Ce vom zice dar? Nu cumva este nedreptate la Dumnezeu? Să nu fie.

15 Căci zice lui Moise: «voi milui pe orî cine miluesc, și mî voi îndura de orî-cine mî îndur.»

16 Deci dar nu *este* de la cel care voește nici de la cel care alcargă, ci de la Dumnezeu care miluește.

17 Căci scriptura zice lui Farao că: «pentru aceasta chiar te am deșteptat, ca să arăt în tine puterea mea, și ca să fie dat în știre numele meu în tot pămîntul.»

18 Deci dar pe cine voește *îl* miluește, iar pe cine voește *îl* învîrtoșază.

19 Dar 'mi vei zice: pentru ce sî mai plînge? Căci hotărîrii lui cine sî împotrivește?

20 Negreșit, omule, tu cine ești care răspunzi împotriva lui Dumnezeu? «Nucumva va zice plăsmuitura către plăsmuitor»: pentru ce m'ai făcut astfel?

21 Sau nu are olarul putere peste lutul lui, ca din aceeași frămîntătură să facă un vas spre cinste, iar altul spre necinste?

22 Cum dar, dacă Dumnezeu voind să 'și arate mîniea și să 'și facă cunoscut puterea îngădui în multă îndelungă răbdare vase de mînie întocmite spre peire,

23 Și ca să facă cunoscut bogăția măreții lui peste vase de milă pe care mai d'inainte le a gătit spre mîrire?

24 *Astfel fiind noi*, ne și chemă nu numai dintre Iudei ci și dintre neamuri,

25 După cum zice și Osea: «Voi numi pe care nu este poporul meu poporul meu,

Și pe care nu este iubită iubită,

26 Și va fi în locul unde li sî zise:

Voi nu sînteți poporul meu, Acolo vor fi numiți fii ai viului Dumnezeu.»

27 Iar Isaia strigă despre Israel: «daca numărul fiilor lui Israel ar fi ca nisipul mă-

rii, rămășița *numai* se va mântui.

28 Căci el va aduce la îndeplinire și scurt va alcătui judecată *în dreptate*; pentru că Domnul va face judecată *scurt alcătuită* pe pământ.

29 Și după cum a zis mai înainte Isaia:

«Dacă Domnul Sabaoth nu ne ar fi lăsat o sămînță,

Ca Sodoma am fi fost și ea Gomora am fi fost asemănați.»

30 Ce vom zice dar? Că neamuri care nu aleargă după îndreptățire apucară îndreptățirea, și îndreptățirea care este din credință;

31 Iar Israel alergând după legea îndreptățirii nu ajunse la lege *dătătoare* de îndreptățire.

32 Pentru ce? Pentru că *alergarea fu* nu din credință, ci după cum *este* din lucruri *ale legii*; căci «se loviră de peatra poticnirii,»

33 După cum este scris:

Iată eu pun în Sion peatră de poticnire și stâncă de smin-teală,

Și cine crede într'ênsul nu va fi rușinat.»

CAP. 10.

Îndreptățirea din credință față cu îndreptățirea din lege. Profetii despre Iudei și neamuri.

1 Fraților, bunăvoința inimii mele și cererea către Dumnezeu *sunt* pentru dênși spre mântuire.

2 Căci le mărturisesc că au rîvnă pentru Dumnezeu, dar nu potrivit unei depline înțelegeri;

3 Pentru că necunoscînd îndreptățirea de la Dumnezeu și căutînd să statorniciască a lor îndreptățire, nu s'au supus îndreptățirii de la Dumnezeu.

4 Căci sfîrșit al legii este Christos spre îndreptățire ori cui care crede.

5 Căci Moise scrie despre îndreptățirea care este din lege, că «omul care va fi făcut acele *rîndueli* viu va fi printr'ênsa.»

6 Iar *despre* îndreptățirea din credință astfel zice: nu zice în inima ta: «cine se va sui în cer?» — aceasta înseamnă a aduce jos pe Christos; —

7 Sau ori cine se va pogori în abis?» — aceasta înseamnă a scoate afară pe Christos dintre morți. —

8 Dar ce zice? «Aproape de tine este cuvîntul, în gura ta și în inima ta; adecă cuvîntul credinței pe care 'l predicăm.

9 Pentru cădaca vei fi măr-

turisit cu gura ta pe Domnul Iisus, și vei fi crezut în inima ta că Dumnezeu 'l a sculat dintre morți, vei fi mântuit ;

10 Căci cu inima se crede spre îndreptățire, iar cu gura se mărturisește spre mântuire.

11 Pentru că scriptura zice: «orî cine care crede într'ensul nu va fi rușinat.»

12 Căci nu este deosibire de Iudeu și Elen ; fiind că el este Domn al tuturor, bogat fiind pentru toți care 'l cheamă.

13 «Pentru că orî cine care va fi chemat numele Domnului mântuit va fi»

14 Dar cum să cheme pe acela în care nu crezură ?

Și cum să crează în acela despre care nu auziră ?

Și cum să auză fără predicator ?

15 Și cum să predice dacă nu vor fi trimis ? După cum este scris : «cât de frumoase sunt picioarele celor care binevestesc pace, celor care binevestesc cele bune.»

16 Dar nu toți s'au supuseră evangheliei. Căci Isaia zice : «Doamne, cine crezu la cele auzite de la noi ?»

17 Deci credința vine din cele auzite, iar cele auzite prin cuvîntul lui Christos.

18 Dar întreb, oare nu auziră ei ? Negreșit :

Peste tot pămîntul eși glasul lor.

Și la marginile lumii rosturile lor.

19 Dar întreb, oare nu cunosc Israel ? Moise cel d'întîu zice :

«Eu vă voi întărita asupra unui nepopor,

Asupra unui popor neînțelegetor vă voi așta la mînie.»

20 Iar Isaia îndrăznește și zice :

«Aflat am fost pentru cei care nu mă caută,

Cunoscut m'am făcut celor care nu întrebă de mine.»

21 Și către Israel zice : «toată zioa întinsei mîinile mele către un popor neascultător și împotrivitor cu vorba.»

CAP. 11.

O parte de Iudei sînt aleși, iar o parte respinși. Necredința Iudeilor este mîntuirea neamurilor. Tot Israelul va fi mîntuit o dată.

1 Deci întreb, «oare înlătură Dumnezeu pe poporul său ?» Să nu fie. Căci și eu sînt Israelit, din neamul lui Abraam, din seminția lui Beniamin.

2 «Dumnezeu nu înlătură pe poporul său» pe care îl cunosc mai d'înainte. Sau nu știți ce spune scriptura unde vă vorbește de Elie, cum se plînge el lui Dumnezeu împotriva lui Israel ?

3 Zicînd : «Doamne, pe pro-

feți tăi 'i omoriră, altarele tale din temelie le răsturnară, și eu am rămas singur și caută sufletul meu.»

4 Dar ce 'i zice răspunsul dumnezeesc? «Mi am lăsat șapte mii de bărbați, ca uni care nu 'și plecară genuchiu lui Baal.»

5 Decî astfel și în timpul de acum a fost o rămășiță potrivit unei alegeri din dar;

6 Iar dacă este din dar, nu mai este din lucruri; altfel darul nu s'ar mai face dar. Și *dacă este din lucruri, nu mai este dar; altfel lucrul nu mai este lucru.*

7 Decî ce este? Israel nu dobîndi aceea ce caută cu stăruință, iar cei aleși dobîndiră; și ceilalți fură învîrtoșați,

8 După cum este scris: «Dumnezeu, ochi ca să nu vază și urechi ca să nu auză pînă în zioa de azi.»

9 Și David zice:

«Facă se masa lor spre laț și spre vîinare,

Și spre pîdică și *astfel* spre răsplată lor,

10 Intunece se ochi lor ca să nu vază,

Și încovoae pururea spina-re lor.»

11 Decî întreb, oare nu s'ar poticniră ca să cază? Să nu fie. Ci prin greșala lor *s'ar făcut* mîntuirea pentru neamuri, ca să 'i facă pe dînși rîmnitori.

12 Dacă dar greșala lor *fu o* bogăție a lumii și căderea lor o bogăție a neamurilor, cu cît mai vîrtos întreg numărul lor?

13 Voce neamurilor *vă vorbesc*. Decî întru cît sînt eu al neamurilor apostol 'mi laud slujba mea,

14 Poate cumva voi face rîmnitori pe ai mei, și voi scăpa pe uni dintr'ênși.

15 Căci dacă înlăturarea lor este a lumii împăcare, *ce va fi* adăogirea lor dacă nu vieața dintre morți?

16 Iar dacă pîrga este sîntă și frămîntătura *este sîntă*; și dacă rădăcina este sîntă, și ramurile *sînt sînte*.

17 Și dacă unele dintre ramuri fură rupte, tu ânsă, deși maslin sîlbatic fiind, ai fost altoit într'ênsele și te ai făcut împreună părtaș al rădăcinei și al sucului maslinului,

18 Nu te mândri față de ramuri; iar dacă te mîndrești, nu tu ții rădăcina ci rădăcina pe tine.

19 Dar vei zice: ramuri fură rupte pentru ca eu să fiu altoit.

20 Bine; din pricina necredinței fură rupte, iar tu prin credință stai. Nu fii cu gândul pe sus, ci teme te.

21 Căci dacă Dumnezeu nu cruță ramurile firești, nici pe tine nu te va cruța.

22 Decî vezi bunătate și asprime de la Dumnezeu; aspri-

me către cei care căzură, iar către tine bunătate de la Dumnezeu, dacă vei fi stăruit în bunătatea lui, altfel și tu vei fi tăeat.

23 Și aceia dar, dacă nu vor fi stăruit în necredință, vor fi altoiți; căci puternic este Dumnezeu să 'i altoiască iarăș.

24 Căci dacă tu ai fost tăeat din firescul maslin sëlbatice și împotriva firii ai fost altoit în maslin bun, cu atât mai virtos aceștia, care sînt firești, vor fi altoiți în al lor maslin.

25 Căci nu voesc, fraților, ca voi să nu cunoașteți taina aceasta, pentru ca să nu fiți înțelepți după a voastră găsire cu cale, că înviroșare a fost în parte pentru Israel pênă ce va fi intrat întreg numărul neamurilor.

26 Și astfel tot Israelul va fi mântuit, după cum este scris: «Veni va din Sion Mântuitorul,

Înlătura va necucernicii de la Iacob.

27 Și acesta este așezămîntul *șit* de lamine pentru dênși,

Când voi fi înlăturat păcatele lor.»

28 Negreșit după evanghelie sînt urîți *de Dumnezeu* pentru voi, dar după alegere sînt iubiți pentru părinți lor;

29 Căci fără părere de rău sînt darurile și chemarea lui Dumnezeu.

30 Pentru că după cum și

voi n'ați ascultat altă dată de Dumnezeu, iar acum ați fost miluiți prin neascultarea lor,

31 Astfel și aceștia n'au ascultat acum, ca prin mila voastră să fie și dênși miluiți.

32 Căci Dumnezeu închise împreună pe toți spre neascultare, pentru ca pe toți să 'i miluiască.

33 O, adîncime a bogății și a înțelepciunii și a cunoștinței lui Dumnezeu; cât de neprimitoare de cercetare sînt judecățile lui și cât de neprimitoare de urmare căile lui.

34 Pentru că «cine a cunoscut gândul Domnului? Sau cine s'a făcut sfetnicul lui?

35 Sau cine 'i a dat întîiu lui, și 'i se va da înapoi?»

36 Că toate sînt dintr'ênsul și printr'ênsul și pentru dênșul; *Lui* fie mărire în veci. Amin.

CAP. 12.

Indemnuri la sântenie. Intrebuințarea folositoare a deosebitelor daruri

1 Vê îndemn dar, fraților, prin îndurările lui Dumnezeu, ca să înfățișați corpurile voastre ca o jertfă vie, sântă, bineplăcută lui Dumnezeu, închinăciunea voastră cuvenită gîndirii.

2 Și să nu fiți în asemănare cu veacul acesta, ci să vê schimbați prin înnoirea minții *voastre*,

pentru ca să cercetați voi care este voea lui Dumnezeu, binele și bineplăcutul și desăvârșitul.

3 Căci în puterea darului care 'mi este dat mie zic ori cui care este între voi, să nu fie cu gând mai pe sus decât ceea ce trebuie să gândiască, ci să gândiască ca să fie întreg la minte, Dumnezeu a împărțit fie căruia după măsură de credință.

4 Pentru că după cum intr'un singur corp avem multe membre, și membrele toate nu au aceeași lucrare,

5 Astfel noi cei mulți un singur corp suntem în Christos, iar câte unul suntem membri uni pentru alți.

6 Având însă deosibite daruri potrivit darului care ne a fost dat noă; fie profeție după măsura credinței, *să profetizăm*;

7 Fie diaconie, în diaconie *să fim*; fie că este învățător, în învățătură *să fie*;

8 Fie că este îndemnător, în îndemnare *să fie*; cel care împărtășește cu firească nevinovăție *să împărtășască*; cel care este rinduit mai mare, cu sirguință *să fie*; cel care miluște, cu blindețe *să miluiască*.

9 Iubirea *să fie* fără fățarie. Uriți răul, lipiți vă de bine;

10 În iubirea frățască uni către alți fiți cu iubire firească în cinste fiți călăuză uni altora,

11 În sirguință nepregetă-

tori, fiți ferbinți cu spiritul, slujiți Domnului.

12 În puterea nădejdi bucurați vă, în suferință fiți statornici, în rugăciune fiți stăruitori cu răbdare,

13 La trebuințele sânilor faceți vă părtași, grăbiți vă cu ospitalitatea.

14 Binecuvîțați pe cei care vă urmăresc; binecuvîțați și nu blestemați.

15 Să vă bucurați cu cei care se bucură, să plângeți cu cei care plâng.

16 Gândiți aceeași uni pentru alți; nu gândiți la cele înalte, ci lăsați vă a fi duși de cele snerite; nu vă faceți înțelepți după a voastră găsimă cu cale.

17 Nu resplătiți nimenui rău pentru rău; purtați grijă de cele bune înaintea tuturor oamenilor,

18 Dacă este cu puțință, întru cât vă privește, trăiți în pace cu toți oamenii;

19 Nu vă răsbunați voi înșivă, iubiților, ci dați loc mâinii; căci scris este: «a mea este răsbunarea, eu voi resplăti, zice Domnul.

20 Ci dacă va fi flămînzit vrăjmașul tău, dă 'i de mâncare; dacă va fi însetat, dă 'i să bea; căci făcînd aceasta cărbuni de foc vei grămădi pe capul lui.»

21 Nu fii biruit de către rău, ci biruește răul prin bine.

CAP. 13.

Supunerea față de stăpîniri. Cu iubire trebuie să dăm fie căruia ce este al său.

1 Ori ce suflet fie supus înaltelor stăpîniri. Căci nu este stăpînire decât de la Dumnezeu, iar care sînt de Dumnezeu sînt rînduite.

2 Astfel cine nu este supus stăpînirii se împotrivește întocmirii lui Dumnezeu; iar cei care se împotrivesc vor lua osîndă pentru dênși însile.

3 Pentru că cei mari nu sînt o teamă pentru fapta bună ci pentru rău. Voești dar să nu te temi de stăpînire? Fă binele, și vei avea laudă de la dînsa.

4 Căci este slujitoarea lui Dumnezeu spre bine ție; iar dacă vei fi făcut răul, teme te; pentru că nu fără cuvînt poartă spada; căci este slujitoarea lui Dumnezeu, rîsbunătoare în privința mîinii pentru cel care făptuește răul.

5 De aceea trebuință este ca să fiți supuși, nu numai din pricina mîinii, ci și pentru a voastră știință de sinevă.

6 Căci pentru aceasta plătiți și dări; căci ei sînt slujitori ai lui Dumnezeu, pentru aceasta chiar sînt stăruitori.

7 Dați tuturor datoriile, celui care cere darea, *dați* darea, celui care cere vama,

vama, celui care cere teama, teama, celui care cere cinstea, cinstea.

8 Nu datoriți nimenui nimic, decât numai a vă iubi uni pe alți; căci cine iubește pe un altul a împlinit legea.

9 Căci: «nu sêvirși adulter, nu omori, nu fura, *nu mărturisi strâmb*, nu pofti,» și ori ce altă poruncă, în acest cuvînt este coprinsă, în: «iubește pe aproapele tîu ca pe tine însuși.»

10 Iubirea pentru aproapele nu sêvirșaste rău; decî coprinsul legii este iubirea.

11 Și aceasta fiind că știți timpul cuvenit, că acum *este* ceasul ca voi să fiți deșteptați din somn; căci acum mîntuirea este mai aproape de noi decît cînd am crezut.

12 Noaptea a înaintat, zioa s'a apropiat. Să lepădăm dar lucrurile întunerecului, să îmbrăcăm armele luminii.

13 Să umblăm cuviincios ca în timpul zilei, nu în ospețe desfătătoare și beții, nu în culcări rușinoase și desfrînări, nu în ceartă și rîmnire;

14 Ci luați îmbrăcăminte pe Domnul Iisus Christos, și nu purtați grijă de trupul vostru spre poște.

CAP. 14.

Cruțare pentru cei slabi în credință. Sminteala trebuie înlăturată în mâncare și în ținerea zilelor. Christos este judecător. Fie care să urmeze după credința sa.

1 Iar pe cel slab în credință luați 'l la voi, nu spre lămurirea gândurilor.

2 Unul are încredere să mănânce de toate, dar cel slab mănâncă legume.

3 Cine mănâncă să nu desprețuiască pe care nu mănâncă; iar cine nu mănâncă să nu judece pe care mănâncă; căci Dumnezeu 'l a luat la sine.

4 Tu cine ești care judeci slugă streină? Față de Domnul său numai stă sau cade; dar va sta, pentru că Domnul are putere ca să 'l facă să stea.

5 Unul alege o zi față de altă zi, iar altul alege orî ce zi. Orî cine fie pe deplin încredințat în al său cuget.

6 Cine ține zioa pentru Domnul o ține; și cine nu ține zioa pentru Domnul nu o ține; cine mănâncă pentru Domnul mănâncă, căci mulțumește lui Dumnezeu; și cine nu mănâncă pentru Domnul nu mănâncă, și mulțumește lui Dumnezeu.

7 Pentru că nimenea dintre noi nu veșuește pentru sine, și nimenea nu moare pentru sine.

8 Căci și dacă vețuim pentru Domnul vețuim, și dacă murim pentru Domnul murim. Deci și dacă vețuim și dacă murim, ai Domnului suntem.

9 Căci pentru aceasta a murit și a învieat Christos, ca să aibă stăpînire și peste morți și peste vii.

10 Tu dar pentru ce judeci pe fratele tău? Sau și tu pentru ce desprețuești pe fratele tău? Căci toți ne vom înfățișa înaintea scaunului de judecător al lui Dumnezeu.

11 Pentru că scris este: «viu sînt eu, zice Domnul, că mie 'mi se va pleca orî ce genuchin, și orî ce limbă va lăuda pe Dumnezeu.»

12 Deci dar fie care dintre noi va da pentru sine cuvînt lui Dumnezeu.

13 Deci să nu mai judecăm uni pe alți; ci aceasta judecați mai vîrtos, ca să nu dați fratelui cuvînt de poticneală sau sminteală.

14 Știu și sînt încredințat în Domnul Iisus, că nimic nu este spurcat prin sine însuși, decât numai pentru cel care gîndește că este ceva spurcat, pentru acela spurcat este.

15 Căci dacă fratele tău se mîhnește din pricina mîncării, nu mai umbli potrivit iubirii. Nu perde din pricina mîncării tale pe acela pentru care a murit Christos.

16 Deci să nu fie defăimat binele vostru.

17 Căci împărăția lui Dumnezeu nu este mâncare și băutură, ci îndreptățire și pace și bucurie în spirit sânt;

18 Pentru că cine potrivit aceștia slujește lui Christos, este bineplăcut lui Dumnezeu, și cercat pentru oameni.

19 Deci dar să urmărim cele ale păcii și cele ale întăririi între noi înșine.

20 Nu dărîma din pricina mîncării lucrul lui Dumnezeu. Tot este curat; dar rău este pentru omul care mîncă prin poticneală.

21 Bine este a nu mânca carne, nici a bea vin, nici a face *ceva* de care se poticnește fratele tău sau s'îmîntește sau slăbește.

22 Tu ai bi înaintea lui Dumnezeu credința, pe care o ai după tine însuși. Fericit cine nu se judecă pe sine însuși în ceea ce încuviințează;

23 Iar cine șovăește dacă va fi mâncat, osîndit este, pentru că nu din credință *a mîncat*; și tot ce nu este din credință păcat este.

CAP. 15.

Trebue să ne silim a ne întări uni pe alți. Toți să slujim lui Dumnezeu. Dorința lui Pavel ca să vadă pe Romani. Mergerea lui la Ierusalem cu ce s'a strîns în Macedonia și Achaia.

1 Și datorî sîntem noi cei

tari ca să îngăduim slăbiciunile celor neputincioși, și să nu ne plăcem noî înșine.

2 Fie care dintre noi să placă aproapelui său spre bine pentru întărire;

3 Căci și Christos nu a plăcut sieși însuși, ci după cum este scris: «mustrările celor care te mustră pe tine căzură asupra mea.»

4 Pentru că toate care fură scrise mai 'nainte, spre învățătura noastră fură scrise, ca prin stăruința și prin mîngăierea scripturilor să avem nădejdea noastră.

5 Iar Dumnezeu stăruinței și al mîngăerii să vă dea ca să gîndiți aceeași uni în alți după *voca lui* Christos Iisus,

6 Pentru ca într'una cu o gură să măriți pe Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Christos.

7 De aceea luați la voi uni pe alți, după cum și Christos vă luă la sine spre mărirea lui Dumnezeu.

8 Căci zic că Christos s'a făcut slujitor al tăerii împrejur pentru credincioșia lui Dumnezeu, ca să întăriască făgăduințele *date* părinților.

9 Iar neamurile pentru milă să măriască pe Dumnezeu după cum este scris:

«Pentru aceasta te voi lăuda între neamuri,

Și voi cânta numele tău.»

10 Și iar zice *scriptura*:

«Veseliți vă, neamurilor, cu poporul său,»

11 Și iar:

«Lăudați, toate neamurile, pe Domnul,

Și să 'l măriască pe el toate popoarele.»

12 Și iar Isaia zice:

«Va fi rădăcina lui Iesei

Și cel care se ridică să domniască peste neamuri,

Intr'ensul neamuri vor nădăjdui.»

13 Iar Dumnezeuul nădejdi să vă umple de orî ce bucurie și de pace în credință, ca să prisosiți voi în nădejde în puterea spiritului sânt.

14 Dar sînt încredințat, frați mei, și eu însumi despre voi, că și voi ênșivê sînteți plin de inimă bună, umpluți cu orî ce cunoștință, în stare ca să vă înțelepțiți și uni pe alți.

15 V'am scris ênsê mai cu îndrăsneală în unele părți, ca unul care vă aduc iarăș aminte pentru darul care 'mi este dat de la Dumnazeu

16 Ca să fiu eu slujitor rînduit al lui Christos Iisus pentru neamuri, slujind preoțește evanghelia lui Dumnezeu, pentru ca jertfa neamurilor să se facă bineprimită, sântită în spiritul sânt.

17 Deci am laudă în Christos Iisus, pentru cele ce sînt către Dumnezeu;

18 Căci nu voi îndrăsni să vorbesc ceva ce n'a sêvîrșit Christos prin mine, prin cuvînt și faptă, spre supunerea neamurilor,

19 În putere de semne și minuni, în puterea spiritului sânt, încât de la Ierusalem și împrejur pênê în Iliria am îndeplinit evanghelia lui Christos;

20 Căutând ênsê cîntea mea astfel ca să binevestesc nu unde fu numit Christos, ca să nu clădesc pe temelie streină,

21 Ci după cum este scris:

«Vor vedea cei cărora nu li s'a vestit despre dênsul,

Și cei care nu vor fi auzit vor înțelege.»

22 De aceea am și fost oprit în cea mai mare parte ca să vin la voi;

23 Dar acum ne mai avênd loc în aceste ținuturi, și de mulți ani avênd dorința să vin la voi,

24 Îndată ce plec în Spania voi veni la voi; pentru că nădêjduesc trecênd să vă vêd și să fiu însoțit de voi acolo, dacă mai 'ntêiu voi fi fost în parte îndestulat de voi.

25 Acum mă duc la Ierusalem slujind sântilor.

26 Căci Macedonia și Achaia au binevoit să facă o împărțășire la săraci sântilor, care sînt în Ierusalem.

27 Au binevoit înadins, și datorî sînt ei lor; pentru că

daca neamurile au avut împărtaşire de cele spirituale ale lor, datoriază să le slujiască și în cele firești.

28 Deci după ce voi fi săvârșit aceasta și voi fi încredințat lor acest rod, voi pleca pe la voi în Spania;

29 Și știu că venind la voi, voi veni cu aceea cu ce este plină binecuvîntarea lui Christos.

30 Vă îndemn dar, fraților, prin Domnul nostru Iisus Christos și prin iubirea spiritului să luptați împreună cu mine în rugăcînnile voastre pentru mine către Dumnezeu,

31 Ca să fiu scăpat de neascultători din Iudea și slujirea mea rînduită pentru Ierusalem să se facă bineprimită sântilor;

32 Pentru ca, după ce voi fi venit în bucurie la voi prin voea lui Dumnezeu, să mă liniștesc împreună cu voi.

33 Iar Dumnezeuul păcii cu voi toți. Amin.

CAP. 16.

Pavel face cunoscut pe Febe. Filurite îmbrățișări trimise la cei din Roma. Ferirea de desbindări. Doxologie.

1 Vă fac cunoscut pe Febe, sora noastră, fiind slujitoare a bisericii care este în Chenchre,

2 Ca să o primiți în Domnul după cum se cuvine pen-

tru sânti și să o ajutați în lucrul în care are trebuință de voi; căci și dînsa a fost îngrijitoare pentru mulți și chiar pentru mine.

3 Imbrățișați pe Prisca și pe Acuila împreună lucrători mei în Christos Iisus,

4 Ca uni care pentru sufletul meu au pus jos gâtul lor ênsuși, căroră nu numai eu le mulțumesc ci și toate bisericile neamurilor,

5 Urați și bisericii care este în casa lor. Imbrățișați pe Epenet iubitul meu, care este pîrga Asii pentru Christos.

6 Imbrățișați pe Mariam, ca una care se osteni mult pentru voi.

7 Imbrățișați pe Andronic și Iunian rudele mele și prinși împreună cu mine, ca uni care sînt însemnați între apostoli, și care mai 'nainte de mine au fost în Christos.

8 Imbrățișați pe Ampliat iubitul meu în Domnul.

9 Imbrățișați pe Urban împreună lucrătorul nostru în Christos și pe Stachi iubitul meu.

10 Imbrățișați pe Apelle cel cercat în Christos. Imbrățișați pe cei care sînt dintre ai lui Aristobol,

11 Imbrățișați pe Erodion ruda mea. Imbrățișați pe cei care sînt dintre ai lui Narcis, care sînt în Domnul.

12 Imbrățișați pe Trifena și

pe Trifosa care s'au ostenit în Domnul. Imbrățișați pe Persida iubita, ca una care mult s'a ostenit în Domnul.

13 Imbrățișați pe Rufu alesul în Domnul și pe muma lui și a mea.

14 Imbrățișați pe Asincrit, pe Flegonte, pe Erme, pe Patrova, pe Erma și pe frați care sunt împreună cu dênși.

15 Imbrățișați pe Filolog și pe Iulia, pe Nerea și pe sora lui, și pe Olimpan, și pe toți sânti care sunt împreună cu dênși.

16 Imbrățișați v  uni pe alți în sărutare s nt . V  imbrățișază bisericele toate ale lui Christos.

17 V  îndemn, fraților, să fiți cu luare aminte asupra acelor care fac desbinări și sminteli împotriva  nv ț turei pe care ați învățat o, și abateți vă de la d nși.

18 Pentru că uni ca aceștia nu slujesc Domnului nostru *Iisus Christos* ci p ntecelui lor  nsuși, și prin vorbire bună și cuvinte bine puse amăgesc inimile celor fără r utate.

19 Ascultarea voastră însă a ajuns la toți; de aceea mă bucur de voi, și voesc ca voi

să fiți înțelepți față de bine, și curați față de r u.

20 Iar Dumnezeuul păcii va sdrobi îndată pe satana sub picioarele voastre.

Darul Domnului nostru *Iisus Christos* cu voi.

21 Vă imbrățișază Timoteu lucrătorul împreună cu mine, și Luciu și Iason și Sopatru rudele mele.

22 V  imbr țișez în Domnul, eu Terțiu care am scris epistola.

23 V  imbrățișază Gaiu osp t torul meu și al bisericei întregi. V  imbrățișază Erastu economul orașului și Quartu fratele.

24 *Darul Domnului nostru Iisus Christos cu voi toți. Amin.*

25 Iar celui care poate să vă întăriască pe voi pentru evangheliea mea și predicarea lui *Iisus Christos*, pentru descoperirea t inei tăcute în vecuri vecinice,

26 Dar acum făcută cunoscut prin scripturi profetice după r nduiala vecinicului Dumnezeu, adusă la cunoștință între neamuri spre ascultarea credinței,

27 Lui, prin *Iisus Christos*, unicului înțeleptului Dumnezeu mărire *fie*  n veci. Amin

ÎNTEIA EPISTOLĂ

CĂTRE

CORINTENI

CAP. 1

Mulțumiri aduse Corintenilor pentru credința lor. Desbinările trebuiesc înlăturate. Mântuirea ce vine de la Christos nu se întemeează pe înțelepciune omenească.

1 Pavel chemat apostol al lui Christos Iisus prin voința lui Dumnezeu și Sostene fratele

2 Bisericii lui Dumnezeu celei care este în Corint, sântiților în Christos Iisus, chemați sânti, tuturor care în orî ce loc al lor și al nostru cheamă numele Domnului nostru Iisus Christos.

3 Dar voe și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru și Domnul Iisus Christos.

4 Mulțumesc Dumnezeului meu totdeauna pentru voi în puterea darului lui Dumnezeu, care fu dat voe în Christos Iisus,

5 Că în orî ce ați fost îmbogățit într'ensul, în orî ce cuvîntare și în orî ce cunoștință,

6 După cum mărturisirea lui Christos fu întărită în voi,

7 Astfel că voi nu sînteți rămași pe urmă în nici un dar, așteptând cu stăruință descoperirea Domnului nostru Iisus Christos,

8 Care și vă va întări pe voi pînă la sfîrșit ca să fiți neînviniți în ziua Domnului nostru Iisus Christos.

9 Credincios este Dumnezeu prin care ați fost chemați la împărțirea cu Fiul său Iisus Christos, Domnul nostru.

10 Vă îndemn, fraților, prin numele Domnului nostru Iisus Christos, ca toți să ziceți aceeași și să nu fie între voi desbinări, dar să fiți învoiți în acelaș gînd și în aceeaș părere.

11 Pentru că despre voi, frați mei, 'mi s'a făcut cunoscut de către cei ai Chloei, că între voi sînt priciri.

12 Și zic aceasta, pentru că

fie care dintre voi zice: eu sînt al lui Pavel, și eu al lui Apoline, și eu al lui Chefa, și eu al lui Christos.

13 Impărțit este Christos! Nu cumva Pavel fu răstignit pentru voi? Sau în numele lui Pavel ați fost botezați?

14 Mulțumesc lui Dumnezeu că pe nici unul dintre voi n'am botezat decât numai pe Crispu și pe Gaiu,

15 Ca să nu zică cineva că ați fost botezați în numele meu.

16 Am mai botezat și casa lui Stefana; afară de aceștia nu știu dacă am botezat pe vre un altul.

17 Căci Christos nu m'a trimis să botez ci să binevestesc, nu în înțelepciunea cuvîntului, pentru ca să nu fie golită crucea lui Christos.

18 Căci cuvîntul crucii este nemîntoșie celor peritori, iar noi care avem să fim mîntuiți este puterea lui Dumnezeu.

19 Căci scris este:

«Perde voi înțelepciunea înțelepților,

Și nimici voi priceperea celor cumiți.»

20 Unde este înțeleptul? Unde este cărturarul? Unde este priciuitorul veacului acestuia? Nu făcu Dumnezeu nemîntoasă înțelepciunea lumii?

21 Căci, de oare ce în înțelepciunea lui Dumnezeu lumea nu cunosc pe Dumnezeu prin înțelepciunea ei, binevoi Dum-

nezeu prin nemîntoșia predicei să mîntuiască pe cei care cred.

22 De oare ce și Iudei semne cer și Eleni înțelepciune caută,

23 Noi predicăm pe Christos răstignit, pentru Iudei smin-teală, iar pentru neamuri nemîntoșie.

24 Dar pentru cei chemați ênsăși, atît Iudei cît și Eleni, *predicăm* pe Christos puterea lui Dumnezeu și înțelepciunea lui Dumnezeu;

25 Că ce este nemîntos al lui Dumnezeu este mai înțelept decît oameni, și ce este slab al lui Dumnezeu este mai tare decît oameni.

26 Vedeți dar chemarea voastră, fraților, că nu mulți *sînt* înțelepți după carne, nu mulți *sînt* puternici, nu mulți *sînt* de neam strălucit;

27 Ci pe cele nemîntoase ale lumii 'și le alese Dumnezeu ca să dea de rușine pe înțelepți, și pe cele slabe ale lumii 'și le alese Dumnezeu, ca să dea de rușine pe cele tari,

28 Și pe cele de neam de jos ale lumii și pe cele desprețuite 'și le alese Dumnezeu, pe cele ce nu sînt, ca să desființeze pe cele ce sînt,

29 Pentru ca să nu se laude nimenea înaintea lui Dumnezeu.

30 Dintr'ênsul dar sînteți voi în Christos Iisus, care se făcu pentru noi înțelepciune

de la Dumnezeu, îndreptăţire şi sântire şi răscumpărare,

31 Pentru ca, după cum este scris, «cine se laudă în Domnul să se laude.»

CAP. 2.

Învăţătura lui Christos este cerească, plină de putere şi de spirit.

1 Şi eu când am venit la voi, fraţilor, am venit aducându-vă taina lui Dumnezeu la cunoştinţă nu în măsura unei revărsări de cuvânt sau de înţelepciune.

2 Căci n'am hotărît să ştiu ceva între voi decât pe Iisus Christos şi pe acesta răstignit.

3 Şi eu în slăbiciune şi în temere şi în multă frică am fost la voi.

4 Şi vorbirea mea şi predica mea nu era în cuvinte înduplecătoare ale înţelepciunii omeneşti ci în dovedirea spiritului şi a puterii,

5 Pentru ca credinţa voastră să nu fie în înţelepciune omenească ci în puterea lui Dumnezeu.

6 Rostim ânsă înţelepciune între cei desăvârşiţi, dar înţelepciune nu a veacului acestuia, nici a stăpînitorilor veacului acestuia care au să fie desfiinţaţi;

7 Ci rostim prin taină înţelepciunea lui Dumnezeu care este ascunsă, pe care Dumne-

zeu o rîndui mai 'nainte de veacuri spre mărirea noastră;

8 Pe care *înţelepciune* nimenea dintre stăpînitori veacului acestuia n'o cunosc; căci dacă ar fi cunoscut o, n'ar fi răstignit pe Domnul mării.

9 Ci după cum este scris:

«Cele ce ochiul nu vîzu şi urechea nu auzi

Şi la inimă de om nu se suiră,

Acestea *le* găti Dumnezeu celor care 'l iubesc.»

10 Dar noă ni le descoperi Dumnezeu prin spiritul *său*; căci spiritul cercetează toate, şi cele adînci ale lui Dumnezeu.

11 Pentru că cine dintre oameni ştie cele ale omului decât spiritul omului care este într'ênsul? Astfel şi cele ale lui Dumnezeu nimenea nu le a cunoscut decât spiritul lui Dumnezeu.

12 Noi dar am primit nu spiritul lumii ci spiritul cel de la Dumnezeu, ca să cunoaştem cele dăruite noă de Dumnezeu,

13 Pe care *le* şi rostim nu în cuvinte învăţate de la înţelepciune omenească, ci învăţate de la spiritul *sânt*, unind cele spirituale cu cele spirituale.

14 Dar un om firesc nu primeşte cele ale spiritului lui Dumnezeu; căci nemîntoşie este pentru dînsul, şi nu poate să *le* cunoască, fiind că se judecă spiritual.

15 Iar cel spiritual judecă

toate, dar el de nimenea nu este judecat.

16 Căci «cine a cunoscut gândul Domnului ca să 'l judece?» Noi ânsă cunoaştem gândul lui Christos.

CAP 3.

Nepriecperea Corintenilor se vede din desbinarea între dênşi. Numai Christos este temeliea bisericeii. Chreştini sânt templul lui Dumnezeu. Înţelegcuna lumii.

1 Şi eu, fraţilor, n'am putut să vë vorbesc ca unor spirituali, ci ca unora de carne, ca unor de curînd născuţi în Christos.

2 Cu lapte v'am hrănit, nu cu bucate; căci nu puteaţi ânc'h. Dar nici acum nu puteţi ânc'h.

3 Pentru că tot fireşti sunteţi. Căci de oare ce între voi este rîmnire şi ceartă *şi desbinări*, nu sunteţi oare fireşti şi umblaţi după felul omului?

4 Căci cînd unul zice: eu sînt al lui Pavel, iar altul: eu sînt al lui Apoline, nu sunteţi oameni?

5 Decî ce este Apoline? Şi ce este Pavel? Slujitori prin care aţi crezut, şi după cum Domnul a dat fie căruia.

6 Eu am sădit. Apoline a udat, dar Dumnezeu a făcut să crească;

7 Astfel nici care sădeşte

este ceva, nici care udă, ci care face să crească, Dumnezeu.

8 Cel care sădeşte şi cel care udă una sînt, iar fie care va lua plata sa potrivit muncii sale.

9 Căci ai lui Dumnezeu sîntem noi împreună lucrători; al lui Dumnezeu pămînt de arat, a lui Dumnezeu clădire sunteţi voi.

10 După al lui Dumnezeu dar care 'mi fu dat, ca arhitect înţelept am pus temelie, şi altul clădeşte d'asupra. Dar fie care să îea seama cum clădeşte d'asupra.

11 Căci nimenea nu poate pune altă temelie decît cea pusă, care este Iisus Christos.

12 Iar dacă cineva clădeşte d'asupra pe temelie aur, argint, petre preţioase, lemne, fîn, treştie,

13 Lucrul fiecăruia cunoscut se va face; pentru că zîoa va arăta, că în foc se descoperă, şi ce fel este lucrul fie căruia focul ênsuşî va încerca.

14 Dacă al cuiva lucru, pe care 'l va fi clădit, va rămîne, plată va lua;

15 Iar dacă lucru cuiva va fi fost ars de tot, păgubit va fi *de plata lui*, dar el ênsuşî va fi mîntuit, ânsă aşa ca prin foc.

16 Nu ştiţi că sunteţi templul lui Dumnezeu şi spirîtul lui Dumnezeu locueşte în voi?

17 Dacă cineva strică tem-

plul lui Dumnezeu, pe acesta Dumnezeu îl va strica; pentru că templul lui Dumnezeu este sânt, cum sînteți voi *sânți*.

18 Nimenea să nu se amăgiască pe sine însuși; dacă cineva gîndește că este înțelept între voi în veacul acesta, să se facă nemintos, ca să fie înțelept.

19 Căci înțelepciunea lumii aceștia este nemintoșie înaintea lui Dumnezeu. Pentru că scris este:

«Cel care prinde cu mîna pe înțelepți în viclenia lor.»

20 Și iar: «Domnul cunoaște gîndurile înțelepților, că sînt deșurate.»

21 De aceea nimenea să nu se laude între oameni; căci tot este al vostru.

22 Fie Pavel fie Apoline fie Chefa, fie lume fie vieată fie moarte, fie cele de față fie cele viitoare, tot este al vostru,

23 Iar voi *sînteți* ai lui Christos, și Christos al lui Dumnezeu.

CAP. 4.

Slujitori lui Christos. Pavel apostol și cei pe care îi a adus la credință în Corint. Timoteu înainte mergător al lui Pavel.

1 Așa dar fie care să ne socotiască ca slujitori ai lui Christos și îngrijitori ai tainelor lui Dumnezeu.

2 Astfel fiind să cere în cele din urmă de la îngrijitori, ca fie care să fie găsit credincios.

3 Pentru mine este ceva foarte neînsemnat ca să fiu judecat de voi sau de vre o zi omenească; dar nici eu pe mine însumi nu mă judec;

4 Căci în mine însumi nu cunosc nimic, dar nu în aceasta sînt îndreptățit; Domnul este care mă judecă.

5 De aceea nu judecați ceva mai 'nainte de timp, pînă ce va fi venit Domnul, care va și da la lumină cele ascunse ale întunecului și va face cunoscut chibzuințele inimilor; și atunci lauda va fi pentru fie care de la Dumnezeu.

6 Dar acestea, fraților, le am înțeles de mine însumi și de Apoline pentru binele vostru, ca să învățați de la noi a nu trece peste ce este scris, pentru ca să nu vă făliți unul în folosul altuia împotriva unui altuia.

7 Pentru că cine te deosebește? Ce ai ce n'ai luat? Iar dacă ai și luat, pentru ce te lauzi ca cum n'ai fi luat?

8 Acum sînteți sătui; acum v'ați îmbogățit; fără noi ați domnit; și dacă ați fi domnit măcar, ca să dominăm și noi împreună cu voi!

9 Gîndesc însă, Dumnezeu ne a arătat pe noi apostoli ca pe cei din urmă, ca osîndiți la moarte, pentru că privesc

ne am făcut lumii, atât îngerilor cât și oamenilor.

10 Noi *sîntem* nemintoși pentru Christos, iar voi min-toși în Christos; noi *sîntem* neputincioși, iar voi tari; voi *sînteți* măriți, iar noi despre-tuiți.

11 Pînă în ceasul de acum și flămînzim și însetăm și fără îmbrăcăminte sîntem, și cu pumni sîntem bătuiți și nestă-tători sîntem

12 Și ne ostenim lucrînd cu mâinile noastre; înfrunțați fiind binecuvîntăm, urmăriți suferim,

13 Defăimați fiind, ne ru-găm; ca gunoae ale lumii ne am făcut pînă acum, *ca* o cu-rățitură a tuturor.

14 Nu rușinându-vă pe voi scriu acestea, ci înțelepțindu-vă ca pe copii mei iubiți.

15 Pentru că dacă ați avea zece mii de învățători în Christos, nu *aveți* ânsă mulți pă-rinți; căci eu v'am născut în Christos Iisus prin evanghelie.

16 Deci *vă* îndemn, luați *vă* după mine.

17 Pentru aceasta chiar v'am trimis pe Timoteu, care este fiul meu iubit și credincios în Domnul, el *vă* va aduce aminte căile mele cele în Christos Iisus, după cum învăț pre-tutindinea în orî ce biserică.

18 Dar uni s'au fălit ca cum n'aș veni eu la voi;

19 Voi veni ânsă în curînd

la voi, dacă va fi voit Dom-nul, și voi cunoaște nu cuvîntul celor care s'au fălit ci pu-terea lor;

20 Pentru că nu în cuvînt este împărăția lui Dumnezeu, ci în putere.

21 Ce voiți? Să viu cu toeag la voi, sau cu iubirea spiritui-lui și a blîndeții?

CAF. 5.

Anatematizarea unui nerușinat. Co-rintenii să se feriască de nerușinați, de răpitori și de idolatri.

1 In sfîrșit s_e aude la voi de desfrînare, și d'o astfel de desfrînare cum nu este nici între păgânî, încât să aibă cineva pe femeea tatălui s_eu.

2 Și voi v'ați fălit, și nu v'ați întristat mai vîrtos, ca să fie dat la o parte din mijlocul vostru cel care a făptuit lucrul acesta?

3 Căci eu nefiind de față cu corpul, dar de față fiind cu spiritul, am judecat acum ca cum aș fi de față pe cel care astfel a s_evîrșit aceasta,

4 In numele Domnului *no-stru* Iisus Christos, adunați fiind voi împreună și spiritul meu cu puterea Domnului *no-stru* Iisus Christos,

5 Să dați pe unul ca acesta satanei spre peirea cărnii, pen-tru ca spiritul lui să fie mân-tuit în zioa Domnului Iisus.

6 Nu este bun cuvîntul laudei voastre! Nu știți că puțin aluat dospește toată frămîntătura?

7 Curățiți bine aluatul cel vechiu, ca să fiți frămîntătură proaspătă, după cum sînteți fără aluat; căci și Paștele nostru Christos înjunghiat fu.

8 De aceea să serbăm nu cu aluat vechiu nici cu aluat de reutate și viclenie, ci cu azime de curăție și adevăr.

9 V'am scris în epistola mea ca să nu vă amestecați cu desfrânați,

10 Nu cu deservîrșire să nu vă amestecați cu desfrânați lumii aceștia sau cu cei porniți spre tot felul de inavuțire și cu răpitori sau cu idolatri, fiind că atunci trebuie să eșiți din lume.

11 Astfel dar v'am scris să nu vă amestecați dacă vre unul numindu se frate este desfrânat sau pornit spre orî ce fel de inavuțire sau idolatru sau înfruntător, sau bețiv sau răpitor, cu unul ca acesta nici să nu mâncați împreună.

12 Căci ce am eu să judec pe cei din afară? Nu judecați voi oare pe cei d'înăuntru?

13 Pe cei din afară Dumnezeu 'i va judeca. «Dați la o parte pe cel rău dintre voi înșivă.»

CAP. 6.

Pavel mustră pe cei care se judecă pentru ale lor înaintea păgânilor. Creștinii sînt datorî să îngrijască de sîntenia corpurilor lor.

1 Indrăsnește cineva dintre voi, pîră avînd împotriva altuia, să se judece înaintea nedreptilor și nu înaintea sîntilor?

2 Sau nu știți că sînți vor judeca lumea? Și dacă lumea este judecată între voi, sînteți voi oare nevrednici d'a face judecăți foarte neînsemnate?

3 Nu știți că vom judeca ângeri? Necum cele trebuincioase vieții!

4 Decî dacă aveți judecăți pentru cele trebuincioase vieții, pe cei care sînt desprețuiți în biserica voastră, pe aceștia 'i puneți judecători?

5 Spre rușinea voastră zic. Astfel nu este între voi nici un înțelept, care va putea hotărî între fratele său?

6 Dar frate cu frate să judecă, și aceasta înaintea necredincioșilor!

7 Însfîrșit acum este o cădere pentru voi că aveți judecăți uni cu alți. Pentru ce nu lăsați mai bine să vi se facă nedreptate? Pentru ce nu lăsați mai bine să vi se facă pagubă?

8 Ci voi faceți nedreptate și

pricinuiți pagubă, și aceasta fraților !

9 Sau nu știți că nedrepti nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu ? Nu fiți rătăciți ; nici desfrânați, nici idolatri, nici făptuitori de adulter, nici molesiiți, nici cei care au pat cu parte bărbătească,

10 Nici furi, nici cei porniți spre ori ce fel de inavuțire, nici bețivi, nici înfruntători, nici răpitori nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu.

11 Și astfel erați uni ! Dar v'ați spălat, dar ați fost sântiți, dar ați fost îndreptățiți în numele Domnului Iisus Christos și în spiritul Dumnezeu-lui nostru.

12 Toate 'mi sunt ertate, dar nu toate folosesc. Toate 'mi sunt ertate, dar nu eu voi fi stăpînit de ceva.

13 Mîncările *sînt* pentru pîn-tece și pîn-tecele pentru mîncări ; dar Dumnezeu va des-ființa și pe acesta și pe acela. Corpul ănsă nu este pentru desfrânare ci pentru Domnul, și Domnul pentru corp.

14 Iar Dumnezeu a învieat și pe Domnul și pe noi ne va înviea prin puterea sa.

15 Nu știți că corpurile voastre sînt membre ale lui Christos ? Decî ridicînd eu membrele lui Christos le voi face membre ale unei desfrânate ? Să nu fie.

16 Sau nu știți că cel care se lipește de cea desfrînată un corp este *cu dînsa* ? « Căci vor fi », zice, « cei doi un trup ».

17 Iar cel care se lipește de Domnul este un spirit *cu dînsul*.

18 Fugiți de desfrînare. Ori ce păcat, pe care 'l va fi făcut un om, este afară din corp ; iar cel care face desfrînare păcătuște în ănsuși corpul său.

19 Sau nu știți că corpul vostru este templul spiritului sânt care se află în voi, pe care 'l aveți de la Dumnezeu, și nu sînteți ai voștri ănsiv ?

20 Căci cumpărați ați fost voi cu preț ; măriți dar pe Dumnezeu în corpul vostru *și în spiritul vostru, ca unele care sînt ale lui Dumnezeu*.

CAP. 7.

Despre căsătorie, necăsătorie, văduvie, desfacerea căsătorii, căsătoriea între creștinii și necreștinii. Despre tăierea împrejur. Despre robie. Despre fecioare.

1 Iar despre cele ce 'mi ați scris, bine este pentru om să nu atingă femei ;

2 Din pricina desfrînărilor ănsă fie care aibă femeia sa, și fie care aibă bărbatul ei.

3 Bărbatul dea femeii dato-riea, asemenea și femeia bărbatului ei.

4 Femeia nu este stăpîină pe

corpul ei ci bărbatul ; asemenea bărbatul nu este stăpîn pe corpul lui ci femeea.

5 Nu v $\bar{e}$ lipsi $\bar{t}$ i unul pe altul, afară numai dacă este ceva din învoială pentru un timp cuvenit ca să v $\bar{e}$ îndeletnici $\bar{t}$ i cu *postul* și rugăciunea, și iarăși să fi $\bar{t}$ i la un loc, pentru ca satana să nu v $\bar{e}$ întărite la păcat din pricina necumpătării voastre.

6 Iar aceasta o zic din în $\bar{g}$ ăduin $\bar{t}$ ă, nu din poruncă.

7 D $\bar{o}$ resc ca to $\bar{t}$ i oameni să fie cum sunt și eu $\bar{e}$ nsu $\bar{m}$ i ; dar fie cine are darul s $\bar{e}$ u de la Dumnezeu, unul așa iar altul într'altfel.

8 Iar celor necăsători $\bar{t}$ i le zic și *ma $\bar{i}$ ales* văduvelor, bine este pentru d $\bar{e}$ nși dacă vor fi r $\bar{e}$ mas ca și mine ;

9 Dar dacă nu s $\bar{e}$ înfrânează căsătoriască se ; căci ma $\bar{i}$ bine este a se căsători decât a se aprinde.

10 Iar celor care s $\bar{u}$ nt căsători $\bar{t}$ i le poruncesc, nu eu ci Domnul, femeea să nu se despartă de bărbat,

11 — Iar și dacă se va fi despăr $\bar{t}$ it, r $\bar{e}$ măe necăsătorită sau să fie împăcată cu bărbatul ei, și bărbatul să nu 'și lase femeea. —

12 Celorlal $\bar{t}$ i âns $\bar{e}$ le zic eu, nu Domnul ; dacă vre un frate are femeie necredincioasă și ea încuviințează să locuiască cu d $\bar{e}$ nsul, să nu 'și o lase ;

13 Și dacă vre o femeie are bărbat necredincios și acesta încuviințează să șază cu d $\bar{e}$ nsa, să nu 'și lase bărbatul.

14 Căci bărbatul necredincios sântit este în femeea sa, și femeea necredincioasă sântită este în fratele *bărbat* ; fiind că altfel copii voștri s $\bar{u}$ nt necura $\bar{t}$ i, iar acum s $\bar{u}$ nt sânti.

15 Dacă dar necredinciosul s $\bar{e}$ desparte, să se despartă ; nu este robit fratele sau sora în unele ca acestea. În pace ne a chemat Dumnezeu.

16 — Căci ce știi tu, femeie, dacă ve $\bar{i}$ scăpa pe bărbatul *t $\bar{e}$ u* sau ce știi tu, bărbatule, dacă ve $\bar{i}$ scăpa pe femeea *ta* ? —

17 Fără numai *să știe* : după cum fie căruia 'i a împăr $\bar{t}$ it Domnul, după cum Dumnezeu a chemat pe fie care, astfel să umble. Și astfel pun eu la cale în toate bisericile.

18 A fost cineva chemat, fiind tăeat împrejur ? Să nu se facă netăeat împrejur ; este cineva chemat, fiind în netăere împrejur ? Să nu se facă tăeat împrejur.

19 Tăerea împrejur nimic nu este și netăerea împrejur nimic nu este, ci paza poruncilor lui Dumnezeu *este totul*.

20 Fie care în chemarea prin care fu chemat, în aceasta r $\bar{e}$ măe.

21 Ai fost chemat rob fiind ? Nu 'ți fie gri $\bar{t}$ ă ; ci și dacă ești

în stare să fii de sine stătător, folosește te mai mult.

22 Căci robul chemat în Domnul este de sine stătător al Domnului; asemenea și de sine stătătorul chemat fiind este rob al lui Christos.

23 Drept preț ai fost cumpărați; nu vă faceți robi ai oamenilor.

24 Fie care în ce fu chemat, fraților, în aceasta rămâne la Dumnezeu.

25 Iar despre fecioare n'am poruncă de la Domnul, 'mi dau ânsă cu părerea ca un miluit de Domnul ca să fii credincios.

26 Deci socotesc că pentru nevoea de acum este bine aceasta, că este bine pentru om să fie astfel.

27 Ești legat cu femei? Nu căuta desfacere; ești fără femei? Nu căuta femei.

28 Dar și dacă te vei fi înșurat, n'ai greșit; și fecioara dacă se va fi măritată n'a greșit; dar uni ca aceștia suferință vor avea în trupul lor, eu ânsă vă cruț.

29 Dar aceasta zic, fraților, timpul este scurt de tot: ca de aci 'nainte și cei care au femei să fie ca cum n'ar avea,

30 Și cei care plâng ca cum n'ar plânge, și cei care se bucură ca cum nu s'ar bucura, și cei care cumpără ca cum n'ar stăpîni,

31 Și cei care se folosesc de lume ca cum n'ar avea folos

de densă; căci fața lumii acestuia trece.

32 Voesc ânsă ca să fiți fără griji. Neînsuratul poartă griji de cele ale Domnului, cum se placă Domnului;

33 Iar care s'a înșurat poartă grijă de cele ale lumii, cum să placă femeii.

34 Impărțite sînt și femeia și fecioara: nemăritată poartă grijă de cele ale Domnului, ca să fie sântă și cu corpul și cu spiritul; iar care s'a măritat poartă grijă de cele ale lumii, cum să placă bărbatului.

35 Și aceasta o zic spre folosul vostru chiar, nu ca să arunc asupra voastră laț, ci pentru a sporî buna cuviință și stăruința la Domnul, netrași fiind în multe griji.

36 Iar dacă gîndește cineva că se poartă urît față de fiica sa, dacă este peste floarea vârstei *nemăritată*, și *dacă* trebuie să fie în astfel de împrejurare *măritată*, facă ce vorește; nu greșaste, căsătoriască se.

37 Cine stă ânsă nemișcat în inima sa, neavînd nevoe, dar are stăpînire peste voința sa, și în a sa inimă a găsit cu cale aceasta, ca să țină pe fiica sa, bine va face.

38 Astfel și cel care mărită pe fiica sa face bine, și cel care n'o mărită mai bine va face.

39 Femeia pe cât timp este

în viață bărbatul ei este legată *de dânsul*; iar dacă va fi murit bărbatul, este de sine stăpînă ca să se mărite cu cine voește, numai în Domnul *să se mărite*.

40 Dar, după părerea mea, mai fericită este dacă rămâne astfel; și gîndesc și eu că am spiritul lui Dumnezeu.

CAP. 8.

Nu trebuie să dăm sminteală luând parte la jertfele păgânilor.

1 Iar despre cele înjunghiate idolilor, știm că toți avem cunoștință. — Cunoștința îngâmfa, iar iubirea întărește.

2 Dacă cineva gîndește că a cunoscut ceva, n'a cunoscut încăhă după cum trebuie să cunoască ;

3 Dar dacă iubește cineva pe Dumnezeu, acela cunoscut este de dânsul. —

4 Decî despre mîncarea celor înjunghiate idolilor știm că nu este nici un idol în lume, și că nu este nici un Dumnezeu, decât numai Unul.

5 Căci și dacă sînt așa numiți dumnezei fie în cer fie pe pămînt, ca cum ar fi mulți dumnezei și mulți domni,

6 Dar noi avem un singur Dumnezeu Tatăl, din care *sînt* toate și noi pentru dânsul, și un singur Domn Iisus Chri-

stos, prin care *sînt* toate și noi printr'ênsul.

7 Dar nu în toți este cunoștința aceasta ; căci uni în știința de sinele de pînă acum despre idol mînăncă ca fiind înjunghiat idolului, și știința de sinele a lor slabă fiind se mînjește.

8 Mîncare ânsă nu ne va pune pe noi înaintea lui Dumnezeu ; nici dacă vom fi mîncat nu avem mai mult, nici dacă nu vom fi mîncat nu avem lipsă.

9 Luați ânsă seama ca nu cumva această stare de sinevă a voastră să fie sminteală pentru cei slabi.

10 Căci dacă te va fi văzut cineva pe tine care ai cunoștință șezînd la masă în capîște, oare știința lui de sine slab fiind el nu va fi întărită ca să mînănce cele înjunghiate idolului ?

11 Negreșit pierdut este prin cunoștința ta cel slab, fratele pentru care a murit Christos.

12 Astfel dar, greșind către frați voștri și lovind a lor slabă știință de sinele, greșiți către Christos.

13 Chiar de aceea, dacă o mîncare aduce sminteală fratelui meu, nu voi mîncă carne în veac, ca să nu aduc sminteală fratelui meu.

CAP. 9.

Pavel vorbește de apostolatul său și de dreptul său. N'a primit plata datorită pentru învățătura sa. El s'a făcut tuturor toate.

1 Nu sînt eu stăpîn de mine? Nu sînt eu apostol? N'am vîzut oare pe Iisus Domnul nostru? Nu sînteji voi în Domnul lucrarea mea?

2 Dacă altora nu sînt apostol, voe ânsă negreșit vîsînt; căci voi sînteți în Domnul pecetea apostoliî mele.

3 Aceasta este apărarea mea către cei care mă îeau în cercetare.

4 Nu avem oare drept să mîncăm și să bem?

5 Nu avem oare drept să ducem încoace și încolo o soră ca femeie, ca și ceilalți apostoli și frați Domnului și Chefa?

6 Sau numai eu și Barnaba nu avem drept să nu lucrăm?

7 Cine slujaște vre odată ca ostaș cu plată de la sine însuși? Cine sădește vie și nu mîncă rodul ei? Sau cine păstorește turmă și nu mîncă din laptele turmei?

8 Nu vorbesc oare acestea ca om, sau nu spune și legea acestea?

9 Pentru că în legea lui Moise este scris: nu lega gura boului care treeră,» Oare de boi 'i este grijă lui Dumnezeu?

10 Sau pentru noi înadîns zice? Căci pentru noi s'a scris,

că cel care ară pe temeiul nădejdiî trebuie să are, și cel care treeră pe temeiul nădejdiî ca să se împărtășască.

11 Dacă noi v'am semănat cele spirituale, mare *lucru este* dacă noi vom secera cele firești ale voastre?

12 Dacă alți se împărtășesc de *acest* drept asupra voastră, nu mai bine noi? Dar nu ne am folosit de dreptul acesta, ci toate le suferim ca să nu punem vre o piedică evangheliiî lui Christos.

13 Nu știți că cei care lucrează cele sante mîncă cele din santuar? Cei care stăruesc la altar 'și îeau partea lor cu altarul?

14 Astfel a rinduit și Domnul pentru cei care dau în știre evangheliea ca să trăiască din evanghelie,

15 Dar eu nu m'am folosit de nimic din acestea. Și n'am scris acestea pentru ca astfel să se facă cu mine; căci frumos este pentru mine mai bine să mor decît să 'mi nimiciască cineva cuvîntul laudei mele.

16 Pentru că dacă binevestesc, n'am cuvînt de laudă; căci neapărata trebuință mă ține de aproape să *bînevestesc*; și vai este pentru mine dacă nu binevestesc.

17 Căci dacă de bună voe fac aceasta, am cuvenită plată; iar dacă nu de bună voe *fac*,

'mi s'a încredințat o sarcină de îngrijitor.

18 Deci care 'mi este plata cuvenită? Ca binevestind să fac evanghelia *a fi primită* fără cheltuială, pentru a nu face o rea întrebuințare de dreptul meu în evanghelie.

19 Căci stăpîn de mine fiind față de toți, m'am făcut pe mine însumi rob tuturor, ca să câștig pe mai mulți;

20 M'am făcut Iudeilor ca Iudeu, ca să câștig pe Iudei; celor de sub lege ca sub lege, ne fiind însumi sub lege, ca să câștig pe cei de sub lege;

21 Celor care n'au legea ca neavînd eu legea, nu fiind eu fără legea lui Dumnezeu ci supus legii lui Christos, ca să câștig pe cei fără lege;

22 M'am făcut slab celor slabi, ca să câștig pe cei slabi, tuturor m'am făcut tot, ca cu ori ce chip să scap pe uni.

23 Tot dar fac pentru evanghelie, ca să mă fac împreună părtaş al ei.

24 Nu știți că cei care aleargă în stadiu, toți aleargă, dar unul iewa darul de biruitor? Astfel alergați ca să dobindiți *darul de biruitor*.

25 Ori care luptător ânsă se înfrînează de ori ce, aceia dar ca să iewa o cunună peritoare, iar noi neperitoare.

26 Eu acum astfel alerg, nu ca cum aș alerga pe neștiute,

astfel mă lupt cu pumnul, nu ca cum aș bate aerul;

27 Ci 'mi învinețesc corpul cu pumnul și 'mi 'l târîsc ca pe un rob, ca nu, după ce am fost altora vestitor, eu însumi să mă fac nepermis.

CAP. 10.

Perirea Iudeilor în pustie este un semn de asprimea dumnezească. Sânta Cînd nu trebuie făcută în o-spețe. Paza de cărnuri jertfite idolor.

1 Căci nu voesc, fraților, ca voi să nu știți că părinți noștri toți erau sub nor și toți trecură prin mare,

2 Și toți în Moise fură botezați în nor și în mare,

3 Și toți mîncară aceeași mîncare spirituală,

4 Și toți beau aceeași băutură spirituală; căci beau dintr'o peatră spirituală următoare, iar peatra era Christos;

5 Dar Dumnezeu nu bine voi în mai mulți dintre dînși; căci fură răpuși în pustie.

6 Și acestea au fost semne pentru noi, ca să nu fim noi poftitori de rele, după cum au poftit și aceia.

7 Și nu fiți idolatri, ca uni dintre dînși, după cum este scris: «s'a pus poporul să mănânce și să bea, și să sculară să joace.»

8 Nicî să nu facem desfrânări, după cum făcură desfrânări uni dintr'ênși și periră

înt'r'o singură zi douăzeci și trei de mii.

9 Și să nu punem la încercare pe Domnul, după cum *il* ispitiră uni dintr'ênși și periră de șarpi.

10 Și nu cârțiți, după cum cârtiră uni dintr'ênși și periră de perzătorul.

11 Și acestea ca semne li s'împlau acelora, dar fu scris spre înțeleptirea noastră, la care au ajuns sfârșiturile veacurilor.

12 Astfel cine gândește că stă neclintit, fie cu luare aminte să nu cază.

13 Incercare nu v'a apucat, decât numai omenească; dar credincios este Dumnezeu, care nu va îngădui ca voi să fiți încercați peste ce puteți, ci va face de odată cu încercarea și scăparea ca să puteți răbda.

14 De aceea, iubiți mei, fugiți de idolatrie.

15 Ca unor mintoși vă vorbesc; judecați voi ce zic eu.

16 Paharul binecuvîntării pe care *l* binecuvîntăm nu este oare împărtășire cu sîngele lui Christos? Pâinea pe care o frîngem nu este oare împărtășire cu trupul lui Christos?

17 Pentru că o singură pâine *este*, un singur trup sîntem noi cei mulți; căci toți ne împărtășim dintr'o singură pâine.

18 Vedeți pe Israel cel fi-resc; cei care mănâncă jert-

fele nu sînt oare părtași cu altarul?

19 Ce spun eu dar? Că ce s'a înjunghiat pentru idoli este ceva? Sau că idolul este ceva?

20 Ci că ceînjunghe *păgâni*, «înjunghe pentru demoni și nu pentru Dumnezeu», nu voesc dar ca voi să vă faceți părtași cu demoni.

21 Nu puteți bea paharul Domnului și paharul demonilor. Nu puteți să vă împărtășiți de masa Domnului și de masa demonilor.

22 Sau întărităm pe Domnul? Nu cumva sîntem mai tari decât dînsul?

23 Tot este ertat, dar nu orî ce folosește; tot este ertat, dar nu orî ce întărește.

24 Nimenea să nu caute ale sale ci *fie care* ale altuia.

25 Mîncăți orî ce se vinde în măcelărie, ne cercetînd ceva pentru știința de sine;

26 «Căci al Domnului este pămîntul și cele cu care este plin.»

27 Dacă vă va chema cineva dintre necredincioși și voiți să vă duceți, mîncăți orî ce vă este pus înaintea, necercetînd ceva pentru știința de sine.

28 Iar dacă vă zice cineva: aceasta a fost jertfită, nu mîncăți din pricina aceluia care a spus și a științei de sine — *căci al Domnului este pămîntul și cele cu care este plin* —

29 Știința de sine ânsă zic, nu a ta ci a altuia, căci pen-

tru ce este judecată starea mea de sinemî de către o altă știință de sine?

30 Dacă eu sînt părtaș darului, pentru ce sînt muștrat de aceea pentru care eu mulțumesc?

31 De aceea fie că mîncăți fie că beți, fie că faceți ceva, faceți tot spre mărirea lui Dumnezeu.

32 Fiți nesmintitori și Iudeilor și Elenilor și bisericei lui Dumnezeu,

33 După cum și eu plac tuturor în tot, ne căutînd folosul meu însumi ci pe al multora, ca să fie mîntuiți.

CAP. 11.

Bărbatul să se roage cu capul descoperit femeia cu capul învelit. Despre agape. Înființarea sîntei Cîni.

1 Luați vî după mine, după cum și eu m'am luat după Christos.

2 Vî laud înșe, fraților, că în tot vî aduceți aminte de mine și țineți datinele astfel după cum vi le am încredințat voe.

3 Dar voesc ca voi să știți că Christos este capul orî cărui bărbat, iar bărbatul este cap al femeii și Dumnezeu este cap al lui Christos.

4 Orîce bărbat care se roagă sau vorbește ceva profetic avînd *ceva* pe cap necinstește capul său

5 Orî ce femei care se roagă sau vorbește profetic cu capul neînvelit necinstește capul ei; căci una și aceeași este cu cea rasă.

6 Căci dacă o femeie nu 'și învelește *capul*, și tunză se; iar dacă urît este pentru femeie ca să se tunză sau să se rază, înveliască 'și capul.

7 Căci un bărbat nu trebuie să 'și înveliască capul, fiind chipul și mărirea lui Dumnezeu; iar femeia este mărirea bărbatului.

8 Pentru că nu este bărbat din femei, ci femei din bărbat;

9 Și pentru că n'a fost făcut bărbat pentru femei, ci femei pentru bărbat;

10 De aceea femeia trebuie să aibă stăpînire asupra capului ei pentru înșeri.

11 Înșe nici femei fără bărbat, nici bărbat fără femei *nu este* în Domnul.

12 Căci după cum femeia este din bărbat, astfel și bărbatul prin femei, iar toate sînt din Dumnezeu.

13 Judecați în voi înșivă; cuviincios este ca o femeie neînvelită la cap să se roage lui Dumnezeu?

14 Și nu vî învață chiar firea că un bărbat dacă poartă pîrul lung necinste 'i este,

15 Și o femeie dacă poartă pîrul lung mîrire 'i este? Pentru că pîrul lung 'i este dat drept învelitoare.

16 Iar dacă găsește cineva cu cale să fie iubitor de ceartă, noi nu avem un astfel de obicei, și nici bisericele lui Dumnezeu.

17 Poruncind însă aceasta nu laud, fiind că nu vă adunați împreună spre mai bine, ci spre mai rău.

18 Mai 'ntâiu pentru că venind voi împreună în adunare aud că sunt desbinări între voi, și în parte cred.

19 Căci trebuie să fie și desebirî între voi, pentru ca cel lămurit să se facă cunoscut între voi.

20 Deci când vă adunați în acelaș loc nu este cu putință ca să mâncați cina Domnului;

21 Pentru că fie care iese mai dinainte cina sa la o parte când mănâncă, și astfel unuia 'i este foame, iar altul este beat.

22 Nu aveți dar case ca să mâncați și să beți? Sau desprețuiți biserica lui Dumnezeu, și dați de rușine pe cei care n'au? Ce să vă zic? Vă voi lăuda? În aceasta nu vă laud.

23 Căci eu am primit de la Domnul ceea ce v'am și dat, că Domnul Iisus în noaptea când era dat prins luă pâine

24 Și mulțumind o frânse și zise: *Luați, mâncați*, acesta este trupul meu care pentru voi este *să fie frânt*; aceasta faceți spre a mea amintire.

25 Asemenea și paharul după

cinare, zicând: acest pahar este noul așezământ în sîngele meu; aceasta faceți, ori de câte ori îl beți, spre amintirea mea.

26 Pentru că de câte ori mâncați pâinea aceasta și beți paharul acesta, moartea Domnului vestiți, pînă când va fi venit.

27 Astfel cine cu nevrednicie mănâncă pâinea sau bea paharul Domnului, vinovat va fi de trupul și sîngele Domnului.

28 Cerce se dar omul pe sine, și astfel mănânce din această pâine și bea din acest pahar.

29 Căci cine cu nevrednicie mănâncă și bea, osînda pentru sine însuși mănâncă și bea, dacă nu judecă trupul Domnului.

30 De aceea între voi mulți sînt slabi și bolnavi și mulți dorm.

31 Dacă însă ne am judeca pe noi înșine, n'am fi judecați;

32 Dar judecați fiind, sîntem înțelepțiți de Domnul pentru ca să nu fim osîndiți de odată cu lumea.

33 Astfel, frați mei, când vă adunați ca să mâncați, așteptați uni pe alți.

34 Iar dacă 'i este cuiva foame, mănânce a casă, ca să nu vă adunați spre osîndă. Celelalte le voi rîndui îndată ce voi fi venit.

CAP. 12.

Impărțirea și unitatea darurilor sântului spirit. Multe membre sunt într'un corp.

1 Iar despre cele spirituale *daruri*, fraților, nu voesc ca voi să nu cunoașteți.

2 Când erați păgâni, știți că erați duși spre idoli muți, ca cum ați fi fost mânați.

3 De aceea vă fac cunoscut că nimenea vorbind în spiritul lui Dumnezeu nu zice : anatema *fie* Iisus ; și nimenea nu poate zice : Domn *este* Iisus, decât numai în spiritul sânt.

4 Sânt ânsă împărțiri de *daruri*, dar acelaș spirit *este* ;

5 Și sânt împărțiri de slujbe, dar acelaș Domn *este* ;

6 Și împărțiri de lucrări sânt, dar acelaș Dumnezeu este care lucrează toate în toți.

7 Și fie căruia 'i se dă arătarea spiritului spre folos.

8 Căci unuia 'i se dă prin spiritul sânt cuvînt de înțelepciune, iar altuia cuvînt de înțelegere după rînduiala aceluiaș spirit,

9 Altuia credință în acelaș spirit, altuia *daruri* de tămăduiri în acelaș spirit,

10 Altuia lucrări de puteri, altuia profeție, altuia judecări de spirite, altuia feluri de limbi, altuia tîlmăcire de limbi.

11 Toate acestea ânsă le lucrează unul și acelaș spirit

împărțind fie căruia în parte după cum hotăraște.

12 Căci după cum corpul este unul și are multe membre, dar toate membrele corpului deși multe fiind un corp sânt, așa *este* și Christos ;

13 Pentru că și într'un singur spirit noi toți am fost botezați spre *a fi* un singur corp, fie Iudei fie Eleni, fie robî fie stăpîni de sine, și toți cu un singur spirit am fost adăpați.

14 Căci și corpul nu este un singur membru ci multe.

15 Dacă va fi zis piciorul, fiind că nu sânt mână, nu sânt din corp, nu pentru aceasta nu este din corp.

16 Și dacă va fi zis urechea, fiind că nu sânt ochiu, nu sânt din corp, nu pentru aceasta nu este din corp.

17 Dacă corpul întreg ar fi un ochiu, unde *ar fi* auzul ? Dacă întreg *ar fi* auz, unde *ar fi* mirosul ?

18 Astfel dar Dumnezeu a pus membrele pe fie care dintre ele în corp, după cum a voit.

19 Dacă ânsă toate ar fi un singur membru, unde *ar fi* corpul ?

20 Astfel dar sânt multe membre, dar un singur corp.

21 Nu poate ochiul să zică mâinei : n'am trebuință de tine, sau capul iarăși să zică picioarelor : n'am trebuință de voi ;

22 Ci ale corpului membre

care par a fi mai slabe, sînt cu mult mai mult neapărat trebuitoare,

23 Și cele care ni se par a fi mai de necinste ale corpului, pe acestea le îmbrăcăm cu mai multă cinste, și cele necuviincioase ale noastre au mai multă bună cuviință.

24 Iar cele cuviincioase ale noastre n'au trebuință. Ci Dumnezeu a întocmit corpul, dând mai multă cinste celui căruia 'i lipsește.

25 Ca să nu fie neunire în corp, ci membrele să îngrijască d'o potrivă unele pentru altele.

26 Și dacă un membru suferă, toate membrele suferă împreună; și dacă un membru este mărit, toate membrele se bucură împreună.

27 Voi dar sînteți corpul lui Christos și membre în parte.

28 Și pe uni 'i a pus Dumnezeu în biserică mai întîiu apostoli, al doilea profeți, al treilea învățători, apoi *a pus* puteri, în urmă daruri de tămăduiri, ajutorări, îndreptări, feluri de limbă

29 Oare toți sînt apostoli? Oare toți profeți? Oare toți învățători? Oare toți *au* puteri?

30 Oare toți au daruri de tămăduiri? Oare toți vorbesc în limbă? Oare toți tîlmăcesc?

31 Rîmniți-însă darurile mai

marî, și la aceasta v_e arăt o cale mai înaltă.

CAP. 13.

Iubirea este mai presus de toate.

1 Dacă vorbesc în limbile oamenilor și ale ângerilor, iar iubire nu am, m'am făcut aramă sunătoare sau chimbă sgomotos.

2 Și dacă am profeție și știu tainele toate și tot înțelesul lor adânc, și dacă am toată credința încât să strămut munți, iar iubire nu am, nimic nu sînt.

3 Și dacă voi fi dat demăncare *săracilor* toată averea mea, și dacă voi fi dat corpul meu ca să fiu ars, iar iubire nu am, nimic nu folosesc.

4 Iubirea este îndelung răbdătoare, iubirea este plină de bunătăți, iubirea nu rîmnește, nu este lăudăroasă, nu se îngâmă,

5 Nu este necuviincioasă, nu caută ale sale, nu întărita la mînie, nu pune în socoteală rîul,

6 Nu se bucură de nedreptate, se bucură ânsă împreună cu adevărul;

7 Toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduște, toate le rabdă.

8 Iubirea nici odată nu cade; iar fie profeții, vor fi desființate; fie limbă, vor înceta;

fie înțelesul adânc, va fi desființat.

9 Căci în parte cunoaștem, și în parte vorbim profetic ;

10 Iar când va fi venit desevîrșitul, ce este în parte va fi desființat.

11 Când eram copil, vorbiam ca un copil, gândiam ca un copil, 'mi dam părerea ca un copil ; când m'am făcut bărbat am desființat cele ale copilului.

12 Căci acum vedem printr'o oglindă într'un chip întunecos, dar atunci față în față ; acum cunosc în parte, dar atunci voi cunoaște în tot, după cum am și fost bine cunoscut.

13 Acum dar rămâne credința, nădejdea, iubirea, aceste trei ; iar mai mare dintr'acestea este iubirea.

CAP. 14.

Darul limbilor și darul profeții. Întru buințarea bună și întrebuițarea reă a darurilor în biserică. Femeea trebuie să tacă în biserică.

1 Alergați să dobîndiți iubirea ; rîmniți ânsé cele spirituale *daruri*, dar mai vîrtos să vorbiți profetic.

2 Pentru că cine vorbește în limbă, nu vorbește oamenilor ci lui Dumnezeu ; căci nimenea nu înțelege, cu spiritul ânsé vorbește taine.

3 Iar cine vorbește profetic, întărește și îndeamnă și mîngăie pe oameni prin vorbirea sa.

4 Cine vorbește în limbă se întărește pe sine ânsuși, dar cine vorbește profetic întărește biserica.

5 Doresc ca voi toți să vorbiți în limbă, dar mai vîrtos să vorbiți profetic ; mai mare este ânsé cine vorbește profetic, decât cine vorbește în limbă, afară numai dacă tălmăcește. pentru ca biserica să dobîndiască întărire.

6 Acum dar, fraților, dacă voi fi venit la voi vorbind în limbă, ce voi folosi voe, dacă nu voi fi vorbit la voi sau în descoperire sau în înțeles adânc sau în profeție sau în învățătură ?

7 Cale neînsuflețite deși dau de la sine sunet, fie fluer fie chitară, dacă ânsé nu vor fi dat sunetelor o deosebire, cum va fi cunoscut ce este cântat cu fluerul sau ce este cântat cu chitara ?

8 Căci dacă și trimbița va fi dat un sunet nehotărît, cine se va găti la răsboi ?

9 Astfel și voi prin limba voastră dacă nu veți fi dat un cuvînt lesne de înțeles, cum va fi cunoscut ce este vorbit ? Căci veți fi *oamenii* care vorbesc în vînt.

10 Sînt mulțime poate de feluri de graiuri în lume, și nici un fel de *grai* nu este fără înțeles.

11 Deci dacă nu știu înțelesul graiului, voi fi barbar pen-

tru cel care vorbește, și cel care vorbește *va fi* barbar la mine.

12 Astfel și voi, fiind *că* sunteți rîmnitori de spirite, căutați pentru întărirea bisericii ca să aveți prisos.

13 De aceea cine vorbește în limbă, roage se ca să tîlmăciască.

14 Pentru că dacă mă rog în limbă, spiritul meu se roagă. iar mintea mea este neroditoare.

15 Ce este dar ? Mă voi ruga cu spiritul, mă voi ruga *însă* și cu mintea ; voi cânta cu spiritul, voi cânta *însă* și cu mintea.

16 Fiind *că* dacă cu spiritul binecuvîntezi, cel care ține locul celui neștiutor cum va zice Amin la mulțumirea ta ? De oare ce nu știe ce zici.

17 Negreșit tu mulțumești bine, dar celălalt nu este întărit.

18 Mulțumesc lui Dumnezeu, eu vorbesc în limbă mai mult decît voi toți ;

19 Dar în biserică voesc să vorbesc cinci cuvinte cu mintea mea, ca să învăț și pe alți, decît zece mii de cuvinte în limbă.

20 Fraților, nu fiți copii la minte, ci în privința rîutății fiți copii, iar la minte fiți *oamenii* deplină.

21 În lege este scris că «în alte limbi și în buze ale altora voi vorbi poporului acestuia,

și nici astfel nu mă vor asculta, zice Domnul.»

22 De aceea limbile sînt spre semn nu credincioșilor, ci necredincioșilor, iar vorbirea profetică *este* nu pentru necredincioși ci pentru credincioși.

23 Deci dacă biserica întregă se va fi adunat în același loc, și toți vorbesc în limbă, și vor fi venit înăuntru neștiutori sau necredincioși, nu vor zice că v'ați eșit din fire ?

24 Iar dacă toți vor fi vorbit profetic, și va fi venit înăuntru vre un necredincios sau neștiutor, muștrat este el de toți, judecat este de toți,

25 Cele ascunse ale inimii sale se fac învederate ; și așa căzînd pe fața lui se va închina lui Dumnezeu, vestind că «cu adevărat Dumnezeu este între voi.»

26 Deci ce este, fraților ? Când v'adunați împreună, fie cine are un psalm, are o învățătură, are o descoperire, are o limbă, are o tîlmăcire ; toate să fie spre întărire.

27 Fie *că* vorbește cineva în limbă, câte doi sau cel mult câte trei *vorbiască*, și pe rînd, și unul tîlmăciască ;

28 Iar dacă nu este tîlmăciu, tacă în biserică, *vorbiască* 'și *însă* sieși și lui Dumnezeu.

29 Profeți *însă* vorbiască doi sau trei și judece ceilalți.

30 Dar dacă se va fi desco-

perit altuia care stă, tacă cel d'întîiu.

31 Căci puteți toți câte unul să vorbiți profetic, pentru ca toți să învețe și să fie îndemnați.

32 Și spirite de profeți sînt supuse la profeți;

33 Căci Dumnezeu nu este al neorînduelei ci al păcii.

Ca în toate bisericile sântilor,

34 Femeile tacă în biserică; căci nu li se dă voe să vorbască, ci să fie supuse, după cum zice și legea.

35 Iar dacă voesc să învețe ceva, întrebe a casă pe bărbații lor; pentru că urît este pentru femei să vorbască în biserică.

36 Sau a eșit de la voi cuvîntul lui Dumnezeu, sau a ajuns la voi numai?

37 Dacă cineva gîndesc că este profet sau spiritual, cunoască bine ce vë scriu, că este porunca Domnului,

38 Dar dacă nu cunoaște cineva, să nu cunoască.

39 Astfel dar, frați mei, rîmniți vorbirea profetică, și nu împedicați vorbirea în limbi;

40 Dar tot să se facă cu bună cuviință și după rînduială.

CAP. 15.

Invierea lui Christos este temeliea credinței noastre. Moartea este cel din urmă vrăjmaș. Botezul pentru morți. Invierea morților. Noul corp.

1 Vë fac cunoscut, fraților,

evangeliea pe care am binevestit o voe, pe care ați și primit o, în care și stați,

2 Prin care și sunteți mîntuiți, dacă țineți cu tărie cu ce cuvînt v'am binevestit voe, afară numai dacă în zadar ați crezut.

3 Căci v'am dat în cele d'întîiu aceea ce am și primit, că Christos potrivit scripturilor a murit pentru păcatele noastre.

4 Și că fu înmormîntat, și că a învieat a treia zi potrivit scripturilor,

5 Și că se arată lui Chela, după aceea celor doisprezece.

6 În urmă se arată de o dată a peste cinci sute de frați, dintre care mai mulți sînt rămași pînă acum, iar uni adormiră.

7 După aceea se arată lui Iacov, în urmă tuturor apostolilor.

8 Iar în urmă de toți mi se arată și mie, nașterii timpurii oare cum.

9 Căci dintre apostoli eu sînt cel mai mic, ca unul care nu sînt de îndestul să fiu numit apostol, pentru că am urmărit biserica lui Dumnezeu;

10 Însă prin darul lui Dumnezeu sînt aceea ce sînt, și darul său față de mine nu s'a făcut nelucrător, dar am muncit mai mult decît dînși toți, și nu eu ci darul lui Dumnezeu împreună cu mine.

11 Decî fie că eu, fie că a-

ceia, așa predicăm și astfel ați crezut.

12 Iar dacă se predică Christos că a învieat dintre morți, cum zic uni între voi că nu este înviere de morți?

13 Iar dacă nu este înviere de morți, nici Christos n'a învieat;

14 Iar dacă Christos n'a învieat, deșartă este dar predica noastră, deșartă și credința voastră;

15 Dar suntem aflați și martori mincinoși ai lui Dumnezeu, fiind că am mărturisit impropria lui Dumnezeu că a învieat pe Christos, pe care nu 'l a învieat dacă cu adevărat morți nu se înviează.

16 Căci dacă morți nu se înviează, nici Christos n'a fost învieat;

17 Iar dacă Christos n'a fost învieat, deșartă este credința voastră, sunteți încă în păcatele voastre;

18 Prin urmare perduți sunt și cei adormiți în Christos.

19 Dacă în viața aceasta suntem numai nădăjduind în Christos, suntem mai de plâns decât toți oamenii.

20 Acum ânsé Christos a fost învieat dintre morți, pîrga celor adormiți.

21 Căci de oare ce printr'un om *este* moarte, printr'un om este și înviere a morților.

22 Pentru că după cum în Adam toți mor, astfel și în

Christos toți vii vor fi făcuți.

23 Dar fie care în a sa ceață; pîrgă este Christos, apoi cei ai lui Christos la venirea sa.

24 După aceea *va fi* sfîrșitul, când dă lui Dumnezeu și Tatăl împărăția, când va fidesființat ori ce domnie și ori ce stăpînire și putere.

25 Căci trebuie ca el să împărătească pînă ce «*va fi* pus pe toți vrăjmași sub picioarele sale.»

26 Moartea, cel din urmă vrăjmaș, este desființată;

27 «Căci tot a supus sub picioarele lui.» Iar când zice că tot a fost supus, învederat *este* că afară de cel care 'i a supus lui toate.

28 Iar când va fi supus lui toate, atunci și Fiul însuși va fi supus celui care 'i a supus toate, ca să fie Dumnezeu totul în tot.

29 Fiind că ce vor face cei care se botează pentru cei morți? Însîrșit dacă morți nu se înviează, pentru ce se mai botează pentru dînși?

30 Pentru ce stăm și noi în primejdie în fie care ceas?

31 În fie care zi mor, pe lauda voastră, fraților, pe care o am în Christos Iisus Domnul nostru.

32 Dacă ca om m'am luptat cu dobitoace sêlbactice în Efes, care 'mi este folosul? Dacă morți nu se înviează, «să mân-

căm și să bem, căci mâine murim.»

33 Nu fiți rătăciți; vorbiri rele strică obiceiuri bune.

34 Treziți-vă cum se cade și nu păcătuiți; căci uni au necunoștință de Dumnezeu, spre rușinea voastră vorbesc.

35 Dar va zice cineva: cum înviează morți? În ce fel de corp vin ei?

36 Nemintosule, tu ce semini nu răsare dacă nu va fi putrezit;

37 Și ce semini, nu semini corpul ce are să fie, ci grăuntele gol, dacă se înemerește de grâu sau de ceva din celelalte;

38 Dar Dumnezeu 'i dă corp după cum a voit, și fie căreia dintre semințe corpul ei.

39 Nu ori ce trup este acelaș trup; ci altul trup de oameni, altul trup de vite, altul trup de păsări, altul de pești.

40 Și sunt corpuri cerești, și corpuri pământești; dar alta este mărirea celor cerești, și alta a celor pământești;

41 Alta este strălucirea soarelui, și alta strălucirea lunii, și alta strălucirea stelelor; căci stea de stea se deosibește în strălucire.

42 Astfel *este* și învierea morților. Este semănat în putre, se scoală în neputre; se scoală în mărire; este se-

mănat în slăbiciune, se scoală în putere;

44 Este semănat corp firesc, se scoală corp spiritual; dacă este corp firesc, este și spiritual.

45 Astfel și este scris: «s'a făcut întâiul om Adam spre suflet de vieță;» cel din urmă Adam spre spirit dătător de vieță.

46 Dar nu spiritual este cel d'întîiu ci firescul, după aceea spiritualul.

47 Întîiul om *este* «din pământ, de lut,» al doilea om, *Domnul, este* din cer.

48 Ce fel *este* cel de lut, astfel *sînt* și cei de lut, și ce fel *este* cel ceresc, astfel *sînt* și cei cerești;

49 Și după cum am purtat chipul celui de lut, vom purta și chipul celui ceresc.

50 Aceasta ânsă o zic, fraților, că trup și sînge nu pot să moșteniască împărăția lui Dumnezeu, nici putrejunea nu moștenește neputrejunea.

51 Iată taină vă spun; toți nu vom adormi, dar toți vom fi schimbați,

52 Într'un moment, într'o clipeală de ochi, la cea din urmă trîmbiță; căci va trîmbița, și morți se vor scula fără stricăciune și noi vom fi schimbați.

53 Pentru că trebuie ca stricăciosul acesta să îmbrace ne-

stricăciune și muritorul acesta să îmbrace nemurire.

54 Iar când stricăciosul acesta va fi îmbrăcat nestricăciune și muritorul acesta va fi îmbrăcat nemurire, atunci va fi cuvîntul care este scris : «înghițită fu moartea spre biruire.

55 Unde 'ți este, moarte, biruința? Unde 'ți este, moarte, acul?»

56 Iar acul morții este păcatul, și puterea păcatului *este* legea.

57 Dar mulțumită lui Dumnezeu care ne dă biruința prin Domnul nostru Iisus Christos.

58 De aceea, frați mei iubiți, fiți nemișcați, neclintiți, prisosind totdeauna în lucrul Domnului, știind că osteneala noastră nu este deșartă în Domnul.

CAP. 16.

Stringere de ajutoare pentru Chreștinî. Timoteu, Apoline, casa lui Stefana.

1 Cât pentru strîngerea de ajutoare ce *este* pentru cei sînți, faceți și voi astfel după cum am poruncit bisericilor Galatiî.

2 În fie care întîia zi a săptămînei, fie care dintre voi să pue de o parte a casă strîngînd din aceea ce 'i ar merge bine, pentru ca nu când voi **fi** venit atunci să se facă strîngerî de ajutoare.

3 Și când voi fi sosit la voi, pe care 'i veți fi găsit buni, pe aceștia 'i voi trimite prin epistole ca să ducă darul vostru la Ierusalem.

4 Iar dacă este cu cale ca și eu să mă duc, vor merge împreună cu mine.

5 Voi veni înșe la voi, când voi fi trecut prin Macedonia; căci prin Macedonia trec,

6 Și poate voi rămîne la voi sau și voi erna, pentru ca să mă însoțiți voi unde mă voi duce.

7 Căci nu voesc ca să vă văd acum în treacăt; pentru că nădăjduesc să rămân cîtva timp la voi, dacă Domnul va fi dat voe.

8 Voi rămîne înșe în Efes pînă la Cincizecime;

9 Pentru că ușă mare și de înîrîrire 'mi este deschisă, și mulți 'mi stau împotrivă.

10 Dacă dar Timoteu va fi venit, luați seama ca să fie la voi fără teamă, căci lucrează lucrul Domnului ca și mine;

11 Decî să nu 'l desprețuiască cineva. Însoțiți 'l dar în pace, ca să vie la mine; pentru că 'l aștept cu frați.

12 Cât pentru Apoline, fraatele, mult 'l am îndemnat ca să vie la voi cu frați; și cu totul nu 'i lipsia voința ca să vie acum, dar va veni îndată ce va fi găsit timp nemerit.

13 Vegheați, fiți statornici

în credință, îmbărbătați vă.
întăriți vă.

14 Toate ale voastre în pace
să se facă.

15 Vă îndemn ânsă, fra-
ților, — știți casa lui Stefana,
că este pîrga Achaii și s'au
rînduit pe dênși ênsuși spre
slujire sântilor, —

16 Ca și voi să fiți supuși
unora ca aceștia și orî căruia
care lucrează împreună și se
ostenește.

17 Mă bucur de venirea lui
Stefana și Fortunatul și Achai-
cu, pentru că aceștia au îm-
plinit lipsa voastră;

18 Căci au ușurat spiritul

meu și al vostru. Decî cunoa-
șteți bine pe uni ca aceștia.

19 Vă urează bisericile A-
sii. Vă urează multe Acuila și
Prisca împreună cu biserica
care este în casa lor.

20 Vă îmbrățișază toți frați.
Imbrățișați vă uni pe alți în
sărutare sântă.

21 Urarea mea cu mîna
mea a lui Pavel.

22 Dacă cineva nu iubește
pe Domnul, anatema fie. Ma-
ran ata.

23 Darul Domnului Iisus cu
voi.

24 Iubirea mea cu voi toți
în Christos Iisus.

A D O A E P I S T O L Ă

CĂTRE

CORINTENI

CAP. 1

*Pavel birnește cu ajutorul lui Dum-
nezeu toate suferințele. Hotărîrea
lui de a vedea pe Corinteni. Făgă-
duințele lui Dumnezeu sînt întărite
în Christos.*

1 Pavel apostol al lui Chri-
stos Iisus prin voința lui Dum-
nezeu și Timoteu fratele bise-
ricei lui Dumnezeu celei care

este în Corint împreună cu toți
sânți care sînt în toată Achaia.

2 Dar voe și pace de la Dum-
nezeu Tatăl nostru și de la
Domnul Iisus Christos.

3 Binecuvîntat este Dum-
nezeul și Tatăl Domnului no-
stru Iisus Christos, Tatăl în-
durărilor și Dumnezeu al orî
cărei mîngăeri,

4 Care ne mîngăe pe noi

pentru toată suferința noastră, ca prin mângâerea cu care ênsine sîntem mângâeați de Dumnezeu să putem noi mângâea pe cei care sînt în ori ce suferință.

5 Pentru că după cum patimile lui Christos prisosesc asupra noastră, astfel prisosește prin Christos și mângâerea noastră.

6 Fie dar că sîntem strimtorați, pentru mângâerea noastră și pentru mîntuire *sîntem strimtorați*; fie că sîntem mângâeați, pentru mângâerea voastră care este lucrătoare în suferirea cu răbdare a acelororași patimi pe care și noi le pătimim. Și nădejdea noastră este tare pentru voi,

7 Știind că după cum sînteți părtași ai patimilor, astfel *sînteți* și ai mângâerii.

8 Căci nu voim, fraților, ca voi să nu știți de suferința noastră, ce ni s'a făcut în Asia, că foarte mult peste putere am fost îngreoiți, încât noi am fost cu deservîșire în nedomerire și în privința vieții;

9 Dar chiar în noi înșine am avut hotărîrea morții, ca să nu fim încrezători în noi ênsine, ci în Dumnezeu care înviează morți,

10 Care ne a scăpat pe noi dintr'o moarte așa de mare și ne va scăpa, în care am nădărduit că ne va scăpa și mai departe,

11 Fiindu ne și voi de ajutor cu rugăciunea pentru noi, ca din multe fețe darul făcut noă să fie mulțumit prin mulți pentru noi.

12 Pentru că lauda noastră aceasta este: mărturia științei noastre de noi ênsine că în sântenie și curăție de la Dumnezeu, nu în înțelepciune omenească ci în darului Dumnezeu, ne am purtat în lume, dar mai ales către voi.

13 Căci nu altele vë scriem, decât cele ce citiți sau și înțelegeți, am ânsă nădejde că pênă în cele din urmă veți înțelege,

14—După cum ne ați și înțeles în parte—că noi vë sîntem cuvînt de laudă, după cum și voi noă în zioa Domnului nostru Iisus.

15 Și pe această deplină încredere eram hotărît să vin mai 'ntîiu la voi, ca să aveți un al doilea dar,

16 Și pe la voi să trec în Macedonia, și iarăș din Macedonia să vin la voi și să fiu petrecut de voi în Iudea.

17 Deci aceasta hotărînd, nu cumva oare am făcut ceva cu ușurință? Afară numai dacă ceea ce mă chibzuesc potrivit cărnii mă chibzuesc ca să fie la mine așa așa și nu nu.

18 Dar credincios este Dumnezeu *prin aceea*, că cuvîntul nostru către voi nu este așa și nu.

19 Pentru că al lui Dumnezeu Fiu Iisus Christos care fu predicat între voi prin noi prin mine și Silvan și Timoteu, nu fu așa și nu, ci așa a fost în sine.

20 Căci atât de multe făgăduințe ale lui Dumnezeu *sunt* într'ênsul așa; de aceea și printr'ênsul Amin, lui Dumnezeu spre mărirea prin noi.

21 Iar cel care ne face statornici împreună cu voi în Christos și care ne unse, *este* Dumnezeu,

22 Care ne și pecetlui și dete arvuna spiritului în inimile noastre.

23 Eu ânsă chem pe Dumnezeu martor pentru sufletul meu, că cruțându-vă pe voi n'am mai venit la Corint.

24 Nu *voi zice* că avem stăpânire peste credința voastră, ci *pentru că* suntem împreună ajutători ai bucurii voastre; căci stați în credință.

CAP. 2.

Nevenirea lui Pavel este o crutare pentru Corintenți. Ertarea celui desfrinat Călătoriile lui Pavel și izbânzile sale.

1 În mine ênsuam, dar am găsit cu cale aceasta, ca să nu vin la voi iarăș cu întristare.

2 Căci dacă eu vă întristez, cine mă este care mă înveselește pe mine, dacă nu cel întristat de mine?

3 Și am scris chiar aceasta,

ca nu după ce voi fi venit să am întristare din partea celor de care trebuia să mă bucur, având încredere în voi toți că bucuria mea este a voastră tuturor,

4 Pentru că din multă suferință și strimtorare a inimei v'am scris printre multe lacrimi, nu ca să fiți întristați, ci ca să cunoașteți iubirea pe care o am mai mult către voi.

5 Dacă dar cineva a întristat, nu pe mine m'a întristat, ci în parte, ca să nu 'l îngreuez, pe voi toți.

6 Destul este pentru unul ca acela pedeapsa aceasta care 'i s'a făcut de către mai mulți,

7 În cât voi d'împotrivă mai bine să 'l ertați și să 'l mângăeați, ca nu cumva unul ca acesta să fie înghițit de o mai mare întristare.

8 De aceea vă îndemn să hotărâți iubire în privința lui;

9 Căci pentru aceasta am și scris, ca să cunosc lămurirea voastră, dacă sunteți ascultători în toate.

10 Iar cui 'i ertați ceva, și eu 'i ert; pentru că și eu, dacă am ertat ceva, am ertat aceasta pentru voi în fața lui Christos,

11 Ca să nu fim dobîndiți de satana; căci gândurile lui nu ne sunt necunoscute.

12 Venit fiind dar la Troa pentru evanghelia lui Christos și fiindu-mi ușă deschisă în Domnul,

13 N'am avut liniște în spi-ritul meu, fiind că n'am găsit pe Titu fratele meu, ci după ce m'am despărțit de dênși am eșit în Macedonia.

14 Mulțumită dar lui Dumnezeu, care totdeauna ne duce în sərbarea biruinței sale în Christos, și face cunoscut prin noi în ori ce loc mirosul cunoștinței lui.

15 Pentru că al lui Christos bun miros suntem noi lui Dumnezeu între cei care sânt mântuiți și între cei care sânt perduți,

16 Unora miros din moarte spre moarte, altora miros din viață spre viață. Și cine este destoinic la acestea ?

17 Căci noi nu prefacem ca cei mulți cuvîntul lui Dumnezeu ci ca din curăție, ci ca de la Dumnezeu vorbim înaintea lui Dumnezeu în Christos.

CAP. 3.

Pavel se face cunoscut pe sine însuși Corintenilor. Litera și spiritul. Aoperemîntul lui Moise este ridicat în Christos.

1 Incepem să ne facem iar cunoscut pe noi însine ? Afară numai dacă avem trebuință, ca uni *oamenî*, de epistole de cunoaștere către voi sau de la voi.

2 Voi sînteți epistola noastră, înscrisă în inimile no-

stre, cunoscută și citită de toți oamenii,

3 Cunoscuți fiind voi că sînteți epistolă a lui Christos slujită de noi, înscrisă nu cu cerneală ci cu spiritul viului Dumnezeu, nu pe plăci de peatră, ci pe plăci de carne, pe inimile voastre.

4 O astfel de încredere avem dar prin Christos către Dumnezeu,

5 Nu voi zice că prin noi însine suntem destoinici să judecăm ceva ca de la noi însine, ci destoinicia noastră este de la Dumnezeu,

6 Care ne a și făcut ai unui așezămînt nou destoinici slujitori, nu ai literei, ci ai spiritului, pentru că litera omoară, iar spiritul face viu.

7 Iar dacă cea de moarte *aducătoare* slujire săpată în litere pe petre s'a făcut în măreție, încât fii lui Israel nu putură să 'și țină neclintit privityrea la fața lui Moise din pricina măreții feței lui, care *măreție* avea să fie desființată,

8 Cum nu va fi oare mult mai măreață slujirea spiritului ?

9 Pentru că dacă în slujirea *aducătoare* de osindă este măreție, cu mult mai mult prisosește în măreție slujirea *aducătoare* de îndreptățire.

10 Căci chiar măreția nu este măreție în această parte

din pricina măreții celei peste măsură,

11 Pentru că dacă ceea ce are să fie desființat *este* măreț, cu mult mai mult *este* măreț ceea ce rămâne.

12 Deci având o astfel de nădejde ne folosim cu multă îndrăzneală.

13 Și nu *punem acoperemânt pe fața noastră* după cum Moise pune acoperemânt pe fața sa, pentru ca fii lui Israel să nu țină neclintit privirea la sfârșitul celui ce avea să fie desființat.

14 Ci învîrtoșate fură gândurile lor. Căci pînă în ziua de astăzi acelaș acoperemânt rămâne la citirea vechiului așezămînt, nedescoperit fiind că este desființat în Christos;

15 Ci pînă astăzi este acoperemînt pe inimile lor, când este citit Moise;

16 Dar când se va fi întors la Domnul *inima lor*, acoperemîntul este luat la o parte.

17 Domnul însă este spiritul, și unde este spiritul Domnului, *acolo* este stare de sine

18 Iar noi toți, cu fața descoperită în oglindă privind mărirea Domnului, sîntem schimbați în acelaș chip de la mărire la mărire, după cum *este* de la Domnul spiritului.

CAP. 4.

Evangelicia este unora descoperită, altora acoperită. Toate suferinșile sînt biruite pe temeiul nădejdi în mărirea vecinică.

1 De aceea avînd noi această însărcinare, după cum am fost miluiți, nu perdem răbdarea,

2 Ci am înlăturat de la noi cele ascunse ale rușinii neumbînd în viclenie nici prefăcînd cuvîntul lui Dumnezeu, ci prin arătarea adevărului făcîndu ne pe noi înșine cunoscuți către orî ce știință de sine a oamenilor în fața lui Dumnezeu.

3 Iar și dacă este acoperită evangelicia noastră, între cei perduți este acoperită,

4 În care dumnezeul vecului acestuia a întunecat gândurile necredincioșilor ca să nu dea raze luminarea evangeliei mării lui Christos, care este chipul lui Dumnezeu.

5 Pentru că nu ne predicăm pe noi înșine ci pe Christos Iisus Domnul, iar pe noi înșine slujitori voștri prin Iisus.

6 Fiind că Dumnezeu care porunci «din întunec lumineze lumina», *el este* care luminează în inimile noastre spre luminarea cunoașterii mării lui Dumnezeu în fața lui Iisus Christos.

7 Avem însă comoara aceasta în vase de lut, pentru

ca covârșirea puterii să fie a lui Dumnezeu și nu *venind* de la noi ;

8 În orî ce chip *sîntem* apăsăți dar nu strimtorați, aduși în nedomirire dar nu lipsiți de nădejde,

9 Urmăriți dar nu părăsiți, aruncați jos dar nu perduți,

10 Totdeauna purtând pretutindini în corpul nostru moartea lui Iisus, ca și viața lui Iisus să fie arătată în corpul nostru.

11 Căci pururea noi cei vii sîntem dați spre moarte pentru Iisus, ca și viața lui Iisus să fie arătată în carnea noastră cea muritoare.

12 Astfel moartea lucrează în noi, iar viața în voi.

13 Avînd dar acelaș spirit al credinței, după cum este scris : « am crezut, de aceea am vorbit, » și noi încredem, de aceea și vorbim,

14 Știind că cel care a învieat pe Domnul Iisus ne va înviea și pe noi cu Iisus și ne va înfățișa împreună cu voi.

15 Căci toate *sînt* pentru voi, ca darul înmulțit fiind prin mai mulți să prisosiască mulțumirea spre mărirea lui Dumnezeu.

16 De aceea nu perdem răbdarea, ci și dacă omul nostru din afară este prăpădit, dar cel d'înăuntru al nostru este înnoit din zi în zi.

17 Pentru că micimea de puțin timp a suferinței noastre desevîrșește pentru noi în chip peste măsură spre a covîrși o cumpănă vecinică de mărire,

18 Fiind că noi nu îndreptăm privirea la cele ce sînt văzute, ci la cele ce nu sînt văzute ; căci cele văzute sînt trecătoare, iar cele nevăzute vecinice.

CAP. 5.

Trebuie să îmbrăcăm haina noastră cerească în locul celei pămîntești. Dorința de viața vecinică. Ispășirea și împăcarea noastră.

1 Căci știm că dacă va fi fost desființată casa noastră pămîntească de cort, avem în ceruri clădire de la Dumnezeu, casă nefăcută de mână, vecinică.

2 Pentru că chiar în acest cort suspinăm, dorind a fi îmbrăcați pe d'asupra cu locuința noastră cea din cer,

3 Și într'adevăr vom fi găsiți îmbrăcați, nu goți.

4 Căci ca uni care sîntem în *acel* cort suspinăm fiind apăsăți, pentru că nu voim a fi desbrăcați ci îmbrăcați pe d'asupra, ca ce este muritor să fie înghițit de viață.

5 Iar cel care ne a desevîrșit chiar spre aceasta este Dumnezeu, care ne a dat arvuna spiritului.

6 Deci având îndrăsnială tot-dauna și știind că locuind în acest corp sîntem înstreinați de la Domnul;

7—Căci prin credință umblăm, nu *încunjurați fiind* prin chipul lui; —

8 Avem dar îndrăsnială și ne place mai bine să fim înstreinați din acest corp și să locuim la Domnul.

9 De aceea, fie locuind în *acest corp*, fie înstreinați fiind, ne și silim să 'i fim bineplăcuți.

10 Pentru că noi toți trebuie să fim dați de față înaintea scaunului de judecător al lui Christos, ca fie care să iea cu sine cele *ee sînt* prin corp, potrivit cu ce a făptuit, fie bine fie rău.

11 Drept aceea cunoscînd temerea de Domnul înduplecăm pe oameni, lui Dumnezeu ânsé sîntem cunoscuți; și nădăjduesc că și în a voastră știință de sineve sînt cunoscut.

12 Nu ne facem voé cunoscut iar pe noi ênșine, ci *zicem aceste* dându-vă prilej la cuvînt de laudă pentru noi, ca să aveți *cuvînt de laudă* către aceia care în față se laudă și nu în inimă.

13 Căci fie că ne am eșit din fire, pentru Dumnezeu *ne am eșit din fire*, fie că sîntem întregi la minte, pentru voi *sîntem întregi la minte*.

14 Pentru că iubirea lui

Christos ne ține pe noi, după ce am judecat aceasta, că unul a murit pentru toți: deci ei toți au murit;

15 Și pentru toți a murit, ca cei vii să nu mai vețuiască pentru ei ênsuși, ci pentru cel care a murit și a învieat pentru dênși.

16 De aceea noi nu cunoaștem de acum pe nimenea după trup; chiar dacă am cunoscut după trup pe Christos, acum nu 'l mai cunoaștem.

17 Deci dacă este cineva în Christos, *este* făptură noastră; cele vechi au trecut, iată *toate* s'au făcut noi.

18 Iar toate sînt de la Dumnezeu, care ne a împăcat sieși prin *Iisus* Christos și ne a dat însărcinarea împăcării,

19 Pentru că Dumnezeu era împăcând lumea sieși în Christos, netrecîndu-le în socotală greșalele lor, și avînd pus în noi cuvîntul împăcării.

20 Deci pentru Christos sîntem soli ca cum Dumnezeu îndeamnă prin noi; vî rugăm pentru Christos, împăcați vî cu Dumnezeu.

21 *Căci* pe cel care n'a cunoscut păcat, 'l a făcut pentru noi păcat, ca să fim noi îndreptățire de la Dumnezeu într'ênsul.

CAP. 6.

Slujitori lui Dumnezeu în toate se arată că sînt ai lui. Christos și Beliar. Sînți lui Dumnezeu.

1 Fiind dar împreună lucrători cu Christos vë și îndemnăm ca să nu primiți îndeșart darul lui Dumnezeu.

2 — Căci zice :

«In timp plăcut te am ascultat

Și în zi de mântuire te am ajutat ;»

Iată acum timp bineplăcut, iată acum zi de mântuire ; —

3 Ne dând întru nimic nici o sminteală, ca să nu fie defăimată însărcinarea noastră,

4 Ci în ori ce chip făcându ne cunoscut pe noi ênșine ca ai lui Dumnezeu slujitori prin multă răbdare, în suferințe, în nevoi, în strimtorări,

5 În băătă, în închisori, în turburări, în osteneli, în vecheri, în posturi,

6 Prin curăție, prin cunoștință, prin îndelungă răbdare, prin bunătate, prin spirit sânt, prin iubire fără fățarie,

7 Prin cuvînt de adevăr, prin putere de la Dumnezeu ; prin arme d'a dreapta și d'a stînga ale îndreptăririi,

8 Prin mărire și înjosire, prin defăimare și laudă ; ca amăgitori și iubitori de adevăr,

9 Ca neștiuți și cunoscuți bine fiind, ca murind și iată trăim, ca pedepsiți și nu omorîți,

10 Ca întristați, dar totdeauna bucurându ne, ca săraci, dar pe mulți înavușind, ca ne avênd nimic și avênd tot în stăpînire.

11 Gura noastră este deschisă către voi, Corintenilor, inima noastră este lărgită ;

12 Nu sînteți strimtați în noi, dar sînteți strimtați în cele d'înăuntru ale voastre ;

13 Fiți largi și voi, în acelaș chip, ceea ce este aceeași răspplată,—vorbesc ca unor fii.—

14 Nu trageți cu necredincioși într'un jug strein voê ; căci ce însoțire are dreptatea cu fărădelegea ? Sau ce împărțășire are lumina cu întunerecul ?

15 Și care este învoirea lui Christos față de Beliar, sau ce parte are un credincios cu un necredincios ?

16 Și ce unire are templul lui Dumnezeu cu idoli ? Căci noi sîntem templul viului Dumnezeu, după cum a zis Dumnezeu că «voi locui între dênși și voi umbla între dênși, și voi fi Dumnezeul lor și ei vor fi poporul meu.

17 De aceea eșiți din mijlocul lor și fiți deosibiliți,

Zice Domnul,

Și necurat nu atingeți ;

Și eu vë voi primi la mine,

18 Și voi fi voê drept Tată,

Și voi 'mă veți fi drept fii și fiice,

Zice Domnul Atotțiitorul.»

CAP. 7.

Știrea adusă de Titu despre Corinteni. Întristarea mântuitoare

1 Decî, iubiților, avînd aceste făgăduințe, să ne curățim pe noi înșine de orî ce mînjitură a trupului și a spiritului, deservîrînd sîntenie în temere de Dumnezeu.

2 Faceți ne loc în inimile voastre; pe nimenea n'am adus în stare rea, de la nimenea n'am luat mai mult.

3 Nu spre osîndă zic *aceasta*; căci am zis mai 'nainte că sînteți în inimile noastre spre a muri împreună și a trăi împreună.

4 Multă îndrăsneală am față de voi, multă laudă am pentru voi; sînt plin de mîngăere, prisosesc peste măsură cu bucuria în toată întristarea noastră.

5 Pentru că, și după ce am venit în Macedonia, trupul nostru n'a avut nici o liniște, ci în orî-ce chip sdrobiți *eram*: din afară lupte, d'înauntru temeri.

6 Dar Dumnezeu care mîngăie pe cei smeriți ne a mîngăieat pe noi prin venirea lui Titu;

7 Și nu numai prin venirea lui ci și prin mîngăerea cu care a fost mîngăieat la voi, aducîndu ne la cunoștința dorința voastră, plîngerea voastră, buna voința voastră pen-

tru mine, încât mai mult m'am bucurat.

8 Fiind că și dacă v'am întristat în epistola mea, nu mă căesc; deși *mai 'nainte* mă căiam, căci vîd că acea scrisoare v'a întristat, deși pentru puțin timp,

9 Acum mă bucur, nu pentru că ați fost întristați, ci pentru că ați fost întristați spre pocăință; căci întristați ați fost după voea lui Dumnezeu, ca să nu fiți întru nimic păgubiți de către noi.

10 Căci întristarea după voea lui Dumnezeu lucrează pocăință spre mîntuire de necăit; iar întristarea lumii lucrează moarte.

11 Căci iată chiar această întristare după voea lui Dumnezeu a sîvîrșit pentru voi atîta sîrguință, mai ales apărare, mai ales neplăcere, mai ales teamă, mai ales dorință, mai ales rîmnire, mai ales rîs-bunare. În orî ce chip ați dovedit că voi înșivă sînteți curați în acea faptă.

12 Astfel dar, și dacă v'am scris, nu *v'am scris* pentru cel care a nedreptățit nici pentru cel care a fost nedreptățit, ci pentru ca sîrguința voastră pentru noi să fie învederată la voi înaintea lui Dumnezeu.

13 De aceea sîntem mîngăeați. Dar pe lângă mîngăerea noastră ne am bucurat peste măsură mai ales de bucuria

lui Titu, că spiritul lui a fost ușurat din partea voastră tuturor;

14 Pentru că dacă m'am lăudat lui ceva pentru voi, n'am fost dat de rușine; ci după cum v'am vorbit toate în adevăr, astfel și lauda noastră înaintea lui Titu adevăr s'a făcut,

15 Și inima lui este mai mult pentru voi, când 'și aduce aminte de supunerea voastră tuturor, cum 'l ați primit cu temere și frică mare.

16 Mă bucur *dar* că în orî ce privință am încredere în voi.

CAP. 8.

Pavel laudă pe Chreștini din Macedonia pentru stringere de ajutoare și îndeamnă pe Corinteni să facă și dînși asemenea.

1 Fraților, iar vă facem cunoscut al lui Dumnezeu dar care a fost dat în bisericele Macedonii,

2 Că în multă încercare de suferință a fost prisosirea bucurii lor și sărăciea lor adîncă a prisosit spre bogăția lămuririi lor;

3 Mărturisesc, că de bună voe *au dat* după putere și poate putere,

4 Cu multă stăruință rugându ne ei pentru darul și a nume pentru împărtășirea slujirii celei pentru sînți,

5 Și nu după cum am nădăduit, ci pe sine însuși s'au dat Domnului mai 'ntîi și noî prin voința lui Dumnezeu.

6 Pentru ca noi să îndemnăm pe Titu ca după cum a început mai 'nainte, așa să și sîvîrșiască între voi și binefacerea aceasta.

7 Ânsă după cum în orî ce prisosiți prin credință și prin cuvînt și prin cunoștință și prin orî ce sirguință și prin iubirea voastră către noi, să prisosiți și în această binefacere.

8 Nu zic în chip poruncitor, ci prin sirguința altora încercînd și ființa adevărată a iubirii voastre:

9 — Căci cunoașteți darul Domnului nostru Iisus Christos, că bogat fiind s'a făcut sărac pentru voi, ca voi să fiți bogați prin sărăciea lui—.

10 Și părere 'mi dau în aceasta; căci aceasta este bine pentru voi, ca uni care ați început mai 'nainte d'acum un an nu numai să faceți, ci să și voiți;

11 Sîvîrșiți dar acum a și face, ca după cum a fost nepreget întru a voi, astfel *să fie* și întru a sîvîrși după avere.

12 Pentru că dacă este nepregetul, *este* bineprimit potrivit cu ceea ce are oare cum, nu potrivit cu ceea ce nu are.

13 Căci să nu fie unora ușurare, iar voe împovărare, ci prisosul vostru în timpul de acum să fie după potrivă la lipsa aceloră,

14 Ca și prisosul aceloră să fie la lipsa voastră, ca să fie potrivire,

15 După cum este scris: «cine multul *strînsese* n'a avut mai mult, și cine puținul *strînsese* n'a avut mai puțin.»

16 Dar mulțumită lui Dumnezeu care dă aceeași sîrguință în inima lui Titu pentru voi,

17 Că a primit într'adevăr îndemnarea mea, și fiind mai sîrguitor a plecat de bună voe la voi.

18 Noi însă am trimis împreună cu dînsul pe fratele, a căruî laudă în evanghelie este prin toate bisericile,

19 Dar nu numai *că este lăudat*, ci și ales a fost de biserică prin ridicare de mâini ca soțul nostru de călătorie cu darul acesta, care este slujit de noi spre mărirea Domnului însuși și nepregetul nostru,

20 Ferindu ne prin aceasta, ca să nu ne facă cineva împutări în această mulțime de daruri slujită de noi;

21 Pentru că purtăm grijă de cele bune nu numai înaintea Domnului, ci și înaintea oamenilor.

22 Am trimis dar împreună cu dînși pe fratele nostru pe

care 'l am încercat de multe ori în multe, ca fiind sîrguitor, acum însă este mult mai sîrguitor prin multa încredere ce are către voi.

23 Fie *că vorbesc* pentru Titu, părtașul meu și împreună lucrător pentru voi; fie *că sînt* frați ai noștri, *ei sînt* trimiși ai bisericilor, mărire a lui Christos.

24 Deci arătați către dînși în fața bisericilor dovada iubirii voastre și a laudei noastre pentru voi.

CAP. 9.

Stringerea de ajutoare trebuie făcută în grabă. Răsplata binefacerilor.

1 Căci 'mi este într'adevăr de prisos să vă scriu despre ajutorarea cea pentru sînți;

2 Pentru că știu nepregetul vostru de care mă laud pentru voi Macedonenilor, că Achaia este gata d'acum un an, și rivna voastră a însuflețit pe mai mulți.

3 Am trimis dar pe frați, ca lauda noastră pentru voi să nu fie zădărnicită în partea aceasta, ca să fiți gata după cum ziceam,

4 Ca nu cumva, când vor fi venit împreună cu mine Macedoneni și vă vor fi găsit negata, să fim dați de rușine noi, ca să nu zic voi. în această încredere temeinică.

5 Deci am gândit de neapă-

rată trebuință să îndemn pe frați ca mai 'nainte să vie la voi și mai 'nainte să gătiască binecuvîntarea voastră făgăduită *de mine* mai d'înainte, ca aceasta să fie gata astfel ca o binecuvîntare, nu ca o pornire spre înavuțire.

6 Aceasta ânsă, cine seamănă în chip cruțător, în chip cruțător va și secera, și cine seamănă pe temeiul binecuvîntării, pe temeiul binecuvîntării va și secera.

7 Fie care *să dea* după cum s'a hotărit în inima sa, nu din supărare sau din silă ; «pentru că Dumnezeu iubește pe dătătorul voios.»

8 Și puternic este Dumnezeu să facă a prisosi orî ce dar spre voi, pentru ca în orî ce totdeauna avînd orî ce îndestulare să prisosiți spre orî ce lucru bun,

9 După cum este scris :

«Risipita, dat a celor jinduți,

Dreptatealuirămâne în veac.»

10 Iar cel care dă sîmînță sîmîntătorului și pâine spre mîncare va da și va înmulți sîmînța voastră și va face să crească roadele îndreptățirii voastre ;

11 În orî ce îmbogățiți fiind spre orî ce lămurire, ca una care lucrează prin noi mulțumire lui Dumnezeu.

12 Pentru că slujirea acestui dar nu numai că umple de tot

lipsurile sînților, dar și prisoșește prin multe mulțumiri către Dumnezeu ;

13 Prin adevेरirea slujirii aceștia *îndemnați* măresc pe Dumnezeu pentru supunerea la mărturisirea voastră către evanghelia lui Christos și pentru lămurirea împărtășirii către toți,

14 Și dînși cu rugăciune pentru voi v_e doresc pentru al lui Dumnezeu dar, care este peste măsură asupra voastră.

15 Mulțumită lui Dumnezeu pentru darul lui cel de nespus.

CAP. 10.

Pavel este acelaș și fiind de față și lipsind, Adevērata mărire.

1 Iar eu ênsumi Pavel v_e îndemn prin blîndețea și bunătatea lui Christos, *eu* care de față *sînt* într'adevēr smerit între voi, dar în lipsă îndrăsnesc către voi ;

2 M_e rog ca nu fiind de față să îndrăsnesc cu tăriea încrederii cu care gîndesc să cutez împotriva unora care ne țin ca umblînd potrivit cîrniî.

3 Pentru că deși umblăm în carne, nu ne luptăm potrivit cîrniî.

4 Căci armele luptei noastre nu *sînt* omenești, ci puternice pentru Dumnezeu spre dărîmarea de locuri întărite,

5 Dărîmînd gîndirile și orî ce înălțime ce se ridică îm-

protiva cunoștinței de Dumnezeu, și robind orî ce minte spre supunere la Christos,

6 Și gata fiind să resbunăm orî ce nesupunere, când va fi fost împlinită supunerea voastră.

7 Vă uitați la cele ce sînt în față? Dacă are cineva încredere în sine că este al lui Christos, gândiască aceasta iarăș despre sine însuși, că după cum *este* el al lui Christos, astfel și noi.

8 Căci și dacă mă voi fi lădat ceva mai mult de puterea noastră, pe care *ne* a dat o Domnul spre clădirea și nu spre dărîmarea voastră, nu mă voi rușina,

9 Pentru ca să nu par că v'as înfricoșa oare cum prin epistolele *mele*.

10 Că epistolele *sale*, zice cineva, sînt într'adevăr cu greutate și tari, dar înfățișarea corpului *său* este fără putere și cuvîntul desprețuit.

11 Unul ca acesta gândiască aceasta, că ce fel sîntem cu cuvîntul prin epistole ne fiind de față, astfel *sîntem* cu lucrul și de față fiind.

12 Pentru că nu îndrăsnim să ne înnumărăm sau să ne punem d'o potrivă pe noi înșine cu unî dintre aceia care se fac cunoscut pe dînși însuși; ci dînși măsurându se pe sine loruși însuși și punendu se d'o

potrivă pe sine loruși însuși nu sînt pricepuți

13 Noi ânsē nu ne vom lăuda în cele fără măsură, ci după măsura marginii trasă noē, cu care măsură ne a împărțit Dumnezeu, ca să ajungem pēnē și la voi.

14—Căci nu ne întindem pe noi înșine prea mult, ca cum n'am ajunge la voi, pentru că și pēnē la voi am ajuns în evanghelia lui Christos,—

15 Nu ne lăudăm în cele fără măsură, în ostenele streine, dar avēnd nădejde, dacă creștința voastră crește, ca să ne facem mari între voi potrivit marginii trasă noē spre prisosire.

16 Ca să vestim evanghelia la locuri dincolo de voi, fără a ne lăuda de cele ce sînt gata înăuntrul marginii trasă altora.

17 Iar cine se laudă, laude se în Domnul;

18 Pentru că nu cine se face cunoscut pe sine însuși, acela este dovedit bun, ci acela pe care Domnul *îl* face cunoscut.

CAP. 11.

Sîrguința lui Pavel față de Corinteni și neprimirea de plată. Pavel arată virtuțile și ostenele sale față de împotrivitori săi.

1 O, dacă ați îngădui ceva puțin necuminție de la mine! Dar mă și îngăduiți.

2 Căci vă rămnesc cu rămnirea lui Dumnezeu, pentru că v'am logodit unui bărbat, ca să înfățișez lui Christos o fecioară curată;

3 Mă tem ânsă ca nu cumva, după cum șarpele amăgi prin viclenia lui pe Eva, mințile voastre să fie abătute de la curăția cea în Christos.

4 Căci negreșit, dacă cel care vine predică pe un alt Iisus pe care noi nu 'l am predicat, sau primiți un altfel de spirit pe care nu 'l ați primit, sau o altfel de evanghelie pe care n'ați primit o, îngăduiați cu drept cuvânt;

5 Socotesc ânsă că întru nimic n'am fost mai în urmă de cei mai înalți apostoli.

6 Dar deși *sunt* neînvățat în cuvânt, nu ânsă în cunoștință *neînvățat*, ci în orî ce noi am făcut cunoscut *aceasta* între toți în privința voastră.

7 Sau am făcut greșală că v'am binevestit în dar evangheliea lui Dumnezeu, smerindu-mă pe mine însumi pentru ca să fiți voi înălțați?

8 Alte biserici am prădat luând plată pentru a vă sluji pe voi, și de față fiind la voi și lipsă avînd n'am fost sarcină niminui;

9 Căci lipsa mea a umplut o cu deservire frați după ce veniră din Macedonia; și în orî ce m'am păzit pe mine în-

sumi ca să nu cad greu pentru voi, și mă voi păzi.

10 Este adevăr al lui Christos în mine, că lauda aceasta nu va fi îngădită pentru mine în ținuturile Achaiei.

11 Pentru ce? Că nu vă iubesc? Dumnezeu știe.

12 Iar ceea ce fac, și voi face, *pentru aceasta fac*, ca să taiu prilejul celor care voesc prilej, ca în ceea ce se laudă să fie aflați ca și noi.

13 Pentru că unii ca aceștia sînt apostoli mincinoși, lucrători vicleni, luînd chip de apostoli ai lui Christos.

14 Și nu este mirare, pentru că însuși satana iese chip de ânger al luminii.

15 Deci nu este mare *lucru* dacă și slujitorii lui Ieau chip ca slujitorii ai dreptății, al căror sfîrșit va fi după faptele lor.

16 Iarăș zic, nu gîndiască cineva că nu sînt cumințe; iar dacă nu, primiți-mă și ca pe un fără minte, ca să mă laud și eu ceva puțin.

17 Ceea ce vorbesc, nu vorbesc după Domnul, ci ca în stare de necuminție *vorbesc* în această încredere temeinică a laudei.

18 De oare ce mulți se laudă potrivit cărnii, mă voi lăuda și eu.

19 Pentru că bucuros îngăduiți pe cei fără minte, fiind voi cuminți;

20 Căci îngăduiți dacă vă robește cineva cu sila, dacă *vă* roade cineva, dacă *vă* prinde cineva, dacă se poartă cineva mândru, dacă vă lovește cineva în față.

21 În chip de necinste zic, cum că noi am fost fără putere! Dar în ce este cineva oare cum îndrăsneț, în necumînție zic, îndrăsneț sunt și eu.

22 Ebrei sunt ei? Și eu. Israelii sunt? Și eu. Neamul lui Abraam sunt ei? Și eu.

23 Slujitorii ai lui Christos sunt ei? Eșindu' mi din minți vorbesc! Mai presus *sunt* eu! Prin ostenele mai mult, prin bătăi mai mult, prin închisori peste măsură, prin primejdii de moarte de multe ori;

24 De la Iudei de cinci ori patru zeci fără una *de lovitură* am luat,

25 De trei ori am fost bătut cu vergi, o dată am fost improșcat cu petre, de trei ori am pățit spargere de vas, o noapte și o zi am făcut la adâncul mării;

26 Prin călătorii de multe ori, prin primejdii de riuri, prin primejdii de tâlhari, prin primejdii din partea neamului, prin primejdii din partea păgânilor, prin primejdii în oraș, prin primejdii în pustietate, prin primejdii în mare, prin primejdii între frați mincinoși,

27 Prin osteneală și muncă, prin vegheri de multe ori, prin

foame și sete, prin postiri a-desea ori, prin frig și golătate.

28 Afară de acestea luarea aminte *ce am* în fie care zi, grija tuturor bisericilor.

29 Cine este slab, 'și eu nu sunt slab? Cine este abătut și nu eu mă aprind *de durere*?

30 Dacă trebuie să mă laud, mă voi lăuda de cele ale slăbiciunii mele.

31 Știe Dumnezeu și al Domnului Iisus Tatăl, care este binecuvântat în veci, că nu mint.

32 În Damascăpetenia poporului împăratului Areta păzia orașul Damascenilor ca să mă prinză,

33 Și printr'o uscioară într'un coș am fost lăsat în jos prin zid și am scăpat din mâinile lui.

CAP. 12.

Vedeniile cerești ale lui Pavel. Boldul cărnii. Venirea în curînd a lui Pavel la Corinteni.

1 Este de neapărată trebuință ca să mă laud, *dar* nu 'mi este de folos, voi veni ânsă la vedenii și descoperiri ale Domnului.

2 Știu pe un om în Christos cu patrusprezece ani mai 'na-intre, răpit fiind unul ca acesta pînă la al treilea cer, dacă în corp nu știu, sau fără de corp nu știu, Dumnezeu știe.

3 Și știu pe un astfel de om, dacă în corp *fu răpit* sau fără de corp nu știu; Dumnezeu știe.

4 Că fu răpit în Raiu și auzi cuvinte de nespus, pe care nu este ertat omului a le vorbi.

5 Pentru unul ca acesta mă voi lăuda, dar pentru mine însumi nu mă voi lăuda, decât numai în slăbiciunile mele.

6 Căci dacă voi fi voit să mă laud, nu voi fi fără minte, pentru că adevăr voi spune; mă feresc însă *de laudă*, ca să nu gândiască cineva în privința mea pentru ceea ce mă vede sau aude de la mine.

7 Și ca să nu mă înalț mai presus prin mulțimea peste măsură a descoperirilor, mi s'a dat bold pentru carnea mea, ângerul satanei, ca să mă bată cu pumnii, pentru ca să nu mă înalț peste măsură.

8 Pentru acesta de trei ori am rugat pe Domnul, ca *acela* să stea departe de la mine.

9 Și 'mi zise: 'ți este de ajuns darul meu, pentru că puterea mea în slăbiciune se desvîrșăște. Deci foarte bucu-ros mă voi lăuda mai ales în slăbiciunile mele, ca să locuiască asupra mea puterea lui Christos.

10 De aceea am plăcere în slăbiciuni, în muștrări aspre, în nevoi, în urmăriri și în strimtorări pentru Christos;

căci când sunt slab, atunci sunt puternic.

11 M'am făcut fără minte *lăudându-mă*; voi m'ați silit. Pentru că eu aveam trebuință să mă fac cunoscut de către voi; căci întru nimic n'am fost mai în urmă de cei mai înalți apostoli, deși nu sunt nimic.

12 Negreșit, dovezile apostolului fură săvîrșite între voi în ori ce stăruință prin semne și minuni și puteri.

13 Căci ceeste în ce ați fost mai pe jos față de celelalte biserici, decât numai că eu însumi nu v'am fost sarcină? Dăruiti-mi nedreptatea aceasta.

14 Iată eu sunt gata să viu pentru a treia oară la voi, și nu voi fi sarcină; pentru că nu doresc ale voastre ci pe voi. Căci nu sunt datorii copii să strîngă pentru părinți lor, ci părinți pentru copii lor.

15 Eu ânsă foarte bucu-ros voi cheltui și mă voi jertfi pentru sufletele voastre. Dacă vă iubesc mai mult, sunt iubit mai puțin?

Fie dar așa, eu nu v'am împovărat; ci isteț fiind v'am prins prin meșteșugire.

17 Nu cumva am luat mai mult de la voi prin vre unul dintre cei pe care 'i am trimis la voi?

18 Am îndemnat pe Titu și am trimis împreună *cu dînsul* pe fratele; nu cumva Titu a luat mai mult de la voi? Nu

am umblat cu același spirit ? Nu în aceleași urme ?

19 De demult gândiți să ne apărăm față de voi. Înaintea lui Dumnezeu în Christos vorbim. Dar toate, iubiților, pentru clădirea voastră.

20 Căci mă tem ca nu cumva, după ce voi fi venit, să vă găsească nu ca pe unii cum voesc, și să fiu găsit pentru voi ca unul cum nu voiți, ca nu cumva să se găsească între voi pricire, rîmnire, întăritări, zavistii, vorbiri de rău, șoptiri, îngâmări, turburări ;

21 Ca, după ce iarăși voi fi venit, să nu mă smeriască Dumnezeu meu față de voi, și să plâng pe mulți dintre cei care au păcătuit mai 'nainte și nu s'vor fi pocăit de necurăția și desfrânarea și necumpletarea pe care le au făptuit.

CAP. 13.

Venirea în curînd a apostolului la Corint. Indemnare la viață regulată.

1 De a treia oară astă dată vin la voi : «pe temeiul spusei a doi și a trei martori va fi statornicit ori ce cuvînt.»

2 Am zis mai 'nainte când eram de față de a doua oară, și zic mai 'nainte și acum, când lipsesc, celor care au păcătuit și tuturor celorlalți, că, dacă voi fi venit iarăși, nu voi cruța.

3 Fiind că voi căutați o dovadă celui care vorbește în mine Christos, care față de voi nu este fără putere, ci este puternic între voi.

4 Căci din slăbiciune fu chiar răstignit, dar din puterea lui Dumnezeu este viu, pentru că și noi sîntem slabi într'însul, dar din puterea lui Dumnezeu față de voi vom fi vii împreună cu dînsul.

5 Cercați vă pe voi înșivă dacă sînteți în credință, dovediți vă pe voi înșivă de buni ; sau nu vă cunoașteți bine pe voi înșivă că Christos Iisus este întru voi ? Afară numai dacă cumva sînteți nedovediți buni.

6 Nădăjduesc însă că veți cunoaște că noi nu sîntem nedovediți buni.

7 Și ne rugăm către Dumnezeu ca să nu vă facă nici un rău, nu pentru ca noi să ne arătăm dovediți buni, ci pentru ca voi să faceți binele, iar noi să fim ca nedovediți buni.

8 Pentru că nu putem ceva împotriva adevărului, ci pentru adevăr.

9 Ne bucurăm însă când noi sîntem slabi, iar voi să fiți puternici ; aceasta și ne rugăm, întregirea voastră.

10 De aceea nefiind de față scriu acestea, pentru ca de față fiind să nu întrebuițez asprime potrivit puterii pe care

'mi a dat o Domnul spre clădire și nu spre dărîmarea.

11 Insfîrșit, fraților, bucurați-vă, fiți deservîrșiți, fiți mîngăeați, gîndiți-vă aceeași, trăiți în pace, și Dumnezeu iubirii și al păcii va fi cu voi.

12 Imbrățișați-vă uni pe alții în sărutare sîntă. Vă îmbrățișază toți sînți.

13 Darul Domnului Iisus Christos și iubirea lui Dumnezeu și împărtășirea Sîntului Spirit *fie* cu voi toți.

EPISTOLA LUI PAVEL

CĂTRE

GALATENI

CAP. 1

Alunecarea Galatenilor de la adevărul evangheliei. Pavel istorisește vicașia sa de mai 'nainte și apostolatul său.

1 Pavel apostol, nu de la oameni nici prin om, ci prin Iisus Christos și Dumnezeu Tatăl care 'l a învieat dintre morți,

2 Și toți frați împreună cu mine, bisericilor Galatiei.

3 Dar *fie* voe și pace de la Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Iisus Christos,

4 Care s'a dat pe sine însuși pentru păcatele noastre ca, după voința lui Dumnezeu și Tatăl nostru, să ne scoată afară

pe noi din veacul de față cel rău,

5 Lui *fie* mărirea în veci vecilor; Amin.

6 Mă mir că așa de repede vă strămutați de la cel care vă chemă prin darul lui Christos la altfel de evanghelie,

7 Care nu este alta: decât numai că sînt uni care vă turbură și voesc să restorne evanghelia lui Christos.

8 Dar chiar dacă noi sau ânger din cer va fi binevestit peste ceea ce am binevestit voe, anatema fie.

9 După cum am zis mai 'nainte, și acum zic iar, dacă cineva vă binevestește peste ceea ce ați primit, anatema fie.

10 Pentru că căștig eu acum

chiar pentru mine pe oameni sau pe Dumnezeu? Sau caut să plac oamenilor? Dacă aş plăcea anchă oamenilor, slujitorul lui Christos n'aş fi.

11 Vă fac dar cunoscut, fraţilor, că evanghelia care a fost binevestită de mine nu este după om;

12 Pentru că şi eu n'am primit o nici n'am învăţat o de la om, ci prin descoperirea lui Iisus Christos.

13 Aţi auzit dar de purtarea mea altă dată în Iudaism, că urmăream peste măsură biserica lui Dumnezeu şi o duceam la peire,

14 Şi sporiam în Iudaism peste mulţi de o vârstă cu mine în neamul meu, fiind mai mult rîmnitor de datinele strămoşilor mei.

15 Dar când binevoi cel care mă deosibi de la pântecel mamei mele şi mă chemă prin darul său

16 Să descopere pe Fiul său întru mine, pentru ca să 'l binevestesc între neamuri, de îndată nu m'am destăinuit către trup şi sînge,

17 Nici nu m'am dus la Ierusalem la apostoli mai 'nainte de mine, ci am plecat în Arabia, şi iar m'am întors la Damasc.

18 Apoi după trei ani m'am dus la Ierusalem ca să cunosc pe Chefa, şi am rămas la dînsul cincisprezece zile;

19 Iar pe un alt dintre apostoli n'am văzut, decât numai pe Iacob fratele Domnului.

20 Şi cele ce vă scriu, iată înaintea lui Dumnezeu *scriu*, pentru că nu mint.

21 După aceea am venit în ținuturile Sirii şi ale Ciliciî.

22 Şi eram necunoscut la faţă bisericilor Iudeei care sînt întru Christos;

23 Auziau însă numai că următorul nostru de altă dată acum binevesteşte credinţa pe care oare când o ducea la peire,

24 Şi măriau în mine pe Dumnezeu.

CAP. 2.

Adunarea apostolilor în Ierusalem. Disputa lui Pavel cu Petru la Antiochea. Legea şi credinţa.

1 În urmă după patrusprezece ani iar m'am dus la Ierusalem cu Barnaba, luând împreună cu mine şi pe Titu;

2 Şi m'am dus potrivit unei descoperiri, şi am istorisit înaintea lor evanghelia pe care o predic între neamuri, iar la o parte celor însemnaţi, dacă nu cumva alerg în deşărt sau am alergat.

3 Dar nici Titu care era cu mine, Elen fiind, nu fu silit ca să fie tăeat împrejur,

4 Pentru fraţi mincinoşi furişaţi, ca unii care veniră de

față ca să iscodiască starea noastră de sine înșine pe care o avem în Christos Iisus, pentru ca să ne robiască cu desvîrșire;

5 Acestora nici un ceas măcar nu le am intrat în voe cu supunerea, pentru ca adevărul evangheliilor să rămăne neclintit la voi.

6 Iar de la cei care se socotesc a fi ceva — ori cum erau ei altă dată nimic nu 'mi folosește; Dumnezeu nu este părținitor omului; — mie ânsă cei însemnați nimic nu 'mi s'au destăinuit,

7 Ci d'improtivă după ce vîzură că 'mi este încredințată evanghelieta netăerii împrejur, după cum lui Petru a tăerii împrejur,

8—Pentru că cel care a lucrat pentru Petru față de apostolia tăerii împrejur a lucrat și pentru mine față de neamuri, —

9 Și după ce cunoscără darul care 'mi fu dat mie, Iacob și Chefa și Ioan, care se socotesc a fi stâlpi, 'mi deteră mie și lui Barnaba dreptele lor de însoțire, pentru ca noi să *binevestim* între neamuri, iar ei în tăerea împrejur;

10 Numai de săraci să ne aducem aminte, ceea ce m'am și silit să fac chiar aceasta.

11 Iar când veni Chefa la Antiochea, de față m'am improtivit lui fiind că era învinuit.

12 Căci mai 'nainte d'a fi venit uni de la Iacob mânca împreună cu neamurile; iar când veniră, se da la o parte și se deosibia, temîndu se de cei din tăerea împrejur;

13 Și se fătărnicea împreună cu dînsul și ceilalți Iudei, încât și Barnaba fu amăgit prin fătăria lor.

14 Dar când am văzut că nu calcă drept potrivit adevărului evangheliilor, am zis lui Chefa înaintea tuturor: dacă tu Iudeu fiind trăești ca neamuri și nu ca Iudeu, cum silești neamurile să trăiască după datinele Iudeilor?

15 Noi prin fire *sîntem* Iudei, și nu din neamuri păcătoși,

16 Știind ânsă că omul nu este îndreptățit din lucruri ale legii, decât prin credința în Christos Iisus. Și noi am crezut în Christos Iisus ca să fim îndreptățiți din credința în Christos și nu din lucruri ale legii, pentru că «din lucruri ale legii nimeni nu va fi îndreptățit.»

17 Iar dacă noi căutând ca să fim îndreptățiți în Christos am fost aflați și înșine păcătoși, oare Christos este slujitor al păcatului? Să nu fie.

18 Căci dacă pe cele ce le am dărimat, pe acestea iar le clădesc, mă învederez ca călcător *al legii* pe mine însumi.

19 Pentru că eu prin lege

am murit față de lege ca să fiu viu față de Dumnezeu.

20 Am fost împreună răstignit cu Christos; viu ânsă nu mai sînt eu, dar negreșit este viu în mine Christos; iar ceea ce trăesc acum în trup trăesc în credința în al lui Dumnezeu Fiu care m'a iubit și s'a dat pe sine însuși pentru mine.

21 Nu leapăd darul lui Dumnezeu, căci dacă prin lege vine îndreptățire, Christos a murit deci fără cuvînt.

CAP. 3.

Spiritul este primit din credință. Credința lui Abraam și a fiilor săi. Făgăduința lui Dumnezeu. Legea. Christos. Legea duce la Christos. Fii credinței sînt fii lui Abraam.

1 O nemintoșilor Galateni! Cine v'a deochiat pe voi *ca să nu vă supuneți adevărului*, căroră înaintea ochilor fu scris mai 'nainte Iisus Christos în voi ca răstignit?

2 Aceasta numai voesc să aflu de la voi: din lucruri ale legii ați primit spiritul sau din ascultarea credinței?

3 Așa de nemintoși sînteți? După ce ați început în spirit, acum în carne vă deservîșiți?

4 În deșărt ați pătimit atât de multe, dacă și în deșărt *ar fi* numai!

5 Deci cel care vă dă voe spiritul și lucrează minuni între voi, din lucruri ale legii sau din ascultarea credinței?

6 După cum «Abraam crezu lui Dumnezeu, și 'i se socoti spre îndreptățire.»

7 Cunoașteți deci că cei care sînt din credință, aceștia sînt fii ai lui Abraam.

8 Și scriptura, vîzînd mai 'nainte că din credință îndreptățește Dumnezeu pe neamuri, dete știre bună mai 'nainte lui Abraam că «în tine vor fi binecuvîntate toate neamurile.»

9 Drept aceea cei din credință sînt binecuvîntați împreună cu credinciosul Abraam.

10 Căci câți sînt din lucruri ale legii, sub blestem sînt; pentru că este scris că «blestemat este orî cine care nu stăruiește în toate cele scrise în cartea legii ca să le facă.»

11 Iar că prin lege nimenea nu este îndreptățit înaintea lui Dumnezeu în vederat este, fiind că «dreptul din credință va fi viu;»

12 Legea ânsă nu este din credință, dar «cel care va fi făcut cele ale legii va fi viu prin ele.»

13 Christos ne a răscumpărat din blestemul legii după ce se făcu pentru noi blestem, pentru că scris este: «blestemat este orî cine care este atîrnat pe lemn,»

14 Pentru ca binecuvîntarea lui Abraam să ajungă la neamuri în Christos Iisus, ca să luăm prin credință făgăduința spiritului.

15 Fraților, ca un om vorbesc. Nimenea dar nu desființează un legământ întărit al unui om sau adaogă anchă în tocmiri la el.

16 Iar lui Abraam și urmașului său fură rostite făgăduințele. Nu zice: și urmașilor, ca de mulți, ci ca de unul: «și urmașului tău,» care este Christos.

17 Aceasta zic dar: legământul întărit mai 'nainte de Dumnezeu nu 'l desființează legea venită după patru sute și treizeci de ani, pentru ca să facă făgăduința nefolositoare.

18 Căci dacă moștenirea *vine* din lege, nu mai *vine* din făgăduință; dar lui Abraam 'i a dăruit Dumnezeu *moștenirea* prin făgăduință.

19 Deci ce este legea? Pentru călcări de lege fu adăogată, pînă când va fi venit urmașul căruia 'i s'a făcut făgăduința, rînduită fiind *legea* prin ângerî, prin mâna unui mijlocitor.

20 Și mijlocitorul nu este al unuia, dar Dumnezeu este unul.

21 Deci este legea împotriva făgăduințelor lui Dumnezeu? Să nu fie. Căci dacă fu dată legea ca putînd să dea viață, cu adevărat îndreptățirea ar fi din lege.

22 Dar scriptura închise toate sub păcat, ca făgăduința să fie dată credincioșilor din credința în Iisus Christos.

23 Și noi mai 'nainte d'a fi venit credința eram păziți sub lege ca închiși spre credința ce avea să fie descoperită.

24 Drept aceea legea s'a făcut învățătorul nostru spre Christos, pentru ca din credință să fim îndreptățiți;

25 Iar după ce veni credința nu mai sîntem sub învățător.

26 Pentru că toți sînteți fii lui Dumnezeu prin credința în Christos Iisus;

27 Căci căți în Christos ați fost botezați, în Christos v'ați îmbrăcat.

28 Nu este Iudeu nici Elen, nu este rob nici stăpîn de sine, nu este parte bărbătească și parte femească; căci voi toți unul sînteți în Christos Iisus.

29 Iar dacă voi sînteți ai lui Christos, sînteți dar urmașul lui Abraam, moștenitori potrivit făgăduinței.

CAP. 4.

Cel mic este moștenitor. Robi legii și fii lui Dumnezeu. Agara și Sara sînt cele două așezăminte.

1 Zic ânsă, pe cât timp moștenitorul este copil, întru nimic nu se deosibește de rob, deși este stăpîn peste toate,

2 Ci este sub veghetori și îngrijitori pînă la zioa hotărîtă mai 'nainte de tatăl său.

3 Astfel și noi când eram copii, eram robiți sub începăturile nedesăvîrșite ale lumii,

4 Dar când veni împlinirea timpului, Dumnezeu trimise de la sine pe Fiul său, născut fiind din femei, născut fiind sub lege,

5 Pentru ca să rescumpere pe cei de sub lege, ca să luăm înfierea.

6 Și fiind că sunteți fii, Dumnezeu trimise de la sine spiritul Fiului său în inimile noastre strigând: Aba, Tată.

7 Astfel dar nu mai ești rob ci fiu; iar dacă ești fiu, și moștenitor ești prin Dumnezeu.

8 Atunci ânsă necunoscând pe Dumnezeu ați slujit dumnezeilor, care deși din fire nu sînt;

9 Dar acum după ce ați cunoscut pe Dumnezeu, iar mai virtuos după ce ați fost cunoscuți de Dumnezeu, cum vă întoarceți iarăși la începuturile nedesăvîrșite slabe și sărăce, căroră iarăși voiți a le sluji din nou?

10 Păziți zile și luni și timpuri hotărîte și ani!

11 Am grijă de voi ca nu cumva să fi ostenit în deșert pentru voi.

12 Fiți ca mine că și eu am fost ca voi, vă rog, fraților. Nicî o nedreptate nu 'mi ați făcut;

13 Și știți că din pricina slăbiciunii trupului v'am binevestit întîia oară,

14 Și încercați fiind în trupul meu nu m'ați desprețuit

nicî nu m'ați înlăturat, ci m'ați primit ca pe un ânger al lui Dumnezeu, ca pe Christos Iisus.

15 Decî unde este fericirea voastră? Căci vă mărturisesc că dacă cu puțință *ar fi fost* ochi voștri scoțîndu 'i 'mi ați fi dat mie.

16 Drept aceea făcutu m'am vrăjmașul vostru vorbindu vă adevărul?

17 Ei se străduiesc să vă câștige nu cuviincios, ci voesc să vă despartă, ca voi să rîmniți de dênși.

18 Este bine a fi rîmnitor în bine totdeauna, și nu numai când sînt de față la voi.

19 Fii mei, pe care iarăși cu durere vă nasc pênă când Christos va fi luat chip întru voi,

20 Aș vrea să fiu de față la voi chiar acum și să 'mi schimb glasul, căci sînt în nedomirire în privința voastră.

21 Spuneți 'mi voi care voiți să fiți sub lege, nu auziți legea?

22 Căci este scris că Abraam avu doi fii, pe unul din cea roabă și pe altul din cea de sine stătătoare.

23 Cel din cea roabă ânsă a fost născut după trup, iar cel din cea de sine stătătoare prin făgăduință.

24 Ca unele care au alt înțeles de cum spun vorbele; pentru că acestea sînt două așezăminte, unul dela muntele

Sinai, născând spre robie, ca unul care este Agar.

25 Căci al Sinai munte este în Arabia Agar; și ea stă în același rînd cu Ierusalemul de acum, pentru că *el* robește cu fii săi.

26 Iar Ierusalemul de sus este de sine stătător, ca unul care este mumă a noastră;

27 Căci este scris:

«Veselește-te tu, stearpă, care nu naști,

Isbucnește în bucurie și strigă tu care n'ai dureri de facere;

Că mulți sînt fii, mai mulți ai celei singuratice decît ai celei care are bărbat.»

28 Voi ânsă, fraților, sînteți fii făgăduinței ca Isaac.

29 Dar după cum atunci cel care fu născut după trup urmăria pe cel *născut* după spirit, astfel și acum.

30 Dar ce zice scriptura? «Dă afară pe roabă și pe fiul ei; pentru că nu va moșteni fiul roabei cu fiul celei de sine stătătoare».

31 De aceea, fraților, noi nu sîntem fii roabei, ci a celei de sine stătătoare.

CAP. 5.

Stăruirea în stare de sine creștină împotriva amăgitorilor judaizatori. Legea este deservită prin credință, iubire și sântenie.

1 Pentru a sta de sine v'a făcut Christos pe voi de sine

stătători. Decî stați și nu v'e prindeți iar în jugul robii.

2 Iată eu Pavel v'e zic că dacă veți fi fost tăeați împrejur, Christos nimic nu va folosi voe.

3 Și mărturisesc iarăși orî cărui om tăeat împrejur că este dator să împlinească toată legea.

4 V'ați depărtat de la Christos ca uni care sînteți îndreptățiți în lege, ați căzut din dar.

5 Pentru că noi în puterea spiritului așteptăm din credință nădejdea îndreptării.

6 Căci în Christos Iisus nici tăerea împrejur nu poate ceva, nici netăerea împrejur, ci credința care se arată prin iubire.

7 Alergați bine; cine v'a împedicat ca să nu v'e supuneți adevărului?

8 Indemnarea nu este de la cel care v'e cheamă.

9 Puțin aluat dospește toată frământătura.

10 Eu am încredere în voi în Domnul că nimic alt nu veți gândi; iar cel care v'e turbură pe voi va purta osînda, orî cine ar fi el.

11 Eu dar, fraților, dacă predicănehă tăerea împrejur, pentru ce mai sînt urmărit? Decî dar s'a desființat sminteala crucii.

12 Și dacă s'ar tăea măcar de tot cei care v'e întărită pe voi la rîscoală!

13 Pentru că voi, fraților, ați fost chemați ca să fiți de sine stătători; numai nu *în-țoarceți* starea de sine spre pornire pentru trup, ci slujiți vă uni pe alți prin iubire.

14 Căci toată legea este împlinită într'un singur cuvânt, în: «iubește pe aproapele tău ca pe tine însuși»

15 Iar dacă vă mușcați uni pe alți și vă mâncați, luați seama să nu fiți nimiciți uni de către alți.

16 Zic dar, umblați potrivit spiritului și nu veți împlini pofta cărnii.

17 Pentru că carnea pofteste împotriva spiritului, iar spiritul împotriva cărnii; căci acestea stau împotriva unul altuia, ca nu ceea ce ați voi a acestea să le faceți.

18 Iar dacă sînteți mînați de spirit, nu sînteți sub lege.

19 Și lucrările cărnii sînt cunoscute, ca unele care sînt desfrînare, necurăție, necum-petare,

20 Idolatrie, fermecătorie, vrăjmășii, pricire, rîmnire, în-tăritări, zavistii, desbinări, de-osibiri,

21 Pismuiri, beții, ospete desfătătoare și cele asemenea acestora, pe care vi le spun mai 'nainte, după cum mai 'nainte am spus, că cei care făptuesc unele ca acestea nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu.

22 Iar rodul spiritului este iubire, bucurie, pace, îndelungă răbdare, bunătate, inimă bună, credință,

23 Blîndețe, înfrînare; împotriva unora ca acestea nu este lege.

24 Și cei care sînt ai lui Christos Iisus au răstignit carnea împreună cu patimile și poftele ei.

25 Dacă trăim cu spiritul potrivit spiritului și pășim.

26 Să nu fim iubitori de mărire deșartă, dând pricină uni altora, pîsmuind uni pe alți.

CAP. 6.

*Trebue să mîngăem pe frați răătăciți.
Lauda lui Pavel este crucea lui Christos.*

1 Fraților, și dacă un om va fi fost apucat de vre o greșală, voi cei spirituali îndreptați pe unul că acesta prin spiritul blîndeții, luând seama asupra ta însuși, ca să nu fi și tu încercat.

2 Purtați greutatea uni altora, și astfel veți împlini în tot legea lui Christos.

3 Pentru că dacă gîndește vre unul că este ceva, deși nu este nimic, să amăgește pe sine însuși.

4 Lămuriască dar fie care lucrul său însuși, și atunci va avea cuvînt de laudă pentru sine numai și nu pentru un altul;

5 Căci fie care va purta sarcina sa.

6 Cel care învață cuvîntul împărtășiască învățătorului în ori ce este bine.

7 Nu fiți rătăciți, Dumnezeu nu se lasă a fi luat în rîs. Căci ce va fi semănat un om, aceasta va și secera;

8 Că cel care seamănă în carnea sa din carnea sa va secera peire, iar cel care seamănă în spiritul *sânt* din spiritul *sânt* va secera vieață vecinică.

9 Să nu perdem dar răbdarea făcînd binele; căci la timpul său nemerit vom secera ne fiind obosiți.

10 Deci dar, după cum avem timp nemerit, să facem binele către toți, dar mai ales către cei ai noștri de o credință.

11 Vedeți cu ce litere mari v'am scris cu mîna mea.

12 Căți voesc să aibă înfățișare plăcută în carne, aceștia vî silesc ca să fiți tăeați împrejur, numai ca să nu fie

urmăriți pentru crucea lui Christos.

13 Pentru că nici tăeați împrejur ênsêși nu păzesc legea, ci voesc ca voi să fiți tăeați împrejur pentru ca să se laude în carnea voastră.

14 Pentru mine ênsê departe fie ca să mă laud, decât numai în crucea Domnului nostru Iisus Christos, prin care lumea 'mi este rîstignită și eu lumii.

15 Pentru că nici tăere împrejur nu este ceva, nici netăcere împrejur, ci făptură noă.

16 Și câți vor merge după măsura aceasta trasă, pace peste dênși și milă, și peste Israelul lui Dumnezeu.

17 De aci 'nainte nimenea să nu 'mi pricinuiască greutăți, pentru că eu port în corpul meu semnele împunsăturilor lui Iisus.

18 Darul Domnului nostru Iisus Christos cu spiritul vostru, fraților; Amin.

EPISTOLA LUI PAVEL

CĂTRE

EFESENI

CAP. 1.

Binefacerile lui Dumnezeu către cei aleși. Pavel se roagă ca Efeseni să ajungă la cunoașterea deservită a mântuirii în Christos.

1 Pavel apostol al lui Christos Iisus prin voința lui Dumnezeu sântilor, care sînt—în Efes — și credincioșilor în Christos Iisus.

2 Dar voe și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru și Domnul Iisus Christos.

3 Binecuvîntat fie Dumnezeu și al Domnului nostru Iisus Christos Tată, care ne binecuvîntă pe noi prin orice binecuvîntare spirituală în cer în Christos,

4 După cum ne a ales sieși într'ênsul mai 'nainte de întemeierea lumii, ca să fim noi sînți și deservîșiți înaintea sa, în iubire

5 Rînduindu ne pe noi mai 'nainte spre înfiere către sine

prin Iisus Christos, potrivit găsirii cu cale a voinței sale,

6 Spre lauda măririi darului său, cu care ne a dăruit în cel iubit,

7 În care avem rîscumpărarea prin sîngele lui, ertarea greșalelor noastre, potrivit bogății darului său,

8 Pe care 'l a prisosit către noi prin orice înțelepciune și pricepere,

9 Făcîndu-ne cunoscut taîna voinței sale, potrivit găsirii sale cu cale pe care mai d'înainte 'și a pus o în gînd

10 Pentru întocmirea împlinirii timpurilor cuvenite, să 'și adune iarăși toate în Christos, cele din cer și cele de pe pămînt; într'ênsul,

11 În care am și dobîndit partea de moștenire rînduiți fiind mai d'înaintea după punerea la cale a celui care lucrează toate potrivit sfatului voinței sale,

12 Ca să fim spre lauda mă-

ririi sale noi, care am nădăjduit mai 'nainte în Christos ;

13 In care *sunteți* și voi, după ce ați auzit cuvântul adevărului, evanghelia mântuirii voastre, în care și crezând pecetluită ați fost cu spiritul făgăduinței cel sânt,

14 Care este arvuna moștenirii noastre spre răscumpărare a poporului dobândit de dânsul, pentru lauda măririi lui.

15 Pentru aceasta și eu, auzind de credința voastră în Domnul Iisus și de iubirea cea către toți sânti,

16 Nu încetez mulțumind pentru voi aducându 'mi aminte în rugăciunile mele,

17 Pentru ca Dumnezeuul Domnului nostru Iisus Christos, Tatăl măririi, să vă dea spirit de înțelepciune și descoperire în cunoaștere desăvârșită a lui,

18 Luminați *având* ochi inimii voastre, ca să cunoașteți voi care este nădejdea chemării lui, care *este* bogăția măririi moștenirii lui între sânti,

19 Și cât de peste măsură *este* către noi, care credem, mărirea puterii lui după lucrarea tăriei vîrteții lui,

20 Pe care a arătat o în Christos sculându 'l dintre morți și așezându 'l în dreapta lui în cer

21 Sus peste orî ce domnie și stăpînire și putere și dom-

nire și peste orî ce nume ca să numește nu numai în veacul acesta ci și în cel viitor,

22 Și «tot supuse sub picioarele lui», și pe dânsul îl dete cap peste toate bisericei.

23 Ca una care este corpul lui, plinitura celui care împlinește toate în toate.

CAP. 2.

Pecătoși sînt mântuiți prin darul din credință în Christos. Neamurile sînt chemate la pace în Christos.

1 Și *v'a făcut* vii pe voi morți fiind prin greșalele și păcatele voastre,

2 In care ați umblat oare când potrivit veacului lumii acestia, potrivit domnului stăpînirii aerului, spiritului care lucrează în fii neascultării ;

3 Intre care și noi toți am petrecut oare când în poftele trupului nostru, făcînd voile trupului și ale gândurilor, și eram copii prin fire ai mânilor ca și ceilalți ;

4 Dar Dumnezeu bogat fiind în milă, pentru multa sa iubire cu care ne a iubit,

5 Și fiind noi morți prin greșalele noastre ne a făcut vii cu Christos, — prin dar *sunteți* mântuiți —

6 Și ne a învieat împreună și ne a așezat împreună în cer în Christos Iisus,

7 Pentru ca să arate în vea-

curile ce vin bogăția peste măsură a darului său prin bunătate asupra noastră în Christos Iisus.

8 Căci prin darul lui sînteți mîntuiți prin credință, și aceasta nu din voi, darul lui Dumnezeu *este*;

9 Nu din fapte *este darul*, ca să nu se laude cineva.

10 Pentru că sîntem făptura lui, făcuți fiind în Christos Iisus spre fapte bune, pe care mai 'nainte le a gătit Dumnezeu ca să umblăm într'ensele.

11 De aceea aduceți vă aminte că oare cînd, voi neamurile în trup, erați numiți netăere împrejur de către cea numită tăere împrejur făcută cu mîna în trup,

12 Că în timpul acela erați fără Christos, înstreinați de întocmirea cetățenească a lui Israel și streini de legămintele făgăduinței, ne avînd nădejde și fără Dumnezeu în lume;

13 Acum ânsă în Christos Iisus voi, care altă dată erați departe, v'ați făcut aproape prin sîngele lui Christos

14 Căci pacea noastră este el, care a făcut cele două una, adică a surpat păretele din mijloc, despărțitura,

15 Vrajmășia, după ce a desființat prin trupul său legea rînduelilor coprinzătoare de porunci, pentru ca să facă în

sine ênsuși pe cei doi un singur om nou făcînd pace,

16 Și să împace cu Dumnezeu pe amîndoi într'un singur corp prin cruce, după ce a omorît vrăjmășia printr'ênsa.

17 Și venind binevesti pace voe celor de departe și pace celor de aproape;

18 Că printr'ênsul avem amîndoi într'un singur spirit apropierea spre Tatăl.

19 Deci dar nu mai sînteți streini și locuitori vremelnici, ci sînteți împreună cetățeni ai sântilor și d'ai casei lui Dumnezeu,

20 Clădiți fiind voi în sus pe temeliea *pusă* de apostoli și profeți, fiind peatra unghiulară a ei Christos Iisus,

21 În care orî ce clădire bine împreunată fiind va spori spre templu sânt în Domnul,

22 În care și voi sînteți împreună clădiți spre locuință a lui Dumnezeu în spirit.

CAP. 3.

Taina despre mîntuirea neamurilor. Pavel este apostolul neamurilor. Înnălțimea evangheliei. Locuința lui Christos este în inimile credincioșilor.

1 Pentru aceasta eu Pavel, legatul lui Christos Iisus pentru voi, neamurile —

2 Dacă negreșit ați auzit de întocmirea darului lui Dum-

nezeu, care 'mi a fost dat mie pentru voi,

3 Că potrivit unei descoperiri 'mi s'a dat în cunoștință taină, după cum mai 'nainte am scris pe scurt,

4 După care puteți citind să înțelegeți priceperea mea în a lui Christos taină,

5 Care nu s'a dat în cunoștință în alte veacuri fiilor oamenilor, după cum fu descoperită acum sântilor săi apostoli și profeți prin spirit,

6 Că neamurile sunt împreună moștenitoare și împreună un corp și împreună pătași ai făgăduinței în Christos Iisus prin evanghelie,

7 Al cărei slujitor m'am făcut potrivit dăruirii darului lui Dumnezeu, care mi a fost dat mie după măsura lucrării puterii lui. --

8 Mie celui cu mult mai mic decât toți sânti 'mi a fost dat darul acesta, ca să binevestesc neamurilor neprimitoarea de cercetare bogăție a lui Christos,

9 Și să lumineze *tuturor* care este întocmirea tainei din veacuri ascunsă în Dumnezeu care a făcut toate,

10 Ca înțelepciunea lui Dumnezeu cea de multe feluri să fie dată acum prin biserică în cunoștință domniilor și stăpînirilor în cer,

11 După punerea la cale de veacuri pe care a deservit o

în Christos Iisus Domnul nostru,

12 În care avem îndrăsneala și apropierea în deplină încredere prin credința într'ênsul.

13 De aceea mă rog să nu perdeți răbdarea în suferințele mele pentru voi, care sunt mărirea voastră.

14 Pentru aceasta plec genuchile mele înaintea Tatălui,

15 Din care 'și trage numele ori ce neam în cer și pe pământ,

16 Ca potrivit cu bogăția mării lui să vă dea ca să fiți întăriți cu putere prin spiritul lui față de omul d'inăuntru,

17 Ca Christos să locuiască prin credință în inimile voastre,

18 Ca în iubire înrădăcinați și întemeiați să puteți pe deplin ca să înțelegeți împreună cu toți sânti care este lărgimea și lungimea și adâncimea și înălțimea,

19 Și să cunoașteți iubirea lui Christos cea mai pe sus decât știința, pentru ca să fiți plini pînă la tot cu ce este plin Dumnezeu.

20 Iar celui care poate să facă mai pe sus de tot, mai de prisos decât cele ce cerem sau pricepem potrivit puterii care se arată în noi,

21 Lui *fie* mărirea în biserica și în Christos Iisus în toate neamurile veacului vecurilor; Amin.

CAP. 4.

În mulțimea felurilor daruri trebuie păstrată unirea credinței. Biserica este corpul lui Christos. Vieța cea nouă se arată prin curăție.

1 Deci vă îndemn eu legatul în Domnul ca să umblați după cum se cuvine chemării cu care ați fost cemați,

2 Cu toată smerenia și blândețea, cu îndelungă răbdare, îngăduindu vă uni pe alți în iubire,

3 Silindu vă să păstrați unirea spiritului în legătura păcii ;

4 Un singur corp *este* și un singur spirit, după cum și chemați ați fost printr'o singură nădejde a chemării voastre ;

5 Un singur Domn, o singură credință, un singur botez ;

6 Un singur Dumnezeu și Tată al tuturor, care *este* peste toți și prin toți și întru toți.

7 Iar fie căruia dintre noi 'i s'a dat darul după măsura dăruirii lui Christos.

8 De aceea zice :

« Suindu sela înălțime aduse robî robime,

Dete daruri oamenilor. »

9 Iar « s'a suit » ce este fără numai că s'a și pogorit în părțile mai jos decât pământul ?

10 Cel care s'a pogorit este ênsuși și care s'a suit mai pe sus de toate cerurile, ca să umple toate.

11 Și el ênsuși dete pe uni

apostoli, pe alți profeți, pe alți binevestitori, pe alți păstori și învățători,

12 Spre întregirea sântilor pentru lucru de slujire, pentru clădire a corpului lui Christos,

13 Până când toți vom fi ajuns la unirea credinței și a cunoștinței lămurite a Fiului lui Dumnezeu, la bărbat desvârșit, la măsură de vîrstă a împlințurii lui Christos,

14 Ca să nu mai fim nevêrstnici, aruncați fiind de valuri și duși înapoi și încolo de orî ce vînt al învățaturii prin înșelăciunea oamenilor, prin viclenie spre uneltirea rătăcirii,

15 Ci vorbind adevêrul în iubire să creștem în toate în privința lui, care este capul, Christos,

16 Din care tot corpul bine împreunat și împreună bine pus fiind sêvîrșaste, prin orî ce simțire a dării, creșterea corpului, potrivit unei lucrări în măsură a fie cărei părți, spre clădirea lui ênsuși în iubire.

17 Deci aceasta zic și încredințez în Domnul, ca voi să nu mai umblați după cum umblă și neamurile în deșărțaciune a minții lor,

18 Intunecați fiind ei în gîndul lor, înstreinați de vieța lui Dumnezeu, prin neștiința ce este într'ênsi, prin învîrtoșarea inimii lor,

19 Ca uni care lipsiți fiind de simțire s'au dat pe sine ênsuși desfrânării spre lucru de ori ce necurătenie, în pornire la ori ce fel de înavuțire.

20 Dar voi n'ați învățat astfel pe Christos,

21 Dacă într'adevăr 'l ați auzit și ați fost învățați într'ênsul după cum este adevăr în Iisus,

22 Ca voi să lepădați de la sine vă față cu purtarea de mai 'nainte pe omul cel vechiu, care este perdut potrivit pof-telor înșelăciunii,

23 Să fiți dar înoiți în spiritul minții voastre

24 Și să vă îmbrăcați în omul cel nou, care este făcut după chipul lui Dumnezeu în dreptate și sântenie a adevărului.

25 De aceea, lepădând de la voi minciuna, «vorbiți adevărul fie care cu aproapele său,» pentru că suntem membre uni ai altora.

26 «Mâniați vă și nu pecă-tuiți;» soarele nu apue peste întăritarea voastră,

27 Nici nu dați loc diavolului.

28 Furul nu mai fure, ci mai virtos munciască lucrând cu mâinile sale binele, ca să aibă să dea celui care are trebuință.

29 Ori ce cuvînt rău nu easă din gura voastră, ci dacă este vre unul bun la clădirea tre-

buinței, ca să dea un dar celor care ascultă.

30 Și nu întristați pe al lui Dumnezeu spirit sânt, în care ați fost pecetluiți pentru zi de răscumpărare.

31 Ori ce amărăciune și a-prindere și mânie și strigare și defăimare înlăturată fie de la voi împreună cu ori ce rău-tate.

32 Faceți vă dar buni uni către alți, miloși, ertători uni altora după cum și Dumnezeu v'a ertat în Christos.

CAP. 5.

Trebue să urmăăm iubirea lui Dum-nezeu și a lui Christos. Sîrquînța către viață curată. Rodul lumini. Datoria ca să ne purtăm cunînțe și potrivit învățătorei evanghelice. Sfătuiră către femei săbărbați. Taina căsătorii.

1 Drept aceea fiți următori lui Dumnezeu, ca copii iubiți,

2 Și umblați în iubire, după cum și Christos v'a iubit și s'a dat lui Dumnezeu pe sine ên-suși pentru noi ca prinos și jertfă spre miros bineplăcut.

3 Iar desfrânare și ori ce necurătenie sau pornire spre ori ce fel de înavuțire nici să nu se numiască între voi, după cum se cuvine sântilor,

4 Nici uriciune, nici vorbire neroadă, nici vorbă glumeată, care nu se cade, ci mai virtos fie mulțumită.

5 Căci cunoașteți aceasta, că orî care desfrînat sau necurat sau pornit spre orî ce fel de înavuțire, care este idolatru, nu are moștenire în împărăția lui Christos și a lui Dumnezeu.

6 Nimenea să nu vă amăgiască cu vorbe goale; căci pentru acestea vine mânia lui Dumnezeu peste fii neascultării.

7 Decî nu vă faceți părtași cu dînși.

8 Căci altă dată erați întunerec, acum ânsă lumină în Domnul; umblați ca copii ai luminii,

9—Pentru că rodul luminii stă în orî ce bunătate și în dreptate și în adevăr,—

10 Dovedind de bun ce este bineplăcut Domnului,

11 Și nu fiți părtași la lucrurile neroditoare ale întunerecului, ci mai vîrtos și muștrați le.

12 Căci cele făcute în ascuns de către dînși este rușinos a le și spune;

13 Toate ânsă dacă sînt muștrate sî se fac cunoscute de lumină, pentru că tot ce este făcut cunoscut lumină este.

14 De aceea zice: «deșteaptă-te, tu care dormi și scoală-te dintre morți, și Christos ți va lumina.»

15 Decî luați aminte cu deamănuntul cum umblați, nu ca neînțelepți ci ca înțelepți,

16 Cumpărându-vă cu desevîrșire timpul nemerit, căci zilele sînt rele.

17 De aceea nu vă faceți fără minte, ci înțelegeți care este voea Domnului,

18 Și nu vă îmbătați de vin în care este desfrînare, ci fiți plîni de spirit,

19 Vorbind între voi în psalmi și lăudări și cântări spirituale, lăudând și cântând în inima voastră Domnului,

20 Mulțumind totdeauna pentru toate lui Dumnezeu și Tatăl în numele Domnului nostru Iisus Christos,

21 Supuși fiind uni altora în frica lui Christos.

22 Femeile fie supuse bărbaților lor ca Domnului,

23 Pentru că un bărbat este cap al femeii sale, după cum și Christos este cap al bisericii, el însuși este mîntuitorul corpului.

24 Dar după cum biserica este supusă lui Christos, așa și femeile fie supuse bărbaților în tot.

25 Bărbaților, iubiți femeile voastre, după cum și Christos a iubit biserica și s'a dat pe sine însuși pentru dînsa,

26 Ca să o sîntiască prin cuvînt după ce a curățit o prin spălare de apă,

27 Ca să o înfățișeze el sieși biserică măreață, neavînd pată sau încreștură sau ceva de

felul acestora, ci să fie sântă și deservită.

28 Astfel dar bărbați sunt dator să 'și iubească femeile lor ca corpurile lor însuși. Cine 'și iubește pe femeia sa pe sine se iubește;

29 Pentru că nimenea nu 'și a urît vre o dată trupul său însuși, ci *fie care* 'l hrănește și 'l încălzește, după cum și Christos biserica,

30 Fiind că suntem membre ale corpului său *din trupul lui și din oasele lui*.

31 «Pentru aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de femeia sa și vor fi cei doi un singur trup.»

32 Taia aceasta este mare, dar eu zic cu privire la Christos și biserică.

33 Ânsă și voi *fie care* astfel să 'și iubească femeia sa ca pe sine însuși, iar femeia să se teamă de bărbat.

CAP. 6.

Datoriile copiilor către părinți și ale părinților către copii. Datoriile slugilor către stăpîni și ale stăpînilor către slugi. Armatura spiritului. Oștirea lui Christos, Tichie, Făgăduința.

1 Copii, ascultați în Domnul pe părinți voștri; căci aceasta este drept.

2 «Cinstește pe tatăl tău și

pe mama ta,» care este întâia poruncă în făgăduință,

3 «Ca să 'ți fie bine și vei trăi ani mulți pe pământ.»

4 Și voi taților, nu întăriți la mânia pe copii voștri, ci creșteți 'i în învățatura și înțeleptirea Domnului.

5 Slugilor, ascultați pe stăpîni voștri firești cu temere și frică în curățenia inimei voastre ca pe Christos,

6 Nu slujind numai în față ca uni care caută să placă oamenilor, ci ca slugi ale lui Christos făcând din snflet voea lui Dumnezeu,

7 Slujind cu bună voință ca Domnului și nu oamenilor,

8 Știind că *fie care* dacă va fi făcut ceva bun, aceasta va lua cu sine de la Domnul, fie slugă fie stăpîn de sine.

9 Și voi stăpînilor, faceți aceleași față de dênși, încetând cu amenințarea, știind că și Domnul lor și al vostru este în cer și pîrtinire nu este la dênsul.

10 Insfîrșit, fiți puternici în Domnul și în tăria virtuții lui.

11 Imbrăcați vă cu toată armătura lui Dumnezeu, ca să puteți voi sta împotriva uneltirilor diavolului;

12 Că nu avem luptă împotriva singelui și a trupului, ci împotriva domniilor, împotriva stăpînirilor, împotriva stăpînitorilor întunecului *vea-*

cului acestuia, împotriva spiritelor răutății în locuri cerești.

13 Pentru aceea luați cu voi toată armătura lui Dumnazeu, ca să puteți sta împotriva în zioa cea rea, și după ce veți fi săvârșit toate să rămâneți statornici.

14 De aceea stați având încins mijlocul vostru cu ade-văr, și îmbrăcându-vă cu plătoșa dreptății.

15 Și încălțându-vă picioarele cu gătitura evangheliei păcii,

16 Mai luând cu voi la toate scutul credinței, prin care veți putea stinge toate săgețile arzătoare ale celui rău,

17 Și luați coiful mântuirii, și a spiritului spadă, care este cuvântul lui Dumnezeu,

18 În orî ce rugăciune și rugăminte, rugându-vă în spirit în orî ce timp potrivit, și cu privire la aceasta veghind cu

orî ce stăruință și rugăminte pentru toți sînți,

19 Și pentru mine, ca să 'mi fie dat cuvînt în deschiderea gurei mele, ca fără sfieală să fac cunoscut taina evangheliei,

20 Pentru care sînt sol în lanțuri, ca într'ênsa să vorbesc fără sfieală după cum trebuie ca să vorbesc.

21 Iar ca să știți și voi cele ale mele, ce fac, Tichic, iubitul frate și credinsios slujitor în Domnul, va face voe toate cunoscut.

22 Pe care 'l am trimis la voi chiar pentru aceasta, ca să cunoașteți cele despre noi și să mîngăe inimile voastre.

23 Pace *fie* fraților și iubire cu credință de la Dumnezeu Tatăl și Domnul Iisus Christos.

24 Darul *fie* cu toți care iubesc în chip neperitor pe Domnul nostru Iisus Christos.

EPISTOLA LUI PAVEL

CĂTRE

FILIPENI

CAP. 1.

*Pavel arată iubirea sa către Filipenș.
Roadele lanțurilor lui. Numai pen-
tru biserică voește să mai trăiască.
El trebuie să sufere pentru Christos.*

1 Pavel și Timoteu slujitori ai lui Christos Iisus tuturor sântilor celor care sînt în Filipi împreună episcopilor și diaconilor.

2 Dar voe și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru și Domnul Iisus Christos.

3 Mulțumesc Dumnezeului meu în toată a mea aducere aminte de voi,

4 Totdeauna în orî ce cerere a mea pentru voi toți făcendu 'mi cu bucurie rugămîntea,

5 Pentru unirea voastră în evanghelie din cea d'intîiu zi pînă acum,

6 Incredințat fiind de aceasta chiar, că cel care începu în voi lucru bun îl va sfîrși pînă în zioa lui Christos Iisus;

7 După cum este drept pentru mine ca să gîndesc aceasta pentru voi toți, pentru că eu vî am în inima mea atît în

legăturile mele cît și în apărarea mea și în întărirea evanghelii, părtași fiind voi toți împreună cu mine ai darului.

8 Căci martur 'mi este Dumnezeu cît vî doresc pe voi toți în inima lui Christos Iisus.

9 Și aceasta mî rog, ca iubirea voastră să prisosiască anchă mai mult și mai mult în cunoștință și în orî ce pricepere,

10 Pentru ca voi să încuviințați pe cele bune, ca să fiți lămuriți și nesmintitori pentru zioa lui Christos,

11 Plini fiind de al dreptății rod, care este prin Iisus Christos, spre mărirea și lauda lui Dumnezeu.

12 Voesc ânsă ca voi să știți, fraților, că cele ale mele s'au întors mai virtos spre înaintarea evanghelii,

13 Astfel că legăturile mele sî făcură cunoscute în Christos în tot pretoriul și tuturor celorlalți,

14 Și mai mulți dintre frați, încrezîndu se în Domnul legăturilor mele, îndrăsnesc mai

mult ca să vorbiască fără teamă cuvîntul lui Dumnezeu.

15 Uni negreșit și din ură și pricire, iar alți de bună voință predică pe Christos;

16 Alți ânsă diniubire, știind că sînt hotărît la apărarea evanghelii.

17 Iar alți din zavistie vestesc pe Christos nu cu gând curat, socotind să deștepte suferință legăturilor mele.

18 Cum dar? În orîce chip ânsă, fie prin cuvînt netemeinic fie prin adevăr, Christos se aduce la cunoștință, și de aceasta mă bucur. Dar și mă voi bucura,

19 Pentru că știu că aceasta se va sfîrși pentru mine spre mîntuire prin rugăciunea voastră și prin dare a spiritului lui Iisus Christos,

20 Potrivit așteptării stăruitoare și nădejdi mele că nu voi fi dat în nimic de rușine, ci cu toată îndrăsneală ca totdeauna și acum mărit va fi Christos în corpul meu, fie prin viață fie prin moarte.

21 Căci pentru mine a trăi este Christos și a fi murit căștig.

22 Dacă dar a trăi în trup, aceasta *chiar* 'mi este un folos de lucru, și pe care din două să 'mi aleg nu fac cunoscut.

23 Sînt ținut ânsă de amendoë: dorința avînd ca să mă despart *de corp* și să fiu îm-

preună cu Christos, căci este cu mult mai bine;

24 Dar a mai rămînea în trup este mai trebuincios pentru voi.

25 Și încredințat fiind de aceasta, știu că voi rămînea și voi rămînea aci cu voi toți pentru înaintarea voastră și bucuria credinței,

26 Pentru ca cuvîntul vostru de laudă să prisosiască în Christos Iisus în mine prin venirea mea iarăși la voi.

27 În chemarea voastră purtați vînumai într'un chip vrednic de evanghelia lui Christos, ca fie că voi fi venit și vă voi fi văzut, fie că nu sînt de față, să auz cele despre voi, că stați într'un spirit, luptându-vă împreună într'un suflet pentru credința evanghelii,

28 Și ne sperîindu vă întru nimic de cei împrotivitori, ceea ce este pentru dînși un semn de peire, iar pentru voi de mîntuire, și aceasta de la Dumnezeu;

29 Pentru că voe vi s'a dat darul pentru Christos, nu numai ca să credeți într'ensul, ci să și suferiți pentru dînsul,

30 Avînd aceeași luptă după cum ați văzut o la mine și acum auziți la mine.

CAP. 2.

Trebue să avem iubire uni către alți după exemplu lui Christos. Smerenia și mărirea lui Christos. Trebuie să ne silim a dobândi mântuirea. Timoteu și Epafrodit sunt de laudă.

1 Decî dacă este vre un îndemn în Christos, dacă este vre o mângâere de iubire, dacă este vre o împărtășire a spiritului, dacă este vre o inimă și îndurare,

2 Impliniți 'mi bucuria ca să gândeți aceeaș, avînd aceeaș iubire, într'un cuget gîndind aceeaș,

3 *Ne gîndind* nimic în măsura zavistii nici a mării deșarte, ci cu smerenia uni pe alți socotind mai pe sus decît pe sine ênseși,

4 Nu căutînd fie care ale sale, ci fie care și cele ale altora.

5 Simțiți în voi aceasta ce *fu simțit* și în Christos Iisus,

6 Care în formă de Dumnezeu fiind nu socoti drept o răpire a fi d'o potrivă cu Dumnezeu,

7 Ci se goli pe sine ênsuși luînd formă de rob, în asemănare de oameni arătîndu se și în înfățișare aflat fiind ca om,

8 S'a smerit pe sine ascultător fiind pînă la moarte, moarte ânsă de cruce.

9 De aceea și Dumnezeu 'l a înălțat foarte sus și 'l a dă-

ruit numele care este mai presus de orî ce nume,

10 Ca în numele lui Iisus să se plece orî ce genuchiî al celor cerești și al celor pămîntești și al celor de sub pămînt,

11 Și orî ce limbă să mărturisiască spre mărirea lui Dumnezeu Tatăl că Domn este Iisus Christos.

12 Astfel dar, iubiți mei, după cum totdeauna m'ați ascultat, desêvirșiți cu teamă și frică mîntuirea voastră nu numai ca fiind eu de față, ci cu mult mai vîrtos acum în lipsa mea;

13 Căci Dumnezeu este care lucrează în voi și să voiți și să lucrați pentru buna sa voîntă.

14 Faceți tot fără cărtiri și fără îndoeli,

15 Ca să fiți curați și fără rîutate copii ai lui Dumnezeu, desêvirșiți în mijlocul unui neam strămb și sucit, între care vă arătați ca luminători în lume,

16 Avînd la voi cuvîntul vieței, spre laudă pentru mine la zioa lui Christos, că nu în deșărt am alergat nici în deșărt m'am ostenit.

17 Ci și dacă 'mi se varsă sîngele la jertfirea și slujirea preoțească a credinței voastre, mă bucur și vă urez bine voe tuturor;

18 Și chiar de aceasta bucurați vă și voi și urați 'mi bine.

19 Nădăjduesc dar în Domnul Iisus ca să vă trimit îndată pe Timoteu, pentru ca să fiu și eu cu inimă bună după ce voi fi cunoscut cele ale voastre.

20 Căci nu am de acelaș gând cu mine pe nimenea, care va îngriji în ființa adevărului de cele ale voastre;

21 Pentru că toți caută cele ale lor, nu cele ale lui Christos Iisus.

22 Incercarea lui ânsă o cunoașteți, că ca un copil părintelui a slujit împreună cu mine pentru evanghelie.

23 Pe acesta deci nădăjduesc să 'l trimit îndată ce voi fi văzut oare cum cele pentru mine;

24 Am ânsă încredere în Domnul că și eu voi veni în curînd.

25 Am socotit dar de trebuință să trimit la voi pe Epafrodit, fratele și împreună lucrătorul și împreună luptătorul meu, iar al vostru trimis și slujitor al trebuinței mele,

26 Fiind că vă doria pe voi toți și era foarte turburat, pentru că ați auzit că a fost bolnav.

27 Și într'adevăr bolnav a fost aproape de moarte; dar Dumnezeu avu milă de dînsul, și nu numai de dînsul ci și de mine, ca să nu am întristare peste întristare.

28 Deci 'l am trimis mai în grabă, ca văzîndu 'l să vă bucurați iarăș și eu să fiu mai neîntristat.

29 Primiți 'l dar în Domnul cu toată bucuria, și aveți în cinste pe uni ca aceștia,

30 Fiind că pentru lucrul lui Christos s'a apropiat pînă la moarte, după ce s'a pus cu sufletul în primejdie, pentru ca să împliniască lipsa voastră în slujirea către mine.

CAP. 3.

Pavel îndeamnă pe Filipeni să se ferească de protimicii Iudei și să 'l urmeze lui în purtarea creștină.

1 În sfîrșit, frați mei, bucurați vă în Domnul. Ca să vă scriu aceleași mie nu 'mi este cu preget, iar voe de temeinicie.

2 Vedeți căini! Vedeți lucrători răi! Vedeți scrijilătura!

3 Căci noi sîntem tăerea împrejur, noi care slujim prin spiritul lui Dumnezeu și ne lăudăm în Christos Iisus și nu ne încredem în trup,

4 Cu toate că eu am încredere și în trup. Dacă vre un altuia 'i se pare că are încredere în trup, mie mai mult;

5 Prin tăere împrejur de opt zile fiind, din neamul lui Israel, din seminția lui Beniamin, ebreu din ebrei, în măsura legii fariseu,

6 În măsura rîvnei urmăritor al bisericeii, deservîrșit fiind în măsura îndreptățirii ce este în lege.

7 Ca unele care 'mi erau câștiguri, acestea le am socotit pentru Christos pagubă.

8 Dar într'adevăr și socotesc că toate sînt pagubă pentru înălțimea cunoștinței lui Christos Iisus, Domnul meu, pentru care toate 'mi fură pagubite, și le socotesc ca gu-noae ca să dobîndesc pe Christos,

9 Și să fiu aflat într'ênsul, nu avînd îndreptățirea mea cea din lege, ci pe cea prin credința în Christos, îndreptățirea de la Dumnezeu pe temelul credinței,

10 Ca să 'l cunosc pe dînsul și puterea învierii lui și împărtășirea patimilor lui, asemănat fiind d'o potrivă morții lui,

11 Dacă cumva voi ajunge la învierea cea dintre morți.

12 Nu *zic* că am dobîndit acum *darul de biruitor* sau sînt acum deservîrșit, alerg ânsă *spre darul de biruitor* dacă cumva 'l dobîndesc, pentru că și eu am fost dobîndit de Christos Iisus.

13 Fraților, eu nu mă socotesc încă pe mine ênsumi să fi dobîndit;

14 Dar una *socotesc*, uitînd pe cele din urmă, și întinzîndu mă mai mult spre cele d'

înainte, alerg la semn către darul de biruitor al chemării de sus a lui Dumnezeu în Christos Iisus.

15 Deci cîtî sîntem deservîrșiți, aceasta să gîndim; și dacă gîndiți ceva de altfel, și aceasta o va descoperi voe Dumnezeu;

16 Dar la aceea ce am ajuns, potrivit cu aceeaș pășiti.

17 Fraților, fiți împreună cu alți următori ai mei și îndreptați privirea la cei care umblă astfel după cum ne aveți pildă pe noi.

18 Căci umblă mulți pe care de mai multe ori v'e 'i numiam, iar acum și plîngînd spun, că sînt vrăjmașii crucii lui Christos,

19 Al căror sfîrșit este peire, al căror Dumnezeu este pîntecetele și a căror mărire este în rușinea lor, care gîndesc cele pămîntestî.

20 Căci ființa statului nostru este în ceruri, de unde și așteptăm cu stăruință ca Mîntuitor pe Domnul Iisus Christos,

21 Care va schimba la chip corpul smerenii noastre, asemănat fiind la față cu corpul mării lui, potrivit lucrării că dînsul este în stare și să 'și supue toate.

CAP. 4.

Sfătuiră. Dărnicea Filipenilor este de lăudat. Dorințe și urări.

1 De aceea, frați mei iubiți și doriți, bucuria și cununa mea, astfel stați în Domnul, iubiților.

2 Indemn pe Evodia și pe Sintiche o indemn ca să aibă acelaș gând în Domnul.

3 În adins te rog și pe tine, adevăratule Sizighe, pune mâna împreună cu dâensele, ca unele care au luptat împreună cu mine în evanghelie, în unire și cu Clement și cu ceilalți împreună lucrători ai mei, ale căror nume *sunt* în carte de vieață.

4 Bucurați vă în Domnul totdeauna; iar voi zice, bucurați vă.

5 Blândețea voastră să fie cunoscută de toți oamenii. Aproape este Domnul.

6 Nu îngrijiți de nimic, ci în orî ce prin rugăciune și prin rugăminte să fie cunoscute cu mulțumire cererile voastre către Dumnezeu.

7 Și a lui Dumnezeu pace care este mai pe sus de orî ce minte va păzi inimile voastre și gândurile voastre în Christos Iisus.

8 În sfîrșit, fraților, câte sînt adevărate, câte sînt de cînst, câte sînt drepte, câte sînt curate, câte sînt foarte

de iubit, câte sînt bine de auzit, dacă este vre o virtute și dacă este vre o laudă acestea socotiți le;

9 Și cele ce ați învățat și ați luat de la mine și ați auzit și ați văzut la mine, acestea faceți le; și Dumnezeuul păcii va fi cu voi.

10 M'am bucurat foarte ânsă în Domnul, că în sfîrșit ați ajuns odată iar în stare de înflorire ca să vă gândiți la cele pentru mine; pentru care și vă gândiați, dar nu aveați timp potrivit.

11 Nu *gîndesc* că zic în vederea lipsei *mele*; pentru că eu am învățat în cele ce sînt să fii mulțumit cu ce am.

12 Știi să fii și smerit, știu să am și de prisos; sînt deprins să fii în orî-ce și în toate, și saturat să fii și flămînd, să am de prisos să fii și în lipsă.

13 Toate le pot în cel care mă întărește pe mine.

14 Ați făcut ânsă bine luînd parte împreună cu mine la strîmtorarea mea.

15 Dar știți și voi, Filipenilor, că la începutul evangheliei, cînd am eșit din Macedonia, nici o biserică n'a fost în împărtășire cu mine în socială de dare și primire, decît numai voi singuri,

16 Pentru că și în Tesalonic și odată și de două orî mi ați trimis pentru trebuința mea.

17 Nu pentru că cer darul

vostru, ci cer rodul care prisoșește pentru socotiala voastră.

18 Am ânsă toate de îndestul și am de prisos; sunt plin după ce am primit de la Epafrodit cele de la voi, miros bineplăcut, jertfă primită, bineplăcută lui Dumnezeu.

19 Și Dumnezeuul meu va umplea de mărire în Christos Iisus orî ce trebuință a voastră potrivit cu bogăția lui.

20 Iar lui Dumnezeu și Tatăl nostru *fie* mărirea în veci vecilor, Amin.

21 Imbrățișați în Christos Iisus pe orî care sînt. Vă imbrățișază frați care sînt împreună cu mine.

22 Vă imbrățișază pe voi toți sînți, dar mai ales cei din casa Cesarului.

23 Darul Domnului Iisus Christos *fie* cu spiritul vostru.

EPISTOLA LUI PAVEL

CĂTRE

COLOSENI

CAP. 1

Pavel laudă pe Coloseni sfătuindu 'i să sporiască în credință. Insemnătatea rescumpărătoare a lui Christos. Pavel se bucură în suferințele sale.

1 Pavel apostol al lui Christos Iisus prin voința lui Dumnezeu și Timoteu fratele;

2 Sînților care sînt în Coloseși credincioși frați în Christos. Dar *fie* voe și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru.

3 Mulțumim totdeauna lui

Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Christos rugându ne pentru voi,

4 După ce am auzit credința voastră în Christos Iisus și iubirea ce aveți către toți sînți

5 Pentru nădejdea care vee este păstrată în ceruri, pe care ați auzit o mai 'nainte în cuvîntul adevărului evanghelii,

6 Care ajungînd la voi ca și în toată lumea este aducătoare de rod și crește ca și între voi, din zioa în care ați auzit o și

ați cunoscut cu adevărat darul lui Dumnezeu;

7 După cum ați învățat de la Epafra, iubitul împreună slujitor cu noi, care este pentru voi credincios slujitor al lui Christos,

8 Și care ne a încunoștiințat despre iubirea voastră în spirit.

9 De aceea și noi, din zioa în care am auzit, nu încetăm rugându ne pentru voi și cerând ca să fiți plini de cunoștință adâncă a voinței lui prin orî ce înțelepciune și pricepere spirituală,

10 Ca să umblați cum se cuvine înaintea Domnului spre orî ce plăcere, aducând rod în orî ce lucru bun și crescând prin cunoștința deservită a lui Dumnezeu.

11 Prin orî ce putere întăriți fiind potrivit tării mării lui spre orî ce stăruință si îndelungă răbdare, cu bucurie

12 Mulțumind Tatălui care v'a făcut destoinici prin lumină pentru partea sorțului sântilor;

13 Care ne a scăpat din stăpînirea întunecului și ne a strămutat în împărăția Fiului iubirii sale,

14 In care avem răscumpărarea, ertarea păcatelor;

15 Care este chipul lui Dumnezeu celui nevăzut, mai întîiu născut decât orî ce făptură,

16 Pentru că într'ensul au fost făcute toate în ceruri și pe

pămînt, cele văzute și cele nevăzute, fie tronuri, fie domnii, fie căpetenii, fie stăpîniri. Toate sînt făcute printr'ensul și pentru dînsul,

17 Și el însuși este mai înainte de toate și într'ensul toate stau împreună,

18 Și el însuși este capul corpului, al bisericei; el este început, întîiu născut dintre morți, ca să se facă dînsul în toate cel d'întîiu,

19 Pentru că într'ensul a bine voit *Dumnezeu* ca să locuiască toată plinitura

20 Și printr'ensul să împace toate față de sine, făcînd pace prin sîngele crucii sale, printr'ensul să împace fie pe cele de pe pămînt fie pe cele din ceruri.

21 Și pe voi fiind oare cînd înstreinați și urîți prin gîndirea în lucrurile cele rele, v'a împăcat ânsé acum

22 In corpul trupului său prin moarte, ca să vă înfățișeze pe voi sînți și curați și nevinovați înaintea lui,

23 Daca într'adevăr rămâneți în credință întemeeati și întăriți și ne fiind clintii de la nădejdea evanghelii pe care ați auzit o, care fu predicată la orî-ce făptură ce este sub cer, al cărei slujitor m'am făcut eu Pavel.

24 Acum mă bucur în suferințele pentru voi și umplu cu totul lipsurile suferințelor

lui Christos cu trupul meu pentru corpul lui, care este biserică,

25 Al cărei slujitor m'am făcut potrivit însărcinării de la Dumnezeu, ce mi s'a dat mie față de voi ca să împlinesc cuvântul lui Dumnezeu,

26 Taîna cea ascunsă din veacuri și din neamuri, iar acum fu descoperită sântilor săi,

27 Căroră Dumnezeu a voit să le facă cunoscut care este bogăția mării taînei acestia între neamuri, care este Christos între voi, nădejdea mării;

28 Pe care noi îl vestim înțelepțind pe orî care om și învățând pe orî care om prin orî ce înțelepciune, ca să înfățișăm pe orî care om deservit în Christos;

29 Pentru aceasta mă și ostenesc luptându-mă potrivit lucrării lui ce se lucrează în mine cu putere.

CAP. 2.

Improtiva învățătorilor mineinoși. În-mormîntați fiind noi cu Christos, am învieat. Ștergerea înscrisului improtiva noastră.

1 Voesc dar ca voi să știți căt de mare luptă am pentru voi și cei din Laodicea și căți n'a văzut fața mea în trup,

2 Ca să fie mângăeate inimile lor, uniți fiind în iubire

și pentru orî-ce bogăție a încrederii depline a priceperii, spre cunoașterea deservită a taînei lui Dumnezeu a lui Christos.

3 În care *taîna* sînt ascunse toate comorile înțelepciunii și cunoștinței.

4 Aceasta zic ca nimenea să nu vă înșale prin vorbire în-duplicătoare.

5 Pentru că și dăca sînt departe cu trupul, dar cu spiritul sînt cu voi împreună, bucurându-mă și văzînd a voastră rînduială și întăritura credinței voastre în Christos.

6 Decî după cum ați primit pe Christos Iisus Domnul, umblați într'ênsul,

7 În-rădăcinați și clădiți fiind într'ênsul și întăriți prin credință după cum ați fost învățați, prisosind în ea cu mulțumire.

8 Luați aminte nu cumva va fi cineva care vă răpește prin filosofie și amăgire deșartă, potrivit datinei de la oameni, potrivit începuturilor nedeservite ale lumii, și nu potrivit lui Christos;

9 Pentru că într'ênsul locuște în corp toată plinitura Dumnezeuirii,

10 Și sînteți plini într'ênsul, care este corpul orî cărei domnii și stăpîniri,

11 În care și tăeați împrejur ați fost cu tăere împrejur nefăcută de mână, prin

desbrăcarea corpului cărnii, prin tăerea împrejur a lui Christos,

12 Imormântați fiind în boțez împreună cu dînsul, în care și sculați ați fost împreună prin credința în lucrarea lui Dumnezeu care 'l a sculat pe el dintre morți;

13 Și pe voi, morți fiind în greșalele voastre și în netăierea împrejur a cărnii voastre, v'a făcut vii împreună cu dînsul, după ce ne a ertat noă toate greșalele;

14 După ce șterse ce este împotriva noastră cu poruncile din mână scris, care ne era împotrivitor, și 'l a ridicat din mijloc, pironindu 'l la cruce;

15 Desbrăcând domniile și puterile *le* scoase fără sfială la arătare, ducându le în sîrbarea biruinței sale prin ea.

16 Decî să nu vă judece cineva în mîncare sau în bîntură sau în parte de sîrbătoare sau de lună noă sau de sîmbete,

17 Care sînt o umbră a celor viitoare, iar corpul *este* al lui Christos.

18 Nimenea să nu vă facă să perdeți darul de biruitor, voină să facă *aceasta* prin smerenie și slujirea ângerilor, călcînd peste cele ce a văzut, îndeșart fiind îngâmfat de gîndirea trupului său,

19 Și neținînd capul, de unde

tot corpul luându 'și îndestulare și bine pus fiind prin simțiri și legături sporește creșterea de la Dumnezeu.

20 Dacă ați murit împreună cu Christos față de începuturile nedesvîrșite ale lumii, pentru ce vi seporuncește, ca cum ați trăi în lume:

21 Nu pune mîna, nici nu gusta, nici nu atinge,

22—Care toate sînt spre stricăciune prin întrebuițare—după poruncile și învățăturile oamenilor?

23 Ca unele care sînt avînd negreșit nume bun de înțelepciune prin slujire aleasă de bună voe și smerenie și necruțare de corp, *dar* nu prin oare care cinste față de sațiul trupului.

CAP. 3.

Aleși lui Dumnezeu trebuie să caute cele cerești. Omul cel nou trebuie să îmbrace viața cea noă. Datoriile soților, copiilor, părinților, slugilor, stăpînilor.

1 Decî dar, dacă ați fost sculați împreună cu Christos, căutați cele de sus, unde este Christos șezînd d'a dreapta lui Dumnezeu;

2 Gîndiți cele de sus, nu cele de pe pămînt.

3 Căci ați murit și viața voastră este ascunsă împreună cu Christos în Dumnezeu;

4 Când se va fi arătat Christos, vieața voastră, atunci și voi împreună cu dânsul ve veți arăta în mărire.

5 Decî dar amorțiți membrele voastre cele de pe pămînt: desfrânare, necurăție, patimă, poftă rea și pornire spre înavuțire ca una care este idolatrie,

6 Prin care vine mânia lui Dumnezeu *peste fii neascultării*,

7 Intre care și voi ați umblat altă dată, când trăiați în acestea;

8 Lepădați dar acum și voi toate: mânie, aprindere, răutate, defăimare, vorbire desprețuitoare din gura voastră,

9 Nu vă mințiți uni pe alți, fiind că v'ați desbrăcat de omul cel vechiu d'impreună cu faptele lui

10 Și v'ați îmbrăcat cu cel nou care se înoiește spre cunoștință deplină după chipul celui care 'l a făcut pe el,

11 Unde nu este Elen și Iudeu, tăere împrejur și netăere împrejur, barbar, Schit, rob, stăpîn de sine, ci tot și în toți *este Christos*.

12 Imbrăcați vă dar, ca aleși ai lui Dumnezeu sînți și iubiți, cu inimă de îndurare, cu bunătate, smerenie, blîndețe, îndelungă răbdare,

13 Îngăduindu vă uni pe alți și ertând uni altora, dacă are cineva vre o plîngere impro-

tiva cuiva; după cum și Christos v'a ertat așa și voi;

14 Iar peste toate acestea *îmbrăcați vă* cu iubire care este încingătoare a deservirii.

15 Și pacea lui Christos hotărăscă în inimile voastre, la care *pace* ați și fost chemați într'un singur corp; și faceți vă mulțumitori.

16 Cuvîntul lui Christos locuiescă în voi cu bogăție, în ori ce înțelepciune învățându vă și înțeleptindu vă pe voi ênșivă prin psalmi, lăudări, cântări spirituale, în bucurie cîntînd în inimile voastre lui Dumnezeu;

17 Și tot ori ce faceți în cuvînt sau în lucru, *faceți* tot în numele Domnului Iisus, mulțumind printr'ênsul lui Dumnezeu Tatăl.

18 Femeilor, fiți supuse bărbaților, după cum se cuvenia în Domnul

19 Bărbaților, iubiți femeile voastre și nu fiți aspri față de ele.

20 Copiilor, ascultați pe părinți voștri întru toate; căci aceasta este bineplăcută în Domnul.

21 Taților, nu întăritați pe copii voștri, ca să nu fie mîhnîți.

22 Slugilor, ascultați întru toate pe stăpîni voștri firești, nu slujind numai în față ca uni care caută să placă oame-

nilor, ci în curăția inimei temându-vă de Domnul.

23 Orî ce faceți, lucrați din suflet ca Domnului și nu oamenilor,

24 Știind că de la Domnul veți primi răsplată moștenirii. Sluiți Domnului Christos;

25 Căci cine face nedreptate va lua cu sine nedreptatea ce a făcut, și nu este părtinire.

CAP. 4.

Rugăciunea este de trebuință. Trebuie să ne purtăm înțelepțește. Tichic și Onesim.

1 Stăpînilor, dați slugilor ce este drept și ce este potrivit, știind că și voi aveți stăpîn în cer.

2 Stăruieți în rugăciune, veghind într'ênsa cu mulțumire,

3 Rugându-vă tot de odată și pentru noi, ca Dumnezeu să ne deschiză ușa cuvîntului, spre a spune a lui Christos taină, pentru care și legat sînt,

4 Ca să o fac cunoscut cum trebuie să vorbesc eu.

5 În înțelepciune umblați față de cei din afară, răscumperându-vă timpul nemerit.

6 Cuvîntul vostru să fie totdeauna plăcut, cu sare dres, ca să știți cum trebuie voi să răspundeți fie-căruia,

7 Cele ale mele toate vi

le va face cunoscut Tichic, iubitul frate și credincios diacon și împreună slujitor cu mine în Domnul,

8 Pe care 'l am trimis la voi pentru aceasta chiar, ca să cunoașteți cele despre noi și să mîngâe inimile voastre,

9 'L am trimis împreună cu Onesim, credinciosul și iubitul frate, care este dintre voi; ei vă vor face cunoscut toate cele de aici.

10 Vă îmbrățișază Aristarch prins împreună cu mine, și Marcu nepotul lui Barnaba, despre care ați primit porunci, — dacă va fi venit la voi, primiți 'l, —

11 Și Iisus care se numește Iustu, care sînt din tăerea împrejur, aceștia singuri sînt împreună lucrători cu mine pentru împărăția lui Dumnezeu, ca unii care 'mi au fost mîngăere.

12 Vă îmbrățișază Epafra care este dintre voi, slujitor al lui Christos Iisus, totdeauna luptându-se pentru voi în rugăciunile sale, ca să stați deservîșiți și pe deplin încredințați în orî ce voe a lui Dumnezeu.

13 Căci 'i mărturisesc că are multă ostentală pentru voi și pentru cei din Laodicea și cei din Ierapole.

14 Vă îmbrățișază Luca medicul iubit și Dema.

15 Imbrățișați pe frați din

Laodicea și pe Nimfa și biserica care este în casa lor.

16 Și când va fi fost citită la voi epistola, faceți ca să fie citită și în biserica din Laodicea, și pe cea din Laodicea să o citiți și voi.

17 Și spuneți lui Archip :

vezi de diaconia pe care ai luat o în Domnul, ca să o împlinești.

18 Urarea mea cu mâna mea a lui Pavel. Aduceți vă aminte de legăturile mele. Darul fie cu voi. *Amin.*

ÎNTEIA EPISTOLĂ A LUI PAVEL

CĂTRE

TESALONICENI

CAP. 1.

Tesaloniceni sunt de laudă pentru credința lor.

1 Pavel și Silvan și Timoteu bisericii Tesalonicenilor în Dumnezeu Tatăl și în Domnul Iisus Christos. Dar *fie* voe și pace *de la Dumnezeu Tatăl nostru și de la Domnul Iisus Christos.*

2 Mulțumim lui Dumnezeu totdeauna pentru voi toți, aducându ne aminte *de voi* în rugăciunile noastre,

3 N încetat aducându ne a-

minte înaintea lui Dumnezeu și Tatăl nostru de lucrul credinței voastre și de ostentia iubirii voastre și de stăruința nădejdi voastre în Domnul nostru Iisus Christos,

4 Știind noi, frați iubiți de Dumnezeu, alegerea voastră,

5 Căci evanghelia noastră nu s'a făcut la voi în cuvânt numai, ci și în putere și în spiritul sânt și în multă deplină încredere, — după cum și știți ce fel ne am făcut între voi pentru voi. —

6 Și voi v'ați făcut următori ai noștri și ai Domnului, pri-

mind cuvîntul în multă strimtorare cu bucurie de spirit sânt,

7 În cât voi v'ați făcut pildă tuturor credincioșilor din Macedonia și din Achaia.

8 Pentru că de la voi a răsunat cuvîntul Domnului nu numai în Macedonia și în Achaia, ci în orî celoc a pătruns credința voastră în Dumnezeu, încât noi n'avem trebuință să spunem ceva;

9 Căci chiar ei spun despre noi ce fel de intrare am avut la voi, și cum v'ați întors la Dumnezeu de la idoli ca să sluiți viului și adevăratului Dumnezeu,

Și să așteptați pe Fiul său din ceruri, pe care 'l a sculat dintre morți, pe Iisus care ne scapă pe noi din mânia ce vine

CAP. 2.

Rîvna lui Pavel pentru predicarea evangheliei. Credința statornică a Tesalonicenilor. Dorința lui Pavel ca iar să vadă pe Tesaloniceni.

1 Dar voi înșivă știți, fraților, că intrarea noastră la voi n'a fost în deșărt,

2 Ci deși am suferit mai 'nainte și am fost rușinos înfrunțați în Filipi după cum știți, am îndrăsnit în Dumnezeul nostru să spunem către voi cu multă luptă evanghelia lui Dumnezeu.

3 Căci îndemnarea noastră nu este din rătăcire, nici din necurăție, nici în înșelăciune,

4 Ci după cum am fost învredniciți de Dumnezeu ca să ni se încredințeze evanghelia astfel vorbim, nu căutând să plăcem oamenilor, ci lui Dumnezeu care lămurește inimile noastre.

5 Pentru că nici odată nu ne am arătat cu cuvîntare de lingușire, după cum știți, nici sub cuvînt pentru pornire spre înavuțire, Dumnezeu este martor,

6 Nici căutând mărire de la oameni, nici de la voi nici de la alți, deși putem să fim în cinste ca apostoli ai lui Christos;

7 Ci ne am arătat blânzi în mijlocul vostru, după cum o mumă încălzește pe copii ei;

8 Astfel plini de iubire pentru voi eram bucuroși să vă dăm nu numai evanghelia lui Dumnezeu, ci și sufletele noastre chiar, pentru că v'ați făcut iubiți noî.

9 Căci văaduceți aminte, fraților, de osteniala noastră și de munca noastră; noapte și zi lucrând spre a nu împovăra pe cineva dintre voi, am predicat către voi evanghelia lui Dumnezeu.

10 Voi sînteți martori și Dumnezeu cu cîntă sîntenie și dreptate și deservire ne am arătat voî care credeți,

11 După cum știți cum *ne am arătat* îndemnându-vă și povățuind pe fie care dintre voi ca un tată pe copiii săi,

12 Și rugându-vă cu stăruință să umblați cum se cuvine înaintea lui Dumnezeu care vă chiamă la împărăția și mărirea sa.

13 Și pentru aceasta și noi mulțumim neîncetat lui Dumnezeu, că luând voi cele auzite de la noi, cuvîntul lui Dumnezeu, ați primit nu al oamenilor cuvînt, ci după cum este adevărat al lui Dumnezeu cuvînt, care se și lucrează în voi care credeți.

14 Căci voi, fraților, v'ați făcut următori ai bisericilor lui Dumnezeu care sînt în Iudea în Christos Iisus, pentru că ați suferit și voi aceleași de la cei de un neam cu voi, după cum și ei de la Iudei,

15 Care și pe Domnul 'l au omorît, pe Iisus, și pe profeții lor, și pe noi ne au urmărit și lui Dumnezeu nu sînt plăcuți și tuturor oamenilor împrotivitori,

16 Oprindu-ne pe noi să vorbim neamurilor ca să fie mîntuite, pentru ca ei să împlinască totdeauna păcatele lor. Dar a ajuns peste dînși mânia pînă la sfîrșit.

17 Iar noi, fraților, departe fiind de la voi foarte puțin timp cu fața, nu cu inima, mai

mult ne am silit cu mult dor ca să vedem fața voastră.

18 De aceea am voit să venim la voi — eu Pavel — și odată și de două ori — și ne a împedicat satana.

19 Căci care este nădejdea noastră sau bucuria sau cununa laudei, sau nu *sînteți* și voi înaintea Domnului nostru Iisus la venirea lui ?

20 Negreșit, voi sînteți mărirea și bucuria noastră.

CAP. 3

Pavel ne putînd veni la Tesaloniceni le trimite pe Timoteu, care întorcîndu-se înapoi aduce știri bune.

1 De aceea ne mai răbdînd ne am hotărît să rîmînem singuri în Atena,

2 Și am trimis pe Timoteu, fratele nostru și slujitor lui Dumnezeu și împreună lucrător cu noi în evanghelia lui Christos, ca să vă întărească și să vă îmbărbăteze pentru binele credinței voastre,

3 Ca nimenea să nu fie sguđuit în strimtorările acestea. Căci *ênșiv* știți că spre aceasta sîntem puși ;

4 Pentru că și cînd eram la voi, vă spuneam mai 'nainte că avem să fim strimtorați, după cum și a fost și știți.

5 De aceea și eu ne mai răbdînd am trimis ca să cunosc credința voastră, nu cumva v'a

ispitit ispititorul și în deșărt să fie osteneala noastră.

6. Acum ânsă, fiind-că Timoteu a venit la noi de la voi și ne a adus știre bună despre credința și iubirea voastră, și că aveți de noi amintire bună totdeauna, dorind ca să ne vedeți, după cum și noi pe voi,

7 De aceea fraților, în toată nevoea și strîmtorarea noastră am fost mîngăeați față de voi prin credința voastră,

8 Că acum trăim, dacă voi stați în Domnul.

9 Pentru că ce mulțumire putem da în schimb lui Dumnezeu de voi în toată bucuria cu care ne bucurăm pentru voi înaintea Dumnezeului nostru,

10 Noapte și zi rugându ne peste măsură ca să vedem fața voastră și să împlinim lipsurile credinței voastre ?

11 Iar ênsuși Dumnezeu și Tatăl nostru și Domnul nostru Iisus să neteziască spre voi drumul nostru;

12 Și pe voi să vă înavuțiască Domnul și să vă facă să prisosiți în iubire uni către alți și către toți, după cum și noi *sîntem avuți și prisosim în iubire* către voi,

13 Spre a întări inimile voastre *ca să fie* deservite în sîntenie înaintea lui Dumnezeu și Tatăl nostru la venirea Domnului nostru Iisus *Christ* oscu toți sînți sîi Amin.

CAP. 4.

Trebue să stăruim în curăție și iubire. Despre cei morți și despre cei rămași vii la venirea Domnului.

1 Dar în cele din urmă, fraților, vă rugăm și vă îndemnăm în Domnul Iisus, ca după cum ați luat de la noi cum trebue voi să umblați și să plăceți lui Dumnezeu, după cum și umblați, să prisosiți mai mult.

2 Căci știți ce porunci v'am dat prin Domnul Iisus.

3 Pentru că aceasta este voea lui Dumnezeu, sînțirea voastră, ca să vă feriți de desfrînare,

4 Fie care dintre voi să știe a 'și dobîndi vasul său în sînțire și cinste,

5 Nu în patimă de poftă ca și neamurile care nu cunosc pe Dumnezeu,

6 Să nu treacă peste marginile hotărîte și să nu ia mai mult în treburile sale de la fratele său, pentru că răsburător este Domnul de toate acestea, după cum și v'am spus mai 'nainte, și dovezi v'am dat.

7 Căci Dumnezeu nu ne a chemat pentru necurăție, ci în sînțire.

8 De aceea desprețuitorul nu desprețuește pe om, ci pe Dumnezeu, care și dă spiritul său cel sânt la voi.

9 Iar despre iubirea fră-

țearcă nu aveți trebuință ca să vă scriu; pentru că voi înșivă sunteți învățați de la Dumnezeu ca să vă iubiți uni pe alți;

10 Căci și faceți aceasta către toți frați din Macedonia întreagă. Vă îndemnăm dar, fraților, să prisosiți mai mult

11 Și să căutați cinstea voastră în a trăi liniștit și a face cele ale sale și a lucra cu mâinile voastre, după cum v'am poruncit noi,

12 Ca să umblați cuviincios față de cei din afară și să n'aveți trebuință de nimenea.

13 Fraților, nu voim ca voi să nu știți despre cei adormiți, ca să nu vă întristați ca și ceilalți care n'au nădejde.

14 Căci dacă credem că Iisus a murit și a învieat, așa și Dumnezeu pe cei adormiți 'i va aduce prin Iisus împreună cu dânsul.

15 Dar aceasta vă spun în cuvântul Domnului, că noi cei vii, cei care rămânem pînă la venirea Domnului, nu vom întrece nici de cum pe cei adormiți;

16 Căci însuși Domnul în îndemn, în glas de arhanghel și în trîmbița lui Dumnezeu se va pogori din cer, și cei morți întru Christos vor înviea întîiu,

17 Apoi noi cei vii, cei care rămânem, vom fi răpiți în aer pe nori împreună cu dânsi

spre întîmpinarea Domnului; și astfel vom fi totdeauna împreună cu Domnul.

18 De aceea mîngăeați vă uni pe alți pe temeiul acestor cuvinte.

CAP. 5.

Venirea Domnului va fi în curînd. Fii luminii trebuie să vegheze. Să punere către mai mari noștri. Stătuiri și urări.

1 Iar despre ani și despre timpurile nemerite, fraților, n'aveți trebuință să vi se scrie;

2 Căci voi înșivă știți prea bine că zioa Domnului ca un fur în noapte, așa vine.

3 Când 'și zic «pace și liniște,» atunci fără veste le vine peirea ca durerea de facere celei care are în pîntece, și nu vor scăpa nici de cum.

4 Dar voi, fraților, nu sunteți în întuneric ca să vă apuce zioa ca un fur;

5 Pentru că voi toți sunteți fii ai luminii și fii ai zilei; nu sîntem ai nopții, nici ai întunerecului;

6 Deci dar să nu dormim ca ceilalți, ci să veghem și să fim trezi;

7 Pentru că cei care dorm, noaptea dorm, și cei care se îmbată, noaptea se îmbată;

8 Dar noi fiind ai zilei să fim trezi, îmbrăcînd ca pla-

toșă credința și iubirea și ca coif nădejdea de mântuire ;

9 Că Dumnezeu nu ne a pus spre mânie, ci spre dobândirea mântuirii prin Domnul nostru Iisus Christos,

10 Care a murit pentru binele nostru ca, fie că veghem, fie că dormim, să trăim împreună cu dânsul.

11 De aceea mângăeați vă uni pe alți și clădiți vă unul pe altul, după cum și faceți.

12 Vă rugăm dar, fraților, să cunoașteți pe cei care se ostenesc între voi și rânduți mai mari voștri în Domnul și înțelepțitori voștri,

13 Și să 'i aveți în iubire mai pre sus pentru lucrul lor. Trăiți în pace uni cu alți.

14 Vă îndemnăm dar, fraților, înțelepțiți pe cei fără rânduială, mângăeați pe cei mici la suflet, sprijiniți pe cei slabi, fiți îndelung răbdători către toți.

15 Luați seama să nu răsplătiască cineva rău cuiva pentru rău, ci totdeauna căutați

binele uni către alți și către toți.

16 Bucurați vă totdeauna,

17 Rugați vă neîncetat,

18 Mulțumiți în ori ce ; căci aceasta este voința lui Dumnezeu în Christos Iisus pentru voi.

19 Nu stingeți spiritul,

20 Nu desprețuiți profețiile ;

21 Lămuriți însse tot, țineți binele ;

22 Feriți vă de ori ce fel de rău.

23 Iar însuși Dumnezeul păcii să vă sântiască deserviriți, și să fie păzit întreg spiritul vostru și sufletul și corpul fără pată la venirea Domnului nostru Iisus Christos.

24 Credincios este cel care vă cheamă, care și va face.

25 Fraților, rugați vă pentru noi.

26 Imbrățișați pe frați toți în sărutare sântă.

27 Vă jur pe Domnul ca să fie citită epistola la toți frați.

28 Darul Domnului nostru Iisus Christos fie cu voi.

ADOA EPISTOLA A LUI PAVEL

CĂTRE

TESALONICENI

CAP. 1.

*Pavel laudă credința Tesalonicenilor.
Christos răsplătește și la buni și
la răi.*

1 Pavel și Silvan și Timoteu bisericii Tesalonicenilor în Dumnezeu Tatăl nostru și în Domnul Iisus Christos.

2 Dar voe și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru și de la Domnul Iisus Christos.

3 Datorî sîntem să mulțumim totdeauna lui Dumnezeu pentru voi, fraților, după cum se cuvine, că credința voastră crește peste măsură și se înmulțește iubirea fie căruia dintre voi toți de la uni la alți,

4 In cât noi ênsine ne lăudăm cu voi în bisericile lui Dumnezeu pentru statornicia voastră și credincioșia în toate urmăriirile voastre și în strimtorările pe care le suferiți,

5 Semn învederat al dreptei judecăți a lui Dumnezeu, ca voi să fiți învredniciți de în-

părăția lui Dumnezeu pentru care și pătimiți,

6 Daca cu adevărat drept este la Dumnezeu ca să dea în schimb strimtorare celor care vî strimtoarează pe voi

7 Și voe care sînteți strimtorați ușurare cu noi, la descoperirea Domnului Iisus din cer cu ângerii puterii sale

8 In văpae de foc, dând o-sîndă celor care nu cunosc pe Dumnezeu și celor care nu ascultă de evanghelia Domnului nostru Iisus,

9 Ca uni care vor lua pedeapsă, peire vecinică «de la fața Domnului și de la mărirea țării lui,»

10 Când va fi venit ca să fie mărit între sânti sîi și să fie privit cu mirare în zioa aceea între toți care au crezut, — că crezută a fost mîrturia noastră către voi, —

11 Pentru care ne și rugăm totdeauna pentru voi, ca Dumnezeul nostru să vî învrednicască de chemarea sa și să

impliniască cu putere orî ce găsiere cu cale spre bunătate și lucrul credinței,

12 Ca să fie mărit al Domnului nostru Iisus nume în voi și voi într'ênsul potrivit darului Dumnezeului nostru și Domnului Iisus Christos.

CAP. 2.

Antichrist se arată înaintea venirii lui Christos. Stăruirea în credința cea bună.

1 Vă rugăm dar, fraților, în privința venirii Domnului nostru Iisus Christos și a adunării noastre împreună la dînsul,

2 Ca voi să nu vă lăsați a fi clătinați îndată din minte, nici nu vă spăimîntați nici prin spirit, nici prin cuvînt, nici prin scrisoare ca fiind de la noi. cum că ar fi aproape zioa Domnului.

3 Să nu vă amăgiască cineva cu nici un chip, că *nu este aproape zioa Domnului* dacă nu va fi venit mai 'ntîiu apostasia și nu va fi fost descoperit omul fărădelegii, fiul peirii,

4 Improtivitorul și care se înalță mai pe sus de tot ce se numește Dumnezeu sau ce este de mare cinste, în cât ênsuși se așază în templul lui Dumnezeu, arătându se pe sine că este Dumnezeu.

5 Nu vă aduceți aminte că

fiind ânche la voi vă spuneam acestea?

6 Și cunoașteți ce 'l oprește acum, ca el să fie descoperit la timpul său potrivit,

7 Pentru că țaina fărădelegii să lucrează acum, numai *că* pînă să fi înlăturat din mijloc este cine să opriască chiar acum.

8 Și atunci va fi descoperit cel fărădelege pe care Domnul Iisus îl va nimici cu suflarea gurei sale și îl va sfărîma prin arătarea venirii sale,

9 *Pe acela* a cărui venire este în orî ce putere și în orî ce semne și minuni ale minciunii potrivit lucrării lui satan,

10 Și în orî-ce amăgire a nedreptății pentru cei care merg spre peire, pentru că n'au primit iubirea adevărului, spre a fi ei mîntuiți.

11 Și chiar de aceea le trimite Dumnezeu lucrarea rătăcirii ca ei să creadă minciunii,

12 Ca să fie osîndiți toți care nu crezură adevărului, ci în-cuviințară nedreptatea.

13 Iar noi datorî sîntem să mulțumim lui Dumnezeu tot-dauna pentru voi, frați iubiți de Domnul, că v'a ales Dumnezeu de la început spre mîntuire în sântirea spiritului și în credința adevărului,

14 La care v'a și chemat prin evanghelia noastră spre dobîndirea mării Domnului nostru Iisus Christos.

15 Deci dar, fraților, stați tari, și țineți bine datinele în care ați fost învățați fie prin cuvânt, fie prin epistola noastră.

16 Iar ênsuși Domnul nostru Iisus Christos și Dumnezeu Tatăl nostru, care ne a iubit și ne a dat în dar mângâere vecinică și nădejde bună,

17 Să mângâe inimile voastre și să vă întărească în orice lucru și cuvânt bun.

CAP. 3.

Indemn la rugăciune pentru răspîndirea cuvîntului evangheliș. Tesaloniceni trebuie să se feriască de cei fără rînduială.

1 În cele din urmă, fraților, rugați vă pentru noi, ca cuvîntul Domnului să se răspîndiască și să fie mărit ca și la voi,

2 Și să fim scăpați de oameni necuviincioși și răi; căci credința nu este a tuturor.

3 Dar credincios este Domnul care vă va întări și vă va păzi de ce este rău.

4 Avem încredere în voi în Domnul, că faceți și veți face cele ce poruncim.

5 Iar Domnul să îndrepteze inimile voastre spre iubirea lui Dumnezeu și spre statornicia lui Christos.

6 Fraților, vă poruncim în numele Domnului nostru Iisus

Christos, ca să vă feriți de orice frate care umblă fără rînduială și nu potrivit învățăturii pe care a primit o de la noi.

7 Pentru că ênșivă știți cum trebuie să ne urmați noî, că n'am fost fără rînduială între voi,

8 Nici n'am mîncat în dar pâine de la cineva, ci în ostentuală și muncă noapte și zi lucrînd ca să nu împovărăm pe cineva dintre voi;

9 Nu zic că nu avem drept, ci ca să ne dăm pe noi ênșine voî pildă spre a ne urma noî.

10 Căci cînd eram la voi și aceasta v'am poruncit, că dacă cineva nu voește să lucreze, nici să nu mănânce.

11 Pentru că auzim pe uni umblînd fără rînduială între voi, nelucrînd nimic, ci ostentindu se în lucruri fără folos;

12 Dar unora ca aceștia le poruncim și 'i îndemnăm în Domnul Iisus Christos ca lucrînd în tăcere să 'și mănânce pâinea lor.

13 Voi ânsă, fraților, nu perdeți răbdarea făcînd binele

14 Iar dacă cineva nu ascultă de cuvîntul nostru prin epistola aceasta, însemnați vă pe acesta; nu vă amestecați cu dînsul ca să fie rușinat;

15 Și nu 'l socotiți ca pe un vrăjmaș, ci înțelepțiți 'l ca pe un frate.

16 Iar ênsuși Domnul păcii

să vă dea pacea totdeauna în
orî ce loc. Domnul cu voi toți.

17 Urarea mea cu mâna
mea a lui Pavel, care este un

semn în orî ee epistolă; ast-
fel scriu.

18 Darul Domnului nostru
cu voi toți.

ÎNȚEIA EPISTOLA

CĂTRE

TIMOTEIU

CAP. 1.

*Învățătura evangheliei trebuie ferită de
învățănrî deșarte. Legea și darul
lui Christos. Pavel se dă pe sine
pildă. Imeneu și Alexandru.*

1 Pavel apostol al lui Chri-
stos Iisus după porunca lui
Dumnezeu Mântuitorul nostru
și a lui Christos Iisus nădej-
dea noastră

2 Lui Timoteu, adevăratul
fiu în credință. Dar, milă, pace
de la Dumnezeu Tatăl și de la
Christos Iisus Domnul nostru.

3 După cum te am îndem-
nat ca să rămâi în Efes, când
plecai în Macedonia, pentru
ca să poruncești unora să nu
învețe într'altfel,

4 Nici să nu 'și îndrepteze

luarea aminte la istorisirî în-
chipuite și la înșirări ale nea-
mului ce n'au margine, ca u-
nele care pricinuesc cercetări
mai mult decât întocmirea lui
Dumnezeu cea în credință,
așa fă;

5 Iar țințirea poruncii este
iubire din inimă curată și din
știință de sine bună și din cre-
dință fără fățarie,

6 La care uni neînemerind
s'aun abătut la vorbire deșartă,

7 Voind să fie învățători de
lege, nepricepând cu mintea
nici cele ce spun, nici cele de-
spre care cu încredere se ro-
stesc.

8 Știm ânsă că legea este
bună, dacă se folosește cineva
de ea potrivit legii,

9 De oare ce ştiu că lege nu este pusă pentru cel drept, dar pentru cei fără lege şi nesupuşi, pentru necinstitori de Dumnezeu şi păcătoşi, pentru necuvioşi şi lumeşti, pentru omoritori de tată şi omoritori de mamă, pentru omoritori de oameni,

10 Pentru desfrânaţi, pentru cei care au pat cu parte bărbătească, pentru vânzători de oameni, pentru mincinoşi, pentru cei care jură strâmb, şi pentru orî ce de altfel ce este împotriva învăţătureri sănătoase,

11 După evanghelia mării fericitului Dumnezeu, care mi a fost încredinţată mie.

12 Mulţumesc celui care m'a întărit, lui Christos Iisus Domnul nostru, că m'a socotit credincios, punându mă spre slujire,

13 Deşi mai 'nainte eram defăimător şi urmăritor şi sumeţ; dar am fost miluit, că cunoscând am făcut în necredinţă,

14 Şi a prisosit peste măsură darul Domnului nostru cu credinţă şi iubire ce este în Christos Iisus.

15 Credincios este cuvîntul şi vrednic de orî ce primire, că Christos Iisus veni în lume ca să mântuiască pe păcătoşi, dintre care întîiul sînt eu;

16 Ci pentru aceasta am fost miluit, ca în mine mai întîiu

să arate Iisus Christos toată îndelunga sa răbdare, spre pildă a celor care au să creadă într'ênsul spre viaţă vecinică.

17 Iar împăratului vecilor, neperitorului, nevzutului, unicului *înţeleptului* Dumnezeu fie cinste şi mărire în veci vecilor; amin.

18 Aceasta pornică 'ţi pun înainte, fiule Timoteu, potrivit cu profeţiile ce au fost mai 'nainte asupra ta, ca să lupţi într'ênsule lupta cea bună,

19 Avînd credinţă şi ştiinţă de sineţi bună, pe care uni înlăturănd o au suferit spargere de vas în ce priveşte credinţa;

20 Dintre care este Imeneu şi Alexandru, pe care 'i am dat lui satana ca să fie înţelepţiţi să nu defaimc.

CAP. 2.

Rugăciuni pentru toţi. Dumnezeu este unul şi mijlocitorul unul. Cuvîncioşia celor care se roagă. Femeca în biserică.

1 Deci mai 'nainte de toate îndemn ca să se facă crereri, rugăciuni, mijlociri, mulţumiri pentru toţi oameni,

2 Pentru împăraţi şi pentru toţi care sînt în stăpîniri înalte, ca să petrecem viaţa lină şi liniştită în orî ce temere de Dumnezeu şi în orî ce bună cuviinţă.

3 Aceasta este frumos şi bine

primit înaintea Mântuitorului nostru Dumnezeu,

4 Care voește ca toți oameni să fie mântuiți și să vie la cunoștință deplină a adevărului.

5 Căci unul este Dumnezeu, unul este și Mijlocitor al lui Dumnezeu și al oamenilor, un om Christos Iisus,

6 Care s'a dat pe sine preț de răscumpărare pentru toți, dovada pentru timpurile sale cuvenite ;

7 Pentru care *dovadă* eu am fost pus predicator și apostol, adevăr spun, nu mint, învățător al neamurilor în credință și adevăr.

8 Decî hotăresc ca bărbați să se roage în orî ce loc ridicînd mâini cuvioase, fără mânie și fără gînd de ceartă.

9 Asemenea *voesc* ca femeile să se roage în îmbrăcăminte cuviincioasă, cu sficală firească și cu minte întrîgă să se gătească, nu cu împletituri ale pîrului și cu aur sau mîrgăritare sau vestminte foarte scumpe,

10 Ci prin fapte bune cum se cuvine femeilor care făgăduesc temere de Dumnezeu.

11 Femeia învețe în tăcere în orî ce supunere ;

12 Iar femei nu 'i dau voce să învețe, nici să stăpîniască pe bărbat, ci să fie în liniște.

13 Pentru că Adam a fost plăsmuit întîi, apoi Eva.

14 Și Adam n'a fost amăgit,

iar femeia amăgită fiind a căzut în călcare de poruncă,

15 Dar va fi mântuită prin naștere de copii, dacă *ele* rămân cu minte întrîgă în credință și iubire și sînțire.

CAP. 3.

Episcopi și diaconi. Taîna credinței descoperite.

1 Credincios este cuvîntul : dacă dorește cineva episcopie, bun lucru pofteste.

2 Decî trebuie ca episcopul să fie fără nici un fel de vină, bărbat al unei singure femei, băgător de seamă, cuminte, cuviincios, primitor de oaspeți, îndemînatec să învețe,

3 Nu dat vinului, nu deprins să bată, *nu dat la câștig urît*, ci blînd, nu gâlcevitor, nu iubitor de argint,

4 Rînduindu 'și bine casa sa, avînd copii în supunere cu toată buna cuviință,

5 — Dacă dar cineva nu știe să rînduiască casa sa, cum va purta grijă de biserica lui Dumnezeu ? —

6 Nu de curînd sădit, ca nu întunecat fiind de mîndrie să cază în judecată de vre un împrativitor.

7 Dar trebuie să aibă și dovadă bună de la cei din afară, ca să nu cază în mustrare și în cursă de vre un împrativitor.

8 Asemenea diaconi *trebuie să fie* cuviincioși, nu cu cuvîntul în două feluri, nu dați la vin mult, nu dați la câștig urît,

9 Avînd taina credinței în știință de sinele curată.

10 Dar și aceștia să fie mai întîiu cercați, apoi să slujiască, dacă sînt fără vină.

11 *Avînd* femeii asemenea cuviincioase, nu zavistuitoare, băgătoare de seamă, credincioase în toate.

12 Diaconi *să fie* asemenea bărbați ai unei singure femei, rînduind bine pe copii lor și casele lor.

13 Pentru că cei care au slujit bine dobîndesc pentru dînși treaptă bună și multă îndrăsnială în credința care este în Christos Iisus.

14 Acestea ți scriu, deși nădăjduesc să vin la tine mai curînd ;

15 Iar dacă întîrziez, să știi cum trebuie să se poarte cineva în a lui Dumnezeu casă, ca una care este a viului Dumnezeu biserică, stîlp și temelie tare a adevărului.

16 Și învederat, mare este taina credinței descoperite ; El s'ă făcu cunoscut în trup, fu îndreptățit în spirit, s'ă arată ângerilor, fu predicat între neamuri, fu crezut în lume, fu luat sus în mărîre.

CAP. 4.

Invățători mincinoși ce au să vie. Porunci date lui Timoteu.

1 Spiritul ânsă spune lămurit că în timpurile din urmă uni s'ă vor depărta de la credință, îndreptând luarea aminte la spirite amăgitoare și învățături de demoni,

2 *La învățături* de mincinoși prefăcuți, înferați în a lor știință de sinele,

3 Oprind căsătorirea, *poruncind* a se feri de mîncări pe care Dumnezeu le a făcut spre împărtășire cu mulțumire pentru cei credincioși și care au cunoscut pe deplin adevărul.

4 Pentru că orî ce făptură a lui Dumnezeu este bună, și nimic nu este de lepădat dacă se ȳea cu mulțumire ;

5 Căci este sântit prin cuvîntul lui Dumnezeu și rugăciune.

6 Acestea supunîndu le fraților veî fi al lui Christos Iisus bun slujitor, fiind că te hrănești cu cuvintele credinței și ale învățătorei bune pe care ai urmat o ;

7 Iar de istorisirî închipuite lumești și băbești ferește te. Deprinde te ânsă pe tine însuși la temere de Dumnezeu.

8 Pentru că deprinderea corporală este spre puțin de folos ; iar temerea de Dumnezeu este spre toate de folos, avînd

făgăduință de viața de acum și de cea viitoare.

9 Credincios este cuvîntul și vrednic de orî ce primire.

10 Căci pentru aceasta ne ostenim și ne luptăm, că avem nădejde în viul Dumnezeu, care este mântuitorul tuturor oamenilor, mai ales al credincioșilor.

11 Poruncește acestea și învață.

12 Nimenea să nu desprețuiască tinerețea ta, ci fă te a credincioșilor închipuială în cuvînt, în purtare, în iubire, în credință, în curăție.

13 Până ce vin eu, îndreptează luarea aminte la citire, la îndemnare; la învățătură.

14 Nu fi nepăsător de darul care este în tine, care 'ți a fost dat prin profeție cu punerea mâinilor preoților.

15 Acestea cugetă *le*, fii în acestea, ca înaintarea ta să fie arătată tuturor.

16 Îea aminte de tine însuși și de învățătura ta, rămăi în acestea; căci făcînd aceasta și pe tine însuși te vei mîntui și pe cei care ascultă de tine.

CAP. 5.

Cum trebuie a îndemna Care văduve trebuiesc ajutate. Despre preoți. Despre păcătoși

1 Nu înfrunta pe mai bătrîn, ci îndeamnă 'l ca pe un tată, pe mai tineri ca pe frați,

2 Pe mai bătrîne ca pe mume, pe mai tinere ca pe surori în orî ce curăție.

3 Cîntește pe văduve care sînt într'adevăr văduve.

4 Dar dacă vre o văduvă are copii sau urmași, *ei* să învețe a cînsti în temere de Dumnezeu mai 'ntîi casa lor și a da rîsplătiri părinților; pentru că aceasta este *bine și* primit înaintea lui Dumnezeu.

5 Iar cea într'adevăr văduvă și rămasă singură are nădejde în Dumnezeu și stăruiește noapte și zi în cereri și rugăciuni;

6 Dar aceea, *într'adevăr văduvă și rămasă singură*, care trăește în desfătare a murit de vie.

7 Și acestea poruncește *le* ca să fie fără nici un fel de vină.

8 Iar dacă cineva nu poartă grijă de ai săi și mai ales de ai casei, a tăgăduit credința și este mai rău decît un necredincios.

9 O văduvă să fie trecută în catalog, dacă nu este mai mică de șaiszeci de ani, dacă a fost femeea unui singur bărbat,

10 Dacă are dovadă de lucruri bune, dacă a crescut copii, dacă a primit streini oaspeți, dacă a spălat picioarele sântilor, dacă a venit în ajutor celor strîmtorați, dacă a

fost următoare de aproape în orî ce lucru bun.

11 Iar de văduve mai tinere ferește te ; căci când se vor fi aprins împotriva lui Christos, doresc să se mărite,

12 Avînd osîndă fiind că au desființat încredințarea cea d'întîiu ;

13 Dar în acelaș timp și fără plăcere de lucru învață umblînd din casă în casă, dar nu numai fără plăcere de lucru, ci *sînt* și limbute și sîrguitoare în lucruri fără folos, vorbind cele ce nu se cade.

14 Deci hotărîesc ca *văduve* mai tinere să se mărite, să nască copii, să fie stăpîne de casă, să nu dea împrotivitorului nici un cuvînt de înfruntare ;

15 Pentru că acum unele s'au abătut după satana.

16 Dacă *vre un credincios sau vreo credincioasă* are văduve, să le vie în ajutor, și să nu fie îngreoeată biserica, ca să vie în ajutor celor într'adevăr văduve.

17 Preoți care rînduesc bine să fie învredniciți de îndoită cinste, mai ales cei care se ostenesc în cuvînt și în învățătură.

18 Pentru că scriptura zice : «boului care treeră nu 'i lega gura,» și : «vrednic este lucrătorul de plata sa.»

19 Împotriva preotului nu primi învinuire, decât numai

în fața a doi sau trei martori.

20 Muștră înaintea tuturor pe cei care păcătuiesc, ca și ceilalți să aibă temere.

21 Dau dovadă înaintea lui Dumnezeu și a lui Christos Iisus și a tuturor îngerilor aleși ca să păzești acestea fără hotărîre mai d'înainte, ne făcînd nimic după pîrtinare.

22 Nu pune îndată mîinile peste nimenea, nici nu te face părtaş de păcate streine. Păstrează te curat pe tine însuși.

23 Nici nu mai bea numai apă, ci folosește te de puțin vin pentru stomacul tău și pentru desele tale slăbiciuni.

24 Păcatele unor oameni sînt prea învedereate, mergînd înainte spre osîndă, iar altora le și urmează de aproape ;

25 Asemenea și lucrurile bune sînt prea învedereate, și cele ce sînt într'altfel nu pot fi ascunse.

CAP. 6.

Purtarea robilor chreștini. Învățătoră mîncinoși. Despre cei dați la orî ce fel de înavușire. Despre datoriile avușilor.

1 Câți sînt robi sub jug socotiască pe stăpîni lor vrednici de orî ce cinste, ca să nu fie defăimat numele lui Dumnezeu și învățătura.

2 Iar care au pe credincioși de stăpîni, nu 'i desprețuiască,

fiind că sînt frați, ci slujiască 'i mai mult, fiind că sînt credincioși și iubiți cei care sprijină facerea de bine. Acestea învață și poruncește.

3 Dacă cineva învață într'altfel și nu se apropie de cuvintele sănătoase cele despre Domnul nostru Iisus Christos și de învățătura potrivit temerii de Dumnezeu,

4 Ingâmfat este, ne știind nimic, ci bolind de cercetări și lupte de cuvinte, din care naște pismuire, ceartă, defăimări, bânueli rele,

5 Cîocniri întruna de oameni stricați la minte și lipsiți de adevăr, gândind că temerea de Dumnezeu este un mijloc de câștig. *Stăi departe de unî ca aceștia.*

6 Dar este într'adevăr un mijloc de câștig mare temerea de Dumnezeu cu îndestulare.

7 Pentru că noi nimic n'am adus în lume, că nici nu putem duce ceva afară cu noi ;

8 Avînd hrana de toate zilele și îmbrăcămintă, vom fi îndestulați cu acestea.

9 Iar cei care se hotărăsc să fie bogați cad în ispită și laț și în multe poftă nebune și vătămătoare, ca unele ce afundă pe oameni în perzare și peire.

10 Căci rădăcină a tuturor relelor este iubirea de argint, pe care uni cu înfocare dorind o să rătăciră de la credință și

să străpunseră cu dureri multe.

11 Dar tu, o omule al lui Dumnezeu, fugi de acestea ; și alcargă să dobîndești îndreptățire, temere de Dumnezeu, credință, iubire, răbdare, blîndețe îngăduitoare.

12 Luptă te lupta bună a credinței, apucă vieța vecinică, la care ai fost chemat și ai mărturisit mărturisirea bună înaintea multor martori.

13 Poruncesc înaintea lui Dumnezeu dătătorul de vieța la toate și înaintea lui Christos Iisus care mărturisi înaintea lui Ponțiu Pilat mărturie bună,

14 Ca tu, curat, fără nici un fel de vină, să ții porunca pînă la arătarea Domnului nostru Iisus Christos,

15 Pe care o va arăta la timpurile sale cuvenite Fericitul și singurul Stăpînitor, Împăratul celor care împărătesc și Domnul celor care domnesc,

16 Care singur are nemurire, locuind în lumină de neapropieat, pe care nu 'l a văzut nimenea dintre oameni, nici nu 'l poate vedea ; Lui *fie* cînte și stăpînire vecinică, amin.

17 Bogaților în veacul de acum poruncește le ca să nu gîndiască de ei lucruri înalte, nici să aibă încredere în nestatornicia bogății, ci în Dumnezeu care ne dă toate cu bogăție spre folosire,

18 Ca să lucreze binele, să

fie bogați în lucruri bune, să fie darnici, împărășitori,

19 Punându 'și comoară la o parte o temelie bună pentru viitor, ca să apuce într'adevăr vieața.

20 O Timotee, păzește ce 'ți

s'a încredințat, abătându te de vorbirile deșarte lumești și de împotivirile științei mincinoase,

21 Pe careuni lăudând o n'au înemerit în ce privește credința. Darul cu voi.

A D O A E P I S T O L Ă

CĂTRE

TIMOTEIU

CAP. 1

Pavel laudă pe Timoteu. Loida și Eunice. Credința și învățătura sănătoasă trebuie păzite. Laudă adusă casei lui Onesifor.

1 Pavel apostol al lui Christos Iisus, prin voința lui Dumnezeu, potrivit făgăduinței de vieață ce este în Christos Iisus,

2 Lui Timoteiu iubitul fiu. Pace de la Dumnezeu Tatăl și de la Christos Iisus Domnul nostru.

3 Mulțumesc lui Dumnezeu, căruia 'i slujesc de la strămoși în știință curată de sinemă, cum am noapte și zi neînce-

tată aducere aminte de tine în rugăciunile mele,

4 Dorind să te văz, aducându 'mă aminte de lacrimile tale, ca să mă umplu de bucurie,

5 Luându 'mi aducere aminte de cea fără fățarie credință ce este în tine, ca una ce a locuit mai întâiu în bunica ta Loida și în muma ta Eunice și sunt încredințat că și în tine *locuiește*.

6 Pentru care cuvînt 'ți aduc aminte ca să înflăcărezi darul lui Dumnezeu, care *dar* este în tine prin punerea mâinilor mele.

7 Căci Dumnezeu nu ne a

dat spirit de sfială, ci de putere și iubire și cuminție.

8 Deci nu te rușina de dovada Domnului nostru, nici de mine legatul lui, ci suferăreul împreună cu mine pentru evanghelie potrivit puterii lui Dumnezeu,

9 Care ne a mântuit și ne a chemat cu chemare sântă, nu după lucrurile noastre ci după a sa găsim cu cale și după darul lui, ce ne a fost dat noă în Christos Iisus înainte din veacuri vecinice,

10 Iar acum făcut cunoscut prin arătarea Mântuitorului nostru Christos Iisus, care desființă moartea, dete la lumină viață și nemurire prin evanghelia sa,

11 La care eu am fost pus predicator și apostol și învățător;

12 Pentru care cuvînt și sufer acestea, dar nu mă rușinez; pentru că știu cui m'am încrezut, și sînt încredințat că puternic este să păziască ce mi s'a încredințat pentru zioa aceea.

13 Aibî închipuială de cuvinte sănătoase pe cele ce le ai auzit de la mine în credință și iubire ce este în Christos Iisus;

14 Acea ce bine 'ți s'a încredințat păzește prin spirit sânt, care locuiește în noi.

15 Știi aceasta, că 'și au întors fața de la mine toți care

sînt în Asia, dintre care este Figel și Ermogene.

16 Să dea Domnul milă casei lui Onesifor, că de multe ori m'a însuflețit și de lanțul meu nu s'a rușinat,

17 Ci când fu în Roma a cercetat cu sirguință de mine și m'a aflat.

18 Să 'i dea Domnul ca să afle milă de la Domnul în zioa aceea. Și tot ce a slujit în Efes, tu mai bine cunoști.

CAP. 2.

Cununa oastei lui Christos. Cuvîntul adevărului trebuie urmat drept. În protiva lui Imineu și alți care învăță lucruri deșarte. Purtarea slujitorului Domnului.

1 Deci tu, fiul meu, imputernicește te în darul care este în Christos Iisus,

2 Și cele ce ai auzit de la mine prin mulți martori, acestea încredințează le la oameni credincioși, ca uni care vor fi destoinici să învețe și pe alți.

3 Suferă răul împreună cu mine ca un bun ostaș al lui Christos Iisus.

4 Nimenea slujind ca ostaș nu se încurcă în lucruri ale vieții, pentru ca să placă celui care a strîns oaste.

5 Iar și dacă se luptă cineva, nu este încununat dacă nu se va fi luptat potrivit legii.

6 Trebuie ca plugarul care

se ostenește să se împărtășască el mai 'ntâiu de roade.

7 Pricepe ce zic; căci Domnul 'ți va da pricepere în toate.

8 Adu 'ți aminte de Iisus Christos învieat dintre morți, fiind dintre urmași lui David, după evanghelia mea,

9 În care sufer răul pînă la legături ca un făcător de rele, dar cuvîntul lui Dumnezeu nu este legat.

10 Pentru aceasta rabd toate pentru cei aleși, ca și dînși să aibă parte de mîntuirea ce este în Christos Iisus cu mărire vecinică.

11 Credincios este cuvîntul: căci dacă am murit împreună cu dînsul, și vii vom fi împreună cu dînsul;

12 Dacă răbdăm, vom și împărăși împreună cu dînsul; dacă îl vom tăgădui, și el ne va tăgădui;

13 Dacă 'i sîntem necredincioși, el credincios rămîne, pentru că nu poate a se tăgădui pe sine însuși.

14 Acestea adu 'țile aminte, spunînd adevărul înaintea lui Dumnezeu, să nu faci luptă de cuvînte, la nimic folositor, la dărămarea celor ce ascultă.

15 Silește te ca lui Dumnezeu să te înfățișezi pe tine însuși dovedit bun, lucrător ne dat de rușine, urmînd drept cuvîntul adevărului.

16 Iar de lumeștile vorbiri deșarte ferește te; pentru că ei

vor înainta mai departe necu-cernicia,

17 Și vorbirea lor ca gangrenă va afla hrană. Dintre care este Imeneu și Filet,

18 Ca uni care n'au înemerit în ce privește adevărul, zicînd că învierea s'a făcut acum și rîstoarnă credința unora.

19 Dar temeliea tare a lui Dumnezeu stă, avînd pecetea aceasta: «cunoscut a Domnul pe cei care sînt ai săi», și «de-părteze se de la nedreptate orî cine numește numele Domnului.»

20 Intr'o casă mare nu sînt numai vase de aur și de argint, ci și de lemn și de lut, și unele sînt spre cîinste, iar altele spre necîinste;

21 Decî dacă cineva se va fi curățit pe sine bine de acestea, va fi vas spre cîinste, sântit, stăpînului folositor, gătit spre orî ce lucru bun.

22 Iar de dorințele tinereții fugi și aleargă să dobîndești îndreptățire, credință, iubire, pace cu cei care cheamă din inimă curată numele Domnului.

23 Și de cercetările nemintoase și lipsite de învățătură ferește te, de oare ce știi că ele nasc lupte;

24 Și un slujitor al Domnului nu trebuie să se lupte, ci să fie către toți blînd, învățător îndemănat, răbdător de rele,

25 Înțeleptînd cu blîndețe pe cei care se împotivesc, nu cumva le ar da Dumnezeu pocăință spre cunoașterea deplină a adevărului,

26 Și să se treziască spre voința lui *scăpînd* din lațul diavolului, vînați fiind de dîn-sul.

CAP. 3.

Răutatea și păcătoșia timpurilor din urmă. Timoteu urmaș credincios al lui Pavel. Scriptura însuflată de Dumnezeu.

1 Cunoaște-ți această, că în zile din urmă vor veni timpuri primejdioase.

2 Pentru că vor fi oameni iubitori de ei înseși, iubitori de argint, lăudăroși, îngânați, defăimători, nesupuși părinților, nemulțumitori, necuvioși,

3 Fără iubire firească, nepri-mitori de învoire, zavistuiitori, neînfrînați, neîmblânziți, ne-iubitori de bine,

4 Trădători, porniți fără chibzuială, întunecați, mai mult iubitori de plăceri decît iubi-tori de Dumnezeu,

5 Avînd înfățișarea temerii de Dumnezeu, dar care au tă-găduit puterea ei; și de aceștia depărtează-te.

6 Căci dintr'aceștia sînt care sînt viri în case și robesc femeioare încărcate de păcate, duse de felurite poște,

7 Totdeauna învățînd și neputînd veni nici odată la cunoștință deplină a adevărului.

8 Și după cum Iane și Iani-bre se împotiviră lui Moise, astfel și aceștia se împotivesc adevărului, oameni prăpădiți la minte, nelămuriți în ce pri-vește credința.

9 Dar nu vor înainta mai departe; pentru că nebunia lor va fi învederată tuturor, cum a fost și a acelora.

10 Tu însă 'mi ai urmat de aproape învățătura, felul vie-ței, hotărîrea, credința, răbda-re îndelungă, iubirea, îngă-duința,

11 Urmăririle, suferințele ce fel 'mi s'au făcut în Antiochea, în Iconia, în Listra; ce fel de urmăriri am răbdat, și din toate m'a scăpat Domnul.

12 Și toți care voesc să trăiască cu temere de Dumnezeu în Christos Iisus urmăriți vor fi.

13 Oamenii răi însă și amă-gitori vor înainta spre mai rău, ducînd în rătăcire și fiind duși în rătăcire.

14 Iar tu rămâi în cele ce ai învățat și în cele ce ai fost întărit, de oare ce știi de la cine ai învățat.

15 Și fiind că de mic copil cunoști scrieri sante, care pot să te facă înțelept spre mînuire prin credința care este în Christos Iisus.

16 Orî ce scriptură însuflată

de Dumnezeu și folositoare *este* spre învățătură, spre mustrare, spre îndreptare, spre înțelepțire care este în dreptate,

17 Ca omul lui Dumnezeu să fie desevârșit, gătit deplin spre orî ce lucru bun.

CAP. 4.

Însărcinarea de evanghelist trebuie îndeplinită. Pavel așteaptă moartea și cununa lui. Soți sîi. Cărțile și pergamentele sale. Întîia apărare. Urări.

1 Încredințez înaintea lui Dumnezeu și a lui Christos Iisus care are să judece vii și morți, *încredințez* atât pearătarea lui cât și pe împărăția lui;

2 Predică cuvîntul, stăi de aproape la timp cuvenit la timp necuvenit, muștră, ceartă, îndeamnă cu orî ce îndelungă răbdare și învățătură.

3 Căci va fi un timp cînd nu vor suferi învățătura sănătoasă, ci după ale lor poște 'și vor grămădi învățători, gădilați fiind la auz,

4 Și de la adevăr 'și vor întoarce auzul, dar se vor abate la istorisirî închipuite.

5 Tu ânsă fii treaz în toate, suferă răul, fă lucru de evanghelist, adeverești 'ți cu desevîrșire slujba.

6 Pentru că acum am să 'mi vărs sîngele, și timpul desparțirii mele este aproape.

7 Lupta bună m'am luptat, drumul 'l am făcut, credința am păzit;

8 Însfîrșit 'mi este păstrată a îndreptăririi cunună, pe care 'mi o va da în zioa aceea Domnul, dreptul Judecător, dar nu numai mie, ci și tuturor care au iubit arătarea lui.

9 Silește te să vii curînd la mine.

10 Căci Dema m'a părăsit, fiind că a iubit veacul de acum, și a plecat la Tesalonic, Crescente în Galatia, Titu în Dalmația;

11 Numai Luca este cu mine. Pe Marcu luându 'l adu 'l cu tine; pentru că 'mi este folositor spre slujbă.

12 Pe Tichic 'l am trimis la Efes.

13 Venind adu 'mi felonul pe care 'l am lăsat în Troa la Carp, și cărțile mai ales pergamentele.

14 Alexandru arămarul multe rele 'mi a făcut; Domnul 'i va da după lucrurile lui.

15 Păzește te și tu de dînsul; pentru că tare s'a împotivit cuvintelor noastre.

16 În întîia mea apărare nimenea nu 'mi a venit în ajutor, ci toți m'au părăsit; să nu li se pună în socoteală;

17 Dar Domnul 'mi stete în ajutor și mă întări, ca prin mine să fie cu desevîrșire adeverită predica și să auză toate

neamurile; și am fost scăpat din gură de leu.

18 Domnul mă va scăpa de orî ce lucru rău și mă va mîntui *mutându-mă* în împărăția lui cea cerească; Lui *fie* mărirea în veci vecilor, amin.

19 Urează de bine Prischi și lui Acuila și casei lui Onesifor.

20 Erastu a rămas în Corint, iar pe Trofim 'l am lăsat în Milet fiind bolnav.

21 Silește-te să vii mai 'nainte de earnă. 'Ți urează de bine Eubul și Pudente și Linu și Claudia și frați toți.

22 Domnul *Iisus Christos* cu spiritul tău.

Darul cu voi. *Amin*.

EPISTOLA LUI PAVEL

CĂTRE

TITU

CAP. 1.

Dumnezeu nădejdea mîntuirii nu este mincinos. Cum trebuie Titu să lucreze în Creta. Cretanii sunt mincinoși

1 Pavel slujitor al lui Dumnezeu, apostol înșă al lui Iisus Christos, potrivit credinței aleșilor lui Dumnezeu și cunoștinței depline a adevărului care este în măsura temerii de Dumnezeu,

2 Pe temeiul nădejdi de viață veșnică, pe care a fă-

găduit-o mai 'nainte de veacuri veșnice nemincinosul Dumnezeu,

3 Iar la timpurile sale cunite a făcut cunoscut cuvîntul său în predica, ce 'mi a fost încredințată mie după porunca Mîntuitorului nostru Dumnezeu,

4 Lui Titu adevăratul fiu în măsura credinței de obște. Dar și pace de la Dumnezeu Tatăl și de la Christos Iisus Mîntuitorul nostru.

5 Pentru aceasta te am lăsat în Creta, ca să întocmești

mai departe cele rămase înapoi și să pui în fie care oraș preoți, cum eu 'ți am rînduit,

6 Dacă este cineva fără vină, bărbat al unei singure femei, avînd copii credincioși, nu în învinuire de desfrînare sau nesupuși.

7 Pentru că episcopul trebuie să fie fără vină ca econom al lui Dumnezeu, nu plăcînd sieși, nu pornit la mînie, nu dat vinului, nu deprins să bată, nu dat la câștig urît,

8 Ci primitor de oaspeți, iubitor de bine, cuminte, drept, cuvios, înfrînat,

9 Ținînduse de cuvîntul credincios potrivit învățătorei, ca să fie în stare atît ca să îndemne pe temeiul învățătorei sănătoase, cît și să mustre pe vorbitori împotriva.

10 Căci nesupuși, vorbitori îndeșărt și amăgitori sînt mulți, mai ales cei din tăcerea împrejur,

11 Căroră trebuie a le astupa gura, ca uni care dărapănă toate casele învățînd pentru câștig urît cele ce nu trebuie.

12 Unul dintre dînși, ênsuși un profet al lor a zis : Cretani sînt totdeauna mincinoși, feare rele, pantece nelucrătoare.

13 Dovada aceasta este adevărată. Pentru acest cuvînt mustrează 'i aspru ca să fie sănătoși în credință,

14 Ne îndreptînd ei luarea aminte la istorisirî închipuite

Iudeești și la porunci ale oamenilor care 'și întorc fața de la adevăr.

15 Tot este curat celor curați, iar celor necurați și necredincioși nimic nu este curat, ci necurată le este atît mintea lor cît și știința de sinele a lor.

16 Ei mărturisesc că știu pe Dumnezeu, dar tăgăduesc prin lucrurile lor, uricioși fiind și nesupuși și spre orî ce lucru bun nelămuriți.

CAP. 2.

Sfaturi pentru bătrîni, bătrîne, tineri, slugi. Darul lui Dumnezeu s'a arătat tuturor.'

1 Dar tu vorbește cele ce sê cuvin învățătorei sănătoase :

2 Ca bătrîni să fie trezi, cinstiți, cuminte, sănătoși la credință, la iubire, la răbdare ;

3 Bătrînele asemenea să fie în înfățișare cuviincioase, nu zavistuitoare, nici robite de vin mult, învățătoare de bine,

4 Ca să cumînțiască pe cele tinere să 'și iubiască bărbați, să 'și iubiască copii,

5 Să fie cuminte, curate, casnice, bune, supuse la ai lor bărbați, ca să nu fie defăimat cuvîntul lui Dumnezeu.

6 Asemenea îndeamnă pe mai tineri să fie cuminte

7 În toate arătîndu te pe tine ênsuți ca chip de lucruri

bune, ca nestrăciune în învățătură, ca bună cuviință,

8 Ca cuvînt sănătos nepri-mitor de învinuire, pentru ca cel care este împotrivă să se rușineze, neavînd să zică nimic rău despre noi.

9 *Indeamnă* pe slugi să fie supuse la ai lor stăpîni, să fie în toate bineplăcute, să nu răspundă împotrivă,

10 Să nu dea *ceva* la o parte pentru dîsele, ci să arate orî ce bună credință, pentru ca să împodobiască în toate învățătura care este a Mîntuitorului nostru Dumnezeu.

11 Căci darul mîntuitor al lui Dumnezeu s'a arătat tuturor oamenilor,

12 Învățându ne, calepădând necucernicia și poftele lumești să trăim înțelepțește și drept și cu temere de Dumnezeu în veacul de acum,

13 Așteptând fericita nădejde și arătarea mării a marelui Dumnezeu și a Mîntuitorului nostru Christos Iisus,

14 Care s'a dat pe sine pentru noi ca să ne scape de orî ce fărădelege și să 'și curățească sieși un popor al său, rîmnitor de lucruri bune.

15 Acestea spune și *indeamnă* și muștră cu orî ce punele la cale. Nimenea să nu te desprețuiască.

CAP. 3.

Cum trebuie să fie cei care sînt înnoiți prin Spirit. Desbinătorul trebuie ocolit. Felurite însărcinări.

1 Adu le aminte să fie supuși stăpînirilor, dregătoriilor, să asculte, să fie gata spre orî ce lucru bun.

2 Să nu defaîme pe nime-ne, să fie negâlcevitori, învoitori, arătând orî ce blîndețe către toți oameni.

3 Pentru că și noi eram altă dată nepricepuți, neascultători, fiind duși în rătăcire, slujind poftelor și feluritelor plăceri, petrecînd *vieața* în răutate și pismuire, urîți fiind, uni pe alți urindu ne.

4 Dar când s'a arătat bună-tatea și iubirea de oameni a Mîntuitorului nostru Dumnezeu,

5 Nu din lucrurile cele din dreptate pe care le am făcut noi, ci după a sa milă ne a mîntuit prin baie de naștere de a doa oară și prin învoire de spirit sânt,

6 Pe care 'l a turnat peste noi cu bogăție prin Iisus Christos Mîntuitorul nostru,

7 Ca îndreptățiți fiind prin darul lui să ne facem potrivit nădejdi moștenitori de *vieață* vecinică.

8 Credincios este cuvîntul, și hotărîesc ca tu să te rostești cu încredere despre acestea,

ca cei care s'au încrezut lui Dumnezeu să poarte grijă a ocroti lucruri bune. Acelea sînt bune și folositoare pentru oameni;

9 Iar de cercetări nemintoase și de înșirări ale neamului și ceartă și lupte legiste ferește te, pentru că sînt nefolositoare și deșarte.

10 De omul desbinător după întîia și a doa muștrare ferește te,

11 De oare ce știi că unul ca acesta s'a abătut și păcătuiește fiind de sine osîndit.

12 Când voi trimite pe Ar-

tema la tine sau pe Tichic, si-lește te să vii la mine în Nicopole; căci acolo am găsit cu cale să ernez.

13 Pe Zena legistul și pe Apoline trimite 'i mai 'nainte cu îngrijire, ca să nu le lipsiască nimic.

14 Și să învețe și ai noștri ca să îngrijască de lucruri bune pentru trebuințele neapărate, ca să nu fie neroditori.

15 Te îmbrățișază toți care sînt cu mine. Fă urări de bine celor care ne iubesc în credință. Darul cu voi toți. *Amin.*

EPISTOLA LUI PAVEL

CĂTRE

FILEMON

Pavel laudă pe Filemon și mylocește ca să erte pe Onesim robul său, primindu 'l iarăși ca pe un frate în Domnul

1 Pavel legat al lui Christos Iisus și Timoteu fratele lui Filemon, iubitul și împreună lucrătorul cu noi,

2 Și Appii sora noastră și lui Archip, oșteanul nostru

împreună cu noi, și bisericei în casa ta.

3 Dar voe și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru și de la Domnul Iisus Christos.

4 Mulțumesc totdeauna Dumnezeului meu, aducându 'mi aminte de tine în rugăciunile mele,

5 Auzind de iubirea ta și de

credincioșia pe care o ai către Domnul Iisus și către toți sânti,

6 Ca împărtășirea cu credincioșia ta să se facă lucrătoare pentru Christos în cunoașterea deservită a orî cărui bine ce este întru voi;

7 Căci multă bucurie și mângâiere am avut în iubirea ta, fiind că inimile sântilor au fost ușurate prin tine, frate.

8 De aceea, deși având îndrăzneală în Christos ca să 'ți poruncesc ce se cuvine,

9 Te rog mai mult pentru iubire; astfel fiind eu, ca Pavel bătrîn, iar acum și legat al lui Christos Iisus,

10 Te rog pentru copilul meu, pe care 'l am născut în legăturile mele, pe Onesim,

11 Care altă dată 'ți era nefolositor, dar acum și ție și mie folositor, pe care 'ți 'l am trimis înapoi,

12 Pe dînsul, adecă inima mea.

13 Eu voiam să 'l țin la mine, ca să 'mi sluiască pentru tine în legăturile evanghelii,

14 Dar fără încuviințarea ta nimic n'am voit să fac, pentru ca binele de la tine să nu fie ca de silă, ci de bună voie.

15 Căci poate pentru aceasta s'a despărțit puțin timp, ca să 'l aibî vecinic,

16 De acum nu ca rob ci mai sus de rob, ca frate iubit, mai vîrtos mie, și cu atât mai mult ție și în trup și în Domnul.

17 Deci dacă mă ai părtaș, primește 'l la tine ca pe mine.

18 Iar dacă te a păgubit în ceva sau datorează, pune aceasta în socoteala mea;

19 Eu Pavel am scris cu mîna mea, eu voi plăti, ca să nu 'ți zic că chiar tu ênsuți 'mi rămâi mie ânc'h'e dator.

20 Așa, frate, eu aș avea folos de tine în Domnul; ușurează 'mi inima în Christos.

21 Incredințat fiind de ascultarea ta 'ți am scris, știind că vei face și peste cele ce zic.

22 În acelaș timp âns'e găt'ește 'mi și casa de poposire; căci nădăjduesc că prin rugăciunile voastre voi fi dăruit voe.

23 Te îmbrățișază Epafra cel prins împreună cu mine în Christos Iisus,

24 Marcu, Aristarch, Dema, Luca, împreună lucrător cu mine.

25 Darul Domnului Iisus Christos cu spiritul vostru.

EPISTOLA

CĂTRE

EBREI

CAP. 1.

*Dumnezeu a trimis oamenilor pe Fiul
său care este peste toate, mult mai
pe sus decât ângeri chiar.*

1 După ce în multe părți și în multe chipuri vorbi Dumnezeu de demult părinților în profeți, la sfârșitul acestor zile ne vorbi în Fiul,

2 Pe care 'l a pus peste toate moștenitor, prin care și făcu veacurile ;

3 Care fiind strălucire a măririi lui și chip al ființei lui și ducând toate cu cuvântul puterii sale, după ce săvârși curățire de păcate a șezut d'a dreapta măririi în cele de sus,

4 Fiind făcut cu atât mai bun decât ângeri cu cât a moștenit nume mai deosebit decât dênși.

5 Căci cărui dintre ângeri a zis vre odată :

«Fiul meu ești tu,
Eu azi te am născut?»

Și iarăși :

«Eu 'i voi fi Tată
Și el 'mi va fi Fiu?»

6 Și când va fi adus iar în lume pe Intâiul născut zice :

«Și să se închine lui toți ângeri lui Dumnezeu.»

7 Și de ângeri zice :

«Cel ce face pe ângeri săi vânturi

Și pe slujitori săi pară de foc,»

8 Iar de Fiul zice :

«Tronul tău, Dumnezeule,
este în veacul veacului,

Și sceptrul dreptății este
sceptrul împărăției tale.

9 Iubit ai dreptatea și ai urît nedreptatea ;

De aceea, Dumnezeule, Dumnezeuul tău te a uns pe tine

Cu untdelemn al bucurii mai pe sus de părtași tăi.»

10 Și :

«Tu Doamne, în început întemeiat ai pământul,

Și lucruri ale mâinilor tale
sunt cerurile ;

11 Ele vor peri, dar tu rămâi pururea ;

Și toate ca o haină se vor învechi,

12 Și ca pe un veștmânt le
vei schimba și schimbate vor fi,

Dar tu acelaș ești
Și ani tîi nu vor înceta.»

13 Și către cine dintre ângerii a zis vre odată:

«Șezi d'a dreapta mea

Pînă ce voi fi pus pe vrăjmași tîi scaun al picioarelor tale?»

14 Nu sînt oare toți spiritele slujitoare trimise spre slujbă pentru cei care au să moște-niască mîntuirea?

CAP. 2.

Trebue să ascultăm de Fiul lui Dumnezeu mai mult decît de legea mijlocită prin ângeri. Christos s'a făcut om și a pătimit pentru binele nostru.

1 De aceea trebue ca noi cu atît mai mult să luăm aminte la cele auzite, ca nu cumva să ne strecurăm pe lângă ele.

2 Căci dacă cuvîntul vestit prin ângeri a fost temeinic, și orî ce abatere și neascultare a luat dreaptă răsplătire,

3 Cum vom scăpa noi, dacă vom fi fost nepăsători la o astfel de mîntuire? Ca una care, vestită fiind din început prin Domnul, fu adevărată între noi de cei care auziră,

4 Dând Dumnezeu dovadă la aceasta împreună cu dînși prin semne și minuni și felurite puteri și prin ale spiritului sânt împărțiri după a lui voință.

5 Pentru că nu ângerilor

a supus *Dumnezeu* lumea viitoare despre care vorbim.

6 Dar a mărturisit oare cine undeva zicînd:

«Ce este omul că 'ți aduci aminte de dînsul?

Sau Fiul omului că te uiți cu luare aminte spre el?

7 Pusu 'l ai puțin timp mai pe jos de ângeri,

Cu mărire și cinste 'l ai încununat,

Și 'l ai pus peste lucrurile mîinilor tale,

8 Tot ai supus sub picioarele lui.»

Dar prin aceea că a supus lui pe toate, nimic n'a lăsat nesupus lui; acum ânsă nu vedem încă pe toate supuse lui;

9 Dar vedem pe cel pus puțin timp mai pe jos de ângeri, pe Iisus, cu mărire și cinste încununat pentru patima morții, cum prin darul lui Dumnezeu gustă moarte pentru fie care.

10 Căci se cuvenia lui, pentru care *sînt* toate și prin care *sînt* toate, fiind că duse mulți fii la mărire, să deservîrșiască prin patimi pe începătorul mîntuirii lor.

11 Pentru că și care sînțește și care sînt sînțiți dintr'unul *sînt* toți; de aceea nu se rușinează ca să 'i numiască frați,

12 Zicînd:

«Spune voi fraților mei numele tău,

În mijlocul bisericii te voi lauda»;

13 Și iar :

«Eu mă voi încrede într'eușul ; și iar :

«Iată eu și copiii pe care'mi 'i a dat Dumnezeu.»

14 Deci fiind că copiii au avut împărtășire de sînge și trup, și el s'împărtășa de ele în chip foarte apropiat, ca prin moartea sa să desființeze pe cel care are stăpînirea morții, adică pe diavolul,

15 Și să scape pe aceștia cîți de frica morții în toată viața erau ținuți în robie.

16 Căci negreșit nu de ângerî are grijă, ci de urmașii lui Abraam are grijă.

17 De aceea trebuia ca într toate să fie asemănat fraților, ca să fie milos și credincios arhieru în cele către Dumnezeu, spre a ispăsi păcatele poporului.

18 Căci pentru aceea că a suferit, fiind ênsuși ispitit, poate să ajute celor care sînt ispitiți.

CAP. 3

Christos este mai mare de cît Moise. Dacă abaterea de la legea lui Moise nu rămîne nepedepsită, cu atît mai puțin nu rămîne nepedepsită abaterea de la legea lui Christos.

1 De aceea, frați sînți, părtași ai chemării cerești, în-

dreptați luarea aminte la trimisul și arhieru mîrturisirii noastre, la Iisus,

2 Care este credincios celui care îl rîndui, după cum și Moise *era credincios* în toată casa lui.

3 Pentru că acesta a fost învrednicit de mai mare mîrire decît Moise, după cum are mai multă cinste decît casa cel care a clădit o desevîrșit.

4 Căci orî ce casă este desevîrșit clădită de cineva, dar Dumnezeu este care clădi desevîrșit tot.

5 Și într'adevăr Moise *era credincios* în toată casa lui ca slugă spre a da dovadă de cele ce erau să fie vorbite,

6 Christos ânsă ca Fiu este *credincios* peste casa lui, a cărui casă sîntem noi, dacă vom fi ținut pînă la sfîrșit nesfiala temeinică și cuvîntul de laudă al nădejdi.

7 De aceea, după cum zice spiritul sânt:

«Astăzi dacă veți fi auzit glasul lui,

8 Nu învîrtoșați inimile voastre ca în întăritare,

Ca în zioa ispitirii în pustie,

9 Unde *mă* ispitiră părinți

voștri spre încercare,

Și vîzură lucrurile mele patruzeci de ani.

10 De aceea m'am supărat pe neamul acesta,

Și am zis: totdeauna sînt rătați cu inima;

Dar ei nu cunoscără căile mele,

11 Cum am jurat în mâniea mea:

Nu vor intra în repausul meu.»

12 Luați aminte, fraților, nu cumva va fi în cineva dintre voi inimă rea de necredință ca să se depărteze de la viul Dumnezeu.

13 Ci îndemnați vă uni pe alți în fie care zi, pînă ce se zice anchă: «Astăzi», ca să nu fie învîrtoșat cineva dintre voi prin înșălăciunea păcatului;

14 Căci ne am făcut părtași ai lui Christos, numai dacă vom fi ținut începutul temeinic al încrederii pînă la sfîrșit.

15 Prin aceea că se zice:

«Astăzi dacă veți fi auzit glasul lui.

Nu învîrtoșați inimile voastre ca în întăritare.»

16 Cine întăritară dar, deși auziră? Dar n'au fost toți care eșiseră din Egipt prin Moise?

17 Și pe cine se supără patruzeci de ani? Nu oare pe cei care păcătuiseră ale căror trupuri căzură în pustie?

18 Și căroră se jură că n'au să intre în repausul lui, dacă nu celor care nu ascultară?

19 Vedem dar că nu putură să intre pentru necredință.

CAP. 4.

Răpausul făgăduiut Iudeilor este dat celor care cred în Christos. Puterea cuvîntului lui Dumnezeu. Despre arhieria lui Christos.

1 Deci, fiind că rămâne anchă făgăduință spre a intra în repausul lui, să ne temem ca nu cumva să pară cineva dintre voi că a rămas în urmă.

2 Căci făgăduință avem ne-greșit, după cum și aceia; dar cuvîntul ce fu auzit nule folosi, fiind că n'a fost amestecat cu credință la cei care auziră.

3 Căci intrăm în repaus cei care am crezut, după cum a zis:

«Cum am jurat în mâniea mea:

Nu vor intra în repausul meu»,

Deși lucrurile erau făcute de la întemeierea lumii.

4 Pentru că a zis unde va despre *zîoa* a șaptea astfel:

«Și s'a repausat Dumnezeu în *zîoa* a șaptea de toate lucrurile lui.»

5 Și în acest *loc* iarăși:

«Nu vor intra în repausul meu.»

6 Deci fiind că rămâne anchă să între uni într'ensul, și cei mai d'inainte care avură făgăduință n'au intrat pentru neascultare,

7 Iar hotăraște o zi «astăzi», zicînd în David după atîta

timp, cum s'a spus mai înainte:
«Astăzi dacă veți fi auzit
glasul lui,

Nu învățoșați inimile voastre.»

8 Căci dacă Iisus 'i ar fi dus
la repaus, n'ar vorbi *Dumnezeu*
după acestea de altă zi.

9 Decî dar rămîne încă repaus
de sîmbătă pentru popo-
rul lui Dumnezeu.

10 Căci cine a intrat în repau-
sul lui, acela s'a și repau-
sat de lucrurile sale, după cum
Dumnezeu de ale lui.

11 Să ne sîrguim dar ca
să intrăm în acel repaus, ca
nimenea să nu cadă în aceeași
pildă a neascultării.

12 Pentru că viu este cu-
vîntul lui Dumnezeu și lucră-
tor și mai tăietor decît orice
spadă cu două tășuri și pă-
trunzînd pînă desparte suflet
și spirit, rosturi și măduve,
și judecător al gândurilor și
al gândurilor inimei;

13 Și nu este făptură ascunsă
înaintea lui, chiar toate sînt
goale și descoperite ochilor
lui, către care avem cuvîntul.

14 Decî avînd arhieru
mare care străbătu cerurile,
pe Iisus Fiul lui Dumnezeu,
să ținem cu tărie mărturisirea.

15 Pentru că nu avem ar-
hieru care nu poate suferi
împreună la slăbiciunile no-
stre, dar *archieru* ispitit fiind
în toate potrivit asemănării
noastre, afară de păcat.

16 Decî să ne apropiem cu
încredere de tronul darului,
ca să luăm milă și să aflăm
dar spre ajutor la timp cuvenit.

CAP. 5.

*Christos este arhieru în veci, preot
ca Melchisedec. Pentru cei mari este
trebuință de hrană tare, pentru cei
mici de lapte.*

1 Pentru că orî ce arhieru,
fiind luat dintre oameni, este
pus pentru oameni în cele că-
tre Dumnezeu, ca să aducă da-
ruri și jertfe pentru păcate,

2 Putînd fi îngăduitor către
cei neștiutori și rătăcitori, fiind
că și el însuși este împresu-
rat de slăbiciune,

3 Și pentru aceasta dator
este, după cum *aduce* pentru
popor, așa și pentru sine să
aducă pentru păcate.

4 Și nimenea nu 'și ȳea sieși
cinstea *aceasta*, cîchemat fiind
de Dumnezeu, după cum și
Aaron.

5 Astfel și Christos nu sē
mări pe sine însuși ca să fie
facut arhieru, ci cel care vor-
bi către dēnsul:

«Fiul meu ești tu,
Eu azi te am născut;»

6 După cum și în alt loc zice:
«Tu ești preot în veac
După rînduiala lui Melchi-
sedec.»

7 Care în zilele trupului sēu,
fiind că aduse cereri și rugă-

ciuni stăruitoare cu strigăt tare și lacrimi către acela care putea să 'l scape din moarte, și ascultat fiind pentru temerea sa de Dumnezeu,

8 Deși Fiu fiind, învăța ascultare din cele ce pătimi,

9 Și deservit fiind să facă tuturor care ascultă de dânsul pricinuior de mântuire vecinică,

10 Numit fiind de Dumnezeu arhieru după rânduiala lui Melchisedec.

11 Despre care avem mult să vorbim și cu anevoie să spunem lămurit, fiind că v'ați făcut întârziatori cu auzurile.

12 Căci voi trebuind chiar să fiți învățători de mult timp, iarăși aveți trebuință ca cineva să vă învețe cele d'întău începuturi ale cuvintelor lui Dumnezeu, și v'ați făcut având trebuință de lapte, nu de hrană tare.

13 Pentru că cine se împărtășește numai din lapte este neștiutor de cuvântul de dreptate, căci este copil;

14 Iar hrana tare este a celor deservinți, care prin deprindere au simțurile destoinice spre deosibirea binelui și a răului.

CAP. 6.

Trebuie să tindem către deservire. Credința lui Abraam și jurământul lui Dumnezeu.

1 De aceea lăsând învățatura începătoare despre Christos să

întindem cu sîrguință spre deservire, ne punând voi iarăși temelie cu pocăință de lucruri moarte, și cu credință în Dumnezeu,

2 Cu învățatură despre botezuri, și punerea mâinilor, și învierea morților, și judecata vecinică.

3 Și aceasta o vom face, nu mai dacă Dumnezeu dă voie.

4 Căci este cu neputință pe cei care au fost luminați odată și au gustat darul ceresc și s'au făcut părtași ai spiritului sânt

5 Și au gustat cuvântul bun al lui Dumnezeu și puterile veacului viitor,

6 Și care au căzut, a 'i înnoi iarăși spre pocăință, fiind că ei răstignesc din nou loruși pe Fiul lui Dumnezeu și 'l dau de pildă.

7 Pentru că pământul, care a bătut ploaia ce vine adesea peste dânsul și care naște verdeață folositoare aceloră pentru care și este lucrat, iese parte la binecuvîntare de la Dumnezeu;

8 Iar făcând spinii și pălămidă nu este găsit bun și aproape de blestem este, sfîrșitul lui este spre ardere.

9 Dar sîntem încredințați despre voi, iubiților, de mai bune lucruri și care țin de mântuire, și dacă vorbim astfel

10 Căci Dumnezeu nu este nedrept ca să uite lucrul vostru

și iubirea pe care ați arătat o pentru numele lui, prin aceea că ați slujit sântilor și slujiți.

11 Dorim dar ca fie care dintre voi să arate aceeași râvnă pentru încrederea deplină a nădejdiî pînă la sfîrșit,

12 Ca să nu fiți întîrziatori, dar următori ai celor care prin credință și îndelungă răbdare moștenesc făgăduințele.

13 Căci Dumnezeu când a dat făgăduința lui Abraam, fiind că nu avea să jure pe nimenea mai mare, jură pe sine,

14 Zicînd: «cu adevărat binecuvîntînd te voi binecuvînta și înmulțind te voi înmulți»;

15 Și astfel, fiind că avu îndelungă răbdare, dobîndi făgăduința.

16 Pentru că oameni jură pe cel care este mai mare, și jurămintul le este sfîrșit spre statornicire a orî cărui cuvînt de împotrivire;

17 În aceasta Dumnezeu, voind să arate mai mult moștenitorilor făgăduinței nestrămuratea hotărîrii lui, mijloci prin jurămint,

18 Ca prin două fapte nestrămutate, în care este cu neputință ca Dumnezeu să fi mințit, să avem îndemnare puternică noi care am scăpat ca să ținem cu tărie nădejdea pusă înainte,

19 Pe care o avem ca ancoră neclintită și temeinică a

sufletului și intrînd înăuntrul catapetasmci,

20 Unde a intrat pentru noi Iisus, ca înainte mergător, fiind făcut după rînduiala lui Melchisedec arhieru în veac.

CAP. 7.

Melchisedec este mai mare decît Abraam și Leviș. Christos este arhieru nostru desăvîrșit în veac.

1 Căci acest Melchisedec împăratul Salemului, preotul lui Dumnezeu, celui prea Înalt, care întîmpină pe Abraam întorcîndu se *acesta* de la tăierea împăraților și 'l binecuvîntă,

2 Căruia și zecîiuală din toate 'i împărți Abraam, însemnează mai 'ntîu împăratul dreptății, iar apoi și împăratul Salemului, care este împărat al păcii,

3 Fără tată, fără mumă, fără istorisire de neam, ne avînd nici început al zilelor nici sfîrșit al vieței, dar cu totul asemănat fiind Fiului lui Dumnezeu, rămîne preot pururea.

4 Vedeți dar cît de mare este acesta, căruia chiar zecîiuală 'i dete Abraam din cele mai bune, el patriarchul!

5 Și într'adevăr cei din fii lui Levi care primesc preoția au potrivit legii poruncă ca să ție zecîiuală de la popor, adecă de la frați lor, măcar că

și aceștia au eșit din coapsa lui Abraam;

6 Iar cel care nu 'și trage neamul dintr'ênși a luat zeciuală de la Abraam, și a binecuvîntat pe cel care are făgăduințele.

7 Fără vre un cuvînt de împotrivire dar, cel mic este binecuvîntat de cel mare.

8 Și aci oameni muritorîeau zeciueli, iar acolo unul care este dovedit că trăiește *luă zeciuală*.

9 Și cum am dice, prin Abraam a dat zeciuală și Levi care îea zeciueli;

10 Pentru că era anchă în coapsa tatălui său, când 'l înțimpină Melchisedec.

11 Deci dar, dacă era desvîrșire prin preoția levitică, — pentru că poporul pe temciul ei a primit legea —, ce trebuință mai era ca după rînduiala lui Melchisedec să se ridice un altfel de preot și nu să zice *preot* după rînduiala lui Aaron?

12 Preoția dar fiind schimbată, este de neapărată trebuință să se facă și o schimbare a legii.

13 Căci acela, cu privire la care sînt zise acestea, s'a împărțit de o altfel de seminție, de la care nimenea n'a slujit altarului;

14 Pentru că este foarte învederat că din Iuda a răsărit Domnul nostru, cu privire la

care seminție Moise nu zise nimic despre preoți.

15 Și anchă cu mult mai cunoscut este, dacă după asemănarea lui Melchisedec se ridică un altfel de preot,

16 Care s'a făcut nu după legea unei porunci trupesti, ci după puterea unei vieți neperitoare.

17 Căci este dovedit că

«Tu ești preot în veac

După rînduiala lui Melchisedec.»

18 Pentru că o desființare a unei porunci ce a fost mai înainte se face din pricina slăbiciunii și a nefolosului ei,

19—Căci legea n'a desvîrșit nimic—și se face o intrare peste dînsa a unei nădejdi mai bune, prin care ne apropiem de Dumnezeu.

20 Și întru căts'a făcut preot nu fără sdevîrșire de jurămînt, —pentru că aceia au fost făcuți preoți fără sdevîrșire de jurămînt,

21 Iar el cu sdevîrșire de jurămînt a fost făcut preot prin cel care zice către dînsul:

«Jurat a Domnul și nu se va căi;

Tu ești preot în veac» după rînduiala lui Melchisedec.—

22 Intru atît s'a făcut Iisus chezaș al unui mai bun Așezămînt.

23 Și aceia într'adevăr au fost mai mulți făcuți preoți

pentru aceea că sînt împedicați prin moarte ca să rămână ;

24 Dar el pentru aceea că rămâne în veac are preoția nestrămutată ;

25 De aceea poate și să mînuiască cu deservire pe cei care se apropie printr'ensul de Dumnezeu, fiind totdeauna viu spre a mijloci pentru dînși.

26 Căci astfel de arhieru sîc cuvenia pentru noi, curat, fără rîutate, fără pată, deosebit de pîcătoși, și fiind mai sus decît cerurile,

27 Care nu are în fie care zi neapîrată trebuință să aducă, ca arhieriei, jertfe mai 'ntîiu pentru pîcatele sale, apoi pentru ale poporului ; căci a făcut aceasta odată pentru totdeauna aducîndu se *jertfă* pe sine însuși.

28 Căci legea pune arhieriei oameni care au slăbiciune, iar cuvîntul jurămîntului sîvîrșit care fu în urma legii *pune* pe Fiul deservîrșit în veac.

CAP. 8.

Archierul nostru ceresc este mijlocitorul unui nou Așezămînt mult mai bun decît cel vechiu.

1 Iar vîrf la cele ce zicem este: avem astfel de arhieru, care s'a așezat d'a dreapta tronului mîririi în ceruri

2 Ca preot jertfitor al santuarului *adevîrat* și al cortu-

lui *adevîrat* pe care 'l a înfipt Domnul, *iar* nu om.

3 Căci ori care arhieru este pus ca să aducă daruri și jertfe, de aceea *era* de neapîrată trebuință ca și acesta să fi avut ceva ce să aducă.

4 Dacă dar ar fi pe pămînt, nici n'ar fi preot, fiind că sînt cei care aduc potrivit legii darurile,

5 Ca uni care slujesc unei închipuituri și unei umbre a santuarului ceresc, după cum a primit dumnezeescă poruncă Moise cînd era să înființeze cortul, căci zice: «Iea seama, vei face toate potrivit chipului ce 'ți a fost arătat pe muntele *Sinai*;

6 Acum ânsă a dobîndit slujbă preoțescă mai deosebită cu cît este și mijlocitor al unui Așezămînt mai bun, ca unul care este legiuit pe temeiul făgăduințelor mai bune

7 Pentru că dacă acela întîiul *Așezămînt* era deservîrșit, nu sîc căuta loc pentru al doilea.

8 Dar muștrîndu 'i zice :

«Iată vin zile, zice Domnul, și voi alcătui un nou Așezămînt față de casa lui Israel și față de casa lui Iuda,

9 Nu ca Așezămîntul pe care îl făcui părinților lor,

În zîoa cînd 'i am apucat de mînă ca să 'i scot din pămîntul Egiptului,

Că ei nu stăruiră în Așezămîntul meu,

De aceea și eu nepăsător am fost de dênși», zice Domnul,

10 Că acesta este Așezămêntul pe care 'l voi întocmi casei lui Israel.

După acele zile, zice Domnul,

Punând legile mele în gândul lor,

Și pe inima lor le voi înscris

Și voi fi lor Dumnezeu,

Și ei 'mi vor fi popor.

11 Și n'au să mai învețe fie care pe cetățeanul său,

Și fie care pe fratele său zicând : cunoaște pe Domnul.

Că toți mă vor cunoaște

De la mic pênă la mare ai lor.

12 Că voi fi milostiv la nedreptățile lor,

Și nu 'mi voi mai aduce aminte de păcatele lor și de fărădelegile lor.»

13 Prin aceea că zice un «Nou» Așezămênt a învechit pe Intêiul Așezămênt; iar ce este învechit și bătrîn este aproape de perire.

CAP. 9.

Decosebirea între santuarul pămêntesc și cel ceresc. Ispășirea după legea lui Moise nu este desêvîrșitoare; dar ispășirea făcută de Christos este desêvîrșitoare.

1 Într'adevăr avea și intêiul Așezămênt hotărîri pentru slujba dumnezească și santuarul pămêntesc.

2 Căci fu întocmit un cort intêiul, în care *să afla* sfesnicul și masa și punerea înainte a pâinilor, care *cort* *să cheamă loc sânt.*

3 Iar după a doa catapetasmă *fu întocmit* un cort care *să cheamă loc* *prea sânt.*

4 Avênd tămâetoare de aur și chivotul Așezămêntului ferecat peste tot cu aur, în care era un vas de aur avênd mană, și toeagul lui Aaron care odrăslise și tablele Așezămêntului,

5 Iar d'asupra lui Cherubimi măriri umbrînd ispășitorul; despre acestea nu este acum de vorbit cu deamênuntul.

6 Astfel fiind întocmite acestea, preoți intră totdeauna în intêiul cort sêvîrșind slujbele dumnezești,

7 Iar în al doilea odată pe an numai archiereul, nu fără sînge pe care 'l aduce pentru sine și pentru ale poporului greșăli din neștiință,

8 Invederând spiritul sânt aceasta : că calea *locului* celui prea sânt să nu fie ânche arătată, pe cît timp mai stă intêiul cort,

9 Ca unul care este o asemănare față de timpul de acum, potrivit căruia *cort* *să aduc* daruri și jertfe ce nu pot desêvîrși în știința de sine pe cel care face slujbă dumnezească,

10 Fiind pe lângă mîncrăi

și băuturi și felurite spălări, numai întocmiri ale trupului puse pînă la timp de îndreptare.

11 Iar Christos, venit arhieru al bunurilor viitoare, prin cortul mai mare și mai deservirșit, nu făcut de mână, adecă nu al acestei făpturi,

12 Nicî prin sînge de țapi și viței, dar prin sîngele sîn întră odată pentru totdeauna în *locul* cel prea sânt, după ce dobîndi rîscumpărare vecinică.

13 Căci dacă sîngele de țapi și de tauri și a juniceii cenușă, ce stropește pe cei spurcați, sîntește spre curățirea trupului.

14 Cu cât mai mult sîngele lui Christos, care prin spirit vecinic s'aduse pe sine deservirșit lui Dumnezeu, va curăți cunoștința de sinevă a voastră de lucruri moarte, ca să slujiți viului Dumnezeu.

15 Și pentru aceasta este mijlocitor al unui Așezămînt nou, ca prin aceea că s'ă facu moarte spre rîscumpărare de abaterile de sub întîiul Așezămînt, să ıea cei chemați făgăduința moștenirii vecinice.

16 Căci unde este dieată, este de neapărată trebuință ca să fie moartea celui care face dieată ;

17 Pentru că o dieată este te-meinică la cei morți, fiind că

nicî odată nu are tărie cînd trăiește cel care face dieata.

18 De aceea, nicî întîiul Așezămînt n'a fost sîrbătorit fără sînge.

19 Căci, după ce fie care poruncă potrivit legii fu spusă de Moise la tot poporul, după ce luă sîngele vițelilor și al țapilor cu apă și lîna boită roșu și isop, stropi atît cartea  nsăși c t și tot poporul,

20 Zic nd: «acesta este sîngele Așez m ntului pe care îl a poruncit vo  Dumnezeu.»

21 Și stropi asemenea cu s nge cortul și toate vasele pentru slujba dumnezeiască.

22 Și aproape toate sînt prin s nge curățite potrivit legii, și fără vărsare de sânge nu se face ertare.

23 Deci este intr'adevăr de neap rat  trebuință ca  nchipuitura celui ce este în ceruri să fie curățită prin acestea, iar  nsuși cerescul *santuar să fie s rb torit* prin mai bune jertfe dec t acestea.

24 Pentru că Christos intră nu în *locul* cel prea s nt făcut de m ini,  nchipuitur  a celui adev rat, ci chiar în cer, ca să se  nf țiseze acum pentru noi înaintea feței lui Dumnezeu ;

25 Nic  nu intră în cer ca să se aducă de mai multe ori jertfă pe sine  nsuși, după cum intra arhieru în fie care an

cu sînge strein în *locul* cel prea sânt,

26 Fiind că altfel trebuia ca el să fi pătimit de mai multe ori de la întemeerea lumii; acum dar la sfîrșitul veacurilor s'a arătat o singură dată spre desființarea păcatului prin jertfirea sa.

27 Și intru cât este hotărit oamenilor să moară o singură dată, iar după aceea judecată.

28 Astfel și Christosul, fiind o singură dată adus jertfă ca să înlătore păcatele multora, de a doa oară fără păcat se va arăta celor care cu stăruință 'l așteaptă spre mîntuire.

CAP. 10.

Legea este umbru Așezămîntului nou. Jertfele ispășitoare ale legii și adevărate jertfă ispășitoare a lui Christos. Jertfele sînt desființate. Mare este pedeapsa celor care se abat de la învățătura evangheliei. Lauda credinței statornice.

1 Pentru că legea avînd o umbră a bunurilor viitoare, nu ênsăși icoana lucrurilor, nu poate nici o dată prin aceleași jertfe în fie care an, pe care le aduc neîncetat, să desevîrșiască pe cei care se apropie;

2 Căci n'ar fi încetat oare jertfele aduse, pentru aceea că cei care fac slujbă dumnezească, curățiți fiind odată, nu mai au nici o cunoștință de păcate?

3 Dar într'ênsele este în fie care an o aducere aminte de păcate.

4 Pentru că este cu neputință ca sînge de tauri și de țapi să înlătore păcate.

5 De aceea intrînd în lume zice :

«Jertfă și prinos n'ai voit, Dar corp 'mi ai întocmit, Arderidetot și *jertfe* pentru păcat n'ai binevoit ;

7 Atunci am zis: iată eu vin, — în volumul cărții este scris pentru mine —

Ca să fac voea ta, Dumnezeu !»

8 Zicînd mai sus că «jertfe și prinoase și arderidetot și *jertfe* pentru păcate n'ai voit, nici n'ai binevoit,»

— ca unele ce sînt aduse potrivit legii —

9 Atunci a zis: «iată eu vin ca să fac voința ta. Desființează *dar* ce este *zis* întîiu ca să statorniciască ce este *zis* a doua oară ;

10 In care voință sîntem sînțiți odată pentru totdeauna prin prinosul corpului lui Iisus Christos.

11 Și într'adevăr ori care preot stă liturghisind în fie care zi și aducînd de mai multe ori aceleași jertfe, ca unele care nu pot nici odată să înlătore cu totul păcate ;

12 Acesta ânsé, după ce aduse o singură jertfă pentru păcate, se așază pentru totda-

una d'a dreapta lui Dumnezeu,

13 Așteptând de acum pînă ce vor fi puși vrăjmași sîi scaun al picioarelor sale.

14 Căci printr'un singur prinos a deservîșit pentru totdeauna pe cei care sînt sînțiți.

15 Dar și spiritul sânt ne dă dovadă; căci după ce a zis:

16 «Acesta este Așezămîntul pe care 'l voi alcătui față de dîșni după acele zile, zice Domnul: dând legile mele în inimile lor, le voi scrie și în gîndul lor,

17 Și de păcatele lor și de fărădelegile lor nu 'mi voi mai aduce aminte.»

18 Unde este dar ertare a acestora, nu mai *este* jertfă pentru păcate.

19 Deci, fraților, avînd în singele lui Iisus încredere temeinică spre intrarea în *locul* cel prea sânt,

20 Pe care *intrare* o deschise pentru noi ca o cale noă și vie prin catapetasma, adecă prin trupul lui,

21 Și *avînd* mare preot pe ste casa lui Dumnezeu,

22 Să ne apropiem cu inimă adevărată, în deservîșită cunoștință de credință, fiind că sîntem curățiți în inimile noastre de știință rea de noi *îșșine* ;

23 Și, fiind că sîntem spălați pe corp cu apă curată, să ținem cu tărie mărturisirea

statornică a nădejdi noastre căci credincios este cel care făgădui,

24 Și să îndreptăm luarea aminte uni asupra altora spre întraripare de iubire și lucruri bune,

25 Ne părăsind adunarea noastră, după cum au uni obicei, ci îndemnîndu *ne* și cu atît mai mult cu cît vedeți zioa apropiindu se.

26 Căci dacă noi de bună voe păcătuim, după ce am luat cunoștința adevărului, nu mai rămîne jertfă pentru păcate, 27 Dar *rămîne* o înfricoșătoare așteptare a judecăței și o iuțime a focului viitor ca să mistuiască pe împotrivitori,

28 Cine a lepădat legea lui Moise «moare» fără milă «pe temeiul spusei a doi sau trei martori» ;

29 Gîndiți, de cît mai rea pedeapsă va fi învrednicit cel care a călcat în picioare pe Fiul lui Dumnezeu și a socolit de necurat al Așezămîntului sînge în care fu sînțit, și a întimpinat cu despreț spiritul darului.

30 Pentru că cunoaștem pe cel care a zis : «a mea este rîșbunarea, eu voi rîșplăti», și iar : «Domnul va judeca pe poporul sîu.»

31 Infricoșător este a cădea în mînile viului Dumnezeu.

32 Aduceți vî dar aminte de zilele de mai nainte, în care

după ce ați fost luminați ați răbdând o mare luptă de suferințe,

33 Pe de o parte prin muștrări și strimtorări fiind puși spre priverște, iar pe de alta făcându-vă părtași ai celor care se aflau astfel.

34 Pentru că ați suferit împreună atât cu cei închiși, cât și răpirea averii voastre ați primit-o cu bucurie, cunoscând că aveți pentru voi o avere mai bună și stătătoare.

35 Deci nu dați la o parte îndrăsniala voastră, ce are negreșit răsplătire mare.

36 Căci aveți trebuință de răbdare ca, după ce ați făcut voia lui Dumnezeu, să luați cu sine vă făgăduința.

37 Pentru că puțin timp mai este, foarte puțin,

«Cel care este să vie va veni și nu va întârzia;

38 Și cel drept al meu va fi viu prin credință,

Și dacă din sfială se va fi dat la o parte, sufletul meu nu binevoiește într'ensul.»

39 Dar noi nu suntem ai sfielei spre peire, ci ai credinței spre dobândirea sufletului.

CAP. 11

Credința și roadele ei dovedite de cei de mai 'nainte.

1 Iar credință este încredere temeinică despre cele ce sunt

nădăjduite, dovadă dobândită despre lucrurile ce nu sunt văzute.

2 Căci în aceasta avură dovadă bătrîni.

3 Prin credință pricepem că veacurile au fost întocmite prin cuvîntul lui Dumnezeu, ca ceea ce este văzut să nu fie făcut din cele ce se arată.

4 Abel credință avînd aduse lui Dumnezeu mai bună jertfă decât Cain, prin care *credință* primi dovadă că este drept, dînd Dumnezeu mărturie la darurile lui, și printr'ênsa vorbește anchă, deși a murit.

5 Pentru *a sa* credință Enoch fu strămutat ca să nu vază moartea, și «nu fu aflat pentru că Dumnezeu îl strămutase.» Căci mai 'nainte de strămutarea sa a fost dovedit că plăcuse lui Dumnezeu.

6 Fără credință dar nu este cu putință a plăcea *lui Dumnezeu*; pentru că cel care se apropie de Dumnezeu trebuie să creadă că este și că se face răsplătitor celor care 'l caută.

7 Noe, după ce fu înștiințat de Dumnezeu despre cele ce nu erau anchă văzute, credință avînd făcu cu luare aminte o corabie pentru scăparea casei sale, prin care *credință* osîndi lumea, și se făcu moștenitor al îndreptăririi potrivit credinței.

8 Pentru *a sa* credință A braam chemat fiind se supuse

ca să easă la locul pe care avea să 'l ăia în moștenire, și ești neștiind încotro merge.

9 Credință având stătu vremelnice în pământul făgăduinței ca în pământ strein, locuind în corturi, cu Isaac și Iacob, împreună moștenitori aleleleași făgăduinți;

10 Pentru că așteptă cetatea ce are temelii, al cărei meșter și întemeietor este Dumnezeu.

11 Și chiar Sara credință a vând primii putere spre întemeiere de urmași și afară din timpul cuvenit al vârstei, fiind că socoti credincios pe cel care făgădui.

12 Pentru aceea și de la unul, și anché amorțit fiind, fură născuți în mulțime ca stelele cerului și ca nisipul cel nenumărat ce este pe țărmul mării.

13 Potrivit credinței au murit aceștia toți, ne luând cu sine făgăduințele, ci de departe vâzându-le și zicând bun venit, și mărturisind că streini și trecători sunt pe pământ,

14 Pentru că cei care zic unele ca acestea arată că caută cu stăruință o patrie.

15 Și într'adevăr, dacă aveau în minte pe aceea din care eșiră, aveau timp ca să se întoarcă;

16 Dar acum doresc mai bună, adecă cerească. Pentru aceea Dumnezeu nu se rușinează de dăruia ca să fie numit

Dumnezeul lor; căci le a gătit cetate.

17 Abraam având credință a adus jertfă pe Isaac, când fu încercat, și el care primi în sine făgăduințele aducea jertfă pe unicul născut,

18 El către care fu zis că «în Isaac 'ți se va numi urmaș».

19 Gândind în sine că puternic este Dumnezeu a scula și dintre morți; de aceea îl luă cu sine și din punerea în primejdie.

20 Credință având despre cele viitoare binecuvîntă Isaac pe Iacob și pe Esau

21 Credință având Iacob binecuvîntă, când era să moară, pe fie care dintre fiii lui Iosef și «să rugă rezimat pe vârful toeagului său».

22 Credință având Iosef făcu, pe când era să se sfârșiască, aducere aminte despre eșirea fiilor lui Israel și dete poruncă în privința oaselor sale.

23 Credință fiind, Moise după ce fu născut a fost ascuns trei luni de către părinți lui, pentru că 'l au văzut copil plăcut și nu se temură de porunca împăratului.

24 Credință având Moise nu primi, când fu mare, ca să fie numit fiul unei fiice a lui Farao,

25 Alegând mai bine să suferă răul în același timp cu poporul lui Dumnezeu, decât

să aibe o plăcere trecătoare a păcatului,

26 Socotind înfruntarea lui Christos drept mai mare bogăție, decât comorile Egiptului ; pentru că 'și îndrepta privirea la răsplătire.

27 Credință având părăsi Egiptul, ne temându se de mânia împăratului ; pentru că stărui cu stărniciie ca zărind pe cel care nu este zărit.

28 Credință având a rînduit Paștele și stropirea singelui, ca perzătorul celor întîiu născuți să nu atingă pe ai lor.

29 Credință având trecură prin marea roșie ca pe pământ uscat, pe cînd Egipteni, făcînd încercare cu ea, fură înghițiți.

30 Credință fiind zidurile Ierichonului căzură, după ce fură înecunjurate șapte zile.

31 Credință având Raab desfrînata nu peri împreună cu cei neascultători, fiind că primise cu pace pe iscoditori poporului.

32 Și ce mai zic încă ? Căci timpul nu 'mi va ajunge spunînd despre Ghedeon, Barac, Samson, Ieftai, David și Samuel și despre profeți,

33 Care în puterea credinței biruiră împărații, făcură dreptate, dobîndiră făgăduinți, astupară guri de lei,

34 Stinseră putere de foc, scăpară de ascuțișuri de spadă, se împuterniciră din slăbiciune, se făcură tari în războiu.

înfrânseră tabere de streinî ;

35 Femei primiră prin înviere pe morți lor ; iar alți întinși pe roată fură chinuiți ne primind scăparea, pentru ca să dobîndiască mai bună înviere ;

36 Iar alți suferiră batjocoriri și biciuri, ba încă legături și închisoare ;

37 Fură uciși cu petre, fură ispițiți, fură herăstruiți, muriră de moarte cu spada, umblară încoaci și încolo *îmbrăcați* în pei de oae, în pei de capră, în lipsă fiind, apăsăți, suferind răul,

38 Ei, de care lumea nu era vrednică, rătăciră în pustii și în munți și în peșteri și în crăpăturile pământului.

39 Și aceștia toți, deși primiră în puterea credinței lor bună dovadă, nu luară cu sine făgăduința,

40 Rînduind mai 'nainte Dumnezeu ceva mai bun pentru noi, ca să nu fie ei desevîrșiți fără noi.

CAP. 12.

Christos este începătorul și desevîrșitorul credinței. Dumnezeu înțelepțește prin suferințe pe fii săi. Căința târzie a lui Esau. Sinai și Sionul ceresc. Temeiul și însemnătatea noului Așezământ.

1 De aceea și noi, fiind că avem împrejurul nostru un

asa de mare nor de martori, lepădând orî ce greutate și păcatul ce lesne împresoară, să alergăm cu stăruință în lupta ce ne stă înaintea,

2 Îndreptînd privirea la începătorul și deservîșitorul credinței, Iisus, care după ce desprețuî rușinea suferi crucea pentru bucuria ce 'i stă înaintea, și șade d'a dreapta tronului lui Dumnezeu.

3 Uitați vă dar bine la cel care a suferit în sine de la cei păcătoși o așa de mare împotrivire cu vorba, pentru ca să nu obosiți, fiind în sufletele voastre osteniți.

4 Nu v'ați împotrivit încă pînă la sînge luptîndu vă împotriva păcatului,

5 Și ați uitat de tot îndemnul care vă vorbește ca unor fii?

«Fiul meu, nu socoti drept puțin înțelepțirea de la Domnul,

Nici nu osteni, când ești muștrat de dînsul;

6 Căci pe care 'l iubește Domnul, 'l înțelepțește,

Și biciuește pe orî care fiu pe care dînsul îl primește la sine.»

7 Spre înțelepțire suferiți, Dumnezeu se poartă cu voi ca cu fii; căci care fiu este pe care nu 'l înțelepțește tatăl?

8 Iar dacă sînteți fără înțelepțire, de care toți s'au împărțășit, sînteți dar fii firești și nu sînteți fii adevărați.

9 Apoi aveam înțelepțitori pe părinți noștri după trup și ne sfiiam; nu ne vom supune cu mult mai vîrtos Tatălui spiritelor și vom fi vii?

10 Pentru că ei după a lor găsire cu cale ne înțelepțiau pentru puține zile, iar acesta spre folosul nostru ca să ne împărțășim de sîntenia lui.

11 Orî ce înțelepțire la starea de acum nu pare într'adevăr că este de bucurie, ci de întristare, dar mai în urmă dă celor deprinși prin ea rod de pace al dreptății.

12 De aceea îndreptați iar mâinile obosite și genuchile slăbănogite,

13 Și faceți urme drepte cu picioarele voastre, ca ce este schiop să nu se abată, ci mai vîrtos să fie vindecat.

14 Căutați pace cu toți și sîntirea, fără care nimenea nu va vedea pe Domnul,

15 Îndreptînd cu îngrijire luarea aminte ca nu rămânînd vre unul în urmă de la darul lui Dumnezeu, «ca nu vre o rădăcină de amărăciune crescînd în sus să bîntue» și printr'ênsa cei mulți să fie molipsiți,

16 Ca să nu fie vre un desfrînat sau vre un lumesc ca Esau, care pentru o singură mîncare dete dreptul său de întîiu născut.

17 Pentru că știți că și mai în urmă, când dori să moște-

niască binecuvîntarea, nu fu luat în seamă, căci nu află loc pentru schimbare de gând, deşi cu lacrimi o ceru.

18 Căci nu v'aţi apropiat de munte ce se pipăe şi aprins de foc, şi de nor întunecos şi de întunecime şi de furtună

19 Şi de sunet de trîmbiţă şi de al cuvintelor glas, pe care auzindu 'l ei s'au rugat ca să nu li s'au mai vorbiască;

20 — Căci nu suferia porunca: chiar dobitoc dacă va fi atins muntele, va fi omorît cu petre sau cu săgeată va fi străpuns;

21 Şi — astfel de înfricoşătoare era arătarea! — Moise zise: «înpăimîntat sînt şi tremur;—»

22 Ci v'aţi apropiat de muntele Sion şi de cetatea viului Dumnezeu, de Ierusalemul ceresc, şi de zecimi de mii de ângeri.

23 De adunare spre s'arbore şi de adunare de întîiu născuţi, scrişi în ceruri, şi de judecător, Dumnezeu tuturor, şi de spirite ale dreptilor desvîrşiţi,

24 Şi de Iisus mijlocitorul Aşezămîntului de curînd şi de al stropirii sînge care vorbeşte mai bine decît Abel,

25 Luaşi seama, nu părăsiţi pe cel care v'au vorbeşte; căci dacă aceia n'au scăpat cînd părăsiră pe cel care rosteşte pe pămînt cuvinte dumneze-

eşti, mult mai virtos noi nu vom scăpa, noi care ne întorcem de la cel care rosteşte cuvinte dumnezeieşti din cer,

26 Al cărui glas s'gdui atunci pămîntul, iar acum făgădui zicînd: «eu voi clătina încă o dată nu numai pămîntul ci şi cerul.»

27 Iar acest «încă o dată» arată schimbarea celor ce sînt s'gduite ca a unor lucruri făcute, pentru ca să rămăie cele ce nu sînt s'gduite.

28 Pentru aceea, fiind că primim împărăţie neclintită, mulţumim prin care mulţumire să slujim lui Dumnezeu cu bună plăcere, cu luare aminte şi sfială;

29 Căci şi este Dumnezeul nostru «foc mistuitor.»

CAP. 13.

Felurite sfaturi. Christos este unul şi acelaş. Urări de bine.

1 Iubirea frăţească să rămăie.

2 Nu uitaţi ospitalitatea, căci prin aceasta unii fără să ştie primiră oaspeţi pe ângeri.

3 Aduceţi v'ă aminte de cei legaţi ca legaţi împreună cu voi, de cei care suferă r'ul ca fiind şi voi ênşiv' în corp.

4 De cîste fie căsătoria în toate şi patul curat; căci pe desfrănat şi pe adulterî 'i va judeca Dumnezeu.

5 Gîndirea şi purtarea fie

neiubitoare de argint, *fiți* îndestulați de cele de acum; căci el însuși a zis: «nici de cum n'am să te las, în nici un chip nu te părăsesc».

6 Astfel noi îndrăsnind zicem:

«Domnul 'mi este ajutor, nu mă voi teme;

Ce 'mi va face omul?»

7 Aduceți vă aminte de mai mari voștri, ca uni care v'au vorbit cuvîntul lui Dumnezeu, al căror sfîrșit al vieții prîvindu 'l de aproape urmați credința lor

8 Iisus Christos ieri și azi același *este* în veci

9 Prin învățăturî felurite și streine nu vă amăgiți; căci este bine ca prin dar să fie întărită inima, nu prin mîncări din care n'au avut folos cei care umblă cu dînele.

10 Avem altar de la care n'au drept să mănânce cei care slujesc cortului.

11 Căci corpurile dobitoace, lor al căror sînge este dus pentru păcat în locul pre sânt prin archiereu, corpurile acestora sînt arse afară din tabără.

12 Pentru aceea și Iisus, ca să sînțiască prin sîngele său poporul, pătîmi afară din poartă.

13 Deci dar să eșim la dînsul afară din tabără, suferind înfruntarea lui;

14 Căci nu avem aci cetate

stătătoare, ci căutăm cu stăruință pe cea viitoare.

15 Deci printr'ensul să aducem totdeauna lui Dumnezeu jertfă de laudă, adecă rod de buze care laudă numele lui.

16 Nu uitați dar facerea de bine și împărtășirea; căci la jertfe de acestea găsește Dumnezeu bună plăcere.

17 Ascultați de mai mari voștri și supuneți vă; pentru că ei veghează pentru sufletele voastre ca uni care dau seamă; ca să facă aceasta cu bucurie și nu suspinând; căci aceasta vă este nefolositor.

18 Rugați vă pentru noi, căci socotim că avem știință bună de noi înșine, fiind că dorim să fim bine în toate.

19 Și mai mult *vă* îndemn să faceți aceasta, ca să fiu mai curînd inapoiecat voe.

20 Iar Dumnezeul păcii cel care a scos afară dintre morți pe marele păstor al oilor prin sîngele unui Așezămînt vecinic, pe Domnul nostru Iisus,

21 Să vă aducă la deservîșire în orî ce lucru bun ca să faceți voea lui, lucrînd în noi ce este bineplăcut înaintea lui prin Iisus Christos, Lui *fie* mărirea în veci vecilor. Amin.

22 Vă îndemn ânsé, fraților, îngăduiți cuvîntul îndemnării; căci și pe scurt v'am scris.

23 Aflați că s'a dat drum

fratelui Timoteu, cu care ve
voi vedea daca vine mai curînd. | mari voștri și la toți sînți. Vă
urează bine cei din Italia.
24 Urați bine la toți măi | 25 Darul cu voi toți.

EPISTOLA

LUI

IACOB

CAP I.

*ispitele sînt de tolos. Avușile sînt
trecătoare. Ascultarea și împlinirea
legii. Limba trebuie înfrînată.*

1 Iacob slujitor al lui Dumnezeu și al Domnului Iisus Christos celor doăsprezece seminții, ce sînt în împrăștiere, multă sănătate.

2 Frați mei, socotiți drept ori-ce bucurie, când veți fi căzut în felurite ispite,

3 Știind că încercarea voastră în credință lucrăză stăruință;

4 Iar stăruința să aibe lucru deplin, ca să fiți deservitori și întregi, ne avînd lipsă de nimic.

5 Dacă dar cineva dintre voi are lipsă de înțelepciune, ceară de la Dumnezeu care dă tuturor d'adrechtul și nu înfruntă, și 'i sē va da.

6 Ceară ânsē în credință, neîndoindu se de nimic; pentru că cine se îndoesce seamănă cu valul mării mișcat de vînt și aruncat încoaci și 'ncolo.

7 Adecă să nu gîndiască că va lua ceva de la Domnul acel om,

8 Bărbat îndoelnic, nestatornic în toate căile sale.

9 Fratele smerit laude se dar de înălțimea lui,

10 Iar bogatul de smerenia lui, că va trece ca o floare a erbei.

11 Pentru că răsări soarele

împreună cu arșița și «uscă earba, și floarea ei căzu» și podoaba feței ei peri; astfel și bogatul va peri cu încetul în umbletele sale.

12 Fericit este bărbatul care rabdă ispita, că lămurit fiind va lua a vieții cunună, pe care a făgăduito *Domnul* celor care 'l iubesc.

13 Nimenea ispitit fiind să nu zică că sînt ispitit de la Dumnezeu; pentru că Dumnezeu este necercat de rele, și dînsul nu ispitește pe nimenea.

14 Dar fie care este ispitit, fiind tras și momit de a sa poftă.

15 Apoi pofta după ce a zămislit naște păcat, iar păcatul după ce a fost deservit naște moarte.

16 Nu fiți rătăciți, frați mei iubiți.

17 Orî ce dare bună și orî ce dar deservit să pogoară de sus de la al luminilor Tată, la care nu este schimbare sau umbră *făcută* de mutare.

18 Binevoind ne a născut prin cuvînt de adevăr, ca să fim noi o pîrgă a fapturilor sale.

19 Să știți, frați mei iubiți: orî ce om fie ager la auzire, încet la vorbire, încet la mînie;

20 Căci a bărbatului mînie nu lucrează dreptatea lui Dumnezeu.

21 De aceea lepădând orî ce necurăție și prisosire de răutate primiți cu blîndețe cuvîntul sădit, care poate să mîntuiască sufletele voastre.

22 Faceți vă dar împlinitori ai cuvîntului, și nu numai auzitori, înșelându vă pe voi înșivă.

23 Că dacă cineva este auzitor al cuvîntului și nu împlinitor, acesta seamănă bărbatului care privește în oglindă fața firei sale;

24 Căci s'a privit pe sine și a plecat, și îndată a uitat ce fel era.

25 Cine s'a uitat ânsă de aproape în legea deservită a stării de sine, și a stăruit la ea, nefăcîdu se auzitor uîtuc, ci îndeplinitor al lucrului, acesta va fi fericit în îndeplinirea ei.

26 Dacă gîndește cineva a fi slujitor lui Dumnezeu, neținîndu 'și în frâu limba sa ci amăgindu 'și inima, slujirea de Dumnezeu a acestuia este deșartă.

27 Slujirea lui Dumnezeu curată și fără pată la Dumnezeu și Tatăl este aceasta: a cerceta pe orfanî și văduve în strimtorarea lor, a te păzi pe tine însuși curat față de lume.

CRP. 2.

Nu trebuie a desprețui pe săraci. În iubirea către aproapele este împlinită legea. Credința trebuie dovedită prin fapte. Abraam și Raab.

1 Frați mei, să nu aveți cu părtinire credința Domnului nostru Iisus Christos, a măriri

2 Căci dacă va fi intrat în adunarea voastră un bărbat având în el de aur în deget, *îmbrăcat* în veștmânt strălucitor, și va fi intrat și un sărac în veștmânt soios,

3 Și veți fi uitat cu luare aminte spre cel care poartă veștmântul cel strălucitor și veți fi zis: tu șazi aci bine, și săracului 'i veți fi zis: tu stai colo sau șazi la picioarele mele,

4 Nu v'ați îndoit oare în voi înșivă și v'ați făcut judecători de gândiri rele?

5 Ascultați, frați mei iubiți, oare Dumnezeu nu 'și a ales pe cei săraci pentru lume ca să fie bogați și moștenitori ai împărăției, pe care a făgăduit celor care îl iubesc?

6 Iar voi ați desprețuit pe cel sărac. Oare nu bogați vă împilează pe voi, și ei vă târlesc la judecăți?

7 Nu defăimează ei numele bun care fu chemat peste voi?

8 Dacă într'adevăr împliniți legea împărătească. •Iubește

pe aproapele tău ca pe tine însuși», potrivit scripturei, bine faceți.

9 Iar dacă sunteți părtinitori, lucrați păcat, mustrați fiind de lege ca călcători.

10 Pentru că cine va fi păzită toată legea, dar va fi păcătuit într'o singură poruncă, s'a făcut vinovat de toate *poruncile*.

11 Pentru că cine a zis «nu săvârși adulter», a zis și «nu omori»; iar dacă nu săvârșești adulter, dar omori, te ai făcut călcător de lege.

12 Astfel vorbiți și astfel faceți, ca cei care au să fie judecați prin legea stării de sine.

13 Căci judecata este fără milă pentru cel care nu face milă; mila se mândrește față de judecată.

14 Care este folosul, frați mei, dacă zice cineva că are credință, iar fapte nu are? Oare credința 'l poate mântui?

15 Dacă un frate sau o soră sunt golii și au lipsă de hrană trebuincioasă în fie care zi,

16 Și cineva dintre voi le va fi zis: mergeți în pace, încălziți vă și saturați vă, dar nu le dați cele trebuincioase corpului, care este folosul?

17 Astfel și credința, dacă nu va fi avut fapte, moartă este în sine.

18 Dar va zice cineva: tu ai credință, și eu am fapte; arată 'mi credința ta fără fapte

și eu 'ți voi arăta din faptele mele credința.

19 Tu crezi că unul este Dumnezeu? Bine faci; și demoni cred și se înfiorează.

20 Voesti dar să cunoști, o-mule deșart, că credința fără fapte este nelucrătoare?

21 Abraam tatăl nostru nu fu îndreptățit din fapte, fiind că aduse jertfă pe altar pe Isaac fiul său?

22 Vezi că credința lucrează împreună cu faptele lui, și din fapte fu deservita credința,

23 Și fu împlinită scriptura care zice: «iar Abraam crezu lui Dumnezeu, și 'i se socoti spre îndreptățire, și fu numit prieten al lui Dumnezeu.»

24 Vedeți că din fapte este îndreptățit omul și nu din credință numai.

25 Dar asemenea și Raab desfrânata nu fu îndreptățită din fapte, fiind că primi pe vestitori și 'i scoase afară pe altă cale?

26 Căci după cum corpul fără spirit este mort, astfel și credința fără fapte moartă este.

CAP. 3.

Călititori nu trebuie să aibă învățători mulți. Cu greu este a înfrâna limba. Adevărata înțelepciune.

1 Nu fiți mulți învățători, frați mei, știind că mare osîndă vom lua.

2 Pentru că toți mult păcătuim; dacă cineva nu păcătuiește în cuvînt, acesta este bărbat deservit, în stare să înfrâneze și tot corpul.

3 Dacă noi dar punem frânele în gurile cailor ca să ni 'i supunem, ducem după noi și tot corpul lor.

4 Iată chiar vasele, deși sînt așa mari și mînate de vînturi iuți, sunt duse de cîrmă mică încotro hotărăște pornirea celui care îndreptează;

5 Astfel și limba mic membru este și vorbește lucruri mari. Iată ce foc, ce pădure aprinde

6 Limba. Foc, lumea nedreptății! Limba se rînduește între membrele noastre, și mânjaște tot corpul și arde în flacăre roata firei și în flacăre este arsă de gheenă.

7 Pentru că orî ce fire de feare și paseri, de târitoare și de veșuitoare în mare este domolită și a fost domolită de firea omului,

8 Dar limba nimenea dintre oameni nu poate să o domoliască; este un rău fără încetare, plină de venin aducător de moarte.

9 Cu dînsa binecuvîntam pe Domnul și Tatăl, și cu dînsa blestemăm pe oameni care sînt făcuți după asemănarea lui Dumnezeu;

10 Din aceeași gură ese binecuvîntare și blestem, Nu tre-

bue, frați mei, ca acestea să fie astfel,

11 Nu cumva isvorul aruncă din aceeași deschizătură dulcele și amarul?

12 Oare poate, frați mei, un smochin să facă masline sau o viță smochine? Nici apă sărată nu poate da apă dulce.

13 Cine este înțelept și înțelegător între voi? *Acela* arate din purtarea bună faptele lui cu blândețe de înțelepciune

14 Iar dacă aveți rîmnire amară și zavistie în inima voastră, nu vă mândriți față de adevăr, și mințiți.

15 Această înțelepciune nu vine de sus, ci este pămîntească, firească, demonicească.

16 Căci unde este rîmnire și zavistie, acolo este neorînduială și ori ce lucru rău.

17 Iar înțelepciunea de sus este mai 'ntîiu curată, apoi pacinică, învoitoare, ascultătoare, plină de milă și roade bune, neîndoelnică, fără fățarie.

18 Și sîmînță de dreptate este în pace semănată de cei care fac pace.

CAP. 4.

Trebuie să fugim de plăceri deșante. Improtiva vorbitorilor de rău și celor care se încred în sinele.

1 De unde sînt răsboaie și de unde lupte între voi? Nu

de aci, din poftele voastre care se oștesc în membrele voastre?

2 Pofțiți, și nu aveți; omoriți și pismuiți, și nu puteți dobîndi; vă luptați și vă răsbouiți. Și nu aveți pentru că voi nu cereți;

3 Cereți și nu primiți, pentru că cereți rău, ca să cheltuiți în poftele voastre,

4 Desfrînați-vor. Nu știți că prietenia lumii este vrăjmașă lui Dumnezeu? Deci cine se va fi hotărît să fie prieten al lumii, se face vrăjmaș lui Dumnezeu.

5 Sau gândiți că îndeșărtă zice scriptura? Cu pismă doarește spiritul care locuiește în noi,

6 Ânsă dă mai mare dar. De aceea zice: «Dumnezeu se împotrivesc mîndrilor, iar smeriților le dă dar.

7 Deci supuneți-vă lui Dumnezeu; dar împotriviți-vă diavolului, și va fugi de la voi;

8 Apropieați-vă de Dumnezeu, și se va apropia de voi. Curățiți-vă mâinile, păcătoșilor, și sînțiți inimile, îndoelnicilor.

9 Simțiți durere și întristați-vă, plîngeți; rîsul vostru prefacă se în întristare și bucuria în rușine de voi înșivă.

10 Fiți smeriți înaintea Domnului, și el vă va înălța.

11 Nu vorbiți de rău unii pe alți, fraților. Cine vorbește de rău pe fratele său ori judecă

pe fratele său, vorbește de rău legea și judecă legea ; iar dacă judeci legea, nu ești împlinitor al legii ci judecător.

12 Unul este legiuitor și judecător, cel care poate să mântuiască și să pearză ; cine ești dar tu, care judeci pe aproapele ?

13 Veniți acum cei care ziceți : astăzi sau mâine vom pleca la orașul și la orașul și vom face acolo anul și vom face negustorie și vom câștiga,

14 — Ca uni care nu știți cele de mâine ; căci cum este vicața voastră ? Pentru că sunteți abur ce puțin timp se arată, apoi și dispare ; —

15 În loc ea voi să ziceți : dacă Domnul voește vom și trăi, vom și face aceasta sau aceea.

16 Acum lăudați vă dar în mândria voastră deșartă ; ori ce laudă de felul acesta este rea.

17 Deci cine știe să facă bine și nu face, acela păcat are.

CAP. 5.

Sfatură către avuși. Răbdarea temătorilor de Dumnezeu. Nu trebuie a jura. Ingrijirea bolnavilor, puterea rugăciunilor. Despre cei căzuți.

1 Veniți acum cei care sunteți bogați, plîngeți jălindu vă de muncile ce vin peste voi.

2 Bogăția voastră a putrezit, și veștmintele voastre au fost mâncate de molii,

3 Aurul vostru și argintul sînt pline de rugină, și rugina lor va fi dovadă împotriva voastră și ca foc va mânca trupurile voastre. V'ați adunat comoară în zilele d'apoi !

4 Iată plata lucrătorilor care au secerat țarinile voastre, *plata* ce rămâne în urmă strigă dintre voi, și strigătele secerătorilor au intrat în urechile Domnului Sabaot.

5 V'ați desfătat pe pămînt și v'ați desmerdat, ați hrănit inimile voastre în zi de înjunghere.

6 Ați osîndit, ați omorît pe cel drept ; nu vi s'e împotrivese.

7 Deci fiți îndelung răbdători. fraților, pînă la venirea Domnului. Iată plugarul așteaptă pentru dînsul rodul prețios al pămîntului, fiind îndelung răbdător pînă ce primește ploae timpurie și târzie ;

8 Fiți și voi îndelung răbdători, întăriți inimile voastre, că s'a apropiat venirea Domnului.

9 Nu suspinați uni împotriva altora, fraților, ca să nu fiți judecați ; iată judecătorul stă înaintea ușilor.

10 Luați, fraților, ca pildă a suferinței și a îndelung răbdării pe profeți, care vorbiră în numele Domnului.

11 Iată fericim pe cei care răbdară cu statornicie ; de răbdarea lui Iob ați auzit și sfîr-

șitul de la Domnul, vedeți că foarte milos este Domnul și îndurător.

12 Dar înainte de toate, frați mei, nu jurați, nici pe cer nici pe pământ, nici pe orice alt jurământ; ci fie al vostru așa, așa, și al vostru nu, nu, ca să nu cădeți sub judecată.

13 Suferă cineva între voi? Să se roage; este cineva cu inima bună? Să cânte.

14 Este cineva bolnav între voi? Să cheme la sine pe preoți bisericești, și ei să se roage peste dânsul, ungându-l cu untdelemn în numele Domnului.

15 Și rugăciunea credinței va scăpa pe cel bolnav și Domnul îl va scula; chiar dacă a făcut păcate, 'i se va erta.'

16 Deci mărturisiți-vă uni

altora păcatele, și rugați-vă uni pentru alți, ca să fiți tămăduiți; mult poate rugăciunea dreptului, de oare ce ea lucrează.

17 Elie era om asemenea noă la fire, și cu rugăciune se ruga ca să nuploă, și n'a ploat pe pământ trei ani și șase luni;

18 Și iarăși se ruga, și cerul dădea ploaie și pământul odrăsli rodul lui.

19 Frați mei, dacă cineva între voi se va fi rătăcit de la adevăr, și cineva îl va fi întors,

20 Să știe că cel care a întors pe păcătos din rătăcirea căii lui va scăpa sufletul lui din moarte, și va acoperi o mulțime de păcate.

I N T E I A E P I S T O L Ă

A LUI

P E T R U

CAP. 1.

Christos este mântuirea și nădejdea noastră. Credința trebuie dovedită. Profeți au fost la noi. Cuvântul lui Dumnezeu este viețea noastră.

1 Petru apostol al lui Iisus

Christos aleșilor, locuitori trecători ai împrăștierei în Pont, Galatia, Capadocia, Asia și Bithinia,

2 După știința de mai înainte a lui Dumnezeu Tatăl, în sănțirea spiritului, spre ascultar

și stropire cu sîngele lui Iisus Christos.

Dar voe și pace să fie înmulțită.

3 Binecuvîntat *este* Dumnezeu și al Domnului nostru Iisus Christos Tată, care după mare mila sa ne născu iarăși spre nădejde vie prin învierea lui Iisus Christos dintre morți,

4 Spre moștenire neperitoare și fără pată și neveștejită, păstrată în ceruri pentru noi,

5 Care sîntem în puterea lui Dumnezeu păziți spre mîntuire, gata ca să fie descoperită în timpul d'apoi.

6 De care vă veseliți, deși puțin timp acum, dacă se cuvine, sînteți întristați în felurite ispite.

7 Pentru ca a credinței voastre lămurire mai prețioasă decât a aurului peritor, lămurit ânsă prin foc, să fie aflată spre laudă și mărire și cînstă la descoperirea lui Iisus Christos;

9 Pe care deși nu 'l ați văzut il iubiți, în care, deși nu 'l vedeți acum dar crezînd, vă veseliți cu bucurie de nespus și mărită,

9 Luînd voi d'aci sfîrșitul credinței voastre, mîntuirea sufletelor.

10 Despre care mîntuire căutară cu stăruință și cercetară cu deamănuntul profeți, care

profetizară despre darul *rînduit* pentru voi,

11 Cercetînd ei la ce sau la ce fel de timp învedera spiritul lui Christos, care *spirit* era într'ênși dovedind mai d'înainte patimile *rînduite* pentru Christos și mărirea după acestea;

12 Cîrora le fu descoperit că nu pentru dênși ênsuși, dar pentru voi slujau aceleași care acum fură vestite voe prin cei care vă binevestiră în spirit sînt trimis din cer, la care *lucruri* ângeri doresc să se uite de aproape.

13 Pentru aceea încingîndu vă mijloacele gîndirii voastre, fiind deștepți, nădăjduiți desevîrșit în darul ce vi se aduce în descoperirea lui Iisus Christos.

14 Fiind că sînteți fii ai ascultării, ne asemănîndu vă poftelor de mai 'nainte în neștiința voastră,

15 Ci după Sîntul care v'a chemat, fiți și voi sînți în orice mers al vieții,

16 Pentru că scris este: «fiți sînți, pentru că sînt sînt eu.»

17 Și dacă voi chemați în ajutor ca Tată pe cel care cu nepărtinire judecă după lucrul fie căruia, petreceți în temere timpul vremelnicii voastre,

18 Dă oare ce știți că nu prin cele stricacioase, argint sau aur, ați fost răscumpărați

din mersul vostru deșărt în vieată dat de la părinți.

19 Ci cu sînge prețios, ca al unui mel deservîrșit și fără pata, al lui Christos,

20 Cunoscut fiind într'adevăr mai 'nainte de întemeerea lumii, dar la sfîrșitul timpurilor arătat pentru voi,

21 Care printr'ensul ați crezut în Dumnezeu, care îl sculă dintre morți și 'i dete mărire, astfel că credința voastră și nădejdea este în Dumnezeu.

22 După ce ați curățit sufletele voastre în ascultarea adevărului *prin spirit* spre iubire frățască fără fățarie, iubiți vă dăinuitor din inimă uni pe alți,

23 Născuți fiind iarăși nu din semănare peritoare ci neperitoare, prin al lui Dumnezeu cuvînt viu și stătător *în veac*.

24 Pentru că:

«Orî ce trup este ca o earbă,
Și orî ce mărire a lui ca o floare a erbei;

S'a uscat earba, a căzut și floarea;

25 Iar cuvîntul Domnului rămîne *în veac*»

Și acesta este cuvîntul care lu binevestit către voi.

CAP. 2.

*Să ne apropiem de peatra cea vie.
Preoție împărătească. Vieața curată.
Supunerea către mai mari. Trebuie
să suferim avînd pildă pe Christos.*

1 Deci lepădînd orî ce rîutate și orî ce viclenie și fățării și pismuirî și orî ce vorbirî de rău,

2 Fiind că sînteți copii născuți de curînd, doriți cu înfocare laptele cuvîntător neprefăcut, ca în el să creșteți spre mîntuire,

3 Daca «ați gustat că bun este Domnul.»

4 Către care apropiîndu vă, *către* peatra cea vie, ne luată într'adevăr în seamă de oameni, dar la Dumnezeu aleasă, prețioasă,

5 Și voi fiind că sînteți petre vii clădiți sînteți casă spirituală spre preoție sîntă, ca să aduceți jertfe spirituale bine primite lui Dumnezeu prin Iisus Christos.

6 Pentru că se coprinde în scriptură :

«Iată eu pun în Sion peatră unghiulară aleasă, prețioasă,
Și cine crede într'ênsa nu va fi rușinat.»

7 Deci voe care credeți *vă* este cîntea ; iar necredincioșilor,

«Peatra pe care n'o luară în seamă clăditori,

Aceasta fu făcută pentru cap de unghiū.»

Și:

Peatră de poticnire și stâncă de sminteală,

8 Acelora care neascultând cuvîntul se lovesc, pentru care și puși au fost.

9 Dar voi sînteți «seminție aleasă, preoție împărătească, neam sânt, popor al său dobîndit, ca să vestiți afară virtuțile» celui care v'a chemat din întunecare la lumina lui minunată;

10 Voi care altă dată *erați* nu popor, dar acum popor al lui Dumnezeu, care *erați* nu miluiți, dar acum ați fost miluiți.

11 Iubiților, vă îndemn, fiind că sînteți vremelnici și locuitori trecători, să vă feriți de poftele firești, ca unele care se oțesc împotriva sufletului.

12 Avînd mersul vieții noastre bun între neamuri, ca în aceea ce vă vorbesc de rău ca pe făcători de rele, pentru lucrurile bune vîzîndu *le* cu ochi să laude pe Dumnezeu în zi de cercetare.

13 Supuneți vă pentru Domnul orî *cărei* întocmiri o-menești, fie împăratului fiind că este înalt stăpînitor,

14 Fie dregătorilor pentru că sînt trimiși de dînsul spre pedepsirea făcătorilor de rele și spre lauda făcătorilor de bine;

15 Că astfel este voea lui Dumnezeu, ca voi făcînd bin

să lăsați fără cuvînt neștiința oamenilor fără minte;

16 Ca stătători de sine, și anume nu ca cum ați avea starea de sine drept acoperemînt al reuțații, ci ca robii ai lui Dumnezeu.

17 Cinstiți pe toți, iubiți frăție, temeți vă de Dumnezeu, cinstiți pe împăratul.

18 Voi ai casei, supunîndu vă în orî ce temere stăpînilor, nu numai celor buni și blânzi, ci și celor suciți.

19 Căci aceasta este plăcut, dacă cineva pentru știința ce Dumnezeu are de dînsul suferă întristări pătimind pe nedrept.

20 Pentru că ce fel de laudă este, dacă greșind și palmuiți fiind veți răbda? Ci dacă făcînd bine și pătimind veți răbda, aceasta este plăcut la Dumnezeu.

21 Căci pentru aceasta ați fost chemați, că și Christos a pătimit pentru voi, lăsîndu vă pildă ca să urmați de aproape în urmele lui,

22 Care «păcat nu făcu, nici nu se află viclenie în guralui»;

23 Care fiind aspru înfruntat nu răspundea împotriva prin aspre înfruntări, pătimind nu amenința, dar se da pe sine celui care judecă drept;

24 Care păcatele noastre el le a dus la corpul lui pe lemn, ca după ce am murit față de păcate să trăim pentru drep-

tate ; prin ale cărui semne de lovituri ați fost vindecați.

25 Pentru că erați ca oi ră-tăcite, dar cum v'ați întors la păstorul și veghetorul suflete-lor voastre.

CAP. 3.

Sfatare către femei și bărbați. Indem-nuri la iubirea frățească, la cum-petare, la răbdare. Suferința lui Christos și ducerea la spiritele din închisoare. Puterea botezului.

1 De asemenea, voi femeilor, supunându-vă bărbaților voștri, ca chiar dacă uni nu ascultă cuvântul să fie dobândiți prin purtarea fără vorbă a femeilor,

2 Văzând de aproape a vo-astră purtare curățită în temere de Dumnezeu ;

3 A căror podoabă să fie nu cea din afară a împletirii pē-rului și a punerii de scule de aur sau îmbrăcării de haine,

4 Ci omul ascuns al inimei în neperitoarea podoabă a spi-ritului blând și liniștit, care este de mult preț înaintea lui Dumnezeu.

5 Pentru că astfel altă dată și sântele femei, care nădăjdu-iau în Dumnezeu, se împodo-biau, supunându-se la băr-bați lor,

6 După cum Sara asculta de Abraam, numindu-l domn, ale cărei fiice v'ați făcut făcând bine și netemându-vă de nici o frică.

7 Voi bărbaților de aseme-neă, trăind înțelepțește împre-ună cu *făptura* femească ca cu o făptură mai slabă, dând cum se cuvine cinste ca și u-nor împreună moștenitoare de darul de viață, ca să nu fie curmate rugăciunile voastre.

8 În sfârșit toți de același gând, împreună pătimitori, iu-bitori de frați, miloși, smeriți,

9 Ne răsplătind rău pentru rău sau aspră înfruntare pentru aspră înfruntare, d'improvisă binecuvântând, că spre acea-sta ați fost chemați ca să aveți parte de binecuvântare.

10 Pentru că « cine voește să iubiască viață

Și să vadă zile bune

Opriască 'și limba de la rău

Și buzile să nu vorbiască vi-clenie,

11 Abată-se de la rău și facă bine,

Caute pace și alerge s'o do-bîndiască » ;

12 Că « ochi Domnului sînt peste drepti

Și urechile lui spre rugăciu-neă lor,

Iar fața Domnului asupra făcătorilor de rele. »

13 Și cine este care să vă vatăme pe voi, dacă vă faceți rîmnicitori de bine ?

14 Dar și dacă ați suferi pen-tru dreptate, fericiți sînteți.

Și de teama lor nu vă temeți nici nu vă turburați,

15 Ci sînțiți pe Domnul, pe

Christos, în inimile voastre, *fiți gata totdeauna spre a da* răspuns la orî cine vî cere socotială de nădejdea voastră, *ânsă cu blîndețe și cu temere de Dumnezeu*

16 Avînd știință bună de voi *ênșivă*, ca în ceea ce sînteți vorbiți de rău să fie dați de rușine cei care desprețuesc purtarea voastră bună în Christos.

17 Pentru că mai folositor este ca, făcînd bine să suferiți, *daca astfel ar fi voea lui Dumnezeu, decît făcînd rău.*

18 Că și Christos suferi pentru pîcate o singură dată, drept pentru nedrepti, *ca să ne apropie de Dumnezeu, omorît fiind în trup, dar făcut viu în spirit;*

19 În care și ducîndu se predică spiritelor în închisoare,

20 Neascultătoare altă dată *cînd așteptă îndelunga răbdare a lui Dumnezeu în zilele lui Noe pe cînd se întocmia corabia, în care puțini, adecă opt suflete, fură scăpați prin apă,*

21 Care apă desvîrșit închipuitoare vî scapă acum și pe voi ca botez, nu lepădare de necurăție de trup ci cerere de știință bună de sine către Dumnezeu, prin învierca lui Iisus Christos,

22 Care este d'a dreapta lui Dumnezeu, dus fiind în cer,

supuși fiindu 'i ângerî și stăpânii și puterî.

CAP. 4.

Vieța noastră trebuie să o dăm lui Dumnezeu și fraților. Să ne bucurăm de încercarea suferințelor.

1 Decî, fiind că Christos a suferit în trup, înarmați vî și voi cu aceeași gîndire, pentru că cine a suferit în trup, a încetat de la păcat.

2 Ca timpul rămas să nu mai trăiască în trup după poftele oamenilor, ci după voința lui Dumnezeu.

3 Căci destul este că în timpul trecut ați făcut cu desvîrșire voea neamurilor, umblînd în destrămări, în poftă, în nesațiu de beții, în ospete desfătătoare, în petreceri cu bîuturi și în idolatrii neertate

4 De care se miră, că voi nu alergați împreună la aceeași revîrsare a desfrînării, defăimînd

5 Cei care vor da socotială celui care este gata să judece pe vii și morți.

6 Căci spre aceasta se binevesti și morților, ca să fie judecați potrivit oamenilor în trup, dar să trăiască în spirit potrivit lui Dumnezeu.

7 Dar sfîrșitul tuturor s'a apropiat. Decî cumpetați vî și treziți vî spre rugăciuni,

8 Având înainte de toate iubire dăinuitoare uni către alți, pentru că «iubirea acopere mulțime de păcate,»

9 Fiți primitori de oaspeți uni către alți fără cârtire,

10 Fie care după cum a primit darul, slujindu vă cu densus uni pe alți ca îngrijitori buni ai darului felurit al lui Dumnezeu;

11 *Vorbind* ca cuvinte ale lui Dumnezeu, dacă cineva vorbește, *slujind* ca din puterea pe care o dă Dumnezeu, dacă slujaște cineva, pentru ca în toate să fie mărit prin Iisus Christos Dumnezeu, căruia 'i este mărirea și stăpînirea în veci vecilor. Amin.

12 Iubiților, nu vă mirați de focul aprins între voi, făcut voe spre încercare, ca cum vi s'ar întâmpla ceva strein.

13 Ci întru cât sînteți părtași la suferințele lui Christos bucurați vă, ca și la descoperirea măririi lui să vă bucurați veselindu vă.

14 Dacă sînteți muștrați în numele lui Christos, fericiți sînteți, pentru că spiritul măririi și al lui Dumnezeu stă asupra voastră, *după dinși ansă numele lui Christos este defăimat, iar după voi este mărit.*

15 Adecă să nu sufere cineva dintre voi ca omorîtor sau fur sau răufăcător sau ca veghetor de cele streine.

16 Iar dacă *suferă cineva* ca creștin, să nu se rușineze, ci să măriască în numele acesta pe Dumnezeu.

17 Că este timp nemerit ca să înceapă judecata de la casa lui Dumnezeu; și dacă *începe* întîiu de la noi, care *va fi* sfîrșitul celor care nu ascultă de evanghelia lui Dumnezeu?

18 Și «dacă dreptul abia este scăpat, necinstitorul de Dumnezeu și păcătosul unde se va arăta?»

19 Astfel și cei care suferă după voința lui Dumnezeu să dea spre pază credinciosului întemeetor sufletele lor în facerea binelui.

CAP. 5.

Datoriile presbiterilor și ale celorlalți. Trebuie să ne împotivim diavolului. Urări de bine și îmbrățișări.

1 Deci pe presbiteri d'între voi 'i îndemn eu împreună prebister cu ei și martor al patimilor lui Christos, și părtașul măririi ce are să fie descoperită;

2 Păstoriți cea între voi turmă alui Dumnezeu, *vegbind* nu cu silnicie, ci de bună voe potrivit lui Dumnezeu, nici pentru câștig urît, ci cu nepreget,

3 Nici ca cum stăpîniți cu

apăsare pe cei dați prin sorți, ci făcându-vă pilde ale turmei;

4 Și când se va fi arătat Archipăstorul veți lua cununa de amarant a mării.

5 De asemenea voi tinerilor, supuneți-vă presbiterilor, și toți îmbrăcați-vă uni pentru alți cu smerenia, că «Dumnezeu se împotrivesc mândrilor, iar smeriților le dă dar.»

6 Decă smeriți-vă sub mâna cea tare a lui Dumnezeu, ca să vă înalțe la timp cuvenit,

7 Aruncând toată grija voastră pe dânsul, că el îngrijește de voi.

8 Treziți-vă, priveghiați. Improtivitorul vostru, diavolul, ca un leu răcnind umblă căutând pe cine să înghiță;

9 Acestuia împotriviți-vă înțăriți în credință, știind că aceleași suferințe au a fi sevărite frații voștri în lume.

10 Dar Dumnezeuul orî cărui dar, care v'a chemat pe voi la mărirea lui vecinică în Christos, după ce veți fi suferit puțin timp, el vă va aduce la desevârșire, vă va înțări, vă va împuternici, vă va întemeia.

11 A lui este mărirea și stăpînirea în veci vecilor. Amin.

12 Prin Silvan credinciosul frate, după cum socotesc, v'am scris prin puține cuvinte, îndemnând și dând dovadă că adevăratul dar al lui Dumnezeu este acesta, în care stați.

13 Vă îmbrățișază împreună aleasa din Babilon și Marcu fiul meu.

14 Îmbrățișați-vă uni pe alți în sărutare de iubire.

Pace voă tuturor care sunteți în Christos *Iisus. Amin.*

A D O A E P I S T O L Ă

A L U I

P E T R U

CAP. 1.

În credință trebuie să adăogăm virtute, iar în virtute știință. Petru este martor al schimbării la față. Cuvîntul profetic.

1 Simeon Petru slujitor și apostol al lui Iisus Christos celor care dobîndiră credință de acelaș preț cu a noastră în dreptatea Dumnezeului nostru și a Mântuitorului Iisus Christos.

2 Dar voe și pace să fie imulțită în cunoștință deplină a lui Dumnezeu și a lui Iisus Domnul nostru.

3 Cum că dumnezeasca lui putere ne a dăruit toate cele spre viață și temere de Dumnezeu prin cunoștința deplină a celui care ne chemă prin mărirea și virtutea sa,

4 Prin care a dăruit făgăduințele prețioase noe și mari, ca prin acestea să vă faceți părtași de fire dumnezească, fugind de stricăciunea din lume în poftă.

5 Și chiar pentru aceasta punînd voi orî ce sirguintă, mai adăogați în credința voastră virtutea, iar în virtute cunoștința,

6 Iar în cunoștință înfrînarea, iar în înfrînare răbdarea stăruitoare, iar în răbdarea stăruitoare temerea de Dumnezeu,

7 Iar în temerea de Dumnezeu iubirea frățească, iar în iubirea frățească iubirea.

8 Căci acestea avîndu le voi și prisosind ele v_e fac nu nelucrători, nici neroditori spre cunoștință deplină a Domnului nostru Iisus Christos;

9 Pentru că cine nu are acestea, este orb slab la vedere, uitînd curățirea păcatelor sale de demult.

10 De aceea cu atît mai mult, fraților, sirguiți v_e să faceți temeinică chemarea și alegerea voastră; căci făcînd acestea nu veți greși nici odată.

11 Căci astfel vi s_e va da cu bogăție intrarea în împărăția vecinică a Domnului nostru

și Mântuitorul Iisus Christos

12 Pentru aceea voi îngriji totdeauna ca să vă aduc aminte de acestea, deși știți și sunteți întăriți în adevărul de față.

13 Și socotesc că este drept ca, pe cât timp sunt eu în acest cort, să vă deștept prin aducere aminte,

14 Fiind că știu că grabnică este lepădarea cortului meu, după cum și Domnul nostru Iisus Christos 'mi a făcut cunoscut.

15 Dar mă voi și sîrgui ca voi să puteți în orî ce timp, după eșirea mea să țineți minte de acestea.

16 Pentru că noi, nu urmând istorisirilor închipuite născocite cu iscusință, v'am făcut cunoscut puterea Domnului nostru Iisus Christos și venirea lui, ci fiind singuri văzători ai măreției aceleia.

17 Adecă luând de la Dumnezeu Tatăl cinste și mărire când 'i s'aduse acest glas de către mărirea cea măreață: «acesta este fiul meu cel iubit, în care eu am binevoit.»

18 Și acest glas noi 'l am auzit adus din cer, fiind noi împreună cu dînsul în muntele cel sânt.

19 Și avem mai temeînnicu-vîntul profetic, la care bine faceți luând aminte ca la o lumină luminătoare într'un loc păcios, pînă să lumineze zioa

și luceafărul dimineței să răsară în inimile voastre,

20 Cunoscînd întîi această, că nici o profeție a scripturii nu se face din tâlcuirea ei.

21 Pentru că nici odată prin voință de om nu fu adusă profeția, ci mînați de spirit sânt oameni vorbiră de la Dumnezeu.

CAP. 2.

Venirea învățătorilor mincinoși. Pilde de pelecapsa ce așteaptă pe destrănați și amăgitori. Greșala celor care se leapădă de credință.

1 Dar au fost în popor și proteți mincinoși, după cum și între voi vor fi învățători mincinoși, ca uni care vor băga pe furiș eresuri de peire, tăgăduind chiar pe stăpînul care 'i a răscumpărat, aducîndu-'și lor grabnică peire;

2 Și mulți vor urma după destrămările lor din a căror pricină este defăimată calea adevărului,

3 Și în pornire spre orî ce fel de înavușire vor căuta de la voi câștig prin cuvîntări plămuite; pentru dînși osînda nu întîrziază de demult, și peirea lor nu dormitează.

4 Căci dacă Dumnezeu nu cruță pe ângerî care au greșit, ci aruncându-'i în tartar 'i dete lanțurilor întunerecului, păstrați fiind spre judecată,

5 Și nu cruță lumea veche, ei păzi pe Noe, al optulea predicator de dreptate, când aduse potop peste lumea netemătorilor de Dumnezeu,

6 Și orașele Sodomei și Gomorei, după ce le prefăcu în cenușă, le osîndi la răsturnare, punându le pildă a celor care au să fie netemători de Dumnezeu,

7 Și scăpă pe dreptul Lot tare muncit de petrecerea în desfrânarea celor fără de lege;

8 Pentru că locuind între dînși dreptul acesta prin vedere și auzire chinuia din zi în zi cu lucruri nelegiuite un suflet drept.

9 Știe Domnul să scape din ispite pe temători de Dumnezeu, iar pe nedrepți să 'i păstreze spre a fi pedepsiți la zi de judecată,

10 Și mai virtos pe cei care umblă după trup în poftă de necurățenie și desprețuesc stăpînirea. Îndrăsneți îngânfați, ei nu se cutremură defăimând măriri,

11 Pe când ângeri, fiind mai mari în tărie și putere, nu aduc înaintea Domnului judecată defăimătoare împotriva lor.

12 Aceștia ânsă, ca dobitoace necuvîntătoare, născute firești spre prindere și stricăciune, defăimând cele ce nu știu, stricați vor fi și ei în a lor stricăciune,

13 Avînd să ăea cu dînși răsplată de nedreptate; socotind plăcere desfătarea zi cu zi, pete de necurățenie și pete de rușine, desmerdându se în înșelăciunile lor ospetând împreună cu voi,

14 Avînd ochi plini de adulter și nesățioși de păcat, minind suflete neîntărite, avînd inimă deprinsă de lăcomie, copii ai blestemului!

15 Părăsind calea dreaptă se rătăciră, urmînd calea lui Balaam fiul lui Bosor, care iubi plăată de nedreptate,

16 Și primi mustrare pentru a lui călcare de lege; asin fără glas grăind în glas de om opri nebunia profetului.

17 Aceștia sînt puțuri fără apă și neguri mînate de furună, pentru dînși este păstrată întunecimea întunecului.

18 Căci rostind cuvînte trufașe de deșărtăciune, momeso în poște de trup prin desfătări pe cei care abia fug de cei care vețuesc în rătăcire,

19 Făgăduindu le stăpînire de sine, fiind ei ênsăși robi ai stricăciunii; pentru că de cine este biruit cineva, acelaia 'i este și rob.

20 Căci daca, după ce au fugit de necurățeniile lumii prin cunoștință deplină a Domnului nostru și Mântuitorul Iisus Christos, iarăși s'au încurcat într'acestea, sînt biruiți, li s'au

făcut cele de pe urmă mai rele decât cele d'întîiu.

21 Pentru că mai bine era pentru dînși să nu fi cunoscut deplin calea dreptății, decât după ce o cunoscuseră deplin să se întoarcă din sînta poruncă dată lor în primire.

22 Lor li s'a potrivit ceea ce se potrivește cu pilda adevărată: «câine care s'a întors la vîrsătura sa», și: «porc care s'a spălat în tîvălitură de mocirlă.»

CAP. 3

Arderea lumii și inoirea ei; venirea pe neașteptate a lui Christos Greutatea înțelegerii unor lucruri din epistolele apostolului Pavel.

1 Iubiților, vă scriu această epistolă acum ca a doa, în care deștept în aducere aminte lămurita voastră gîndire,

2 Ca să vă aduceți aminte de cuvintele zise de mai d'inaînte de sînți profeți și de a apostolilor voștri poruncă a Domnului și Mîntuitorului,

3 Cunoscînd întîiu aceasta, că vor veni cu batjocură în zilele de pe urmă batjocoritori umblînd potrivit cu ênsêși poftele lor,

4 Și zicînd: unde este făgăduința venirii lui? Căci de cînd adormiră părinți, tot rămîne tot astfel de la început de făptură.

5 Pentru că ei dorind acea-

sta le este necunoscut că cerurile erau de demult și pămîntul este închegat prin cuvîntul lui Dumnezeu din apă și prin apă,

6 Prin care lumea de atunci peri potopită fiind cu apă;

7 Iar cerurile de acum și pămîntul sînt prin acelaș cuvînt păstrate, ținute fiind pentru foc la zi de judecată și de peire a oamenilor necinstitori de Dumnezeu.

8 Și aceasta una să nu vă fie necunoscută voê, iubiților, că o singură zi la Domnul este o mie de ani și o mie de ani ca o singură zi,

9 Domnul nu întîrziează cu făgăduința sa, după cum uni socotesc întîrziere, ci rabdă îndelung pentru voi, nevrînd ca uni să peară, ci toți să vie la pocăință.

10 Va veni ânsê ca un fur zioa Domnului, în care zi cerurile vor trece cu iușeală vîjiitoare, iar stichiile arse fiind vor fi desființate, și pămîntul și lucrurile de pe dînsul vor fi arse de tot.

11 Decî fiind că toate acestea sînt desființate, ce fel trebuie să fiți voi în mersurile sante ale vieței și în temeri de Dumnezeu,

12 Așteptînd și grăbind venirea zilei lui Dumnezeu, pentru care zi cerurile aprinse fiind vor fi desființate și stichiile vor fi nimicite arse fiind.

13 Dar noi așteptăm potrivit făgăduințelor lui ceruri noi și pământ nou, în care locuiește dreptate.

14 Pentru aceea, iubiților, așteptând acestea, sîrguiți vă ca să fiți pentru dînsu aflați în pace, nepătați și fără gresală,

15 Și îndelunga răbdare a Domnului nostru socotiți o drept scăpare, după cum și iubitul nostru frate, Pavel, v'a scris potrivit înțelepciunii date lui,

16 Cum *v'a scris* și în toate epistolele, când vorbește în-

trînosele despre acestea, în care *epistole* sînt greu de înțeles unele, pe care cei neștiutori și neîntăriți le întortochează ca și pe celelalte scripturi spre peirea lor ênsuși.

17 Decî voi, iubiților, fiind că știți mai d'înainte păziți vă. ca nu lăsându vă a fi duși de rătăcirea celor fără de lege să cădeți din întărirea voastră,

18 Ci creșteți în darul și cunoștința Domnului nostru și Mântuitorul Iisus Christos. A lui este mărirea și acum și în zioa veacului. Amin.

I N T E I A E P I S T O L Ă

A LUI

I O A N

AP. 1.

Dovada despre cuvîntul vieții. Dumnezeu este lumină și cei care sînt ai lui umblă în lumină. Sîngele lui Christos ne curățește de păcate.

1 Ce era de la început, ce am auzit, ce am văzut cu ochi

noștri, ce privirăm și mâinile noastre pipăiră, despre Cuvîntul vieții;

2 Și vieța să arată, și am văzut și mărturisim și vestim voe vieța vecinică, care era la Tatăl și se arată noe;

3 Ce am văzut și am auzit,

vestim și voe, ca și voi să aveți împărtășire cu noi. Și împărtășirea noastră este cu Tatăl și cu Fiul său Iisus Christos.

4 Și acestea scriem noi ca bucuria noastră să fie împlinită.

5 Și aceasta este solia pe care am auzit o de la dânsul și pe care iarăși o vestim voe, că Dumnezeu este lumină și într'ensul nu este nici un întunec.

6 Dacă zicem că avem împărtășire cu dânsul, și umblăm în întunec, mințim și nu făptuim adevărul;

7 Iar dacă umblăm în lumină fiind că el însuși este în lumină, avem împărtășire uni cu alți și sîngelelui Iisus Fiul său ne curățește de ori ce păcat.

8 Dacă zicem că nu avem păcat, ne amăgim pe noi înșine și adevărul nu este în noi.

9 Dacă mărturisim păcatele noastre, el este credincios și drept, ca să ne erte păcatele și să ne curățească de ori ce nedreptate.

10 Dacă zicem că n'am păcătuit, îl facem mincinos, și cuvîntul lui nu este în noi.

CAP. 2.

Christos este mijlocitorul nostru către Tatăl și ispășirea noastră. Poruncă pentru a ne iubi uni pe alți. Iubirea lumii. Antichristii sînt mulți. Mincinos este cine tăgăduiește că Iisus este Christos. Ungereu adăcrat.

1 Copii mei, acestea vi le scriu ca să nu păcătuiți. Și dacă va fi păcătuit cineva, avem mijlocitor la Tatăl, pe Iisus Christos cel drept;

2 Și el însuși este ispășire de păcatele noastre, dar nu numai de ale noastre, ci și de ale lumii întregi.

3 Și în aceasta știm că 'l am cunoscut, dacă păzim poruncile lui.

4 Cine zice că 'l am cunoscut, și poruncile lui nu le păzește, mincinos este și adevărul nu este în acesta;

5 Iar dacă păzește cineva cuvîntul lui, iubirea lui Dumnezeu este într'acesta cu adevărat desevîrșită. În aceasta cunoaștem că sîntem într'ensul.

6 Cine zice că rămîne într'ensul este dator ca și el însuși să umble astfel cum a umblat acela.

7 Iubiților, nu poruncă nouă v'e scriu, ci poruncă veche, pe care o aveați dela început; porunca cea veche este cuvîntul pe care 'l ați auzit de la început.

8 Iarăși ca poruncă nouă v'e scriu ceea ce este adevărat în-

tr'ensul și în voi, fiind că întunecul trece și lumina adevărată se arată acum.

9 Cine zice că este în lumină și uraște pe fratele său, acela este pînă acum în întunec.

10 Cine iubește pe fratele său rămâne în lumină, și smințială nu este într'ensul;

11 Iar cine uraște pe fratele său este în întunec și umblă în întunec, și nu știe încotro se duce, pentru că întunecul a orbit ochi lui.

12 Vă scriu voe, copiilor, fiind că pentru numele lui erate vă sînt păcatele.

13 Vă scriu voe, părinților, fiind că ați cunoscut pe Cel de la început. Vă scriu voe, tinerilor, fiind că ați biruit pe cel rău. V'am scris voe, copiilor, fiind că ați cunoscut pe Tatăl.

14 V'am scris voe, părinților, fiind că ați cunoscut pe Cel de la început. V'am scris voe, tinerilor, fiind că sînteți tari și cuvîntul lui Dumnezeu rămâne în voi și ați biruit pe cel rău.

15 Nu iubiți lumea nici cele *ce sînt* în lume. Dacă cineva iubește lumea, iubirea Tatălui nu este într'ensul,

16 Fiind că tot ce este în lume, pofta trupului și pofta ochilor și mândria deșartă a vieței, nu este de la Tatăl, ci este din lume.

17 Și lumea trece, și pofta

ei; dar cine face voea lui Dumnezeu rămâne în veac.

18 Copii, este ceasul de pe urmă, și după cum ați auzit că vine antichrist, și acum mulți s'au făcut antichristi, de unde cunoaștem că este ceasul de pe urmă.

19 Dintre noi au eșit, dar nu erau dintre noi, căci dacă ar fi fost dintre noi, ar fi rămas cu noi; ci ca să se arate că nu sînt toți dintre noi.

20 Și voi aveți ungere de la cel Sânt, și toți știți.

21 Nu v'am scris voe fiind că nu știți adevărul, ci pentru că 'l știți și că ori ce minciună nu este din adevăr.

22 Cine este mincinosul dacă nu cel care tăgăduște că Iisus nu este Christosul? Acesta este antichristul, cel care tăgăduște pe Tatăl și pe Fiul.

23 Ori cine care tăgăduște pe Fiul nu are nici pe Tatăl; cine mărturisește pe Fiul are și pe Tatăl.

24 Voi ce ați auzit de la început, în voi să rămăe. Dacă va fi rămas în voi ce ați auzit de la început, veți rămănea și voi în Fiul și în Tatăl.

25 Și aceasta este făgăduința pe care ênsuși ne a făgăduit o noe, vieța vecinică.

26 Acestea v'am scris despre cei care vă amăgesc pe voi.

27 Și voi, ungerea pe care ați luat o de la dînsul rămănea în voi, și nu aveți trebuință

ca să vă învețe cineva, ci după cum ungerea lui vă învață despre toate, și adevărat este și nu este minciună, și după cum v'a învățat rămâneți într'ensul.

28 Și acum, copii, rămâneți într'ensul, ca dacă se va fi arătat să avem îndrăsnială și să nu fim dați de rușine de către dânsul la venirea lui.

29 Dacă știți că el este drept, cunoașteți că și orî cine care făptuește dreptatea este născut dintr'ensul.

CAP. 3.

Fii lui Dumnezeu sunt fericiți prin nădejdea într'ensul, carați de păcat, iubitori de frați, urși de lume. Iubirea către aproapele și către Dumnezeu.

1 Vedeți ce fel de mare iubire ne a dat noî Tatăl ca să fim numiți fii ai lui Dumnezeu, și suntem. Pentru aceea lumea nu ne cunoaște, fiind că nu 'l cunosc pe dânsul.

2 Iubiților, acum suntem fii ai lui Dumnezeu, și nu s'a arătat anchê ce vom fi. Știm că dacă se va fi arătat vom fi asemenea lui, fiind că 'l vom vedea după cum este.

3 Și orî cine, care are nădejdea aceasta într'ensul, se curățește pe sine, după cum acela curat este.

4 Orî cine care făptuește păcatul sevrșește și călcarea le-

giî, și păcatul este călcarea legiî.

5 Și voi știți că acela s'a arătat ca să ridice păcatele, și într'ensul nu este păcat.

6 Orî cine care rămâne într'ensul nu păcătuiește; orî cine care păcătuiește nu 'l a văzut nici nu 'l a cunoscut.

7 Copii, nimenea să nu vă amăgiască. Cine făptuește dreptatea este drept, după cum și acela drept este;

8 Cine sevrșește păcatul este din diavolul, pentru că de la început diavolul păcătuiește. Pentru aceea s'a arătat Fiul lui Dumnezeu, ca să sfărâme lucrurile diavolului.

9 Orî cine care este născut din Dumnezeu nu sevrșește păcat, pentru că sămînța lui rămâne într'ensul; și nu poate păcătui, fiind că este născut din Dumnezeu.

10 In aceasta sînt învederați fii lui Dumnezeu și fii diavolului: orî cine care nu făptuește dreptate nu este din Dumnezeu, adecă cine nu 'și iubește pe fratele său.

11 Pentru că aceasta este so-liea pe care ați auzit o de la început, ca să ne iubim uni pe alți;

12 Nu după cum era Cain din cel rău și ucise pe fratele său; și pentru ce 'l ucise? Fiind că lucrurile lui erau rele, iar ale fratelui său drepte.

13 Și nu vă mirați, fraților, dacă lumea vă uraște.

14 Noi știm că ne am strămutat din moarte la viață, că iubim pe frați; cine nu iubeste *pe fratele său* rămâne în moarte.

15 Orî cine care uraște pe fratele său este omorîtor de oameni, și știți că orî ce omorîtor de oameni nu are viață vecinică rămânînd într'însul.

16 În aceasta am cunoscut iubirea, că acela 'și a pus sufletul său pentru noi; și noi datorî sîntem să punem sufletele pentru frați.

17 Iar cine are avutul lumii și privește pe fratele său care are trebuință și 'și închide inima *întorcîndu se* de la dînsul, cum rămîne într'însul iubirea lui Dumnezeu?

18 Copii, să nu iubim cu vorba nici cu limba, ci în faptă și adevăr.

19 Și în aceasta vom cunoaște că sîntem din adevăr, și vom liniști inimile noastre înaintea lui *Dumnezeu*.

20 De orî ce ne ar învinui inima noastră, fiind că Dumnezeu este mai mare decît inima noastră și cunoaște tot.

21 Iubiților, dacă inima noastră nu ne învinuiește, avem îndrăsnială la Dumnezeu,

22 Și orî ce cerem primim de la dînsul pentru că păzim poruncile lui și facem cele plăcute înaintea lui.

23 Și aceasta este porunca lui, ca să credem numelui Fiului său, Iisus Christos, și să ne iubim uni pe alți după cum ne a dat poruncă.

24 Și cine păzește poruncile lui într'însul rămâne și el într'însul; și în aceasta cunoaștem că rămâne în noi, din spiritul pe care ni l a dat.

CAP. 4.

Trebuie să ne ferim de spirite amăgitoare. Iubirea lui Dumnezeu către noi cere iubirea noastră către frați.

1 Iubiților, nu credeți orî cărui spirit, ci cercați spiritele dacă sînt din Dumnezeu, fiind că mulți profeți mincinoși au eșit în lume.

2 Cunoașteți în aceasta spiritul lui Dumnezeu: orî ce spirit care mărturisește pe Iisus ca Christos venit în trup este din Dumnezeu,

3 Și orî ce spirit care nu mărturisește pe Iisus *ca Christos venit în trup*, nu este din Dumnezeu; și acesta este al lui antichrist, despre care ați auzit că vine, și acum este în lume încă.

4 Voi sînteți din Dumnezeu, copii, și 'i ați biruit, pentru că mai mare este cel care este în voi decît cel care este în lume.

5 Ei sînt din lume; pentru

aceea vorbesc din lume și lumea 'i ascultă.

6 Noi suntem din Dumnezeu; cine cunoaște pe Dumnezeu ne ascultă, cine nu este din Dumnezeu nu ne ascultă. Din aceasta cunoaștem spiritul adevărului și spiritul rătăcirii.

7 Iubiților, să ne iubim uni pe alți, pentru că iubirea este din Dumnezeu, și orî cine care iubește este născut din Dumnezeu și cunoaște pe Dumnezeu.

8 Cine nu iubește n'a cunoscut pe Dumnezeu, pentru că Dumnezeu este iubire.

9 In aceasta fu cunoscută iubirea lui Dumnezeu către noi, că Dumnezeu a trimis în lume pe Fiul său unul născut, ca să trăim printr'însul.

10 In aceasta este iubirea, nu pentru că noi am iubit pe Dumnezeu, ci pentru că el ne a iubit și a trimis pe Fiul său ispășire de păcatele noastre.

11 Iubiților, dacă Dumnezeu ne a iubit astfel, și noi datorî suntem să ne iubim uni pe alți.

12 Pe Dumnezeu nimenea nu 'l a văzut vre odată; dacă ne iubim uni pe alți, Dumnezeu rămâne în noi și iubirea lui deservită este în noi.

13 In aceasta cunoaștem că rămânem într'însul și el în noi, fiind că ne a dat din spiritul lui.

14 Și noi am privit și măr-

turisiră că Tatăl a trimis pe Fiul Mântuitor al lumii.

15 Cine va fi mărturisit că Iisus este Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu rămâne în el și el în Dumnezeu.

16 Și noi am cunoscut și am crezut iubirea pe care o are Dumnezeu către noi. Dumnezeu este iubire, și cine rămâne în această iubire rămâne în Dumnezeu și Dumnezeu rămâne în el.

17 In aceasta este deservită iubirea între noi, ca să avem îndrăsnială în ziua judecăței, fiind că ce fel este acela *astfel* suntem și noi în lumea aceasta.

18 Temere nu este în iubire, ci iubirea deservită dă afară temerea, fiind că temerea are chin de pedeapsă, și cine se teme nu este deservit în iubire.

19 Noi iubim, pentru că el cel întîiu ne a iubit.

20 Dacă zice cineva că iubesc pe Dumnezeu și uraște pe fratele său, mincinos este; căci cine nu iubește pe fratele său pe care 'l a văzut, nu poate iubi pe Dumnezeu pe care nu 'l a văzut,

21 Și această poruncă avem de la dînsul, că cine iubește pe Dumnezeu iubește și pe fratele său.

CAP. 5.

Prin credință și supunere iubim pe Dumnezeu. Trei mărturisesc și acești trei sunt unul. Puterea rugăciunii.

1 Ori cine care crede că Iisus este Christosul, este născut din Dumnezeu, și ori cine care iubește pe cel care a născut, iubește și pe cel născut dintr'ênsul.

2 În aceasta cunoaștem că iubim pe fii lui Dumnezeu, când iubim pe Dumnezeu și facem poruncile lui.

3 Căci iubirea lui Dumnezeu este aceasta, să păzim poruncile lui și poruncile lui nu sunt grele,

4 Pentru că orice ce este născut din Dumnezeu biruește lumea; și această biruință care a biruit lumea este credința noastră

5 Cine este care biruește lumea dacă nu cel care credcă Iisus este Fiul lui Dumnezeu?

6 Acesta este cel care veni prin apă și sînge, Iisus Christos; nu în apă numai, ci în apă și în sînge; și spiritul este care mărturisește, fiind că spiritul este adevărul.

7 Căci trei sînt care mărturisesc — în cer: Tatăl, Cuvîntul și sântul Spirit, și aceștia trei sînt unul.

8 Și trei sînt care mărturisesc pe pămînt — spiritul și

apa și sîngele; și acești trei pentru unul sînt.

9 Dacă primim mărturia oamenilor, mărturia lui Dumnezeu este mai mare, căci aceasta este mărturia lui Dumnezeu, că a mărturisit pentru Fiul său.

10 Cine crede în Fiul lui Dumnezeu are mărturia în sine ênsuși; cine nu crede lui Dumnezeu 'l a făcut mincinos, pentru că n'a crezut în mărturia pe care a mărturisit-o Dumnezeu pentru Fiul său.

11 Și aceasta este mărturia, că Dumnezeu ne a dat viața vecinică, și această viață este în Fiul său.

12 Cine are pe Fiul are viață; cine nu are pe Fiul lui Dumnezeu nu are viață.

13 Acestea v'am scris voe care credeți în numele Fiului lui Dumnezeu, ca să știți că aveți viață vecinică, și să credeți.

14 Și aceasta este nesfiala pe care o avem la dînsul, că dacă cerem ceva potrivit cu voința lui ne ascultă.

15 Și dacă știm că ne ascultă ceea ce cerem, știm că avem cererile pe care le am cerut de la dînsul.

16 Dacă vede cineva pe frațele său pîcătuiind păcat nu spre moarte, va cere, și 'i va da viață, celor care pîcătuesc nu spre moarte. Este păcat

spre moarte; nu zic ca să se roage pentru *păcatul* acela.

17 Orî ce nedreptate este păcat, și este păcat nu spre moarte

18 Știm că orî cine care a fost născut din Dumnezeu nu păcatuește, ci care fu născut din Dumnezeu se păstrează pe sine și cel Rău nu 'l atinge.

19 Știm că din Dumnezeu

sîntem, și lumea întreagă zace în cel Rău.

20 Știm iar că Fiul lui Dumnezeu a venit, și ne a dat minte ca să cunoaștem pe cel adevărat; și sîntem în cel adevărat, în Fiul său Iisus Christos; acesta este adevăratul Dumnezeu și vieță vecinică.

21 Copii, păziți vă de ido :

A DOA EPISTOLĂ

A LUI

IOAN

Iubirea către Dumnezeu stă în păzirea poruncilor lui. Trebuie să fugim de amăgitori.

1 Bătrînul alesei Doamne și copiilor ei, pe care eu 'i iubesc în adevăr, și nu numai eu, ci și toți care au cunoscut adevărul,

2 Pentru adevărul ce rămâne în noi, și cu noi va fi în veac.

3 Cu noi va fi dar, milă, pace de la Dumnezeu Tatăl și de la Iisus Christos Fiul Ta-

tălui, în adevăr și în iubire

4 M'am bucurat foarte că am aflat dintre copii tîi umblînd în adevăr după cum am primit poruncă de la Tatăl.

5 Și acum rogu te, Doamnă, nu scriîndu 'ți ca poruncă noastră pe care o aveam de la început, ca să ne iubim unii pe alți.

6 Și aceasta este iubirea, ca să umblăm potrivit cu poruncile lui; această poruncă este, după cum ați auzit de la început, ca să umblați într'însa.

7 Că mulți amăgitori au eșit în lume, care nu mărturisesc pe Iisus ca Christos venit în trup; acesta este amăgitorul și antichristul.

8 Luați seama de voi înșivă, ca să nu perdeți cele ce ați lucrat, ci să primiți plată deplină.

9 Ori cine care înaintează mai departe și nu rămâne în învățătura lui Christos nu are pe Dumnezeu; cine rămâne în învățătura lui, acesta are și pe Tatăl și pe Fiul.

10 Dacă vine cineva la voi și nu aduce învățătura aceasta, nu 'l primiți în casă, și nu 'i ziceți bun venit;

11 Căci cine 'i zice bun venit se face părtaș cu lucrurile lui cele rele.

12 Multe având a vă scrie, n'am voit să le scriu pe chârție și cu cerneală, nădăjduese însă să vin la voi și să vorbesc gură către gură, ca bucuria noastră să fie deplină.

13 Te îmbrățișează copii surorei tale cea aleasă.

A T R E I A E P I S T O L Ă

A LUI

I O A N

*Ospitalitatea lui Gaiu este lăudată.
Diotrefe și Demetriu.*

1 Bătrînul către Gaiu iubitul, pe care eu 'l iubesc în adevăr.

2 Iubitule, doresc ca tu să aibî parte în orî ce și să fii sănătos, după cum are parte sufletul tîu.

3 M'am bucurat foarte cînd

veniră frați și deteră dovadă pentru adevărul tîu, după cum umblî tu în adevăr.

4 Nu am bucurie mai mare decît aceasta ca sa auz că copii mei umblă în adevăr.

5 Iubitule, cu credincioșie sîvîrșești orî ce faci pentru frați și anume streinî,

6 Care au dat înaintea bisericei dovadă de iubirea ta, pe

care trimițându 'i mai 'nainte bine veți face după cum se cuvine înaintea lui Dumnezeu.

7 Căci pentru numele *lui Christos* au plecat neluând nimic de la neamuri.

8 Decî noi datorî sîntem să ocrotim pe unii ca aceștia, ca să ne facem împreună lucrători pentru adevăr.

9 Am scris ceva bisericii; dar Diotrefe, care năzuește să răpiască întâetatea peste dînși, nu ne primește.

10 Pentru aceea, dacă voi fi venit, 'i voi aduce aminte lucrurile pe care le face, flecărind de noi cu vorbe rele, și nemulțumit fiind de acestea, nici el nu primește pe frați, și împedică pe cei care voesc

să 'i *primiască* și 'i dă afară din biserică.

11 Iubitule, nu urma răul ci binele. Cine face bine este din Dumnezeu; cine face rău n'a văzut pe Dumnezeu.

12 Lui Demetriu 'i s'a dat bună dovadă de către toți și de către însuși adevărul; și chiar noi dăm dovadă și știi că dovada noastră este adevărată.

13 Multe aveam să 'ți scriu, dar nu voesc să 'ți scriu cu cerneală și condeiu.

14 Nădăjduesc ânsă să te văz în curînd și vom vorbi gură către gură.

15 Pace ție. Te îmbrățișază prietenii; îmbrățișază pe nume pe frați.

EPISTOLA

LUI

I U D A

CAP. 1.

Iuda îndeamnă pe cititori să lupte pentru credința ce s'a dat celor sânti. Pildă de pedeapsă a celor greșiți: Iudei, ângeri, sodomiți și gomoriți, Archangelul Michael și satan. Cuvintele lui Enoch și ale apostolilor.

1 Iuda slujitor al lui Iisus Christos, frate ânsé al lui Iacob, celor chemați care sânt iubiți în Dumnezeu Tatăl și păstrați pentru Iisus Christos.

2 Milă voé și pace și iubire să fie îmulțită.

3 Iubiților, când puneam toată silința să vă scriu despre mântuirea de obște a noastră. avui nevoie să vă scriu îndemnând ca să luptați pentru credința dată sântilor o singură dată.

4 Pentru că s'au vîrit pe ascuns uni oameni, care de demult sânt scriși mai d'înainte spre această judecată, netemători de Dumnezeu, schimbând darul Dumnezeului no-

stru în desfrânare și tăgăduind pe unicul Stăpîn și pe Domnul nostru Iisus Christos.

5 Voesc dar să vă aduc aminte, fiind că știți odată toate, că Domnul, după ce a scăpat pe popor din Egipt, a pierdut de a doa oară pe cei care n'au crezut,

6 Și pe ângeri care nu 'și au păzit stăpînirea, ci au părăsit locuința lor, 'i a păstrat sub întuneric în vecinice legături spre judecata zilei celei mari;

7 După cum Sodoma și Gomora și orașele d'împrejurul lor, fiind că s'au dat cu totul la desfrânare în acelaș chip ca aceștia și au umblat după trup strein, stau înainte dovadă suferind pedeapsă de foc vecinic,

8 Asemenea dar și aceștia visând pângăresc trupul, desprețuesc stăpînire, defaimă măriri.

9 Dar Michael Archangelul, când pricindu se cu diavolul sècerta despre corpul lui Moise,

nu îndrăsni să aducă o judecată de defăimare, și zise: «certe te Domnul.»

10 Aceștia ânsă defăimă cele ce nu cunosc, iar cele ce știu din fire ca dobitoacele necuvântătoare, în acestea se prăpădesc.

11 Vai lor, că umblară în calea lui Cain, și pentru plată se deteră cu totul în rătăcirea lui Balaam, și periră în împotrivirea lui Cora.

12 Aceștia sunt petele de necurățenie în mesele voastre obștești, ospătând fără teamă împreună *cu voi*, pășunându-se pe sine însuși, nori fără apă mânați înainte de vânturi, pomi tomnatici fără rod, de două ori uscați, desrădăcinați fiind,

13 Valuri fioroase ale mării spumegând rușinea lor, stele rătăcitoare, pentru dênși este păstrată în veac întunecimea întunecului.

14 Dar și Enoch, al șaptelea de la Adam, profetiză pentru aceștia zicând: iată venit a Domnul în zecimi de mii de sânți ai lui,

15 Ca să facă judecată împotriva tuturor și să mustre pe toți netemători de Dumnezeu pentru toate lucrurile netemerii lor de Dumnezeu pe care le au făcut cu netemere de Dumnezeu și pentru cuvintele aspre pe care le au

vorbit împotriva lui păcătoși netemători de Dumnezeu.

16 Aceștia sunt cârtitori nemulțumiți de a lor soartă, deși umblă potrivit cu poftele lor, și gura lor vorbește cuvinte trufașe, deși dau cinste unor fețe pentru folos.

17 Voi ânsă, iubiților, aduceți vă aminte de cuvintele zise mai d'înainte de către apostoli Domnului nostru Iisus Christos,

18 Că vă spuneau: în timpul de pe urmă vor fi batjocoritori umblând potrivit cu ale lor pofte de netemători de Dumnezeu.

19 Aceștia sunt care fac desosibiri, *oamenii* firești, neavând spirit.

20 Dar voi, iubiților, clădinu-vă pe credința voastră prea sântă, rugându-vă în spiritul sânt,

21 Păstrați-vă în iubirea lui Dumnezeu, așteptând mila Domnului nostru Iisus Christos spre viață vecinică.

22 Și pe uni șovăitori muștrați 'i,

23 Iar pe alți scăpați 'i răpindu 'i din foc, iar pe alți miluiți 'i în temere, urînd și cămașa mânjită de trupul lor.

24 Iar celui care poate să vă păziască pe voi fără greșală și să vă pună înaintea mării lui deservîșiți în veselie,

25 Unicului *înțeleptului* Dum-

nezeu Mântuitorul nostru prin Iisus Christos Domnul nostru
mărire, mărie, tărie și stăpî- nire mai 'nainte de tot veacul
și acum și în toate veacurile. Amin.

APOCALIPSUL

LUI

IOAN

CAP. 1.

Ioan trimite urări de bine la șapte biserici. În Patmu are vedenie cerească. El vede pe Fiul omului între șapte sfesnice și cu șapte stele.

1 Descoperirea lui Iisus Christos, pe care 'i o dete Dumnezeu, ca să arate slujitorilor săi cele ce trebuie să se facă în curînd, și *pe care* trimițînd prin ângerul său *le* însemnă lui Ioan slujitorul său,

2 Care mărturisi cuvîntul lui Dumnezeu și mărturia lui Iisus Christos, câte văzu.

3 Fericit cine citește și cei care ascultă cuvîntul profeții și păstrează cele scrise în tr'ênsa; căci timpul cuvenit este aproape.

4 Ioan celor șapte biserici care sînt în Asia. Dar voe și pace de la cel care este și care era și care vine, și de la cele șapte spirite care sînt înaintea tronului său,

5 Și de la Iisus Christos, martorul credincios, întîiul născut dintre morți și Domnul împăraților pămîntului. Celui care ne iubește și ne deslegă din păcatele noastre în sîngele său,

6 Și ne făcu pe noi împărăție, preoți lui Dumnezeu și Tatăl său, Lui *fie* mărirea și stăpînirea în veci vecilor. Amin.

7 Iată vine cu nori, și orîce ochiu îl va vedea și cei care 'l împunseră, și se vor jăli

pentru dânsul toate semințiile pământului,

Așa, amin.

8 Eu sînt Alfa și Omega, zice Domnul Dumnezeu, care este, care era și care vine, Atotțîitorul.

9 Eu Ioan, fratele vostru și împreună părtaș în strîmptorare și în împărăție și în răbdare stăruitoare în Iisus, am fost în insula numită Patmu pentru cuvîntul lui Dumnezeu și pentru mărturia lui Iisus.

10 Am fost în spirit în zioa Domnului, și auzii în urma mea glas mare ca de trâmbiță

11 Zicînd: ce vezi scrie în carte și trimite celor șapte biserici: la Efes și la Smirna și la Pergam și la Tiatira și la Sarde și la Filadelfia și la Laodicea.

12 Și mă întorsei să văz glasul care vorbea cu mine; și întorcîndu-mă văzuî șapte sfeșnice de aur,

13 Și în mijlocul sfeșnicilor asemuit pe Fiul omului îmbrăcat în veșmînt lung pînă la picioare și încins la pept cu incingătoare de aur;

14 Iar capul lui și părul alb ca lâna albă, ca zăpadă, și ochi lui ca flacăre de foc,

15 Și picioarele asemenea cu aramă lucitoare ca în cuptor ars, și glasul lui ca vuet de ape multe,

16 Și avea în mîna lui dreap-

tă șapte stele, și din gura lui eșia o spadă ascuțită cu două tăișuri și înfățișarea lui cum lucește soarele în puterea sa.

17 Și când îl văzuî, am căzut la picioarele lui ca mort, și puse mîna lui dreaptă asupra mea zicînd: nu te teme; eu sînt cel d'întîi și cel din urmă,

18 Adecă cel viu, și am fost mort și iată sînt viu în veci vecilor, și am cheile morții și iadului.

19 Decî scrie cele ce ai văzut și cele ce sînt și cele ce au să fie după acestea,

20 Taîna celor șapte stele pe care le ai văzut pe dreapta mea, și cele șapte sfeșnice de aur. Cele șapte stele sînt ângeri celor șapte biserici, și sfeșnicile sînt cele șapte biserici.

CAP. 2.

Epistola întîia către Efeseni. Nicolaiși. Epistola a doua către Smirneni. Epistola a treia către Pergameni. Antipa, Balaam. Nicocaiși. Epistola a patra către Tiatireni. Iezabela.

1 Scrie angerului bisericii din Efes: acestea zice cel care ține cele șapte stele în dreapta lui, cel care umblă în mijlocul celor șapte sfeșnice de aur;

2 Știu lucrurile tale și ostentia și răbdarea ta stăruitoare

și că nu poți suferi pe răi, și ai cercat pe cei care se zic pe sine apostoli și nu sînt, și 'i ai aflat mincinoși ;

3 Și ai răbdare stăruitoare, și ai suferit pentru numele meu, și nu te ai oboșit.

4 Dar am împotiva ta că ai părăsit iubirea ta cea dintîiu.

5 Decî adu 'ți aminte de unde ai căzut, și pocăște te și fă lucrurile d'intîiu ; iar dacă nu, vin *curînd* la tine și voi mișca sfeșnicul tîu din locul lui, dacă nu te vei ~~fi~~ pocăit.

6 Dar ai aceasta că urăști lucrurile Nicolaiților, pe care și eu le urăsc.

7 Cine are ureche asculte ce zice bisericilor spiritul : biruitorului 'i voi dărui să mănânce din al vieței lemn, care este în raiul lui Dumnezeu.

8 Și ângerului bisericei din Smirna scrie 'i : acestea zice cel d'intîiu și cel din urmă, care fu mort și fu viu.

9 Știu strîmtorarea ta și sărăciea, — dar ești bogat —, și defăimarea de la cei care se zic pe sine că sînt Iudei, și nu sînt, ci sinagogă a satanei.

10 Nu te teme nici de cum de cele ce ai să pătimesti. Iată diavolul are să arunce dintre voi în închisoare ca să fiți **ispitiți**, și veți avea strîmtorare zece zile. Fii credincios pînă la moarte și 'ți voi da cununa vieței.

11 Cine are ureche asculte ce zice bisericilor spiritul : biruitorul nu va fi nici de cum vătămat de a doa moarte.

12 Și ângerului bisericei din Pergam scrie 'i : acestea zice cel care are spada ascuțită cu două tășuri ;

13 Știu unde locuești ; unde este tronul satanei ; și ții numele meu, și n'ai tăgăduit credința mea, și în zilele acelea *era* Antipa, martorul meu credincios care ~~fu~~ omorît la voi, unde locuește satana.

14 Dar am puține împotiva ta, fiind că ai acolo pe care țin povața lui Balaam, care învâța pe Balac să pue pedică înaintea fiilor lui Israel, ca ei să mănânce înjunghiate idoliilor și să facă desfrânări.

15 Astfel ai și tu pe care țin învățătura Nicolaiților asemenea.

16 Pocăște te ; iar dacă nu, vin *curînd* la tine și mé voi răsboi cu dênși cu spada gurei mele.

17 Cine are ureche asculte ce zice bisericilor spiritul : biruitorului 'i voi da din mana cea ascunsă, și 'i voi da o petricică albă, și pe petricică un nume nou scris, pe care nimeni nu 'l știe decît numai priuitorul.

18 Și ângerului bisericei din Tiatira scrie 'i : acestea zice al lui Dumnezeu Fiu, care are ochi sîi ca flacăre de foc,

și picioarele sale sunt asemenea aramei lucitoare ;

19 Știi lucrurile tale și iubirea și credința și îngrijirea și răbdarea stăruitoare, și lucrurile tale din urmă sunt mai multe decât cele d'intîiu.

20 Dar am împotriva ta că lași pe femeea Iezabela, care zicîndu se pe sine profetă și învață și rătăcește pe slujitori mei ca să facă desfrînări și să mănânce înjunghiate idoloilor.

21 Și 'i am dat timp să se pocăiască, și nu voește să se pocăiască de desfrînarea ei.

22 Iată o arunc în pat, și în strimtorare mare pe cei care fac desfrînări cu dînsa, dacă nu sê vor pocăi de lucrurile ei.

23 Și pe copii ei 'i voi omori negreșit, și vor cunoaște toate bisericile că eu sînt care cercetez rărunchi și inimă, și voi da voe fie căruia potrivit cu lucrurile voastre.

24 Iar voe vê zic celor rămași în Tiatira, câți nu aveți învățătura aceasta, ca uni care n'ați cunoscut adâncurile satanei, după cum zice ei ; nu pun peste voi altă greutate ;

25 Dar ceea ce aveți țineți pînă ce voi veni.

26 Și cine biruește, și cine păstrează pînă la sfîrșit lucrurile mele, 'i voi da stăpînire peste neamuri,

27 Și le va pășuna cu toeag de fer, ca vasele de pămînt

sînt sfărîmate, după cum și eu am luat de la Tatăl meu,

28 Și 'i voi da steaoa cea de dimineață.

29 Cine are ureche asculte ce zice bisericilor spiritul.

CAP. 3.

Epistola a cincea către Sardiuni, a șasea către Filadelfeni. Numele noului Ierusalem. Epistola a șaptea către Laodicensi.

1 Și ângerului bisericei din Sarde scrie 'i : acestea zice cel care are cele șapte spirite ale lui Dumnezeu și cele șapte stele ; știu lucrurile tale, că ai nume că trăești și ești mort.

2 Fii veghetor, și întărește pe cele ce erau să moară ; căci n'am găsit lucrurile tale depline înaintea Dumnezeului meu.

3 Decî adu'ți aminte cum ai primit și ai auzit, și păstrează și pocăește te. Decî dacă nu vei fi vegheat, voi veni ca un fur, și nu vei cunoaște nici de cum în ce ceas voi veni la tine.

4 Dar ai în Sarde puține nume, care nu 'și au mînjit vestmintele lor, și vor umbla cumine în *vestminte* albe, fiind că sînt destoinici.

5 Biruitorul astfel va fi îmbrăcat în vestminte albe, și nu voi șterge nici de cum numele lui din cartea vieții, și

voi mărturisi numele lui înaintea Tatălui meu și înaintea îngerilor săi.

6 Cine are ureche asculte ce zice bisericilor spiritul.

7 Și îngerului bisericilor din Filadelfia scie 'i: acestea zice Sântul, Adevăratul, care are cheea lui David, care deschide și nimenea nu va închide, și care închide și nimenea nu va deschide;

8 Știu lucrurile tale; iată am lăsat înaintea ta ușă deschisă, pe care nimenea nu poate să o închiză; fiind că ai putere mică și ai păstrat cuvântul meu și n'ai tăgăduit numele meu.

9 Iată am să dau din sinagoga satanei dintre cei care se zic pe sine că sunt Iudei, și nu sunt ci mint; iată 'i voi face ca să vie și să se închine înaintea picioarelor tale, și să cunoască că eu te am iubit.

10 Fiind că ai păzit cuvântul meu al răbdării mele stăruitoare, și eu te voi păzi de al încercării ceas, ce are să vie peste lumea întreagă, ca să încerce pe locuitori de pe pământ.

11 Viu curînd; ține ce ai, ca nimenea să nu țiea cununa ta.

12 Biruitorul, îl voi face stîlp în templul Dumnezeului meu, și nici de cum nu va mai eși afară, și voi scrie pe el numele Dumnezeului meu și numele cetății Dumnezeului meu,

noul Ierusalem, care se poartă din cer de la Dumnezeu zeul meu, și numele meu cel nou.

13 Cine are ureche asculte ce zice bisericilor spiritul.

14 Și îngerului bisericei din Laodicea scie 'i: acestea zice Aminul, martorul credincios și adevărat, începutul făpturei lui Dumnezeu;

15 Știu lucrurile tale, că nu ești nici rece nici ferbinte. O, dacă ai fi rece sau ferbinte!

16 Astfel fiind că ești încropit, adecă nici ferbinte nici rece, am să te vărs din gura mea.

17 Pentru că zici că sînt bogat și am fost îmbogățit și n'am trebuință de nimic, și nu știi că tu ești muncitul și vrednic de plîns și sărac și orb și gol,

18 Te sfătuesc să cumperi de la mine aur lămurit de foc ca să fii bogat, și vestminte albe ca să fii îmbrăcat și să nu fie arătată rușinea goliciunii tale, și alifie de ochi să 'ți ungi ochi că să vezi.

19 Eu pe câți 'i iubesc 'i mustru și 'i înțeleptesc; deci rîvnește și pocăește te.

20 Iată stau la ușă și bat; dacă va fi auzit cineva glasul meu și va fi deschis ușa, și eu voi intra la dînsul și voi cîna cu dînsul și el cu mine.

21 Biruitorul, lui 'i voi da să șază cu mine pe tronul meu,

fiind că și eu am biruit și am săzut cu Tatăl meu pe Tronul său.

22 Cine are ureche asculte ce zice bisericilor spiritul.

CAP. 4.

Priveliștea cerească. Tronul lui Dumnezeu cu doăzeci și patru de bătrini și patru ființe.

1 După acestea văzu și iată ușă deschisă în cer, și întâiul glas ca de trîmbița pe care 'l auzii vorbind cu mine, zicînd: sue te aci, și 'ți voi arăta cele ce trebuie să se facă după acestea.

2 Idată am fost în spirit, și iată un tron era pus în cer, și pe tron unul șazănd,

3 Și cel care șădea *era* la vedere asemenea petrei de iaspe și de sardiu, și curcubeu de jur împrejurul tronului la vedere asemenea smaragdului.

4 Și de jur împrejurul tronului *văzu* doăzeci și patru de tronuri, și pe tronuri doăzeci și patru de bătrini șazănd îmbrăcați în vestminte albe și pe capetele lor cununii de aur.

5 Și din tron esau fulgere și vuate și tunete; și șapte făclii de foc arzînd înaintea tronului, care sînt cele șapte spirite ale lui Dumnezeu;

6 Și înaintea tronului ca o mare sticloasă asemenea cri-

stalului, și în mijlocul tronului și împrejurul tronului patru ființe pline de ochi dinainte și dinapoi.

7 Și întâia ființă asemenea leului, și a doua ființă asemenea vițelului, și a treia ființă avînd fața ca de om, și a patra ființă asemenea vulturului sburător

8 Și cele patru ființe, avînd fie care din ele câte șase aripi, sînt pline de ochi de jur împrejur și de dinăuntru, și repaus nu au zi și noapte zicînd: «Sânt sânt sânt Domnul Dumnezeu! Atotțiitorul, care era și care este și care vine.

9 Și de câte ori ființele vor fi dat mărire și cinste și mulțumită celui care șade pe tronul celui viu în veci vecilor,

10 Cei doăzeci și patru de bătrini vor cădea înaintea celui care șade pe tron, și se vor închina celui Viu în veci vecilor și vor arunca cununile lor înaintea tronului zicînd:

11 Vrednic ești, Doamne și Dumnezeul nostru, să primești mărirea și cinstea și puterea, pentru că tu ai făcut toate, și pentru voea ta erau și fură făcute.

CAP. 5.

Cartea cu șapte peceși să dă Melului, care este lăudat cu cântări cerești.

1 Și văzu pe dreapta celui

care şade pe tron carte scrisă pe d'înăuntru şi pe d'napoi, pecetluită cu şapte peceţi.

2 Şi văzuî ânger puternic vestind cu glas mare: cine este destoinic să deschiză cartea şi să desfacă peceţile ei?

3 Şi nimenea în cer nici pe pământ nici sub pământ nu putea să deschiză cartea nici să se uite în ea.

4 Şi plângeam tare, că nimenea nu fu găsit destoinic să deschiză cartea nici să se uite în ea.

5 Şi unul dintre bătrîni 'mi zice: nu plînge; iată a biruit Leul care este din seminţia lui Iuda, rădăcina lui David, să deschiză cartea şi cele şapte peceţi ale ei.

6 Şi văzuî între tron şi cele patru fiinţe şi între bătrîni un Meluşel stînd ca înjunghheat, avînd şapte coarne şi şapte ochi, care sînt cele şapte spirite ale lui Dumnezeu trimise în tot pămîntul.

7 Şi veni şi luă cartea din dreapta celui care şade pe tron.

8 Şi când luă cartea, cele patru fiinţe şi cei doăzeci şi patru de bătrîni căzură înaintea Meluşelului, avînd fie care chitară şi cupe de aur pline de tămăd, care sînt rugăciunile sînţilor.

9 Şi cântă cîntare noă zicînd: vrednic eşti să ieşi cartea şi să deschizi peceţile ei,

fiind că fuşi înjunghheat şi răscumpăraşi pentru Dumnezeu în sîngele tîu din orî care semînţie şi limbă şi popor şi neam,

10 Şi 'i făcuşi Dumnezeului nostru împărăţie şi preoţi, şi vor împărăşi pe pămînt.

11 Şi văzuî, şi auziî ca glas de ângeri mulţi împrejurul tronului şi al fiinţelor şi al bătrînilor, şi numărul lor era zecimi de miî de zecimi de miî şi miî de miî,

12 Zicînd cu glas mare: vrednic este Meluşelul cel înjunghheat ca să ieşi puterea şi bogăţie şi înţelepciune şi tărie şi cînte şi mărire şi laudă.

13 Şi pe orî ce făptură care este în cer şi pe pămînt şi sub pămînt şi pe mare, adecă pe toate dintr'ênsele le auziî zicînd: cel care şade pe tron şi Meluşelul are lauda şi cinstea şi mărirea şi stăpînirea în veci vecilor.

14 Şi cele patru fiinţe ziceau: Amin, şi bătrîni căzură şi se închinară.

CAP. 6.

*Desfacerea celor d'intîiu şase peceţi.
Cea d'intîiu vesteşte biruinţa lui
Christos, cele care urmează vestesc
omoruri şi suferinţe; a şasea pe-
cete vesteşte judecata.*

1 Şi văzuî când deschise Meluşelul pe una din cele şapte

peceți, și auzii pe una dintre cele patru ființe zicând ca vuet de tunet: vino *și uită te*.

2 Și văzuî, și iată cal alb, și cel care șădea pe dînsul avea arc, și 'i sê dete cunună, și eși biruitor și să biruiască.

3 Și când deschise pecetea a doa, auzii pe a doa ființă zicînd: vino *și uită te*.

4 Și eși alt cal roșu ca focul, și celui care șădea pe dînsul 'i sê dete să iea pacea de pe pămînt și să se înjunghe unî pe alți, și 'i sê dete cuțit mare.

5 Și când deschise pecetea a treia, auzii pe a treia ființă zicînd: vino *și uită te*. Și văzuî, și iată cal negru, și cel care șădea pe dînsul avea cumpănă în mîna sa.

6 Și auzii ca un glas în mijlocul celor patru ființe zicînd: o măsură de grâu un denar, și trei măsuri de orz un denar! Și nu păgubi untdelemnul și vinul.

7 Și când deschise pecetea a patra, auzii glasul ființei a patra zicînd: vino *și uită te*.

8 Și văzuî, și iată un cal galben verde, și cel care șădea d'asupra lui avea numele Moartea, și iadul urma împreună cu dînsa, și li sê dete stăpînire peste a patra parte a pămîntului, ca să omoare cu spadă și foamete și moarte și prin fearele pămîntului.

9 Și când deschise pecetea

a cincea, văzuî sub altar sufletele celor înjungheți pentru cuvîntul lui Dumnezeu și pentru mărturia pe care o aveau.

10 Și strigară cu glas mare zicînd: pînă cînd, stăpine sante și adevărate, nu judeci și nu rîsibunî sîngele nostru față de locuitori pămîntului?

11 Și li sê dete fie căruia vestmînt alb, și li sê zise să se mai repauseze puțin timp, pînă să împliniască *numarul* și cei împreună slujitori ai lor și frați lor care au să fie omorîți ca și ei.

12 Și văzuî când deschise pecetea a șasea, și sê făcu cutremur mare, și soarele se făcu negru ca un sac depăr și luna întregă se făcu ca sînge,

13 Și stelele cerului căzură pe pămînt, după cum un smochin scuturat de vînt mare 'și aruncă smochinele sale ernalice,

14 Și cerul sê desfăcu ca o carte înfășurată, și orîce munte și insulă sê mișcară din locurile lor.

15 Și împărați pămîntului și mai mari și căpitani și boğați și puternici și orî care rob și stăpîn de sine sê ascuseră în peșteri și în stîncile munților,

16 Și zic munților și stîncilor: «cădeți peste noi și ascundeți ne» de fața celui care șade pe tron și de mânia Melușelului,

17 Că a venit zioa cea mare a mării lor, și cine poate să stea ?

CAP. 7.

Pecetluirea a o sută patruzeci și patru de mii din seminția lui Israel. Mulțime în vestminte albe laudă pe Dumnezeu și pe Melușel.

1 Și după aceasta văzu patru ângeri stând la cele patru unghiuri ale pământului, ținând cele patru vânturi ale pământului, ca să nu sufle vânt pe pământ, nici pe mare nici peste orî ce arbore.

2 Și văzu alt ânger venind de la răsăritul soarelui, având pecetea viului Dumnezeu, și strigă cu glas mare celor patru ângeri cărora li s'ă dase să vatăme pământul și marea,

3 Zicînd: nu vatămați pământul nici inarea nici arbori, pînă ce vom fi pecetluit pe frunțile lor pe slujitori Dumnezeului nostru.

4 Și auzii numărul celor pecetluiți, o sută patruzeci și patru de mii pecetluiți din orî ce seminție a lui Israel :

5 Din seminția lui Iuda doespzece mii pecetluiți,

Din seminția lui Ruben doespzece mii,

Din seminția lui Gad doespzece mii,

6 Din seminția lui Așer doespzece mii.

Din seminția lui Neftalim doespzece mii,

Din seminția lui Manase doespzece mii,

7 Din seminția lui Simeon doespzece mii,

Din seminția lui Levi doespzece mii,

Din seminția lui Isachar doespzece mii,

8 Din seminția lui Zebulon doespzece mii,

Din seminția lui Iosef doespzece mii,

Din seminția lui Beniamin doespzece mii pecetluiți.

9 După acestea văzu, și iată gloată multă, pe care nimenia nu putea s'o înumere, din orî ce neam și seminții și popoare și limbi, stând înaintea tronului și înaintea Melușelului, îmbrăcați în vestminte albe și ramuri de fenic în mâinile lor ;

10 Și strigă cu glas mare zicînd : mîntuirea este a Dumnezeului nostru care șade pe tron și a Melușelului.

11 Și toți ângeri steteau împrejurul tronului și al bătrînilor și al celor patru ființe, și căzură pe fețele lor înaintea tronului și se închinară lui Dumnezeu,

12 Zicînd : amin, lauda și mărirea și înțelepciunea și mulțumita și cîntea și puterea și tăria sînt ale Dumnezeului nostru în veci vecilor, amin.

13 Și unul dintre bătrîni luă

cuvîntul zicîndu 'mi: aceștia îmbrăcați în vestminte albe cine sînt și de unde veniră ?

14 Și 'iam zis: Domnul meu, tu știi. Și 'mi zise: aceștia sînt care vin din mare strîmtorare și spălară vestmintele lor și le albiră în sîngele Melușelului.

15 Pentru aceasta sînt înaintea tronului lui Dumnezeu, și 'i slujesc zi și noapte în templul său, și cel care șade pe tron va locui peste dênși.

16 Nu vor mai flămânzi nici nu vor mai înseta, nici nu va cădea asupra lor soarele nici orî ce arșiță,

17 Pentru că Melușelul care este în mijloc spre tron 'i va pășuna și 'i va călăuzi la ale vieței isvoare și va șterge Dumnezeu orî ce lacrămă din ochi lor.

CAP. 8

A șaptea pecete. Șapte ângeri cu șapte trâmbițe. Cei patru d'întîiu cîntă.

1 Și cînd deschise a șaptea pecete se făcu tăcere în cer ca o jumătate de ceas.

2 Și văzuî cei șapte ângeri, care stau înaintea tronului și li se deteră șapte trâmbițe.

3 Și alt ânger veni și stete la altar, avînd tămătoare de aur, și 'i se dete tămăde multă, ca să o dea rugăciunilor tuturor sînșilor pe altarul cel de aur înaintea tronului.

4 Și rugăciunilor sînșilor să sui fumul tămăii din mîna ân-

gerului înaintea lui Dumnezeu.

5 Și ângerul a luat tămătoarea și o umplu din focul altarului și aruncă pe pămînt; și se făcură tunete și vуетe și fulgere și cutremur.

6 Și cei șapte ângeri avînd șapte trâmbițe se gătiră să trâmbițeze.

7 Și întîiul trâmbiță; și se făcu grindină și foc amestecat în sînge și fu aruncat pe pămînt, și a treia parte din pămînt fu arsă de tot, și a treia parte din arbori fu arsă de tot, și orî ceearbă verde fu arsă de tot.

8 Și al doilea ânger trâmbiță; și ca un munte mare aprins de foc fu aruncat în mare; și a treia parte din mare se făcu sînge.

9 Și muri a treia parte din făpturi ce sînt în mare, care au suflare, și a treia parte din vase fură stricate.

10 Și al treilea ânger trâmbiță, și căzu din cer stea mare aprinsă ca o făclie, și căzu peste a treia parte din rîuri și peste isvoarele apelor.

11 Și numele stelei se chîmă Amărăciune. Și se prefăcu în amărăciune a treia parte din ape, și mulți dintre oameni muriră de ape, fiind că se făcuse amari.

12 Și al patrulea ânger trâmbiță, și fu isbită a treia parte din soare și a treia parte din lună și a treia parte din

stele, ca să fie întunecată a treia parte a lor și zioa să nu lumineze a treia parte a ei, și noapte asemenea.

13 Și văzuî, și auzî un vultur sburând în înălțimea mezului zilei zicend cu glas mare: Vai, vai, vai locuitorilor de pe pământ din pricina celorlalte glasuri ale trâmbiței celor trei ângeri care au să trâmbițeze.

CAP. 9.

Trâmbița a cincea și a șasea. Locuste din abis arată oștile vrăjmașilor cu împăratul Abadon. Patru ângeri sînt deslegați cu oastea ce are să pearză oameni.

1 Și al cincelea ânger trâmbiță ; și văzuî o stea căzută din cer pe pământ, și 'i se dete cheea puțului abisului.

2 Și deschise puțul abisului; și se sui fum din puț ca fum de cuptor mare, și soarele și aerul fură întunecate de fumul puțului.

3 Și din fum eșiră locuste pe pământ, și li se dete putere cum au putere scorpiile pământului.

4 Și li se zise să nu vatăme earba pământului nici vre o verdeată nici vre un arbore, fără numai pe oameni, ca uni care nu au pecetea lui Dumnezeu pe fruntea lor.

5 Și li se dete ca să nu 'i omoare, ci să fie muniți cinci

luni; și muncirea lor ca muncire de scorpie, când va fi înțepat pe om.

6 Și în acele zile oameni vor căuta moartea și nu o vor găsi, și vor dori să moară și moartea fuge de dênși.

7 Și chipurile locustelor asemenea cu cai gătiți spre război, și pe capetele lor erau ca cununii asemenea aurului, și fețele lor ca fețe de oameni,

8 Și aveau pîr ca pîrul de femeî, și dinți lor erau ca de lei,

9 Și aveau platoșe ca platoșe de fer, și vuetul aripilor lor ca vuet de care de cai mulți alergând la război.

10 Și au coade asemenea scorpiilor și ace, și în coadele lor puterea lor spre a vătămă pe oameni aceia cinci luni.

11 Au peste dênși împărat pe ângerul abisului, care pe ebreeste are numele Abadon, și în elenește are nume Perzătorul.

12 Vaiul întîiu trecu ; iată mai vin doê vaiuri după acestea.

13 Și al șaselea ânger trâmbiță ; și auzî un sunet din cele patru cornuri ale altarului de aur ce este înaintea lui Dumnezeu,

14 Zicend celui al șaselea ânger care are trâmbița: desleagă pe cei patru ângeri care sînt legați la riul cel mare, Eufrat.

15 Și fură deslegați cei pa-

tru ângerî care erau gătiți pentru ceasul și zioa și luna și anul, ca să omoare a treia parte din oameni.

16 Și numărul oștilor de călăreți doă zecimi de mii de zecimi de mii; auzii numărul lor.

17 Și astfel în vedenie văzuî cai și pe cei care șădeau pe dênși având platoșe ca de foc și de iacint și de pucioasă; și capetele cailor ca capete de lei, și din gurile lor ese foc și fum și pucioasă.

18 De acestea trei—*plăgi*—fură omoriți a treia parte din oameni, de focul și de fumul și de pucioasa ce ese din gurile lor.

19 Pentru că puterea cailor este în gura lor și în coadele lor; căci coadele lor sînt asemenea șărpilor, având capete și cu dênsele vatămă.

20 Și cei rēmași dintre oameni, care nu fură omoriți în aceste plăgi, nici nu sē pocăiră de lucrurile mînîlor lor, ca să nu sē închine la demoni și la idoli cei de aur și de argint și de aramă și de peatră și de lemn, care nu pot nici să vază nici să auză nici să umble,

21 Și nu sē pocăiră de omorurile lor nici de fermecătoriile nici de desfrânare nici de furturile lor.

CAP. 10.

Ângerul cu cartea deschisă. Sēvîrșirea taînei sē apropie. Ioan mănâncă cartea ângerului.

1 Și văzui pe alt ânger tare pogorindu se din cer, încunjurat de nori, și curcubeiul peste capul lui, și fața lui ca soarele și picioarele lui ca stîlpî de foc.

2 Și având în mîna lui cărțică deschisă. Și puse piciorul lui cel drept pe mare, iar pe cel stîng pe pămînt,

3 Și strigă cu glas mare după cum mugește un leu. Și cînd strigă, cele șapte tunete spuseră glasurile lor.

4 Și cînd spuseră cele șapte tunete eram să scriu; și auzii glas din cer zicînd: pecetlu-este cele ce spuseră cele șapte tunete, și nu le scrie.

5 Și ângerul, pe care'l văzuî stînd pe mare și pe pămînt, ridică mîna lui dreaptă spre cer,

6 Și jură pe cel viu în veci vecilor, care făcu cerul și cele ce sînt într'ênsul și pămîntul și cele ce sînt pe dînsul și marea și cele ce sînt într'ênsa, că nu va mai fi timp,

7 Ci în zilele glasului celui d'al șaptelea ânger, eând are să trîmbițeze, atunci este sēvîrșită taîna lui Dumnezeu, cum a binevestit slujitorilor sēi profeți.

8 Și glasul pe cere 'l auzisem din cer iarăși vorbind cu mine și zicând : du te, iewă cărticică cea deschisă în mâna ângerului, care stă pe mare și pe pământ.

9 Și mē dusei la ânger, zicēdu 'i să 'mi dea cărticica. Și 'mi zice : iewă și mănâncă o de tot, și 'ți va amări pântecel, dar în gura ta va fi dulce ca miere.

10 Și luaiū cărticica din mâna ângerului și o măncaiū de tot, și era în gura mea ca miere dulce; și când oînghiții, amărit fu pântecel meu.

11 Și 'mi zic : trebuie ca tu iarăși să profetizezi pentru popoare și pentru neamuri și pentru limbi și pentru mulți împărați.

CAP. 11

Măsurarea templului. Doi martori omoriți de feară înviează și se înalță la cer. Trâmbița a șaptea. Cântarea. Templul lui Dumnezeu în cer.

1 Și mi se dete o trestie asemenea unei vârgi, zicând : scoală și măsoară templul lui Dumnezeu și altarul și pe cei care se închină într'ensul.

2 Și curtea cea din afară a templului scoate o afară și n'o măsura, pentru că fu dată neamurilor, și vor călca sânta cetate patruzeci și două de luni.

3 Și voi da celor doi mar-

tori ai mei, și vor profetiza îmbrăcați în saci o mie două sute șaizeci de zile.

4 Aceștia sânt cei doi maslini și cele două sfeșnice care stau înaintea Domnului pământului.

5 Și dacă voește cineva să 'i vatăme, foc ese din gura lor și mistue pe vrăjmași lor ; și dacă ar voi cineva să 'i vatăme, el trebuie astfel să fie omorît.

6 Aceștia au putere să închiză cerul ca ploae să nu ploă în zilele profetii lor, și putere au peste ape să le schimbe în sînge și să loviască pământul cu ori ce plagă ori de câte ori vor fi voit.

7 Și când vor fi sfîrșit mărturia lor, feara care se sue din abis va face cu dēnși rēșboiū și 'i va birui și 'i va omori.

8 Și corpurile lor moarte vor sta pe strada cetății celei mari, care spirital se numește Sodomă și Egipt, unde fu răstignit și Domnul lor.

9 Și din popoare și seminții și limbi și neamuri vor vedea trei zile și jumătate corpurile lor moarte, și nu vor lăsa să fie puse în mormēt corpurile lor moarte.

10 Și locuitori de pe pământ se bucură de dēnși și se veselesc, și daruri trimit uni altora, pentru că acești doi profeți munciră pe locuitori de pe pământ.

11 Și după cele trei zile și

jumătate intră într'ênși spirit de viață din Dumnezeu, și steteră pe picioarele lor, și teamă mare căzu peste cei care 'i privesc.

12 Și auziră glas mare din cer zicându le: suiți vă aici; și se suiră în nor spre cer, și vrăjmași lor 'i priviră.

13 Și în acel ceas se făcu cutremur mare, și a zecea parte din cetate căzu, și periră în cutremur nume de oameni șapte mii, și cei rămași se temură și deteră mărire Dumnezeului cerului.

14 Al doilea văi trecu; iată al treilea văi vine curînd.

15 Și al șaptelea ânger trambiță; și se făcură glasuri multe în cer zicînd: împărăția lumii s'a făcut a Domnului nostru și a Christosului său, și va împărăți în veci vecilor.

16 Și cei doăzeci și patru de bătrîni d'înainte a lui Dumnezeu, care șăd pe tronurile lor, căzură pe fețele lor și se închinară lui Dumnezeu,

17 Zicînd: mulțumim ție, Doamne Dumnezeule Atotțitorule, care ești și care erai — și care vii —, și pentru că ai luat puterea ta cea mare și ai împărățit,

18 Și neamurile fură întăritate, și veni mânia ta și timpul celor morți să fie judecați și să dai plată slujitorilor tăi profeților și sînților și celor

care se tem de numele tău celor mici și celor mari, și să prăpădești pe cei care strică pămîntul.

19 Și se deschise al lui Dumnezeu templu care este în cer, și se arătă chivotul Așezămîntului său în templul său, și se făcură fulgere și vuetă și tunete și cutremur și grindină mare.

CAP. 12.

*Femea și Balaurul. Balaurul biruin-
de Michael urmărește pe femeie și
pe cei din sîmînța ei.*

1 Și semn mare se arată în cer, o femeie înfășurată de soare, și luna sub picioarele ei, și pe capul ei cunună de doăsprezece stele,

2 Și avînd în pîntece, și strigă fiind în dureri de facere și muncindu se să nască.

3 Și se arată alt semn în cer, și iată balaur mare roșu ca focul, avînd șapte capete și zece coarne, și pe capetele lui șapte diademe,

4 Și coada lui târaște a treia parte din stelele cerului, și le aruncă pe pămînt. Și balaurul stă înaintea femeii care este să nască, ca să înghită pe copilul ei cînd va fi născut.

5 Și nascu fiu bărbat, care are să pășuneze cu toeag de fer toate neamurile; și copilul

ei fu răpit la Dumnezeu și la tronul său.

6 Și femeea fugi în pustie, unde are locgătit de la Dumnezeu, ca acolo să o hraniască timp de o mie două sute șaizeci de zile.

7 Și se făcu resboi în cer, spre a se resboi Michael și ângeri lui cu balaurul. Și balaurul se resboi și ângeri lui,

8 Și nă isbutiră, nici locul lor nu mai fu aflat în cer.

9 Și fu aruncat balaurul cel mare, șarpele cel din început, care se numește diavolul și satana, care rățăcește lumea întreagă, fu aruncat pe pământ, și ângeri săi cu dânsul fură aruncați.

10 Și auzi glas mare în cer, zicând: acum se făcu mântuirea și puterea și împărăția Dumnezeului nostru și stăpînirea Christosului său, pentru că fu aruncat învinătorul fraților noștri, care 'i învinuește înaintea Dumnezeului nostru zi și noapte.

11 Și ei îl biruiră pentru singele Melușelului și pentru cuvîntul mărturii lor, și nu iubiră vieța lor pînă la moarte.

12 Pentru aceea veseliți vè, ceruri și cei care locuiți într'ensele; vai de pământ și de mare, fiind că se pogori diavolul la voi, avînd mînie mare, știind că puțin timp are.

13 Și când văzu balaurul că fu aruncat pe pământ, ur-

mări pe femeea care născu pe bărbat.

14 Și fură date femeii cele două aripe de vultur mare, ca să zboare în pustie la locul ei, unde este hrănită acolo «timp și timpuri și jumătate de timp» departe de fața șarpelui.

15 Și aruncă șarpele din gura lui în urma femeii apă ca un rîu, ca să o facă dusă de apă.

16 Și pământul veni femeii în ajutor, și deschise pământul gura sa și înghiți rîul, pe care îl aruncase balaurul din gura lui.

17 Și s'a mînieat balaurul pe femei, și plecă să facă resboi cu cei rămași din semînța ei, care păstrează poruncile lui Dumnezeu și au mărturia lui Iisus.

18 Și stătu pe nisipul mării.

CAP. 13.

Feara care să sue din mare, defăimând pe Dumnezeu și dând resboi sânzilor. Altă feară sfîtuind pe locuitori pământului să se închine ei. Numărul fearii este șase sute șaizeci și șase.

1 Și văzu suindu se din mare o feară, avînd zece coarne și șapte capete, și pe coarnele ei zece diademe, și pe capetele ei nume de defăimare.

2 Și feara pe care o văzu era asemenea unei pantere, și picioarele ei ca de urs, și gu-

ei ca gură de lei. Și 'i dete balaurul puterea lui și tronul lui și stăpînire mare.

3 Și *văzu* unul din capetele ei ca înjunghieat spre moarte, și rana morții ei fu vindecată. Și tot pămîntul se minună urmînd fearei,

4 Și se închină balaurului, fiind că dete fearei stăpînirea, și se închină fearei zicînd : cine este asemenea fearei, și cine poate să se răsboiască cu dînsa ?

5 Și 'i se dete gură să vorbiască lucruri mari și defăimări, și 'i se dete putere să lucreze patruzeci și două de luni.

6 Și deschise gura ei spre defăimări împotriva lui Dumnezeu, să defaime numele lui și locuința lui, pe cei care locuiesc în cer.

7 Și 'i se dete să facă război cu sînți și să 'i biruiască, și 'i se dete stăpînire peste ori ce seminție și popor și limbă și neam.

8 Și se vor închina lui toți locuitori de pe pămînt, al căror nume nu este scris de la întemeierea lumii în cartea vieții Melușelului celui înjunghieat.

9 Dacă are cineva ureche, asculte.

10 Dacă cineva duce în robie, în robie se duce ; dacă va omorî cineva cu spadă, trebuie ca el să fie omorît cu spadă.

Aci este răbdarea stăruitoare și credința sînților.

11 Și văzu altă feară suindu se din pămînt, și avea două coarne asemenea unui melușel, și vorbea ca balaur.

12 Și toată stăpînirea celei d'intîiu feare o sîvîrșește înaintea ei. Și face pămîntul și pe locuitori de pe el ca să se închine fearei celei d'intîiu, a cărei rană de moarte fu vindecată.

13 Și face semne mari că face să se pogoare și foc din cer pe pămînt înaintea oamenilor.

14 Și rătăcește pe locuitori de pe pămînt pentru semnele ce 'i fură date să le facă înaintea fearei, zicînd locuitorilor de pe pămînt să facă chip pentru feara, care are rana spadei și fu vie,

15 Și 'i se dete să dea spirit chipului fearei, ca și să vorbiască chipul fearei, și să facă să fie omorîți câți nu se vor fi închinat chipului fearei.

16 Și face pe toți, pe cei mici și pe cei mari, și pe cei bogați și pe cei săraci, și pe cei stăpîni de sine și pe cei robi, ca ei să 'și pună semn pe mîna lor cea dreaptă sau pe fruntea lor,

17 Ca să nu poată cineva cumpăra sau vinde afară de cine are semnul, numele fearei sau numărul numelui ei.

18 Aci este înțelepciunea.

Cine are pricepere socotiască numărul fearei; căci este număr de om. Și numărul ei este șase sute șazeci și șase.

CAP. 14.

Melușelul stă pe muntele Sion cu cei însemnați. Trei îngeri vestitori. Evanghelia vecinică. Paharul mării lui Dumnezeu. Fericiți cei morți în Domnul. Îngeri secerători și culegători de vie.

1 Și văzu, și iată Melușelul stând pe muntele Sion, și cu dânsul o sută patruzeci și patru de mii având scris pe frunțile lor numele său și numele Tatălui său.

2 Și auzii glas din cer ca vuet de ape multe și ca vuet de tunet mare, și glasul pe care 'l auzii ca al chitariștilor cântători cu chitarele lor;

3 Și cântă cântare noă înaintea tronului și înaintea celor patru ființe și a bătrînilor; și nimenea nu putea să învețe fără numai cele o sută patruzeci și patru de mii, cei răscumperați de pe pământ.

4 Aceștia sînt care nu avură a face cu femeii; căci sînt curați. Aceștia sînt care urmează Melușelului ori unde ar merge. Aceștia fură răscumperați dintre oameni pîrgă lui Dumnezeu și Melușelului,

5 Și în gura lor nu fu găsită minciună; pentru că sînt desăvîrșiți.

6 Și văzui alt ânger sburând în mijlocul cerului, avînd evanghelia vecinică ca să binevestiască pentru cei care șad pe pământ și pentru ori ce neam și seminție și limbă și popor,

7 Zicînd cu glas mare: temeți-vă de Dumnezeu și dați 'i mărire, fiind că veni ceasul judecăței lui, și închinați-vă Celui care făcu cerul și pământul și marea și isvoare de apă.

8 Și alt ânger al doilea urmî zicînd: «căzu, căzu Babilonul» cel mare, care a adăpat toate neamurile din vinul aprinderii desfrînării sale.

9 Și alt ânger al treilea le urmî zicînd cu glas mare: dacă se închină cineva fearei și chipului ei, și primește semn pe fruntea sa sau pe mîna sa,

10 Și el va bea din vinul aprinderii lui Dumnezeu ce este turnat neamestecat în paharul mîinii lui, și va fi muncit în foc și pucioasă înaintea ângurilor sînți și înaintea Melușelului.

11 Și fumul muncii lor în veci de veci se urcă în sus, și n'au repaus zi și noapte cei care se închină fearei și chipului ei, și dacă primește cineva semnul numelui ei.

12 Aci este răbdarea stăruitoare a sînților, care păstrează poruncile lui Dumnezeu și credința lui Iisus.

13 Și auzii glas din cer zicând: scrie; fericiți morți care în Domnul mor de acum, așa zice spiritul că se vor repausa de ostenele lor; căci lucrurile lor urmează cu denși.

14 Și văzuî, și iată nor alb și pe nor *văzuî* săzând asemuit pe fiul omului, având pe capul lui cunună de aur și în mână lui secere ascuțită.

15 Și alt ânger eși din templu, strigând cu glas mare celui care șade pe nor: trimite secerea ta și seceră, că veni ceasul să seceri, fiind că s'a copt secerișul pământului.

16 Și aruncă cel care șade pe nor secerea lui pe pământ, și secerat fu pământul.

17 Și alt ânger eși din templu ce este în cer, având și el cosor ascuțit;

18 Și alt ânger eși din altar, având putere asupra focului, și strigă cu glas mare celui care are cosorul ascuțit, zicând: trimite cosorul tău cel ascuțit și culege struguri vici pământului, fiind că sunt în puterea coptului broboanele ei.

19 Și aruncă ângerul cosorul său pe pământ, și culese vicia pământului și aruncă în linul cel mare al mâinii lui Dumnezeu.

20 Și linul fu călcat afară din cetate, și eși sînge din lin pînă la frânele cailor, departe o mie șase sute de stadii.

CAP. 15.

Cântarea biruitorilor fearei. Șapte ângeri cu șapte cupo ale mâinii.

1 Și văzuî în cer alt semn mare și minunat, șapte ângeri având șapte plăgi cele din urmă, fiind că în acestea fu săvîrșită mânia lui Dumnezeu.

2 Și văzuî ca o mare sticloasă amestecată cu foc, și pe biruitori asupra fearei și a chipului și a semnului ei și a numărului numelui ei stînd pe marea cea sticloasă, având chitare ale lui Dumnezeu.

3 Și cântă cântarea lui Moise slujitorul lui Dumnezeu și cântarea Melușelului, zicând: mari și minunate sînt lucrurile tale, Doamne Dumnezeule Atotfăcătorule; drepte și adevărate sînt căile tale, împărate al neamurilor.

4 Cine nu se va teme *de tine*, Doamne, și nu va mări numele tău? Că singur ești cuvios, că toate neamurile vor veni și se vor închina înaintea ta, căhotărîrile tale fură cunoscute.

5 Și după acestea văzuî, și se deschise templul cortului mărturii în cer,

6 Și eșiră din templu cei șapte ângeri care au cele șapte plăgi, îmbrăcați în in curat strălucitor și încinși împrejurul pepturilor cu încingători de aur.

7 Și una din cele patru ființe

dete celor șapte ângeri șapte cupe de aur pline de mânia lui Dumnezeu celui viu în veci vecilor.

8 Și templul fu umplut de fum din mărirea lui Dumnezeu și din puterea lui, și nimenea nu putu să intre în templu pînă vor fi sfîrșite cele șapte plăgi ale celor șapte ângeri.

CAP. 16.

Vărsarea celor șapte cupe ale mîinii; cele șapte plăgi ce vin asupra pămîntului.

1 Și auzii glas mare zicînd celor șapte ângeri: mergeți, vărsați pe pămînt cele șapte cupe ale mîinii lui Dumnezeu.

2 Și se duse cel d'întîiu și vărsă cupa lui pe pămînt; și se făcu rană rea și pricinuitoare de durere pe oameni care au semnul fearei și se închină chipului ei.

3 Și al doilea vărsă cupa lui în mare; și se făcu sînge ca de mort, și orî ce suflare de viață muri, cele ce sînt în mare

4 Și al treilea vărsă cupa lui în riuri și în isvoarele apelor; și se făcu sînge.

5 Și auzii pe ângerul apelor zicînd: drept ești tu, care ești și care erai, cuviosule, fiind că ai incuviințat acestea,

6 Fiind că ei vărsară sînge

de sînți și de profeți, și sîngele ai dat să bea; vrednici sînt.

7 Și auzii altarul zicînd: așa Doamne Dumnezeule Atotîitorule, adevărate și drepte sînt judecățile tale.

8 Și al patrulea vărsă cupa lui pe soare, și 'i se dă să dogoriască pe oameni în foc.

9 Și dogoriți fură oameni de arșiță mare, și defăimară numele lui Dumnezeu care are puterea peste plăgile acestea, și nu se pocăiră ca să 'i dea mîrire.

10 Și al cincelea vărsă cupa lui pe tronul fearei; și se făcu împărăția ei întunecoasă, și ei 'și mușcau limbile de durere,

11 Și defăimară pe Dumnezeu celului de durerile lor și de rănilor lor, și nu se pocăiră de lucrurile lor.

12 Și al șaselea vărsă cupa lui în riul cel mare, Eufrat; și secată fu apa lui, ca să fie gătită calea împăraților celor de la răsărit de soare.

13 Și văzu din gura balaurului și din gura fearei și din gura profetului mincinos trei spirite necurate ca broaște;

14 Căci sînt spirite de demoni făcătoare de semne, care spirite se dă să împărați lumii întregi, ca să 'i adune la războiul zilei celei mari a lui Dumnezeu Atotîitorul.

15 Iată viu ca un fur; ferici cine veghiază și păstrează vestmintele sale, ca să nu um-

ble gol și să vadă ei rușinea lui.

16 Și 'i adună la locul numit ebreeste Armaghedon.

17 Și al șaptele vărsă cupa lui în aer, și eși din templu de la tron glas mare zicând : s'a făcut.

18 Și se făcură fulgere și vuetă și tunete, și cutremur se făcu mare, cum nu se făcu de când se făcu om pe pământ, atât de tare cutremur așa mare.

19 Și se făcu cetatea cea mare în trei părți, și cetățile neamurilor căzură. Și Babilonul cel mare fu adus aminte înaintea lui Dumnezeu ca să 'i dea paharul vinului aprinderii mâinii lui.

20 Și orî ce insulă fugi, și munți nu fură aflați.

21 Și grindină mare ca de greutatea unui talant se poară din cer peste oameni; și defăimă oamenii pe Dumnezeu de plaga grindinei, pentru că foarte mare este plaga ei.

CAP. 17.

Desfrânata cea mare numită Babilonul cel mare umblă, beată de singe, pe o feară cu șapte capete și zece coarne.

1 Și veni unul dintre cei șapte ângeri, care au cele șapte cupe, și vorbi cu mine zicând: vino, îți voi arăta judecata

desfrânatei celei mari, care șade pe ape multe,

2 Cu care făcură desfrânări împărați pământului, și cei care locuiesc pământul fură îmbătați de vinul desfrânării ei.

3 Și mă duse în spirit în pustie. Și văzuî o femeie șazând pe o feară roșie, plină de numede defăimare, având șapte capete și zece coarne.

4 Și femeia era înfășurată în purpuriu și roșu, și împodobită cu aur și peatră prețioasă și mărgăritare, având pahar de aur în mâna ei plin de grozăvii și necurătenii desfrânării ei,

5 Și pe fruntea ei nume scris: taină, Babilonul cel mare, numă desfrânateelor și a grozăviilor pământului.

6 Și văzuî femeia îmbătată de singele sântilor și de singele martorilor lui Iisus. Și văzând o mă minună minune mare.

7 Și 'mi zise ângerul : pentru ce te minunăși ? Eu 'ți voi spune taina femeii și a fearei care o poartă, care are cele șapte capete și cele zece coarne.

8 Fears pe care o vazuî era și nu este, și aresă se sue din abis și să meargă spre peire; și se vor minuna cei care locuiesc pe pământ, al căror nume nu este scris pe cartea vieții de la întemeerea lumii, deși ved fears că era și nu este și de față va fi.

9 Aci este mintea care are înțelepciune. Cele șapte capete sunt șapte munți, unde șade femeia asupra lor,

10 Și împărați șapte sunt; cei cinci căzură, unul este, altul nu mai veni, și când va fi venit, trebuie ca el să rămăie puțin timp.

11 Și feara care era și nu este, și el este al optulea, și din cei șapte este și merge spre peire.

12 Și cele zece capete care le văzuși sunt zece împărați, ca unii care nu luară încă împărăție, ci ca împărați primesc stăpânire un singur ceas cu feara.

13 Aceștia au un singur gând, ei dau fearii atât puterea cât și stăpânirea lor.

14 Aceștia se vor război cu Melușelul și Melușelul 'i va birui, pentru că este Domn de domni și Împărat de împărați, și cei împreună cudensul chemați *sunt* și aleși și credincioși.

15 Și 'mă zice : apele pe care le văzuși, unde șade desfrânata, popoare și gloate sunt și neamuri și limbi.

16 Și cele zece coarne pe care le văzuși și feara, aceștia vor urî pe desfrânata, și o vor face pustie și goală, și vor mânca cărnurile ei, și de tot o vor arde cu foc ;

17 Căci Dumnezeu dăte în inimile lor ca să facă gândul

ei și să facă o singură părere și să dea fearii împărăția lor, pînă vor fi săvîrșite cuvintele lui Dumnezeu.

18 Și femeia pe care o văzuși este cetatea cea mare, care are împărăție peste împărați pămîntului.

CAP. 18.

Se vestește căderea desfrânatei celei mari, Babilonul. Poporul lui Dumnezeu primește poruncă să easă de acolo. Cei care se jălesc și cei care se bucură de cădere. Urgia rostită de ânger.

1 După acestea văzuî pogorîndu se din cer alt ânger, avînd stăpînire mare, și pămîntul fu luminat de mărirea lui.

2 Și strigă cu glas tare zicînd : «căzu, căzu Babilonul» cel mare, și se făcu loc de locuit al demonilor și închisoare a orî cărui spirit necurat și închisoare a orî cărei păsărele necurate și urite,

3 Pentru că din vinul aprinderii desfrânării ei au bătut toate neamurile, și împărați pămîntului cu dînsa făcură desfrânări, și neguțători pămîntului se îmbogățiră din puterea desfătării ei.

4 Și auzii alt glas din cer zicînd : eșiți dintr'ênsa, poporul meu, ca să nu fiți părtași cu păcatele ei, și să nu luați din plăgile ei.

5 Pentru că păcatele ei ajunseră pînă la cer și Dumnezeu aduse aminte nedreptățile ei.

6 Dați 'i înapoi cum *vă* dete și ea, și îndoîți îndoit potrivit cu lucrurile ei; în paharul în care turnă, turnați 'i îndoit;

7 Câte o mărîră și o desfătară, atât dați 'i muncire și întristare. Fiind că în inima ei zice că șad împărăteasă și veduvă cum nu sînt și întristare nici de cum nu voi vedea,

8 Pentru aceea într'o singură zi vor veni plăgile ei, moarte și întristare și foamete, și în foc va fi arsă de tot; pentru că tare este Domnul Dumnezeu care o judecă.

9 Și vor plânge și se vor jăli de dînsa ai pămîntului împărați care făcură desfrănări cu ea și se desfatară, cînd vor vedea fumul arderii ei,

10 De departe stînd de teama muncirii ei, zicînd: vai, vai, cetatea cea mare, Babilonul cetatea cea tare, că într'un singur ceas veni judecata ta.

11 Și neguțatori pămîntului plîng și se întristează de dînsa pentru că nimenea nu mai cumpără marfa lor,

12 Marfă de aur și argint și peatră prețioasă și mărgăritare și de bis și purpură și mătăsărie și roșu, și orî ce lemn mirositor bine și orî ce vas de fildeș și orî ce vas din lemn prețios și aramă și fer și marmoră,

13 Și scorțișoară și mirodenii și mirosurî și mir și tămâe și vin și untdelemn și făină de grâu curat și grâu și vite și oi, și cai și căruțe și robî, și suflete de oameni.

14 Și rodul poștei sufletului tîu sî duse de la tine, și toate cele grase și cele strălucite periră de la tine, și nici de cum nu le vor mai afla.

15 Neguțatori de acestea, care sî îmbogățiră de la dînsa, vor sta departe de teama muncirii ei plîngînd și întristându se,

16 Zicînd: vai, vai, cetatea cea mare, cea îmbrăcată în vesmînt de bis și purpură și roșu, și împodobită cu aur și peatră prețioasă și mărgăritar, că într'un singur ceas fu pustiită bogăția așa de mare.

17 Și orî care cîrmaciū și orî cine merge pe apă la un loc și marinari și câți lucrează marea de departe steteau

18 Și strigau vîzînd fumul arderii ei, zicînd: cine este asemenea cu cetatea cea mare?

19 Și puseră țărînă pe capetele lor și strigau plîngînd și întristându se, zicînd: vai, vai, cetatea cea mare, în care sî îmbogățiră din prețioasele ei toți care au vasele pe mare, fiind că într'un singur ceas fu pustiită.

20 Veselește te de dînsa, cerule, și sînților și apostolilor și profeților, pentru că Dum-

nezeu judecă judecata voastră față de ea.

21 Și un ânger vîrtos ridică o peatră ca o peatră mare de moară, și aruncă în mare zicînd: cu astfel de repeziciune va fi aruncat Babilonul, cetatea cea mare, și nici de cum nu va mai fi aflată.

22 Și glas de chitariști și de cântăreți și de cântători din fluer și de trâmbițași nu va mai fi auzit nici de cum în tine, și orî care meșter de orî ce meșteșug nu va mai fi aflat nici de cum în tine, și uruit de peatră de moară nu va mai fi auzit nici de cum în tine,

23 Și lumină de sfeșnic nu se va mai arăta nici de cum în tine, și glas de mire și de mireasă nu va mai fi auzit nici de cum în tine, fiind că neguțatori tîi erau mai mari pămîntului, fiind că în fermecătoria ta fură rătăcite toate neamurile,

24 Și în ea fu aflat sînge de profeți și de sînți și de toți cei înjungheați pe pămînt.

CAP. 19.

Cântare de biruință. Gătirea nunței Melușelului. Christos cu ai sîi biruiește feara și pe închinători ei. Ospetul paserilor.

1 După acestea auzii ca glas mare de gloată multă în cer zicînd: alleluia, mîntuirea și

mărirea și cinstea și puterea sînt ale Dumnezeuului nostru!

2 Pentru că adevărate și drepte sînt judecățile lui; pentru că judecă pe desfrînata cea mare ca una care strică pămîntul în desfrînarea ei, și răsbună singele slujitorilor lui din mîna ei.

3 Și de al doilea ziseră alleluia; și fumul ei se sue în veci vecilor.

4 Și căzură bătrîni cei dozeci și patru și cele patru ființe, și se închinară lui Dumnezeu care șade pe tron, zicînd: Amin, alleluia.

5 Și eși din tron glas zicînd: lăudați pe Dumnezeuul nostru, toți slujitorii lui, care veți temeți de dînsul, cei mici și cei mari.

6 Și auzii ca glas de gloată multă și ca vuet de ape multe și ca vuet de tunete tarî, zicînd: alleluia, pentru că împărăți Domnul Dumnezeuul nostru Atotîitorul.

7 Să ne bucurăm și să ne veselim, și să 'i dăm mărire, fiind că veni nunta Melușelului și femeea lui se găti,

8 Și 'i se dete să se îmbrace în vestmînt de bis strălucit curat; căci vestmîntul de bis sînt răsplățile sînților.

9 Și 'mi zice, scrie: fericiți cei chemați la ospetul nuntei Melușelului. Și 'mi zice: aceste cuvinte sînt adevărate ale lui Dumnezeu.

10 Și căzuî înaintea picioarelor lui ca să mă închin lui. Și 'mi zice : vezi să nu faci ; sînt împreună slujitor al tîu și al fraților tîi care au mărturia lui Iisus ; lui Dumnezeu închină te ; căci mărturia lui Iisus este spiritul profeții.

11 Și văzuî cerul deschis și iată un cal alb, și cel care șade pe dînsul *este* numit credincios și adevărat, și în dreptate judecă și se răsboește.

12 Iar ochi lui flacăre de foc, și pe capul lui diademe multe, avînd nume scris pe care nimenea nu 'l știe decît numai el,

13 Și îmbrăcat în haină stropită cu sînge, și se cheamă numele lui Cuvîntul lui Dumnezeu.

14 Și oștile în cer 'i urmau pe cai albi, îmbrăcate în haine de bis alb curat.

15 Și din gura lui eșia spadă ascuțită, ca cu ea să loviască neamurile ; și el 'i va pășuna cu toeag de fer ; și el va călca linul vinului aprinderii mîinii lui Dumnezeu Atotîitorul.

16 Și are pe haina și pe coapsa lui nume scris : Împărat de împărați și Domn de domni

17 Și văzuî un ânger stînd în soare, și strigă cu glas mare zicînd tuturor paserilor care zboară în înălțimea mezului zilei : aidea, adunați vî la o-

spéțul cel mare al lui Dumnezeu,

18 Ca să mînceați cărnuri de împărați și cărnuri de căpitanî și cărnuri de viteji și cărnuri de cai și ale celor care șad pe dînsi, și cărnuri de toți stăpîni de sine și de robî și de mici și de mari.

19 Și văzuî feara și pe împărați pămîntului și oștile lor adunate să facă răsboiî cu cel care șade pe cal și cu oastea lui.

20 Și prinsă fu feara și cu dînsa profetul mincinos care făcuse înaintea ei semnele, în care rătăci pe cei care luară semnul fearei și pe cei care se închinară chipului ei ; vii fură aruncați cei doi în al focului lac care arde în pucioasă.

21 Și cei rîmași fură omoriți în spada celui care șade pe cal, care *spadă* eșise din gura lui, și toate paserile fură săturate de cărnurile lor.

GAP. 20.

Balaurul este legat. Sînți să scoală la împărăție de o mie de ani. Gog și Magog. Diavolul este perdut. Judecata din urmă.

1 Și văzuî ânger pogorîndu-se din cer, avînd cheea abisului și lanț mare pe mîna lui.

2 Și apucă pe balaur, șarpele cel din început, care este diavolul și satana, și 'l legă pe timp de o mie de ani,

3 Și 'l aruncă în abis, și închise și pecetlui d'asupra lui, ca să nu mai rătăciască neamurile, pînă vor fi sfîrșiți cei o mie de ani; după aceștia trebuie ca el să fie deslegat puțin timp.

4 Și văzuî tronuri, și șazură pe ele, și li se dete judecarea, și văzuî sufletele celor tăeați cu sîcurea pentru mărturia lui Iisus și pentru cuvîntul lui Dumnezeu, ca uni care nu sî se închinară fearei nici chipului ei și nu luară semnul pe frunte și pe mîna lor; și învieară și împărățiră cu Christos o mie de ani.

5 Cei rămași dintre morți nu învieară pînă vor fi sfîrșiți cei o mie de ani. Aceasta este întîia înviere.

6 Fericit și sînt cine are parte în întîia înviere; asupra acestora a doa moarte nu are stăpînire, ci vor fi preoți ai lui Dumnezeu și ai lui Christos și vor împărăți cu dînsul o mie de ani.

7 Și cînd vor fi sfîrșiți cei o mie de ani, deslegat va fi satana din închisoarea sa,

8 Și va eși să rătăciască neamurile care sînt în cele patru unghiuri ale pămîntului, pe Gog și Magog, ca să 'i adune la rîsboi, al căror număr este ca nisipul mării.

9 Și sî se suiră pe fața pămîntului și încunjurară tabăra sîntilor și cetatea cea iubită; și

sî pogorî foc din cer și 'i mistui;

10 Și diavolul care 'i rătăcește fu aruncat în lacul focului și pucioasei, unde este atît feara cît și profetul mincinos, și vor fi muciți zi și noapte în veci vecilor.

11 Și văzuî tron mare alb și pe cel care șade pe dînsul, de la a cărui față fugi pămîntul și cerul, și nu fu aflat loc pentru dînele.

12 Și văzuî pe morți, pe cei mari și pe cei mici, stînd înaintea tronului, și cărți fură deschise; și altă carte fu deschisă, care este a vieții; și fură judecați morți din cele scrise în cărți potrivit cu lucrurile lor.

13 Și dete marea pe morți care sînt în ea, și moartea și iadul deteră pe morți care sînt într'ênsele, și fură judecați fie care potrivit cu lucrurile lor.

14 Și moartea și iadul fură aruncate în lacul focului. Aceasta este moartea a doa, lacul focului.

15 Și daca cineva nu fu aflat scris în cartea vieții, aruncat fu în lacul focului.

CAP. 21.

*Cerul cel nou; pămîntul cel nou.
Noul Ierusalem. Doșsprezece porți
și 'i temelii. Lumina cerească.*

1 Și văzuî cer nou și pămînt nou; căci întîiul cer și

întâiul pământ se duseră, și marea nu mai este.

2 Și văzuî cetatea sântă, noul Ierusalem, pogorîndu se din cer de la Dumnezeu, gătită ca o mireasă pentru bărbatul ei.

3 Și auzii glas mare din tron zicînd: iată cortul lui Dumnezeu cu oameni, și va locui cu dînși, și ei vor fi poporul lui, și el va fi Dumnezeu cu dînși,

4 Și va șterge orî ce lacrămă din ochi lor, și moarte nu va mai fi, nici întristare nici strigăt nici durere nu va mai fi, fiind că se duseră cele d'întîi.

5 Și zise Cel care șade pe tron: iată voi face toate noi. Și zice: scrie, fiind că aceste cuvinte sînt credincioase și adevărate.

6 Și 'mi zise: s'a făcut. Eu sînt Alfa și Omega, începutul și sfîrșitul. Eu 'i voi da însetatului din izvorul apei vieței în dar.

7 Biruitorul va moșteni aceste, și 'i voi fi Dumnezeu și el 'mi va fi fiu.

8 Iar fricoșilor și necredincioșilor și uricioșilor și omorîtorilor și desfrînaților și fermecătorilor și idolatrilor și tuturor mincinoșilor partea lor *le va fi* în lacul ce arde cu foc și pucioasă, ceea ce este moartea a doa.

9 Și veni unul din cei șapte ângeri care au cele șapte cupe

ce sînt umplute cu cele din urmă șapte plăgi, și vorbî cu mine zicînd: vino, 'fîi voi arăta pe Mireasa, femeia Melușelului.

10 Și mă duse în spirit pe un munte mare și înalt, și 'mi arătă cetatea sântă, Ierusalumul, pogorîndu se din cer de la Dumnezeu,

11 Avînd mărirea lui Dumnezeu; luminătorul ei asemenea cu peatră foarte prețioasă, ca peatra de iaspe sticlind ca cristal;

12 Avînd zid mare și înalt, avînd doșprezece porți, și la porți doisprezece ângeri, și nume scrise d'asupra, care sînt ale celor doșprezece seminții ale fiilor lui Israel.

13 Despre răsărit trei porți, și despre mează noapte trei porți, și despre mează zi trei porți și despre apus trei porți.

14 Și zidul cetății avînd doșprezece temelii, și pe dênsele doșprezece nume ale celor doșprezece apostoli ai Melușelului.

15 Și vorbitorul cu mine avea măsură o trestie de aur, ea să măsoare cetatea și porțile ei și zidul ei.

16 Și cetatea este în patru unghiuri și lungimea ei cât și lățimea, și măsură cu trestia cetatea peste doșprezece mii de stadii; lungimea și lărgimea și înălțimea ei sînt d'o potrivă

17 Și măsură zidul ei o sută patru zeci și patru de coți, măsură de om, care este a ângerului.

18 Și ziditura pe d'înăuntru a zidului ei *era* de iaspe, și cetatea de aur curat asemenea cristalului curat.

19 Temeliile zidului cetății *erau* împodobite cu orî ce peatră prețioasă; întîia temelie *era* de iaspe, a doua de safir, a treia de chalchedon, a patra de smaragd,

20 A cincea de sardonix, a șasea de sardiu, a șaptea de chrisolit, a opta de beril, a noa de topaz, a zecea de chrisopras, a unsprezecea de iacint, a doasprezecea de ametist.

21 Și cele doăsprezece porți *erau* doăsprezece mărgăritare; fie care dintre porți *era* dintr'un mărgăritar. Și strada cetății *era* de aur curat ca cristal luminos.

22 Și templu nu văzuî într'ênsa, pentru că Domnul Dumnezeu Atotțiitorul este templul ei, și Melușelul.

23 Și cetatea n'are trebuință de soare nici de lună, ca să o lumineze; fiind că mărirea lui Dumnezeu o lumină, și sfeșnicul ei *este* Melușelul.

24 Și vor umbla neamurile prin lumina ei, și împărați pămîntului aduc mărirea lor la dînsa;

25 Și porțile ei nu sînt nici

decum închise zioa, căci noapte nu va fi acolo;

26 Și vor aduce la dînsa mărirea și cinstea neamurilor,

27 Și nu intră nici de cum într'ênsa orî ce *este* spurcat și cine face urîciune și minciună, afară numai cei scriși în cartea vieței Melușelului.

CAP. 22.

Rîul și pomul vieței. Fericirea vecinică. Ioan este martorul credincios. Iă. găduința și judecata lui Dumnezeu. Venirea lui Christos.

1 Și 'mi arătă un rîu de apă de vieată curat ca un cristal, eșind din tronul lui Dumnezeu și al Melușelului.

2 În mijlocul stradei ei și al rîului de o parte și de alta lemn de vieată, făcînd doăsprezece roduri, dînd pe fie care lună rodul lui, și frunzele lemnului sînt spre tămăduire a neamurilor.

3 Și orî ce vrednic de blestem nu va mai fi. Și tronul lui Dumnezeu și al Melușelului va fi într'ênsa și slujitori lui 'i vor sluji,

4 Și vor vedea fața lui și numele lui pe frunțile lor.

5 Și noapte nu va mai fi, și nu au trebuință de lumină de sfeșnic și de lumină de soare, pentru că Domnul Dumnezeu va lumina peste dînși, și vor împărați în veci vecilor.

6 Și 'mi zise: aceste cuvinte sînt credincioase și adevărate, și Domnul Dumnezeuul spiritelor profeților trimisepe ângerul său să arate slujitorilor săi cele ce trebuie să se facă în curînd.

7 Si iată viû curînd. Fericit cine păstrează cuvintele profeții cărții aceștia.

8 Si eu sînt Ioan care privesc și auz acestea. Si cînd auzii și privii, căzuî să mă închin înaintea picioarelor ângerului care 'mi arată acestea.

9 Si 'mî zice: vezi să nu faci; sînt împreună slujitorul tîu și al fraților tăi profeți și al celor care păstrează cuvintele cărții aceștia; lui Dumnezeu închină te.

10 Si 'mi zice: nu pecetlui cuvintele profeții cărții aceștia; căci timpul este aproape.

11 Cine face nedreptate, mai facă nedreptate, și mînjitul să fie âncă mînjit, și dreptul dreptate să mai facă, și sîntul să fie âncă sîntit.

12 Iată viu curînd și plata mea este cu mine, ca să dau fie căruia după cum este fapta lui.

13 Eu sînt Alfa și Omega, cel d'întîi și cel din urmă, începutul și sfîrșitul.

14 Fericii care spală îm-

brăcămintele lor, că să fie stăpînirea lor peste lemnul vieții și prin porți să intre în cetate.

15 Afară câini și fermecători și desfrînați și omoritori și idolatri și orî cine face și iubește minciună!

16 Eu Iisus trimiseî pe ângerul meu să vă mărturisiască acestea în fața bisericilor. Eu sînt rădăcina și neamul lui David, steaia luminoasă cea de dimineață.

17 Și spiritul și mireasa zic. vino! Și cine aude zică: vino! și cine însetează să vie, și cine dorește să îe apă de vieată în dar.

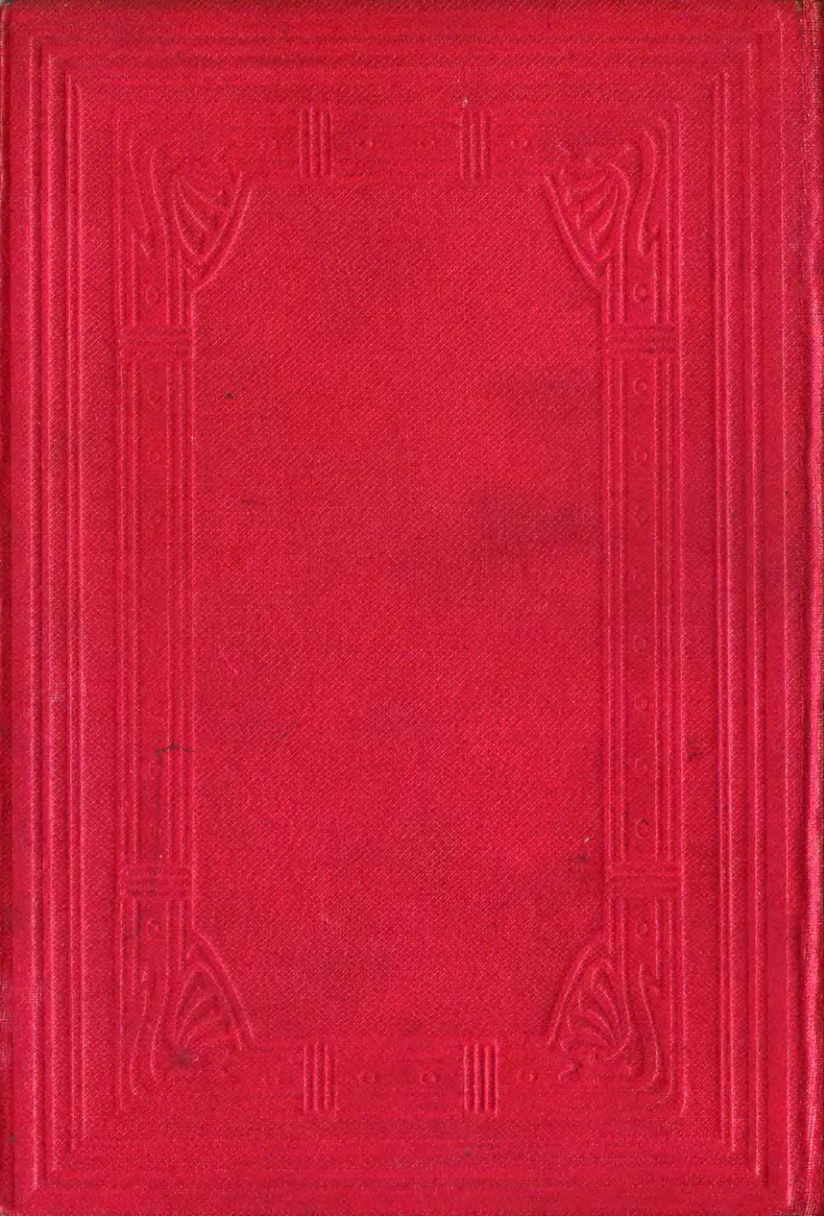
18 Eu mărturisesc orî cui ascultă cuvintele profeții cărții aceștia; dacă cineva va fi adăogat la ele, Dumnezeu va adăoge asupra lui plăgile ce sînt scrise în cartea aceasta.

19 Și dacă cineva va fi înlăturat din cuvintele cărții profeții aceștia, Dumnezeu va înlătura partea lui de la lemnul vieții și din cetatea sîntă, ce sînt scrise în cartea aceasta.

20 Zice cel care măr ri sește acestea: așa, viû curînd. Amin, vino, Doamne Iisuse!

21 Darul Domnului Iisus cu toți.

NOUL
AȘEZĂMÎNT

